

ספר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק כ"ב

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יְהִי מִי שִׁיְהִי.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֻּסַּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִי
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגַלִּיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֶשֶׁר בַּנְּחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל

טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554

כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלֹהִים, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיֵּמָּה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֱלֹהִים נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְךָ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", מִהַמְּכַתְּבֵי הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּכָם בְּיֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵיכֶם מְכַתְּבֵי יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵּן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְּבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִּיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כָּרְךָ
כֹּב, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֵר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוֶה, שְׂכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוּ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וּגְלוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אַלְקוּת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הִירוּד וְהַנֶּמֶךְ בְּיֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אַלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׂכַּל עֲלִיּוֹן
לְשַׂכַּל תַּחְתּוֹן, מִעֵילָא לְעֵלּוּל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲזוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲזוּת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְּמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׂעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אַלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחֵי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לִ'נוֹ
בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׂעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֲלֵקִים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָ'ה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור. הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשיוזבה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שפדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשוזכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לכוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שנגדקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז). כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולכלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביטו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו ותבנה, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו

מִצְטַעְרִים עַל הָרָאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבַר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְזָ" (קִהְלֹת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיֵשׁ מִכָּבֶר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שְׂיֵשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחִיָּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יַדֵּי דָבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יַדֵּי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יִמְיוֹ עָלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לְכָךְ נוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וּלְהַבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ כְּמָה גְדוּלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיָּאִים בְּכֵמָה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאִינָם קְצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמְדוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יְמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶךְ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים?! וְהֵלֵא כְּמָה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכְמָה סִפְרִים לְאֵלְפִים וְלְרַבּוֹת מִחֲבָרִים בְּשִׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֵלְפֵי אֵלְפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכָבֵר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלִיּוֹ וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ', וְכְמָה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלָם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, פי תורת ה' תמימה, פי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאר"ל, פי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יראה הרוֹאֵה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), פי כל הרפואות הן הרפבות, דהיינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפכה, וזאת ההרפכה יש לה כח לרפא החולאת, פי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפכה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחזיב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידו

הַקְדָּמָה

י

הדורות, שהוא גֹּמֵר כָּל הַתְּקוּנִים וְכוּ', שֶׁהוּא תְּקוּת כָּל בַּיִת
יִשְׂרָאֵל, וְתְּקוּת כָּל הַדּוֹרוֹת וְתְּקוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', נֶחַל הַנוֹבֵעַ
בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ',
גְּאֻלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵל אֲנָשָׁיו הַיִּקְרִים שְׁבָכַל דּוֹר, שֶׁהֵם
צַדִּיקֵי הָאָמֶת שְׁבִדוֹר, כִּי כָל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לְצַדִּיק,
וּבְהִתְחַבְּרוֹתָם יַחַד, שֵׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ'.

וְאִזּוֹ יִזְכָּה לְתִקּוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהִתְגַּלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגְאֻלָּה שְׁלֵמָה,
אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן!

ספר אשר בנחל

פרך כב

ג' רסב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי לסדר שמיני, י' למספר בני ישראל ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידיד נפשי, גר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.
והנה — העקר חזק ואמץ, ואסור לפל בדעתו, אפלו במצבים הכי
קשים, יהיה איה שיהיה. ורבנו ז"ל גלה לנו, שאסור להתיאש בשום
אפן אפלו הוא פראסטיק ממש (עין בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח)
את הענין הנפלא המובא שם, עין שם.

ואודות שאתה רוצה לידע, אם אני מענין לקנות "לקוטי-
מוהר"ן" דפוס ראשון, האמת אגיד לך, שאני בעצמי אין לי נטיה
אל דברים כאלו, פי מה יהיה אם יהיה לי כבר הספר הראשון,
העקר צריך שיהיה הספר בתוך הלב, בתוך הדם, פי רבנו ז"ל
הזהירנו מאד מאד להתמיד בספרו, ואמר (ת"י-מוהר"ן, סימן שמט): די
אדערן וועלן זיך טרענען דורך דעם ספר; הינו שהספר שלו יפתח
את הגידים; ועל-כן העקר להכניס בעצמו ה"לקוטי-מוהר"ן" עד
שיהיה שגור על פיו. וידוע מה שאמר מוהר"ן ז"ל, פי בגוף
שיהיה ה"לקוטי-מוהר"ן", התולעים בקבר לא יגשו. ומספר על
תלמידו ר' משה ברסלבר ז"ל, כשנסע לארץ ישראל, אזי בדרך
נסיעתו בספינה, התלקטו סביבו ערבים, והחלו לצערו, ועשו ממנו

כָּל מִינֵי לִיצְנוּת וְכוּ', וְהִתְחִיל לְחֹזֵר לְעֲצֻמוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" מֵהַ שְׂזֹכֵר בְּעַל-פֶּה, וְנִעְשָׂה עִמּוֹ גַם, שְׁעִזְבוּ אוֹתוֹ וְהִלְכוּ לָהֶם. וְסִפֵּר אַחֲרֵי-כֵן, שֶׁהוּא שָׁמַע מִמוֹהַר"ן ז"ל, שְׁמִי שְׂחֹזֵר הִרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲזִי הִתּוֹלְעִים בְּקֶבֶר יִבְרָחוּ מִמֶּנּוּ. וְעַל-כֵּן הִתְיַשֵּׁב: "אֲחֹזֵר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" עוֹד עִכְשָׁו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִבְרָחוּ הִתּוֹלְעִים הַחַיִּים מִמֶּנִּי"; וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲנִינּוּ — לֹא צָרִיךְ לְחַקוֹת אַחַר דְּבָרִים יְשָׁנִים וְדְבָרִים עֲתִיקִים, כְּמוֹ כַּמָּה פְּתָאִים, כְּאֵלּוּ נִשְׁאָר כְּאֵן כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים... מִי שֵׁיִשׁ לוֹ בְּאַמֶּת יִשׁוּב הַדַּעַת, רוֹאֶה כִּי כָּל הַשְּׂבָעִים שָׁנָה הֵם כְּרַבֵּעַ שְׁעָה... מִמָּשׁ (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא); וְעַל-כֵּן — הָאֵם בְּשִׂבִּיל רַבֵּעַ שְׁעָה כְּדָאִי לְבִזְבוֹז כַּמָּה מֵאוֹת הוֹלֵךְ לְדָבָר עֲתִיק, שְׁאִין יוֹצֵא מִמֶּנּוּ שׁוֹם תּוֹעֵלֶת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ?! וְרַק דְּבָר זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד לְנִגְדַּ עֵינֵינוּ, מֵהַ יֵּצֵא לָנוּ מִזֶּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמֵהַ נִרְוִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת?! זֶה עָקֵר הַחֲשָׁבוֹן שְׁצָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד לְנִגְדַּ עֵינֵינוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יֵאִיר לָנוּ מֵאוּרוֹ הַמֵּאִיר, וְנִזְכֶּה לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' רסג.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׁשֵׁי לְסֵדֵר שְׁמִינִי, י' לְמִסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תש"ם.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נַפְשֵׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

חֲמַדַּת לְבָבִי! חֲזוֹק וְאַמִּץ מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כְּרַגַּע, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רַגַע מִמָּשׁ, כְּפִי פְּגִיעֵי הַזְּמַן שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד, וְרֵאוּי לָךְ לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לִהְיוֹת אִךְ וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, וְכִינּוּ לִידַע מְרַבֵּי אַמֶּת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעֲשֵׂה עִמָּנוּ, וְתִרְאֶה

לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵרַבְּנוּ ו"ל, כִּי רַק זֶה יִשְׂאֵר מֵאַתָּנוּ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית, בְּרַח לְךָ מִוּפּוֹחִים, חַס וְשָׁלוֹם, הַעוֹקְרִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. עֲנִינֵינוּ הוּא מְצִיאָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַמוֹנָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְתוֹרָתוֹ וְצַדִּיקָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְיוֹתֵר מִזֶּה לֹא כְּדָאֵי לְדַבֵּר. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׂאֵסוֹר לְטַנֵּף אֶת הַפֶּה וְאֶת הַדָּיוֹ וְהַנִּיר עִם כַּמָּה לְצִים בְּעֲלֵי קִנְאָה, בְּעֲלֵי מַחְלָקֵת וְכוּ', לֹא כְּדָאֵי אֶפְלוּ לְדַבֵּר מִזֶּה. כִּלְכֵּן מִכָּל זֶה, תִּסִּיחַ דַּעְתְּךָ מֵהֵם! עֲכָשׁוּ הוּא בְּרוּר הַכִּי קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל מוֹכֵן לְצֵאת לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכָל יִשְׂרָאֵל יַחְזְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ רוֹאֵה שְׁקֵרוּב קִצּוֹ, וְעַל-כֵּן הַקִּים כַּמָּה לְצִים וּבְעֲלֵי קִנְאָה וּבְעֲלֵי מַחְלָקֵת וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאֵי לְדַבֵּר מֵהֵם כָּלֵל, כִּי הַמִּתְנַוֵּל עִם מְנוּל נַעֲשֶׂה כַּמָּהוּ. בְּרַח לְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּצְיֵר בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל — דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמָּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַכֵּל בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמְתּוֹ.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר בְּפִרְשָׁה זוֹ (וַיִּקְרָא י, ג): "בְּקִרְבֵי אֶקְדֵּשׁ וְעַל פְּנֵי כָּל הָעָם אֶכְבֹּד" — אִם יִקְדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּקִרְבוֹ, הֵינּוּ אֶת אֵיבָרָיו אוֹ יִתְנַהֵג בְּקִדְשָׁה בְּבֵיתוֹ בֵּין קְרוֹבָיו, עַל-יְדֵי-זֶה "וְעַל פְּנֵי כָּל הָעָם אֶכְבֹּד" — יִכְבְּדוּ אוֹתוֹ כָּלֵם.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! אַתָּה רָאֵה רַק לְדַבֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְאֶה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמְךָ בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה וּבְקִדְשָׁה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא תִּזְכֶּה שְׂיֵאִיר עֲלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֲרֻבוֹת נַעַם זֵיו חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק שִׂמַּח תִּשְׂמַח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל פַּעַם, וְכֵן תִּשְׂמַח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים, בְּגִי הַנְּעוּרִים הַבָּאִים אֶצְלְךָ, וְתִלְמַד עִמָּם "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו", וְלַעוֹלָם אַל תִּדְבֹּר מֵאַחַר כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מֵאָדָם שֶׁעֲדִין חֵי, כִּי "הֵן בְּקְדוּשָׁיו לֹא יֵאָמֵין", וְאֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִיַּחַד שְׁמוֹ עַל הַצַּדִּיקִים בְּחֵייהֶם (תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת,

סימן ז'; כי כל זמן שאדם חי, הוא בסכנה גדולה שיתהפך לגמרי, כמאמר רבנו ז"ל על אחד: אט איז ער א מלאך אט איז ער א גלח"; ועל-כן העקר רק לדבר דבורי אמונה ועצות רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו. רק חזק ואמץ תמיד.

הדורש שלומך...

ג' רסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שמייני, י' למספר בני ישראל ה'תש"ם.

שלום רב לידידי, הבחור שותה בצמא ממי הנחל נובע מקור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ותשואות חן לך על זה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ ללמד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, שתראה ללמד בכל יום על-כל-פנים תורה אחת והתפלה עליה, ומי יתן שתוכל גם לעין בהלכות מ"לקוטי-הלכות" על זה, ואז תרגיש נעימות וערכות בחיים. ואשרי מי שזוכה לחדש גם איזה חדוש בדבריו ז"ל, אשר הוא תקון נורא ונפלא עד מאד (עין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן קה). ובענין הזה אתה צריך לידע, כי לכל אחד יש לו שביל מיוחד ואפן ודרך אחרת, כי כשם שאין פרצופיהם שוים זה לזה, כך אין דעתן שוה' (תנחומא פינחס י'); ועל-כן יש לכל אחד דרך ואפן אחר בחדושי דאורייתא, והכל טוב ונכון, העקר שתהיה כונתו לשם שמים.

ואודות... שמעתי זה מכבר, וגם היום קבלתי מכתב מארץ

(א) הנה הוא מלאך, הנה הוא כמר, רחמנא לצלן.

יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲבָרְךָ אָחַד אֲרוּר, טָמָא, רוּצָה לְחַבֵּר אֵיזָה חֲבוּר נִגְדַּד
הַסְּפָרִים שְׁזִכִּיתִי לְהַדְפִּיס, וּבּוֹדָאֵי הוּא... מָה לַעֲשׂוֹת, הַבְּרוּר
וְהַתְּמוּרוֹת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא רַק יִתְגַּבְּרוּ, וַיִּגְרְמוּ שְׁעוּד אֲלָפִים
נִשְׁמוֹת מִיִּשְׂרָאֵל יִתְרַחֲקוּ מֵהָאֱמֶת וְתִתְאַרְךָ הַגְּלוּת, כַּאֲשֶׁר דִּבְרַתִּי
וְהַסְּבַרְתִּי זֹאת הַיּוֹם לְהַאֲבָרְךָ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׁהִיָּה בְּבֵיתִי. וְהַנְּרָאָה,
שְׁזָה הוּא הַבְּרוּר הָאֲחֵרוֹן; כִּי הַסְּמ"ךְ-מ"ם רוּצָה שְׁתַּגִּיעַ קִצּוֹ, וּבְנִקְל
שְׁתַּתְּגֵּלָה וְתִתְפָּרֶסֶם דַּעַת רַבְּנּוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וּכְבָר לֹא יִהְיֶה לוֹ מָה
לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כַּמוֹכָא בְּסַפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֶׂה מֵהַזְּכוּב וְהַעֲכָבִישׁ,
סַפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז') ; וְעַל-כֵּן הִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ עַכְשָׁו בְּאֲרוּר טָמָא,
וַחֲתָנוּ — שְׁנֵי 'תְּכַשִּׁיטִים' יִקְרִים... וְעַל יָדָם הוּא עוֹד מִנְסָה מִזְלוֹ
וְכַחוּתָיו, אוּלַי יִהְיֶה עוֹד בְּיָדוֹ לְהַסְתִּיר אֶת דְּבַר רַבְּנּוּ ו"ל, אֲבָל לֹא
יֹועִיל לוֹ כְּבָר שׁוּם דְּבַר, יֵאבְדוּ הֵם וְכִיּוֹצֵא בְּהֵם, וְדַבּוּר אָחַד מִדְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל אֵל יֵאבֵד. וְרוּאִים בְּחוּשׁ, אִיךָ הַסְּמ"ךְ-מ"ם
הַלְּבִישׁ עֲצָמוֹ בְּשִׁנְיָהֶם, כִּי כָל אָחַד מִבְּנֵי הַנְּעוּרִים חוֹשֵׁב מִי יוֹדֵעַ
מִי שְׁחוּלֵק עַל הַסְּפָרִים שֶׁהַדְּפִסְתִּי, כְּמוֹ שְׁהִיָּה אֲצֵל רַבְּנּוּ ו"ל. וּמוֹכָא
שֶׁם בְּסַפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, זִקֵּן אָחַד הַסְּרִיחַ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְקִלְקַל
לְדוּרֵי דוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכָל הָעוֹלָם קָבְלוּ יוֹתֵר אֶת דְּבָרֵי הַזִּקֵּן
מֵאֲשֶׁר דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, כִּידוּעַ דְּבַר זֶה, וְאֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה מִתְאַרְכַּת
כָּל-כֶּף הַגְּלוּת. וּבְשִׁבִיל דְּבַר זֶה לְקִינוּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּכַפְלִים —
מִלְחַמַּת הָעוֹלָם הִרְאִישׁוּנָה וְהַשְּׁנִיָּה, וְנִשְׁפָּף דָּם יִשְׂרָאֵל בְּמִלְיוֹנִים,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְכָל זֶה מִפְּאֵת גְּסוּתוֹ הִרְעָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּידוּעַ דְּבַר
זֶה אֲצִלְיָנוּ, כִּי הוֹצִיא שָׁם רַע עַל רַבְּנּוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְנַע וְעַכְב
אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנּוּ ו"ל. וְעַכְשָׁו אֲשֶׁר
הַסְּמ"ךְ-מ"ם רוּצָה כִּי בָּא קִצּוֹ וְסוּפוֹ, מְצָא מִין אֶת מִינוֹ, וְהַלְּבִישׁ
עֲצָמוֹ בְּאֲרוּר טָמָא וַחֲתָנוּ אֲפָרוּחַ, שְׁעֵדִין לֹא נִפְקָחוּ עֵינָיו וְכוּ',
וְהַנְּרָאָה שְׁמַרְבַּ גְּאוּתוֹ אִינוּ שׁוֹמְעַ בְּקוֹל אֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ הַיִּקְרִים,
וְנִתְחַבֵּר עִם הַסְּמ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, וְהוּא וַחֲתָנוּ חוֹשְׁבִים, שְׁעַל-יְדֵי
שְׁיַעֲשׂוּ אֵיזָה חֲבוּר נִגְדַּד הַסְּפָרִים — יוֹעִיל מִשְׁהוּ... וּבְכֹאֶמֶת הָאָדָם
חוֹשֵׁב, וּמִלְמַעְלָה שׁוֹחֲקִים: בֵּין-אָדָם טָפָה סְרוּחָה, מִדוּעַ לֹא תִתְיַשֵּׁב
וְתִסְתַּפֵּל עַל אַחְרֵיתָךְ, עַכְשָׁו אַתָּה חוֹשֵׁב, שְׁאַתָּה בְּתוֹךְ הַנוּצוֹת וְיִכּוּל
לְרַדֵּף אֶת זֶה... אוֹ זֶה... וְעוֹד מְעַט תִּקְבַּל עֲנֻשָׁךְ כְּפָלִים, שְׁכַפָּר לֹא

תועיל חרטה. וכבר אמר החכם מפל האדם (משלי כב, כז): "למה יקח משכבך מתחתידך"; "קיינער איז נישט זיכער אז ער וועט נישט געשטראפט ווערין"^ב.

ועל-פן, חמדת לבבי! העקר ראה לברח עכשו רק אליו יתברך, מה לעשות?! מי יודע איזה חרבן יגרמו בעולם, אם יצא החבור שלכם. ולכן אני מבקש מהשם יתברך, שיותר טוב יענשו קדם לכן, או יתחרטו בעוד מועד, והשם יתברך ירחם פבר על פלטתנו, ונזפה לגאלה האמתית והשלמה, על-ידי משיח צדקנו.

הדורש שלומך...

ג' רסה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע-מצרע, י"ב למספר בני ישראל ה'תש"ם.

שלום וכל טוב סלה ירדפו לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי. רק חזק ואמץ מאד, ואל תפל בדעתך, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. והתמד מאד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח.

ולמען השם, אל תניח את הגמרא, תמיד תהיה רגיל לחזר ולחזר דף אחר דף, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד בגימטריה שם הקלפה; הינו פי למוד התלמוד שהיא גמרא, מכניע את הקלפה, ואם היית יודע מעלת למוד גמרא למעלה, היית שוקד בזה תמיד. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ג'): על-ידי למוד גמרא בלילה, מעלה ומתקן את המלכות וכו', עין שם.

(ב) אף אחד אינו בטוח שלא יענש.

ועל כָּלֵם — הַרְגֵל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו
 יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל לִבָּהּ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיהָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' רסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ-מְצַרֵעַ ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשִׁי, גֵר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבֶךָ הָאָרוֹךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְנִשְׁבַּר לְבִי בְקִרְבִי מְאֹד, מְכַל מָה
 שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וּבְפִרְטִיּוֹת שְׁנִלְכַדְתָּ בְּחֻטָא הַחֲמוּר הַזֶּה — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵן, אֲשֶׁר הוּא הַרְגֵל ר'ע' מְאֹד, כִּי
 תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם נוֹפֵל בְּחֻטָא זֶה, קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו לְעֹזֵב דְרַכּוֹ
 הַר'ע', כִּי מְלַבֵּד שֶׁהוּא חֻטָא חֲמוּר, הוּא גַם חוֹלֵאת מְרָה מְאֹד מְאֹד,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵן, כִּיְדוּעַ לְחֲכָמֵי הַרוֹפְאִים. אֵךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ חִמַּל עַל
 עִמּוֹ, וְשָׁלַח אֲלֵינוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא שְׂרָשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, אֲשֶׁר
 הוּא יָבֵא לְתַקֵּן עֲנִינֵי הַחֻטָא הַזֶּה (עֵינֵי לְקוּסֵי-הַלְכוּת, פְּרִיָה וּרְבִיָה, הַלְכָה א',
 אוֹת י'); כִּי מֵרֵאשִׁית הַלְדָת מְשִׁיחַ הָיָה לְתַקֵּן עוֹן זֶה, כִּי הִתְחַלַּת
 הַתְגַּלּוֹת מְשִׁיחַ הָיָה מִיְהוּדָה, שֶׁהוּלִיד מִתְמַר אֶת פֶּרֶץ וְזֶרַח, וְהֵם הָיוּ
 תַקֵּוֹן עַל חֻטָא עַר וְאוֹנָן, שֶׁהִשְׁחִיתוּ אֶת דְרַכָּם, כַּמוּכָא בְּמִקְרָא,
 וְעַל-כֵּן הִצְרִיךְ יְהוּדָה לְהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 תַקֵּנָן, כִּי תַקֵּוֹן עוֹן זֶה תְלוּי בְּמְשִׁיחַ, עֵינֵי שָׁם. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׁמִי שְׁנִפֵּל בְּחֻטָא הַזֶּה, הוּא תְמִיד בְּכַעַס
 וּבְקַפְדוּת, כִּי הַחֻטָא הַזֶּה נִקְרָא ר'ע', לְשׁוֹן בִּיזוּ, כַּעַס וּקְפִידוּת, עֵינֵי
 שָׁם. וְהַחֻטָא הַזֶּה מְעַצְבֵן מְאֹד מְאֹד (מֵאֲכֻט נַעֲרוּוִיז), וְכֵן מְכַנְּסִים
 בְּאֲדָם דְּכָאוֹן גְּדוֹל בְּהַלֵּב, וּמְמַרֵר חֲיָיו מְאֹד, וְעַל-פִּי קִבְלָהּ, הוּא
 מְפָרִיד יְסוֹד מִמְלָכוֹת, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַצְּרוֹת וְהַמְרִירוֹת
 וְהַגְּלִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵן. וְעַל-כֵּן בְּמָה שְׁפָגַם — תַקֵּן; פָּגְמוֹ הָיָה,

שהפריד את היסוד צדיק מהמלכות, שהוא האמונה הקדושה, תקונו — שיתקרב אל הצדיק שהוא קוצו של אות ד' (עין שיחות ה"ז, סימן רפב): המכניס אמונת היחוד בו יתברך בתמימות ובפשטות. ומוכא שם בהלכות פריה ורביה (הלכה א', אות יב): וכשיבוא משיח במהרה בקיינו, אז נזכה לאורייתא דעתיקא סתימאה, שהיא חכמה עליונה וגבוהה מאד, ואז יהיה גמר התקון בשלמות, ודיקא במה שפגם — שם יתקן, בבחינת (יומא לו:): 'עוונות נעשין לו פזכות', דהיינו, שהפגם היה, שכביכול הפשיט החכמה מלבושה, ועל-כן גמר תקונו — שיזכה לחדש חדושין דאורייתא, עד שיזכה לאורייתא דעתיקא סתימאה, שזאת התורה היא בחינת תורה בלי לבוש, בחינת (משלי ח, יב) חכמה שכנתי ערמה, לשון ערם, שאין שום לבוש להלביש אותה וכו', עין שם; הינו כי מי שחטא ופגם בחטא הזה של הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה הפשיט את המוח מהצמצום והלבוש שלה וכו', ומזה בא, שהוא מבלבל כל-כף, כי אבדה אמונתו, רחמנא לצלן, אבל התקון של משיח יהיה לגלות תורה, שהיא אורייתא דעתיקא סתימאה בלי שום לבוש, הינו גלוי אמתת מציאיותו יתברך בלי שום צמצומים ולבושים; כי כל מה שפגם בחטא המר הזה, יותר חשף שריו בו, רחמנא לצלן, כי חיו מרורים מאד מאד. אבל תכף-ומיד כשזוכה להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא שרש נשמת משיח, נתגלה לו תורה כזו, שהוא עצם גלוי אמתת נעם זיו שכינת עזו יתברך, בלי שום צמצומים ולבושים כלל.

על-כן, חמדת לבבי! בודאי צרתך היא צרה גדולה, אבל ראוי לך להחיות את עצמך איך שהוא איך שהוא בתוך מרירות הצרות, המרירות והדחקות, אתה זוכה לידע מרבי אמת כזה, רבי המגלה את אור השכינה, אשר מרב אור יתעוררו הקלפות והסטרא אחרא. ועל-כן ראוי לך להחיות את עצמך מאד מאד, שבתקף לכלוך מעשיך זכית על-כל-פנים להתודע מרבנו ז"ל, אשר בודאי על ידו יהיה לך תקוין נפלא. ובפרוש אמר רבנו ז"ל (חיי-מוה"ר"ן, סימן רכה): מה לכם לדאג? מאחר שאני הולך לפניכם!

על-כן, חמדת לבבי! אל תפל בדעתך כלל, רק תרגיל עצמך

לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, וּכְמֵאמֶר רַבְּנוּ ז"ל: אִזּוּ מֵעַן דְּעַרְמָאֲנֵט זִיךְ אֵין אֵין מֵעַן זֵיין אַזוי ווי א קטן שְׁנוּלְדִי; כִּי כָל עֵקֶר הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא סוּד הַתְּחִלָּה שֶׁנֶּפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד, כְּמֵבְאָר בְּאַרְיֵכוֹת בְּסֵפֶר "שְׁמִירַת הַזְּמַן" — קַחְהוּ מִשָּׁם. וְכָל עֲנֵן רַבְּנוּ ז"ל הוּא סוּד "וְעֵכָשׁוּ", לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מֵעֵכָשׁוּ, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְשַׂכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצֵל הָעוֹלָם מֵדַת הַשְּׂכָחָה הִיא חֶסְרוֹן גְּדוֹל, אֲבָל בְּעֵינֵי יֵשׁ בְּמִדַּת הַשְּׂכָחָה מְעַלָּה גְּדוֹלָה. וְדַרְכּוֹ אֲשֶׁר תִּכְפֹּר-וּמִיד מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא מִשְׁפִּיחַ וּמְסַלֵּקוֹ וּמַעֲבִירוֹ מִדַּעְתּוֹ, וְאֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל כָּלָל. וְכֵן צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְהַעֲבִיר דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי מֵהַכֵּל, וְאִזּוּ דִּיקָא חֵי חַיִּים טוֹבִים. וְשִׁמְעָתִי מֵאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ כְּכֹר כָּל-כָּף בְּמִדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת שֶׁל שְׂכָחָה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, עַד שֶׁבְּכָל עַת וְרָגַע הוּא מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מֵהָעֵבֶר לְגַמְרֵי, וְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּמִדָּה זֹאת, עַד שֶׁאֵין לוֹ לֹא עֵבֶר וְלֹא עֲתִיד, וְאֵפְלוֹ לֹא הָיָה, כִּי רוֹאֶה לְפָנָיו עֵינָיו רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ: וּבְשַׁעָה שֶׁסִּפֵּר זֹאת, הָיָה נִדְמָה לְכָל הָעוֹמְדִים סְבִיבוֹ, כִּי בְּאֵמַת כְּכֹר בֵּטֵל וּמְבֹטֵל הַזְּמַן, כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה בְּהִתְגַּלּוּת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ (עֵיין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא); וּמֵרַב תְּשׁוּקָה וְדְבָקוּת וְחֵיּוֹת וְזִיו שֶׁהַמְשִׁיחַ אִזּוּ עַל-יְדֵי כַח רַבְּנוּ ז"ל, הָיָה נִדְמָה לְכָל הָעוֹמְדִים סְבִיבוֹ כְּאֵלוֹ הַכֵּל אֱלֻקוֹת, וְאֵין רוֹאִים וְאֵין מְרַגִּישִׁים רַק אֶת אֲמַתַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ; אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוֹ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְיוֹת מְחַבְּרִים אֶל אַנְשֵׁי קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, אַנְשֵׁי אֲמַת בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים אֲמַתִּים, הַדְּבֻקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּדְבָקוֹת אֲמַת. אֲשֶׁרֵינוּ וּמֵה יָפָה יְרוּשָׁתְנוּ.

וְתֵאמֵר לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! כִּי לְבִי כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיְךָ, אֵךְ שָׁמַע בְּקוֹלִי, וַיְהִי אֱלֻקִּים עִמָּךְ, הִרְחַק מִמָּךְ הָעֲצָבוֹת, אֲשֶׁר הִיא שֶׁרֶשׁ כָּל הָרָעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְשֶׁרֶשׁ כָּל הַצָּרוֹת, וְתַעֲשֶׂה כָּל

(ג) כְּשִׁמְזַכִּירִים עֲצָמָם בּוֹ ז"ל, יִהְיֶה כְּקַטָּן שְׁנוּלְדִי.

מיני פעולות שבְּעוֹלָם להיות רק בשמחה עצומה תמיד, ותשמע לקול נגינה (אשר מצוי עכָּשׁוּ מֵאֵד עַל־יְדֵי טֵיפ־קֶסֶטָה), ותרקד בכל יום אִפְלוּ בִּינְךָ לְבִינְךָ, וְכֵן תִּרְאֶה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְהִתְחַבֵּר עִם אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמִתִּיִּים הַמְדַבְּרִים תָּמִיד רַק מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, וְאִינִם מְדַבְּרִים מֵאַחֲרִים, כִּי בְּזֹאת יִבְחַן מִי הוּא אִישׁ כֶּשֶׁר בְּאֵמֶת — כִּשְׂאִינוּ מְדַבֵּר מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק מְעֻצּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ וְיֵשׁ הַרְבֵּה אָנְשִׁים בֵּין אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, תְּמִימִים אֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר אִינִם חִפְצִים בְּכָל אֵלוּ הַלְשׁוֹן־הָרַע וְהַמְחַלְקֵת וְהַקְּנָאָה וְהַשְׂנָאָה, שֶׁמְפִיץ עָלֵי אֵיזָה אָרוּר טָמֵא. מַה לַעֲשׂוֹת? הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ סִבֵּב סְבוֹת, שֶׁאֲצִלִּי בָּאִים בְּכָל פֶּעַם בַּחֲוָרִים וְאֲבָרְכִים שְׁנִפְגָּמוּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְהֵם מְסַפְּרִים לְפָנַי אֶת מֵר לְבָם. וְכֵן אָנִי מְקַבֵּל הַמוֹן מִכְּתָבִים, שֶׁבָּהֶם שׁוֹפְכִים אֶת מְרִירוֹת לְבָם מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַחֲטָאֵת נְעוּרֵיהֶם, וְהַהֲכָרַח לְהִשְׁיבָם. וּמִזֶּה נִתְחַבְּרוּ כָּל הַסְּפָרִים שְׁזָכִיתִי לְחַבֵּר, וּבִפְרָט אֶת הַמְּכַתְּבִים הַסְּכַמְתִּי לְהַדְפִּיס, אִי אֶפְשֶׁר לִי לְהִשְׁיב לְכָל אֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, וְעַל־כֵּן אִם כָּבֵר נִדְפַס לְאֶחָד, יִקְחוּ וְיִקְרְאוּ אֶת זֶה גַּם אַחֲרַיִם. אֶף רַבְּנוּ ז"ל כָּבֵר אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ה') עַל הַפְּסוּק (מְשַׁלִּי טו, לא): "אֵינִן שׁוֹמְעֵת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקָרֵב חֲכָמִים תְּלִינ"; בְּשִׁבִּיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן נַעֲשֶׂה מְחַלְקֵת עַל זֶה, וּמִי שֶׁאִינוּ רְאוּיִי נִתְרַחֵק מִרַבְּנוּ ז"ל אוּ מִתְקַרֵּר (עֵינִן לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ד'); וּמַה לַעֲשׂוֹת? קָם אֵיזָה אֲבָרְךָ אָרוּר טָמֵא, וּמְפִיץ דְּעוֹתָיו הַרְעוֹת, וְאִינוּ יוֹדְעַ כִּי בְּנִפְשׁוֹ הוּא, כִּי אֲסוּר לְשַׁחַק עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לֹא נִתְּנוּ לְשַׁחַק, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם; כִּי בְּזֶה שֶׁמְדַבֵּר נִגְדַּת הַסְּפָרִים, הוּא עוֹקֵר אוֹתָם מִשְׂרָשָׁם. וְדַבֵּר זֶה יְדוּעַ וּמְפָרֵס בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים. אֶף מַה לַעֲשׂוֹת? זֶה מְחַקֵּי הַבְּחִירָה. וְהַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ וְנִפְנוּ לְהַתְּעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְלִחְזוֹר לְהִתְדַבֵּק בּוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּאֵמֶת וּבְתִמִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וְאַל תִּתְמַה לְמָה אָנִי קוֹרָא אֶת הַחֹלֵק בְּלִשׁוֹן קָשָׁה כְּזוֹ; כִּי כֵן

היא האמת, כי אם הייתה יודע מה שגורם לקרר בני הנעורים מתשובה, הייתה קורא אותו בלשון יותר גרועה מזו.

ג' רסז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר טהרה, י"ב למספר בני ישראל ה'תש"ם.

ששון ושמחה ישיגו ויךדפו לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

ידידי היקר! העקר ראה להדביק עצמך בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך, והוא יתברך מלביש ומסתיר עצמו בכל הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, והרע הוא פסא להטוב. ועלינו לשבר את הרע, ולידע כי גם בהרע גנוז הטוב. ולא בתנם קם בכל פעם הסמ"ך-מ"ם בכמה מיני התלבשות וכו', כדי להסתיר ביותר את האור הגנוז הזה, בשביל הבחירה והנסיון; כי באמת עקר תכלית הבריאה היתה בגין דישתמודעון ליה (והר בא מב:), שיזכו להפירו יתברך, אף לא היה יכול, כפיכול, להתגלות, מחמת רבוי אור, על-כן הלביש עצמו והסתיר בפרטי פרטיות כל העולמות עד נקדת המרכז של עולם העשיה הגשמי הזה, עד שהוא יתברך גנוז ונסתר ונעלם בכל דבר, ובני ישראל על-ידי קיום התורה והמצוות, מחפשים ומגלים את האלקות גם בגשמיות העולם, כגון: מקמח עושים מצה, מצמר רחלים ציצית, מפסלת גרן ויקב עושים סכה, ומעור בהמה עושין תפלין וכו' וכו'. אף בשביל הבחירה והנסיון ברא גם את הסמ"ך-מ"ם והסטררא אחרא וגונדא דיליה, והכל כדי שתהיה בחירה. והסמ"ך-מ"ם והסטררא אחרא וכו' מחפשים בכל פעם איזה אדם וכדומה וכו', להלביש עצמם בו, והוא יעשה שליחותם, פיודע שיחה זו מרבנו ז"ל; כי להסמ"ך-מ"ם קשה וכבד להיות בכל מקום, על-כן הקים מפרסם במקום פלוני ורופא במקום פלוני, זה להרג בגשמיות, וזה להרג ברוחניות וכו'; וכן בכל מקום פשרק נתגלה איזו קדשה ואור לקרב בני-אדם אליו יתברך, תכף-ומיד קם

כנגדו איזה ארור טמא להסתיר ולבטל וכו'. וכל זה הוא בשביל
הבחירה והנפיון. ואנו מקווים, כי סוף כל סוף יתגבר כח הקדשה
וינצח.

ועל-פן, חמדת לבבי! ראה לקבץ בחורים, ותראה לדבר עמהם
רק מהתכלית הנצחית ומעצות רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות
גמורה, ותעורר ותחזק אותם, והם יהיו מאנשי שלומנו האמתיים.

למען השם, אל תאבה ואל תשמע אל שום הבל ושום
לשון-הרע ורכילות, מה שאומרים ומדברים עלי אלו הכלבים, העזי
פנים שבדור, כי תהלה לאל, אין לי שום שיכות אל שום הבל
מהבליהם הרעים וכו', וכל חפצי ומגמתי ותשווקתי הוא רק לגלות
ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, לעורר ולחזק בני-אדם שיחזרו אליו
יתברך, ומהשם יתברך אבקש שיאיר את עיני כל ישראל, ויזכו
לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו.

וצריך שתדע, אהובי, אחי, כי לבחירה יש כח גדול עד מאד,
כאשר מספרים אנשי שלומנו היקרים, כי פעם אחת בא ר' נחמן
טולטשינער ז"ל אל מוהרנ"ת ז"ל, אל העליה שישב שם, ומצא
אותו שישב ובוכה בבכיות עצומות, ונבהל מאד, ושאל אותו: "מה
זה ועל מה זה?" והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל בתמימות ובפשיטות בזו
הלשון: "א זוינע כחות זאל מען איבער געבען דעם בעל-דבר פאר
שטעלין דעם רבינס לעכט"? "ואם הוא אמר זאת בימיו, אנו מה
נאמר?! אף אף-על-פי-כן כבר אמר רבנו ז"ל: "נצחתי ואנצח";
וזה מחקי הבחירה! עלינו רק לעשות התחלה חדשה, ולגלות
ולפרסם את למודו הטוב של רבנו ז"ל לכל העולם כלו, ובפרט
לבני הנעורים, אשר עובר עליהם מה שעובר. וצריך שתבין, אהובי,
אחי! כי אין אדם נתפס בצערו. מה שלפעמים יוצא מתחת קולמוסי
לשון קשה נגד המתנגדים עלינו, כי אני יודע ומבין מרחוק, איך
שמקורים נשמות ממנו יתברך, וגורמים על-ידי-זה מה שגורמים;

(ד) כחות באלו מסרו להסמ"ך-מ"ם, שיוכל לכסות את אור רבנו ז"ל!

כי הנה בדרך כלל בחור צעיר שנפגם וכו', ונפל במקום שנפל וכו', לבו שבור בקרבו מאד מאד, וכשרק זוכה להתנדע מהאור הגנוז, אזי הדבורים אצלו כמים קרים על נפשו העיפה, ומחיה את עצמו בהם, ומתחיל להתבודד עמו יתברך, וכן מתחיל ללמד שעוירים כסדרן וקם בחצות וכו'. אבל תכף-ומיד כשנשמעת לאזנו מחלקת, ובפרט כאשר נעשה עכשו, שגם איזה ארור טמא מרב קנאה ושנאת חנם, אזי מקרר את חשקם ורצונם וכו', ולבסוף הם מתרחקים לגמרי, כנראה דבר זה בחוש. ולב מי לא יתפוצץ מרב צער?! לב מי לא ישבר בשברי שברים?! אמה רואה במו עיניך נפש בחור שנפגם זה ימים ושנים, וזכה להתקרב אל דעת רבנו ז"ל על-ידי ספר "אריך אפים" או "מקור השמחה" וכו' וכו', ותהלה לאל, נתעורר בהתעוררות דקדושה, ומתחיל להמשיך את עצמו לקיים עצות רבנו ז"ל באמת לאמתן, ולבסוף על-ידי אילו מתנגדים, נתרחק ונופל אחר-כך לגמרי. ועל-כן מי יכול לשבת ולשחק על גדל החלול ה' שיוצא מזה?! ואף שאצל המתנגדים, ובפרט אצל הארור טמא, נדמה כל הענין כשחוק, רחמנא לצלן, ואינו יודע כי הוא שוחק עם נשמות ישראל. אף מה לעשות?! הבחירה היא נפלאות תמים דעים, ובנדאי יש פונה אצלו יתברך, למה צריך להיות כן. ואנו אין לנו אלא דברי בן השמחה, הנכלל במקור השמחה, העוסק לקשרנו בשרש השמחה.

ויכבר ידוע מה שעבר בכל דור ודור על אלו אשר רצו לקרב בני-אדם אליו יתברך, עד שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכח), שמלמעלה כשרואים שאחד רוצה לקרב בני-אדם אליו יתברך, אזי מעוררים עליו מחלקת עין שם. ועל-כן עלינו רק לתלות עינינו למרום. אף בהכרח גם פעם בפעם לרשם דברים אלו, כדי שהדור הבא לא יחשב מי יודע מי חלק.

והנה בשבת-קדש זו בבקר בלמדנו "ספורי-מעשיות" דברנו הרבה על-פי המעשה מהשבעה בעטלירס מיום א' מהעור, שלא היתה לו שום הסתכלות בזה העולם כלל, בשביל זה זכה לזפרון נפלא כזה, לזכר עוד מה שהיה קדם נפש, רוח ונשמה וכו'; הינו

שְׁנֹכְלָל בְּאֵין לְגַמְרֵי "אֵיךְ גִּידְעַנְךָ גְּאֲרֵנִישֵׁט" וְכָל זֶה זָכָה מִפְּנֵי שְׁלֵא הִיְתָה לוֹ שׁוּם הַסְּתַכְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל. וּבַאֲמַת כָּל מָה שֶׁהָאָדָם זֹכָה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְכַנִּים הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, וְאֵיךְ שְׁאֵין בְּלִעְדֵּיו יְתִבְרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, וְאֶפְלוּ בְּקוֹצִים וּבַחֲוָחִים יֵשׁ שֵׁם אֱלֻקוֹת, כְּעֵין שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמְדָּבָר וּבָה, פֶּרֶשֶׁה יב, סִימָן ד'): גּוֹי אֶחָד שָׁאֵל אֶת רַבֵּן גַּמְלִיאֵל, מִפְּנֵי מָה נִגְלָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשָּׁה מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וְכוּ' לְלַמְּדֵךְ שְׁאֵין מְקוֹם פְּנוּי מִן הַשְּׂכִינָה, שְׁאֶפְלוּ מִן הַסְּנֶה מְדַבֵּר הִיָּה עִם מִשָּׁה, עֵין שֵׁם; הִיָּנוּ הַסְּנֶה נִשְׁאָר סְנֶה, הִרְשָׁעִים הַחֹלְקִים נִשְׁאָרִים רִשְׁעִים חֹלְקִים, אֵךְ צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי גַם בְּתוֹכָם יֵשׁ אֱלֻקוֹת, וּבְיַדֵּי יֵשׁ אֶצְלוֹ יְתִבְרֵךְ כְּנֹנָה עֲצוּמָה, כְּנֹנָה נִסְתָּרַת לְמָה צָרִיךְ לְהִיֹּת חוֹחִים וְקוֹצִים וְכוּ'. עַל-כָּל-פָּנִים כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, אֲזִי אֶפְלוּ הוּא בֵּין הַמּוֹן אֲנָשִׁים, וְאֶפְלוּ הוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ רוֹאֶה לְפָנָי עֵינָיו מְצִיאוֹת שֶׁל עוֹלָם כָּלֵל, כִּי הַכֵּל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְעַל-כֵּן הוּא עוֹר שְׁאֵין לוֹ הַסְּתַכְּלוּת כָּלֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק מְסַתְּפֵל עַל מִי שֶׁמְחִיָּה אֶת הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצוּמוֹ.

וּבִסְעֵדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ הִרְבָּה בְּאֲרִיכוּת עַל הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע', וַתְּהִלָּה לְאֵל, הָיוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים, כִּי בָּאוּ לְשִׁבְתַּת הִרְבָּה אוֹרְחִים, וְהָיָה הַדְּבוּר, אֵיךְ שֶׁכָּל מָה שֶׁהָאָדָם נִכְלָל בְּאֵין, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפֶר, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח הַמוֹשֵׁף יוֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ אֱלֻקוֹת בְּעוֹלָם, כְּמוֹ אֲבָרָהִם, דָּוִד, מִשָּׁה, שֶׁהֵם אֲחִזּוּ בְּשִׁלְמוֹת הָעֲנוּהָ וְהַבְּטוּל. וְעַל-כֵּן הִיָּה לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם. וַיֵּשׁ בְּתוֹרָה זֹו הִרְבָּה עֲנִינִים נִפְלְאִים. רְאֵה לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּו עִם שְׁתֵּי הַהֲלָכוֹת שֵׁישׁ עַל זֶה בְּלִקּוּטֵי-הֲלָכוֹת (אֲרַח חַיִּים, יוֹם טוֹב, הֲלָכָה ה'; וּבַחֲשׁוֹן מִשְׁפָּט, חֲזָקַת מַטְלָטְלִין, הֲלָכָה ד'), עֵין שֵׁם נִפְלְאוֹת רַבּוֹת; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

(ה) אֲנִי זוֹכֵר אֶת הָאֵין.

אֲשֶׁר ג' רסח בַּנְחַל כה

פה תקבל רצוף סך מאה דולר על שבועות ויקרא, צו, והשם
תברך יעזרנו להפיץ מעינות החכמה חוצה.

הדורש שלומך...

ג' רסח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע-מצרע ה'תש"ם.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו להיזקר והנעלה, הרוצה לצאת
מהר'ע' והחשף שנלכד בהם, ולהאיר נפשו באור האורות היוצא
משלש ראשונות דעתיק וכו', מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ואני שולח לך את הספרים שבקשת,
והשם יתברך יהיה בעזרך להגות בהם תמיד; כי עקר תקון פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, תלוי ברבנו ז"ל, כי
הוא בא לעולם לתקן את כל מיני פגמי הברית, כמובא בספורי-
מעשיות (מעשה יג); ובפרטיות פגם הוצאת זרע לבטלה (עין
לקוטי-הלכות, פריה ורביה, הלכה א', אות י'), עין שם.

חמדת לבבי! אני יודע ומבין מרחוק מכאובי לבך ונפשך, כי
מי שנפל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, קשה וכבד
לו להתרחק מזה, כי הרגיל את עצמו כבר בהרגל הר'ע' הזה, עד
שקשה וכבד עליו להניח את דרכיו הרעים, לולא ששלח לנו השם
יתברך בדור הזה את רבנו ז"ל, אשר הבטיח לו יתברך, אשר הוא
יתקן את זה. והסמ"ך-מ"ם חורק עליו שניו בכל מיני נכלי
ערמומיות וכו', לזה הוא אומר: "הלא אסור ללמד בספרים אלו" ...
לזה הוא אומר: "הלא ראה גם מבין אנשי שלומנו חולקים על
זה" ... ולזה אומר: "מה לך להסתובב בין אנשי שלומנו, יהיה לך
קשה וכבד מציאת זווגך" ... ולכל אחד ואחד יש לו עצות אחרות
איך למנעו מהחיים. ובאמת מי שנפל כבר בפגם הברית — הוצאת
זרע לבטלה כמוף, ונלכד בחטא הזה, עד שהחיים שלו מרורים

מאד מאד, אם רק תישב עצמך בישוב הדעת אמתי, הלא ספרים אלו הם חיותי, הם האויר שלי, הם החיים שלי (פאָשֶׁר בעצמך כתבת); ועל-כן איש כזה שיתישב, הלא רבנו ו"ל מוציאני מהחשך, ומאיר בי אורו ותברך, ומגלה לי באמת אשר עדין יש לי תקנה טובה לצאת מהחשך, כי אין שום גאוש בעולם כלל וכו'. לדעתי, אחר ישוב הדעת כזה, כבר לא תוכל שום בריה להרחיקך מתידי ומהספרים הקדושים האלו. ומחמת שכתבתי לך היום מכתב ארך, ואני מקנה שקבלת אותו, על-כן אמרתי לקצר, ותכתב לי אם קבלת את הספרים.

הדורש שלומך...

ג' רסט.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר תזריע-מצרע, י"ג למספר בני ישראל ה'תש"ם.

ששון ושמחה ישיגו ויחדפו לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

יען שתהלה לאל, זכית להיות ממוזכי הרבים, ואתה עוסק בהדפסת הספרים, ובזה אתה מחזק אחרים, ואמרו חכמינו הקדושים (ספרי פרשת נשא): 'אין מחזקין אלא למחזקים'; ופרש אחד מאנשי שלומנו, דיקא אלו הנשמות המחזקות אחרים, הן צריכות לחזק ביותר; כי מי שעוסק לקרב אחרים אל הקדושה, הוא בונה "היכל-הקדש". וצריך שישמר עצמו שלא יתאחזו בו הרע של אלו אשר עוסק לקרבם, שלא יפילו אותו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט); ועל-כן אלו הנשמות המחזקות אחרים, הם דיקא צריכים לחזק יותר מאחרים, וזה 'אין מחזקים אלא למחזקים' וכנ"ל, ודברי פי חכם חזן; כבר ספרתי לך פנים אל פנים, ואני רגיל לספר זאת, כי בכל פעם נספם בדעתי להפסיק מלכתב ולענות תשובות לבחורים ואברכים אמללים, ולכתב ספרים, מרב הקנאה והשנאה שיש על זה מהסמ"ך-מ"ם בעצמו, שהלביש עצמו בכמה מצרעים

וכו'. וּרְאָה זֶה דְּבַר פְּלֵא, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, זֶה כְּבֹר שְׁנַיִם, בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר אֵיזָה קוֹל רַעַשׁ מְאִיזָה אֲרוּר טָמֵא, וְחוֹרֵק שְׁנָיו עַל הַסְּפָרִים, נִסְכָּם בְּדַעְתִּי בְּשַׁעַת הַתְּבוּדָדוֹת: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵין לִי כְּבֹר כַּח לְמַחְלָקָת, מָה רוֹצִים מִמֶּנִּי?! הֲלֵא טוֹב לִי כְּשֶׁאֲנִי אֲזַכֶּה לְהִתְחַבֵּא בְּצֵל כְּנַפְיךָ, וְאִף בְּרִיזָה לֹא תִדַּע מִמֶּנִּי, וְאֲזַכֶּה לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבַתְּפִלָּה" וְכוּ' וְכוּ'. וּבְכָל פַּעַם כְּשֶׁנִּסְכָּם בְּדַעְתִּי דְּבַר זֶה כְּבֹר כַּמָּה שְׁנַיִם, בְּכָל פַּעַם כְּזוֹ, מְזַמֵּן לִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵיזָה מִכְתָּב מֵאֲבָרָךְ אוֹ מִבְּחוֹר, וְכוּתֵב לִי אֶת כָּל לְבוֹ בַּפְּרָטִיּוֹת, וְאִף שְׁהַסְּפָרִים מְחִיִּים אוֹתוֹ, וְאִז תִּכְף־וּמִיד כְּשֶׁאֲנִי קוֹרֵא אֶת הַכְּרִיָּהִם, נִכְנָס בְּלִבִּי חֲזוּק עֲצוּם, וְאֲנִי מִבְטֵל אֶת מַחְשַׁבְתִּי, וְאֲנִי אוֹמֵר: "יַעֲבֹר עָלַי מָה, יֵאָבְדוּ אֵלַי כְּלָבִים, וְדַבֵּר אֶחָד אֶל יֵאָבֵד", כִּי אֲנִי רוֹאֶה בְּעֵינַי, אִיךְ שְׁהַסְּמ"ך־מ"ם בְּעֲצָמוֹ אוֹרֵב עָלַי. וְכִמוֹ-כֵן הִיָּה אֶתְמוֹל, נִסְכָּם בְּדַעְתִּי כְּנֹל, מְרֹב הַתְּמוּרוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְכוּ', וּבַפְּרָט שְׁשִׁמְעָתִי שְׁאֶחָד אֲרוּר טָמֵא רוֹצֶה לְהוֹצִיא חֲבוּר לְצוּן נֶגֶד הַסְּפָרִים, עַל-פֶּן אֲמַרְתִּי: "וַיְהִי מָה, אֲרִיזָה דְּכָרִי אֵלַיךְ", וְאַתָּה סִפְרָתְ לִי, שֶׁהִנֵּךְ עוֹמֵד לְהַדְפִּיס עֲכָשׁוֹ אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וְאִיךְ שֶׁהַמְדְּפִיס מִבְקֵשׁ מִמֶּךָ עוֹד סְפָרִים וְעוֹד סְפָרִים, רְאִיתִי בְּזֶה הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת אַחֲר־כֶּךָ קִבְּלָתִי מִכְתָּב אֶקְסִפְרָס מִבְּחוֹר אֶחָד, וְשֵׁם מְחֻזָּק אוֹתִי מְאֹד, אִיךְ שְׁהַסְּפָרִים מְחִיִּים אוֹתוֹ, וְאִיךְ שְׁאַתָּה מְחַיֶּה אוֹתוֹ, וְהַיּוֹם קִבְּלָתִי עוֹד מִכְתָּב, וְשֵׁם תִּרְאֶה בְּעֲצָמְךָ מָה שְׁכַתוּב (מְחַקְתִּי אֶת הַשֵּׁם, כִּי אֵינּוּ מִן הַרְאוּי לִידַע מִי זֶה, וְגַם לִי לֹא אֶכְפַּת מִי הוּא זֶה, אֲנִי יוֹדַע שְׁזוֹ נִשְׁמָה אַחַת מְדַבֵּרֶת). פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף אֶת הַמְּכַתָּב, וְלִדְעָתִי, כְּבֹר אֵינֶךָ צְרִיךְ יוֹתֵר חֲזוּק מֵאַחֲרִים, כִּי הַמְּכַתָּב הַזֶּה בְּעֲצָמוֹ יְהִי לְךָ לְחֲזוּק רַב, אִיךְ שְׁבְּחוֹר כּוֹתֵב, שְׁסִפֵּר "אֲשֶׁר בְּנַחַל" הוּא לוֹ כְּמוֹ אֲוִיר לְנִשְׁמָה, וְזֶה עֵקֶר הַחַיּוֹת שְׁלוֹ הַמוֹצִיא אוֹתוֹ מֵעֲמָקֵי עֲמָקִים (תִּרְאֶה לְהַחְבִּיא אֶת הַמְּכַתָּב, אִף שְׁמְחַקְתִּי אֶת הַשֵּׁם, וְאֵינּוּ נִכָּר כָּלָל). וְשִׁלַּחְתִּי לְךָ, כְּדִי שְׁתִּרְאֶה וְתִשְׁכִּיל מִרְחוּק

מה שעובר על בני הנעורים, ואיך שהספרים מצילים אותם. על-כן ראה להיות חזק ואמיץ בזה מאד מאד, והשם יתברך יעזר לך להוציא מהכח אל הפעל תשוקתך.

הדורש שלומך...

ג' ער.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר תזריע-מצרע ה'תש"ם.

שלום רב לידידי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו ואיר.

מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות, ובפרט שספרי רבנו ז"ל בידך — הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ובפרט תהיה רגיל בלמוד "לקוטי-הלכות", אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר: "זה הגן-עדן של השם יתברך".

אודות שאתה מתעקש כל-כף בכל מכתב, שאתה כבר כל-כף שבור מרב הרגלך הרע שנתרגלת מימי נעוריך, להוציא זרע לבטלה, רחמנא לצלן, עד שאתה בעיניך לאחר יאוש, רחמנא לצלן, פי אינך רואה סוף וקץ לצרותיך, בכל פעם אתה עושה התחלה, ואתה מקבל על עצמך לא לעשות חטא זה, ואחר-כך אתה נופל יותר ויותר, עד שיכול לעבר עליך החטא הזה כמה פעמים ביום וכו', ומפני זה הספמתי להשאיר, חס ושלום, חס ושלום, בהרע הזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, אעתיק לך דברי מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי-הלכות (שלוחין, הלכה ג'): וזו לשונו הקדוש והטהור שם: מי שמוציא זרע לבטלה, חס ושלום, הוא מפריד אור העינים מן כלליות הבריאה, ואדרבה, הקלפות והסטרא אחרא מקבלים הטפות, שהם אור העינים, שהם מזיקי עלמא, והם מזיקים את העולם, פי אלו הקלפות באים אחר-כך, ומכניסים כפירות ובלבולים ועקמומיות בלב, ורוצים להסתיר ולהעלים ולהרחיק ההשגחה מן

העולם, כמו שהוא הרחיק הטפה מאשה יראת ה', שהיא בחינת הרחוקת אור עיני ההשגחה מכלליות הבריאה, ועל-כן נחשב כאלו החזיר העולם לתהו ובהו, וכאלו הביא מבול לעולם, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (נדה יג.); ועל-כן קשה לו מאד לשוב להשם יתברך, מחמת שנתרחק מהאמת מאד, כי על עון זה נאמר (ישעיה נז, ד): "ואתם ילדי פשע זרע שקר הנחמים באלים" וכו'.

ועקר תשובתו היא — במה שקלקל יתקן; כי עקר תשובתו היא האמת, שצריך להשתדל לקרב עצמו לצדיקי אמת, כדי לקבל מהם עצות אמתיות שהן בחינת (ירמיה ב, כא): 'זרע אמת', ויטה דעתו תמיד להסתפל רק על האמת, ועל-ידי האמת יזכה לידע שגם שם בעצם ההסתרה וההעלמה וההתרחקות, שהרחיק השגחתו יתברך מאתו, גם שם נסתרה השגחתו יתברך, כי הוא יתברך מחיה את כלם, רק שהוא אינו זוכה לראות מגדל ההסתרה על-ידי עוונותיו. והכלל — שהעקר הוא האמת, כי בודאי אם יסתפל על האמת לאמתה, בודאי יחתר להשם יתברך, עד שישוב באמת, אשר אף-על-פי-כן מה יהיה בסופו? ! כי סוף כל סוף יהיה מכרח להתקן על-ידי ענשים קשים ומרים אלפי שנים, רחמנא לצלן, הלא טוב לו שישוב מיד; כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, כמבאר אצלנו כמה פעמים; כי כל הנפילות והיאושים של העולם הוא רק מחמת הרחוק מאמת, שמטעה את עצמו לומר שאינו יכול עוד לשוב, כמו שכתוב (איוב טו, כב): "לא יאמין שוב מני חשך"; וכל זה מחמת השקר, כי הוא מבקש לעצמו עלילה לפטר עצמו מעבודת השם יתברך, כמו שכתוב ברש"י על הפסוק (במדבר יא, א): "ויהי העם כמתאוננים" — מבקשים עלילה איך לפרש מן המקום; כי כל אדם בטבעו יש לו רע המונעו מעבודת השם יתברך, וצריך לסבל צער ויגיעות לשבר זה הרע, ועל-כן הוא מבקש בכל פעם לפרש עצמו מעבודת השם יתברך, מחמת הרע שבטבעו, אבל אף-על-פי-כן אוי לו מיצרו, אוי לו מיוצרו, כי אימת הדין עליו, ומה יעשה ליום פקדה וכו'? ! ועל-כן אין לו שום התנצלות לפרש מהשם יתברך, רק על-ידי שרואה שמתחיל כמה פעמים להתקרב להשם יתברך,

ואינו יכול לעמד בשום נסיון קל, אזי מוצא לעצמו תרוץ לומר: "מה אעשה?! באמת הייתי רוצה לשוב להשם יתברך, אבל מה אעשה? כי יצרי מתגבר עלי בכל פעם, ומה אועיל ומה אוחיל עוד, כי כבר נתפסתי בגלות גדולה, עד שאי אפשר לשוב עוד, חס ושלום".

אבל באמת, כל זה הוא פתוי היצר הרע והסתת הבעל-דבר, מעצם הרע שבטבעו, שרוצה לפטר עצמו, ולפרש מהשם יתברך, על-ידי דחיה וטעות זו. ובאמת הוא מטעה את עצמו, כי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, כי אין חשך ואין צלמות להסתר שם כל פועלי און (איוב לד, כב), ובודאי יהיה מכרח לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ולא יתרו לו דבר אחד.

ואם האדם רק חכם מעט, ראוי לו לבלי להניח להטעות את עצמו, כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, ואיך שהוא צריך לו לחתר ולחפש ולבקש הצלה ומנוס מעמקי השאול תחתיות ומתחתיו, ואם הוא רואה, שאף-על-פי שהוא חותר ימים ושנים להשם יתברך, ועדין לא שב מטעותו, אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול מאד, ויתאחז בעבודתו יתברך בדרך עקשנות, כמו שאמר רבנו ז"ל, שצרכים להיות עקשן גדול בעבודת השם יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח), ויתלה עיניו למרום תמיד, שיזכה לשוב אליו יתברך, או להנצל מעתה ממה שהוא צריך להנצל, כל אחד לפי בחינתו. וראוי להאדם הבר דעת, שיהיה מרצה, שאפלו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו ויגיעו, רק שעל-ידי-זה ינצל פעם אחת מאיזו עברה גמורה, או הרהור או תאוה כל ימי חייו, דהינו שעל-ידי עבודתו ותפלתו והתבודדותו וכו', יזכה, שבסוף ימיו תהיה נחסרת ונפחתת לו עברה אחת, הינו שעל-ידי עבודתו זכה שעכשו יש לו עברה אחת פחותה מחשבון עוונותיו, מאשר היה לו, אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם, גם זה היה כדאי לו; כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מכל עמלו ויגיעו מה שעמל וטרח בעולם הזה, כי אם מה שזכה לפעמים להנצל מרע ועברות, ולחטף לפעמים אילו מצוות.

אֲשֶׁר ג' רעא בְּנַחֵל לא

וְאִי אֶפְשֶׁר לְהֶאֱרִיךְ בְּעֵנִין זֶה, כִּי אֶלְפֵי וְרִכְבוֹת יִרְיעוֹת לֹא יִסְפִּיקוּ לְבָאֵר עַד הֵיכָן הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק תְּמִיד בְּהַשְׁתַּוְּקוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִנִּיחַ אֶת הַרְצוֹן לְעוֹלָם, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת וּבְלִבוֹלִים אַחֲרַיִם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּלִי שְׁעוֹר.

וְהַכֵּלָל — שְׁהַעֲקֹר הוּא הָאֱמֶת; כִּי אֱמֶת הוּא אֶחָד! וּמִי שְׁאִינּוּ רוֹצֵה לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וּמִסְתַּכֵּל עַל הָאֱמֶת, שְׁלֹא יֵאָבֵד עוֹלָמוֹ הַנִּצְחִי, בְּוַדָּאֵי יָשׁוּב אֶל ה' מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, כִּי (תְּהִלִּים קי"ז, ב): "אֱמֶת ה' לְעוֹלָם", וְהִבֵּן הֵיטֵב דְּבָרֵינוּ, וְיַעֲרְבוּ לָךְ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׂיֵשׁ לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה עַד מְאֹד, אַךְ לְדַעְתִּי, דְּבָרִים אֵלוֹ יִסְפִּיקוּ לָךְ לְעַת עֵתָה, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְּנוֹ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' רעא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֵר טְהוֹרָה, י"ז לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, ב' בְּאֵיךְ ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידֵיד נַפְשֵׁי, הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר, הַזּוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, וְעוֹסֵק לְשֹׂאֵב מֵיָם חַיִּים מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְלִהְשִׁקוֹת אֶת כָּל הַצְּמֵאִים, הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי, וְגַם שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים מְשֻׁנֵּי הַבְּחוּרִים בְּתוֹךְ מִכְתָּבְךָ, גַּם־כֵּן לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֶרְאֶה לְהַשִּׁיבֶם כְּרִצּוֹנְךָ.

אֶךְ מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר. וְעַקֵּר צַעֲרִי הוּא, שְׁאֵתָה מְנִיחַ אֶת עֲצָמְךָ לְפַל, וְאֵתָה נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה כְּזוֹ. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי אֲבָרָךְ כְּמוֹךְ אֲסוּר לוֹ אֶפְלוּ

להתחיל לחשב כָּלֵל בשום דָּבָר שֶׁבְעוֹלָם, כִּי אֲלֵפִים וְרַבְכוּת נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל תְּלוּיִים בָּךְ, אִם אִמְנָם עֲכָשׁוּ הַכֹּל בְּהַעֲלֵם וּבְהַסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְתֵּרָה, אַךְ סוּף כָּל סוּף גִּיעַ הַזְמַן שִׁיתְגַּלֶּה אִוֵּר רַבְנֵי ו'ל בְּעוֹלָם, וְאִזּוּ יֵרָאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבַנּוּ מֵה שְׁזָכִיתָ וְזָכִיתָ אֶת אַחֲרִים בְּהַפְצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. כִּמָּה בְּעָלֵי תְשׁוּבָה נַעֲשׂוּ עַל יָדְךָ. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב עֲלֶיךָ יוֹתֵר מֵעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר מֵאַחֲרִים; כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק עִם הַרְבִּים, הוּא צָרִיךְ הִתְחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה, וְזוּ כָּל הַתּוֹרָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט), אֲשֶׁר הִזְהִיר רַבְנֵי ו'ל, שֶׁצָּרִיכִים לְהִזְהֵר וּלְהַשְׁמֵר מִהֲרַע שֵׁישׁ בְּאֵלוֹ הַמְּקַרְבִּים, שֶׁלֹּא יִכְנַס אֶצְלוֹ; כִּי כִּמוֹ רוֹפֵא גְּדוֹל, הָעוֹסֵק לְרַפְאוֹת סוּבְלֵי הַחֲלָאִים בְּמַחְלָה מְדַבְּקָת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, יֵשׁ עֲלָיו סִכְנוֹת גְּדוֹלוֹת, שֶׁלֹּא תִכְנַס הַמַּחְלָה אֶצְלוֹ, וְלוֹקַח כִּמָּה מִיַּנִּי רַפּוּאוֹת וּסְגוּלוֹת וּשְׁמִירוֹת וְכוּ', לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ. כִּמוֹ-כֵּן בְּרוּחָנִיּוֹת, אֵלוֹ הָעוֹסְקִים עִם אַחֲרִים, צָרִיכִים לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמָם מְאֹד, שֶׁלֹּא תִפֹּל עֲלֵיהֶם הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת שֶׁל הַרְחוּקִים, וְכֵן שֶׁלֹּא יִבְלָבְלוּ אוֹתָם הָעוֹנוֹת וְהַחֲטָאִים שֶׁלָּהֶם, אֲשֶׁר שׁוֹמְעִים מִפִּיהֶם וְכוּ', וְכֵן שֶׁלֹּא תִכְנַס הַגָּאוֹת שֶׁלָּהֶם, וְיִתְפָּאֵר שֵׁישׁ לוֹ אֲנָשִׁים וְכוּ', וְכֵן לְהִזְהֵר מְאֹד שֶׁהֵם לֹא יַחְלִישׁוּ אֶת דַּעְתּוֹ מִבְּזִיוֹנוֹת וְיִגִּיעוֹת וּטְרָחוֹת וּבִטּוּלֵי זְמַן שֵׁישׁ לוֹ מֵהֶם וְכוּ' — מֵהַכֹּל צָרִיכִים לְהִזְהֵר וּלְהַשְׁמֵר כִּמוֹ מִמַּחְלָה מְדַבְּקָת; וְעַל-כֵּן אֵין שׁוֹם עֲצָה לְדָבָר זֶה, כִּי אִם לְהִסִּיחַ דַּעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם מִהָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחַלָּה, וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן שֶׁלֹּא יִדְבִיק כָּל-כָּף אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הָעֵבֶר, לְחַשֵּׁב וּלְחַזֵּר וּלְחַשֵּׁב מָה, וְיָמִי, וְאִימָת, וְאִיךָ, וּבְאִיזָה אִפְּן וְכוּ' וְכוּ'.

וּמוֹהַרְנַ"ת ו'ל מְפָרֵשׁ עַל אִפְּן זֶה מִצְּנוֹת שְׁלוֹחַ הַקָּן (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, שְׁלוֹחַ הַקָּן, הַלְכָה ד', אוֹת ב'): "שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם וְהַבְּנִים תִּקַּח לָךְ" (דְּבָרִים כב, ז), "אִם" מְרַמָּז עַל הַמַּחְשָׁבָה, בְּחִינַת (מְשָׁלִי ב, ג): "אִם לְבִינָה" — הַתְּבוּנָנוֹת, ו"כְּנִים" הֵם הַמִּצְוֹת וְהַמַּעֲשִׂים טוֹבִים (עֵין רש"י תַּחֲלַת פָּרַשַׁת נח). וְזֶה "שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם", וְאִזּוּ "וְהַבְּנִים תִּקַּח לָךְ" — שֶׁתִּסְלַק מִמָּךְ כָּל מִינֵי רַעֲיוֹנוֹת

ומחשבות, ואז דִּיקָא תִזְכָּה "והבנים תקח לך" — שֶׁהֵן הַמְצוּוֹת וְהַמְעֻשִׁים טוֹבִים, וְתִצְלִיחַ דְרַבְרָא. כִּי הָעֵקֶר — לֵהִיּוֹת רְגִיל בְּשִׂכְחָה וְלִשְׂכַח כָּל הָעֵבֶר, כְּמֵאִמֵר רַבּוֹתֵינוּ ו"ל (ראש השנה יא): הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא יְמֵיהֶן שֶׁל צְדִיקִים מִיּוֹם לְיוֹם; הֵינּוּ שְׂבִאוֹתוֹ יוֹם שְׁנוּלְדוֹ, בְּאוֹתוֹ יוֹם יְמוֹתוֹ, עַיִן שָׁם; וַיֵּשׁ לֹאמֵר בְּפִשְׁיטוֹת, כִּי הַצְדִיקִים מֵתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם, וּמְסִיחִים דְעֵתָם מִיּוֹם הָעֵבֶר, אֵין לָהֶם רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְהַיּוֹם הַזֶּה נוֹלְדוֹ וּבִיּוֹם הַזֶּה יְמוֹתוֹ, כִּי הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הֵם מְצַלִּיחִים. וְזֶה הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא יְמֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים מִיּוֹם לְיוֹם, בְּכָל יוֹם חוֹשְׁבִים, שְׂבִיזָה הַיּוֹם נוֹלְדוֹ וּבִזָּה הַיּוֹם יְמוֹתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְמַלְא כָּל יוֹם עִם טוֹב נְצִיחִי. וְעַיִן לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן (חֵלֶק א', סִימָן ערב), בְּמָה שֶׁפָּרַשׁ רַבּוֹנוּ ו"ל עַל פְּסוּק (תהלים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ תִשְׁמְעוּ", אִם אַתָּם רוֹצִים לְשִׁמֵּעַ בְּקוּלִי, הָעֵקֶר תִּכְנִיסוּ בְּדַעְתְּכֶם, שְׂאִין לָכֶם רַק הַיּוֹם הַזֶּה. וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! אַתָּה אִישׁ כְּזֶה, אֲשֶׁר רַבִּים צָרִיכִים אוֹתָךְ, אֲסוּר לָךְ לְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב מִהָעֵבֶר וּמִהָעֵתִיד כָּלֵל, רַק אֵין לָךְ אֲלָא הַרְגַע הַזֶּה, וְצָרִיכִים לְהַגִּיעַ לְבִטּוּל כְּזֶה, אֲשֶׁר גַּם אֶת הַהוֹדָה לֹא יִהְיֶה לָךְ, רַק אַתָּה נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַרֵךְ. וְאָמַר הַחֲכָם: "הַזְמַן נִקְרָא עֵיר הַהֵרֶס, כִּי הוּא לְדֹאגוֹת וְלַתְּלָאוֹת עָרֵשׁ"; אֲסוּר לָךְ לְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב כָּלֵל, אֵין לָךְ זְמַן. וְכֵן צָרִיף שְׁתַּרְאָה, שְׁלַעוּלָם לֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן, רַק תְּמִיד תִּהְיֶה עֶסוּק — אוֹ בְּתַשׁוּקָה עֲצוּמָה אַחֲרָיו יִתְבַרֵךְ, בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וּבִיחּוּדִים קְדוּשִׁים וְכוּ', אוֹ בְּהִתְמַדָּה רַבָּה בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּלְטַיֵּל בְּכָל חֵלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אוֹ בְּשִׁקְיָדָה עֲצוּמָה בְּחִדוּשֵׁי תּוֹרָה, לְחַדֵּשׁ הַרְבֵּה בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וּבְדַבְרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם בְּנֵי הַנוֹעוּרִים וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים מְעַצּוֹת רַבּוֹנוּ ו"ל, אֲשֶׁר בְּאִמַּת עַל-פִּי הַרְמַב"ם הַמְצוּה הָרֵאשׁוֹנָה הִיא הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לִידַע שֵׁישׁ שָׁם מְצוּי רֵאשׁוֹן, וְהוּא מְמַצִּיא כָּל נִמְצָא וְכָל הַנִּמְצָאִים מְשֻׁמִּים וְאֶרֶץ וּמָה שְׂבִינְיָהֶם לֹא נִמְצָאוּ, אֲלָא מֵאִמַּתַּת הַמְצָאוּ, הֵינּוּ יַחֲדוּ הַכּוּרָא יִתְבַרֵךְ, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂמַדְבֵּר עִם חֲבֵרָיו וּבְנֵיו וּבְנוֹתָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ מִהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, הוּא מְקַיֵּם בְּזֶה בְּכָל רִגַע שְׂמַדְבֵּר עִמָּהֶם כְּמָה מְצוּוֹת, כִּידוּע; וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַרְבֵּה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה

פְּרָטִית, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ!

הַהֶכְרַח לִי לְקַצֵּר, רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִרְחִיב דַּעְתְּךָ
וְיִוָּצֵיֵאֶךָ מִכָּל הַחֻבּוֹת שֶׁנִּכְנַסְתָּ בָּהֶם, וּבְקָרוֹב תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' ערב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, לֵיל שְׁשֵׁי לְסֵדֶר טְהוֹרָה ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַחֶתֶן, גֵּר לְהַצְדִּיק גִּיחַל נִוֹבֵעַ
מִ'קוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת, וּבְכָל פַּעַם הָיָה בְּדַעְתִּי
לְהַשִּׁיבְךָ, אֲךָ לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי מְרַב טְרוֹדוֹתֵי וְצָרוֹת וְהַרְפַּתְקָאוֹת
וְכוּ', הָעוֹבְרִים עָלַי בְּכָל יוֹם מֵעֶסֶק הַרְבִּים, וְנִתְקַיֵּם בִּי (יִשְׁעִיָּה נג, ד):
"אֲכַן חֲלִינּוּ הוּא נִשְׂא" (עֵיִן לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'); מִפְּנֵי
שֶׁהַכְּנַסְתִּי אֶת עֲצָמֵי בְּשָׁבִיל צָר וְדַק פְּזוּה, וְלִטְפֹּל עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים
וְכוּ', שְׁעוֹבָרוֹת עָלֵיהֶם יְרִידוֹת וְנִפְּלוֹת וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ' בְּפָנֵם הַבְּרִית
— הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה וְכוּ', עָלַי לְסַבֵּל מְרִירוֹת וְצָרוֹת מִמְּחֻלְקַת
שְׁהָקִים עָלַי הַסֵּמ"ך-מ"ם, אֲךָ מָה לַעֲשׂוֹת?! אֵינִי לִי עַל מִי לְהַשְׁעֵן,
אֲלֹא עֵינֵי תְלוּיּוֹת תְּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַד יִשְׁקִיף וְיִרְאֶה ה' בְּעֵינָי,
אֵיךְ שְׁאֵנִי חַף מִפְּשָׁע, וְלֹא הֵיטֵה לִי שׁוֹם פְּנוּהָ עֲצָמֵי כָּלֵל, רַק
הַשְׁלַכְתִּי אֶת נַפְשִׁי מִנְּגִיד זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה, לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים
וְלְהַחְזִירָם לְמוֹטֵב עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּבְשָׁבִיל זֶה עֵינֵי הַסֵּמ"ך-
מ"ם עָלַי לְטָשׁוּ, וְשָׁנִיו עָלַי חֶרְקוֹ, מָה לַעֲשׂוֹת?! הַמְּלַחְמָה עָלַי פְּנִים
וְאַחֹר, וְאוֹהֲבֵי מִנְּגִיד יַעֲמְדוּ, וְאֵינִי לִי אֶפְלוֹ אֶחָד מִי שִׁמְחָה בְּעַבּוּרֵי;
הֵיוּ רְגִילִים בְּבֵיתִי כִּמָּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים יוֹמָם וְלַיְלָה, וּמִמָּשׁ לֹא עָבַר
יוֹם שְׁלֹא יֵשְׁבוּ בְּבֵיתִי שְׁעוֹת שְׁעוֹת, וְעַכְשָׁו נִתְהַפְּכוּ לְרוֹדְפִים וְכוּ',
מָה לַעֲשׂוֹת?! עוֹזְנוֹתֵי הַטּוֹ אֵלֶּה, וְעָלַי רַק לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמֵתִית.

וְעַל-כֵּן רֵאָה, אַחִי, מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּךְ, וְתִבִּין שֶׁכָּךְ עָלְתָה לְהִמּוֹן

אָשֶׁר ג' רעג בַּנְחַל לה

בְּנֵי הַנְּעוּרִים שְׁנַתְקָרְרוּ לְגַמְרֵי מַרְבָּנוּ ו'ל, וְהַזְנִיחוּ אֶת סֵדֶר הַלְמוּדִים, וְנִתְקָרְרוּ מִהַתְלַהְבוֹת שֶׁהִיְתָה לָהֶם וכו', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם כְּבָר עַל כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִתְגַּלֶּה לָהֶם בְּמַהְרָה דִּיּוֹן אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

ג' רעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְכֵּי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר טְהוֹרָה ה'תש"ם.

שִׁים שְׁלוֹם וּבְרִפְת 'מִזֵּל טוֹב' לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, הַבְּחוּר הַזּוֹכֶה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים מִהַתְגַּלוֹת אוֹר הָאוֹרוֹת, מִהַנְחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי מִכְתָּבְךָ, וְכֵן שָׁמַעְתִּי אֶת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, מְצַאֲתָ אֶת בַּת זִוְגֶךָ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְזַכֶּה אוֹתְךָ, שֶׁתְּבַנֶּה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַעֲקָר רַק לֵהִיוֹת עִמָּה בְּשְׁלוֹם, בְּאַהֲבָה וּבְאַחְוָה, וְחַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, אִף פְּעַם לֹא לְהִתְקוּטֵט, וְתִרְאֶה לְכַבֵּד אוֹתָהּ מְאֹד, כַּאֲשֶׁר הַזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ו'ל מְאֹד מְאֹד (עֵינִי בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד); אַחִי, אַחִי! רְאֵה גְדֹל הַרְחֻמְנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וּבְכַרְט עָלֶיךָ הַעֲנֵי וְהֶאֱבִיּוֹן, רְאֵה אֵיךְ שֶׁתְּפַלְתֶּךָ לֹא הִלְכָה לְרִיק, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, סוּף כָּל סוּף 'כֹּד חַס גְּבַה אֵיתְהַפִּיךְ' (בְּכָא בְּתָרָא עג:), כְּשֶׁנִּכְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ, נִתְהַפְּכָה מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); עַל-פֶּן תִּרְבֶּה עוֹד וְעוֹד בְּשִׁיחָה וּתְפִלָּה, וּבְכַרְט עַל-יַד שְׂרִיד מְקַדְשֵׁנוּ אֲצֵל הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי, כִּי שָׁם הוּא שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, שְׁעָרֵי הַרַחֲמִים, וְתִכְתֹּב לִי מְתִי הוּא הַזְּמַן שֶׁנִּקְבַּע יוֹם חֲתֻנְתֶּךָ לְמִזֵּל טוֹב.

הַעֲקָר רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, אֵל תִּיכָר וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה, וּבְכַרְט מְאִילוֹ וְשְׁעִים אַרוּרִים הַמְצַעְרִים אוֹתְךָ. צַחֵק מֵהֶם; וּמָה

שְׁפַתְכֶם שְׁאָחַד אָרוּר טָמֵא רוֹצֵה לְחַבֵּר אֵיזָה חֲבוּר טָמֵא נִגְדַּד הַסְּפָרִים, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דָּבָר, כַּאֲשֶׁר צָעַק מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל: "דָּעַר בַּעַל-דָּבָר אֵיזוֹ גְּרוּיִם, דָּעַר הַיִּלְיָגֶעַר רַבִּי אֵיזוֹ נֶאֱדָה גְּרַעֲסֶעַר"; נִצְחָתִי וְאַנְצַח, שְׁמַדְתּוֹ נִצַּח; וְתִהְיֶה לְאֵל, אֲנִי מְדַפֵּיס עֲכָשׁוּ כַּמָּה סְפָרִים יָפִים, וְשֵׁם אֲנִי מְבַרֵּר מִי הֵם הַמְתַּנְגְּדִים הַרְשָׁעִים, שְׁלוּחֵי הַסְּמ"ך-מ"ם בַּעֲצָמוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמִיעֵנוּ תְּמִיד בַּקְּשׁוֹן וְשִׁמְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' רעד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסִדְרַת טְהוֹרַת ה'תש"ם.

חַיִּים וְרַב שְׁלוֹם יִרְדְּפוּ לִידֵידי הַיָּקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יָאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! יֵשׁ לִי לְסַפֵּר לָךְ חֲדָשׁוֹת נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת. צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי וִידֵידי! כִּי יֵשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, הַמְּחִיָּה וּמְקַיֵּם וּמְהוּהָ אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְהַכֹּל לְכֹל הוּא עֵצָם הָאֲצִילוֹת, רַק מִפְּנֵי שְׂרַבּוּי אִוֵּר לֹא יוֹכְלוּ לְקַבֵּלוֹ וּלְהַשִּׁיגוֹ, הַתְּלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ כְּכַיִּכּוֹל בְּבְרִיאָה וּבִיצִיָּה וּבַעֲשִׂיָּה וְכוּ', עַד שֶׁנִּתְהַוְּהָ לְעֵינֵינוּ עוֹלָם (לְשׁוֹן הָעֵלָם) גְּדוֹל, הַמְּכַסֶּה וּמְסַתֵּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרוֹאִים לְפָנָי הָעֵינַיִם רַק דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, עַד שֶׁיֵּשׁ שְׁנַתְּגַשְׁמוֹ כָּל-כָּף, עַד שֶׁלֹּא רוֹאִים רַק עֲבִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת גְּדוֹלָה, וּמִזָּה נִתְהוּוֹת כָּל הַצְּרוּת וְהַמְרִירוֹת, כִּי נִשְׁבְּרוּ הַכִּפְלִים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָמַל עֲלֵינוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת שְׂרָשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, וְהוּא רַבְּנוּ ו"ל בַּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁר הַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִלְחַם, וְעַל-כֵּן לֹא בַּחֲנָם שֶׁהִרְעִישׁ וּמְרַעִישׁ הַסְּמ"ך-מ"ם עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ עַל רַבְּנוּ ו"ל וְעַל מִי שֶׁרוֹצֵה לְגַלּוֹת אוֹרוֹ הַגְּנוּז, כִּי הוּא רוֹאֵה כִּי בֹא יוֹמוֹ, שֶׁיַּעֲבִירָנוּ מִן הָעוֹלָם; כִּי כָּל עֲנִיָּן הַסְּמ"ך-מ"ם הוּא הַקְּלָפָה הַחֲזָקָה וְהַקְּשָׁה, הַמְּכַסֶּה וּמְסַתֵּיר אֶת

(ו) הַבַּעַל-דָּבָר גְּדוֹל, אֲבָל הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ יוֹתֵר גְּדוֹל.

אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שְׁנֵדָמָה שְׂרֹאִים אֵיזוֹ מְצִיאֹת שֶׁל עוֹלָם, אֲבָל אֹרֶן הַגְּנוּז שֶׁל מְשִׁיחַ, הוּא הוּא אֹתוֹ אֹרֶן שְׁבוּ בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל הָעוֹלָם, אִךְ מִחֲמַת שְׂרָאָה שִׁיְהִיו רְשָׁעִים וְעִבּוּ"ם (בְּשִׁבִיל הַבְּחִינָה וְהַנְּסִיוֹן לְהַכְּשִׁירִים וְהַצְּדִיקִים), עַל-כֵּן הִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ, בְּסוּד (תְּהִלִּים קד, ב): "עֲטָה אֹרֶן בְּשִׁלְמָה" — שֶׁהִתְעַטֵּף, כְּכִיכּוֹל, בְּשִׁלְמָה, עַד שְׁנֵדָמָה תְּכִלִּית הַהַפּוּף; כִּי זֶהוּ כָּלֵל כָּל הָרַע וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא, הָאֹרֶן הוּא חֲשֵׁף, כִּי כָּל מָה שֶׁהַמְּדַרְגָּה הִיא יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה — נִקְרָאת חֲשֵׁף, לְגַבֵּי הַמְּדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, עַל-פִּי: "יּוֹצֵר אֹרֶן וּבּוֹרָא חֲשֵׁף", הֲלֹא לְמָה בִּיצִינָה הַזִּכִּיר אֹרֶן, וּבְמְדַרְגָּה לְמַעְלָה מִמֶּנָּה בְּבְרִיאָה הַזִּכִּיר חֲשֵׁף? אִךְ הַתְּרוּץ הוּא כַּנִּל, כָּל מָה שֶׁהַמְּדַרְגָּה גְּדוּלָה בְּיוֹתֵר, נִדְּמָה עֲלֶיהָ שֶׁהִיא חֲשֵׁף, אֲשֶׁר מִזֶּה נִתְהַוָּה כָּל הַמַּחְלָקַת שֵׁישׁ בְּכָל דוֹר וְדוֹר עַל הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר זֶה מָה שֶׁצּוֹעֵק וּמִתְמַרֵר הַנְּבִיא (ישעיהו ה, כ): "הוֹי הָאוֹמְרִים לְרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע, שָׁמַיִם חֲשֵׁף לְאֹרֶן וְאֹרֶן לְחֲשֵׁף" וגו'; אַף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי סוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוּלָה, כַּעֲיֵן שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רא): "צוּפָה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְּקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ", אִךְ "וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לֹא יַעֲזֹבֵנוּ" (תְּהִלִּים לז, לב); כִּי אֵלֹהֵי הָרְשָׁעִים הַמְּרַבִּים בְּמַחְלָקַת וּמְרַבִּים בְּמַכְסָה, עַד שֶׁאֵין כַּח לְצַדִּיקִים לְסַבֵּל מִחְלָקַתָם וּשְׁנֹאֲתָם שֶׁל הָרְשָׁעִים וְכוּ', אֲבָל "וְה' לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ", כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שְׂאוֹמֵר אֲמַתַּת לְעוֹלָם, כַּאֲשֶׁר פָּרַשׁ מוֹהַר"ן ז"ל, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ עוֹמֵד וְשׂוֹמֵר אוֹתָךְ.

עַל-כֵּן רַק חֲזוּק וְאַמֵץ לְקַפֵּץ וּלְדַלֵּג עַל הַכֹּל, וְתִרְאֶה לְהַדְפִּיס סֵפֶר אַחַר סֵפֶר. וּפַה תִּקְבֵּל עוֹד מֵאַה דוֹלָר בְּעִבּוּר שְׁבוּעַ שְׁמִינִי וְתוֹרֵיעַ-מְצַרְעַ, וְתִכְתֵּב לִי תִכְף-וּמְיָד אִם קִבְּלָתָ מָה שֶׁשְׁלַחְתִּי לָךְ מִקֵּדָם וְעַכְשָׁו. גַּם אֲבִשֵׁר לָךְ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, נִגְמַר חֵלֶק י"ב אֲצֵל הַמְּדַפִּיס בִּירוּשָׁלַיִם, אִם אַתָּה רוֹצֵה — תִּקַּח מִמֶּנּוּ וְתִדְפִּיסוּ, וּפַה תִּקְבֵּל מִכְּתָב בְּעִבּוּרוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

לח אשר ג' ערה בנחל
ג' ערה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר טהרה ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו לידידי היקר, גר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המצוות, סך קכ"ב דולר — לנכון קבלתי,
ותכף-ומיד נתתי מאה דולר למדפיס, והשאר — להוצאות בית-
מדרש, ותשואות חן לך על זה. ובלילה אחר חצות למדתי את
התורה המדוברת מפדיון (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רטו), ואמרתי
התפלה עליה מ"לקוטי-תפלות" (תפלה ק"ה), המדוברת מהמתקת
הדינים ומפדיון, והזכרתי אותך ואת כל בני ביתך ואמך תחיה
לטובה, ויהי רצון, שתקבל תפלתנו לרחמים ולרצון, וימשך עליך
שפע פרנסה שם בארץ ישראל דיקא, "ארץ אשר עיני ה' אלקיך"
וגו' (דברים יא, יב), ותזכה שיאיר לך תמיד, ותהיה רק בשמחה
עצומה כל ימי חיך, ותהינה רק שמחות בביתך.

חמדת לבבי! צדקה להדפסה הוא ענין נורא ונפלא מאד מאד,
ובפרט, שתהלה לאל, עכשו אני מדפיס ספר "שמירת הברית",
והוא ספר נפלא, אשר יציל משחת אלפים ורכבות נשמות ישראל
מזהמת החטא וכו'. ותהלה לאל, התחלתי להדפיסו עם המצוות
שלך, והשם יתברך יזכה אותך תמיד לעשות מצוות כאלו, פי אתה
יודע מה שעובר בעתים הללו על בני הנעורים, והם מתבישים לספר
למישהו, ועל-ידי שמגיע לידם ספר המדבר מהחטא שלהם וכו',
ומאיר בהם התחזקות, ואיך שעדין יכולים לשוב אליו יתברך,
על-ידי-זה הם יוצאים מהשואל תחתית שנלכדו בו, והספרים
מחיים ומחזקים אותם, ותהלה לאל, יש לך חלק גדול בזה, וראוי
לך לשמח בזה מאד מאד, כי להציל אפלו נפש אחת מהשואל
תחתית, זה ענין נורא ונפלא מאד, מכל שכן אלפים ורכבות נפשות,
שיתעוררו ויחזקו עצמם מהספרים האלו.

ידידי היקר! העקר תהיה רק בשמחה, שאתה זוכה להיות

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְתִרְגִּיל עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּכָל פֶּעַם בְּכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי, שְׂרִיד
מִקֶּדְשֵׁנוּ, וְשֵׁם תִּבְקַשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וּבִכְרֵט עַל פְּרִנְסָה, שְׁלֹא
תִּצְטַרֵּף לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ לְסִפּוֹר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת
כָּל לִבְךָ וְכָל מֵה שֶׁעָבַר וְעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ אֵב הַרְחֲמֵן,
וְרוֹצֵה שְׂיִסְפְּרוּ לוֹ הַכֹּל בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת, כְּמוֹ תִינּוֹק קִטָּן, כְּשֶׁבֹא
מִבֵּית-הַסֵּפֶר, מְסַפֵּר הַכֹּל לְאָבִיו וְלֵאמֹר מָה הִיָּה בַּחֲדָר, כְּמוֹ-כֵן וְיוֹתֵר
מִזֶּה בְּאֵין דְּמִיּוֹן וְעֵרָף, חֲפִץ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁבְּנָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הָאֱהוּבִים אֲצִלוֹ, הַנִּמְשָׁכִים מִמָּחוּ וּמִחֲשֻׁבָּתוֹ, כְּבִכּוֹל, סוּד שֶׁלֹּשׁ
רֵאוּנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', יִסְפְּרוּ לְפָנָיו אֶת כָּל לִבָּם בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת, וְזֶה
אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּבִכּוֹל, כָּל הַשְּׁעִשׁוּעַ וְכָל הַתַּעֲנוּג, כִּי נַעֲשֶׂה בְּבַחֲיִנַת
אֲשֶׁה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עג) בְּסוּד (וַיִּקְרָא א, ט): "אֲשֶׁה רֵיחַ
נִיחוּחַ לַה'", עֵין שָׁם; וְאִם הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹדְעִים מַעֲלַת זֶה הָעֲנָנָן
לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה תְּמִיד תְּמִיד, אֶף
הַבַּעַל-דְּבָר מַעֲקָם וּמִשְׁבָּר אֶת לֵב הָאָדָם, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ, אֲשֶׁר
מִלְמַעְלָה אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ כָּלֵל. וְזֶהוּ עֵקֶר הַנִּסְיוֹן לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי.
וְרַבְּנוּ ז"ל בָּא לְעַקֵּר סְבָרוֹת מְדַמוֹת אֱלֹהִים, וּמַגְלֶה הָאָמֶת אֵיךְ שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ מַחֲפָה וּמְקַנְהָה, שֶׁיָּבֹא לְפָנָיו וַיִּסְפֹּר לוֹ הַכֹּל, וְהוּא שֶׁמַּח מְאֹד,
כְּשֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי מִנְצַח אוֹתוֹ בְּטַעֲנוֹתָיו וּבִבְקִשׁוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ
ז"ל עַל-פִּי (פְּסָחִים קיט.): וַיִּמְרוּ לְמִי שֶׁמִּנְצַחִין אוֹתוֹ וְשֶׁמַּח (עֵין
בְּלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכד); וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, סִימָן רנט):
כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד וּמִפְּרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וְצִעְרוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וּמִתְבּוֹדֵה
וּמִתְחַרֵּט עַל גְּדֵל הַפְּגָמִים שֶׁלוֹ שֶׁעָשָׂה, אָזִי גַם הַשְּׂכִינָה כְּנִגְדּוֹ
מִפְּרֵשֶׁת שִׁיחָתָהּ לְפָנָיו וּמִנְחָמַת אוֹתוֹ וְכוּ', עֵין שָׁם; וּמִחֲמַת שֶׁעָקַר
מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא דִּיקָא אֲצֵל שְׂרִיד
מִקֶּדְשֵׁנוּ — הַכַּתֵּל הַמַּעֲרָבִי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פ"ד) עַל
הַפְּסוּק: "הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחֵר כְּתִלְנוּ" — מֵעוֹלָם לֹא זֶזָה שְׂכִינָה
מִכַּתֵּל הַמַּעֲרָבִי; וְעַל-כֵּן שָׁם עָקַר הַמְּקוֹם לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וְצִעְרוֹ אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ. וְעַל-כֵּן, חֲמֵדַת לְבָבִי! אֵל תִּהְיֶה בְּטִלָּן, רַק מֵהָר מֵהָר קוֹם
וְרוּץ לְשָׁם, וְתִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הַבֵּן עִם אָבִיו,
וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מֵה שֶׁאֲתָה רוֹצֵה. אֶף צְרִיף שֶׁתִּהְיֶה עֵקֶשׁ
גְּדוֹל עַל דְּבָר זֶה.

מ אָשֶׁר ג' רעו בנחל

ועל כלם — ראה להיות תמיד רק שמח וטוב לב, ותתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, התמימים דיקא, המדברים רק מהתחזקות ויראת שמים, ועל ידם דיקא תזכה לכל טוב אמת ונצח.

הדורש שלומך...

ג' רעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר טהרה ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו לידי היקר והנעלה, הבחור החתן התמים, כליל המעלות, גר להצדיק נחל ג'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך ששלחת אקספרס — לנכון קבלתי, והנה עתה עומד על ידי מוסר כתב זה, והוא אץ לילך לדאר, והזמן קצר, כי הוא ערב-שבת, ועל-כן אקצר, ובשבוע הבא אכתב לך באריכות גדולה.

חמדת לבבי! צריכים לזכר תמיד משבת, ואיך שהזמן קצר ועוד מעט יהיה ההכרח להפגס לעולם שכלו שבת, פלו אלקות, ומה טוב ומה נעים להרגיל עצמו עוד עכשו להיות בעולם שכלו שבת, פלו עולם הבא (עין שיחות-הר"ן, סימן צו); ואיך זוכים לזה? על-ידי רבוי תפלה ושיחה בינו לבין קונו; כי המרגיל עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות, אזי נעשה צנור שנמשך לו רק אלקות, רק חזק ואמץ!

הדורש שלומך...

ג' רעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר טהרה ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו לידיד נפשי, גר להצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

הנה מכתבך לנכון קבלתי, ואני שמח מאד מאד, שתהלה לאל, נכנסה בדעתך הנחה זו, אשר אין לה שום ברקה בעולם, כי אם השם יתברך — בן היא האמת; לאדם אין בעולם שום ברקה, רק השם יתברך בעצמו! ועל-בן תהיה רגיל רק אצלו יתברך, וסוף כל סוף תראה נסים וישועות, כי יכול להיות שעדין אתה צריך עוד כמה תפלות בעבור זיווגך, עד שיגמר הבנין הנפלא, אשר אתה צריך להכנס בתוכו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); כי על-ידי כל תפלה מביאים אבנים וטיט אל הצדיק האמת, והוא בונה מזה בנינים נפלאים.

וצריך שתדע, כי אין שום תפלה נאבדת, ומי יודע שרש נשמתך, למה הצריך לעבר עליך מרירות וצרות כאלו?! בודאי הכל לטובה. רק חזק ואמץ מאד, כי לא יעזב אותך השם יתברך.

ומחמת טרדות השבת — אקצר, ובשבוע הבא אכתב לך באריכות.

הדורש שלומך...

ג' רעח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי-קדושים ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, היקר והנעלה, גר ל'הצדיק י'סוד עולם, מ'קור הקדשה, שהוא נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך עם החדושי תורה — לנכון קבלתי, ושמתתי כעל כל הון. אשריך ואשרי חלקך, וחילך באורייתא.

ולמען השם תראה לחדש בכל יום ויום הרבה חדושים כאלו. ותהלה לאל, יש לך פלים טובים לחדושי תורה, וכבר ידוע לנו גדל הרצונות והפסופים של רבנו ז"ל, שאנשיו יחדשו בתורתו. ואמר, שהוא תקון נפלא להרהורים רעים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה).

והנה אודות שאלתך, למה כתבתי בספר "נר להצדיק" על חנכה, הפונות עד 'נוצר חסד' וכו', כן הוא בכתבי האריז"ל (ובמקום אחר הארכתי מה שמצאתי בסדור כתב-יד פונת האריז"ל, מיסודו של הרב הקדוש ר' מאיר מפרימישלאן ז"ל, ואין כאן מקום להאריך בזה); אך עין היטב בלקוטי-הלכות (הודאה, הלכה ר', אות לו), ושם תראה נפלאות, איך שגם מוהרנ"ת ז"ל מחזיק בשיטה זו. ועין שם, איך מפרש, שמדת 'נוצר' היא אותיות 'רצון', ועל-כן כשמגיעים לבחינת "נוצר חסד", אין מדליקין עוד יותר באתגליא, כי אי אפשר להדליק ולהאיר באתגליא יותר, רק עקר התקון על-ידי הרצון החזק שמאיר ביותר וכו', עין שם.

צריך שתדע, כי בכל חדושינו קימנו היטב דברי רבנו ז"ל, שאמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסב); וכל ענין וענין — קדם שכתבנו, שפכנו שיח ותפלה ובכיה לפניו תברך, ובפרטיות חדושינו בספר "שפת הנחל", בכל דבור המתחיל וענין שפכנו תפלות ובכיות ויחודים הרבה וכו', ואל תחשב שזה יצא אחר פרס מלאה וכו', או על-ידי בטול זמן, חס ושלום וכו', הרבה גיעות געתי, הרבה שפיכות דמים נשפכו ממני, הרבה לילות במעוט שנה היו לי, ועל-כן מה שאמר לך... נו, הבחירה ביך וכו'...

ותאמין לי, איך שאני רואה ומתבונן מה שנעשה, עכשו על-ידי כמה בעלי קנאה ובעלי מחלקת שנתהווי מבפנים, דחפו את הגאולה לעוד דור, בעוונותינו הרבים, כי כפי הנראה כל הספרים שזכני

אָשׁר ג' רעט בַּנְחָל מג

השם יתברך, יהיו להדור הבא, בעזרתו יתברך, עליהם יטפו אמרי לרחמים ולרצון, ויהיו להם כמים קרים על נפש עיפה.

מה לעשות?! על-ידי כמה רוצחים נתנהוה כל החרבן שעבר עלינו בהריגת ששה מליונים מאחינו בני ישראל — בגשמיות, כמו-כן אמר לך — על-ידי כמה לצים, רחמנא לצלן, גרמו מה שגרמו, בעוונותינו הרבים, והאריכו את הקץ לעוד דור שלם. מה לעשות?! השם יתברך ירחם עלינו, ויבטל את הגזרה, וישלח לנו את הגואל צדק במהרה דידן.

הדורש שלומך...

ג' רעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי-קדושים ה'תש"ם.

שלום רב לידידי נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות. ובפרטיות, כי נספם בדעתי לחבר בקיץ הזה כמה ספרים יקרים, אשר יחיו המון בני הנעורים, ויקרבו אליו יתברך, על-פי דעתו של רבנו ז"ל. וזה יצא ראשונה: ספר "שמירת הברית", שנתחדש אצלי בשבוע שעבר, וכנראה היום, בעזרתו יתברך, יגמר. ודבר זה נתעורר בי, מאחר שאני רואה, פי "הרשעים כים נגרש, השקט לא יוכלו" וכו' (ישעיה נז, כ), והבעל-דבר עושה את שלו, ובחורי ישראל נפגמים בפגמי הברית, רחמנא לצלן, ואני מקבל בכל יום ויום המון מכתבים מבחורים ומאברכים, והמחלקת והבזיונות כבר עלי מלפנים ומאחור, והחרופין והגדופין הם מבית ומבחוץ; על-פן מה יש לי כבר להפסיד?! אני משליך נפשי מנגד, כל עוד נפשי באפי, אכתב ספרים ואדפיסם, ויתפשטו בכל תפוצות ישראל, ומי שרוצה לעזר לי — יעזר לו השם יתברך. ובפרטיות כל מי שיוזקה להדפיס ספר שחברתי — אהיה לו, בעזרתו יתברך,

לְמַלִּיץ יֵשֶׁר בְּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא אָנוּחַ וְלֹא אֲשַׁקֵּט, עַד שְׂאֲזֹכָה לַעֲשׂוֹת לוֹ אִיזוֹ טוֹבָה שְׂצָרֶיךָ בְּכַנִּי, חַיִּי וּמְזוֹנֵי (וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַלְצִים שְׂבִדוֹר יִלְעָגוּ גַם מִדְּבוּרִים אֵלֶּה, אַךְ, תִּהְיֶה לְאֵל, אֲנִי חֹזֵק בָּהֶם מְאֹד).

הָעֵקֶר, אָחִי הַיְקָר! הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה, שְׂזֵה עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה, כִּי שְׂמִיחָה הִיא הַחַיּוֹת וְהַקִּיּוּם שֶׁל כָּל יְמֵי הָאָדָם; כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל. וְכִמוֹ שְׂרוּאִים גַּם בְּגִשְׂמִיּוֹת, שְׂאִינָן כָּלוּם, כִּי הַזְּמַן פּוֹרַח מְאֹד מְאֹד, כְּצֵל עוֹבֵר וְכֶאֱבֵק פּוֹרַח וְכֹעֲנָן כֹּלֵה וְכוּ'; כִּי הָעֵבֶר אֵין וְהַעֲתִיד עֲדִין וְהַהוּה כְּהַרְף עֵינַי, כְּמוֹבֵא מִזֶּה בְּכָל הַסְּפָרִים, וַיְמִי חַיֵּינוּ הֶבֶל, הֶבֶל הַבָּלִים, וְאֵין בּוֹ שׁוּם מְמָשׁוֹת, וְאֵין נִשְׁאָר מִכָּל הַזְּמַן: הָעֵבֶר, הַהוּה וְהַעֲתִיד, כִּי אִם מַה שְּׂחוּטְפִין מִמֶּנּוּ אִיזֵה טוֹב: תּוֹרָה וְתַפְלָה וְצַדִּיקָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְרִצּוֹן וְהַשְׂתַּוְקָקוֹת נִמְרָצָת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים וְחַבְרִים אֲמֵתִים וְכוּ'. וְהָעֵקֶר הוּא הַשְּׂמִיחָה, שְׂהִיא נִקְדַּת כָּל הַמְּצוּוֹת, שְׂהִיא עֵקֶר הַחַיּוֹת וְהַקִּיּוּם שֶׁל הָאָדָם, עֵינַי כָּל זֶה בְּדַבְרֵי מוֹהַרְנ"ת ז"ל בְּאַרְיֵכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (הַדּוֹאָה, הַלְכָה ר', אוֹת סב), וְשֵׁם תְּמָצָא, שְׂדַבְרֵינוּ מְכֻנָּיִם מִמֶּשׁ לְדַבְרֵי מוֹהַרְנ"ת ז"ל, בְּלִי שׁוּם סְלוּף וְזִיוֹף וְכִלֵּי עֲרוּב דְּבָרִים, כְּאֲשֶׁר הַרְשָׁעִים מוֹצִיאֵי דְבָה רָעָה, הוֹצִיאוּ עָלַי, עֲפָרָא לְפוּמֵייהוּ.

וּבְאַמַּת, יְדִידֵי הַיְקָר! מִי שְׂרָגִיל בְּ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמִי שְׂרָגִיל בְּסְפָרֵינוּ, יִרְאֶה שְׂלֹא נְטִינוּ שׁוּם זִיו כָּל שְׂהוּא מִדְּבָרֵי מוֹהַרְנ"ת ז"ל, וּמִהַלְךָ מַחְשַׁבְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ.

וְאַתָּה, בְּנִי, יְדִידֵי וְאָחִי! חוּס וְרַחֵם עָלַי וְעַלֶיךָ, וְתַרְאֶה לְהַדְפִּיס אִיזֵה סֵפֶר מִסְפָּרֵינוּ, שְׂזַכֵּנוּ לְחַבֵּר, וְתַפְיִצּוּ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְלִמְצוּהָ רַבָּה וְלִזְכוֹת גְּדוֹלָה יִחְשַׁב לָךְ.

רְאֵה וְגַם רְאֵה אֵילוֹ טוֹבוֹת הָיוּ לָךְ אֲצִלִּי — בֵּין בְּגִשְׂמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, וּמִכָּל שְׂפָן, שְׂעַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הָאֵלוֹ זָכִיתָ לְצֵאת מֵעַמְּךָ הַרְע' ע' שְׂנִלְכַדְתָּ בּוֹ וְכוּ', וְזָכִיתָ כְּבָר לְלַמֵּד בֵּימֵי חַיֶּיךָ כָּל-כָּף כָּף-הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִהְיֶה לְאֵל, זָכִיתָ לְסִיִּם פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר שְׂשָׂה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה, וְכַמָּה פְּעָמִים ש"ס, וְד' חֲלָקֵי שְׂלַחַן עֲרוּף, וְזֵהר הַקְּדוּשׁ וְתַקְוָנִים, וּמְדַרְשׁ רַבָּה, וּבְפָרְטִיּוֹת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְכַמָּה אֲלָפֵי שְׂעוֹת

אֲשֶׁר ג' רפ בְּנַחֵל מה

הַתְּבוּדוֹת תִּפְסֶטָה בְּחֻלְקָהּ, וְהַכֵּל בְּזִכּוֹת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֹהִים,
וְעַל-כֵּן הָיָה לִי אֲסִיר תּוֹדָה, שֶׁתִּדְפִּיס לִי אֵינָה סֶפֶר, וְתַפְיֵצוּ בְּזוּל
גְּדוּל, בְּאֶפֶן שִׁיתְפֹּשֵׁט בֵּין כָּלל יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים.
לְמַעַן הַשֵּׁם, תִּרְאֶה לְהִיּוֹת טוֹב-עֵינַי, וְתִזְכֶּה גַם אַחֲרַי עִם
סְפָרֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' רפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר אַחֲרֵי-קְדוּשִׁים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נִפְשֵׁי, גַר
לְהַצְדִּיק גִּיחַל גִּיבֹעַ מִ'קוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר
וְיִזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלְהַשִּׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת,
וְטִרְדוֹתֵי רַבּוֹ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מֵעַסֵּק הַרְבֵּים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! עֲקַר הַתְּחִיבֵנוּתִי הוּא, תְּהִלָּה לְאֵל,
שֶׁאֵנִי יוֹדֵעַ מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, וְתְהִלָּה לְאֵל, אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לִילָךְ בְּדַרְכֵּי
הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁסָּלַל לָנוּ וְהַדְרִיף אוֹתָנוּ. שְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מִמֵּדַת
הַכֶּעַס, שֶׁהִיא מְדָה מְגַנָּה מְאֹד.

וְלְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, הַרְגֵּל עֲצָמְךָ בְּטָבִילַת מְקַנָּה
בְּכֹל יוֹם, אֲשֶׁר הוּא תִקּוֹן לְעוֹן הַכֶּעַס, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְכּוֹן
בְּמְקַנָּה אֶת הַיַּחֲוֹד שֶׁל קנ"א ב"ן, שֶׁהוּא בְּסוּד מְקַנָּה, בְּיָדוּעַ, וְהוּא
תִּקּוֹן לְעוֹן הַכֶּעַס. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סח),
שֶׁבּוּ בַּיּוֹם שֶׁאֵתָּה כּוֹעֵס, תִּדְעַ שֶׁרְצוֹ לְהַשְׁפִּיעַ לָךְ שֶׁפַּע מְמוֹן, וְעַל-יְדֵי
הַכֶּעַס שֶׁבָרַתְּ אֶת הַחוּמָה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
אוֹת כַּעַס, סִימָן א'): מִי שֶׁשׁוּמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכֶּעַס, שׁוֹנְאָיו אֵינָם שׁוֹלְטִים
עָלָיו; כִּי בְּאֵמַת הַמְּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֱמוּנָה אֱמֶתִית, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם
מִצִּיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר,

הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אזי לעולם לא יכעס, כי יודע ועד, שהכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית ממנו יתברך, ובידיעה זו יתפרדו ממנו כל פועלי און. וזה סוד המקנה, שהוא תקון לעון החמור של כעס, כי במקנה האדם בא לידי בטול, ומבטל עצמו לגמרי תחת המים אליו יתברך, ועל-ידי-זה נמתק ממנו הכל, בסוד (ירמיה יד, ח): "מקנה ישראל מושיעו בעת צרה"; כי מאחר שזוכה לבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, על-ידי-זה ממתיק ממנו כל הדינים, כי ממשיך על עצמו ערכות, נעם, זיו שכינת עזו יתברך. וזה שמוכא גם בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות המתקת דין, סימן כב): על-ידי טבילת מקנה, נתבטל הצרות, וישועה באה וכנ"ל; ותכף-ומיד כשאדם בטל ומבטל בו יתברך, אזי אין שונאיו יכולים לשלט בו, אדרבה, יש להם מפלה גדולה. ועל-כן, חמדת לכבי! שמר עצמך מכעס, והרגל עצמך בטבילת מקנה, ועל-ידי-זה ימתקו ממך כל הדינים, ותמשיך על עצמך ישועות וחסדים, ויתבטלו שונאיך לגמרי, ותהיה להם מפלה גדולה, רק חזק ואמץ מאד, ותאחז עצמך ברבנו ז"ל כל ימי חיך, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ג' רפא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחר-קדושים ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו תמון יריעות. ותאמין לי, ידידי היקר, כי הבטולים הם רבים וכו', אף כשאני מזכיר לעצמי, שתהלה לאל, אני זוכה לשמש את רבנו ז"ל, זו לי כל חיותי. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות מז.): אפלו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים, הרי זה עם-הארץ, עין שם; ועל-כן עלינו להתמיד בזה ביותר, ולשמש את רבנו ז"ל. ועקר

הַשְּׂמוּשׁ הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת — הֵן בְּהַדְפָּסֶת וְהַפְצַת סִפְרָיו וְנִדְעָתוֹ הַקְדוּשָׁה בְּעוֹלָם, וְהֵן לְהַשְׁגִּיחַ עַל בְּתֵי מְדַרְשׁוֹת שְׁנַקְרָאִים עַל שְׂמוֹ, כִּי הֵם מְשַׁכְּנֵי הַצַּדִּיק וְכוּ'. וְהַשְּׂמוּשׁ הוּא בְּפִשְׁטוּת — לְנִקּוֹת אֶת הַמְּקוֹם, וְלִתְקֵן מַה שְּׁצָרִיכִים לְתַקֵּן, וְצָרִיכִים לְהַתְמִיד בְּזֶה — לְשִׂמְשׂ אֶת רַבְּנוֹ ו"ל. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוֹ ו"ל תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ג' רפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי-קְדוּשֵׁים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נַפְשֵׁי, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת. בְּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂיֵשׁ לְךָ יִסּוּרִים גְּדוֹלִים וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! כְּדַאי לְךָ לְעֵינַי בְּגִמְרָא בְּרָכוֹת ה'. אָמַר רַבָּא וְאִיתִימָא רַב חֲסֵדָא, אִם רוּאָה אָדָם שְׂיִסּוּרִין בָּאִים עָלָיו, יִפְשַׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו, שְׁנֵאָמַר (אִיכָה ג, מ): "נַחֲפֹשָׁה דְרַכֵּינוּ וְנַחֲקוּרָה וְנִשׁוּבָה עַד ה'"; פִּשְׁפֹּשׁ וְלֹא מְצָא, יִתְלָה בְּבִטּוֹל תּוֹרָה, שְׁנֵאָמַר (תְּהִלִּים צד, יב): "אֲשֶׁרִי הִגְבַּר אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ יָהּ וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ"; וְאִם תְּלָה וְלֹא מְצָא, בִּידוּעַ שְׂיִסּוּרִים שֶׁל אֶהְבָּה הֵם, שְׁנֵאָמַר (מִשְׁלֵי ג, יב): "כִּי אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יוֹכִיחַ", עֵינַי שָׁם; הָרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ, לְבַחֵר וּלְחַפֵּשׁ בְּעֵינֶיךָ. וּבְאֵמַת קוֹדֵם לְזֶה הַמֵּאָמַר: אָמְרוּ כָּל שְׂאֵפְשָׁר לוֹ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וְאִינוּ עוֹסֵק, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא עָלָיו יִסּוּרִין מְכַעְרִין, וְעוֹכְרִין אוֹתוֹ, שְׁנֵאָמַר (תְּהִלִּים לט, ג): "נִאֲלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֹבִי נִעְכָּר" וְכוּ'.

וּבְאֵמַת כְּשֶׁתִּבְנוֹן, תִּרְאֶה וְתִשְׁכִּיל וְתִבִּין, כִּי מַה שְּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, הוּא רַק כְּשֶׁמִּתְרַשֵּׁל מִלְמוּד הַתּוֹרָה

הקדושה; כי באמת אין לה טוב יותר מלמוד התורה הקדושה, ומי שמרגיל עצמו ללמד בכל יום, מוריד ומבטל מעצמו כל מיני מרירות וכו'. ובפרטיות כשזוכה לחדש בתורה, שעל-ידי-זה מוציא מתיקות שכלו מכח אל הפעל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), אשר אין לה נעם וערכות מזה, ויכולים לבלות שעות שעות ברכוז מחו ומחשבתו בענין אחד וכו'. על-כל-פנים אפלו מי שאינו זוכה לזה לעת עתה, אפלו בפשיטות, כשמרגיל עצמו ללמד תורה, אזי מרגיש כל מיני נעם. וצריך שתדע, כי כמו בגשמיות, אדם שאינו אוכל, מרגיש כל מיני חלשות, מחמת הרעבון, וכך מה שמענה גופו ביותר ולא אוכל, על-ידי-זה נחלש יותר, על אחת כמה וכמה באין ערך כלל, כשאדם עובר אצלו יום בלי למוד התורה הקדושה, נשמתו נחלשת מאד מאד, ומכל שכן וכל שכן כשעובר יום אחר יום, כמו-כן נחלשת נשמתו עד מאד, עד שיש מי שכבר עברו עליו ימים ושבעות וחדשים וכו', שלא פתח מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', ומזה נתהנה אצלו המרירות כל-כך, עד שהוא תמיד במרירות, ואינו יודע מה חסר לו. ובאמת כשישתחיל לפשפש במעשיו, יראה וישפיל, כי זו סבת התרשלותו מלמוד התורה הקדושה, ומזה באים לו אחר-כך היסורין שעוכרין אותו.

ועל-כן, חמדת לבבי! ראה מהיום הזה ללמד בכל יום על-כל-פנים פרשה חמש ורש"י מסדרת השבוע, וכמה פרקים משניות וכמה דפים גמרא והמדרש רבה מפרשת השבוע, ושלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ועוד מה שתבחר, ואפלו מעט דמעט מכל שעור, ואז תראה שנוי גדול בנפשך, כי מי שעסוק בכל יום אפלו מעט מלמוד התורה הקדושה, אזי מטהר ומזכך את נשמתו, ומכל שכן אשר התורה תכניס אצלו רצון וכסופין חזקים אחריו יתברך. ואיתא בספר "מאירת עינים" לרבנו יצחק דמן עכו (פרשת תזריע), מתוך שנמשכים אחרי השם המיוחד שהוא רחמים, מתוך כך שורה עליהם רוח-הקדש, שהיא רוח רחמים וטהרה, ומסתלקת מעליהם

רוח הטמאה וכו', ע"ם שם.

ההכרח לקצור עקב המניעה שנוכנסה לי ברגע זה.

הדורש שלומך...

ג' רפג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחריו־קדושים ה'תש"ם.

ששון ושמחה יגיעו ויירדפו לידדי היקר, נר להצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו זאיר.

מכתבך ששלחת אלי דחוף — לנכון עכשו קבלתי, בשעה שחורתי מהמדפיס, ותהלה לאל, אני מדפיס עכשו עוד ספר חדש, שיגלה ויפרסם את שמו הגדול והקדוש של רבנו ז"ל. והנה מחמת בקשתך לענות לך דחוף תכף־ומיד אמרתי לרוץ בשורתים אלו.

מה שכתבת "שמי שמקשר לצדיק האמת, אין לו מה לפחד משום דבר שבעולם", כן היא האמת, והלאי היינו באמת מקרבים אל רבנו ז"ל, והיינו מציתים אותו יומם ולילה — הן להיות תמיד שימח ולא להניח את עצמו לפל בדעתו מפגעי ומקרי הזמן, והבציות העוברים על האדם בכל יום, והן להרגיל את עצמו לדבר בכל יום אליו יתברך בתמימות ובפשיטות, כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הַבַּן אֶל אָבִיו וְאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.

אחי היקר! זכר זכר באילו בעיות היית, ובאילו צרות ומרירות נסתפקת בחיך, ותהלה לאל, עזרך השם יתברך, ועזר לך הרבה הרבה ברוחניות ובגשמיות, ועל־כן אין יאה לך לפל ברוחך, אתה חייב להחזיק מעמד יהיה איך שיהיה, קדם תרגיל עצמך ללכת אל הכתל המערבי, ושם תספר לפניו יתברך את כל לבך, ותמיד תבא אליו יתברך מחדש, כאלו עוד אף פעם לא באת, כי כך צריכים להתנהג — לבא בכל פעם מחדש אליו יתברך, ולספר לפניו את כל מה שעובר עליך בעת הזאת דיקא. ואם היית יודע ומאמין מה

שְׁנַעֲשֶׂה עִם הַתְּפִלוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שְׁלֶךְ, אֲזוּ הָיִיתָ רוֹקֵד מְרַב שְׁמַחָה, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ יָקָר מְאֹד מְאֹד כָּל דְּבוּר וְשִׁיחָה, שְׁאֵדָם הַמְּלַבֵּשׁ בְּחִמְרֵי הַגּוֹף, וּמִסְכָּב בְּצִרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ' מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה כָּל שְׁעִשׂוּעָיו, כְּבִיכּוֹל; כִּי הַדְּבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַנִּים בְּאֵדָם אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, שְׁמַחָה וְאִמְץ, לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמְיָץ בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וְדַבֵּר זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת הַיְסוּד שְׁלֶךְ, תָּמִיד תָּמִיד רַק לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלֶךְ וְלִשְׁפָף שִׁיחַ וְתַפְלָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזוּ תָּמִיד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, וְתִהְיֶה לָךְ רַק הַצְּלָחָה.

עֲכָשׂוּ נַחֲזֹר לְעִנְיָנֶךָ הַפְּרָטִי. אֲנִי שְׂמַח מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, הָיִיתָ בְּבִיתְךָ עַל חַג הַפֶּסַח, גַּם לָךְ רְאוּי לְשִׂמְחָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, הָיִיתָ עִם אֲשֶׁתְךָ וְהַיְלָדִים וְהַמְשַׁפְּחָה, אִיךָ הָיָה נִרְאָה הַחַג אִם הָאֲבָא וְהַבַּעַל הָיָה חָסֵר. עַל-כֵּן לְדַעְתִּי, אֵינְךָ לָךְ מֵה לְהַצְטַעַר וְלְהִיּוֹת בְּעַצְבוֹת, כִּי כֵן הוֹלִיכָה אוֹתְךָ הַהַשְׁגָּחָה הָעֲלִיוֹנָה.

וְהִנֵּה בְּשִׁלְחֹן עָרוּךְ יוֹרֵה דַעְיָה (הַלְכוֹת צְדָקָה, סִימָן רנא) מְבַאֵר בְּפִרוּשׁ, שְׁלֹאֲבִיו וְלֹאֲמוֹ מִצְוָה לְתַן קָדָם וְכֵן לְאֲשֶׁתּוֹ וְלִבְנָיו וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן אֵינְךָ יוֹדֵעַ לָמָּה לָךְ לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךָ מֵאִיזָה בֵּן אָדָם שִׁיחָה וְכוּ', אַתָּה צְרִיף עֲכָשׂוּ לְדִירָה (הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוּר לָךְ שְׁתַּהַיֵּה לָךְ דִּירָה טוֹבָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל פְּרָצוּנֶךָ) וְהַדְּחִקוֹת וְהַעֲנִיּוֹת מְעַבְרֹת אוֹתְךָ עַל דַּעְתְּךָ. עַל-כֵּן כָּלֶךָ מְאַחֲרִים לְגַמְרִי, לָךְ בְּשִׁבִיל עֲצֻמָּךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ חַן, וְתִמְצָא חַן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ, וַיִּנְדְּבוּ לָךְ בְּשִׁפְעַ רַב, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְנִסְעַ תְּכַף-וּמִיד לְאִירוּפָה, וְתַהַיֵּה בְּכָל הָעָרִים שָׁמָּה, כִּי בְקִיץ אֵינְךָ מֵה לְעֲשׂוֹת פֶּה, כִּי הַכֹּל נוֹסְעִים לְמַעֲוֹנוֹת קִיץ, וְנִשְׁאַרִים רַק הָעֲנִיִּים וְכוּ', וְעַל-כֵּן חֲנוּת דַּעְתִּי, שְׁתַּצָּא תְּכַף-וּמִיד לְאִירוּפָה, וְתַהַיֵּה שָׁם כְּשֵׁנִי חֲדָשִׁים, וְאַחֲרֶיךָ תַחֲזֹר לְבֵיתְךָ בִירוּשָׁלַיִם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוּר, שְׁאֲשֶׁתְךָ תֵּלֵד בְּשָׁלוֹם וּבְמִזְל טוֹב, וְתַהַיֵּה עִמָּה עַד אַחַר חַג הַסִּפּוֹת, וְכָל הַחֲרִף תִּצָּא לְכַמָּה עִירוֹת וּמְדִינּוֹת כְּמוֹ מְקַסִּיקוֹ וְכוּ', וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִרְחִיב לָךְ בְּשִׁפְעַ וּבִרְכָה וְהַצְּלָחָה גְדוֹלָה, רַק לֹא לְדָאג כָּלֵל, כִּי תְכַף-וּמִיד כְּשִׁתַּהַיֵּה חֲזָק וְרָגִיל לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי אֵינְךָ לָךְ מֵה לְפַחַד, כִּי בְּכָל

מְקוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם שָׁרָק תְּבוּאָה, תִּדְבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאַזֵּי אַתָּה כְּמוֹ
בְּבֵית, כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְמֹלָא כָל עַלְמֵי
וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵי וּבְתוֹךְ כָּל עַלְמֵי, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי
יִתְבַּרְךָ כָּלֵל. וּבִידִיעָה זֹאת תִּהְיֶה תְּמִיד שְׂמִיחַ וּמְבַדַּח גַּם אַחֲרֵי, מֵאַחַר
שְׂיִתְגַּלֶּה אֵלֶיךָ, כִּי הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אִךְ מִפְּנֵי הַבְּחִירָה
וְהַנְּסִיוֹן הַכֹּל מִסֵּתֵר.

יְדִידֵי הַיָּקָר! קַח מוֹסֵר וּשְׂמַע לְעֲצָה, לִהְיוֹת מְמַרְמֵר וְשָׂבוּר
וְכוֹ, זֶה לֹא עֲצָה כָּלֵל. אַתָּה תִּצָּא לְאִירוּפָה תִּכְרֶה-וּמִידָה, וְתִצְלִיחַ שָׁם
הַרְבֵּה (לֵךְ לְעִנְיָן שְׁלֵף, וְתִסְפֹּר בְּפִרְטוּיֹת אֶת מִצְבָּרְךָ וְכוּ'), וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ יִכְנִיס בְּךָ רוּחַ חַן וְתַחֲנוּנִים, וְתִצְלִיחַ מְאֹד בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה,
רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אַתָּה יוֹדֵעַ מְרַבֵּי
רַחֲמָן כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמְחֻזַּק הַרְבֵּה — אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִינוּ.

גַּם אֲנִי מֵיַעַן אוֹתָךְ לְקִנּוּת מִשְׁנֵיֹת עִם נְקוּדָה, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ
לוֹמֵר הַרְבֵּה מִשְׁנֵיֹת, תִּתְחִיל מִהַתְחַלֵּת בְּרִכּוֹת, וְתֹאמֵר בְּכֹל יוֹם פְּרָק
אַחַר פְּרָק, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם מְסַכֵּת אַחַת, אַחֲרֵי-כֵן עוֹד מְסַכֵּת, עַד
שֶׁתִּסִּיִּם אֶת כָּל הַשָּׂשׂוֹת סְדָרִים, וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל
לוֹמֵר כָּל יוֹם שְׁעוֹר תִּהְלִים אִם אֶפְשָׁר בְּכֹל יוֹם יוֹם שְׁלֹם שְׁלֵם תִּהְלִים
בְּאִפְּן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם אֶת סֵפֶר הַתִּהְלִים בְּכֹל שְׁבוּעָה, מִה טוֹב וּמִה
נָעִים, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמֵר (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כג); אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאכֵל בְּכֹל
יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת, וְיִשְׁתֶּה אַחַר זֹאת כַּמָּה מְזֻמּוֹרֵי תִהְלִים,
וְיִתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, עֵינֵי שָׁם; עַל-כֵּן עָלִינוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְלִקְיָם
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת אֶת דְּבָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, לְאָכֵל בְּכֹל יוֹם כַּמָּה
פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת, שֶׁתֹּאמֵר בְּכֹל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים, אִךְ שֶׁאַתָּה לֹא מִבִּין,
כִּי אֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְסַגְּלָת מְאֹד מְאֹד לְהַנְשִׂמָה וּמְזַכֵּת אוֹתָהּ,
וּבְפִרְטוּיֹת מִשְׁנֵיֹת (וְנִמְצָא עֲכָשׁוּ לְקִנּוּת מְנַקֵּד דְּפוּס "אֶשְׁכּוּל"), וְכֵן
אֲמִירַת תִּהְלִים, וְתִהְלֶה לְאֵל, אָנוּ מִתְלַבְּשִׁים בְּכֹל יוֹם בְּמַצּוֹת צִיַּצִּית,
תִּפְלִין, שְׁבֵת וְכוּ', אֲשֶׁרִינוּ!

לְמַעַן טוֹבֶתְךָ הַנְּצַחִית תִּהְיֶה רַק עֲלֵינוּ וְשְׂמִיחַ, וְתַחֲזוּק אֶת אֲשֶׁתְּךָ
תְּמִיד וְתִשְׂמַח אוֹתָהּ, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית

(עין שיחות-ה'ר"ן, סימן רסד); אני מקנה להשם יתברך, שהכל יתהפך לטובה, העקר אל תמשיך את עצמך כל-כך אל הצער והעניות, חס ושלום, חס ושלום, רק תצא לאירופה, ואחר סכות תבוא לאמריקה, ותבלה פה כל התרף, והשם יתברך יצליח דרכך, ובכל אשר תפנה תצליח, רק להיות בשמחה תמיד, כי העצבון הוא רק מהסטרוא אחרא הרוצים לנקם באדם. ומהרנ"ת ז"ל אמר, שאפלו כשחטא אסור להיות בעצבות, וזו רק עצת היצר להיות שבור ומדכא, חס ושלום, חס ושלום. ורבנו ז"ל בא לעקר דבר זה מן העולם, כי רבנו ז"ל הוא בן השמחה, ומגלה לנו תמיד, שתכף כשאדם מדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, ומתודה לפניו, ומספר לו את כל נגעי ומכאובי לבבו, אזי נמחל לו הכל.

השם יתברך ישפיע עליך שפע דקדשה תמיד ובריאות שלמה לך ולאשתך ולילדים ולמשפחה בזכות רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

שמחתי מאד מאד לשמע הטוב ממך. ואודות נסיעתי לארץ ישראל, כפי הנראה אסע, אם ירצה השם, בחרף סמוך לחנכה, לגזוז את שערות בני על ציון רבי שמעון בר יוחאי במרון, יתן השם יתברך את החיים, ולרוות נחת ממנו.

ג' רפד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי-קדושים ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר, גר ההצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי זה פעמים, אף טרודתי שבכל יום הן אשר מטרידות אותי, וקשה לי הכתיבה. מה הצער וכו', באמת הצער הוא צער גדול, אף אשריך שנתפסת על דברי תורה, הינו כי

יש הרבה הרבה אברכים, אשר הם כמצבך, אין להם לא בית, לא בנים, לא אבא ואמא וכו', ואף-על-פי-כן ראשם ורובם הוא בהבלי העולם הזה, ואתה על-כל-פנים איך שהוא איך שהוא אחר כל הצרות והמרירות שעוברות עליך, תהלה לאל, זכית להיות כמה פעמים בציון רבנו ז"ל, אשר אפלו להיות רק פעם אחת אי אפשר לשער ולספר בשכל אנושי כלל מעלת נפלאות זה הענין והתקון, ומכל שכן להיות כמה פעמים.

ועל כלם — זה ימים ושנים שהפקרת את הכל, ואתה משמש את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות, ומפיץ את ספריו הקדושים. אם אמנם שבשביל זה אתה משקץ ומתעב כל-כף בעיני אלו המתקראים עצמם אנשי שלומנו וכו', מה לעשות?! גם עלי עובר דבר זה, כי רבו משערות ראשי שונאי חנם, בלי שום מליצה כלל, רק פשוטו כמשמעו, "ישיחו בי ישבי שער ונגינות שותי שכר" (תהלים סט, יג), מה לעשות, אף שאבדתי כבר הכל, "גם איש שלומי אוכל לחמי הגדיל עלי עקב" וכו', אף-על-פי-כן אני מוסר את עצמי רק אליו יתברך. ואף שהחובות והצרות מעיקים לי מאוד מאד, כי רואים איך שמשרו כחות עצומים להסמ"ך-מ"ם, עד שנתלבש באילו רשעים המסתוכבים בינינו ועושים חרבן כזה, לרחק על-ידי דבוריהם ומעשיהם אנשים, ובפרטיות בני הנעורים, מרבנו ז"ל, והם הם הכחות המעפכים ומפרידים (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ע), אף-על-פי-כן אי אפשר לעשות שום דבר, "דיו לעבד להיות כרבו", עלינו רק לעשות את שלנו במסירות נפש עצומה להפיץ את הספרים לכל עובר ושב, והשם יתברך וועט סוף כל סוף אויסיעריין¹.

חמדת לכבי! תאמין לי, שראוי לך להחיות את עצמך עם זה מאד, שאתה שמש אצל רבנו ז"ל, אשר זעירין אינון אפלו מן אנשי שלומנו זוכים לזה, אם אמנם אנו עכשו ללעג ולקלס בעיני אלו הנקראים מאנשי שלומנו. מה לעשות? רבנו ז"ל אמר 'נצחתי

(ז) יוציא ענינו מהכח אל הפעל.

וְאֵנֶצֶחַ וּמִדָּתוֹ הִיא נֶצַח', אָסוּר לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ מִשּׁוֹם דְּבַר וְעִנְיָן בְּעוֹלָם, צְרִיכִים תְּמִיד לְמַצָּא בְּעֵצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְלִהְיֹת אֶת עֵצְמוֹ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וּבִפְרָט שְׂזָכִינוּ לִהְיוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

חֲמֵדַת לְבָבִי! מָה עוֹשִׂים כָּל הָאֲבָרְכִים שֶׁנִּתְגַּרְשׁוּ וְאִין לָהֶם הַתְּבוּדוֹת וְכוּ', אֶל מִי פּוֹנִים, וְאֶל מִי שׁוֹפְכִים אֶת לִבָּם הַשְּׁבוּר וְהַנִּדְפָּא? וְאֶל מִי בּוֹכִים?! וְתִהְיֶה לָאֵל, רַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָךְ אֶת הַמִּפְתָּח, שֶׁהוּא — אִמְרֵי פִיךָ, וְאֵתָה רְגִיל לְבָא תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַפְלָה וְשִׂיחָה וּבִקְשָׁה, בְּכִיּוֹת וּצְעָקוֹת וְשׁוֹעוֹת. וְתֵאמֵר שְׂאִין שׁוֹם דְּבוּר הוֹלֵךְ לְאִבוּד, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, פִּי כָּל תַּפְלָה וְתַפְלָה בּוֹקֵעַת רְקִיעִים, וְאֵף שְׁנֹדְמָה לָךְ, כְּאֵלוֹ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, לְרִיק יְגִיעֶךָ, צְרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, אָחִי, חֲמֵדַת לְבָבִי! פִּי לֹא כֵן הַדְּבַר, רַק כָּל תַּפְלָה וְכָל תַּחֲנֻנָּה נִכְנָסֶת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכֵד חֶסֶד — כְּאֲשֶׁר יִכְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבַּרְךָ, גְּבִיָּה יִתְהַפֵּךְ — תִּתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים גְּמוּרִים (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), וְעוֹד תִּזְכֶּה לְבַת זוּג וּלְבָנִים וּלְשִׁפְעַת דְּקֻדְשָׁה, רַק בְּטַח אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, פִּי כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וְאִם הִיִּיתָ יוֹדֵעַ מַעֲלָתְךָ לְמַעֲלָה, הִיִּיתָ תְּמִיד בָּא בְּבִכְיָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, פִּי בְּכָל צְעָקָה וְדְבוּר שֶׁאֵתָה צוֹעֵק וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכָל דְּמַעֲהָ וְדַמְעָה שֶׁאֵתָה שׁוֹפֵךְ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, אֵתָה מְרַעִישׁ עוֹלָמוֹת. עַל-כֵּן חֲזוֹק, חֲזוֹק, אָחִי! וְתִהְיֶה עֵקֶשׁן גְּדוֹל, כֵּן הוֹלֵךְ אֵצֶל כָּל הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר כָּל מָה שְׁמִבְקָשִׁים יוֹתֵר, רוֹאִים הַהַפּוּךְ יוֹתֵר וְכוּ', וְכָל זֶה לְמַעַן הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, שְׁרוּצִים לְרֵאוֹת מְלַמְעֵלָה אִם נִחְזֵיק מֵעַמֵּד. וּבִפְרָט אֵלוֹ הַזּוֹכִים לְעֶסֶק בְּקֻדְשִׁים, וּלְשִׁמּוֹשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵיהֶם עוֹבְרֶת מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְהַכֵּל כְּדִי לְגַרֵשׁ אוֹתָן מִהַגֵּן-עֲדָן, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵצְמוֹ. אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִי שֵׁישׁ לוֹ קֶצֶת שְׁכָל בְּקֻדְקֻדוֹ, וְרוֹאֶה וּמִבִּין מָה שֶׁנֶּעֱשֶׂה בְּעוֹלָם, וְאִיךָ שֶׁהַיּוֹם אֲנִיחֵנוּ כְּאִן וּלְמַחֵר בְּקֻבְרָה, וּכְבָר סְבֻלָּנוּ בְּשִׁבִיל הָאֵמֶת כָּל-כָּף כָּל-כָּף צְרוֹת וּמְרִירוֹת, וְחוֹבוֹת וּמַחְלָקֶת, וּבְזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְאִבוּד מְמוֹן וְכוּ', וְכוּ', כְּמִדְמָה לִי שֶׁכְּבָר לֹא כְּדָאִי לְחֹזֵר וְלִהְתַּחַרֵּט מִכָּל הָעֶסֶק, אֲדַרְבֶּה, בְּאֵלֵקִים נִבְטַח וְנִעֲשֶׂה חֵיל, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לֹא יַעֲזֹבֵנוּ. סוּף

אָשׁר ג' רפה בְּנַחַל נה

כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יִהְיֶה הַטּוֹב, וְנִזְכָּה לִישׁוּעָה אַמְתִּית וְנִצְחִית
בְּהָאֲרֶת נֵעֵם זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיֵאִיר פְּנֵיו אֱלֵינוּ, וְנִזְכָּה לְהַכְלִיל
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל יְמֵינוּ, עַדִּי נִזְכָּה לְהַפְשִׁיט גּוּפֵנוּ הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
חֲזַק וְאַמֵּץ...

ג' רפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְכ־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר אַחֲרֵי-קְדוּשֵׁים ה'תש"מ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִיד נַפְשִׁי, גֵּר
לְהַצְדִּיק גִּיחַל נִזְבַּע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרְץ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. וּבְאַמַּת אֲגִיד לְךָ, כִּי אֵין זוֹ שׁוֹם
עֲצָה כָּלֵל, לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ כֹּל-כֶּף אֶל הַצַּעַר, כִּי זֶה רַק מְקַצֵּר
אֶת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים וְכוּ'. וְאִם לֹא תִרְחַם עַל עֲצָמְךָ, שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא
תִרְחַם עָלֶיךָ, וְתִחְזֹר עַל דְּבַר זֶה הַיָּטֵב הַיָּטֵב, כִּי בְּנֵי-אָדָם כְּשֵׁאִינָם
דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵם גְּרוּעִים מִחַיּוֹת טוֹרְפוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵרֵין, חֲלַק
ב', סִימָן ז'): מִי שֵׁאִינּוֹ מְכַנְּסֵם בְּדַעְתּוֹ אַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא
רַק חֲזִיהַ בְּדַמוֹת אָדָם, עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן רָאָה מֶה לְפָנֶיךָ, אֵל תְּבַטַּח
בְּאָדָם, שֶׁהוּא כֹּלֵוֹ שְׁקָר, בְּטַח רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִרְחַת רַק אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ,
וְתִסְפֹּר אֶת מְרִירוֹת לִבְךָ וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵי חֲזַק
לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יִדְבַּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁתְּהִיָּה חֲזַק
בְּדַבַּר זֶה — אֵין לְךָ מֶה לְדַאֵג כָּלֵל. וּבְכָלֵל — צָרִיךְ שֶׁתְּכַנְּסֵם
בְּדַעְתְּךָ אַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַזַּק לִבְךָ וְדַעְתְּךָ וְלֹא
תִירָא וְלֹא תַחַת מַשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם. וְגַם דְּבַר זֶה תִּדְעַ שֶׁאֲסוּר לְךָ
לְהַכְנִס עִם וּפְחוּחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי מִמִּילָא לֹא יוֹעִיל, כִּי
רַק סֶתֶם עֲלִילָה מְבַקְשִׁים וְכוּ'.

חֲזַק וְאַמֵּץ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְךָ. וּכְדַאי לְךָ לַעֲיֵן הַרְבֵּה

נו אֲשֶׁר ג' רפו בנחל

במכתבים שבספר שו"ת "אשר בנחל", שנכתבו, תהלה לאל, בישועת השם יתברך, על ידי עצם הפסופים טובים של בני הנעורים וכו'.

חמדת לבבי! תראה להפך את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה. ובפרט כי שבת-קדש ממשמש וכא, ותהלה לאל, נבראנו מזרע ישראל, ואנחנו שומרי שבת-קדש, ובזה בעצמו ראוי לנו להחיות את עצמנו בתמימות ובפשיטות תמיד.

הדורש שלומך...

ג' רפו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידיד נפשי, גר להצדיק נ'חל נובע מקור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

חמדת לבבי, אשר נפשי קשורה בנפשך, מרב אהבתי אליך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל, חס ושלום, רק מפאת שאנו שותים מנחל אחד מים חיים, תורת אמת, הנובעת ובאה ממקור החכמה הקדומה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו'.

באתי לבשר לך בשורה טובה המדשנת עצם, אשר היקר והנעלה ... גרו יאיר, מצא את זיוגו ההגון לו. ותהלה לאל, נעשה אתמול חתן למזל טוב, והוא ברוך השם זיוג הגון מאד, "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל". ואחרי שסבל כבר כל-כך כל-כך סבב השם יתברך סבות לטובה, ונשתדף למזל טוב. והשם יתברך יעזר, שהשדוף יעלה ויצמח כגן רטב, וה' הטוב יאמר לדבק טוב, מצא אשה מצא טוב, ויפק רצון מה'. טוב להודות להשם יתברך על החסד הזה.

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לאחז את עצמך ברבנו ו"ל,

ואל תסתכל על שום ברִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוּ ו"ל, אִם מְקַיְמִים אֶת כָּל שְׁמִצּוֹהַּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד, וְעַל־כֵּן רָאָה וְגַם רָאָה לְהַתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּתְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְּרָכָךְ. "וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, אַחִי! כִּי דָבָר רַבְּנוּ ו"ל הוּא עֲנֵן רוּחָנִי עַד מְאֹד, וְאִינוּ מְצַמְצֵם אֶצֶל אָדָם פְּרָטִי אוֹ מְקוֹם פְּרָטִי" וכו'; וְעַל־כֵּן בְּמְקוֹם שֶׁאֲתָה שָׁם מְסֻתוֹבֵב, אֲתָה יְכוּל לְהִיּוֹת 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד'. וְעַל־כֵּן לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְטוֹבֶתְךָ הַנְּצַחִית, הַשְּׁלֵף מִמֶּךָ הַקְּטָנוֹת וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת. אַחֲזוּ עִצְמָךְ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְהַגֵּל עִצְמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲפֹלוּ מְעַט דְּמַעַט, וְכֵן לומר תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִיר עַל זֶה הַרְבֵּה.

וְאֲתָמוּל בְּלִילָה לְמַדְתִּי עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּצוֹתָא הַתּוֹרָה "מִי שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה" (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג), הַמְּדַבֵּרֵת שָׁם הַרְבֵּה מִמַּעַלֵּת אֲמִירַת תְּהִלִּים, עֵינֵי שָׁם; וְהֶאֱרַכְנוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, אֶת הַדְּבוּר עַל־פִּי לְקוּטֵי־הַלְכוֹת (ראש חֲדָשׁ, הַלְכָה ה'), שְׁמִבְּאֵר שָׁם, שְׁעָקֵר שְׁלֵמוֹת הַתְּהִלִּים הוּא הַתְּבוּדָדוֹת, לְהַרְגִיל עִצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה. וְצָרִיךְ שְׁתַּהַיֶּה חֲזָק וְאֲמִיץ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וּבְזֶה בְּעִצְמוֹ תַּהַיֶּה מְקַשֵּׁר וּמְשַׁלֵּב וּמְחַבֵּר וּמְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל; כִּי רַק בְּזֶה אָנוּ נִקְרָאִים 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים' — כְּשֶׁאָנוּ מְקַיְמִים רְצוֹן רַבְּנוּ ו"ל, כִּי בְּלִי הַתְּבוּדָדוֹת, הָאָדָם חַי בְּדַמְיוֹן גָּדוֹל, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

וְעַל כָּלֵם — תַּהַיֶּה תְּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּתְשִׂמַח אַחֲרֵים, כִּי זוֹהִי מַעַלָּה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד לְשִׂמַח אַחֲרֵים. וּבּוֹדָאֵי עֲנֵן זֶה הוּא גַם כֵּן בְּכָלֵל מֵה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד): כְּשֶׁאֲחַד מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאָת שְׂמִים נַעֲשֶׂה אוֹר יִשְׂרָאֵל אוֹר חוּזֵר וְכו', עֵינֵי שָׁם; כְּמוֹ־כֵן כְּשֶׁאֲחַד מְשִׂמַח אֶת אַחֵר, נִתְעוֹרֵר לְכַבּוֹ גַם־כֵּן לְשִׂמַח. וְכֵן תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִם הַרְבֵּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים מְרַבְּנוּ ו"ל, כִּי תַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ כַּח הַדְּבוּר. וְצָרִיךְ שְׁתַּהַיֶּה עֲקָשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹלִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת תְּמִיד.

גם אבקש אותך מאד מאד לעזר לאברך ... גרו יאיר, כי הוא עוסק בהדפסה ובהפצה של ספרי ודעת רבנו ז"ל, ואני יודע שאמה איש החסד, זוכה ומזכה את אחרים, ואמה עוסק בצדקה בכל עת, ראה לעזר גם לו, ובפרט בעסק הזה, ותרוה רב נחת מיוצאי חלציה. והשם יתברך ירחם עלינו ויאיר לנו אור הגנוז.

הדורש שלומך...

ג' רפז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמו, פסח שני ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידיד נפשי, גר הצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל בידך — הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ואשרי מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו לנצח. כי רבנו ז"ל מעורר מהשנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), ובפרטיות היום הזה הוא יום מסגל מאד, פי כל ענין פסח שני נתקן לאלו האנשים שהיו טמאים וכו' ונתעוררו מאד מאד משנתן העמקה, ובאו בטענה ואמרו (במדבר ט, ז): "אנחנו טמאים לנפש אדם, למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו" וגו'; ובאר מוהר"ן ז"ל (לקוטי-הלכות, גבית חוב מהיתומים, הלכה ג', אות יח), שבזה מרמזים, שאין שום יאוש בעולם כלל, כי אפלו מי שהוא טמא או בדרך רחוקה מאד מהשם יתברך, ואינו יכול להקריב את קרבן ה' במועדו, שאינו זוכה לעבד עבודתו תמיד כסדר במועדו ובזמנו כראוי לאיש ישראל, אף-על-פי-כן אם אינו מיאש עצמו מחמת זה, והולך אל הצדיק האמת, שהוא בחינת משה, לדרש את ה', ושואל ומבקש: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'" וכו', כי אף-על-פי שטמאתי את נפשי, ונתרחקתי מהשם יתברך, אף-על-פי-כן אני שואל עצה ותחבולה איך להתקרב להשם יתברך, אף-על-פי שהייתי טמא

וּבְדַרְךָ רְחוּקָה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ'; כִּי בְּיָדָי יֵשׁ עֲצָה גַם בְּשִׁבְלִי, אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְאֵיזֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים עָלָיו, וְזוֹכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְתַכְלִית הַעֲלִיָּה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם נִתְעוֹרָר מִשְׁנֵתוֹ וּבָא אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וּמִבְקֵשׁ וּמְחַפֵּשׁ אֲצִלוֹ אִיזוֹ עֲצָה אֵיךְ לְצֵאת מִחֲשֻׁכוֹתָיו, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה אַחֲר־כֵּן לְהוֹסִיף פְּרָשָׁה שְׁלֵמָה בַּתּוֹרָה.

וּבְאֱמֵת בְּפֶסַח שְׁנֵי הַסְפִירָה הִיא חֹסֵד שְׁבַהוּד, כִּי ל"ג בְּעֶמֶר הוּא הוּד שְׁבַהוּד. וְיָדוּעַ אֲשֶׁר הוּד הוּא בְּרַגְלִין, וְעַל-כֵּן הִתְחַלַּת הַתְּקוּן שֶׁל אֱלוֹ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מִתְּחִיל מִפֶּסַח שְׁנֵי, שֶׁהוּא חֹסֵד שְׁבַהוּד, שָׁגַם בְּהַרְגְּלִין שֶׁהֵם בְּחִינַת הוּד, מוֹצֵאִין אֶת הַחֹסֵד, וְנִמְשָׁף עַד ל"ג בְּעֶמֶר, שָׂאז עָקַר שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן, הוּד שְׁבַהוּד, רַגְלִין שְׁבַרְגְּלִין, שְׁבִכְחוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, אִפְלוֹ אֱלוֹ שֶׁנִּפְלוּ בַּתְּכִלִּית הַיְרִידָה, בְּחִינַת רַגְלִין שְׁבַרְגְּלִין, גַּם לָהֶם מֵאִיר וּמְעוֹרָר שִׁיתְקַרְבוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן נוֹהֲגִין חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּבָר מִפֶּסַח שְׁנֵי לְהַכִּין עֲצָמָם לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי ז"ל בְּמֵרוֹן, אֲשֶׁר הוּא עֲנִין נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ אִז בְּשַׁבּוּעַ זֶה שֶׁל סְפִירַת הוּד.

וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁפָן הַתְּנַהֲגוֹ, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שֶׁבְּסִבִּיבוֹת עִיר אוֹמֵן, שֶׁבָּאוּ בְּשַׁבּוּעַ זֶה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, וּבְפָרֹט עַל ל"ג בְּעֶמֶר הָיוּ הֵמוֹן אֲנָשִׁים עַל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל.

וְהִנֵּה, תְּהִלָּה לְאֵל, זָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, וְהִיִּתְ בְּצִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, רְאוּי לָךְ לְשִׁמְחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּבָר יְדוּעָה לָנוּ גְדוֹל הַהִבְטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ רַבְּנוֹ ז"ל לְאִישׁ שִׁיזָכָה לְבוֹא עַל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וַיֹּאמֶר שֵׁם הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים שֶׁגִּלָּה, שֶׁהֵם תְּקוּן הַכְּלָלִי, וְיִחַד עֲדִים נֶאֱמָנִים עַל דְּבַר זֶה כְּיָדוּעַ. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁזָּכִיתָ לְזֶה, רְאוּי לָךְ לְשִׁמְחַ עַד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקְךָ וְגוֹרְלְךָ. וְכֵן עֲכָשׁוּ מִתְקַרֵּב הַיּוֹם הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא ל"ג בְּעֶמֶר, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי תָּ ז"ל אָמַר בְּפֵרוֹשׁ, שְׁיֹסֵם זֶה הוּא יוֹם טוֹב (עֵינַי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, פֶּסַח, הַלְכָה ז', אוֹת כ"ד, עֵינַי שָׁם), וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שֶׁתִּזְכָּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל

הפעל, ותשתדל להיות בל"ג בעמר במרון. ומוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (עין לקוטי-הלכות, נזיקין, הלכה ג', אות ג'), שרבי שמעון בר יוחאי ז"ל, הוא בחינת התעוררות השנה, פי הוא מעורר מהשנה. וכבר ידוע לך, איך שאנשי שלומנו בפרט וכל ישראל בכלל נזהרים לנסע אל ציונו הקדוש בל"ג בעמר, ועל-כן תשתדל גם-כן לנסע לשם.

ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, של"ג בעמר הוא יומא דהלווא של רבי שמעון בר יוחאי ז"ל, הינו יום החתנה, ובחנתנה נותנים מתנות וברכות וכל מיני מצדנים למי שמשפתף שם, ועל-כן גם ביומא דהלווא דרבי שמעון בר יוחאי ז"ל, הוא עומד ונותן לכל המשפתפים בשמחתו מתנות וברכות וכל טוב. ועל-כן אשרי מי שמשפתף אז שם, ויקבל כל טוב, ודברי פי חכם חן.

חמדת לבבי! מה אמר לך, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחזק ומאמץ אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם הזה.

והנה רבנו ז"ל הוא סוף כל התקון שהתחיל רבי שמעון בר יוחאי, כמבאר ב"שפת הנחל" על-פי הגלוי של רבי שמעון בר יוחאי, בהתחלת ה"לקוטי-מוהר"ן", עין שם; כי תכף-ומיד אחר החרבן, שנסתר ונעלם לגמרי אורו יתברך מהעולם, אז זרח התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי ז"ל, והתחיל להאיר אורו יתברך בעולם, ועל-כן המלוי של אותיות שמעון הוא כזה: שי"ן מ"ם עי"ן ניו"ן — בגימטריה: רל"ב, מספר: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם השמות של הד' עולמות, שבהם מאיר אורו יתברך. ואחר-כך באו האריז"ל והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, והמשיכו ביותר אורו יתברך בעולם, עד שבא רבנו ז"ל, שהוא מאיר את היחודים האלו גם בקטנים ומגשמים ופחותים כמונו היום.

ועל-כן, אחי היקר! חזק ואמץ מאד, ואל תחלש דעתך פרגע, אדרבה, שמח תשמח את נפשך בכל מיני אפנים, ותמשיך על עצמך שפע אור ונעם חיות אלקותו יתברך, על-ידי הד' יחודים אלו: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אשר זוכים לזה על-ידי רבוי תפלה והתבודדות (עין

לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ב'; ובשפת הנחל על זה, עין שם); וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
 יְאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְנִזְכָּה לְהַכִּלֵּל בְּצַדִּיקִים
 הָאֲמִתִּיִּים, יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, וְנִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹרָם הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, כִּי עֵסֶק הַיְחוּדִים הוּא עֲנִיָּן נוֹרָא וְנִשְׁגָּב
 מְאֹד מְאֹד, וְעַל־פִּי דְבָרֵי הָאֲרִיז"ל בְּשַׁעַר הַיְחוּדִים, הִיא מַעֲלָה יוֹתֵר
 מִלְּמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵינּוּ בְּשַׁעַר שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, יִצְיֵר
 לְפָנָי עֵינָיו שָׂמוּ יִתְבַּרְךָ הַיְוָ"ה בְּרוּךְ הוּא בְּד' מְלוּוִיִּין: ע"ב, ס"ג,
 מ"ה, ב"ן, וְכָל מָה שִׁיזְכָּה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
 וְיִזְכָּה לְיַחַד שְׁמוֹת אֱלֹהֵי יוֹתֵר יְאִיר לוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, זִיו, חֵיוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּהֶאֱרָה וּבְזִיו נוֹרָא וְנִשְׁגָּב מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה
 תְּמִיד!

וְאֵל תַּחֲשֹׁב, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ זֹאת סֶתֶם,
 אֲלֵא צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי יֵשׁ בְּכַחֲךָ לְהַתְּעִלוֹת בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, הַעֲקָר
 אֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ כָּל־כָּף אֶל הַצַּעַר וְהַמְרִירוֹת, כִּי דָּבָר זֶה מְכַלָּה
 אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְעַקֵּר עֲבוּדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק
 לְהִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלִהְיוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת.
 וְאֵל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת דִּיקָא עַל־יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְלִשְׂמַחָה צָרִיכִים
 הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה עַד מְאֹד. וְעַל־כֵּן עֲשֵׂה מָה שֶׁתַּעֲשֶׂה לְהִיוֹת תְּמִיד
 רַק בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִפְתַּח לָךְ אֶת מַחֲךָ, עַד שֶׁתִּרְגֵּשׁ גְּלוּי
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּהַתְּגַלוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נֶעֱם וְזִיו
 וְאֲשֶׁר בְּעוֹלָם מְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ. וְאִף שֶׁכָּבֵר נִפְלְתָ בְּחַיִּיךָ
 בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלְתָ וְכוּ', וְאִפְלוּ עֲדִין עוֹבֵר עָלֶיךָ מָה שֶׁעוֹבֵר, אִף־עַל־
 פִּי־כֵן, אַחֵי, אַחֵי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל אֱלֹהֵי הַיְרִידוֹת
 וְהַנְּפִילוֹת בְּדַעְתּוֹ, זֶהוּ עַקֵּר הַסֵּמ"ךְ־מ"ם וְכַת דְּלִיָּה וְהַסֵּטְרָא אַחְרָא,
 שְׂאִינָם מְכוּנִים כָּל־כָּף לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּאִיזוֹ עֲבָרָה אוּ בְּאִיזָה דְּבָר
 בְּלִתֵּי הַגּוּן וְכוּ', עַקֵּר כּוֹנֵנָתָם הוּא לְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם וְלְהַפִּילוֹ בְּמְרִירוֹת
 וּבְעֲצָבוֹן גָּדוֹל; כִּי תַכְּף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל בְּיָאוֹשׁ אוּ בְּמְרִירוֹת אוּ
 בְּעֲצָבוֹן וְכוּ' וְכוּ', חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, אָזִי הוּא כָּבֵר נִלְכָּד

במצודתם הרצה, רחמנא לצלן, והוא עלול כבר לפל בכל המקומות המטנפים והמלכלכים וכו' וכו', מה שאין כן, כשאדם הוא בשמחה תמיד, ומהפך את היגון והאנחה אל תקף השמחה, אזי אפלו שהוא עדין מלא עביות וחרמיות, מלא חטאים ועוונות ופשעים, אף-על-פי-כן על-ידי תקף הששון והשמחה יזכה סוף כל סוף להפך הכל, ויצא מחשך לאור גדול, ויאיר לו ערבות נעם זיו שכונת עזו יתברך בהתגלות נפלאה עד מאד.

הנ"ל.

ג' רפח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אמר ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך, גר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

במה ששאלת, מנין לי דבר כזה, שפגם האמונה נמשך מחטא עץ הדעת טוב ורע וכו', אשר דברנו מזה בהיותך אצלי, ואף שהסברתי לך אז בטוב טעם ודעת, אף מאחר שאטה כותב וכו', לכן אמרתי להעתיק לך מהספר "לשם שבו ואחלמה" מה שמדבר מזה באריכות קצת (עין בדרושי עולם התהו, חלק ב', דרוש ד', ענף י"ט, סימן ו'), וזו לשונו שם: יש עברה פללית הפלולה בחטא עץ הדעת טוב ורע, והוא גרוע משאר החטאים, והנסיון שבה יותר קשה, וכן המכשול שבה הוא יותר גדול, עד שכמעט אין תקנה אליו, רחמנא לצלן, והנה הוא מינות ואפיקורסות, והינו כל מי שמכניס את עצמו להתחכם ולחקור על האמונה הפשוטה דכלל ישראל בחדוש העולם ובהשגחתו והנהגתו יתברך שמו, ובנבואה ובנסים ובשכר וענש, ובכל מה שמפרש ומבאר בתורה שבכתב ובתורה שבעל-פה במעשה המצוות פלן ובאזהרתן, שהם חובת האדם בעולם הזה, שמתחכם עליהם למה הם ומה תועלתם, ואיך אפשר שיעשו רשם

למעלה, וגם מתחכם וחוקר על אמתת השארת הנפש ובכל היעודים העתידים אשר בעולם הנפשות, ואשר לימות המשיח ולחיי העולם הבא, וכן באמונת פנימיות התורה נוסף על גלויה; כי הגם שכל גלויה ופשוטה היא קדש קדשים, ולא זיוו ממנה זיוו כלשהו לעולמי עד, עם כל זה הנה אין ערך וחקר לקדשת פנימיותה ולעמק הנעלם שבה, אשר בכל דבריה וספוריה ובכל אות ואות וקוץ וקוץ שבה. וכהראוי כל זה לתורת אלקות, באשר היא אורו ותברך שמו ממש. והנה כל זה הוא מהאמונה הפשוטה דכלל ישראל מעת שנעשו לחלק ה' עמו, שהיא מעת מציאותם אשר מן העולם ועד העולם. וכל מי שמכניס עצמו בנסיון לחקר בשכלו על כל זה, להתבונן על אמתתן גם משכלו ולבו, אם גם לבו יספיק על כל זה גם זולת האמונה, הנה הנסיון הזה הוא יותר קשה מהראשון הנ"ל, ומכניס את עצמו בסכנה גדולה, כי איך אפשר לאדם בכל פחיתת ערכו הנודע, להתחקות על כל מעשה האלקים והנהגתו, ורצונו לירד לעמקן ולעמד על תכליתן, באשר שאין להם סוף ותכלית. וכבר ראינו שגם כמה חכמים מהראשונים שנכנסו בזה, הגם שהיה פונתם לשמים, כי חשבו זה לחכמת מעשה בראשית ומעשה מרפכה, אשר המצוה רבה להתבונן בהם הראויים לזה, ובאשר שחכמת הקבלה היה נעלם בימיהם, היו חושבים זה למעשה בראשית ומעשה מרפכה, כמבאר ברמב"ם (הלכות יסודי התורה, פרק ד', מהלכה י', עד סופו); והרי היה כניסתם בזה לשם שמים, עם כל זה הרי לא יצא שום אחד מהם נקי לגמרי, ומכל שפן עתה, אחר שכבר נתברר עניני מעשה בראשית הכלול בספר יצירה, ועניני מעשה מרפכה הכלול בספר דצניעותא, בספרי הזהר ותקונים, על-פי עמק הדברים אשר בכל ספרי האריז"ל, אשר כל חכמי ישראל שמאותו הדור והלאה, עונין אחריו "מקדש מקדש". לבד מה שהאמת עד לעצמו, לכל מי שזוכה לראות ולהסתכל באור הגנוז הזה, והרי אי אפשר מעתה לטעות כלל, לחשב את חכמת הפילוסופיה לאיזה חלק מחלקי התורה, חס ושלום, ואם-כן הרי מי שסותם עיניו, ועושה את עצמו כקטן שנולד וכמי שלא ידע משום דבר, ומכניס את עצמו בנסיון להלך אחר שכלו, להתחקות ולחקר

בְּהֶאֱמוּנוֹת הַפְּשׁוּטוֹת הַנְּטוּעוֹת בְּלֵב כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּמִתְחַכֵּם עֲלֵיהֶם
 לְהִתְבּוֹנֵן עַל אֲמִתָּתָם, אִם בְּכֻלָּלִים אִם בְּפִרְטִים, עַל־פִּי הַשְּׂכֵלֶת
 הַפִּילוֹסוֹפִיָּה, אֲשֶׁר נִתְבָּרַר מֵעַתָּה, שְׂאֵפְלוֹ אִם יוֹצֵא מִזֶּה נְקִי לְגַמְרִי,
 אֵין לוֹ שׁוּם קִבְלַת שְׂכָר עַל זֶה, כִּי הַכְּנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּדִבְרֵי שְׂלֵא
 חִיבְתוֹ הַתּוֹרָה כָּלֵל. וְאֲדַרְבֵּה הוּא, כִּי הָרִי עוֹבֵר תִּכְף עַל מֵה שְׂכָתוֹב
 (מְשָׁלִי א, ח): "אֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ", שֶׁהֵם הָאֱמוּנוֹת הַנְּטוּעוֹת בְּלֵב
 כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאֵינוֹ מְשִׁים עַל לְבוֹ, כִּי הָרִי כָּל הַדּוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים
 וְרֵאשׁוֹנֵי רֵאשׁוֹנִים, אֲלֵפֵי רְבוּאוֹת חֲכָמִים מְחַכְמִים, וְהָיוּ טְהוֹרִים
 וְקֹדוֹשִׁים מְבִלֵי שׁוּם פְּנִיָּה וְהִרְגֵּשׁ תְּאֵוָה וְכְבוֹד, וְהֵם אֲשֶׁר קִבְּלוּ כָּל
 זֶה אִישׁ מְאִישׁ וְדוֹר מִדּוֹר, אֲלֵפֵי רְבוּאוֹת מְאֵלֵפֵי רְבוּאוֹת, עַד מִשֶּׁה
 רִבְנוּ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא, שְׁגָם הֵמָּה בְּעֲצָמָם,
 רָאוּ אֶת מַעֲשֵׂה ה' וְכָל נִפְלְאוֹתָיו, וְכִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ה, ד): "לֹא
 אֶת אֲבוֹתֵינוּ וְכוּ' פְּנִים בְּפְנִים דִּבֶּר ה' עִמָּכֶם" וְכוּ' (שָׁם יא, ב—ז):
 "כִּי לֹא אֶת בְּנֵיכֶם וְכוּ' כִּי עֵינֵיכֶם הִרְאוֹת" וְכוּ', וְהֵם אֲשֶׁר הוֹרִישׁוּ
 לָנוּ מִדּוֹר לְדוֹר אֶת כָּל הַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְשְׂבִעַל־פֶּה, וְכָל הָאֱמוּנָה
 הַפְּשׁוּטָה בְּכָל הַפִּרְטִים הַמְזֻכָּרִים בְּכָל דְּבָרֵי חַז"ל וְהַגְּאוּנִים שְׂבִכְל
 דוֹר וְדוֹר הַמְּחַזְקִים תָּמִיד יְסוּדוֹתֶיהָ, וְהִיא לֹא תִשְׁתַּנֶּה לְעוֹלָם, וְכִמוֹ
 שְׂלִמְדָנוּ הַנְּסִיּוֹן, שְׂפִמָּה מְצָרִים וּמְצִיקִים מִהַחֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם,
 שְׂעֲמָדוֹ לְעֶקֶר אֵיזוֹ אֱמוּנָה פְּרֻטִית מִהַנְּטוּעוֹת בְּלֵב כָּלֵל יִשְׂרָאֵל,
 וְלִבְסוּף הֵם פְּעֻנֵן פְּלֵה, וְכָל דְּבָרֵיהֶם כְּרוּחַ נוֹשֶׁבֶת, וְאֱמוּנַת כָּלֵל
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל פְּרֻטִיָּה קָמָה עַל מְקוֹמָה בְּלֵב כָּל יִרְאֵי ה' שְׂבִכְל דוֹר
 וְדוֹר; כִּי שְׂקָרָא לֹא קָאֵי וְקוֹשְׁטָא קָאֵי, וְכִהֲבֻטְחָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
 (דְּבָרִים לא, כא): "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ"; וְאֵלוֹ שְׁהִרִימוֹ רֵאשׁ
 לְהִתְחַכֵּם וּלְהִרְהַר עַל אֵיזָה פְּרֻט אֲשֶׁר גָּם מִהַפְּרֻטִים הַקְּלִים שְׂבָה,
 הָרִי נִרְאָה בְּעֵלִיל, שֵׁישׁ טִינָה בְּלָבָם, וְהֵם עוֹמְדִים גַּם עַל הַחֲמוּרוֹת,
 וּמְהִרְהָרִים עַל הַכָּל, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן. וְגַם אֶפְלוֹ מִי שְׂזוֹכָה מֵהֶם שְׂלֵא
 פִּשְׁתָּהּ בּוֹ הִצְרַעַת בְּכָלוֹ, אֶלָּא מֵה שְׂנֹשֶׁתְבֵשׁ בְּאֵיזָה דְּעָה אַחַת לְבַד,
 גַּם זוֹ מְכָה רְעָה חוֹלָה מְאֹד, אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְהִרְפֹּא, כִּי נַעֲשֶׂה בְּעַל
 מוּם בְּאַחַת מְאִיבָרָיו אוֹ מְגִידָיו וְעוֹרְקָיו, מְקוֹמַת פְּרֻטָּה הַנְּשָׂמָה
 שְׂבוּ, וְנִשְׁאָר בּוֹ הַמוּם לְעוֹלָם.

והקלל הוא — כי מי שֶׁנִּשְׁתַּבֵּשׁ בְּאִיזָה דָּעָה כּוֹזֵבֵת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֵין תְּרוּפָה לְמַכְתּוֹ, וְהוּא בְּכַלְל מַה שֶׁנֶּאֱמַר (מְשָׁלִי ב, יט): "כֹּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן", וְהוּא גְרוּעַ בְּזֶה מְרָשַׁע גָּמוּר, שְׁעוֹבֵר עַל כְּמָה עֲבֵרוֹת שְׁבַתוֹרָה; כִּי הֶרְשַׁע הוּא מְלֵא חֲרָטוֹת, וּמְצַר וְדוֹאֵג עַל חֲטָאֵיו, וְעוֹלֵל הוּא לְהַתְּנִידוֹת לְכֹל הַפְּחוֹת לְפָנֵי מוֹתוֹ, אֲכַל הַמִּתְחַכֵּם בְּעֵינָיו, רַחוּק הוּא מִתְּשׁוּבָה וְיִדּוּי, מֵאַחַר שֶׁהוּא דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו, וְעַלְיוֹ נֶאֱמַר (מְשָׁלִי יד, יב): "יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דֶּרֶכִי מוֹת".

וְהַעֲקָר — הַמְּחִיב לְכֹל מִי אֲשֶׁר בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה, לְהֶאֱמִין בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁכָל מַה שֶׁנִּמְצָא בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרָנֵם לְבִרְכָה, בַּהֲלָכוֹת וְאַגְדוֹת בְּש"ס וּבַמְדַרְשִׁים, הֵם כֻּלָּם דַּבְּרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, כִּי כֹל מַה שֶׁאֲמָרוּ, הוּא בְּרוּחַ ה', אֲשֶׁר דִּבֶּר בּוֹ, וּמִסוּד ה' לִירְאָיו, וְכִמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּסִנְהֶדְרִין מ"ח: שְׁגָם בְּעֵינָיו שֶׁאֵינוֹ נוֹגַע לְהִלָּכָה וְלַמְעֻשָּׂה כָּלָל, וְשֶׁאֵלֶּה הַגְּמָרָא עַל רַב נַחֲמָן מִנָּא יָדַע, וְהִיָּתָה הַתְּשׁוּבָה שָׁם: "סוּד ה' לִירְאָיו" וְכו'.

וּבִזְהָ כְּתַבְתִּי בְּמַקּוֹם אַחַר עַל דַּבְּרֵי הַמְּהַר"ץ חֵיוֹת ז"ל בְּמַסְכַּת סוּטָה ל"ו: בְּמֵאֲמָרָם ז"ל, וְיַחַד אָמַר לַעֲשׂוֹת צְרָכְיוֹ נִכְנָס, וְכַתֵּב עַל זֶה הַמְּהַר"ץ חֵיוֹת ז"ל, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: עֵינֵי תְּשׁוּבַת רַלְב"ח, סִימָן קנו, שְׁתַּמָּה בְּזֶה, כִּי הָרִי רְאִינוּ דֶּרֶךְ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת לְהַצְדִּיק אֶת הַצְדִּיק וְלְהַכְרִיעַ עָלָיו אֶת הַכֹּפֵּר מֵאַזְנוּיָם, לְזַכּוֹתוֹ אֶף בְּמַקּוֹם שֶׁפְּשָׁטוֹת הַמְּקַרָּא מוֹרָה עַל חֲטָא, כְּמוֹ בְּרֵאוּבֵן וּבְנֵי עֲלִי וּבְנֵי שְׁמוּאֵל וְדוֹד וְשִׁלְמָה (שְׁבַת נה.); וְכֵאֵן בְּיוֹסֵף הַצְדִּיק דָּנוּ אוֹתוֹ לְכַף חוֹבָה, שֶׁלַּעֲשׂוֹת צְרָכְיוֹ נִכְנָס, בְּאֵין הַכְּרַח מִפְּשָׁטוֹת הַפְּתוּב כָּלָל, עֵינֵי שָׁם בְּאַרְכָּה, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַמְּהַר"ץ חֵיוֹת ז"ל. וְכַתַּבְתִּי בְּגִלְיוֹן שָׁם: וְאַנִּי אוֹמֵר, כִּי אֲדַרְבָּא הוּא, שֶׁמִּכָּאֵן הוּא בְּאַמַּת רְאִיָּה, שְׁלֹא דִרְשׁוּ כְּרַצוֹנָם, חַס וְשְׁלוֹם, אֲלֵא רַק בְּרוּחַ ה' אֲשֶׁר דִּבֶּר בָּם, וּמִסוּד ה' לִירְאָיו, עַל דֶּרֶךְ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין מ: וְכֵן סוּטָה ד: וְכֵן גְּדָה כ.).

וְכֵן כֹּל דַּבְּרֵיהֶם ז"ל, אֲשֶׁר בְּגִזְרוֹת וְתַקְנוֹת אֵינָם עַל-פִּי שְׁכָל

אָנוּשִׁי כָּלֵל, אֲלֵא כָּלֵם הֵם בְּרוּחַ ה', אֲשֶׁר דִּבֶּר בָּם מִקּוֹל ה', כִּתּוּב
 קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף דְּמַתֵּן תּוֹרָה, וְהַקּוֹל הַזֶּה הִזְה מִמְשַׁמֵּשׁ וְהוֹלֵךְ
 בְּכָל מִיּוֹסְדֵי הַתּוֹרָה שְׂבַע־לִפְנֵיהֶם, כְּשֶׁהִתְדַבְּרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: "וְכֹה
 תֹּאמְרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וְהֵם כָּלֵם גְּזֵרוֹת הָעֲלִיּוֹן בְּרוּחַ הוּא, אֲשֶׁר
 הָאִיר וְנִתְגַּלָּה לָנוּ, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת תּוֹרָתָם וְחֻמְתָּם, וְהֵם רַק
 כְּשֶׁלוּחִים בְּדַבָּר זֶה, לוֹמְרֵם לָהֶם: כְּזֹאת וְכֹזֶאת עָשׂוּ (וְכַמְדָּמָה לִּי,
 שְׂרָאִיתִי כָּל זֶה בְּשִׁלְ"ה).

זוֹ הִיא סִבְרַת בַּעַל הַהֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת, מֵה שְׂכוּלֵל הַמְצֻוֹת דְּרַבְּנָן
 עִם דְּאוּרֵייתָא, כִּי כָּלֵם נִתְּנָה מְרוּעָה אֶחָד, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חז"ל (חגיגה
 ג:), וְעַיִן בְּדַבְּרֵי הַגֵּר"א (ספָּרָא דְּצִנְיָעוּתָא, פָּרָק ה', דְּבוּר הַמִּתְחִיל: "תְּלִיִסְר").
 וְהֵרִי נִמְצָא מְזֵה, כִּי כָּל הַמִּתְחַכֵּם עַל דְּבָרֵיהֶם לְהַתְּבוּנָן עַל אִמְתָּתָם,
 הוּא מְכַנֵּס אֶת עַצְמוֹ בְּסַפְּנָה גְּדוֹלָה, כִּי אֵין שְׂכָל אָנוּשִׁי אֲפָשֶׁר
 לְהַשִּׁיג אוֹתָם, וְעַלֹּי הוּא לְבֹא לְכַפִּירָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְעַל זֶה נֶאֱמַר
 (קִהְלֵת ז, טו): "וְאֵל תִּתְחַכֵּם יוֹתֵר לְמָה תִּשׁוּמִם"; כִּי הַמְכַנֵּס עַצְמוֹ
 בְּזֵה, קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְהֵלֵךְ נֶגֶד דְּעַתּוֹ, וְהוּא פּוֹסֵחַ תָּמִיד עַל שְׁנֵי
 הַסַּעֲפִים. וְלָכֵן אָמְרוּ חֻמְיָנֵי הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יז), כִּי עַל כָּל
 דְּרָכֵי מִינּוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, הִנֵּה עַל זֶה נֶאֱמַר: "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן,
 [וְאֵם יִשׁוּבוּן] לֹא יִשְׁיגוּ אֶרְחוֹת חַיִּים"; אֲבָל "וְצַדִּיק בְּאִמוּנָתוֹ יִחְיֶה"
 (תְּבִיקוֹת ב, ד); כִּי הוּא יִסוֹד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

וְהִנֵּה גַם הַחֲטָא הַזֶּה הִנֵּה הוּא נִכְלָל גַּם-בְּן בְּהַחֲטָא דְּעַץ הַדַּעַת,
 וְכְמוֹ שְׂכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית ג, ו): "וְנִחַמְדָּ הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל", וְהוּא גְּרוּעַ
 מִשְׂאֵר חֲטָאִים — הֵן בְּהַקְּלָקוּל שָׁבוּ, וְהֵן בְּהִנְסִיּוֹן שָׁבוּ, שֶׁהוּא יוֹתֵר
 גְּדוֹל וְיוֹתֵר קָשָׁה, וְכָכָל מֵה שְׂאֲמְרָנוּ.

אֲמָנָם הִנֵּה יֵשׁ נִסְיוֹן עוֹד יוֹתֵר גְּדוֹל וְיוֹתֵר נוֹרָא, וְכֵן הַקְּלָקוּל
 שָׁבוּ הוּא יוֹתֵר עֲצוּם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי כָּל מֵה שְׁנֹשְׁתַּבֵּשׁ בְּאִילוֹ
 דְּעוֹת כּוֹזְבוֹת, אִף גַּם שֶׁהוּא מְכַלֵּל הַמִּינִים וְהָאִפִּיקוֹרְסִים וְהַכּוֹפְרִים
 (עַיִן בְּרַמְבַּ"ם, הַלְּכוֹת תְּשׁוּבָה, פָּרָק ג', הַלְּכָה ז' וּח', מִי הֵם כָּל אֵלוֹ בְּדִיוֹק, עַיִן
 שָׁם), אִם הֵגַם שְׂרַעַתָּם הִיא רַבָּה, וְהֵם גְּדוּנִין לְדוּרֵי דוֹרוֹת, גִּיהֲנוּם
 כְּלָה, וְהֵם אֵינָם כְּלִים, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חז"ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה יז): עַל כָּל זֶה

הנה הם בלם אינם עדין בכלל 'יודעים רבונם ומכונים למרד בו'. והגם שהמינים ממש והאפיקורסים ממש, הם עלולים לכל ועושים להכעיס גם-כן, אך מי שנשתבש רק באיזה דעה מדעות כוזבות, הגם שהוא גם-כן בדבר זה מכלל המינים והאפיקורסים והכופרים, רחמנא לצלן, עם כל זה, הוא אינו עדין בכלל 'יודע רבוננו ומכון למרד בו', כי מאחר שנשתבש, הרי אינו מכיר את האמת מעתה. ולכן אמרנו שהנסיון בזה, הוא סכנה גדולה, והוא פושע במה שנכנס להתחכם בזה, וכן הוא נדון תמיד כמזיד במה שהולך נגד דעת כל יראי ה' וחושבי שמו; כי הרי מחיב כל אחד לבטל שכלו ונדעתו תמיד נגד כל מה שנטוע באמונת לב כל ישראל מכל הדורות שלפנינו, בכל הנוגע ומפרסם בתוך כלל ישראל. וכל המהרהר אחריהם, גם באיזה פרט קטן וקל שבהם, כאלו מהרהר אחר השכינה, כי 'קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל אינון מתקשרין דא בְּדָא', כמו שכתוב בזהר הקדוש (אחרי דף עג); ובפרט מה שזנפר בדברי חכמינו הקדושים בש"ס ומדרשים וזהר ותקונים, וכן בכל ספרי הגאונים קדושי עליון, וכל המתחכם ומהרהר על איזה פרט שבהם, הוא בכלל הכופרים והאפיקורסים, והוא גרוע בפרט אחד מרשע גמור וכנ"ל, עיין שם.

ועל-כן לא בחנם הרעיש רבנו ז"ל וצעק מרה, לברח מכל ספרי חקירות, המכניסים ספקות באדם, ומקוררים אותו מן האמונה הקדושה, ואפלו מספרים שחברו גדולי ישראל, אך מערב בדבריהם מספרי מחקרים, הזהיר על זה מאד מאד, כי הם פוגמים בהאמונה, ולא בחנם הרעיש רבנו ז"ל כל-כך על אמונה, עד שגזר ואמר (שיחות-הר"ן, סימן לב): אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר הוא האמונה. ועקר האמונה הוא בתמימות ובפשטות כדרך שהמון עם מאמינים, עיין שם; ובאמת חבל לי מאד, שלא רשמתי על הכתב את כל מה שאמרתי והסברתי לך בענין חטא עץ הדעת, ואולי יזכני השם יתברך להרחיב בזה עוד פעם הדבור, רק מחמת שרציתי לידע בפרטיות, לכן העתקתי לך משם. ובאמת עיין בלקוטי-הלכות, כלאי הפרס, הלכה ב', שם תראה נפלאות, על-פי

התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד', עין שם; ומחמת טרדותי הרבות — אקצור.

הדורש שלומך...

ג' רפ"ט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אמר ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבִי, אַחִי, יְדִידִי הַיָּקָר, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְנַן עָלֵינוּ ... נֵרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵרֵב טְרִדוּתִי, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְף-וּמִיד פְּרָצוֹנֶךָ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהַתְּוֹדַע מְרַבִּי אֲמַת כְּזֹה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֹה, רַבִּי הַמְּחִיָּה וּמַחֲזִק כָּל-כֶּף, מֶה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵינוּ וְכוּ? ! וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלַקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ.

יְדִידִי הַיָּקָר! בְּמָה שְׂאֵתָה מְעוֹרֵר אוֹתִי לֹא לְהַדְּפִיס אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה שְׂאֵנִי כּוֹתֵב לְךָ, פֶּן וְאוּלַי יִתְוַדַּע מִי זֶה הַשּׁוֹאֵל וְכוּ', הָאֲמַת אֲגִיד לְךָ, שְׁתִּי תְּשׁוּבוֹת בְּדָבָר: א) כֶּף סִבֵּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֶה שְׂאֵנִי כּוֹתֵב מִמִּילָא נְדַפֵּס — אִם אֲנִי רוֹצֶה, אוֹ אִם אֵינִי רוֹצֶה, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים הָיוּ אֲצִלִּי מִכְּתָבִים כְּאֵלוֹ, שְׂלֹא הֵיִיתִי רוֹצֶה שְׂיִדְפְּסוּ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן סִבֵּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סְבוּת לְטוֹבָה וְנְדַפֵּס בְּלִי רְצוֹנִי. ב) צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׂבַעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר בְּעֵתִים הַלְלוּ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֶה שְׂעוֹבֵר, וַיֵּשׁ אֲלֵפִים וְרַבּוֹת וְכוּ' בְּנֵי הַנְּעוּרִים כֵּן יִרְבוּ, וְאֲנִי מְקַבֵּל מְאוֹת מִכְּתָבִים בְּכֹל חֲדָשׁ מֵרֵב הַיְּשִׁיבוֹת, וְכַמְעַט לְכֹל אֶחָד יֵשׁ בְּעִוֹת וּסְפִקוֹת וּבְלִבוֹלִים אֵלוֹ שְׂיֵשׁ לְךָ, וּמִחַמַּת זֶה לֹא אֲאָרִיךְ לְךָ, כִּי יֵשׁ בְּדַעְתִּי עֲכָשׁוּ לְהוֹצִיא לְאוֹר סִפֵּר "בְּרוּר הַסְּפִקוֹת", וְכוּ יִבְאָרוּ בְּאֵרִיכוֹת כֹּל הַסְּפִקוֹת וְהַבְּלִבוֹלִים וְכוּ', שְׂיֵשׁ לְכֹל מְקַרֵּב

קָדָשׁ, בְּדַת מַה לְעִשׂוֹת, וּבְכָלֵל מַהוּ עֲנִין חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב?! וְאַצֵּל מִי מִתְאַכְסֶנֶת חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב?! וּמַהוּ עֲנִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה?! וְאוֹדוֹת רְבוּי הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים שְׁעוֹבֵר עַל כָּל מְקַרֵּב חֲדָשׁ וְכוּ', הַכֹּל לְכָל יִתְבָּאֵר שֵׁם בְּאַרְיכוֹת בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת עֲנִין סִדְרֵ-דִרְךָ-הַלְמוּד, דַּע לָךְ, שְׂכָר גִּדְפִס קוֹנְטֵרס, וּבוֹ מְבֹאֵר בְּאַרְיכוֹת הָעֲנִין הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה, וְכֵן גִּדְפִסוֹ הַמּוֹן מִכְתָּבִים בְּעֲנִין זֶה בַּסֵּפֶר "אָשׁר בַּנְחַל", וְעַלֵּיהֶם אֵין לִי מַה לְהוֹסִיף, הַחֲכָם — יַחֲכֵם, וְהַחֲדַל — יַחֲדַל.

אֵךְ בְּאַמֶּת, אֶהוּבִי, אַחִי! מִי שְׂאִינוּ רוֹצֵה לְהִטְעוֹת אֶת עֲצֻמוֹ, וְרוֹאֵה וּמִסְתַּכֵּל וּמִתְיָשֵׁב, אֵיךְ שְׁהִימִים וְהִשְׁבּוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים עוֹבְרִים עָלָיו... אֲזִי לְדַעֲתִי, לֹא יִהְיֶה קָשָׁה עָלָיו לְקַיֵּם רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל (הַמּוֹבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו, עִין שֵׁם הַיֵּטֵב), וְיִתְדַקְדַּק עַל כָּל מַה שְׂנֵאָמַר שֵׁם. וְכִדָּאִי לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י וּמִשְׁנָיוֹת וּגְמָרָא וּמִדְרָשׁ וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, מִלְּבַד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשְׁעוֹר בְּעִיּוֹן הוּא סִדְר הַיְשִׁיבָה.

וְאוֹדוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, לַעֲת עֲתָה לֹא כִדָּאִי לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ, כִּי יֵשׁ לְפָנֶיךָ זְמַן שָׁלֵם, וְעַל-כֵּן מַה לָּךְ לְהִתְבַּלְבֵּל עֲכָשׁוּ?! הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּוִדָּאִי יַעֲזְרֶךָ, שְׁתַּהֲיֶה בְּקַבּוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אַתָּה יְכוֹל לֹמַר שְׂאֵתָה נּוֹסַע אֶל אֵיזָה מְפָרָסִם וְכוּ', וּבְאַמֶּת תִּסַּע לְמֵרוֹן, וְאַף אַחַד לֹא יֵדַע הֵיכָן הִלְכָתָּ. וְתַפְסִתִּי מֵרוֹן דִּיקָא, כִּי הוּא רַחוּק מִיְשִׁיבָתְךָ, וְלֹא יִתּוּדַע לְאַף אַחַד שְׁהִיִּת שֵׁם. וּבְאַמֶּת בְּעֲנִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה הָאֲרֻכָּתִי בַּסֵּפֶר "בְּרוּר הַסְּפָקוֹת", שְׂכָל מְקוֹם שְׂמִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְעוֹשִׂים מְנַן בְּהַתְקַשְׁרוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי הוּא נִקְרָא קַבּוּץ הַקְּדוֹשׁ, וּמְקַבְּלִים שֵׁם כָּל הַתְּקוּנִים מֵרַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַמְּקוֹם הַיְחִידִי שֵׁיֵשׁ דְּגִשׁ לְהִיּוֹת שֵׁם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּעִיר אוּמָן, אֵךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִסְגַּר הַגְּבוּל, וְלִיּוֹצֵא וְלִבְּא אֵין שׁוּם כְּנִיָּסָה, עַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹלָם שָׂרַק יִתְקַבְּצוּ עֲשָׂרָה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְיִתְפַּלְלוּ יַחַד בְּהַתְקַשְׁרוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ, וְשֵׁם מְקַבְּלִים אֶת כָּל הַתְּקוּנִים. וְדַבֵּר זֶה בְּרוּר, וְאֵין לְאַף אַחַד רְשׁוּת לֹמַר: קַבּוּץ זֶה גָּדוֹל מִקַּבּוּץ זֶה, כִּי הוּא שְׁטוּת וְקִטְנוּת הַמֶּת.

ענגן ראש השנה הוא ענגן רוחני, ודבר רוחני אי אפשר לצמצם במקום אחד ובאדם אחד, אדרבה על כל פי עשרה שכנתיה שריא (סנהדרין לט.). והשם יתברך יזכני להאריך לך עוד הרבה על נקדה זו, כי להרבה מקרבים חדשים עוברים ספקות אלו, והשם יתברך יזכנו לברר את כל הספקות שיש לנו.

מה אמר לך, ידידי הנקר! אל תהיה בטלן, רק הרגל עצמך לברח אליו יתברך, ותספור לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ותהיה עקשן גדול על דבר זה מדי יום ביומו בעקשנות גדולה. ומעלת זה הענגן עולה עד אין סוף, כי בזה שאדם מפרש שיחתו אליו יתברך, על-ידי-זה בונה לעצמו פלים להמשכת אורו יתברך אצלו. ויש שזוכים על-ידי רבוי התבודדות במשך ימים ושנים לגלוי אור כזה, אשר אין לפני עיניהם רק אמתת מציאותו יתברך, ונפתח לפניהם הכל; כי העינים רואות בכל פעם נסתרות וכו' (עין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנד), אף מרב מהירות, נעלם ונסתר. ועל-ידי תפלה והתבודדות, זוכה לשוב הדעת ולעינים פשרות וכו'. וכן אודות סדר-דרך-הלמוד, אתה צריך להתישב, הלא לא לעולם תשב בישיבה, אתה כבר בחר בגיל שדוכים, ועוד מעט יעזר לך השם יתברך, ותמצא זיוג הגון, ותבנה בית נאמן בישראל, ותורה מה תהא עליה?! ועל-כן אם תרגיל עצמך עוד עכשו בימי בחרותך, ותלמד כסדרן, ותזכה לסיים מסכת אחר מסכת וכו', על-ידי-זה אפלו כשתתחתן, תמשיך ללמד, ואפלו אם תכנס בעסק פרנסה וכו', מאחר שכבר נתרגלת כן בימי נעוריך — להתמיד בגמרא ושלחן ערוך, לומר דף אחר דף וכו', תעשה את זה גם אז, אפלו תהיה עסוק כל היום וכו', תחטף עתים וזמנים. ואי אפשר להסביר את זאת, רק החפץ באמת שלא להטעות את עצמו, ומסתפל באמת על תכליתו הנצחית, איך ומה שעוברים עליו הימים וכו', אזי לדעתו אין כבר נסיון על זה כלל, ומפל שפן שלא נכנס באזנו שום מלמול של איזו תולעת מזהמת שמדברת נגד זה, כי הוא יודע, אשר בא יבא היום, שיצטרך להשיב פקדונו — שהיא נשמתו, אליו יתברך.

אָשֶׁר ג' רצ בְּנַחֵל עא

על-פֶּן, יְדִידֵי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְטָלָן, רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת נַפְשְׁךָ
מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, וְאַף שְׁעֵדִין עוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר,
אַף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ. וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ
רַבִּי כְּזֶה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ, לְמָה אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ נוֹתְנִים צְדָקָה בְּשָׂתֵי יָדַיִם;
שֶׁרֶשׁ הַדְּבָר הוּא בְּסִפְרֵ-הַמְּדוּת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן כ"ז: יִתֵּן לְצְדָקָה
בְּשָׂתֵי יָדַיִם, וְיִהְיֶה תַּפְלָתוֹ נִשְׁמַעַת, עֵינַי שָׁם; וְהַעֲנִין לָזֶה מְסֹבֵר
בְּסִפְרֵי "בְּאוּרֵי הַמְּדוּת" עַל "סִפְרֵ-הַמְּדוּת", יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְהַדְפִּיסוֹ.

וְאוֹדוֹת "סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", הֵם מַעֲשִׂיּוֹת מְשֻׁנִּים קְדַמוֹנִיּוֹת, וּבְכָל
סִפּוּר מְרֻמָּזִים בּוֹ סוּדוֹת רַבִּים מִתְחַלֵּת הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַעוֹלָמוֹת
בְּכָלִיּוֹת וּבְפָרְטִיּוֹת מֵהַבְּרִיאָה וְהַד' עוֹלָמוֹת וְכוּ', וּמֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן,
קְלָקוּלוֹ וְתַקּוּנוֹ, וּמִכָּל הַדּוֹרוֹת בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, וּמֵהַחֲרָבָן וּמֵהַגְּאֻלָּה,
וּמֵהַתְּגָלוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, מֵעוֹלָם הַתְּהוֹוָה וְהַתְּקוּן, מִתְּחִילַת הַמַּתִּים וְכוּ',
הַכֹּל לְכַל מְלַבֵּשׁ בְּדָרְךָ לְבוּשׁ נִפְלָא בְּסִפְרֵ "סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" גְּנוּזֵי
דְּמִלְפָא. וְלִפְרֹשׁ בְּשָׁלְמוֹת — לֹא תוֹכֵל שׁוּם בְּרִיָּה, רַק מְשִׁיחַ
בְּעֶצְמוֹ, שְׁיִהְיֶה מִיוֹצְאֵי חֻלְצֵי רַבְּנוּ ו'ל' (חֵי-מוֹהֲרָן, סִימָן רעד). וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ.

וּרְמָזִים בְּדָרְךָ עֲבוּדָה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּזִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ,
פִּרְשָׁתִי בְּסִפְרֵי "נִהְרֵי אֶפְרַסְמוֹן", יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּיסוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' רצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵ אָמֵר ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לְיָדֵיד נַפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה,

זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות. ובפרטיות על הירידות שעוברות עליך מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו'. תהלה לאל, בשבוע זה נגמר אצלי ספר חדש: "שמירת הברית", וכבר מדפיסים אותו. והשם יתברך יזכני שיצא לאור בקרוב, ושם תראה נפלאות. ובפרט בהקדמה, שהארכתי שם באריכות גדולה בענינים אלו שעוברים עליך, ומה התקון לזה — קחהו משם. והנה רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תקן חטאת נעורים, על-ידי-זה באים לו דאגות, עין שם; ואם-כן זה תרוץ על שאלותיך, למה אתה מתמרמר כל-כך, רחמנא לצלן, עד שבכל פעם נדמה לך, כאלו אבד מנוס ממך וכו', ואתה נמשך אחר העצבון וכו', ואינך רואה שום תקנה וחיים, רחמנא לצלן, כל זה נמשך ממה שחטאת בהוצאת זרע לבטלה, ועל-ידי-זה באו לך כל אלו הדאגות והמרירות וכו'.

ועל-כן, חמדת לבי! עשה מה שתעשה לתקן את החטא המר הזה. ורבנו ז"ל אמר (שם, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בגי-אדם בתשובה, עין שם; ועל-כן אל תפל כל-כך בדעתך, ולך ראה לתזק אנשים אחרים, ובפרטיות בחורים, שעוברות עליהם אותן הירידות שעוברות עליך, ובזכות זה גם לך יהיה תקון, כִּאֲשֶׁר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד): כִּשְׁמַדְבָּרִים עם אחרים, על-ידי-זה נעשה אור ישר ואור חזר, שהוא נתעורר בעצמו מדבורים שלו וכו', עין שם. ועל-כן אם תעסק בעסק הקדוש והנורא הזה — לקרב רחוקים ולדבר על לבם, בזכות זה יתקנו חטאיך הרבים, אשר הם גורמים לך מרירות כזו וכנ"ל, וגם מה שקמים עליך שונאי חנם, וממררים חייך, צריך שתדע, שגם זה נמשך מחטא המר הזה, כמובא (שם, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבגיי-אדם מתנגדים וחולקים עליו, ועושין לו יסורין, עין שם.

ובאמת אמר רבנו ז"ל (שם, סימן מח): המוציא זרע לבטלה,

אָשֶׁר ג' רצא בַּנְחָל עג

כָּאֵלוּ הִבִּיא בְּנָיו לְעִבּוּדָה זָרָה, גַּם נִדּוֹן בְּסִקִּילָה, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן מִי שָׁרוּאָה דָּבָר זֶה, שְׁלֹא יִרְעַד וַיִּזְדַּעַזַע מִחֶמֶר הָעוֹן וְהַעֲנֹשׁ שֵׁשׁ עַל זֶה, עַד שֶׁחִיב סִקִּילָה?! עַל-כֵּן כְּדָאֵי לְסַבַּל סִקִּילָה מִדְּבוּרֵי אַנְשִׁים וְשָׁעִים, מֵאֲשֶׁר יִסְקַל בְּרוּחַנִיּוֹת. וּבִזְכוּת זֶה שֶׁמְקַבְּלִים בְּאַהֲבָה אֶת הַדְּבוּרִים הַרְעִים שֶׁלָּהֶם וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְשִׁפְכוֹת דָּמִים — יִכְפֹּר הַכֹּל, וְהֵבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנָיִךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' רצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידֵיד נַפְשֵׁי, הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

יְדִידֵי הַיָּקָר! לֹא טוֹב בְּעֵינַי רַבְּנוּ וַיִּלְהַגְּתָךְ, שְׁאַתָּה מוֹשֶׁךְ אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל פֶּעַם כָּל-כָּךְ אֶל הַצֶּעַר וְהַמְרִירוֹת וְכוּ'. הֵן אֲמַת, שְׁרַחֲמָנוֹת גְּדוּלָה עָלֶיךָ, שְׁאַתָּה נוֹפֵל בְּכֹל פֶּעַם בְּבוֹר חֶשֶׁךְ וְרִעַ' כְּזֶה, וְאַתָּה נִכְשָׁל בְּכֹל פֶּעַם יוֹתֵר בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', עַד שְׁאַתָּה צוֹעֵק, שְׁאַיִנְךָ בְּחוֹר וְאַיִנְךָ אֲבָרָךְ וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל וְכָלֵל, אֲפִלוּ שְׁהַרְבָּה לְפִשְׁעוֹ. אֲדַרְבָּה, אוֹלֵי יֵשׁ אִיזוּ כְּוָנָה עֲמָקָה בְּכֹל הָעֲנִין הַזֶּה וְכוּ' — מָה וְלָמָּה בָּאתָ לִירִידָה וּנְפִילָה כְּזוֹ?! לָמָּה אַתָּה מִתְגַּעַל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּכֹל פֶּעַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה וְכוּ'?! אוֹלֵי אַחֲרֵי שְׁזָכָה אוֹתָךְ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעִשְׂרוֹת גְּדוּלָה כְּזוֹ, בְּרוּךְ הַשָּׁם, אֲזִי רוֹצֵה שְׁתִּזְכֹּר מָה עָבַר עָלֶיךָ בִּימֵי בְּחֻרוֹתָךְ, וּמָה עוֹבֵר עַל בְּחוּרִים וְכוּ',

ואולי אין אני טועה, חס ושלום, בהדפסת הספרים החדשים, כאשר
כמה זקני עמי הארץ, זקנים מאריכי ימים, שאין בהם שלמות,
פוצים פיהם הטמא עלי וכו', אולי אני יודע מה שאני עושה וכו'.

זכור תזכר, אהובי, אחי, בהיותך בחור צעיר, איך נכשלת בכל
פעם, רחמנא לצלן, בחטא המגנה הזה, ובכל פעם כתבת אלי מכתב
בשברון לב וכו', אשר מרים לך החיים, ואראה תכף-ומיד להשיבך.
ותהלה לאל, כן עשיתי, אשר מזה נתחברו הספרים שו"ת "אשר
בנחל" (עד פעת, נדפסו כבר י"ב חלקים), ותהלה לאל, החיית את
עצמך עם המכתבים מאד מאד, ומה גם שהתחלת להרגיל את
עצמך ללמד שעורים בסדרן, ותהלה לאל, סימת ש"ס ושלחן ערוך
כמה פעמים, וכן ששה סדרי משנה פעמים אין מספר, כי התנהגת
כמה שנים רצופות לומר בכל יום ח"י פרקים משניות. וכן סימת
את ספר התהלים בכל שבוע, מלבד שזכית להתמיד מאד מאד
בספרי רבנו ז"ל, עד שזכה אותך השם יתברך, ומצאת את בת זוגך,
אשר אתה בעצמך כתבת לי פעמים אין מספר, אשר כפי הנראה
לך, לעולם לא תמצא את בת זוגך וכו'. ותהלה לאל, זכית ומצאת,
וכן תהלה לאל, יש לך בן נחמד, עד שעזר לך השם יתברך
בעשירות וכו', אף על זה נשבר לבך. כי מרב הרגלך שהרגלת
עצמך בהרגל הרע הזה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, מיום
היותך בחור צעיר, אזי גם עכשו אחר החתונה בעת שאשתך אינה
טהורה וכו', אתה נכשל עוד פעם וכו', וזה כבר ממרר לך את
החיים מאד מאד וכו'.

והנה עצה היעוצה לך הוא — לאסור להכניס בביתך שום עתון
או חבור של עכו"ם, אשר, בעוונותינו הרבים, כלם מלאים עם
תמונות של פריצות וכו', כי בודאי דבר זה הוא בביתך, ומשום זה
עובר עליך מה שעובר. פי העינים רואות והלב חומד וכלי המעשה
גומרים, רחמנא לצלן (טור ארח חיים, סימן א'); וכן אתה צריך להרגיל
עצמך מאד מאד בשמירת העינים, אשר הוא יסוד ועקר גדול —
לא להכשל בחטא המר הזה, כי אפלו מי שאינו מכניס בביתו
עתונים וחבורים של עכו"ם (טרייף פסול), על-פלפנים יש בו

אֲשֶׁר ג' רצא בַּנְחָל עה

חולאת של הסתכלות בנשים, אשר באמת זוהי מחלה, רחמנא לצלן, כמו שאר מחלות של שגעון, רחמנא לישזבן; כי יש אנשים שפבר כל-כף הרגילו עצמם בהרגל הרע הזה, עד שקשה וכבד להם לא להסתכל וכו', וכל אשה העוברת ברחוב, הם מכרחים, רחמנא לצלן, להסתכל עליה וכו', עד שנוכנסו כבר בחולאת המגנה הזו, ובאים על ידה למה שבאים, שנתגעלו כל-כף בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. כי באמת לאכרחי בא החטא הזה רק מהסתכליות רעות, שמסתכל על נשים וכו', רחמנא לצלן, כי אם לא, לא היה נכשל בזה, כי הלא אכרחי — פת בסלו וכו', ואפלו אם תמצא לומר שאינו בן וכו', צריך שתדע, שהנהגתך משבת לשבת שהורה אותך וכו', היא טעות וכו', כי אדם מחמם כמוך מתר לו בכל יום, בעת טהרתה כמוכן. העקר שיהיה על-פי השלחן ערוך (פמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא), שאפלו אלו וכו' משבת לשבת, צריכים לשמר את השלחן ערוך בזה, ומכל שכן וכל שכן אלו שזווגם תכופים גם בששת ימי החל, מכל שכן שצריכים שמירה גדולה, לשמר את בריתם, שישמרו את עצמם על-פי התורה וכו', עיין שם; מה שהתירה התורה מתר וכו'.

וימה שאמר לך, שזה בחינת 'נבל ברשות התורה' (עיין ברמב"ן ריש פרשת קדושים), כמדמה לי, שהוא אינו יודע מה שעובר עליך, כי בודאי הכל מודים, שמתר להזדווג עם אשתו אפלו בכל יום (רק בעת טהרתה כמוכן), מאשר יוציא זרעו לבטלה, אשר יש על זה עון גדול עד מאד מאד, שרוצח את בניו בידיים, רחמנא לצלן. ותאמין לי שיש הרבה לדבר מענינים אלו, אבל קשה לי על פני הכתב, כי בודאי ידפס, ואי אפשר לרשם הכל על הכתב. ואף-על-פי שהרבה אברכים בקשו ממני מאד להדפיס ספר בפרטיות בענינים אלו, אבל קשה עלי מפני כמה טעמים וכו' (ובפרטיות מפני המחלקת שנתעוררה עלי מאת כמה רשעים, המעפכים בני-אדם לחזר בתשובה). והנה היום או מחר יצא מהדפוס ספר חדש: "שמירת הברית", אבל שם מובא בדרך כללי ולא בדרך פרטי, והשם יתברך יעזרני להדפיס עוד ספרים בענינים אלו.

על-כָּל-פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, מֵאֲחֵר שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ סִבֵּב עִמָּךְ, וַיֵּשׁ לְךָ עֲשִׂירוֹת, לְדַעֲתִי, כָּל הַצְּדָקוֹת שֶׁלָּךְ אֲתָה צָרִיךְ לְהִכְנִים רַק בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, וּלְנִדָּב בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, לְעֲזֹרָנִי לְהִדְפִּים אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלוּ, וְלְהַפִּיץ בְּתַפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִךְ שֶׁבְּדַבְרִים אֵלוּ יֵשׁ קֶצֶת בּוֹשָׁה וְכוּ', אִךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִי שֶׁנִּלְכַּד כְּבָר בַּחֲטָא הַזֶּה, אֲזִי אֵלוּ הַסְּפָרִים יִהְיוּ בְּעֵינָיו כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ, וּמִמָּשׁ יִצְּלוּ אוֹתוֹ, וַיִּשְׂבִּיבוּהוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאֲנִי כְּשֶׁאֲנִי לְעֶצְמִי אֵין לִי כְּבָר מֵה לְאַבֵּד, כִּי הַמַּחְלָקֶת כְּבָר מִמִּילָא הַתַּפְּשֻׁטָה עָלַי, "וַיִּשְׁיחוּ בִי יִשְׁבִּי שְׁעַר וַנְּגִינוֹת שׁוֹתֵי שְׂכָר" (תהלים סט, יג), נְעָרִים וַזְּקֵנִים בּוֹרִים וְרִיקִים וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ, מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל הַמּוֹן מִכְּתָבִים בְּכָל יוֹם מִבְּחוּרִים וְאַבְרָכִים, אֲחַבֵּר בְּכָל פֶּעַם סְפָרִים חֲדָשִׁים וְאַדְפִּיסֶם, וְכִבְרָא לֹא אֶסְתַּכַּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב. וְאֲתָה מְצַדֵּךְ רָאֵה לְעֹזֵר לִי בְּמַעוֹת, כִּי לְדַעֲתִי, זֹהֵי הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוֹלָה — לְעֹזֵר לְבַחוּרִים וְלְאַבְרָכִים אֲמַלְלִים כְּמוֹךְ, שֶׁנִּלְכְּדוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה. וְרֵאוּ לְךָ לְמִסֵּר אֶת נֶפְשְׁךָ לְהִדְפִּים בְּעֶצְמָךְ אֶת סְפָרִים אֵלוּ, וְלְהַפִּיץ בְּתַפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִם קָשָׁה לְךָ דְּבָר זֶה, עַל-כָּל-פְּנִים רָאֵה לְנִדָּב הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם, וּבִשְׂבִיל זֶה בְּעֶצְמוֹ סִבֵּב הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שִׁיְהִיוּ לְךָ מַעוֹת, שֶׁתּוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קָלַקְלַתָּ, וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי שֶׁתִּנְדָּב צְדָקָה עַל הַדְּפֻסֹת הַסְּפָרִים הָאֵלוּ, וּבְזֶה יִהְיֶה חֻלְקֶךָ בְּחַיִּים הַנִּצְחָיִים.

וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ תָּמִיד לְהִיוֹת מִמְזוּכֵי הַרְבִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' רצב.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּהַר-בְּחֻקְתִּי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידֵיד נֶפְשִׁי, נִרְ לְהַצְדִּיק נַחַל נּוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ זְאִיר וַיִּזְרַח.

חֲסָדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁזָכִיתָ בְּזָכִיּוֹת חֲנָם לְנִסְעַ וְלְהַגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ וי"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִעֲנִין זֶה כָּלֵל, וּבְזֶה רָאוּי לְךָ לְהַחֲיוֹת

את עצמך תמיד תמיד, שתהלה לאל, היית בציון רבנו ו"ל בעיר אומן, ובכל התבודדות שתתבודד עמו יתברך, תתן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמך השם יתברך, שזכית להוציא מפתח אל הפעל חשקך וכסופך ורצונך, ולהיות בציון רבנו ו"ל. ראה גם ראה את גדל החסדים שעשה עמך השם יתברך. זה בדיוק שנה שזכית להגיע לכאן, ותהלה לאל בשנה זו סימת ש"ס, ואתה כבר אוחז פעם שנייה במסכת בבא קמא, וכן סימת בכל חדש ששה סדרי משנה, ופעמים ד' חלקי שלחן ערוך, ופעמים את תקוני-הזהר ופעמים את ה"לקוטי-הלכות", וכן כמה פעמים "לקוטי-מוהר"ן וכו' וכו', והתבודדת הרבה. ועל כלם — זכית לחטף גם את ציון רבנו ו"ל, וכל זה בשנה אחת. על-כן, לדעתי, אסור לפל בדעתך, חס ושלום, אדרבה, עם זה ראוי לך להחיות את עצמך תמיד, שתהלה לאל, חטפת כל-כך טוב כאן ב"מתיבתא היכל-הקדש".

ועל-כן, אחי היקר! יען שסבב השם יתברך סבות לטובה, וחרפת לארץ ישראל, עליך לעזר הרבה להאברה... הן לעשות ישיבה בארץ ישראל, לעשות "היכל-הקדש" בירושלים, אשר שם הוא המקום הכי מכשר לזה, (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט); כמו שכתוב (ישעיה ד, ג): "והנותר בירושלים — קדוש יאמר לו", יען שם; ותוסיף חברים, עד שיהיה לכם קבוץ שלם, ותחזקו איש את אחיו, ותתמידו בתורה ובתפלה, כאשר קבלנו מרבנו ו"ל.

חמדת לבבי! מה אמר לך, העקר ראה לחזק את עצמך בכל הפחות, ואל תניח אצלך העצבות אפלו פרגע, כי גדול אדוננו ורב להושיע. ובאמת כשאדם מכניס את עצמו באמונה בהשגחה פרטית, אזי הולכים לו כבר החיים באפן אחר לגמרי לגמרי. וכלל זה תנקט בידך — מה שאתה צריך, עליך רק לבקש ממנו יתברך, ואף שבין כך מתעכבת הישועה, אסור לפל בדעתו בשביל זה, כי בודאי הפל לטובתו, ויש אצלו יתברך פונה עמקה ופרטית למה מתעכב וכו'.

וּבִאֲמַת מוֹבָא בְּסִפְרִים הַקְדוּשִׁים, שְׁמָה הַלְשׁוֹן "טַבַּע" לַגְמָרִי,
 הֲלֵא סוּף כָּל סוּף צְרִיכִים לְהוֹדוֹת, שְׁגַם הַטַּבַּע הוּא כֹּסֵא לְהַשְׁגָּחָה,
 וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּמָה שֶׁיֵּךְ לַגְמָרִי לֹאמַר לְשׁוֹן טַבַּע? אֵךְ
 "טַבַּע" הוּא לְשׁוֹן טַבַּעַת; הֵינּוּ כְּגוֹן: כְּשֶׁאֶחָד עוֹשֶׂה שְׂרָשֶׁרֶת, עוֹשֶׂה
 אוֹתָהּ מִהֶרְבֵּה טַבַּעוֹת, הֵינּוּ שְׂמַחְבֵּר טַבַּעַת בְּתוֹךְ טַבַּעַת, וּמְכַלֵּם
 נַעֲשִׂית שְׂרָשֶׁרֶת. כֵּן בְּכִרְיַאת הָעוֹלָם, עֲשֵׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סֹדֵר בְּהִנְהַגַּת
 הָעוֹלָם, וְחִבֵּר טַבַּעַת בְּתוֹךְ טַבַּעַת, וְכָל טַבַּעַת יֵשׁ לָהּ אִפְּן וְהִנְהַגָּה
 מִיְחֻדָּת לְתַכְלִית הַיְדוּעָה אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מוֹשְׁלֵת
 הִנְהַגָּה שֶׁל טַבַּעַת אַחַת, וְאַחֲרֵי־כֵן נִכְנָסֶת הִנְהַגָּה שֶׁל הַטַּבַּעַת
 הַשְּׁנִיָּה בְּאִפְּן הִנְהַגָּה אַחֵר, וְדָבָר זֶה נַעֲשֵׂה בְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה (וַיֵּשׁ בְּזֶה סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת מִהִנְהַגְתּוֹ יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל הָעוֹלָם
 וּמִגְדֵּלֶת רַבְּנוּ ז"ל הַיּוֹדֵעַ הַסּוֹד הַזֶּה, וּמַעֲלֵת הָאָדָם הַזּוֹכֵה לְהִיּוֹת
 אֲצִלוֹ ז"ל בְּפַעַל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה). וְלָכֵן אָנוּ אוֹמְרִים, שֶׁהוּא צוֹפֵה
 וּמְבִיט עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת וַיּוֹדֵעַ הַעֲתִידוֹת, כִּי הֲלֵא הוּא יִתְבָּרַךְ
 שְׂסַדֵּר אֵת הַסֵּדֵר שֶׁל כָּל הַהִנְהַגוֹת שֶׁל כָּל הַטַּבַּעוֹת הַעֲתִידוֹת לְשִׁמּוֹשׁ
 כָּל שָׁנָה בְּעֵתָהּ וּבְזִמְנָהּ, וּמַמְעֲשִׂים הַנַּעֲשִׂים בְּכָל יוֹם הַנִּנּוּ רוֹאִים,
 שְׁנַעֲשִׂים כָּל־עַל־פִּי סֹדֵר מְדֻקָּק, זֶה מִקְדָּם וְזֶה מֵאַחֵר, וַיּוֹצֵאת מֵהֶם
 אִיזוֹ תַכְלִית, וְאִין יְכוּלִים לֹאמַר, שִׁישׁ כָּאֵן אֵיזָה מִקְרָה, חֵס וְשָׁלוֹם,
 רַק הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּפִי הַטַּבַּעַת שְׁנִטַּבַּעַת בְּשִׂרְשֶׁרֶת
 הָאֶרֶבָּה, כְּפִי שְׁנִסְדֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מִתְחַלֵּת הַמַּחֲשָׁבָה בְּכִרְיַאת הָעוֹלָם
 וְכו'; כִּי הֲלֵא אָנוּ מְבִינִים בְּסוּף מַעֲשֵׂה אֵת הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁהִיָּתָה
 בְּתַחֲלָה, הֵינּוּ כִּי מִתִּי שְׁנַעֲשֵׂה דָבָר זֶה, אָנוּ מְבִינִים לְמַפְרַע אֵת
 מַחֲשַׁבְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּכִיכּוֹל, שֶׁהִיָּתָה מִקְדָּם, וְאֵיךְ שֶׁהַכֵּל מְדֻקָּק בְּסֹדֵר
 נִפְלָא וְנִכּוֹן מְאֹד מְאֹד, וְהַמְקָדָם חֲרוּז עִם הַמְאָחֵר וְהַמְאָחֵר אֶל
 הַמְאָחֵר מִמֶּנּוּ וְכו', עַד שְׁנַעֲשִׂים כְּמִין טַבַּעוֹת מְחַבְּרוֹת זוֹ בְּזוֹ, עַד
 שְׁנַעֲשִׂית שְׂרָשֶׁרֶת שְׁלֵמָה, עַד שְׂמוּבְלִים אֶל תַּכְלִית הַמַּעֲשֵׂה וְכו'.
 וְדָבָר זֶה הוּא נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וּבְזֶה יְכוּל כָּל אָדָם לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ
 עַצְמוֹ מְאֹד בְּכָל פַּעַם, וַיַּדַּע שֶׁכָּל הַצְּרוֹת וְהִירִידוֹת וְהַתְּקָאוֹת
 שֶׁלּוֹ הֵן לְטוֹבָתוֹ, כִּי בְּלֹא הֵם לֹא הִיָּה מְגִיעַ בְּשׁוּם אִפְּן אֶל מָה
 שְׂאוּחָז עִכְשָׁו. וְכִשְׂמִסְתַּכֵּל בְּסוּף, רוֹאֶה וּמְבִין אֵת הָרֹאשׁ, כִּי הַכֵּל
 הִיָּה לְטוֹבָה. וְדָבָר זֶה הוּא בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט. וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ אֶחָד שְׂמִנְהִיג

אֲשֶׁר ג' רצב בְּנַחֵל עט

אֶת עוֹלָמוֹ בְּאִפְּן וּבסֵדֶר הַזֶּה, כִּי לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי פֶעַל חָכְם שְׁפוּעַל הַכֹּל בְּסֵדֶר וּבַהֲדַרְגָּה וּבַחֲכָמָה נִפְלְאָה, וְזֶהוּ הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, הַמְּנַהֵיג הַמְּשַׁגֵּיחַ הַפּוֹעֵל הַכֹּל. וְדָבָר זֶה רוֹאִים בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת הַבְּרִיאָה כְּלָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם דְּבַר הוֹלֵךְ לְבִטְלָה, וְאֵף שֶׁחֲשׁוֹבֹן הָאָדָם הוּא חֲשׁוֹבֹן כְּזֶה, וְלִבְסוּף נַעֲשֶׂה חֲשׁוֹבֹן אַחֵר, וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

ועל-כן, ידידי הַיְקָר! הֲיִהְיֶה תָּמִיד רַק חֲזוֹק וְאַמִּיץ לֵב מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל לְאַחֲרֵיךָ כְּלָל, הַכֹּל הֲיִהְיֶה לְטוֹבָה, שֶׁסָּבַב עִמָּךְ בְּחַיֶּיךָ סְבוּבִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', עַד שֶׁכַּמָּה פְּעָמִים נִדְּמָה לְךָ כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְנָה מְמָךְ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן סוּף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תִּחְלָה — לְבִסוּף רוֹאִים אֲשֶׁר גַּם הָרֹאשׁ הֲיִהְיֶה בְּכּוֹנֵה עֲמֻקָּה לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הֲיִהְיֶה עוֹבֵר עָלֶיךָ בִּימֵי נַעוּרֶיךָ מִה שֶׁעָבַר וְכוּ', אִם הֲיִיֶת בְּכָלֵל מִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל וְכוּ', וְאִפְלוֹ אִם הֲיִיֶת מִתְקַרֵּב, אִם לֹא הֲיִיֶתה אִמָּךְ פֹּה וְאַבִּיךָ שָׁם, מִי יוֹדֵעַ אִם הֲיִיֶת בָּא לְכָאן בְּכָלֵל, וְהֲיִיֶת זוֹכָה לְחֻטֶּיךָ בְּשָׁנָה זוֹ כְּל-כָּךְ, וּבַפְּרָט לְהוֹצִיא מִהַכַּחַת אֶל הַפֶּעַל הַפְּסוּפִים הַטּוֹבִים שְׁלָךְ, לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, הֲוִי כָּל טַבְעַת מִחֲבַרְתְּ אֶל טַבְעַת הַשְּׁנִיָּה, וְכֹל מִה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם, יֵשׁ בּוֹ כּוֹנֵה עֲמֻקָּה, אֲשֶׁר אֵי אֲפֹשֶׁר לְשַׁעַר בְּשֹׁכֵל הָאֲנוּשִׁי. וְתִכְף-וּמִיֶּד כְּשֶׁהָאָדָם מְכַנִּס אֶת עֲצָמוֹ בְּעַמֻּק עֲנִין זֶה, רוֹאֵה נִפְלְאוֹת, פְּלִאֵי פְּלִאוֹת מִסְתְּרֵי הַהֲשֻׁגָּה.

ועל-כן, ידידי הַיְקָר! רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד, וְסוּף כָּל סוּף אִם תִּהְיֶה חֲזוֹק — בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, בְּשִׁמְחָה וּבַהֲתַבּוֹדוֹת, תִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחַיּוֹת וּבְזִיו כְּזֶה, שֶׁלֹּא שַׁעֲרַת מִימֶיךָ. וְנָא וְנָא רַק לְהִתְחַזֵּק תָּמִיד, וְאַסוּר לִפְלֹ בְּדַעְתּוֹ אִפְלוֹ כְּרַגַע. וּבַפְּרָט, שֶׁתִּהְלֶה לְאֵל, שָׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אֲתָה יְכוֹל לְבָרַח לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, לְכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי, רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ וְהַחֲזוֹק עֲצָמְךָ עִם הָאֲבָרָה הַיְקָר... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

תָּמִסֵּר אֶת הַמַּכְתָּב הַזֶּה לְהַבְּחוֹר ... כִּי אֲלִיו מְכּוֹנִים אֵלוֹ

הדברים, ואם ירצה השם, בשבוע הבא אכתב לו, כי הטְרָדוֹת שְׁלִי עָכְשׁוּ הֵן רְבוֹת, וּבִפְרָט כִּי אֲנִי עֲסוּק לְהַדְפִּיס אֶת סֵפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית".

ג' רצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהרב־בַּחֲקָתִי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נִפְשֵׁי, גֵר לְהַצְדִּיק נִחַל נֹזֵעַ מִקּוֹר חֵ'כְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

יְדִידֵי הַיָּקָר! חֹזֵק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד הָעָקָר בְּמַדַת הַסְבָּלָנוּת, כִּי מִמֶּשׁ אֵי אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם אֶת הַחַיִּים בְּטוֹב כְּלִי סְבָלָנוּת; כִּי בְּאַמַת מְרִירוֹת וְצָרוֹת עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם וְכו', וְאֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ כֹּל-כָּךְ אֶל הַצַּעַר וְהַמְכַאוֹבִים וְכו'. עָקָר מַעֲלַת הָאָדָם, שְׁיִכּוֹל לְהַפְּךְ אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה אֶל תִּקְוָה הַשְׁשׁוֹן וְהַשְׁמִיחָה, וַיַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת רַק שְׁמַח וְטוֹב לֵב תָּמִיד.

וְאוֹדוֹת עֲנִינֶיךָ, אֲדַרְבָּה, בְּזֶה שְׁאַתָּה נִשְׁאָר בְּבֵית, אַתָּה יָכוֹל לְהַתְעַלּוֹת עַד מְאֹד מְאֹד — הֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְהֵן בְּהַתְמַדָּה בַּתּוֹרָה, אֲכַל רַק סְבָלָנוּת לְסָבֵל הַכֹּל, וְאִז תִּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֶת מִכְתָּב גִּיסְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְתֹאמֶר לוֹ, שְׁאַשִּׁיב לוֹ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּאַרְיִכוֹת, כִּי הֵחֲרַח לִי עָכְשׁוּ לֵילְךָ לְנוֹחַ מְרַב עֵיפוֹתִי.

אָשֶׁר ג' רצד בַּנְחַל פּא
ג' רצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַרְבֵּיחֻקְתִּי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר,
הָאֲבִירָה הַשּׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ...
נְרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמוֹן יְרִיעוֹת.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אָחִי! כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת
נֹט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי שְׁעָמוּם (שְׁגָעוֹן) וְלִיַּדֵּי זָמָה (כִּי אֵין לוֹ
מֵה לַעֲשׂוֹת, אָזִי חוֹשֵׁב אוֹ מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים). וְאָמְרוּ (אֲבוֹת דְּרַבֵּי נְתוּן,
פְּרָק יא): אֵין אָדָם מֵת אֶלָּא מִתּוֹךְ הַבְּטָלָה, עֵינֵי שָׁם; עַל־כֵּן אַתָּה
צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לִילֵךְ בְּטֵל. מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם אַתָּה
יְכוֹל לַעֲסֹק בְּאַיִזָּה עֶסֶק, כִּי (אֲבוֹת ה'): "טוֹב תּוֹרָה עִם דְּרָךְ אֲרָץ,
שְׁיִגִיעֵת שְׁנִיחָה מִשְׁפַּחַת עוֹן"; וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי כָּל הַצָּרוֹת
וְהַמְחִלוֹת בָּאוֹת לְאָדָם עַל־יַדֵּי שְׁהוֹלֵךְ בְּטֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּבַפְּרָט
חֲלֵי הַשְׁעָמוּם, וְהוּא נְעַרְנוּיִן קְרֵאנְקֵיט, חֲלֵי הָעֲצָבִים, בָּא עַל־פִּי־רַב
מֵהַבְּטָלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן; כִּי אָדָם אֲשֶׁר עֶסוּק, אֵין לוֹ זְמַן לְחַשֵּׁב
מִמֶּנּוּ וּמֵעֲצָמוֹ וּמִדְּאֲגוּתוֹ וְהִרְפַּתְקָאוּתוֹ וְכוּ', מֵה שְׂאִין כּוֹ, כְּשֶׁאַתָּה
יוֹשֵׁב וְאֵינְךָ עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבָר, מְזֵה יוֹצֵא שְׁאַתָּה שׁוֹכֵב בַּמָּטָה, וְחוֹשֵׁב
מֵה שְׁחוֹשֵׁב, עַד שְׁחַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, לְבִסוּף תְּשַׁתַּגֵּעַ, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן.

עַל־כֵּן לְדַעַתִּי, תִּרְאֶה תַכְף־וּמִיד לַעֲסֹק בְּאַיִזָּה עֶסֶק, וְאִם תּוֹכֵל
לְקַמֵּץ גַּם מִזְמַנְךָ לְלַמֵּד קִצַּת חֲמֵשׁ עִם רַש"י, וּקִצַּת מִשְׁנִיּוֹת, קִצַּת
גְּמָרָא, וּקִצַּת מִדְּרָשׁ, וּקִצַּת שְׁלַחַן עָרוּף, וּקִצַּת סְפָרֵי רַבְנּוּ ז"ל,
וּלְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֵילוֹ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְהַכֵּל — בִּישׁוּב הַדַּעַת לְאֵט
לְאֵט, וְאֵז תַּחֲיָה חַיִּים חֲדָשִׁים.

חֲמִדַּת לְבָבִי! יֵשׁ מְאֹמֶר הַחֲכָם: "טוֹב שְׁבִסוּסִים צָרִיךְ לְרַסֵּן,
וְהַפְקַח שְׁבִאנָשִׁים צָרִיךְ לַעֲצֶה"; וְהוּא עֲנִין שְׁלָךְ, צָרִיכִים לְרַסֵּן אֵת

כּב אֲשֶׁר ג' רצה בנחל

עצמו, וכדאי לשמע עצה. ואל תחשב שאני מבנה אותך, אלא חיים אני נותן לך.

הדורש שלומך...

ג' רצה.

בעזרת השם ותבונתך, יום שני לסדר בהרב-בחקתי ה'תש"ם.

שלום רב להבחור היקר, הרוצה להאיר נפשו באור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך קבלתי, ושמחתי מאד שאתה משמש את ... גרו יאיר, שהוא אחד מגדולי אנשי שלומנו היקרים.

אחי! חזק ואמץ מאד לכתב כל דבור ושיחת חלין שלו, כי אדם זה הוא דבוק עד מאד בו ותבונתו בדבקות אמת, אשר כל דבור שלו היא אמת לאמתה, לעולם אינו מדבר מאחר כלל, ודבורו ורשונו נקיה מלשון-הרע ורכילות, ומכל שפן וכל שפן מליצנות ומחלקת. כל דבורו הוא באהבה ובנעם, בחיות ובהתעוררות פזו, אשר מעורר ומחזק ומאמץ עד מאד. ואם הייתי גר בשכונתו, הייתי אצלו בכל יום ויום, ומשמשו באמת, ורושם על פני הכתב כל דבור ממנו. ושמעתי פעם אחת ממנו, שאמר לי בזו הלשון: די וועלט זאל וויסען דאס דער רבי איז דא צווישען זיינע אמת'ע תלמידים וואלטין זיי שטענדיג גילאפין צו זיי און בעטין אז מ'זאל פאר זיי גאט ברוך הוא בעטין".¹ וכן אמר לי: "אז דער רבי האט גיזאגט עס וועט זיין פון מיינע מענטשין אויף וואס צו דער ציילען איבער דעם פארנוואס שרייבסטו נישט?"² ורמז לי בדבריו הקדושים, כי

(ח) כשאנשי העולם היו יודעים אשר רבנו ז"ל נמצא גם היום בין תלמידיו האמתים, היו תמיד רצים אחריהם, והיו מבקשים מהם שיתפללו אליו ותבונתו בעבורם.

(ט) רבנו ז"ל אמר, שיהיו ספורים גם מאנשי שלומנו מה לספר, על-כן מדוע לא תכתב! :

ראוי לכתב. אך היות שאנשים קדושים כאלו מועטים מאד מאד, כמעט יחידי סגולה שיהיו כל-כף דבוקים בו יתברך כמו איש זה, שתמיד יעסק בתורה ובתפלה, וישפך שיחו אליו יתברך בקביעות, כי כמה פעמים באתי לביתו ומצאתיו — או יושב ובוכה, או עומד עם פניו אל הקיר ומדבר עמו יתברך בהתלהבות גדולה. ופעם אחת באתי לביתו, והיתה הדלת פתוחה, ודפקתי בנהוג, ואף אחד לא יצא, והבנתי כי אשתו הצדקת אינה בבית, על-פני הרהבתי עז להכנס, ומצאתיו שוכב בפשוט ידים ורגלים על הארץ, ומכה בראשו על הארץ ובוכה מאד מאד, ומדבר אליו יתברך: "רבנו של עולם, זכני להשרף על קדוש השם" (רבנו של עולם, זיי מיר מזכה פאר ברענט צו ווערין על קדוש השם); וחזר על זה פעמים אין מספר. ואני בראותי זאת, יצאתי תכף-ומיד החוצה, כדי שלא לבלבלו, ועמדתי כף בחוץ כחצי שעה, ובקשתי ממנו יתברך: "זכני להגיע גם-כן אל דבקות ומסירות נפש כזו". ואחר-כך פתאם בא אל הדלת החיצונה ופתחה, וקרא אותי בחן של אמת, ונכנסתי. ודבר עמי אז הרבה. וזה היה בשנת תשכ"ו, אחרי שזכיתי להדפיס במשך שנה וחצי כל ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות" ו"ספר-המדות" וכו' וכו', כשמונים וחמשה אלף ספרים, וקרבני עד מאד מאד. ומאז ועד עתה כשאני בא לארץ ישראל, הוא מקרבני מאד מאד, אף מבקש ממני מאד שלא לפרסמו, כי הוא בורח מפרסום כמו שבורחים מאש. ואמר לי לפני כמה שנים בזו הלשון: "זעה וואס דו האסט גיטהון צו ר' לוי יצחק... הינו שפרסמתי אותו בספרים שלי"; וחיך... והסברתי לו, שלא היתה כוננתי לפרסם אותו, רק היות שהמון בני הנעורים בקשו ממני אל מי לילך בארץ ישראל, על-פני שלחתי אותם אל ר' לוי יצחק. ומאז שהדפסתי את שמו בספרים שלי — נתפרסם. אבל לא היתה לי כוונה אחרת, ועוד כמה טעמים הסברתי לו למה הדפסתי את שם ר' לוי יצחק בהספרים שלי. אף הוא בשלו: "מיר לאז אפ", "אותי עזב". אף מאחר שסבב השם יתברך, שגם אתה יודע ומכיר אותו

(י) תראה מה עשית לר' לוי יצחק...

ונכנס אצלו, על-כן ראה לשמשו היטב, ולרשם על פני הכתב מה שאתה שומע ממנו, כי יצטרך בימים הבאים.

הדורש שלומך...

ג' רצו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר בהרב-בחקתי ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר.

מכתבך קבלתי.

והנה אודות מצות הכנסת אורחים, יש הרבה לדבר, ובפרט אשר אצל אנשי שלומנו היקרים היא מצוה גדולה מאד מאד, ונזקרים בזה ביותר, ויש המון ספורים בין אנשי שלומנו מהמצוה הגדולה הזו. אם יזכני השם יתברך, אכתב את זאת בספר. אף, חמדת לבכי! אל תחשב כי היא מצוה קלה, דבר זה בא בקשי רב, ובפרטיות שעל-פירב העני הרוצה להתאכסן, הוא בקטנות המחין, רחמנא לצלן, מרב צרותיו המרבות, כי העניות והדחקות ואשר הוא נע ונד וכו', מעבירים אותו על דעתו. יוצא מזה, שכמה פעמים עוד צועק על זה שמארחו, ולא די שאין נותן תודה והודאה, אלא עוד צועק ומקלל, רחמנא לצלן. וצריכים לסבל דבר זה, אף הוא קשה מאד, רחמנא לצלן. ועל-כן צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה לקיים מצוה זאת בשלמות.

ואודות ענייך, תאמין לי שאתה טועה מאד מאד בזה שאתה הולך שבור, האינך יודע, כי השם יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה, ואין שום זיו פלשהו נאָרע מעצמו, רק הכל משגח ממנו יתברך. ועל-כן למה תפל כל-כך בדעתך, ומכל שכן להיות כל-כך שבור, רחמנא לצלן, עד שתתיאש מחייד לגמרי. לא טוב הדבר בעיני רבנו ז"ל, כי בפרוש אָמר: אין שום יאוש בעולם כלל.

אָשֶׁר ג' רצו בנחל פה

זכר אֶת המַצְבִּים הַמְרִים שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ כְּכֹר בְּזֶה הָעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי-
כֵן עֶזֶר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעִבְרָתְךָ עַל הַכֹּל, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לְעֵבֶר גַּם
עַל צָרָה זֹאת. הָעֶקֶר אֵל תִּפְּל כָּל-כֶּף בְּדַעְתְּךָ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

ואודות... תִּאֲמִין לִי, שֶׁבְּעוֹד יוֹם אוֹ יוֹמִים וְנֹעַט עַר דִּיךָ אֶפֶס
זוֹכֵן^ב. וַיֵּשׁ בְּעֵינַי זֶה סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, כִּי הֲלֹא אַתָּה רוֹאֶה בְּעֵינֶיךָ כִּי
יָד ה' הִיא פֹה בְּאִמְצָע... וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְהִצְטַעַר בְּצַעַר כְּזֶה...
הוא עוֹד יָבוֹא אֵלֶיךָ וַיַּעֲזֹר לָךְ וְכוּ'. וְאוֹדוֹת הַמַּעוֹת שֶׁלְקַח מִמֶּךָ...
תִּדַע, אִם תִּבְקֶשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, תִּפְּל עָלָיו אִימָה וּפְחַד, וְעוֹד יְרוֹץ
אֵלֶיךָ, וַיִּמְסֹר לָךְ אֶת כָּל הַמַּעוֹת שֶׁלְקַח מִמֶּךָ.

הָעֶקֶר וַיִּי נִישֵׁט גִּיפֹאֲלִין בֵּי יָדֶךָ, גָּאט אִיז גְּרוֹיס מְעַ וְוִיִּסֶט
גְּאָרְנִישֵׁט^ל, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ וַיִּל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ג'); אֲשֶׁרִינוּ שְׁאָנוּ
יודעים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד
חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

לְמַעַן הַשֵּׁם, רְאֵה לִילָךְ עִם בְּנֵךְ בְּנַחַת, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ כְּאֲשֶׁר
מְדַבְּרִים עִם מְבַגֵּר, וְאֵל תִּצְעַק עָלָיו, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי יִתְבַּלְבֵּל בְּיוֹתֵר.
רְאֵה רַק לְחִזְקוֹ וּלְאִמְצוֹ, וְהָעֶקֶר — לְשִׁבְחוֹ תָּמִיד, כִּי מִי שֶׁהוּא
בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, אוֹהֵב מְאֹד מְאֹד שֶׁמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ, כִּי דָּבָר זֶה
מְכַנְּסוֹ בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמְשַׁבְּחִין אֶת אַחַד, עַל-יְדֵי-זֶה
בְּעִצְמוֹ נִתְחַזַּק בְּיוֹתֵר.

ואודות חֲצוֹת, רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד לֹמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקּוֹן חֲצוֹת,
אֲשֶׁר רַבֵּנוּ וַיִּל אָמַר, כִּי הוּא מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן, וְהוּא הַמְתַּקֵּת הַדִּינִים
וְהַמְשַׁכֵּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים רַבִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

(ב) הוּא יִחַפֵּשׂ אוֹתְךָ.

(ל) אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, אֱלָקִים גְּדוֹל, אֵין יודעים כָּלֵל.

פו אָשֶׁר ג' רֵצוּ בְּנַחֵל
ג' רֵצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהִרְבַּחְתִּי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ
הַמּוֹן יְרִיעוֹת. וּבִכְרֵט שְׁסָפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדֶּיךָ — הַפֶּךָ בָּהֶם, וְשֵׁם
תִּמְצָא מְרֻגָּז לְנִפְשֶׁךָ. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם
עַל-כָּל-פָּנִים תּוֹרָה אַחַת מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְתֹאמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה
מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת".

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאוּי לְךָ לְהַפֶּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה
עֲצוּמָה. וְעַקֵּר הַשְּׂלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא — לְהִיּוֹת תָּמִיד דְּבוּק בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִהְשִׁתַּעֲשֶׂע בְּנֵעַם עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת חַיִּים
אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל יוֹם שָׂבָא, צָרִיךְ לְהִתְחִיל אֶצְלֶךָ בְּשִׂמְחָה
וּבְאַמוּנָה וְתְּפִלָּה, כִּי אֲמוּנָה, שִׂמְחָה וְתְּפִלָּה תְּלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ, כִּי לֹא
יִתְפַּלֵּל הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִם כְּשֶׁאֲמוּנָתוֹ חֻזְקָה, וְכָל מָה שִׂיְהִי
חֻזֵּק בְּאַמוּנָה, יוֹתֵר יִתְפַּלֵּל, וְיוֹתֵר תִּתְּפֹשֵׁט עַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ,
וְיִהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

כְּשֶׁאָדָם שָׂמַח תָּמִיד, וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שִׂיְהִי
רַק שִׂמְחָה, אֲזִי מִתְרַחֵב לוֹ מִחוּ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְזוֹכֵה לִישׁוּב הַדַּעַת
אֲמִתִּי; כִּי עַקֵּר בְּלִבּוֹל הַדַּעַת הוּא רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת
שֶׁמְסַבֶּבֶת אֶת הָאָדָם בְּכָל פַּעַם, מִחֲמַת פְּגִיעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן, וְזֶה מְשַׁבֵּר
אֶת הָאָדָם, וְכָל מָה שֶׁנִּמְשָׁךְ יוֹתֵר אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, יוֹתֵר צָרוֹת
עוֹבְרוֹת עָלָיו, מָה שֶׁאֵין בֵּין כְּשֶׁאָדָם מְחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת
טוֹבוֹת, וְדָן אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכֶת עָלָיו
שִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְנִתְרַחֵב לוֹ מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְכָל מָה שֶׁנִּתְרַחֵב לוֹ מִחוּ
וְדַעְתּוֹ, יוֹתֵר נִגָּאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו וְהִרְפָּתָקְאוֹתָיו. עַל-כֵּן הָעַקֵּר שֶׁצָּרִיךְ

האדם לזכות להגיע אל זה בזה העולם הוא רק — למצוה הפלוזה
 כבר מהכל, והיא — מצות השמחה.

ג' רחצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר-בנקתי, כ"א באיר ה'תש"מ.

שלום רב לידידי היקר לי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
 זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

הנה כבר עברו שלשה שבועות וחצי שלא ראיתך, ונפשי
 קשורה בנפשך באהבה שאינה תלויה בדבר, רק מצד שרש
 נשמותינו שהוא אחד וכו', ועל-כן אם אפשר להתועד עמי — מה
 טוב ומה נעים, ושנינו נשלים את עצמנו בהארת זיו שכנית עזו
 יתברך, שתאיר עלינו ביתר עז כשנתועד יחד, כדרך אבוקה שנעשית
 כדרך כלל משני גרות או מיותר.

חמדת לבבי! העקר חזק ואמץ מאד להיות סבלן גדול, עד
 שלא יהיה אכפת לך כלל וכלל מה שמבזים ומחרפים אותך. וצריך
 לבוא אל דרגה כזו, עד שלא יעשה אצלו שום רשם כלל מה
 שמדברים ומבזים ומחרפים אותו, שיף ועיל, שיף ונפיק, גריס
 באורייתא תדירא.

ולמען טובתך הנצחית, התמד מאד בלמוד משניות, כי
 האמירה לבד מסגלת מאד מאד, ובפרט לך, ידידי היקר, כי הששה
 סדרי משנה הם בחינת הו"ו, שהוא המקל המכניע את השגעונות
 שונכנסים בכל פעם באדם, ואם הייתה יודע מעלת למוד משניות,
 הייתה רגיל בזה תמיד, כי הוא שמירה לנשמה וזכוכה, להאירה
 מנעם העליון, אשר כבר פגמו בביתם וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר! העקר בחיים הוא סבלנות, לסבל
 כל מה שעובר עליו בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, כי החיים
 מלאים נסיונות וכו', ומנסים את כל אחד באפן אחר, לראות איך

פח אֲשֶׁר ג' רצט בַּנְחַל

יַעֲמַד חֶזֶק בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִיךָ שְׁלֵא יתְפַעֵל מְכַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יתְבַרְךָ בְּדִבְקוֹת אֱמֶת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' רצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּהִרְבַּחְתִּי ה'תש"מ.

שֵׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יָדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

פַּה תִּקְבַּל רְצוּף סֹד מְאֵה דוֹלָר לְהִדְפָּסָה עַל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁת אַחֲרֵי-קְדוּשִׁים וְאָמֵר. הָעֵקֶר חֶזֶק וְאִמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צָבוּר בְּאִמּוּנָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם שְׁכָרוֹ, וְעַקֵּר הַשְּׂכָר — שִׁיזֻכָּה לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעוֹט זְמַן מַה שְׁלֹקֶחַ הַרְבֵּה זְמַן, כִּי זְכוּת הַרְבִּים מְסִיעֵת כִּידוּעַ. וּבַפְּרָט בְּעֵסֶק הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא שְׁאֵתָה עוֹסֵק בּוֹ — לְהִדְפִּיס וּלְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֵינן לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי אֵתָה מְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֱמֶתִית אֵלָיו יתְבַרְךָ.

וְהִנֵּה הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית" נִמְשָׁךְ עִם גְּמַר הַהִדְפָּסָה עַד הַיּוֹם אַחֵר הַצְּהָרִים, וְעַל-כֵּן אֲרָאָה, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, מְחַר לְשַׁלַּח לָךְ אֶת כָּל הַסֵּפֶר בְּדָאָר אֲוִיר וּבְאֶקְסֶפֶרס, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁתִּקְבַּלְנוּ, תִּרְאֶה לְהִדְפִּיסוֹ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה יִחְזִיר בְּתִשׁוּבָה אֵלֶפִים וְכוּ' בְּגִי הַנְּעוּרִים, בְּעֶזְרַתוֹ יתְבַרְךָ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַזְדַּרֵּז לְהִדְפִּיסוֹ תַּכְף וּמִיד. תִּקְנֶה אֶת הַנִּיָּר שְׁאֵמַרְתָּ לִּי. הַסֵּפֶר מְכִיל 128 עֲמוּדִים, הֵינּוּ אַרְבָּעָה גְּלִיוֹנוֹת.

חֶסְדֵי הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, שֶׁהַיּוֹם כ"א בְּאֵיר, חֶסֶד שְׁבִיטוֹד, נִגְמַרְת הַדְּפִסַת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא הַזֶּה, אֲשֶׁר מְדַבֵּר וּמַגְלֶה אֶת הַחֶסֶד וְהַרְחֻמְנוֹת שִׁישׁ עֲדִין אֶצְלוֹ יתְבַרְךָ אֶפְלוֹ לְאֵלוֹ שֶׁפָּגְמוּ בְּמַדַּת יְסוֹד.

יְדִידֵי הַיָּקָר! זְכִיתִי לְהִדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת הַסֵּפֶר "בְּרִית שְׁלוֹם"

במהדורה חדשה, ומה טוב ומה נעים שְׁבַמְשָׁךְ זמן קבלת התורה, שְׁתַּפְּיִצֵם בְּכָל סַעֲדַת בְּרִית שְׁתִּהְיֶה, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי בְרִית וְקִבְלַת התורה הם עֲנִיָּן אֶחָד; כִּי יִשְׂרָאֵל שָׁזָכוּ לְהַמּוֹל לָהֶם כָּל זָכָר, זָכוּ לְקַבֵּל אֶת התורה, וְהִיא זְכוּת וְתִקּוּן גָּדוֹל וְכוּ'. וְכֵן יִתְפַּשֵּׁט שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל סַעֲדַת בְּרִית. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהִתְנוּעַד יַחַד בְּאַהֲבָה, וְנוֹזְכָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָנוּ תָּמִיד.

רק חזק ואמץ מאד מאד, ובא תבא ברנה,
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' ש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַר־בְּחֻקְתִּי ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוֹ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, אֱלוֹהֵי כָּל הַיָּמִים דָּיו וְאַגָּמִים דָּיו וְאֶגְמִים קוֹלְמוֹסִים, וְשָׂמִים יְרִיעוֹת וְכָל בְּנֵי־אָדָם לְבָלָרִים, אֵינִי מְסַפִּיקִים לְכַתֵּב חֲלָלָה שֶׁל רְשׁוֹת (שַׁבַּת יא.); אֵינִי אֶתֶּה יְכוֹל לְצִיר בְּדַעְתְּךָ אֶת גְּדֹל עֲצָם הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבַּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְאִיךָ שֶׁהוּא יִתְבַּרַךְ מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל תְּנוּעָה וְתִנוּעָה שֶׁל כָּל בְּרִיָּה שֶׁפְּלָה בָּזָה הָעוֹלָם, מְקַרְנֵי רְאִמִּים עַד בִּיצי כְּנִים, מְהַאֲרֵז אֲשֶׁר בְּלִבָּנוֹן וְעַד הָאֲזוֹב אֲשֶׁר בְּקִיר, וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אִיךָ מְשַׁגִּיחַ עַל עִם בַּחִירוֹ, יִשְׂרָאֵל עִם קֹדֶשׁוֹ, וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אִיךָ הוּא מְשַׁגִּיחַ עַל הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אִיךָ הוּא מְשַׁגִּיחַ עַל רֹאשׁ כָּל צְדִיקָיו, אֲשֶׁר מְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם אֲמַתָּתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּעוֹלָם. וְעַל־כֵּן אֱלוֹהֵי הַקְּשׁוּרִים וְדְבוּקִים עִמּוֹ, וּמְשַׁמְשִׁים אוֹתוֹ, הֵרִי הֵם בְּכָלֵל הַהַשְּׂגָחָה הַפְּרָטִי פְּרָטִית שֶׁמְשַׁגִּיחַ עֲלָיו וְכוּ'. וְעַל־כֵּן אַחֲרֵי כְּכֹלֹת הַכָּל מִדוּעַ תִּהְיֶה כָּל־כֶּף שְׁבוּר וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ, כִּי עַל־יְדֵי שְׂאֵתָה זֹכָה לְהִיּוֹת שֶׁמֶשׁ אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל, הַהַשְּׂגָחָה עֲלֶיךָ הִיא מְמַשׁ כְּמוֹ עַל רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ?! הַתְּשָׁפִיל וְתִבִּין דְּבַר נִפְלָא כְּזֶה וְכוּ'!?

ועל-כן, חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, וצא מהקטנות והיגלות, חזק ואמץ לבבך מאד, ואל תירא ואל תחת, יגיע השעה והרגע והנקה שהוא צריך לבוא אליך, ולקחת את הסחורה ולהפיצם וכו', יבא ויקחנו ממך בשמחה וכו'. ועל-כן מה לך לפל כל-כך בדעתך?! רק חזק ואמץ באמונה פשוטה, אשר היא העקרית, וראוי לחזר על האמונה הקדושה בכל יום ויום מחדש, אשר היא היא כלל התורה הקדושה, וכל הלמוד שאדם לומד — הן נגלה והן נסתר, צריך ללמד בהם באפן כזה, שיתעורר אליו ותברך, וימצא את האור הגנוז שבתוכו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), אשר מכל הלמודים שאדם לומד, צריך להוציא לעצמו עצות והנהגות אף להתנהג, עין שם.

קנה אל ה' חזק ואמץ לבבך וקנה אל ה'.

הדורש שלומך...

ואם היית חזק באמונה כזו, לא היית מתירא ומתפחד משום ברזיה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם מבלעדיו ותברך?! וזה היה עקר הנסיון של אברהם אבינו, שנסה אותו השם ותברך בעשרה מיני נסיונות, לראות היעמד חזק באמונה הקדושה. וזכה לעמד בנסיונות המרים והקשים שעברו עליו, ועל-ידי-זה זכה לשבר את כל המחיצות, ולגלות ולפרסם אלקותו ותברך לך העולם כלו.

ג' שא.

בעזרת השם ותברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בהר-בחקתי ה'תש"מ.

שלום רב לאהובי, ידידי הנקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

ידידי הנקר! חזק ואמץ מאד, ואל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך, כי קרוב יום ישועתך, "חבי כמעט רגע עד יעבר זעם" (ישעיה

אֲשֶׁר ג' שא בְּנַחֵל צא

כו, כ); וְיָדוּעַ אֲשֶׁר רַ'ג'ע' הוא בְּחִינַת דִּינִים, מַחֲזִין דְּקַטְנוּת, כִּי שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים אֱלֹקִים עִם הָאוֹתִיּוֹת הֵם גִּימְטְרִיָּה רַ'ג'ע', וְהַשֶּׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת אֱלֹקִים הֵן הַמְּלָכוֹת מְכַל עוֹלָם — בְּרִיאָה וַיְצִיָּה עֲשִׂיָּה, וְצִרְיָה לְהַמְתִּיקוֹ, הֵינּוּ כִּי הִנֵּה מַחֲזִין דְּקַטְנוּת נִמְשָׁךְ מְקַלְפֵת עֲמֶלֶק, שְׁמִכְנִיס סִפְקוֹת בְּאָדָם וּמְקַרֵּר אֶת הָאָדָם, כִּי עֲמֶלֶק גִּימְטְרִיָּה סַפ"ק, וְהוּא נִגְדַּד דַּעַת דְּמַשָּׂה, הֵינּוּ גִלּוּי אֱלֹקוֹת; כִּי בְּכָל דּוֹר וָדוֹר יֵשׁ צְדִיקִים גְּנוּזִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשָּׁה, שְׁמֹגְלִים אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּבִרּוֹר וּבְזִכּוּךְ גְּדוּל, אַף זֶה לְעַמַּת זֶה עֲמֶלֶק מִתְגַּבֵּר כְּנִגְדָם וּמִסְתִּירָם וּמְכַסֶּה אוֹתָם מִהָעוֹלָם, וּמְכַנִּיס סִפְקוֹת וְקַרְרֵרוֹת עֲלֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ'. וְכָל זֶה הוּא עַל-יְדֵי עֲמֶלֶק, שֶׁעַל יָדוֹ בָּא הַחֲרוֹן-אָף, בְּסוּד: "וְכַמָּה וַעֲמוּ רַגַע" (בְּרִכּוֹת ז); וְזֶה בְּחִינַת (בְּמִדְבָר כד, כ): "רַ'אֲשִׁית גִּוִּים עֲמֶלֶק" (שֶׁהוּא רַאֲשֵׁי תְבוֹת רַ'ג'ע'), הֵינּוּ כִּי עֵקֶר כַּחוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק — לְקַחַת אֶת הָרֹאשׁ מִן הָאָדָם, הֵינּוּ לְהַכְנִיסוֹ בְּמַחֲזִין דְּקַטְנוּת שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים אֱלֹקִים, אַף אֲסוּר לְעַמֵּד בְּזֶה, הֵינּוּ בְּסִפְקוֹת וְקַרְרֵרוֹת, רַק לְרִיב עִמָּהֶם וְלְצִאֵת מִזֶּה, בְּסוּד (תְּהִלִּים סח, לא) "ג'ע'ר' חֲתִית קִנְיָה" (עֵינִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן ה'); וְכָל זֶה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, שֶׁזֶּה מֵה שְׂאִיתָא בְּשֶׁל"ה הַקְּדוּשׁ: אֵינִן רַ'ג'ע' בְּלֹא פְּגַע; אֲשֶׁר פִּרְשׁ ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל: 'פְּגַע' הוּא לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֹאשִׁית כח, יא): "וַיִּפְגַּע בְּמִקּוֹם הַהוּא", הֵינּוּ מֵאַחַר שֶׁהִבְעַל-דָּבָר מִתְגַּבֵּר בְּכָל רַ'ג'ע', צְרִיכִים לְהַפְּךָ וּלְהַתְּפִלֵּל בְּכָל רַ'ג'ע', וְזֶה 'אֵינִן רַ'ג'ע' בְּלֹא פְּגַע', שֶׁהוּא תְּפִלָּה, הֵינּוּ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים.

עַל-כֵּן הַרְגַּל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלּוּ כַּמָּה דְּבוּרִים, וְתִסְפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְתִּיק אֶת שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים אֱלֹקִים — הַדִּינִים שֶׁבְּג' עוֹלָמוֹת: בְּרִיאָה, יְצִיָּה, עֲשִׂיָּה, וְאוּלַי זֶה מֵה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן ט), שֶׁעַל-יְדֵי תְּפִלָּה מְחַיֶּה אֶת הַג' עוֹלָמוֹת וְכַנְ"ל, שֶׁמִּמְתִּיק אֶת הַדִּינִים מֵהֶם, וּמִמְשִׁיךְ בָּהֶם שִׁפְעַ וּמְחַיֶּה אוֹתָם, עֵינִן שָׁם.

רַק חֲזוּק וְאֲמִץ, וְתוֹצִיא אֶת כָּל הַסִּפְקוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שֵׁישׁ לָךְ עָלֶי, כִּי בְּקָרוֹב מִמִּילָא יַעֲזֹרְנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ וְכוּ',

כּי עוֹד מֵעַט כָּבֵר מִמִּילָא לֹא נִתְרָאָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַטֵּף וּתְבֹא אֵלַי וּנְתַנְעַד יַחַד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֶקְוֶה לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁתַּקְּיִם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים.

ג' שֵׁב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּמִדְבַר אַרְבָּעִים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תש"מ.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגּוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נִפְשֵׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נִחַל נִזְבַּע מִקּוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

חֲמִדַת לְכַבִּי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְתִהְיֶה מְקַשֵּׁר לְרַבְּנוּ ו"ל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְּׁכַחְתָּ לְנִתְקֹת אוֹתָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִרַבְּנוּ ו"ל; וְעַל-כֵּן רָאָה וְהִבֵּן מַה שְּׁכָבֵר עָשָׂה לְנִפְשֶׁךָ עַד עַכְשָׁיו, עוֹד זֹאת שְׁרוּצָה עַכְשָׁיו לְנִתְקֹת אוֹתָךְ מִשְׁרִשְׁךָ הַנּוֹצֵחִי. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַזְדַּרוֹ, וְתַפִּיץ בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ אֶת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים בְּעוֹלָם, וְאֵין לָךְ עוֹד שְׁמוּשׁ גְּדוֹל לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל כָּמוֹ לְעֵסֶק בְּהַפְצַת דְּעִתּוֹ בְּעוֹלָם, וְצָרִיךְ שְׁתַּבִּין וְתִשְׁכֵּיל, יְדִידֵי הַיֵּקֶר, מֵאַחַר שְׁכָבֵר עֲבָרָה עֲלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, כְּאֵלוֹ אֵין לָךְ כָּבֵר מַה לְאַבֵּד, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲדִרְבָּה בְּזֵה רְאוּי שְׁתַּגְדֵּל שְׁמִחְתָּךְ וְחִדְוֹתָךְ, שְׂאִיךָ שְׁהוּא אִיךָ שְׁהוּא עֲדִין אַתָּה שְׁמֵשׁ אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל. נָא וְנָא חֲזֹר בְּךָ חֲזֹר בְּךָ, וְהִתְמַד עַל דְּלַתוֹתֵינוּ, כִּי סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּמְצָא אֶת בֵּית זוּגָךְ, וְתִזְכֶּה לְהַעֲמִיד בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל. אָסוּר לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ, בְּנוֹדָאֵי יֵשׁ אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ כְּפִנְהָ עֲמָקָה עַל הָאֲחֹר וְכוּ', וְיֵשׁ בְּזֵה חֲשָׁבוֹן מְדִיק, חֲשָׁבוֹן צָדֵק וְכוּ', אֲבָל סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יִהְיֶה הַטּוֹב. קוּם עֲמַד וְהַזְדַּרוּ, וְתְבִיא לִי אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַיְשָׁנִים שֶׁהֵם תַּחַת יָדְךָ, וְכֵן הַצְּלוּמִים וְהַהֲעֲתָקִים מֵהַסְּפָרִים שֶׁהָיוּ לְמִרְאָה עֵינֶיךָ, וְהִבִּיאֵם אֵלַי, אוֹן אִיךָ וְעַל דָּאֵס אַרְיִין צִיעֵן

אֲשֶׁר ג' שג בְּנַחַל צג

ביים הייליגען רבי'ן^מ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאֹר תּוֹרָתוֹ,
וְנִזְכֶּה לְחֵדֶשׁ הַרְבֵּה בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְלִהְפִיץ מְעִינֹתָיו חוּצָה,
אֲשֶׁר כָּלֵם צְרִיכִים לָהֶם.

הדורש שלומך...

ג' שג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב וְחַיִּים אֲרַפִּים וְנֹעִימִים יִמְשֹׁךְ לְרֹאשׁ יְדִידֵי הַיָּקָר,
הַבְּחוּר הַחֲתָן, גַּר לְהַצְדִּיק גַּ'חַל נֹוֹבֵעַ מְקוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יָאִיר.

חֲמֵדַת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרֵט עֲכָשׁוּ, שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ
לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב לְמִזְל־טוֹב. וְזָכֹר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁפָּרַשׂ אֶת מֵאֲמָרָם
ז"ל (כתבות טז): כִּי־צַד מְרַקְדִין לְפָנַי הַפְּלָה? הֵינּוּ כִּי־צַד מְדַלְגִין
וּמְרַקְדִין לְפָנַי הַפְּלָה, הֵינּוּ לְשִׁכַח וּלְהַעֲבִיר מִדַּעְתּוֹ כֹּל מַה שֶׁהִזָּה
לְפָנַי מְצִיאַת הַפְּלָה, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּבְאַמֵּת, חֲמֵדַת לְבָבִי!
אִם תִּרְגִּיל עֲצָמָךְ לִילֵךְ בְּדַרְךְ וּבְאַפֵּן הַזֶּה כֹּל יָמֵי חַיֶּיךָ, לְהִיּוֹת רְגִיל
בְּשִׂכְחָה דְּחֲדָשָׁה, לְשִׁכַח בְּכֹל פֶּעַם הָעֶבֶר (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כו),
עַל־יְדֵי־זֶה תּוֹכַל לַעֲשׂוֹת כֹּל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי. וְרַבְּנוּ ז"ל
הַזֶּה־יִרְנֶנּוּ עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְצַעֲק: אֵלֶּט טָאָהָר מְעַן נִישְׁט זֵיין
(עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן נא); וּבִפְרֵטִיּוֹת בְּחוּר צְעִיר כְּשֶׁנִּכְנַס אֶל הַחֲפָה,
עָלָיו לְשִׁכַח וּלְהַעֲבִיר מִדַּעְתּוֹ כֹּל מַה שֶׁעָבַר עָלָיו בְּחַיָּו, וְיִתְחִיל
מִחֲדָשׁ דִּיקָא.

הַעֲקָר תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ וְאֶת בֵּיתְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה,
כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (ראש השנה ו.): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשִׂמְחָה; וְאָמְרוּ (בְּבֹא
בְּתָרָא י.): מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם וְיִהְיֶה לוֹ בָּנִים זְכָרִים? יִשְׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ,

מ) וְאֵנִי אֲמַשֵּׁךְ אֶת זֶה אֶל רַבְּנוּ ז"ל.
נ) אֲסוּר לְהִיּוֹת "זָקֵן".

עֵין שָׁם; כִּי בֵּית הַמֶּלֶא שְׁמָחָה — הַשְּׂכִינָה שְׁרוּיָה בְּתוֹכוֹ. וְצָרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּשָׁלוֹם בֵּיתוֹ. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִיר עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן רסד); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגֹפּוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתְּ כִּי שָׁלוֹם אֶהְיֶה", עֵין שָׁם; וְצָרִיךְ לְצִאת מִמֶּשׁ חוּץ מִהַגְּדֵר בְּמִדַּת אֲהָבָה וְשְׂמָחָה, כִּי הֵלֵא עַל יְדָה אֶתָּה זוֹכָה לְהַנְצִל מִפְּגָם־הַבְּרִית, וְהִיא הַמְצָנָה הַרְאֵשׁוֹנָה בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר עַל יְדָה יְזַכֶּה לְקַיֵּם אַחֲרֵי־כֵן אֶת כָּל הַמְצָוֹת, וַיְזַכֶּה עַל יְדָה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסָחִים קיב:): מְצָנָה וְגוֹף טָהוֹר נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹ בָּנִים, עֵין שָׁם.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אַחֵי הַיְקָר! אִם הִיסוּד חֲזָק, כָּל הַבְּנֵינן חֲזָק, אִם מִנִּיחִין הִיסוּד בְּבֵית שְׂיִתְנַהֵג עַל־פִּי הַתּוֹרָה, עַל־יְדֵי־זֶה הַבְּנֵינן יִהְיֶה חֲזָק. תְּהִיָּה רְגִיל מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עָרוֹף בְּסִימָנִים הַשְּׂיִכִּים לְבֵית בֵּינֵךְ לְבֵינָה, כְּמוֹ בְּאַרְחַח חַיִּים, סִימָן ר"מ, וּבְהַתְחַלֵּת אֲבָן הַעֲזָר, וְתַקִּים בְּפִשְׁטוֹת כָּל מָה שְּׂמוּבָא שָׁם, וְאִין צָרִיכִים לְהַחְמִיר כָּלל יוֹתֵר מִמָּה שְּׂמוּבָא בְּשֻׁלְחַן עָרוֹף, מָה שְּׂמַתָּר — מַתָּר, וּמָה שְּׂאָסוּר — אָסוּר, (קַהֲלַת ז, יז): "אֵל תִּצְדַּק הַרְבֵּה, וְאֵל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה", וּפְרָשׁ מוֹהֲרָנ"ת ז"ל: לְפַעְמִים הָאָדָם רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת צְדָקוֹת הַרְבֵּה, וְרוֹאֵה שְׂאִינוֹ יָכוֹל, אֲזִי נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה אַחֲרֵי־כֵן רְשָׁעוֹת הַרְבֵּה, שְׂפוֹרֵק עַל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, לְגַמְרִי. לְזֹאת מְלַמְּדֵנוּ הַחֲכָם מְכַל אָדָם: אֵל תְּהִיָּה צְדִיק הַרְבֵּה יוֹתֵר מִהַשְּׁלַחַן עָרוֹף, כְּדִי שְׂלֵא תִרְשַׁע אַחֲרֵי־כֵן וְתַגְרַע לְגַמְרִי מִהַשְּׁלַחַן עָרוֹף. וְדַבָּר זֶה הוּא הִיסוּד וְהַעֲקָר בַּחַיִּים. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְהִתְרַחֵק מִחֲמֵרוֹת (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן מד; וּבְשִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן רלה, עֵין שָׁם); וְרָאוּי לָךְ לְלַמֵּד וּלְעֵין שָׁם הֵיטֵב, כִּי הַחֲמֵרוֹת הוֹרְגוֹת אֶת הָאָדָם וְשׁוֹכְרוֹת אֶת בֵּיתוֹ. וְעַקֵּר הַחֲמֵרוֹת נִמְשָׁכִים מִמִּזְחִין דְּקַטְנוֹת, כִּי מִי שְׂיֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה אֲמִתִּית, וּמְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרִי בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִמְשִׁיךְ תְּמִיד בְּמַחֲזוֹ וּבְדַעְתּוֹ אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְרוֹאֵה וּמְבִיט וּמִתְבּוֹנֵן, אֵיךְ שְׂכַל הַבְּרִיאָה כָּלָה הִיא אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה, אָדָם כְּזֶה יָכוֹל לְעַבֵּד אֶת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ מְכַל דְּבַר, וְאִינוֹ צָרִיךְ שׁוֹם עֲבוּדוֹת קָשׁוֹת (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרָן,

אֲשֶׁר ג' שג בְּנַחֵל צה

חלק ב', סימן פו); ובפּרטייות בְּעֵינַי אֲשֶׁתּוֹ, צְרִיכִים לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְרָהּ וּלְאַהֲבָהּ מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל יְדֵהּ נִצַּל מִמָּה שֶׁנִּצַּל. וְעַל-כֵּן רָאוּי לְשַׁמַּח בְּיֹתֵר. וּמֵה שֶׁשִּׁיף לְעֵינַי הִלְכָה (הֵינּוּ הַלְכוֹת נְדָה), צְרִיכִים לְהִיּוֹת רְגִיל לְשֹׂאֵל תַּכְפֹּף-וּמְיָד אֵיזָה רַב מִבְּהֶק, "וְאֵל בִּינְתָךְ אֵל תִּשְׁעֵן" (משלי ג, ה), כִּי אָדָם קָרוֹב אֶצְלָ עֲצָמוֹ (סנהדרין ט:), וְיָכוֹל לְהוֹרוֹת לְעֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, הִתֵּר בְּמָקוֹם אֲסוּר, חֵס וְשְׁלוֹם; כִּי בְּדִינֵי נְדָה אֲסוּר לְהַעֲמִיד כָּלֵל עַל דַּעַת עֲצָמוֹ, רַק לְשֹׂאֵל בְּכָל פֶּעַם שֹׂאֵלָה, כִּי אֲסוּר נְדָה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְהוּא בְּכֹרֶת, רַחֲמָנָא לְצַלְן. וְעַל-כֵּן מֵה שֶׁשִּׁיף לְהַלְכוֹת אֵלּוֹ צְרִיכִים לְהַחֲמִיר וּלְשֹׂאֵל רַב מִבְּהֶק, וְלֹא לְהוֹרוֹת הִתֵּר לְעֲצָמוֹ, רַק אִם הָרַב יִתִּיר לוֹ. אֲבָל שֹׂאֵר עֵינַי הַבֵּית, יֵשׁ לְהַקְלֵ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְרִיב וּלְהַתְקוּטֵט, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכַף אִם יִהְיֶה הַיְסוּד חֲזָק, יִהְיֶה הַבְּנִין חֲזָק, וְתוֹזָפָה לְבִנְיָן עַדִּי עַד, וַיִּצְאוּ מִמֶּךָ בָּנִים וּבְנֵי בָנִים, עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת, 'בְּרִסְלָכָר חֲסִידִים' אֲמַתִּיִּים, הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהִנֵּה יְדוּעַ לָנוּ, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנָּת ז"ל אָמַר, שֶׁבְּדַבְּרִים הַנוֹהֲגִים בֵּינּוּ לְבִינָה הָיָה צְרִיף לְחַבֵּר פִּי כַּמָּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", גַּם שְׁגוּרָה שִׁיחָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאָמַר מוֹהֲרֵנָּת ז"ל, אֲשֶׁר אֵת סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" חִבֵּר לְאַבְרָךְ בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, כִּי אַז בְּשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה הָאֲבָרָךְ מְלֹא סִפְקוֹת מֵה לְעִשׂוֹת — הָאֵם לְהִשְׁאֵר בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹתָהּ הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁהִיָּתָה לוֹ בְּבַחֲרוּתוֹ וְכוּ', אוֹ לְצֵאת לְגַמְרֵי בְּעוֹלָם וְכוּ'?! וְכֵן עוֹבֵר עָלָיו מֵה שֶׁעוֹבֵר — נְפִילוֹת וִירִידוֹת, וְהוּא נִצְרָךְ לְהַתְחַזְקוֹת עֲצוּמָה אַז וְכוּ'.

חֲמֻדַת לְכַבֵּי! חֲזָק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, לְהִיּוֹת רְגִיל לְסַפֵּר לְבָךְ בְּכָל יוֹם לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטֵי תְּשִׁיחַ וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּסִדְרָן, פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִת, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ וְשִׁלְחָן עֶרְוֶף וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְכַבֵּר הָאֲרָכָנוּ הַרְבֵּה בְּעֵינַי סִדְרֵי-דְרָךְ-הַלְמוּד, אֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לְקִיּוֹמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ לְנִצַּחַת.

וּמַחֲמַת טְרִדוֹתֵי הַרְבּוֹת, הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִכְרֹךְ אוֹתָךְ, וַיִּמְשִׁיף עָלֶיךָ בְּרָכָה וְהִצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ. וְרֹאֵה לְהַפְיֵן אֵת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים בֵּין חֲבֵרֶיךָ, כִּי מַעֲלַת הַמְקַרֵּב נְפִשׁוֹת אֵלָיו

בְּנַחֵל

ג' דש

אָשֶׁר

צו

יְתַבְרַךְ, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְהוּא תְקוּן נִפְלָא עַל הָעֵבֶר. רְאֵה לְעֹזֵר
לְהַאֲבִירָךְ... גְּרוּ יְאִיר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' דש.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, סְפִירַת יְסוּד שְׁבִיטוֹד ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נִפְשֵׁי, גְּרוּ
לְהַצְדִיק נִחַל גִּיבֵעַ מְקוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגֵן עֲלֵינוּ... גְּרוּ יְאִיר
וְיִזְרַח לְנִצָּח.

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, הַיּוֹם צִלְמוּ וְהִדְפִּיסוּ אֶת סֵפֶר
"שְׁמִירַת הַבְּרִית", וְכֵן שְׁלַחְתִּי לָךְ אֶת הַסֵּפֶר לְהִדְפִּיסוֹ בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל. אֲקַנְהָ לְהַשָּׁם יְתַבְרַךְ, כְּשִׁיגִיעַ מִכְּתָב זֶה אֵלֶיךָ, כְּבָר יִהְיֶה
בְּאִמְצַע הַדְּפּוּס אֲצִלְךָ, וְאֲצִלְנוּ כְּבָר מְכַרְךָ, וְנִזְכֶּה לְהַפִּיעוֹ בְּכֹל
תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד בְּזֶה
שְׁשָׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים, וְאָנוּ זוֹכִים לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּהַפְצַת
מַעֲיִנוֹתָיו חוּצָה. וְעַקֵּר לְמוֹד רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְמוֹד אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה,
לְהַרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ בְּכֹל פֶּרֶט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה,
בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הַכֹּל. וְעַל קֶטֶב זֶה בְּנוֹיִים וּמִיִּסְדִּים
כָּל סִפְרֵינוּ. וְהַשָּׁם יְתַבְרַךְ יִזְכֶּנוּ לְחַדֵּשׁ בְּכֹל פַּעַם סִפְרִים חֲדָשִׁים,
אֲשֶׁר יִכְנִיסוּ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹךְ לְבוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה מְצַדֵּךְ
רְאֵה לְעֹזֵר לִי, וְהַשָּׁם יְתַבְרַךְ יִשְׁלַם לָךְ מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׁלָמָה, וְעוֹד תִּזְכֶּה
לְדַבְּרִים טוֹבִים בְּזֶה הָעוֹלָם.

חֲמֻדַּת לְכָבִי! רַק חֲזַק וְאַמֵץ, וְאַל תִּכְנַס בְּשׁוּם וּפְחוּחִים עִם שׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, אֵתָה עֲשֵׂה אֶת שְׁלָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשֶׁר ג' שֶׁה בְּנַחֵל צו
ג' שֶׁה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהֶרֶב הַחֲסִיד ... שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

הִנֵּה מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן הַגִּיעֵנִי. מָה אָמַר לָךְ, אֵין לָנוּ אֶלָּא דְבָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עֵרֶב) עַל פֶּסוּק (תְּהִלִּים צה,
ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ", אִם רוֹצִים לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרֵךְ,
צְרִיכִים לִידַע שְׁאֵין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (סֵפָה מו.): בְּכָל יוֹם וַיּוֹם תֵּן לוֹ מִבְּרֻכּוֹתָיו; כִּי בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם יְכוּלִים לְסַדֵּר תְּפִלוֹת, תְּחִנוּת וּבִקְשׁוֹת חֲדָשׁוֹת, כְּפִי מַה שְּׁעוֹבֵר
עַל הָאָדָם מִחֲדָשׁ. וְכַמוֹ-כֵּן יְכוּלִים לְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים כְּפִי הַעֵת
וְכַפִּי הַמַּחֲזִין שְׁשׁוּפֵעַ עָלָיו. כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְדָקָה מִשְׁתַּנֶּה הַכֹּל וְכוּ'.
וְזֶה רְאִשֵׁי תְבוּת: הַיּוֹם' — "וַיִּמְעַשֶׂה יְדִיו מֵאֵיֶד הַרְקִיעַ" (תְּהִלִּים
יט, ב); כְּפִי שְׁמַגִּיד הַרְקִיעַ בְּצִרוּפִים אַחֲרֵים, כְּמוֹ-כֵן הוּא מַעֲשֶׂה יְדִיו
בְּחֲדוּשִׁים דְּאוֹרֵיתָא. וְכֵן הוּא בְּעַסְק שְׁהָאָדָם עוֹסֵק בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם
הַזֶּה, כְּפִי שְׁמַגִּיד הַרְקִיעַ הַיּוֹם', כֵּן הוּא וַיִּמְעַשֶׂה יְדִיו (כַּמּוּבָא
בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שְׁבְּכָל יוֹם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְצַמֵּם עֲצָמוֹ
מֵאֵין סוּף בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה אַחֲרֵים, לְרַמֵּז רְמִזִּים לְאָדָם. וְכֵן
הַעֲסָקִים בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁכָל דְּבַר צְרִיף לְעֵבֵר אֶצֶל אָדָם פְּרֻטִי
בְּחֻשְׁבוֹן פְּרֻטִי, בְּיוֹם וּבִשְׁעָה פְּרֻטִית, וַיֵּשׁ בְּזֶה סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת; אֲשֶׁרִי
הָאִישׁ אֲשֶׁר זוֹכֶה לְהַדְּבִיק מִחֻשְׁבָּתוֹ בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, וְזוֹכֶה לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, אֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מְסַפְּרִים עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הָאֲמֵתִיִּים, שְׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם הֵיִתָּה
אֶצְלָם הַעֲבוּדָה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ (פְּרִישׁ^ס), עִם חִיּוֹת נִפְלְאוֹה, וְהָיוּ תְּמִיד
מִישְׁבִּים בְּדַעְתָּם, כְּמוֹ אַחַר שָׁנָה אַרְפָּה, וְזֶה כָּא לְהֵם מֵרַב

צח אשר ג' שו בנחל

התבודדות שזכו להתבודד, כי התבודדות מישבת את המח, ומסדרת ומכניסה בו סבלנות גדולה, וכל מי שמתבודד הרבה, זוכה שמזדבך מחו ביותר, וזוכה להגיע אל דבקות אמת.

ג' שו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, אשריך ואשרי חלקך על מעלתך במצות הצדקה הזו, אשר אין ערך אליה, כי ידוע לנו, איך שספרי רבנו ז"ל הם הצלת נפשות ממש, כי דברי רבנו ז"ל הם כמים קרים על נפש עיפה — אשריך ואשרינו.

חמדת לבבי! העקר חזק ואמץ מאד מאד בעבודת התפלה, ובפרט בענייניך שאתה מסבב בצרות ובתלאות כאלו וכו', אי אפשר לך להנצל מהם, רק על-ידי תפלה, שתרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל לדבר (הינו באידיש), ותדבר עמו יתברך כאשר מדברים איש אל אחיו, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות עוד פעם ועוד פעם, אל תתן דמי לו. ואף שבהתחלה יהיה נדמה לך כי הוא חוכא וטלולא, חס ושלום (אתה מדבר אל עצמך, חס ושלום), לא-כן, אהובי, אחי! זה בא מחמת קלקול האמונה, כי המאמין באמונה אמתית, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך, והכל לכל עצם עצמיות אלקותו יתברך, היה עוסק בזה תמיד, כי הלא בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל-כן בכל אשר אפנה אדבר עמו יתברך. וכל ענין התפלה תלוי באמונה, שצריכים להאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות. וזה כלל כל התורה והמצוות, לזכות להגיע אל אמונה זכה וברורה, לידע כי השם יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נפלאה ונוראה עד מאד. וזה נתגלה על-ידי תפלה; כי על-ידי שאדם מתפלל אליו יתברך, ומספר

לִפְנֵינוּ אֶת כָּל לְבוּ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, בְּזֶה מוֹרָה טֹהַר לְכַבּוֹ, שְׁמֵאֲמִין
 בוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּמְכַל שְׁכַן וְכָל שְׁכַן כְּשִׁמְבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל צְרֻכּוֹ,
 מִגְּלָה שֶׁהִכַּל בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְהַרְמַב"ם ו"ל סוֹבֵר (עֵין הַלְכוֹת תְּפִלָּה, פֶּרֶק
 א', הַלְכָה א'; וְסֵפֶר הַמְצוּוֹת שְׁלוֹ, מְצוּת עֲשֵׂה ה'), אֲשֶׁר תְּפִלָּה הִיא מְצוּת
 עֲשֵׂה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם, שְׁנֹאֲמַר (דְּבָרִים יא, יג): "וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל
 לְבַבְכֶם". וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּעֵנִית ב.): אִיזוּהִי עֲבוּדָה שְׁבִלְבָב?
 זוֹ תְּפִלָּה. וְהַרְמַב"ן חוֹלֵק עַל סֵפֶר הַמְצוּוֹת (הַנ"ל), וְסוֹבֵר אֲשֶׁר
 הַפְּסוּק אֵינוֹ אֵלָּא אֶסְמִכְתָּא בְּעִלְמָא, וְאֵין חַיִּיב הַתְּפִלָּה אֵלָּא מְדַרְבְּנָן,
 עֵין שָׁם; עַל-כָּל-פְּנִים לְפִי דַעַת הַרְמַב"ם הַתְּפִלָּה הִיא מִן הַתּוֹרָה,
 וְלְפִי דַעַת הַרְמַב"ן הַתְּפִלָּה הִיא מְדַרְבְּנָן, וְהַרְמַב"ן מְסִים שָׁם, שְׂיָכוּל
 לְהִיּוֹת מֵה שְׁסִמְכוּהוּ אֶקְרָא, אֲשֶׁר מִזֶּה סוֹבֵר הַרְמַב"ם, שֶׁהוּא מִן
 הַתּוֹרָה, שְׁזֶה סוֹבֵב לַעַת צְרָה, שְׂאֵז הִיא מְצוּה, כִּי בְּזֶה שְׂאָנוּ
 מִתְּפִלָּים אֵלֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ, בְּזֶה אָנוּ מוֹדִים שְׂאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא
 יִתְבַּרֵּךְ וְיִתְעַלֶּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, וְהִיא הַמְצִילָה מִן הַצְּרוּת בַּתְּפִלָּה
 וּבִזְעָקָה, עֵין שָׁם. וּבִמָּה שְׂכַתְּב "מְצוּה", כְּתַב עַל זֶה בַּקְּנָאת סוֹפְרִים
 (לְפָרֵשׁ דְּבָרָיו), בִּמָּה שְׂנַתְּפַלֵּל אֵלֵינוּ בְּעַת הַצְּרוּת, וְתִהְיֶינָה עֵינֵינוּ
 וְלִכְבֵּינוּ אֵלֵינוּ כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (בַּמְדָּבָר י,
 ט): "וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר הַצּוֹרֵר אֶתְכֶם, וְהִרְעַתֶּם
 בַּחֲצוֹצְרוֹת, וְנִזְנַרְתֶּם לְפָנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאוֹיְבֵיכֶם". וְהִיא
 מְצוּה עַל כָּל צְרָה שְׂלֵא תִבֵּא עַל הַצְּבוּר וְכוּ', עֵין שָׁם; הָרִי לָךְ,
 שְׂגַם הַרְמַב"ן סוֹבֵר, אֲשֶׁר בְּעַת צְרָה הִיא מְצוּה לְהַתְּפַלֵּל, כִּי בְּזֶה
 שְׂמִתְּפַלֵּל אֵלֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא מִגְּלָה שְׁמֵאֲמִין בוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהוּא יָכוּל
 לְהוֹשִׁיעַ.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְכַבִּי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, חוּס וְרַחֵם עָלֶיךָ, וּבְרַח
 לָךְ אֵלֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִסְפֹּר לִפְנֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה שְׂעוֹבֵר
 עָלֶיךָ, וְתִצְעַק וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ בַּפְּרָטִיּוֹת כָּל מֵה שְׂאֵתָה צְרִיךְ,
 וְתִהְיֶה עֶקֶשׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְתוֹשַׁע.
 וְעַקֵּר כְּבִדוֹת הַתְּפִלָּה הוּא, שְׂאֵין לְאָדָם אֲמוּנָה בְּעִצְמוֹ, שְׂיָכוּל לִפְעַל
 אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ; כִּי בְּזֶה שְׂאֵין אֲמוּנָתוֹ חִזְקָה בְּשְׂלֵמוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה
 עוֹשֶׂה חוֹר בְּכִלֵּי שְׁלוֹ, וְאֵינוֹ יָכוּל לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁפַע אֲשֶׁר מוֹכֵן

בַּעֲבוּרוֹ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נַחֲלוֹת, הַלְכָה ד'); ; וְעַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּדַבָּר זֶה, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יְתָבְרָךְ אֶת כָּל לִבְךָ, וּתְאַמֵּין שְׂאִין שׁוֹם דְּבוּר נֶאֱבָד לְמַעַלְהָ. וְאִם הִיִּית יוֹדֵעַ מַה שְּׁנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הַמְתַּפְּלֵל אֵלָיו יְתָבְרָךְ, הִיִּית חֶזֶק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. כִּי זֶהוּ עָקֵר הַשְּׁעֲשׂוּעִים לְמַעַלְה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אִיךָ אָדָם שֶׁמְסַכֵּב בְּזֶה הָעוֹלָם עִם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה תְּלָאוֹת וּמְרִירוֹת, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְהַרְפַּתְקָאוֹת וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מְחֻזַּק עֲצָמוֹ, וּבוֹרַח אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יְתָבְרָךְ אֶת כָּל לְבוֹ — אֵין לְמַעַלְה מְזֶה.

עַל-כֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר, לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וּבְכָל רֶגַע פְּנוּי, לֶךְ תְּדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךְ, וּתְשִׁיר לְפָנָיו שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחֲתוֹ, וּתְהַלְלוּ וּתְפָאֲרוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְדַּכֵּךְ מַחֲרָךְ, וְתִזְכֶּה לְאוֹר הַגְּנוּז לְהַצְדִּיקִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בַּמְדַּבֵּר, רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיּוֹן ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נְפֹשִׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נִחַל נִזְבַּע מְקוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

יְדִידֵי הַיְקָר! כְּשֶׁרַבְּנוּ ז"ל יָצָא מְעִיר הוֹסִיאַטִין לְגוֹר בְּעִיר מְעַדְוֹדִיוֹקָע, יָצָאוּ הֶרֶב הַחֲסִיד ר' יוֹדֵל וְהֶרֶב הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל אֵיזִיק גַּם-כֵּן לְדוֹר שָׁם, כְּדִי שִׁיְהִיו סְמוּכִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל. אָמַר לָהֶם רַבְּנוּ ז"ל: "אֲנִי מִתְגַּעְגַּע אַחַר הַדְּרָכִים שֶׁלְכֶם, שֶׁהִיִּיתֶם נוֹסְעִים בָּהֶם אֵלָי." וְאָמַר לָהֶם, שֶׁמִּכָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁלָּהֶם כְּשֶׁנִּסְעוּ אֵלָיו — נִבְרָא מִלְאָךְ. וְאָמְרוּ לְרַבְּנוּ ז"ל: "הֲלֹא גַם כַּמָּה יְגִיעוֹת הָיוּ לָנוּ, וְכַמָּה פְּסִיעוֹת הִלְכְנוּ קֹדֶם שֶׁשְׁכַרְנוּ הָעַגְלָה לְנוֹסֵעַ?!" וְהַשִּׁיב לָהֶם רַבְּנוּ ז"ל: "בְּוַדָּאי גַם זֶה בְּכָלֵל, כִּי גַם מֵאלוֹ הַפְּסִיעוֹת נִבְרָא מִלְאָךְ מִכָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה."

אָשֶׁר ג' שז בַּנְחַל קא

מה אמר לך, ידידי היקר! גם אני יכול לומר לך דבר זה בודאות גמורה: הדרךכים מתגעגעות אחרריך מאד מאד, מי אינו זוכר איך שבכל סעדת ברית מילה היית שם, והפצת בעת הסעדה "ברית שלום", ועל-ידי-זה נתפרסם שמו של רבנו ז"ל. ודברו בעת הסעדה מרבנו ז"ל — זה בכה וזה בכה. ומי גרם את זה? "אתה". מי אינו זוכר, איך שפסעת פסיעות הרבה בעבור כל ספר מספרי רבנו ז"ל להפיצו. ותהלה לאל, זכית בזכיות חנם להפיץ אלפים ורכבות ספרים בלי שום גזמא. ועכשו אתה חסר מכל זאת וכו'.

צריך שתדע, אהובי, אחי! יבוא היום אשר תפשוט את גופך הגשמי, ואז תראה ותשביל את גדל השעשועים ואת נפלאות המלאכים שבראת על-ידי מסירות נפשך בהפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם. איזה נעם ואיזו ערבות מחפה לך. על-כן חזק ואמץ מאד מאד להתחיל עכשו ביתר עז וביתר מרץ להפיץ ספרי "ברית שלום" בכל סעדת ברית מילה. וכן נדפס בעת ספר נפלא, הפלא ופלא "שמירת הברית", אשר ראוי שיהיה ספר זה לכל בחור. וגם נדפס בעת קונטרס "העין רואה", אשר ראוי מאד להפיצו קדם הקיץ, והוא מדבר באריכות ממעלת הזוכה לשמר את עיניו.

חמדת לבבי! אם היית יודע מעלתך בשמים, ואיך שמדברים ממך, היית שמח עד מאד. ויש הרבה דברים שאי אפשר לכתב בספר, כי הלא כל העולם נקרא על שם העלם, שנעלם אלקותו מהכל, ומסתובב בחור צעיר, ומפיץ ספרי הנחל הנובע מקור חכמה, שהיא הכנה למשיח צדקנו, ופה ושם נתעוררים בני-אדם בתשובה אמתית על ידך, היש עוד נעם יותר מזה? ! היש עוד שבח גדול יותר מזה? ! ומי הוא זה הבחור? אתה אתה, ידידי היקר. על-כן חזק ואמץ מאד!

אקווה לראותך בקרוב, גם הכנתי בעבורך כמה שקים עם ספרים לשלח לארץ ישראל, ראה לשלח.

הדורש שלומך...

קב אֲשֶׁר ג' שח בַּנְחַל
ג' שח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בַּמְדָּבָר ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נִחַל נִזְבַּע מְקוֹר ח'כְּמָה,
זְכוּתוֹ נִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ זָאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּנִדּוֹן הַמַּחְלָקָת וְכוּ'.
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֲלִין פּט.): אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, אֲלָא בְּשִׁבִיל
מִי שְׁבוּלָם אֶת עֲצָמוֹ בְּשַׁעַת מְרִיבָה, עֵינֵי שָׁם. וְעַל־כֵּן עָלֶיךָ רַק לְסַתֵּם
פִּיךָ, וְלִבְלִי לְהַפְנִס בְּשׁוּם וּכְוָחִים, וְלִבְלִי לַעֲשׂוֹת אִתָּם שׁוּם עֲסָקִים.
אִתָּה בְּרַח לָךְ רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
וְלֹא לַעֲנוֹת לְמַחְרָפוֹ וְלִמְבוֹזוֹ כָּלֵל. וְצָרֶיךָ שְׁתַּדַּע, שְׁמַחְלָקָת שֵׁיכֶת רַק
בֵּין שְׁנֵי אֲנָשִׁים, זֶה אוֹמֵר כָּךְ וְזֶה אוֹמֵר כָּךְ, אֲזִי שֵׁיכֶת מַחְלָקָת, אֲבָל
בְּעִסְקָנוֹ, שֶׁהוּא עֵסֶק רַבְנוֹ ו"ל אֵין מַה לְחַלֵּק עֲלֵינוּ, רַק לְמִסַּר נַפְשָׁנוּ
וְלִגְלוֹת וּלְפָרְסָם דַּעַת רַבְנוֹ ו"ל מַחְדָּשׁ, וְלִגְלוֹת אִמְתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ
וְאִמּוֹנָתוֹ לְכָל הַחֲפָצִים. וְכָל עֲנִינֵינוּ הוּא רַק לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֵלֶיךָ
יִתְבָּרַךְ, וְלְסַתֵּם אֲזִינֵינוּ לְגַמְרֵי, וְלִבְלִי לְשַׁמַּע שׁוּם דְּבוּר נִגַּד זֶה.
וְעַל־כֵּן מַה שֶּׁיָּךְ בְּכָלֵל מַחְלָקָת?! (כְּמוֹ אֶחָד שְׁמַדְבָּר לְקִיר
וּמִתְקוּטָט עִמּוֹ, לְמָה עוֹשֶׂה כָּךְ?! לְמָה מִתְנַהֵג כָּךְ?! לְמָה אִתָּה
כּוֹתֵב כָּךְ?! הִיִּקְבַּל תְּשׁוּבָה?! כְּמוֹ־כֵן צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג עִם
הַמִּתְנַגְּדִים עֲלֵינוּ, שֶׁהֵם בְּאִמְתּוֹ מִתְנַגְּדִים עֲלֵינוּ יִתְבָּרַךְ, כְּעֵין שְׁפָרַשׁ
רַבְנוֹ ו"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן לַח) הַפְּסוּק (תְּהִלִּים עג, ט): "שְׁתוּ בְּשָׂמִים
פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ בְּאֶרֶץ", כִּי עֲכָשׁוּ נִתְפַּשְׁטָה הָאִפִּיקוֹרְסוֹת,
שֶׁהִתְרָה הִרְצוּעָה לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצְדִּיקִים וְעַל כָּל יִרְאֵי ה', וְהוּא
כְּמִי שְׁפוּשְׁט לְשׁוֹנוֹ נִגַּד כָּל הָעוֹלָם, וְאֵינוֹ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל הָעוֹלָם,
וּבְאִמְתּוֹ זֶה הָאִפִּיקוֹרְסוֹת הִיא נִגַּד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, אִךְ שֶׁהֵם
בוֹשִׁים לְדַבֵּר בְּפְרוּשׁ עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן הֵם מִהַפְּכִין
אִפִּיקוֹרְסוֹת שְׁלָהֶם לְדַבֵּר עַל הָעוֹלָם, עֵינֵי שָׁם; וְעַל־כֵּן עֲלֵינוּ רַק
לְמִסַּר אֶת עֲצָמָנוּ אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה וְלֹא
לְהִסְתַּכֵּל וְלֹא לְשַׁמַּע עַל שׁוּם דְּבָר שְׁבוּזָה הָעוֹלָם, רַק לְרְאוֹת וְלְשַׁמַּע
אֶת הָאֱלֹקוֹת שִׁישׁ בְּכָל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה. וְעַל־כֵּן מַה אֲכַפֵּת לָנוּ מַה

אָשֶׁר ג' שט בְּנַחֵל קג

שָׁהם מְדַבְּרִים!?! עֲלֵינוּ לְהִיּוֹת בְּטָלִים וּמְבֹטְלִים בְּאוּרוֹ יִתְבַּרְךָ,
וְדְבוּרֵיהֶם צְרִיכִים לְהִיּוֹת כְּמִי שֶׁמְדַבֵּר אֶל הַקִּיר (מִשֵּׁ).

חֲמַדַּת לְבָבִי! אִם תִּתְנַהֵג כָּךְ, תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וְלֹא תִהְיֶה
לְךָ שׁוּם מַחְלָקַת עִם שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי הֲלֹא אַתָּה בְּטָל וּמְבֹטְלַת בּוֹ
יִתְבַּרְךָ, וְאִיךָ שֵׁיכַת מַחְלָקַת עֲלֶיךָ?! וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת טו, ז): "וְנַחֲנוּ
מָה כִּי תִלְיֵנוּ עֲלֵינוּ", אֲשֶׁר מֹשֶׁה רַבְּנוּ זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הַבְּטוּל
בּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַד שֶׁלֹּא הָיָה שִׁיף שִׁיקָבֵל עַל עֲצָמוֹ אִיזוֹ מַחְלָקַת. וּבְזֶה
מְפָרְשִׁים מֵאֲמָרָם ז"ל (אָבוֹת ה): אִיזוֹ מַחְלָקַת שֶׁאֵינָה לְשֵׁם שְׁמִים?
מַחְלָקַת קִנְיָן וְעֲדָתוֹ. הֲלֹא הָיָה צְרִיף לְהִזְכִּיר מַחְלָקַת מֹשֶׁה עִם קִנְיָן?
אֲלֹא הַתְּרוּץ הוּא כַּנִּל, כִּי מֹשֶׁה לֹא חָלַק כֻּלָּל, הוּא הָיָה בְּטָל
וּמְבֹטְלַת בְּאוּרוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמָה שִׁיף לְחַלֵּק עַל אָדָם כְּזֶה, שֶׁהוּא אֵינוֹ
נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם כֻּלָּל (וְאִם חוֹלְקִים עָלָיו, הוּא כְּמוֹ שְׁחוֹלְקִים עַל
הַקִּיר). וְהִבֵּן אֶת כָּל זֹאת לְעֵבֶדָה וּלְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדָּר בַּמְדַּבֵּר ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לִידִידֵי הַיְקָר, הָאֲבֵרְךָ שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ,
מְקוֹר חֲכָמָה הַקְּדוּמָה מְסוּד שֶׁלֹּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... גִּרוֹ זָאִיר.

מְכַתְּבֶךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפָדְיוֹן — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
יִמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים.

אוֹדוֹת שֶׁאֲלַתְךָ בְּעֵנִין הַמְקוּוֹה שֶׁל עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, שֶׁמַּעֲתִי
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִלֵּךְ סְמוּךְ מְאֹד אַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם, וְכֵן
נוֹהֲגִים כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁהוֹלְכִים סְמוּךְ מְאֹד אַחַר חֲצוֹת,
וּמְלַבִּישִׁים אֶת עֲצָמָם כְּכָר בְּגָדֵי שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּמְכִינִים אֶת עֲצָמָם
לְשַׁבַּת־קֹדֶשׁ. וּמְסַפְּרִים עַל ר' אֲבֵרְהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל, "אֲזַ עַר הָאֵט
גִּינוּאָרְט אוֹיף שַׁבַּת", חֲכָה הַרְבֵּה עַל שַׁבַּת וְכוּ'ל, שֶׁתְּכַף־וּמְיָד אַחַר

קד אָשֶׁר ג' שי בַּנְחָל

חצות הַלַּיְלָה לַמַּקְוֵה, וְחִפָּה עַל שַׁבַּת. אֵךְ מֵה שְׁאֵתָה שׂוֹאֵל לַיְלָה גַם סְמוּךְ מְאֹד לְכִנְיִסַּת שַׁבַּת, הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה, כִּי מַקְוֵה הִיא מְטַהֶרֶת וּמוֹשְׁקֶת אֹר וְחַיּוֹת וְשִׁפְע וְזִיו לְאָדָם, וַיְכֹלִים לַיְלָה כַּמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם, אָבֵל אֹדוֹת לְכַבּוֹד שַׁבַּת הוּא כַּנ"ל. וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְקַבֵּל בְּאַמֶּת אֶת הַשַּׁבַּת בְּקִדְשָׁה וּבְשִׂמְחָה וּבְחַיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר נְשֵׂא הַיְתִשׁוּם.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיְקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. אֹדוֹת שְׁשֵׂאֲלֶתָ בְּעֵנֶיךָ שְׁלוֹם-בֵּית וְכו'. הָעֵקֶר רָאָה לְקַיִם מְאַמְרֵם ו"ל (אָבוֹת א): "וְאֵל תִּרְבֶּה שִׁיחָה עִם הָאִשָּׁה, בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ, קַל וְחֹמֶר בְּאִשְׁתְּ חִבְרוּ, מִכָּאֵן אָמְרוּ חַכְמִים, כָּל הַמִּרְבֵּה שִׁיחָה עִם הָאִשָּׁה גּוֹרֵם רָעָה לְעֲצָמוֹ וּבוֹטֵל מִדְּבַרֵי תוֹרָה, וְסוֹפּוֹ יוֹרֵשׁ גִּיהֵנוּם", עֵינֶיךָ שָׁם. הֵינּוּ לְמַעַט בְּדַבּוּר, כִּי "בְּרַב דְּבָרִים לֹא יִחְדַּל פֶּשַׁע" (מְשַׁלֵּי י, יט); וְעֵנֶיךָ יְרוּשַׁת הַגִּיהֵנוּם הוּא עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִדְבָר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ עִם אִשְׁתּוֹ, לְבַסּוֹף יָבוֹאוּ לַיְדֵי וּפּוֹחִים, וַיִּתְקוּטְטוּ יַחַד. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! רָאָה גַם רָאָה לְמַעַט בְּדַבּוּר עִם אִשְׁתְּךָ, וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצָּחַת. רָאָה לְכַבְּדָה וּלְיִקְרָה מְאֹד מְאֹד, וּלְעוֹלָם אֵל תִּתְקוּטְט עִמָּה, וְתִסְבַּל כָּל תְּבֵא עֲלֶיךָ, כִּי מֵה שְׁצָרֶיךָ לְסַבֵּל מִשְׂאָר בְּנֵי-אָדָם — הַכֹּל מִשְׁגָּח, וּמִכָּל שְׂכָן שְׁצָרֶיךָ לְסַבֵּל מִאִשְׁתּוֹ, וְעַל-כָּל-פָּנִים הוּא נֹצֵל עַל יְדֵי מַעֲבְרוֹת וְכו'. הָעֵקֶר הוּא אֶהְבָּה וְקָרוֹב לְכַבּוֹת וְכו'. מִצְדָּךְ אֵתָה צָרֶיךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד טוֹב לָב, רַחוּם לָב, וְאֵל תִּסְתַּכַּל אִיךָ שֶׁהִיא תִתְנַהֵג עִמָּךְ וְכו'.

חֲמִדַּת לְכַבִּי! כָּל הַמִּתְחַלְקֶת נִמְשַׁכֶּת מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, שְׁנִדְמָה לוֹ, שֵׁשׁ לוֹ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם כַּמָּה מְאֹד שָׁנִים וְכו', אָבֵל כְּשֵׁיכְנִים

אֲשֶׁר ג' שִׁיא בְּנַחַל קה

בְּדַעַתּוֹ, אֲשֶׁר אֵין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַיּוֹם הַזֶּה, מִכָּל שָׁפָן רַק שְׁעָה
זו, אֲזַי לְעוֹלָם לֹא יִתְקוּטֵט, כִּי הֲלֹא הַיּוֹם הַזֶּה, אוֹ הַשְּׁעָה הַזֹּאת הִיא
הָאֲחֵרוֹנָה מִחַיֵּי... וְאֵיךְ יֵשׁ לִי זְמַן לָזֶה?! וְאֵי אֲפֹשֶׁר לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה,
וְהַמְשָׁכִיל יִבִּין מִדְּבָרֵינוּ עֲצָה נִפְלְאָה.

וְאוֹדוֹת בְּלְבוּלֵי הַמַּחְשָׁבָה, הִנֵּה טוֹב מְאֹד, אִם הֵייתָ נֹזֶהר
בְּטְבִילַת מְקוּהָ כָּל יוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

כְּתִיב (מְשַׁלֵּי יח, כא): "מְנוֹת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן"; עֲקֹר קִיּוֹם הָאָדָם
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת — הַכֹּל הוּא רַק כְּפִי דְבוּרוֹ; אִם שׁוֹמֵר מְאֹד
עַל דְּבוּרוֹ, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, אֲזַי חַי חַיִּים טוֹבִים
וְנִעִימִים, מֵהַ שְׁאִין בֶּן כְּשִׁמְפִקִיר אֶת דְּבוּרוֹ, וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל
רוּחוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה חַי חַיִּים מְרוֹרִים מְנוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְרוֹאִים
בְּחֹשׁ, שְׁכָל מִי שֶׁהוּא נוֹטֵר אֶת דְּבוּרוֹ, וְהוּא עַל-פִּי-רַב שׁוֹתֵק, וְאֵינוֹ
מְדַבֵּר, דִּיקָא הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים, וְהוּא בְּשִׁלּוּם עִם הַכֹּל, וְכֵן יֵשׁ
לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת. מֵהַ שְׁאִין בֶּן, מִי שֶׁמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל פִּיו, הוּא
מִתְגַּרֵּה עִם אֶחָד, וְכֹא לְמַחְלָקַת עִם זֶה אוֹ עִם זֶה, וְחַי חַיִּים מְרוֹרִים,
וְהוּא תָּמִיד מְבַלְבֵּל בְּלִי שׁוּם יִשׁוּב הַדַּעַת כָּלֵל.

ג' שִׁיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְשֵׂא הַתְּשׁוּמָה.

שְׁלוֹם רַב לִידֵידי הַיְקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נִחַל נִוְבַע מְקוֹר חַיְכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גַּר וְאֵיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרוּךְ בְּצֵרוּף הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי,
וְלְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבְכַרְט שְׁסַפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּיַדְךָ
— הַפֶּךָ בָּהֶם דְּכֹלָא בָּהֶם — עֲצוֹת וְהַתְחַזְקוֹת. תְּאֲמִין לִי, שְׁאִין

עוד נעימות וחייות בעולם, כמו ספרי רבנו ז"ל, ואשרי השוקד בהם תמיד.

גם שמחתי מאד, שאתה כותב, שאתה מתועד בכל יום עם חבריך, וכיחד אתם מדברים מרבנו ז"ל, זה עולה על הכל, כידוע בין אנשי שלומנו, אשר נקדת החבר היא העקרית בהשלים נקדות המובאות בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן לד); כי החבר מסביר את נקדת הרב, ומחזק את נקדת עצמו, עין שם; ובלי חבר, סוף כל סוף נופלים ומתקררים. וזה שאמר החכם מכל אדם (קהלת ד, ט): "טובים השנים מן האחד, כי יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם פלו האחד יקים את חברו ואלו האחד שיפל ואין שני להקומו", עין שם; וכן יש לרמוז בהתורה "קרא את יהושע" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), שהנקדה העליונה מתחדת עם הנקדה התחתונה על-ידי הנא"ו דיקא, והנא"ו היא נקדת החבר (כי הנא"ו הם תמכי אורייתא, וני העמודים, שהוא בחינת החברים העוזרים זה את זה, בחינת יששכר וזבולון). ועל-כן דיקא על-ידי חבר טוב יכולים להתחד עם הצדיק. ומספרים שהרב החסיד ר' אברהם שטערנהארץ ז"ל נכד מוהרנ"ת ז"ל (שהיה חדוש נפלא בין אנשי שלומנו) היה לו חבר טוב, ושמו ר' מרדכי שוחט ז"ל, והיתה דרכם איזו תקופה ארפה להתועד יחד מדי יום ביומו באיזו שעה קבועה, ולדבר יחד מרבנו ז"ל, פעם הליך זה אצל זה ופעם להפך, כי היה מדי יום ביומו. ופעם אחת ביום הקדוש (יום הכפורים) נתעוררה תשוקה עצומה אצל הרב החסיד ר' אברהם ז"ל, לילך אל המקום ששם היתה דרכם להתועד, ואף שעלה בלבו ספק, מי יודע אם אמצא עכשו את חברי, הלא היום הזה יום הקדוש והנורא, אף-על-פי-כן מרב תשוקתו לדבר מרבנו ז"ל אמר לעצמו — אלך, ויהי מה, ומה נפלא היה בעיניו, שכבר מצא שם את ר' מרדכי מחכה עליו, ונתעוררו אז שניהם בתשוקה עצומה, ודברו מרבנו ז"ל בהתלהבות עצומה, והרגישו אז כל מיני נעים וערבות וכו'. וכן ידועים לנו המון ספורים (יזכני השם יתברך להדפיסם, אם ירצה השם) מאנשי שלומנו היקרים, איך היו זהירים בזה מאד —

להתנעד יחד מדי יום ביומו, ולדבר מרבנו ו"ל, כי הדבור ממנו ו"ל בעצמו מכניס תשוקה והתעוררות וחיות בלב האדם. ועל-כן טוב מאד אתה עושה, ומי יתן שתמיד בזה כל ימי חייה, כי נקדת החבר היא העקר בדעת רבנו ו"ל, ולמען השם תראו ללמד ביחד את השיחות של רבנו ו"ל, שמוהר"ן ו"ל אומר, מה שהעקר שהפיר את רבנו ו"ל, היה על-ידי השיחות חלין שלו, ואלו השיחות היקרות שרשמם ב"שיחות-הר"ן" וב"חי-מוהר"ן". ומה טוב ומה נעים שתלכו לשמש את אחד מגדולי אנשי שלומנו, כי שמוש תלמידי חכמים הוא יותר מלמודה, כמאמרם ו"ל (ברכות ז): 'גדול שמושה יותר מלמודה'; כי המשמש תלמיד חכם, זוכה לשמע אצלו נפלאות פלאי פלאות, ובכפרט תלמיד חכם הדבוק בכל נימי נפשו אל רבנו ו"ל. (אף צריכים לבקש ולחפש, הרבה מאד אחר תלמיד חכם כזה שקבל בשלמות את יסוד דעתו הקדושה של רבנו ו"ל, כי בודאי בכל דור ודור יש יחידי סגלה בין אנשי שלומנו, אשר בהם מאיר אור רבנו ו"ל (עין לקוטי-הלכות שלוחין, הלכה ה', אות י"ב). ושמעתי מאנשי שלומנו, שגם בכרטיות הנהגת רבנו ו"ל, יש בכל דור בחינת ראש בית (המוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), אף הוא נעלם ונסתר מאד מאד, כי אם היה הוא מתגלה, היה הוא זוכה לגלות את הצדיק האמת, שהוא באמת הראש-בית של כל העולם כולו, אף מרב התמורות, הוא נעלם ונסתר עד מאד, וצריכים לחפש הרבה אחרי אנשי שלומנו האמתיים, היכולים לעשות לו טובה רוחנית, טובה נצחית, ואם יגעת ומצאת — תאמין.

הדורש שלומך...

ג' שיב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר.

חַמְדַּת לְבָבִי! רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד בְּעֶסֶק הַהִדְפָּסָה וְהַהִפְצָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד מִצְוָה וְזְכוּת הַרְבִּים גְּדוּלָה מְזוּ, כִּי בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל גְּאֻלְתָּנוּ הַנְּצַחִית, כִּי הַמְּשִׁיחַ בְּדַעַת רַבְּנוּ ו'ל יִכְבֹּשׂ אֶת הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן כָּל מַה שְּׁעוֹזְרִים לְהַפְּיֵץ וּלְפָרְסֵם וּלְגַלּוֹת דַּעַתוֹ, כְּמוֹ-כֵן עוֹזְרִים לְקְרוֹב הַגְּאֻלָּה. וְלִהְיוּךָ — כָּל מַה שְּׁמִסְתִּירִים וּמְכַסִּים אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו'ל, יוֹתֵר נְעֻלְמַת וְנִסְתָּרַת וְנִתְרַחֶקֶת וְנִתְעַכְבֶּת הַגְּאֻלָּה. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שְׁבַעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים נִתְגַּשֵּׁם כָּל-כָּךְ, עַד שְׁעוֹד זוֹרֵק וְכָל וְלִכְלוּךָ וְכוּ', עֲנִשׁוּ גְדוֹל מְאֹד מְאֹד. עַל-כָּל-פָּנִים אָנוּ מִצְדָּנוּ, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׁבַתְקָךְ יְרִידָתְנוּ, בְּתַקְּךָ קִטְנוֹתֵנוּ, אָנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת שְׂמֵשִׁים אֲצֵל רַבְּנוּ ו'ל, וְלִהְדַּפִּים וְלִהְפִּיץ סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת לְמוֹדוֹ הַטּוֹב בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּזֶה רְאוּי לָנוּ לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצֻמְנוּ מְאֹד מְאֹד, אִף שְׂאָנוּ נִמְצָאִים בְּמָקוֹם שְׂנֵמְצָאִים, בְּתַאֲוֹת וּבְמַדוּת רַעוֹת וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן אֵין אָנוּ חוֹלְקִים עַל אֲמַת כְּזוֹ, וְאֵין אָנוּ מְבַזִּים סִפְרֵים קְדוּשִׁים, וְכָל כְּסוּפֵינוּ וְתַקְנוֹתֵנוּ לְקִרְבַּ רְחוּקִים אֶל הַלְמוּד הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, זֶה כָּל חִיוֹתִי וְהַתְּחַזְקוֹתִי, אִיךָ שֶׁהוּא אִיךָ שֶׁהוּא, בְּתַקְּךָ גְלוּתִי וְטְרִדוֹתִי וְצָרוֹתִי הַמְּרַבּוֹת, עַל-כָּל-פָּנִים אָנִי עוֹסֵק לְשִׂמְשׂ אֶת רַבְּנוּ ו'ל. וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית תִּהְיֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִף שְׂאִינְךָ רוֹאֶה שׁוֹם דָּבָר, כִּי כָּבֵר גְּלָה לָנוּ מוֹהַרְנֵת ו'ל וְאָמַר פַּעַם אַחַת כְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֲזוּי גִיִּט דָּעַם רַבִּינָס זֹאךְ, דָּעַם עֲרֻשְׁטִין טְרִיט וְוֹאס מְעַן דֶּאֲרַף טְרַעֲטִין זַעֲהֵט מְעַן אוֹן מְעַהר נִישְׁטט; וְאָסוּר לְפַל, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, בְּשׁוֹם חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֲדַרְבֶּה זֶהוּ עֵקֶר תַּקְוִינְךָ שְׁקַלְקֵלֶת בְּעֵבֶר — בְּזֶה שְׂאֵתָה תּוֹכָה לְקִרְבַּ בְּנֵי-אָדָם לְעַבּוֹדָתוֹ יְתִבְרַךְ. וְאִם הִיִּיתָ יוֹדֵעַ וּמְאֲמִין מִרְחוּק מַעֲלַת זֶה הָעֲנָן הַנִּשְׁגָּב שֶׁל הַדְּפַסַּת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, הִיִּיתָ עוֹסֵק בְּזֶה בְּחִיוֹת וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא הִיִּיתָ מִתְּפַעֵל מִשׁוֹם בֶּן-אָדָם כָּלָל. אֲדַרְבֶּה הִיִּיתָ עוֹסֵק בְּזֶה בִּיתֵר שְׂאֵת

(ע) כָּךְ הוֹלֵךְ דְּבַר רַבְּנוּ ו'ל, הַפְּסִיעָה הַרְאִשׁוֹנָה שְׁצָרִיכִים לְפַסֵּעַ רוֹאִים יוֹתֵר לֹא.

אָשֶׁר ג' שיג בַּנְחַל קט

וּבִיתָר עוֹז, כִּי בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שָׁם הוּא הַמְּקוֹם הַכִּי מְכֻשָׁר לְאוֹר רַבְּנוּ ו"ל, וּבִכְרֵט בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִים, אֲשֶׁר הֵם תְּמִימִים מְאֹד, וְאוֹר רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ מְתַאֲכֶסֶן אֶלָּא בְּמְקוֹם שֵׁשׁ תְּמִימוֹת, כִּי דָבָר רַבְּנוּ ו"ל הוּא תְּמִימוֹת עֲמָקָה, "עֲמָק עֲמָק מִי יִמְצְאוּנוּ" (קִהְלֵת ז, כד). וְרוֹאִים שֶׁבְּמְקוֹם שֵׁשׁ יוֹתֵר תְּמִימוֹת, שָׁם מְאִיר בְּיוֹתֵר אוֹר רַבְּנוּ ו"ל. וּבִכְרֵט יוֹתֵר עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, אִי אֶפְשָׁר שִׁיתְקַיֵּם רַק עַל-יַדֵּי תְּמִימוֹת אֲמִתִּית. וְכֹל מֵה שְׂאֵדָם זוֹכֵה לְסֵלֶק בְּיוֹתֵר אֶת מַחֲזוֹ וְנִדְעָתוֹ, וּמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, יוֹתֵר זוֹכֵה לְהַתְּבוּדָה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אָחִי, אָחִי! בְּרַח לְךָ מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכַרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְסוֹף כָּל סוֹף תֵּצֵא מְמַצּוֹקֶתְךָ וּמִרִידֶתְךָ. אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׂאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד תָּנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹן חֲמֻשִׁים דּוֹלָר עַל פְּרֻשַׁת בְּהַר-בְּחֻקֵּי, וְעוֹד עֲשָׂרִים דּוֹלָר טְשֶׁעִקִים (לֹא עַל הַחֲשָׁבוֹן). וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יִמְשִׁיךְ לָנוּ שְׁפַע, שְׂאוּכַל לְשַׁלַּח לְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאַתָּה מְצַדֵּק תִּרְאֶה לְהַדְפִּים וְלִהְפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכֹל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

ג' שיג.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשִׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנִכּוֹן קַבְלָנוּ. וְהִנֵּה אוֹדוֹת מְשֻׁלוֹת הַסְּפָרִים,

קי אשר ג' שיג בנחל

בְּיָדַי אֲרָעָה אִיזוֹ טְעוּת, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, כָּל מַגְמוּתֵינוּ הֵן לֹא לַעֲשׂוֹת
כְּסֵף, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, רַק לְהַפְיֵץ סִפְרֵי וְדַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וּבְיָדַי, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּיוֹם מָחָר אוֹ בְּעוֹד כַּמָּה
יָמִים, אֲרָאָה לְשַׁלַּח לְךָ הַמּוֹן סִפְרֵים מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹד תִּזְכֶּה
לְהַפְיֵצֵם לְאַחֵרִים כְּרָצוֹנְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּדַע מִרְבֵּי אֲמַת
כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתֵנוּ, רַבֵּי הַמְּקָרֵב אוֹתֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
בְּאֲמַת וּבְתַמִּים. וְלִמְעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תִּרְאֶה לְפָרְסֵם וּלְגַלוֹת לְרַבִּים
תּוֹרַת וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, כִּי הַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ
הַקְּדוּשָׁה יִכְבֹּשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂעוֹזֵר לְקְרוֹב גְּאֻלָּתֵנוּ.

הַעֲקֵר תִּרְאֶה לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ וְעֵלִיז, כִּי זֶה הַיְסוּד וְהַעֲקֵר
בִּיְהוּדוּת, וְכָל מָה שְׂזוֹכִים לְהַכְנִיס בְּדַעְתָּנוּ אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֵיךְ שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר
הוּא, כְּמוֹ-כֵן נִתְרַחֵב לְבָנוּ לְשִׂמְחַת בְּשִׂמְחָה שְׂאִין לָהּ סוּף וְקֶץ, אֲשֶׁר
מְצוּהָ זֶה עוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁנִּתְרַחֵב הַלֵּב וּשְׂמִיחִים
עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׂמוּצָאִים בְּעֶצְמָנוּ, כְּמוֹ-כֵן נִפְתַּח הַפֶּה
וְהַלֵּב לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ (בְּשִׂפְתַי הָאֵם), וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל
לְבָנוּ כְּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.

נָא וְנָא חִזֵּק וְאַמֵּץ עַד מְאֹד, וְלִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, שְׂשֵׁם נִפְשָׁךְ
בְּחַיִּים, וְתִרְאֶה לְדַבֵּר הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

כְּשֶׁתִּקְבַּל אֶת הַסִּפְרִים, נָא לְאֲשֶׁר קִבַּלְתָּם.

אָשֶׁר ג' שיד בנחל קיא

ג' שיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נִשְׂא ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, הַרוֹצֵה לְהַאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת,
הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק, הֵלֵא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה אֵל תְּצַטְעֵר בְּמַעֲשֵׂיךָ וְכוּ', כִּי כֵן
הָיָה אֶצְלֵךְ הַרְבֵּה בְּגִי-אָדָם, קֶדֶם, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, הַתְּלוּצְצוֹ מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְאַחֲרֵיכֶן נִתְעוֹרְרָה בְּלִבָּם חֲרָטָה, וַעֲשׂוּ
תְּשׁוּבָה. וַיֵּשׁ בֵּינֵינוּ הַמּוֹן סְפוּרִים בְּעֵינֵינוּ זֶה, אִיךָ שֶׁהָיוּ בְּגִי-אָדָם
מִתְּנַגְּדִים גְּדוּלִים, וְלִבְסוּף זָכוּ לְעֵינֵי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵין הָאֱמֶת,
וְזָכוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל. עַל-כֵּן אֵל יָרַע לְבָבְךָ וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ.
וְהִנֵּה תִכְףּ-וּמְיָד אַחַר יוֹם טוֹב, אֶשְׁלַח לְךָ כַּמָּה סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וְשֵׁם תִּרְאֶה אֶת מְתִיקוֹת הַלְמוּד הַיְפָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִיךָ
שֶׁמְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אֶת לֵב כָּל אָדָם, וּמְקַרֵּב אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
בְּהִתְקַרְבוֹת אֱמֶת. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה
לְהִשְׁקוֹת אֶת כָּל הַצְּמָאִים מִהַנַּחַל דְּנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְּחֲכָמָתָא
עֲלָאָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נִשְׂא ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לְיַדִּידֵי הַיָּקָר, הָאֲבָרָךְ הַשּׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲמֵשׁ מְאוֹת דּוּלָר לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.
וְהִנֵּה, יַדִּידֵי הַיָּקָר, אַתָּה מְצַטְעֵר בְּחַנּוּם, הֵלֵא כָּבֵד הַרְבֵּינוּ לְדַבֵּר, כִּי
הַהֲכָרַח שְׁיַעֲבֹר בְּזֶה הָעוֹלָם מֵהַ שְׁיַעֲבֹר, כַּמּוּכָא בְּאַרְיִכוֹת (בְּלִקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עז), שֶׁבְּכָל יוֹם צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ צַעַר וְכוּ', עֵינֵינוּ

קיב אָשֶׁר ג' שטו בנחל

שָׁם; וּבְסִימָן קי"ט מְרַבֵּה לְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל מֵעֲנִין יְסוּרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; הָעֵקֶר בְּזֵה הָעוֹלָם — לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה אֶל תּוֹךְ הַשְּׂמִחָה (עֵינֵי שָׁם, חֶלֶק א', סִימָנִים: כג, כד), וְתַחֲזוֹר עַל תּוֹרוֹת אֵלוֹ; כִּי הָעֵקֶר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא שְׂמִיחָה, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת אֵף וְרַק בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֵינִי זֹה עֹצֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמָּךְ כָּל-כָּף אֶל הַצַּעַר וְכוּ'. עֵקֶר מַעֲלַת 'בְּרִסְלָבֶר חֲסִיד' — כְּשֶׁהוּא שְׂמִיחַ תָּמִיד. וְזֶה רָאוּ תָּמִיד, שִׁבְרִסְלָבֶר חֲסִיד' הָיָה תָּמִיד אִישׁ שְׂמִיחַ וּמְבַדֵּחַ אֲחֵרִים.

מֵה וְלָמָּה לָךְ לְהַמְשִׁיךְ עֲצֻמָּךְ אֶל הַצַּעַר?! זָכֹר אֶת יוֹם הָאֶתְמוֹל, אִיךָ עָבַר עָלֶיךָ וְכוּ', הָיִיתָ מְלֵא מְרִירוֹת, וּמְמַשׁ חֲשֵׁבֶת שְׂתַצָּא מִדַּעְתְּךָ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מְרַב מְרִירוֹת וְכוּ', הַתְּקוּטֻטָּה עִם אֲשֶׁתְּךָ וְעִם בְּנֵיךָ וְכוּ', וּמָה הוּא הַיּוֹם? יוֹם חֲדָשׁ, צְרוֹת חֲדָשׁוֹת, וְכָף הוֹלֵךְ וְעוֹבֵר לָךְ יוֹם אַחֵר יוֹם, בְּמְרִירוֹת וּבְמַחְלָקַת וְכוּ', וּמֵאוּמָּה אֵינִי בְּיָדְךָ. הֲלֹא רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ פְעָמִים אֵינִי מְסַפֵּר — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה. וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעו), שְׂרָאוּי לְשִׂמְחָה בְּהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֶף-עַל-פִּי שְׂאִין אַתֶּם יוֹדְעִים מְגַדֵּלֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, רָאוּי לְכֶם לְסַמֵּךְ עָלֶי וְכוּ'. וְאָמַר, שְׂקָדִים צָרִיכִים לְשִׂמְחָה עֲצוּמוֹ בְּמִלֵּי דַעְלָמָא, וְאַחֲרֵי-כֵן יָבֵא לְשְׂמִיחָה אֲמִתִּית, עֵינֵי שָׁם; וְגַם פְּעַם אַחַת אָמַר, שְׂכַפִּי הַנִּרְאָה אִי אֶפְשָׁר לְבֵא לְשְׂמִיחָה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי מְלֵי דְשְׂטוּתָא, לַעֲשׂוֹת עֲצוּמוֹ כְּשׂוּטָה (עֵינֵי שָׁם, סִימָן כ'). וְאָמַר (שָׁם, סִימָן ע"ד), שְׂבַתְחֵלָה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֲצוּמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׂמִיחַ, וְאַחֲרֵי-כֵן יָבֵא לְשְׂמִיחָה אֲמִתִּית, עֵינֵי שָׁם; וְאֵל יִהְיוּ שִׁיחוֹת אֵלֶּה קְלוֹת בְּעֵינֶיךָ, כִּי הֵן עֵקֶרִים בְּחַיִּים.

וְלִמְעַן הַשָּׁם, תִּרְאֶה לִילֶךָ בְּרַקוּד בְּכָל יוֹם, וְאֵל תְּתַבְּיֵשׁ מִהַמְלַעֲיָגִים, כִּי מֵה לָךְ עֲמָהֶם?! אֵף אֶחָד לֹא יִרְחַם עָלֶיךָ, אִם תִּהְיֶה שְׂרָוִי בְּעֲצָבוֹת וּבְמְרִירוֹת וְכוּ'. וְכֵן צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲשֶׁר עֵקֶר הַרְחֻבַת הַדַּעַת הוּא רַק עַל-יַדֵּי שְׂמִיחָה (עֵינֵי לְקוּטִימוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), שְׂכַל מֵה שְׂאָדָם שְׂמִיחַ יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְיִשׁוּב הַדַּעַת יוֹתֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ...

אֲשֶׁר ג' שטז בַּנְחַל קיג
ג' שטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לִיל שְׁשֵׁי לְסֵדֶר נָשָׂא, מוֹצְאֵי הַחֵג ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לַיִדִּי הַיְקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! הַחֵג עֵבֶר עֲלֵינוּ, תִּהְיֶה לְאֵל, בְּשִׂמְחָה רַבָּה,
וּתְהִלָּה לְאֵל, בֵּין הַשְּׂמָשׁוֹת בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים לְמִדְּנוּ בְּצוֹתָא הַתּוֹרָה
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג"ו. וּתְהִלָּה לְאֵל, הֵיוּ דְבוּרִים
נְעִימִים וּמְחַזְקִים אֶת נַפְשׁ הַשּׁוֹמְעִים.

מָה אָמַר לְךָ, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר בְּתַקְּףָהּ גְּלוּתֵנוּ
זְכִינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מֵרַבֵּי אַמֶּת כְּזֶה וּמִתּוֹרוֹת כְּאֵלוֹ. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִימִים לְקַבֵּל
עַל עֲצָמֵנוּ מִחֲדָשׁ לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּאַמֶּת וּבְתָמִים.

יִדִּי הַיְקָר! בְּפֶרֶט לְהַתְּחִיל לְהַתְּמִיד בְּתַנ"ךְ, מִשְׁנֵיּוֹת, בְּכָלִי,
יְרוּשָׁלַיִם, רַמב"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְסִפְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ וּמִדְּרָשִׁים,
וְסִפְרֵי חֲסִידוֹת וּמוֹסֵר, כְּאֲשֶׁר הַזֵּהָר אוֹתֵנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר
(שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח): רְאוּי לְאָדָם שֶׁיַּעֲבֹר וְיִלְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל
הַסִּפְרִים הַקְּדוֹשִׁים, וְלִלְמַד אֶת כָּלֵם, כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּכָל מְקוֹם וְכו',
עֵין שָׁם; וּבְפֶרֶט עֲכָשׁוּ, שֶׁעֵבֶר עֲלֵינוּ חֵג קִבְּלַת הַתּוֹרָה, עֲלֵינוּ לְקַבֵּל
אֶת עַל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ. וּבְאַמֶּת מִי שֶׁמָּטָה שְׂכָמוֹ לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה
הַקְּדוֹשָׁה, מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי נְעִימוֹת וְעֵרְבוֹת, עַד שֶׁאֵינוּ צָרִיךְ כְּבָר שׁוֹם
שָׂכָר, רַק אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁקוֹבֵעַ עֲצָמוֹ
בְּשִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

יִדִּי הַיְקָר! דְּבַרְנוּ מִנְּקֻדָּה אַחַת, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת בְּכָל שָׁנָה
נִתְחַדָּשׁתׁ מִחֲדָשׁ קִבְּלַת הַתּוֹרָה, וְאִף שֶׁכָּבֶר קִבְּלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר
סִינַי, עַל-יְדֵי מִשֶּׁה רַבְּנוּ, אָבֵל רוּחָנִיּוֹת הַתּוֹרָה נִתְחַדָּשׁתׁ בְּכָל שָׁנָה
בְּתוֹסֶסֶת אוֹר. וְכִמְאֹר רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רלט), שֶׁבְּכָל פְּעַם

קיד אָשר ג' שטז בנחל

נתקן העולם יותר ויותר, ואמר: השם יתברך פירט די וועלט שפענער און שפענער¹ ואמר על זה ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: כמו שהוא בגשמיות, שמתנהג בכל פעם יותר יפה, בנראה בחוש, כמו-כן ברוחניות, ודברי פי חכם חזן. והפונה היא, כי עקר שלמות למוד התורה הקדושה לשמה הוא — להוציא לעצמו עצות מכל הלמודים שלומד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא); ועקר העצה הוא איך למצא את האלקות שמסתרת ונעלמת בתוך התורה הקדושה, כי זהו העקר. וכעין שאמרו בזהר הקדוש (מצרע נג): 'אמאי אקרי תורה? דאורי וגלי מה דהנה סתום דלא אתידעי'; ועל-כן בכל שנה ושנה נתחדש ונתוסף אור חדש והארה עצומה מלמעלה, ועלינו לגלות את ההסתרה שבתוך ההסתרה, ולמצא את האלקות הנעלמת ונסתרת בתוך העולם (ועוד היתה אריכות, אף אין הפנאי לרשם הכל).

חמדת לבבי, אל תהיה בטלן! תראה להוציא את עצמך מהדמיון, ותחפש אחריו יתברך. וצריך שתדע, כי הכל אלקות גמור הוא, ועל-כן ראה להיות "מאריך אף" על הכל מפרטי הבריאה, הינו מה שעובר עליך מדומם (מהדירה), או מצומח (מהאילנות שמעפכים ומבלבלים אותך וכו' שם בהחצר), או מחי (מהכלבים של השכנים), או ממדבר (מאנשים החולקים עליך), על הכל ראוי לך למסור את עצמך אליו יתברך, ולהיות סבלן גדול. והשם יתברך יעזר לך, אם תבקש אותו בלשון שאפתה רגיל בה. העקר רק למצא אותו יתברך בכל המארכעות שעוברים עליך.

הדורש שלומך...

(ב) השם יתברך מנהיג את עולמו בכל פעם יותר יפה.

אָשֶׁר ג' שיז בַּנְחַל קטו
ג' שיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל שְׁשֵׁי לְסֵדֶר נָשָׂא, מוֹצְאֵי הַחֵג ה'תש"ם.

שְׁלוֹם לְהַאֲבִיב הַיְקָר, גָּרִים בְּאוֹרֵי־תֵּא תְּדִירָא, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְכַתְּבָךְ עִם הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלָךְ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד נִהְיֵיתִי
מְהֵם, חִילָךְ לְאוֹרֵי־תֵּא, וְרֵאָה לְחַדָּשׁ תְּמִיד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה; כִּי רַבְּנוּ
ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן קה), שֶׁהוּא תְּקוּן גְּדוֹל לְהַרְהוּרִים
רְעִים וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

אוֹדוֹת 'נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע' שְׁכַתְּבָתְּ, כְּכֹר הַאָּרֶץ רַבְּנוּ ו"ל (בְּלְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן כב), שֶׁהִיא תוֹרָה וְתַפְּלָה, נִגְלָה וְנִסְתָּר, 'נַעֲשֶׂה'
הוּא קִיּוּם הַתּוֹרָה, 'וְנִשְׁמַע' הוּא לְשִׁמְעַ סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּבְזֶה צְרִיכִים
לְעֹלוֹת בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עֵינַי שָׁם. וּמוֹכָא גַם בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים,
כִּי 'נַעֲשֶׂה' הוּא בְּחִינַת הַמְּשָׁכֵן, 'וְנִשְׁמַע' הוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה; כִּי קֹדֶם
עָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּשָׁכֵן, שֶׁהוּא מְשָׁכוֹן (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה לֵה, סִמֵּן
ד'), שְׁנַתְּמַשְׁכֵּן שְׁיֵהִיָּה אֶתְנוּ תְּמִיד, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא טו, טז): "הַשׁוֹכֵן
אֵתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאָתְּם", וְאַחֲרֵי־כֵן נַעֲשֶׂה קַבְּלַת הַתּוֹרָה, כִּי אֵף שְׁחַס
וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, נַחֲטָא, אֶף-עַל-פִּי־כֵן בְּזְכוּת הַמְּשָׁכֵן, נִקְבַּל אֶת
הַתּוֹרָה. וַיֵּשׁ לוֹמַר עַל-פִּי זֶה מֵאֲמָרֵם ו"ל, שֶׁהוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה, לֹא
הִיָּתָה הַתּוֹרָה צְרִיכָה לְהִתְחִיל אֲלָא "מִהַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם" וְגו', וּמָה
טַעַם הִתְחִיל מִבְּרֵאשִׁית? מִפְּנֵי שֶׁהַקְּדִימוֹ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמַע, עַד כָּאֵן
לְשׁוֹנוֹ. הֵינּוּ כִּי כָל עֲנִיֵן הַמְּשָׁכֵן הוּא בְּחִינַת גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם,
כִּי אָנוּ עוֹשִׂים דִּיךָ בְּשִׁבְלֵנוּ יִתְבָּרַךְ בְּתַחֲתוֹנִים, וְזֶה כָּל סִפּוּר
בְּרֵאשִׁית, שְׁאָנוּ מְגַלִּים אֶת אֲמַתְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שְׁבָרָא אֶת הַכֹּל,
וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מְקַדִּימִים דְּבָר זֶה, שְׁפָל זֶה הוּא בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה',
עַל-יְדֵי־זֶה אָנוּ זוֹכִים אַחֲרֵי־כֵן לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
'וְנִשְׁמַע', שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְגַלָּה אֶת רְצוֹנוֹ בְּהַתְּרִיבֵנוּ מְצוּוֹת; כִּי קֹדֶם
צְרִיכִים לְהַכִּין מְקוֹם לוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲרֵי־כֵן יִגְלָה אֶת רְצוֹנוֹ, בְּבְחִינַת
(תְּהִלִּים קג, כ): "עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ". וַיֵּשׁ בְּזֶה אֲרִיכוֹת,
אֵךְ מְרַב עֲצִיבוֹתִי עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִילָה — אֶקְצָר, כִּי כָּל סוּד גְּלוּי

קטז אֲשֶׁר ג' שיח בנחל

אֶלְקוּתוֹ יִתְבַרֵךְ וְגִלּוֹי הַנְּבוּאָה וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְרַמְזוּ בְּזֶה; כִּי קִדְּם
צְרִיכִים לְהִכִּין מְקוֹם בְּשִׁבְלֵנוּ יִתְבַרֵךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשָׁכָן, הֵינּוּ לֹא
לְהִתְיַאֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לִידַע כִּי "הַשׁוֹכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאָתָם",
וְאַחֲרֵיכֵן יִנְשָׁמַע' — שְׁנִזְכָּה לְשִׁמְעַ בְּקוּלוֹ יִתְבַרֵךְ, מֵאַחַר שְׁאֲנוּ
יודעים כִּי הַכֹּל אֶלְקוּת גָּמוּר הוּא, וְאִין מְקוֹם בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבַרֵךְ, וְאִף
בְּתִקְוָה יִרְיֵדְתָנוּ וְקִטְנוּתָנוּ, גַּם שֶׁם יְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ זוֹכִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

חֲזוֹק חֲזוֹק לְהִתְמַיֵּד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, אֲשֶׁר אֵין לָךְ מְדָה טוֹבָה
הַיְמָנָה. וּבִפְרָט אִם תִּזְכָּה לְחַדֵּשׁ בּוֹ אֵיזָה חֲדוּשׁ — אֵין לְמַעֲלָה
הַיְמָנּוּ. וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שְׁנִחְדַּשׁ בְּדַבְּרָיו הַקְּדוּשִׁים,
וְהִרְשׁוֹת נִתּוּנָה בְּזֶה לְכֹל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְהַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ
בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵ נְשָׂא, אֶסְרוּ חַג ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר
הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה, מְסוּד שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכו'. ... גָּרוּ יֵאִיר
לְנִצַּח וְנִצְחִים.

מְכַתְּבָךְ בְּצִרוּף הַמַּעוֹת לְצִדְקָה לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וְחִלְקִתִּיו — חֲצִיו
לְהַדְפָּסָה וְחֲצִיו לְהוֹצֵאוֹת בֵּית מְדַרְשָׁנוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ
רַב טוֹב וְשִׁפְעַ דְּקֹדֶשָׁה, בְּגִי, חַיִּי וּמְזוֹנִי, וּבְרִיּוּתָא גּוֹפָא וְנִהוּרָא
מְעֻלְיָא וְכו'.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אוֹדוֹת הַבְּלָבוּלִים שְׁכַתְּבָךְ וְכו', תִּדַע שְׁאֶסוּר
לְקָרָא בְּסִפְרֵים חִיצוֹנִים כָּלֵל, וְאֶפְלוּ סִפְרֵים שֶׁל מַה בְּכָךְ, צְרִיכִים
לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב),
אֲשֶׁר הַמַּחְבֵּר מְכַנֵּס פְּנָיו, שִׁכְלוּ וְחֲכַמְתוּ בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְעַל-כֵּן

אֲשֶׁר ג' שיח בנחל קיז

כְּשֶׁאֶחָד קוֹרֵא סִפְרֵי חִיצוֹנִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, הוּא מְקַבֵּל מִמֶּשׁ אֶת הַפָּנִים וְהַשְּׂכָל שֶׁל הַרְשָׁע, רַחֲמָנָא לְצַלָן. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מַגְלָה כח.): אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּפָנֵי רָשָׁע, וּבַפְּרָט שְׁעַל-יְדֵי עֵיוֹנוּ בְּסִפְרֵים חִיצוֹנִים, מְקַבֵּל שְׂכָלוֹ וְדַעְתּוֹ הַרְעָה וְהִמְשִׁכְתָּה שֶׁל הַכּוֹתֵב, וְזֶה מִזִּיק מְאֹד מְאֹד. וּבִשְׂבִיל זֶה רוֹאִים, כְּשֶׁאֶחָד קוֹרֵא אֵיזָה עֲתוּן, אַחֲר־כֵּן נִתְקַרֵּר מְעֻבְדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִהֵתְלֵהבוֹת שְׁנִתְלֵהב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלִתְוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וְהַסְּבָה הִיא כַּנִּל, שֶׁהַכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ זִהְמָה שֶׁל אֵיזָה נוֹאֵף וְרָשָׁע וְכוּ'; כִּי רַב הַלְבָּלָרִים וְהַכּוֹתְבִים בְּעֲתוֹנִים, הֵם קָלִים וְרִיקִים וּבַעֲלֵי עֲבָרָה וְכוּ', כַּאֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאִישׁ כָּשָׁר מְעִין בְּדַבְרֵיהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְעַרֵּב מִחַ וְדַעַת הַמְעִין בָּהֶם, וּמֵה גַם, שֶׁכְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה א'): מֵה הַשְּׂמֵן הַזֶּה כּוֹס מְלֵא אֵינוּ מְזוּזִיף, אִף דְּבָרֵי תּוֹרָה אֵין מְזוּזָפִים בְּדַבְרֵי לִיְצָנוֹת, אִם נִכְנָס דְּבָר שֶׁל תּוֹרָה לֵלֵב, יוֹצֵא כְּנַגְדּוֹ דְּבָר שֶׁל לִיְצָנוֹת, נִכְנָס לֵלֵב דְּבָר שֶׁל לִיְצָנוֹת, יוֹצֵא כְּנַגְדּוֹ דְּבָר שֶׁל תּוֹרָה, עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַפְטִיר מֵהַבְּלוּלִים וְהַסְּפָקוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ וְכוּ', רְאֵה לֹא לְעֵין בְּשׁוּם סִפְרֵים חִיצוֹנִים. וּבְאֵמַת הַחֲמִירוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּדָבָר זֶה מְאֹד, עַד שֶׁאָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין ז'): אֵלוֹ שְׂאִין לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא — אִף הַקּוֹרֵא בְּסִפְרֵים חִיצוֹנִים, עֵין שָׁם; וְצָרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וּבַפְּרָט בְּעֵתִים הַלָּלוּ, אֵי אֶפְשָׁר לְהַשְׁאֵר בְּאֵמוּנָה טְהוֹרָה, כִּי אִם כְּשֶׁמְעִינִים בְּסִפְרֵי אֲמוּנָה, הַבְּנוּיִים וּמִיִּסְדִּים עַל דְּבָרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶה הַקְדוּשׁ, וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל.

וְלִמְעַן טוֹבְתֶךָ הַנְּצַחִית, בְּרַח לָךְ מֵאֵלוֹ הַסּוֹפְרִים שֶׁחִבְרוּ סִפְרֵי חֲקִירָה וְהַרְצָאוֹת עַל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל סִפְרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַקָּלִי עוֹלָם לְקַחוּ לְעַצְמָם עֲבוּדָה זו, וְזֶה מִזִּיק מְאֹד מְאֹד לְנַפְשׁ אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הַהוֹגֵה בָּהֶם, כִּי פֹה וְשָׁם הַכְּנִיס אֵיזָה קוֹץ שֶׁל רַעַל, שֶׁהוּא נִגְדַּת הָאֲמוּנָה הַטְּהוֹרָה וְנִגְדַת גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל.

קִיחַ אֲשֶׁר ג' שִׁיחַ בְּנַחַל

יְדִידֵי הַיָּקָר! רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ עַל דְּבָרִים כְּאֵלוּ מְאֹד, וְהִרְבֵּה בִקְשׁ וְדַבֵּר, שְׁצַרִּיכִים לְהִתְרַחֵק מִסְּפָרֵי חֻקֵּי הַמִּזִּיקִים מְאֹד מְאֹד. עָקֵר עֲבוּדָתְנוּ הִיא תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת, לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ עַל עֲבוּדָתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִי שׁוּם חֻקִּירוֹת וּבְלִי שׁוּם חֻכְמוֹת, רַק לְהִכְנִיֵס בְּדַעְתָּנוּ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וְנָא וְנָא תִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, עַד שְׁתַּהֲיֶה בְּקֵי בְּהַלְכָּה. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִיר עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן כ"ט), וְיִסוּד הַיְהִדּוּת הוּא לְהִתְמַיֵּד בְּגִמְרָא וְשְׁלַחַן עֲרוּף, וְזֶה הָעָקֵר. וּלְבַל יִחְסַר לוֹ יוֹם מְבֻלֵי גִמְרָא וְשְׁלַחַן עֲרוּף, וּמִלְבַּד זֹאת טוֹב לְלַמֵּד גַּם בְּשָׂאֵר חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ: הַמְדַרְשִׁים וְהַזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל וְסְפָרֵי חֻסִּידוֹת וּמוֹסֵר, אֲבָל גִּמְרָא וְשְׁלַחַן עֲרוּף, אֵל יִחְסַר לוֹ יוֹם אֶחָד, כְּאֲשֶׁר מוּבָא בַּמִּכְתָּבִים שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ ז"ל לְחַתָּנוּ ר' יֶאֱסִי: "בְּקִשְׁתִּי מֵאֱהוּבֵי, חֲתָנִי, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר גִּמְרָא וּפּוֹסֵק, שְׁלֹא תַעֲשֶׂה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִטְּפֵל עָקֵר, רַק אֵת הָאֱלֻקִּים יִרְאֵה וְכוּ"; גַּם יִרְאֶה לְהוֹדִיעַ לִי מַעֲסֵק לְמוֹדוֹ, וְכַמָּה דְפִים גִּמְרָא הוּא לוֹמֵד בְּכָל יוֹם, כִּי בְּאֵלֶּה חִפְצָתִי, שִׁיתְמַיֵּד בְּלִמּוּדוֹ, וְזֶה כָּל מַגְמַתִּי וְדִי לְחִפְיָא" (עֵינֵי כָּל זֶה בְּהַתְחַלַּת סֵפֶר "עֲלִים לְתַרוּפָּה", בַּמִּכְתָּבִים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל); וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ תְּמִיד.

חֲמַדַּת לְבָבִי! 'בְּרִסְלָבֵר חֻסִּיד' נִקְרָא מִי שְׁמַצִּית אֵת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּלֹא זֶה אֵין לוֹ שׁוּם עֲרֻף, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן נ"א): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מֵאִתִּי, שְׁלֹא לְהִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְהַעוֹלָם לְהַטְעוֹת, שְׁלֹא יִטְעֶה אוֹתוֹ הָעוֹלָם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּכְבַר אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה כ"ב): תִּתְיַרְא מִן הַצְּבוּעִין שְׂדוּמִין לְפָרוּשִׁין, שְׁמַעֲשִׂיֵהֶן מַעֲשֶׂה זְמָרִי, וּמִבְּקָשִׁים שְׂכָר כְּפִינְחָס (וְאֵלוּ מִסְתוֹבְכִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בִּינֵינוּ, הֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ יִרְחֵם). צִיַּת יוֹתֵר טוֹב אֵת רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל מַה שְׁמַצִּיָּה תִשְׁמַע לוֹ, וְתִקְיֵם עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֻלְקֵי א', סִימָן קכ"ג), וְרַק זֹו נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' שיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נִשְׂאָ, אִסְרוּ חַג הַיְתוּשִׁים.
שְׁלוֹם וּבִרְכָה לִידִידֵי הַיָּקָר, נִרְ לְהַצְדִּיק נִחַל נִוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יָרִיעוֹת.
וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי טְרִדוֹתֵי רַבּוֹ עַד מְאֹד בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְאִם הֵייתִי עוֹנָה
לְכָל שׂוֹאֵל, הֵייתִי עֶסוּק כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, וְגַם-כֵּן לֹא הִיָּה
מִסְפִּיק, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, רַבּוֹ כְּמוֹ שֶׁרַבּוֹ הַמְתַּעֲנִינִים בְּחִסְדוֹת
בְּרִסְלָב, וְכָל אֶחָד בָּא עִם עֲנִינּוֹ הַפְּרָטִי, וּמְחַפֵּשׂ עֲצָה לְהַצִּיל אֶת
נַפְשׁוֹ וְכוּ', אֵךְ מַה לַּעֲשׂוֹת?! אִי אֶפְשָׁר לַעֲנוֹת לְכָל אֶחָד, וְאֲנִי עוֹנָה
רַק לְאַחַזוֹ קֶטֶן עַד מְאֹד, וְהַלּוֹאֵי הֵיוּ שָׂאֵר אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ גַם-כֵּן
עוֹסְקִים בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה — לְהַפְּיֵץ מַעֲיִינוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה,
”וּבִפְרָט בְּמִקּוֹם לְכַתֵּב כְּתָבִי פְּלִסְתֵּר, הִיָּה טוֹב יוֹתֵר לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ
בַּחוּרִים שְׁבוּרִים, וְלְהַפְּיֵץ מַעֲיִינוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה”. אֵךְ כְּפִי הַנְּרָאָה,
רְשָׁעוֹת נִקְלָ יוֹתֵר מִקְדֻשָּׁה. וְאִם הֵייתִי יוֹדֵעַ כְּמָה נִפְשׁוֹת הַתְּקָרוּ
לְגַמְרֵי מַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכְמָה נִפְשׁוֹת הַתְּרַחֲקוּ מִדַּעַת רַבָּנוּ וְ”ל
עַל-יְדֵי אֵלוֹ הַכְּתָבִי פְּלִסְתֵּר, הֵייתִי קוֹרֵעַ קְרִיעָה בְּבִגְדֶיךָ; כִּי בְּאַמַּת,
לְהַתְּקָרֵב אֶל רַבָּנוּ וְ”ל, הוּא מְהַדְּבָרִים הַכִּי קָשִׁים, כִּי הוּא מְשַׁנֵּה אֶת
בְּחִירַת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְהַבַּעַל-דְּבָרַי אֵינוֹ מְנִיחַ דְּבָרַי זֶה, עַל-כֵּן עוֹשֶׂה
מַה שֶׁעוֹשֶׂה, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּמִי שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ וְכוּ'. אֵךְ עַכְשָׁו כְּשֶׁרָאָה
הַסֵּמ”ך-מ”ם, שֶׁכָּבֵר אֵין לוֹ עֲצָה, הַלְּבִישׁ עֲצָמוֹ בְּרִשָּׁע שֶׁכְּתַב הַכְּתַב
פְּלִסְתֵּר, וְגַם כָּאֵן קָמוּ עָלַי שְׁנֵי רְשָׁעִים. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַם
מִשְׁבְּרָתָם שְׁלָמָה, כְּפִי שֶׁמְגִיעַ לְמִי שֶׁמְסַתִּיר אֶת אֹר רַבָּנוּ וְ”ל.

וְאֵל יִקְשֶׁה עָלֶיךָ, לְמָה אֲנִי כּוֹתֵב לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, עֲשֶׂה הַסֵּמ”ך-מ”ם אֶת אֲשֶׁר זָמַם, וְהֵם קָלְקְלוּ בְּכְתָבִי פְּלִסְתֵּר
יוֹתֵר מִכָּל הַמְתַּנַּגְדִּים שֶׁהָיוּ עַל רַבָּנוּ וְ”ל בְּמִשְׁךָ כָּל הַמֵּאָה וְשָׁשִׁים
שָׁנָה. אֵךְ-עַל-פִּי-כֵן תִּאֲמִין לִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! כִּי כָּל עוֹד נִפְשִׁי בְּאִפִּי,

אני מבקש מהשם יתברך, שאזכה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולא אתפעל מכמה רשעים ארורים, אשר הקנאה והשנאת חנם נודפת מהם, ויקום דור חדש, אשר האמת יהיה עד לעצמו, וישאר שמם לחרפה ולדראון עולם, כמו "משה חינקיס" וחסריו.

מה אמר לך, זוהי כל סבת אריכת הגלות — מפני שנאת חנם (עין יומא ט.); ואל תחשב שיש בזה איזו מחלקת של קדשה ולשם שמים וכו' וכו', רק סתם קנאה סרוחה. ובכחוב חושבים מה שחושבים, כאלו יש אילו חלוקי דעות בין 'ברסלבר חסידים' וכו'. ובאמת טעות היא, כי 'ברסלבר חסידים' אמתיים הם הם צדיקי הדור, והם דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, ושוקדים על דלתי התורה והתפלה והתבודדות וחסות ויחודים וכו', וביניהם שורה תמיד רק אהבה אחנה ורעות, פידוע דבר זה לכל, אף בעוונותינו הרבים, כמו שבכלליות ישראל עובר מה שעובר, כי נתעברו ערב-רב, וגורמים מה שגורמים, כמו-כן בפרטיות נתעברו בינינו כמה ערב-רב, וגורמים מה שגורמים — להחליש את כח הקדשה, ועושים פרודים ומחלקת וכו'. אף כבר אמר המלך דוד, עליו השלום (תהלים צב, ט): "ואתה מרום לעולם ה'", ופרש רש"י: לעולם ידך על העליונה. וראו מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל — מחלקת ברציחה כזו, אשר לא יאמן כי יספר, מבית ומבחוץ, ולבסוף מה נעשה מפל מתנגדיו? לא נשאר שם וזכר מהם כלל. בן יהיה עם מתנגדינו! ועל-כן אל תחלש דעתך כלל ממה שנתרחקו כמה בחורים בשיבה שלך, מפני הכתבי פלסתר וכו', כי הכל בשביל הבחירה והנסיון, ואל תחשב שבשביל זה אני מתרשל מלכתב לבחורים כאשר כתבת וכו', אלא מרב טרדותי; כי בזה העולם צריכים להחכים היטב, ולחטף טוב אמת ונצחי, תורה ותפלה, ורק זה ישאר מאתנו, כמאמר התנא הקדוש (אבות ו), שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם — לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד.

וכבר ידוע לנו מאמר רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רנז): כמה יגיעות היו לי בשבילכם, כמה פעמים נחר גרוני ונתיבשה

אֲשֶׁר ג' שֵׁט בְּנַחֵל קכא

הִלַּחְלוּחִית בְּפִי מִרְבוּי הַדְּבוּרִים שֶׁהִרְבִּיתִי לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם בְּפִרְטִיּוֹת, וּמָה פִּעֲלָתִי?! אֶף-עַל-פִּי שֶׁאַתֶּם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים, אֲכַל לֹא כֶּף רְצִיתִי, וְאִיךָ אָבּוֹא לִפְנֵי כִסֵּא הַכְּבוֹד (כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה לַעֲשׂוֹת מֵאַתְּנוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיוּ בְּעוֹלָם. אִךְ הַמְּחַלְקֵת עָלָיו שֶׁכָּרָה אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר (עֵין שֵׁם, סִימָן רַכַּח): הֲלֹא שָׁבְרוּ אוֹתְנוּ כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָר, הֲלֹא הֵייתִי סְבוּר שֶׁאַתֶּם כְּלַכֶּם תִּהְיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים עִם שֶׁכָּל כֹּזֵה שֶׁכַּכְּמָה דוֹרוֹת לֹא הָיָה שֶׁכָּל כֹּזֵה, וְעַתָּה שָׁבְרוּ אוֹתְנוּ כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָר, עֵין שֵׁם).

וְדַבֵּר זֶה רְאִיתִי בְּעֵינַי בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, נִתְקַרְבוּ בַחֲזוֹרִים, וְהִתְחִילוּ לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהִרְבָּה מֵהֶם סִימָן כְּמָה פְּעָמִים ש"ס בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא וְד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עָרוּף וְשֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה בְּכָל חֹדֶשׁ וְזוֹהַר וְתִקּוּנִים וְכָל הַמְּדַרְשִׁים וְכוּ', וְהִתְבּוֹדְדוֹת שְׁעוֹת שְׁעוֹת בְּכָל יוֹם בְּשָׂדוֹת וּבִיעָרִים, וְלֹא חָסְרוּ לִילָה אֶחָד מֵאַמִּירַת חֲצוֹת וְאֵת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת הָיוּ מִתְּפַלְלִים בְּדַבְּקוֹת וּבְחִיּוֹת אֲמִתִּית וְכוּ' וְכוּ', וּלְבִסוּף אַחֲרַי כָּל הַמְּחַלְקֵת שָׁבְרוּ אוֹתָם לְגַמְרֵי, וְנִשְׁאַרוּ רַק מְעַט דְּמַעַט, כִּידוּעַ וּמְפָרָסִם דְּבַר זֶה בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר הָיוּ רְגִילִים בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ זֶה כְּמָה שָׁנִים, וְאַפְלוּ הַפְּחוֹת וְהַפְּשׁוּט (הֵינּוּ שֵׁשׁ לוֹ שֶׁכָּל פְּשׁוּט לְגַמְרֵי) סִיִּם שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה וְכְמָה מְסַכְתוֹת, וְהִרְבָּה בְּהִתְבּוֹדְדוֹת, וְעַכְשָׁו מָה נַעֲשֶׂה עִמָּהֶם? לֹא פּוֹתְחִים סֶפֶר כָּלָל. וַיֵּשׁ שֶׁנִּפְלוּ כְּבָר חֲזָרָה בְּמִקּוּמוֹת מְטֻנְפִים וּמְלַכְלָכִים וְכוּ', וְכָל זֶה גָּרְמוּ אֵלָיו הַרְשָׁעִים כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: "אוֹתָן מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהֵם בַּחַיִּים, עַדִּין הֵם בְּסַכְּנָה גְּדוֹלָה" (עֵין תַּיִי-מִוֵּהֲרֵן, סִימָן רַנּו); כִּי מִרְבַּ הַתְּמוּרוֹת וְהַבְּחִירָה וְכוּ', וְהִלְשׁוֹן-הַרְעַ וְהַמְּחַלְקֵת וְהַפְּרָסוּם שֶׁל שֶׁקֶר, עַדִּין יְכוּלִים לְבַלְבֵּל אֶת הַמַּחַ, וְלִהְטְעוֹת אֶת הָאָדָם, כְּאֵלּוֹ לֹא לָזֶה כּוֹן רַבְּנוּ ז"ל... כְּאֵלּוֹ אֵין זֶה הַעֲקָר... כְּאֵלּוֹ לֹא זֶה דֶּרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל... וְכִדּוּמָה שְׁטִיּוֹת וּפְתוּיִים כְּאֵלּוֹ. וּבַאֲמַת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, רַק זוֹכֵר אֶת אַחֲרִיתוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְזוֹכֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֹׁף הַשְּׂמֶשׁ (קַהֲלַת יב, ב). וְכִכֵּר אָמַר אֵלָיְהוּ הַנְּבִיא (תְּנָא דְבֵי אֵלָיְהוּ,

פּרָק טו): "לְפִי שֶׁכֶּל הַמְרֻבָּה שִׁיחוֹת וַתְּפִלוֹת, הֵם מְלוּיִם אֶת הָאָדָם עַד שֶׁמֵּגִיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ"; וַתִּחְזַר דְּבוּרִים אֵלָיו תָּמִיד, כִּי סוּף כָּל סוּף בְּהִכְרַח לְהִיּוֹת מֵת וְגוֹסֵס וְלִשְׁכַּב עִם רַגְלָיו עַל הָאָרֶץ, וַיּוֹלִיכוּ אוֹתוֹ לְבֵית-הַחַיִּים, וְשָׁם יִקְבְּרוּ אוֹתוֹ מִתַּחַת לְאֲדָמָה, וַיִּשְׁאָר שָׁם לְבַד, מֵהַ יַעֲשֶׂה אִזּוֹ... וּבִפְרָט כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאִים בְּחוּשׁ, אָדָם בָּא לְיַדִּי זְקֵנָתוֹ, אֵין לוֹ מִי שֶׁיִּבִּין אוֹתוֹ, אֵין לוֹ עַל-פִּי-רֹב מִי שֶׁיִּהְיֶה עִמּוֹ תָּמִיד, אֵין לוֹ עַל-פִּי-רֹב עִם מִי לְדַבֵּר, וְכֵן, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁנִּחְלַשׁ בְּיוֹתֵר, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּבֵית-חֹלִים אוֹ בְּמוֹשָׁב-זְקֵנִים, הוּא יוֹשֵׁב בְּדַד יַחֲדִי, וּמִחֻמָּה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, אוֹלֵי יָבוֹאוּ בָּנוּ וּבְנוֹתָיו לְבַקְרוֹ וְכוּ', וַיֵּשׁ מִי שֶׁהַבְּנִים גָּרִים רְחוֹק, וְאֵינֶם יְכוֹלִים לְבֹא בְּקִבְעוֹת, וַיֵּשׁ שֶׁאֵין לָהֶם בְּנִים כָּלֵל וְכוּ', וַיּוֹשְׁבִים כֶּף בְּדַד וְגַלְמוּד וְכוּ', וּמִחֻמָּים אוֹלֵי אֶחָד יָבוֹא וַיִּבְקַר אוֹתָם וְכוּ', כִּי־דוּעַ דְּבַר זֶה, מֵהַ עוֹשֶׂה הַזֶּקֶן רֹב הַיּוֹם וּבִפְרָט בְּלֵילוֹת וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל בְּאַמֶּת, וּמְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ עוֹד בִּימֵי נְעוּרוֹתָיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִתְבּוֹדֵד תָּמִיד לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת, אָדָם כְּזֶה אֵין צָרִיךְ שׁוֹם טוֹבוֹת מִשׁוֹם אָדָם, כִּי תָּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ הוֹלֵךְ עִמּוֹ, וְהוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַד הַיּוֹם וְהִרְגַע הָאֲחֵרוֹן מִחַיָּו — אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ! וְכֵן זֶה יְכוֹלִים לְזַכּוֹת עַל-יַדֵּי רַבְּנוֹ ז"ל. וּכְמוֹ-כֵן הוּא עֲנִין הַנוֹרָא שֶׁל סִדְרֵ-דִּרְךָ-הַלְמוּד, כִּי הִרְגִיל לוֹמַר בְּכָל יוֹם כְּמֵה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת וְכְמֵה דְפִים גְּמָרָא וְכְמֵה סִימָנִים שֶׁלְחַן עֲרוּךְ וְזֵהר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ', הוּא יַעֲסֵק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּו, אֲפִלּוּ כְּשֶׁיִּהְיֶה כְּבָר זְקֵן מְפֹלֵג עַד זְקֵנָה וְשִׁיבָה, לֹא יִנִּיחַ אֶת הַגְּמָרָא וְהַשְׁלָחַן עֲרוּךְ וְהַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' מִיָּדוֹ. וְאֵל זֶה רוֹצֵה רַבְּנוֹ ז"ל לְזַכּוֹת אוֹתָנוּ, אִךְ הַבְּחִירָה גְּדוֹלָה כָּל-כָּף, עַד שֶׁיֵּשׁ מְקוֹם שֶׁיִּשְׁבֵּר אוֹתָנוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְגַמְרֵי וְכוּ', וְנִתְקַרַר מְפֹל זֶה וְכוּ'. וּבְאַמֶּת כָּל זֶה רַק מִי שֶׁאֵין לוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת, הוּא מִתְּפַעֵל מִמִּתְנַגְּדִים רְשָׁעִים, בְּעֲלֵי תַאֲוָה וּבְעֲלֵי קִנְיָא וּבְעֲלֵי שְׁנָאָה וְכוּ' וְכוּ' עַרְכ־רֹב וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּאַמֶּת יְשׁוּב הַדַּעַת, וּמִתְיָשֵׁב בְּאַמֶּת עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנְּצַחִית, וְאִיךְ שִׁיּוֹם הוֹלֵךְ וַיּוֹם בָּא, וְלֹא נַעֲשִׂים צְעִירִים, אֲלֵא בְּכָל יוֹם הָאָדָם מְזַדְּקֵן יוֹתֵר, עַד שֶׁיִּהְיֶה אִישׁ זְקֵן, וְלֹא יִהְיֶה נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ, רַק "פִּיּו" שֶׁיְדַבֵּר בּוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְיִתְמִיד

אֲשֶׁר ג' שִׁיט בְּנַחַל קכג

בתורה הקדושה, כי רק זה החבר שלו, הינו התורה והתפלה, אדם
בזה שיש לו ישוב הדעת בזה, כמדמה לי שכבר אי אפשר להטעות
וכו', כי יודע היכן האמת וכו', אך אף-על-פי-כן בזה העולם,
התמורות מתגברות ומתפשטות כל-כף, עד שמפכים מהפוך אף
ההפוך לגמרי, על רע אומרים טוב ועל הטוב רע, על האור אומרים
שזה חשך, ועל החשך אומרים שהוא אור וכו'; נו, מה לעשות?!
זהו מחקי הבחירה, ורק בשביל זה הקים השם יתברך על מוהרנ"ת
ז"ל את משה חינוקים ואת הצבי והדב וכו', והכל — לרחק ממנו
וכו', וזה בשביל הבחירה והנסיגה; כי באמת, אם היה מתגלה
למודו הטוב של מוהרנ"ת ז"ל, אף שלמד דרכי רבנו ז"ל עם בני
הנעורים, היו חוזרים בתשובה אלפים ורבבות רבבות נשמות
ישראל, ולא היה עם הארץ אחד, כי הכל היו בקיאים בכל חלקי
התורה הקדושה. ודבר זה אינו גזמא כלל, כי בעיני ראיתי, בחורים
פשוטים ורחוקים וכו', וכשנתקרו אף רבנו ז"ל, וצייתו אותו זה
ימים ושנים וכו', הם עכשו בקיאים בכל חדרי התורה הקדושה
נגלה ונסתר. ולהפוך — גם ראיתי, בעוונותינו הרבים, מה שגרמה
המחלקת של רשעים, שגרמו לקרר ולרחק המון בני הנעורים.
ועל-כן עלי לכתב דברים אלו, ולחזור ולכתב ולפרסם לכל בני
הנעורים, כי תישבו באמת מה יהיה נשאר עמם — אם ליצנות
הלצים, או כל חלקי התורה הקדושה?! כי "אם חכמת — חכמת
לך, ולצת — לבדך תשא" (משלי ט, יב).

הדורש שלומך...

איני מתבייש מלכתב את האמת, ובכל פעם שאקבל מכתב בזה
שקבלתי ממך, אכתב ביתר אריכות מי ומי עומד תחת המחלקת,
ואגלה את האמת, אף שמצד אחד או שנים הוא הגורם את כל
הרע, כי חולאת הצרעת היא כמו מחלה המדבקת, ורמנא לצלן.
ועל-כן צריכים להזהר מאד מאד על מדה רעה של מחלקת יותר
מכל המדות רעות שבועלם.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר נשא אסרו חג ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ לַיְדֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַמְתַמֵּיד בַּתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ...
נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת,
וּבִפְרֵט שְׁמַקְדֵם שְׁלַחְתִּי מִכְתָּב לַחֲבֵרְךָ, וְהוּא גַם בְּשִׁבְלֶךָ וּבְשִׁבְלִי
כָּל הַחֲבָרִים בִּישִׁיבְתֶכֶם, שְׁנַתְהוּהוּ קוֹל הַרְעָה עַל-יְדֵי כָּתֵב פְּלִסְתֵר,
שְׁכָתֵב וְהַדְפִּיס אֵיזָה פְּסוּל אֶחָד, כִּי לֹא יִכְתֹּב אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי עַל
סְפָרִים הַמְדַבְּרִים מֵאַמוּנַת הַקְדוּשָׁה — סְפָרֵי פְּסוּלִים (עֲפָרָא
לְפוּמָא), אֲלֵא אִם-כֵּן הוּא נוֹלָד בְּאַפְּן פְּסוּל, אוֹ חֵי חַיִּים פְּסוּלִים.
וּכְבֵר הָאֲרָכְתִּי בַּמְכָתֵב הַנַּ"ל וְכֵן בַּהֲקַדְמָה לְסֵפֶר הַיָּקָר "שְׁמִירַת
הַבְּרִית", מְבַאֵר שֶׁם בָּאֵר הַיֵּטֵב כָּל הָעֲנִיָן — קָחָהוּ מִשֵּׁם. וּבְאַמַּת
כָּבֵר כְּמָה פְּעָמִים קִבְלָתִי עַל עֲצָמֵי לֹא לְכָתֵב מְזֵה לֹא דָבָר וְחֲצִי דָבָר,
אֵךְ בְּכָל פַּעַם אֲנִי מִקְבֵּל מִכְתָּב מִמְּקוֹם אַחֵר (מְמַדִּינָה וַיִּשְׁיבָה אַחֲרָת),
וְאֲנִי רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהִנַּחַשׁ קִבֵּל כְּנַפְיִם (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סג),
עַל-כֵּן הִתְקַרַח לְכָתֵב מְזֵה, שְׁלֹא יִחְשְׁבוּ בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן, שְׁמִי יוֹדֵעַ מִי
חֶלֶק עַל סְפָרִים אֵלוֹ וְכוּ', אֵךְ בְּאַמַּת כְּמוֹ שְׁאַלוּ הַמְתַנַּגְדִּים עַל
מוֹהַרְנֵ"ת ז"ל קִלְקְלוּ לְדוֹרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, וְעַד הַיּוֹם אֲפִלוּ מֵאֵלוֹ
הַמְתַנַּגְדִּים, שְׁיִקְחוּ בְיָדָם סֵפֶר "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", אֲבָל מִסְפָּרֵי
מוֹהַרְנֵ"ת ז"ל יִרְחֲקוּ, כִּי יוֹדֵעַ דָּבָר זֶה. וְכָל זֶה גֵרָמוֹ כְּמָה שׁוֹעֲלִים
קִטְנִים מִחֲבֵלֵי כְרָמִים. כְּמוֹ-כֵן בְּדוֹר הַזֶּה, כְּמָה בְּעֵלֵי קִנְיָה וּבְעֵלֵי
תְּאוֹת רְעוֹת, הֵם קִלְקְלוּ אֶת הַתְּקַרְבוֹת הַגְּאֻלָּה בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּאַמַּת
הֵינּוּ מוֹכְנִים לָזֶה לֹאֵל הַמְחַלְקֵת הַחֲדָשָׁה עַל-יְדֵי כְּמָה רְשָׁעִים וְכוּ'.
אֵךְ כְּבֵר אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים צב, ט): "וְאַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם ה'",
וּפְרָשׁ רַש"י: 'לְעוֹלָם יָדָךְ עַל הָעֲלִיוֹנָה' וְכוּ', סוּף כָּל סוּף תְּתַגַּבֵּר
וְתִתְּפֹשֵׁט הָאֲמַת בְּעוֹלָם, וְכֵלְם יִפִּירוּ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאַמַּת, וְיִדַּע כָּל
פְּעוֹל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ, וְיִבִּין כָּל יַצוּר כִּי אַתָּה יַצַּרְתּוֹ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ג' שכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַשּׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

וְהִנֵּה אֲמִירַת 'תְּקוּן הַכְּלָלִי' הוּא מְנַהֵג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹאמֹר בְּכָל
יוֹם, מֵאַחַר שֶׁרַבְנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא תְּקוּן נִפְלָא. וְכִבְר בְּרַרְנוּ
בְּאַרְיֵכוֹת, שֶׁהַתְּקוּן הַזֶּה הוּא לְכָל־לֵיּוֹת הַחֲטָאִים, וְלֹא רַק לְמַקְרָה
לִילָה (עֵין בְּסִפּוֹר "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", אוֹת תצ"ז), עֵין שָׁם בְּהַעֲרָה שֶׁהָאֲרֻכָּתִי
בָּזֶה; וְעֵין בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (פְּרִיקָה וּטְעִינָה ה'), שֶׁמְבַאֵר שָׁם בְּפִרוּשׁ,
שֶׁהַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְנוּ ז"ל, הֵם תְּקוּן גָּמוּר לְפָגַם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵין שָׁם; וְיֵמָּה טוֹב וְיֵמָּה נְעִים לְהִיּוֹת
רְגִיל לְאֲמָרָם בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם אַחַת, הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים עִם
הַתְּפִלָּה שֶׁתְּקַן וְיִסַּד מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל. וְהַרְגַל עֲצֻמָּךְ לֹאמֹר בְּכָל יוֹם
הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת. וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף
עַל-כָּל-פָּנִים מְחַבֵּר רַמ"א מֵאַרְבַּעַת חֻלְקֵי שִׁלְחַן עֲרוּף, וְחֹזֵר חֹזֵר
בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה סִימָנִים, כִּי לְמוֹד שִׁלְחַן עֲרוּף הָיָה אֶצֶל רַבְנוּ ז"ל
עָקֹר גָּדוֹל. וְלִמְעַן הַשֵּׁם אֵל תִּתְעַרֵב בְּשׁוּם מַחֲלָקַת וּבִלְבוּלִים, כִּי
הַכֹּל מַעֲשֶׂה יֵצֵר, לְרַחֵק וּלְנַתֵּק אֶת הָאָדָם מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר, נֵר לְהַצַּדִּיק נִחַל נִוֵּבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבָהּ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וְהִנֵּה מֵה שְׂאֵתָה שׁוֹאֵל אִפְּן לְמוֹדֵךְ
אִם הוּא נִכּוֹן וְכוּ', אֲמַרְתִּי לְהַעֲמִיק לָךְ מֵאֲמַר אַחַד שֶׁפָּרַשׁ הָאֱלֹשִׁיךְ
הַקְדוֹשׁ, וְהוּא מֵאֲמָרָם וְ"ל (בַּמִּדְבָּר וְבָה, פָּרַשָׁה יט, סִימָן ד'): בְּשַׁעֲה
שְׁעָלָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, לְמָרוֹם, מֵצֵא לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שֶׁאָמַר: אֲלֵיעֶזֶר בְּנֵי אוֹמֵר עֲגָלָה בַת שְׁנַתָּה וְכוּ'. וְהֵלֵא כְמוֹ זֶר נִחְשָׁב
יַחֲשָׁב מֵאֲמָרוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתוֹרְתוֹ בִּשְׁם אִישׁ הָאֲדָמָה,
וְלֹא עוֹד, כִּי אִם כַּמָּה דוֹרוֹת טָרַם הַנִּלְדוּ, אִף הוּא כִּי כָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ
מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לָהּ חֵלֶק בַּתּוֹרָה מִתְּיַחַס אֶל בְּחִינָתָהּ. וּבְזֵה יִרְאֶה
הַרוֹאֶה בְּחִינּוֹת מְחַלְפוֹת לְאִישֵׁי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֲשָׁקָה נִפְשׁוֹ בַּתּוֹרָה, וְזֵה
בְּמִשְׁנָה, וְזֵה בַּתְלָמוֹד, וְזֵה בְּדַרְשׁוֹת רַבּוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבִרְכָה, בְּאַגְדָּה,
וְזֵה בְּמַעֲשֵׂי מְרַכְבָּה וְכֵן בְּמַצּוֹת, זֵה בְּצִדְקָה גָּבַר בְּגוֹבְרִין, וְזֵה
בְּגַמְלוֹת חֲסִדִים, וְהַהֲקֵשׁ בְּיִתְרַ מַצּוֹת, אִף הִנֵּה יִדְעֵנוּ מֵאֲמַר
רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, כִּי כָל הַנֶּפְשׁוֹת אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְבֹא בְּעוֹלָם עַד סוֹף כָּל
הַדּוֹרוֹת כְּלָם שָׁם בְּמַעֲמַד הַר סִינַי הָיוּ וְשָׁם נִמְצְאוּ, וְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ
מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לָהּ אַחִיזָה בַּתּוֹרָה — זֵה בְּבַחֲינָהּ זֹו וְזֵה בְּזוּלָתָהּ. וְכָל
אַחַת מֵהֵנָּה בְּחֵלֶק שְׂאֵחֲזָה בּוֹ הוּא תְּקוּנָה וְאֲשֶׁרָה לְקִנּוֹת בּוֹ חַיִּי
הָעוֹלָם הַבָּא. וְכַמֵּאֲמַר חַכְמֵינוּ וְ"ל עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים סח, יג):
"וּנְגִינַת-בֵּית תְּחִלֶּק שְׁלָל", כִּי הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת נְגִינַת-בֵּית חֵלֶקָה חֵלֶק
לְכָל הַנֶּפְשׁוֹת. וְזֵה שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (אֲבוֹת א): "כָּל יִשְׂרָאֵל
יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק (בַּתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה לְבֹא בְּחֵלֶק הַהוּא) לְעוֹלָם הַבָּא";
וְעַל-כֵּן לֹא אָמַר: "כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא", אֶלֶּא "יֵשׁ
לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא", כְּלוֹמֵר חֵלֶק שֶׁקִּבְּלָה נִשְׁמַתּוֹ עַל הַר סִינַי,
בְּחִינַת תּוֹרָתוֹ. וְתְּקוּנָה בְּזֵה הַחֵלֶק יְכוֹל לְבֹא לְעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן פָּרַשׁ
הָאֱלֹשִׁיךְ הַקְדוֹשׁ עַל פְּסוּק (יִרְמְיָה א, ה): "בְּטָרַם אֲצַרְךָ בְּבִטָּן יִדְעַתִּיךָ"
וְגו'; כִּי יִרְמְיָה הִנְבִּיא צָעַק עַל מַה שֶּׁהוּא מְחִיב לִילֵךְ וּלְהִגִּיד צָרוֹת
וְחַרְבָּנוֹת, וְאָמַר אֲהֵה ד"א וְגו', לְכֵן אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
כָל מַה שֶּׁהִתְנַבְּאוּ כָּל הַנְּבִיאִים, הַכֹּל קִבְּלוּ נִפְשׁוֹתָם בְּסִינַי, כִּי שָׁם
נִמְצְאוּ כָּל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַעֲתִידוֹת לְבֹא בְּעוֹלָם, וְהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
הַשְּׁפִיעַ בְּכָל אַחַד כָּל מַה שֶּׁהָיָה עֲתִיד לְהִנְבֵּא בְּבוֹאוֹ עַל הָעוֹלָם, וְזֵה
אָמַר הוּא יִתְבָּרַךְ אֶל יִרְמְיָה: אֵל תִּשְׁמַט מֵהִנְבֵּא, בְּאֲמָרְךָ כִּי אֵינְךָ
כְּדָאִי, כִּי הֵלֵא בְּטָרַם אֲצַרְךָ בְּבִטָּן, בְּגוֹף, שֶׁהוּא מֵאֵז בְּסִינַי שֶׁהָיִיתָ

אֲשֶׁר ג' שֵׁכֵב בְּנַחֵל קִזו

נִפְשׁ בְּלִי גּוֹף יְדַעְתִּיךָ, רְאוּי וּמוֹכֵן לְכָךְ. וְאִם נִפְרַשׁ יְדַעְתִּיךָ כְּמָה דְּאֵת אֲמַרְתָּ, (בְּרֵאשִׁית ד, א): "וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה", שֶׁהוּא שֶׁהִשְׁפִּיעַ בָּהּ, יִהְיֶה יְדַעְתִּיךָ הַשְּׁפָעַתוֹ בְּךָ כָּל מָה שֶׁתִּנְבֵּא, שֶׁהוּא חֲלָקְךָ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּאִפְּן שֶׁאֵין לְךָ בֵּית מְנוּס לְהִתְרַחֵק, וְזֶה חֲסִדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִם כָּל אִישׁ וְאִישׁ לְבַלְתִּי חֲדָשׁ בְּעוֹלָם שׁוּם דְּבָר מִהַמְתִּיחַס אֶל בְּחִינַת נִפְשׁוֹ, רַק מִפְּיוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְלֹא עוֹד, כִּי אִם גַּם הוּא יִתְבָּרֵךְ עֲצָמוֹ לֹא יִזְכִּיר מֵאֲמַר הַקְּדוּם הַהוּא שֶׁקִּבְּלָה נִשְׁמַתוֹ, רַק בְּשֵׁם בְּעֲלִיו; כִּי מֵאֲז טָרַם יִוָּלַד יֹאמֵר זֶה חֲלָק פְּלוֹנִי, לְכֵן מֵאֲמָרוֹ יִתְבָּרֵךְ: אֲלֵיעֶזֶר בְּנֵי אוֹמֵר פָּרָה בַּת שְׁתִּים וְכוּ', כִּי מֵאֲז גִּלָּה כִּי הֵדִין הוּא לְאֵלֵיעֶזֶר בְּנֵי, הוּא חֲלָק נִפְשׁוֹ, לְכֵן אֲמַר אֲלֵיעֶזֶר בְּנֵי חֲלָק נִשְׁמַתוֹ, שֶׁהוּא חֲלָק אֱלוֹךְ מִמַּעַל, מֵאֲז טָרַם יִוָּלַד בְּעוֹלָם הַזֶּה.

הָרִי לְךָ, שֶׁכָּל אֶחָד כְּפִי שֶׁרַשׁ נִשְׁמַתוֹ קִבַּל חֲלָקוֹ עַל הַר סִינִי, וְעַל-כֵּן לָמָּה לְךָ לְהִתְפַּעֵל מִה שֶׁזֶּה אוֹמֵר וְזֶה כּוֹתֵב וְזֶה מְבַזֶּה וְזֶה לוֹעֵג וְכוּ', אַתָּה עֲשֵׂה אֶת שְׁלֹךְ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, וְחֲדָשׁ בַּתּוֹרָה כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהִזְהִירָנוּ עַד מְאֹד, לְהִיּוֹת רְגִיל לְחֲדָשׁ בַּתּוֹרָה, וְאֲמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תְּקוּן גְּדוֹל לְהִרְהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עֵינֵי שָׁם; הָעֵקֶר שֶׁיִּהְיֶה בְּנוֹי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים וְזֶה הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל וְסִפְרֵי הַצְּדִיקִים, אֲז כְּבָר אֵין צְרִיךְ לְהִתְפַּחַד כְּלָל מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה, יִהְיֶה אִיךָ שֶׁיִּהְיֶה, חִזּוֹק וְאֲמִץ וְחֵי לְךָ בְּאוֹרֵייתָא, וְחֲדָשׁ כְּפִי שֶׁמֵּאִיר לְךָ, וְזֶה חֲלָקְךָ שֶׁקִּבְּלָתָּ בְּהַר סִינִי, הָעֵקֶר תִּרְאֶה לְשַׁפְּףֵךְ שֵׁיחַ וּתְפַלֶּה קֶדֶם הַחֲדוּשׁ (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן כ'), שֶׁיִּפְתַּח לְבַב הָעֲלִיוֹן שֶׁיִּשְׁפִּיעַ עֲלֶיךָ הַדַּעַת וְתִבְכֶּה הַרְבֵּה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן רסב), וְתִלְמַד שֶׁלְחָן עָרוּף קֶדֶם הַחֲדוּשׁ, וְאַחַר הַחֲדוּשׁ (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק ב', סִימָן יח) וְאֲז אֵין לְךָ כְּבָר מִמָּה לִירָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

קכח אָשׁר ג' שׁכג בְּנַחֵל
ג' שׁכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר הַהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי נַפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

אָחִי הַיְקָר! רַק חֲזַק וְאַמֵץ עַד מְאֹד לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
כִּי מִי שְׂרוּצָה לְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהוּא לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם
לְמוֹטָב, וּלְהֵאִיר בָּהֶם אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיךְ בְּיוֹתֵר
לְהִזָּהֵר שֶׁלֹּא יִתְאַחֲזוּ בּוֹ הַרְעַ שְׁלָהֶם, עַל-כֵּן צָרִיךְ תָּמִיד לְעֵסֵק
בְּהִתְבּוֹדְדוֹת, וְלִשְׁפֹּט אֶת עֲצָמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְמִין מִלְּאֲכִי לְבוֹ, שֶׁהֵם
הַרוּחָנִיּוֹת נְשָׁמוֹת אֱלֹקוֹת שֶׁנִּבְרָא עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל
תְּפִלוֹתָיו, וְהֵם הֵם יְאִירוּ לוֹ אִיךָ לְהִתְנַהֵג וְלֹא לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ, כִּי הָאָדָם
הָעוֹסֵק בַּתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשׁוֹכֵחַ לְסַגֵּר אֶזְ עֵינָיו מִחִיזוֹ
דְּהֵאִי עֲלֵמָא וּמִיַּחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, הֵינּוּ כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (סְנֵהֲדָרִין
כב.): הַמְתַּפְּלֵל צָרִיךְ שִׁירָאָה עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ שְׂכִינָה כְּנֶגְדּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר
(תְּהִלִּים טו, ח): "שׁוֹיִתִּי ה' לְנִגְדֵי תָּמִיד" וְכַנ"ל, הֵינּוּ שִׁסְתָּם עֵינָיו
מִחִיזוֹ דְּהֵאִי עֲלֵמָא, וַיִּצְיֵר לְפָנָי עֵינָיו שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מֵה שִׁיתְּמִיד בְּזֶה יוֹתֵר יְאִירוֹ
לְפָנָי עֵינָיו שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן; וְכֵן אֶת זֶה יַחֲלַק
לְעוֹד חֲלָקִים כְּפִדּוּעַ דְּבָר זֶה לְבְּקִיָּאִים בְּזֶה, הֵינּוּ כִּי כָּל עוֹלָם נִתְחַלַּק
גַּם-כֵּן לְד' עוֹלָמוֹת, לְמִשְׁל: עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה יֵשׁ בּוֹ ב"ן דְּב"ן, שֶׁהוּא
עֲשִׂיָּה דְּעֲשִׂיָּה, מ"ה דְּב"ן, שֶׁהוּא יְצִירָה דְּעֲשִׂיָּה, ס"ג דְּב"ן, שֶׁהוּא
הַבְּרִיאָה דְּעֲשִׂיָּה, ע"ב דְּב"ן שֶׁהוּא אֲצִילוֹת דְּעֲשִׂיָּה, וְגַם זֶה בְּעֲצָמוֹ
נִתְחַלַּק לְעוֹד חֲלָקִים עַד אֵין מְסַפֵּר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְמַעְלָה לְמַעְלָה
בִּיצִירָה וּבְבְרִיאָה וּבְאֲצִילוֹת וְכו'. וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי
רַבְּנּוֹ ז"ל, אִם יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּצְיֵר לְפָנָי
עֵינָיו שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ: יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה, שֶׁהוּא עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה,
וְאַחֲר־כֵּן יו"ד, ה"א, וְא"ו, ה"ה, שֶׁהוּא עוֹלָם הַיְצִירָה, וְאַחֲר־כֵּן
יו"ד, ה"י, וְא"ו, ה"י, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְאַחֲר־כֵּן יו"ד, ה"י,
וְי"ו, ה"י, שֶׁהוּא עוֹלָם הַאֲצִילוֹת, וְכֵן יְכוּלִים לְחַלֵּק אֶת זֶה לְחֲלָקִים

אֲשֶׁר ג' שֶׁכַּג בְּנַחֵל קֶכֶט

רבים עד אין מספר, עד שאין הפה יכול לדבר מזה, והלב לחשב עמקו וגבהו (וכאשר מבאר אצלי בספר מיוחד "ספר היחודים", כל יחודי הארץ"ל מפרשים לעבדא ולמעשה על-פי דברי רבנו ז"ל בבאר היטב, יזכני השם יתברך להדפיסו פעם).

על-כל-פנים, אחי, אחי! כשאדם סוגר וסותם עיניו מחיזו דהאי עלמא, ויושב במקום סתר, ומדבק עצמו בו יתברך, ומדבר עמו יתברך, אין לך עוד נעימות וערבות בעולם מדבר זה, כי שוכח לגמרי מכל מה שנעשה בזה העולם, ומתדבק עצמו עמו יתברך בדבקות אמת, אשרי שיאחז בזה תמיד.

חמדת לבבי! בשבת שעברתה בשעת קדוש דברנו על מה שרבנו ז"ל מספר (בהמעשה מז' בעטלירס מיום ו'), שאמר הבעטליר לזה שהתפאר עצמו שהוא נותן מעשר: אם-כן אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה, כי אין אתה יכול לכל לבא למקומה, כי אין אתה יכול לפגס כי אם בחומה אחת וכו', עין שם; ודברנו, כי באמת מצות צדקה ובפרט מעשר, הוא דבר גדול מאד מאד, כמובא בדברי חכמינו הקדושים ובשלחן ערוך, הלכות צדקה, אבל עם צדקה כזו, עדין אי אפשר לעזור ולרפאות את הבת מלכה נשמות ישראל, הינו כי מי שחוגר מתניו לרפאות את נשמות ישראל, לא מספיק מעשר, אלא צריך להפקיר עצמו לגמרי, את שמו ואת כל רכושו. ודבר זה רואים, מי שחוגר מתניו להדפיס ספרי רבנו ז"ל ולשמש אותו בהפצת מעינות החכמה חוצה, הוא צריך להפקיר הכל — ממונו ושמו וכו' וכו', ועל-כן אדם כזה צריך חזיק נפלא עד מאד, שלא יפל. ויען שתהלה לאל, אתה זכית לזאת עכשו בארץ ישראל, להיות ציר נאמן לשולחיו, על-כן אני מחזק אותך — חזק, חזק! ואל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך; ואם היית יודע את עצם זכוי הרבים שאתה מזכה אותם, כפי שאני מקבל מכתבים מהמון ישיבות מארץ ישראל, מבחורים שקנו את הספרים שזכית להדפיס, ואיך שזה מחיה אותם ומחזיר אותם בתשובה וכו' וכו', אזי היית שמח עד מאד, והיית שש ושמת תמיד ולא הייתה לך שום חלישות הדעת. לזאת, אחי, אל תהיה

קל אשר ג' שכד בנחל

בטלן חזק ואמץ, ועוד מעט תזכה לראות דברים נפלאים.

הדורש שלומך...

פה תקבל כמה טשעקים, וזה לא על החשבון שלנו, בקרוב אשלח לך על שבועות במדבר נשא, עכשו שעתה דחיקא לי, גם אם תוכל לילך אל דפוס... ולקח ממנו אשר בנחל, חלק יב, ותדפיסו — היה טוב מאד, כי רב הבחורים אשר כותבים אלי מארץ ישראל, הם מפליאים ביותר את ספרי "אשר בנחל" החלקים שהדפסת.

ג' שכד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בהעלותך ה'תש"מ.

שלום רב לידיד נפשי, ותיק וחסיד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי פעל כל הון, שתהלה לאל, אתה מחזק עצמך בספרי רבנו ז"ל, כן הוא האמת, זה הוא עקר החיות שלנו, אשרי מי שיתמיד בהם תמיד, ואז טוב לו לנצח.

וצריך שתדע, אהובי, אחי! דברי רבנו ז"ל בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמג, שפרש מאמרם ז"ל (ידים פ"ג): כל הפתוכים קדש ושיר השירים קדש הקדושים; אשר באיש כשר אי אפשר להשיג כלל, אדרבה תכלית ההפוך נדמה עליו, עין שם; ובאמת המתבונן באמת באנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב האמתיים, יראה וישפיל מרחוק שאצלם מקים בשלמות מאמר רבנו ז"ל הנ"ל; כי תהלה לאל, יש בין חסידי ברסלב עוד היום צדיקים קדושים כאלו, אשר דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, עד שאין נראה מבחוץ כלל, ואדרבה תכלית ההפוך נדמה. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן קטז), מה שדבר מזה רבנו ז"ל, איך שאיש כשר נראה מבחוץ כאחד האדם, אבל בפנימיות הוא ענין אחר לגמרי, עין שם. ובאמת אמר רבי עקיבא: אין כל העולם פלו כדאי כיום שנתן שיר השירים לישראל, וכפי הנ"ל שרבנו ז"ל מדמה את הצדיקים לשיר השירים,

אֲשֶׁר ג' שְׂכַד בְּנַחֵל קְלָא

יכולים להבין את המאמר הזה היטב, כי הנה איש פֶּשֶׁר מִנְתַק עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מַהְבְּלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמְשִׁיף עֲצָמוֹ אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת וּבְלֵב יִשְׂרָאֵל בּוֹ יתְבַרֵךְ, אֲזִי אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר מַעֲלָתוֹ. וְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵינוֹ כְּדָאֵי לוֹ, כִּי הֲלֵא הָעוֹלָם הַזֶּה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאִפְּן גִּעְלָם וְנִסְתָּר כְּזֶה, הֵינּוּ שְׁתַּהֲיָה גִעְלָמַת אֲלִקוּתוֹ יתְבַרֵךְ מַעֲיִן כָּל (אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא 'עוֹלָם' לְשׁוֹן 'הָעֵלָם'), וְהָאִישׁ כְּשֶׁר מִסְתַּוְּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְאִיר אֹרֹו יתְבַרֵךְ, וּבְכָל מְקוֹם שְׂרַק הוֹלֵךְ, מְשִׁיף אֹרֹו יתְבַרֵךְ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ; וְאֵין כָּל הָעוֹלָם כְּדָאֵי לוֹ מְרַב אֹרֹו וְחִיּוֹת וְזוּי וּדְבַקוֹת שְׁמְאִיר בּוֹ. וּכְבָר דְּבַרְנּוֹ כְּמָה פְּעָמִים מֵהוּ הִלְשׁוֹן "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" וְגו' (דְּבָרִים י"א, כ"ב), "וּבּוֹ תְּדַבֵּק" וְגו' (שָׁם י', כ'), שֶׁהוּא לְשׁוֹן דְּבַק, כִּי צָרִיף הָאָדָם לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יתְבַרֵךְ בְּדַבְּקוֹת כְּזוֹ, עַד שְׁמַחֹו וּמַחְשַׁבְתּוֹ יִהְיֶוּ דְּבוּקִים בּוֹ יתְבַרֵךְ כְּמוֹ עִם דְּבַק מְשִׁשׁ, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַפְרִידֵם כָּלֵל, וּמְסַפְּרִים עַל ר' מְאִיר לֵיב בְּלַעֲכַעַר ז"ל, שְׁתַּהֲיָה מִתְלַמְּדֵי הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' שְׁמוּאֵל אֵיזִיק (מִתְלַמְּדֵי רַבְּנּוֹ ז"ל), וְהוּא הִזֵּה רַבֵּי בְּנִגְלָה שֶׁל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל, (כִּי הוּא הִזֵּה לְמִדָּן עֲצוּם בְּגַמְרָא, פְּרוּשׁ רַש"י וְתוֹסְפּוֹת), וּפְעַם אַחַת בְּפּוּרִים בְּעַת שְׁכָרוּתוֹ תַּפְס אֶת זְקֵנוֹ וְהִתְפָּאֵר: "דִּי בְּאַרְדֵּי הָאֵט שׁוֹיִן פִּינְף אֹון צְנוּאֲנָצִיג יֶאֱהָר נִישְׁט גִּיהֶאֱט קִיִּין הֶרְהוּר"^צ כְּזוֹ דְּבַקוֹת הִיָּתָה לְאַנְשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ לְהִשָּׁם יתְבַרֵךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁיִתְמִיד בְּסַפְּרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל, וְלֹא יִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ גַּם הַיּוֹם, אֲזִי יִזְכֶּה לְנוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת עַד מְאֹד, עֵיִן לֹא רָאָתָה וְכוּ'. וְאוֹדוֹת פְּרַנְסְטָדְף וְהַחֹבּוֹת וְהַסְּחוּרָה וְכוּ' וְכוּ' — אֵל תְּדַאֵג, הַדְּבַק בְּהִשָּׁם יתְבַרֵךְ, וְהוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ שְׁפַע דְּקַדְשָׁה, וּבְנֵי-אָדָם חֲדָשִׁים יִמְכְּרוּ אֶת סְחוּרְתָךְ, וְיִהְיֶה לָךְ שְׁפַע עַד בְּלֵי דֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

צ) הַזְּקֵנוֹ הַזֶּה כְּבָר לֹא הִזֵּה לוֹ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים הֶרְהוּר.

קלב אָשֶׁר ג' שכה בנחל

ג' שכה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהעלותך ה'תשמ"מ.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

חמדת לכבי! התנא הקדוש אומר (אבות א): "עשה תורתך קבע, אומר מעט ועשה הרבה, ויהי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות", ויש לומר המשך המשנה וחבורו; כי הנה מובא בזהר הקדוש (מצרע נג): אמאי אקרי תורה? דאורי וגלי מה דהנה סתום דלא אתידעי; כי עקר שלמות למוד התורה הקדושה לשמה הוא באפן כזה, שיוזכה להפירו יתברך בפירטי פרטיות, אשר זהו כולל התורה הקדושה — לעשות מגשמיית רוחניות, מצמר רחלים עושים ציצית, מעור בהמה חיה הטורה עושים קלף לתפלין ולמזוזות ולספר תורה ומקמח עושים מצה ומפסלת גרין ויגב עושים סכך לסכה וכו', וכן כל דיני התורה הקדושה הוא לעשות מגשמיית רוחניות וכו'. ועל-פן עשה תורתך קבע, שזו תהיה הקביעות שלך — להסתפל בכל דבר בהחיות אלקות שיש בזה הדבר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), אשר באמת גם זה זוכים על-ידי התורה, עין שם; על-כל-פנים בזה בעצמו שמקשר גשמיית אל הרוחניות, זה עקר שלמות התורה הקדושה. ועל-פן עשה תורתך קבע. זו צריכה להיות הקביעות של איש הישראלי, ומחמת שלא המדרש הוא העקר אלא המעשה (אבות ו), כי תכלית למוד התורה הקדושה הוא למען קיום המצוות, רצונו יתברך, לזאת: "אמר מעט ועשה הרבה", כי העקר הוא העשה, לעשות ולקיים את המצוות. והנה בדרך כלל מי שנתלהב אליו יתברך, עד שזוכה לקשר גשמיית לרוחניות, אדם כזה לא יכול להשתוות עם אחרים, ובפירטיות עם בני-אדם הרחוקים מהשגת הדעת הזו, ועל-פן הוא מקפיד עליהם. לזאת סיים: "ויהי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות", הינו תראה לצמצם עצמך, ואל תקפיד על אחרים, אשר

אָשֶׁר ג' שְׂכוּ בְּנַחֵל קִלְג

אינם אוֹחֲזִים בְּהִשָּׁגָה זוֹ, פִּי אֲדַרְבֵּהּ, אֶתָּה צָרִיף לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וּלְקַבֵּל פְּנִיָּהֶם בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה. וְכַמְדַּמָּה לִי שָׁזָה כָּבֵר מִסְפִּיק לְעִנְיָנִיד, שְׁתַּבִּין מִזֶּה עֲצוֹת וּרְמִזִּים אִיךְ לְהִתְנַהֵג. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּכְתַּב לִי אִם אֶתָּה מִבֵּין כְּוָנָתִי.

ג' שְׂכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁשִׁי — עֶרְכֵּב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נִחַל נִוְבַע מְקוֹר חִ'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה פְּעַמִּים. וּבְאַמַּת רְאוּי לָךְ לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, פִּי כְּפִי טְרִדוֹתִי וּבְלִבּוֹלִי הַעֲצוּמִים, קֶשֶׁה וְכַבֵּד עָלִי לְהַשִּׁיב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְאִם הֵייתִי כּוֹתֵב וְעוֹנָה אֶפְלוּ לְעֹשְׂרִים אַחוּז מְכַפִּי רַבּוּי הַמְּכַתְּבִים הַמְּגִיעִים אֵלַי מְבַנֵּי-אָדָם הַרוֹצִים לְהִתְנַדֵּעַ מִחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, לֹא הָיָה מִסְפִּיק גַּם-כֵּן כָּל הַיּוֹם וְכוּ'. אִךְ מֵה לְעֹשׂוֹת?! עַל-כֵּל-פְּנִים אִיךְ שֶׁהוּא צָרִיף שְׁתַּדַּע, שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לֵג), שְׂאֲצָלוּ אֲמוּנָה הוּא דְבָר גְּדוֹל, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שְׂצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ אִיךְ אוֹחֲז בְּמַדַּת הָאֲמוּנָה, וַיֵּשׁ סוּבְלֵי חֲלָאִים, אֲשֶׁר סוּבְלִים כָּל-כָּף, הָעֵקֶר בְּשִׁבִיל חֲסָרוֹן הָאֲמוּנָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבֵּי! אֵל תְּהִיָּה בְּטֶלֶן כָּלֵל, וְהַחֲזֵק תָּמִיד בְּמַדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וְתָמִיד תְּכַנִּים בְּדַעְתָּךְ מַדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אִיךְ שֶׁהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיווֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִין שׁוֹם דְּבָר נַעֲשֵׂה מַעֲצָמוֹ. וּכְשֶׁתְּהִיָּה חֲזֵק בְּאֲמוּנָה חֲזָקָה כְּזוֹ, אֲזִי לְעוֹלָם תּוֹכֵל לְעַבֵּר עַל הַכֵּל, עַל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ וְכוּ'. וּמוֹבָא בְּכוּזָרִי, שֶׁהָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים: אֲבֵרָהֶם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, אֶפְלוּ לֹא הָיוּ

קלד אֲשֶׁר ג' שכו בנחל

פוגעים בהם כל ימיהם כי אם רעות, לא הייתה אמונתם בהשם
 יתברך נחלשת, ולא היו צריכים לנסים כלל, כל-כך היו דבוקים
 באמונה הקדושה, ודברי פי חכם חזן; ובאמת כך היא האמת, כי
 הם מסרו נפשם על קדוש השם בכל רגע, כי הרוצה להיות חזק
 באמונה הקדושה בו יתברך, עליו להיות מוכן למסור נפשו על
 קדוש השם בכל רגע, כי האדם צריך לידע ולהשכיל בדעתו, אשר
 אין שום מציאות בלעדו יתברך, וכך מה שנאמר עמו — הכל ממנו
 יתברך, ואין שום דרך הטבע כלל, ומה שעלינו לעשות הוא רק
 לקיים את התורה הקדושה והמצוות, שהם רצונו יתברך, ויותר מזה
 אין לנו שום דבר. וכמאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רפ"ו): מה יש
 להאדם לעשות בזה העולם? אין צריך כי אם להתפלל וללמד
 ולהתפלל, עין שם. וכך מיני השתדלות הם הבל, הבלים.
 האדם צריך למסור את עצמו רק אליו יתברך באמת ובתמימות,
 והשם יתברך יעשה את שלו.

והנה קלפת "כחי ועצם ידי עשה את החיל הזה" (דברים ח, יז),
 זוהי קלפה עצומה אשר אין הגמטה, והיא כפירה מחלטת, ועל-כן
 לא בחנם הרעיש כל-כך הרב הקדוש מסאטמאר, זכותו יגן עלינו
 (בעל מחבר הספר הקדוש "ויאל משה"), על קלפת הערב רב,
 אשר היא קלפה עצומה של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל
 הזה", אשר זו סבת כל אריכת הגלות בכלליות ובפרטיות וכו'. והנה
 עסקנו הוא להחזיר בני-אדם בתשובה בתמימות ובפשיטות, ולגלות
 ולפרסם דעת רבנו ז"ל, ואנו הולכים בדרך של הפצת המענינות
 חוצה, באפן של התפשטות, עלינו לקרב את הכל, ובפרטיות אותם
 הבחורים שנפלו בפח נשבר, אשר הם ... בארץ ישראל, והם
 כותבים לי מכתבים מרורים ממה שעובר עליהם, ורוצים להיות
 בעלי תשובה, ומבקשים התחזקות ועצות, איך לצאת וכו', ורוצים
 ספרי רבנו ז"ל, עלי החוב לכתב להם, ולשלח להם ספרים. אבל
 אין לנו עם הרעיון הטמא שלהם כלל, אשר בדרך כלל הוא כפירה
 ואפיקורסות, כי כל דבר שאדם חושב "שבידו" יצליח, זוהי כפירה,
 עגזן כלל ישראל הוא רק בפה — "תפלה", כי אין כחנו אלא בפה,

אֲשֶׁר ג' שְׂכֹז בְּנַחֵל קִלְה

ומי שְׂרוּצָה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ חֵיל, עֲלִינוּ
לְקָרְבוֹ וּמִצְוָה רַבָּה לְקָרְבוֹ וּלְעֲזָרוֹ שְׂיִצְא מִהַבּוֹר עִמָּךְ שֶׁנֶּפֶל לְשֵׁם,
וּלְהַחְזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה, וְזֶה בְּרוּר, וְאֵין לִי בְּמָה לְפַלְפֵּל בְּזֶה עוֹד. וְהִנֵּה
כְּתִיב (חֲבִקוּק ב'): "וְצַדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה", כִּי הַצַּדִּיק מִחֲזִיק אֶת
עֲצָמוֹ תָּמִיד לְכֻלּוֹם, וְהוּא בְּעֵינָיו בְּטֹל וּמִכְּטֹל, עַד שֶׁנֶּחֱשֵׁב בְּעֵינָיו
עֲצָמוֹ כְּלֹא כְּלוֹם, וְהוּא פְּחוּת שֶׁבְּפִחוּתִים, וְאֵין לוֹ בְּמָה לְהַחְזִיחַ אֶת
עֲצָמוֹ, כִּי אִם בְּמִדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאִיף שֶׁהוּא הוּא מֵאֲמִין
בְּאֱלֹקִים חַיִּים, אֲשֶׁר זֶהוּ פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "וְצַדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה",
עַקֵּר הַחַיּוּת שֶׁל הַצַּדִּיק הוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְיָדוּעַ אֲצֻלִּינוּ, שְׂאֶחָד
מִהַטְעָמִים הַכְּמוּסִים שֶׁהֵיוּ לְרַבְּנּוֹ ו"ל לְדוֹר בְּעֵיר אֹמֶן, מִחֲמַת
שְׂמוֹהֶרֶן" ת"ו לְהֵי בְּעֵינָיו עֲצָמוֹ לְלֹא, וְרַבְּנּוֹ ו"ל רָצָה לְהַגְבִּיחַ אוֹתוֹ,
וּבְאוֹמֶן הָיוּ כּוֹפְרִים וְאֶפְיִקוֹרְסִים גְּדוּלִים, לְזֹאת יֵצֵא לְשֵׁם לְדוֹר,
וּמוֹהֶרֶן" ת"ו לְרָא וְהִבִּין וְהִשְׁכִּיל אֶת גְּדֹל הַכּוֹפְרִים שֶׁיֵּשׁ שָׁם,
וְהַחֲזִיחַ אֶת עֲצָמוֹ, תְּהִלָּה לְאֵל, אֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא, אֵינָה גְּרוּעַ
וְיָרוּד אֲנִי, אֲבָל עַל-כָּל-פְּנִים אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱלֹקִים חַיִּים, וְהַחֲזִיחַ אֶת
עֲצָמוֹ בְּזֶה מֵאֵד.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! כִּלְךָ מִבְּלוּלֵי חֲנָם, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר
לְךָ, וְלֹא יַעֲזֹבְךָ, אֵל תַּחֲנֹךְ שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק חֲזַק אֶת כָּל מִי שֶׁבָּא אֵלֶיךָ,
וְסוּף הַכְּבוֹד לְבֹא, וְתִזְכֶּה לְהַפְּלִל בְּמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְגו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ...

ג' שְׂכֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר וְהַנְּעִלָּה, גֵּר לְהַצַּדִּיק נִחַל גִּזְבַּע מִקְּוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת הַבְּלוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ אוֹדוֹת הַלְּמוּדִים וְכו',

קלו אשר ג' שכח בנחל

צריך שתדע, שדבר זה הוא דבר הרגיל שיש להאדם עליות וירידות וכו', ובשעת עליה הוא לומד ובשעת הירידה הוא מתרשל וכו'. אף יש מעלה נפלאה, למי שרגיל ללמד בסדר-דרגה-הלמוד של רבנו ז"ל, כי אחרי הירידה, הוא חוזר ולומד במקום שסיים וכו', ואפילו היתה הירידה כמו שהיתה וכו', אין נופל בדעתו, רק מתחיל עוד פעם, וממשיך במקום שפסק. ועל-כן לא טוב דרךך שאתה מתנהג אחרי הירידה והנפילה, להתחיל את שעורך — הן במשניות והן בשלחן ערוך והן בגמרא וכו' מהתחלה, זה לא טוב כלל, כי לבסוף נבול תבל, ומרב התמורות והספקות, לבסוף תפסיק למודה לגמרי. ועל-כן אתה, בני, תמשיך למודה כסדרן, ואפילו בין כך ובין כך אתה נופל, תמשיך במקום שהפסקת, ובאפן הזה לעולם תלמד — בין בעליה ובין בירידה.

ומספרים על הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שהש"ס שלו הנה מלא חריצים, שעשה לעצמו סימנים שאוחז כעת כאן וכן להלן, כי גם הוא למד כסדרן (כן מובא בספר "נתיב מצוותיך" מהרב הקדוש מקאמרנא ז"ל). ועל-כן אל תהיה בטלן, וראה להרגיל עצמך ללמד תמיד — בין בעליה ובין בירידה, ובדרך הזו תוכל ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וזהר הקדוש ותקוננים וספרי רבנו ז"ל, ועוד מה שתבחר ספרי קבלה וחסידות ומוסר, והשם יתברך יצליח בך. רק חזק לקיים דברי רבנו ז"ל המובאים בשיחות-הר"ן, סימן עו, ואשר על זה נבנה כל קונטרס "סדר-דרגה-הלמוד". והשם יתברך יזכנו גם-כן לקיים זאת תמיד באמת ובתמים.

הדורש שלומך...

ג' שכח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בהעלותך ה'תש"מ.

שלום רב לידיד נפשי, הבחור הנקר, שותה בצמא דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אָשֶׁר ג' שַׁח בְּנַחֵל קִלּוּ

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה מְאֹד אֲנִי מַצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה,
שְׂאִין לְךָ שֵׁם מְקוֹם, וְכֵן אֵין לְךָ עִם מִי לְדַבֵּר.

וְהִנֵּה, חֲמֻדַּת לְבָבִי! רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
נו): כְּשֵׁישׁ לְהֶאֱדָם לֵב, אֵין שִׁיף אֲצִלוּ מְקוֹם כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ
מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, וּבְכָל הַמְקוֹמוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא
אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתַכְּף-וּמִיד כְּשִׁמוּצָאִים אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּבָר לֹא צָרִיכִים
אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

וְהִנֵּה דוֹד הַמֶּלֶךְ מִתְחִיל סִפְרוֹ: "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֶלְךָ'
בְּעֵצַת רְשָׁעִים' וּבְדֶרֶךְ 'חֲטָאִים' לֹא 'עָמַד' וּבִמְוָשֵׁב 'לְצִים' לֹא
'יָשַׁב'", וַיֵּשׁ לֹוֹמֵר, שְׁזֵה נִגְדַּ שְׁלֶשָׁה מִצָּבִים שֵׁישׁ לְהֶאֱדָם בְּחִיּוֹ:
"הִלִּיכָה", "עֲמִידָה", "יְשִׁיבָה"; נִגְדַּ זְמַן הִלִּיכָה, שֶׁהוּא בִימֵי
הַנְּעוּרוֹת, נִקֵּט "רְשָׁעִים", אִז צָרִיף לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מִרְשָׁעִים הָרוּצִים
לְבַלְבְּלוֹ עִם עֲצוּתֵיהֶם הָרְעוּת, וְעַל-כֵּן נִקֵּט גַּם "בְּעֵצַת", הִינּוּ אִז
צָרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי עֲצוֹת שֶׁל רְשָׁעִים וְלִבְלִי לְשַׁמַּע לָהֶם. וְנִגְדַ
זְמַן "עֲמִידָה", נִקֵּט "חֲטָאִים", כִּי אִז כְּשִׁאֲדָם אוֹחֵז בִּימֵי הָעֲמִידָה,
שֶׁהוּא בְּאֲמַצֵּעַ יָמָיו, עַל-פִּי-רַב הָאֲדָם אִז כְּבָר הִרְגַל וּמִשְׁקַע
בְּחֲטָאִים, לְזוֹאת נִקֵּט "חֲטָאִים", וּמִדְמִים בְּנַפְשָׁם כְּאֵלוֹ יֵשׁ לָהֶם
"דֶּרֶךְ", וְעַל-כֵּן צָרִיכִים בְּעַת "עֲמִידָה" לְהִזְהַר מְאֹד, וְלְבָרַח מֵאֵלוֹ
הָאֲנָשִׁים "הַחֲטָאִים", וְלִנּוּס "מִהַדֶּרֶךְ" הָרְעָה שְׁבַחְרוּ לָהֶם. וְנִגְדַ זְמַן
"יְשִׁיבָה", שֶׁהוּא בִימֵי זְקֵנָה, נִקֵּט לְשׁוֹן "לְצִים", כִּי זְקֵן כְּבָר אֵין לוֹ
כַח לַעֲשׂוֹת "רְשָׁעוֹת" אוֹ "לְחֲטָא", רַק "יּוֹשֵׁב" וְעוֹשֶׂה "לִיצְנוּת",
וּמְקַרֵּר אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה מַה לְפָנֶיךָ, וּבָרַח לְךָ מִשְׁלֵשׁ כְּתוּת
אֵלוֹ: "רְשָׁעִים", "חֲטָאִים", "לְצִים", וְהִדְבֵּק בְּתוֹרָתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהֵשֵׁם
יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ דֶּרֶכְךָ. וְאִם אַף-עַל-פִּי-כֵן אִתָּה רוֹאֶה שְׁמֵר לְךָ שֵׁם,
תְּקִים מַה שְׁכָתוּב בְּפִרְשָׁה זוֹ (בַּמִּדְבָּר י, כט): "לִכָּה אִתָּנוּ וְהִטְבַּנוּ לְךָ"
(רְאִשֵׁי תְבוּת: אֵלוֹל), שְׁתַּבֵּא הִנֵּה עַל-כָּל-פָּנִים בְּחֻדֶשׁ אֵלוֹל, וְתִשְׂאָר
כִּאֵן עוֹד זְמַן, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו'ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

קלח אֲשֶׁר ג' שֶׁכַּט בַּנְחָל
ג' שֶׁכַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אִמַּר לְךָ, אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה!

בְּסֻעָדָה שְׁלִישִׁית לְמִדְּנוּ אֶת הַתּוֹרָה "בְּהַעֲלוֹתָךְ" (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן כא), אֲשֶׁר שָׁם מְדַבֵּר רַבֵּנוּ ז"ל מְקַדְּשֵׁת הַשְּׁבָעָה גְרוּת,
שֶׁעַל יְדָה יְכוֹל הָאָדָם לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹת, שֶׁפַּע אֱלֹקֵי בְּהַתְגַּלּוֹת
נִפְלְאוֹהַ בְּלִי שׁוֹם הַקְּדָמוֹת כָּלֵל. וְתַהֲלָה לְאֵל, הֵיוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים,
אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמְעִים!

הַעֲקָר לְהַרְגִּיל עֲצָמָךְ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּמָה טוֹב וּמָה
נְעִים לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם עַל־כָּל־פְּנִים אִיזוֹ תּוֹרָה, וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה
מִ"לִּקוּטֵי־תְּפִלוֹת", אֲשֶׁר עוֹלָיִם שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה מִזֶּה.

חֲמִדַּת לְבָבִי! בִּבְקָר הַתְּחַלְנוּ בַּפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן
בְּ"סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", וְדַבְּרָנוּ הַרְבֵּה, אִיךְ שֶׁהַשְּׂנִי לְמַלְךְ, כְּשֶׁקָּם מִהַשְּׂנָה,
שָׂאֵל: וְיֵין בֵּין אִיךְ אוֹיֵף דָּעַר וְעֵלְטִי? ! אֲשֶׁר מוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל:
כְּשֶׁאָדָם קָם בִּבְקָר, צָרִיךְ לְהַזְכִּיר עֲצָמוֹ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי (עִיֵן לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן נד); וְהַעֲקָר — צָרִיךְ לְשַׁמֵּר עֲצָמוֹ, שְׁלֵא יִלְךְ בְּטֵל, חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיְדֵי זָמָה וְלִיְדֵי שְׁעָמוּם (פְּתוּבוֹת נט);
וְהַהוֹלֵךְ בְּטֵל כְּשֶׁשָּׁן דְּמִי, אִזִּי כְּדָאֵי יוֹתֵר לִילְךְ לִישָׁן מְלִילְךְ בְּטֵל, אֲשֶׁר
יְבִיאָהוּ לִיְדֵי רַעוּת וְעֵבְרוּת רַבּוֹת וְכוּ'. עַל־כָּל־פְּנִים כְּשֶׁשָּׁשָׁן יְגִיחַ אֶת
עֲצָבִיו, וְלֹא יָבֵא לִיְדֵי עֵבְרוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם.

חֶזֶק וְאַמֶּץ לְהַרְגִּיל עֲצָמָךְ בְּחִדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְתַחֲדָשׁ בְּכֹל יוֹם
אֶפְלוֹ אִיזָה דְבוּר אַמוּנָה. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, תִּרְאֶה לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּזֶה, כִּי

אָשֶׁר ג' שֵׁכֵט בְּנַחֵל קִלְט

כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְחַדָּשִׁים, הוּא יָקָר מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִי יוֹדֵעַ אֶת מִי תַחֲזִיחַ עִם הַדְּבוּר הַזֶּה.

וְהִנֵּה, יְדִידֵי הַיָּקָר! הֶעֱקָר לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו תָּמִיד אֹרֹו יִתְבָּרֵךְ, וַיְהִיָּה חֲזַק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִף שֶׁבֵּין כָּךְ עוֹבֵר עָלָיו מֶה שֶׁעוֹבֵר וְכו', אִף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאַמַּת עַל-פִּי הַדְּרָכִים שֶׁלְמַד אֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל וְתִלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ מוֹהֲרָנ"ת ז"ל. וְאֲשָׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּלַמוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כְּסֻדְרָן, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל הִיא רוּצָה מְאֹד מְאֹד לְהַקִּים אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, שִׁיְהִיו כְּמוֹ חַיּוֹת בַּיַּעַר, שֶׁבְקָבִיעוֹת נוֹהֲמוֹת (בְּרִימָעוֹן), הִינּוּ שֶׁתָּמִיד יְהִיו מִשְׁתַּוְּקָקִים וּמִמְשִׁיכִים עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבְּרִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ. וּמִסְפָּרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁמוֹהֲרָנ"ת ז"ל זָכָה בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְהַקִּים חֲבָרִיאַ כְּזוֹ, שֶׁבְקָבִיעוֹת הָיוּ מְדַבְּרִים וּמִשְׁתַּוְּקָקִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהָיוּ נוֹהֲמִים (בְּרִימָעוֹן) כְּמוֹ חַיּוֹת בַּיַּעַר. וְתַהֲלָה לְאֵל, גַּם מִיִּשְׁכְּתָנוּ "הֵיכַל-הַקָּדוֹשׁ" יֵצְאוּ חֲבָרִיאַ קְדִישָׁא כְּזוֹ. וְאִם לֹא הַמְחַלְקֵת עַל-יְדֵי כְּפֶה רְשָׁעִים אֲרוּרִים, הִיא נַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת וְכו', אִף אֲנִי מְקַוֶּה לְהַשִּׁים יִתְבָּרֵךְ, כְּשֶׁרַק יַעֲבֹר קוֹל הַהֲבָרָה שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, יִחְזֹר וַיְהִיָּה נַעֲשֶׂה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת וְכו'. לַעֲת עֲתָה רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְתַחֲזִיחַ אֶת עֲצָמָךְ, שֶׁתַּהֲלָה לְאֵל, אִיךְ שֶׁהוּא אֲתָה מְאַמֵּן בְּכַחוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה לְבַד יְכוּלִים לְהַחֲזִיחַ אֶת עֲצָמוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו.

וְצָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, כְּפִי שֶׁמְכַנְיָסִים בְּדַעְתּוֹ בְּקָבִיעוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּמַחוֹ וּבְמַחְשָׁבָתוֹ, כְּמוֹ-כֵן כְּשִׁיגִיעַ הַזְּמַן שִׁיְהִיָּה הַהֲכָרַח לְהַפְשִׁיט אֶת הַגּוּף, אֲזִי נִשְׁמָתוֹ תִּחְזֹר אֶל רַבְּנוּ ז"ל. כְּמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהֲרָנ"ת ז"ל אַחַר הַסְתַּלְקוֹתוֹ, לְחַבְרֹו ר' נִפְתָּלִי ז"ל: "אִיךְ גְּלִייךְ צוֹם רַבִּינ'ן"; כִּידוּעַ סְפוּר זֶה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.

וּמַחֲמַת טְרַדוֹתֵי עֲכָשׁוּ — אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' של.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח ה'תש"מ.

שלום רב לידידי היקר, שוטה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות, ובפרט שפכר כתבתי לך הרבה, וכן נדפסו כבר ממני אלפי מכתבים. ולדעתי, יש שם כבר די והותר התחזקות והתעוררות, דבורים נוראים ונפלאים לחזק ולאמץ, לקרב ולהדביק נפש כל בר ישראל אליו יתברך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח עד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו, ואנו זוכים לידע מרבנו ו"ל, בזה ראוי לנו להחיות את עצמינו עד מאד.

והנה רבנו ו"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן קע), שהעקר תלוי רק ביגיעות ועבודות (במסירות נפש), ועל-ידי-זה יכול כל אדם לבוא למדרגות גדולות (ונפלאות עד מאד פאחד הצדיקים הקדמונים), ואמר: אני יכול לעשות איש כשר שקורין "גוטער יוד" כמני ממש, עין שם; ועל-כן ראה, אהובי, ידידי היקר, לבל תהיה בטלן, רק התמד בתפלה ובהתבודדות, וכל שיחה ודבור לפניו יתברך יהיה יקר בעיניך. וכן תהיה מתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה כסדרן, כאשר כבר דברנו ונדפס הרבה מזה — קחהו ממש, ותחיה את נפשך.

ולמען השם, תברח לך מלצים המסתובבים בין אנשי שלומנו, כי בעוונותינו הרבים, בעון המרגלים שהוציאו דבה, נחרב בית מקדשנו, ועדין מרקד בינן, כמאמרם ו"ל (יומא ט.); ואשר על זה אמר הקדוש-ברוך-הוא: אתם בכיתם בכיה של חנם, ואני קובע לכם בכיה לדורות (תענית כט.); הינו על-ידי שקבלו את הלשון-הרע

אֲשֶׁר ג' של בנחל קמא

ובכו, על-ידי-זה נשארה בכיה לדורות. וכן הוא בעוונותינו הרבים
אצלנו, אשר על-ידי שקבלו עלי לשון-הרע של חנם, גרמו בכיה
לדורות, כמו שהיה בימי מוהרנ"ת ז"ל, אשר רדפו אותו על חנם,
על לא דבר, ועל-ידי-זה נתעכבה גאלתנו; כי בנדאי היתה הגאלה
מוכנה לבא בימי מוהרנ"ת ז"ל, כִּאֲשֶׁר הָיָה רַעַשׁ גָּדוֹל וּבִפְרוֹסוֹם
בעולם על שנת ת"ר בידוע ומפרסם דבר זה, אף מחמת שרדפו את
מוהרנ"ת ז"ל על לא דבר — נתעכבה גאלתנו, כמו-כן כל העולם
דברו על שנת תשל"ו, וכן הדפיסו הרב הקדוש מקאמרנא ז"ל
במשניות שלו (עין מסכת מעשר שני, פרק ה', משנה ב', עין שם), שִׁמְאֲרִיךְ
בזה ואמר, שִׁכְבֵּר יִהְיֶה אִז תַּחֲזִית הַמַּתִּים; וּבִנְדָאֵי לֹא יִדְפִיס דְּבַר
שְׂאִינוּ, וּבִפְרֻטִּיּוֹת שְׂבִנָּה אֶת הַשְּׂגָתוֹ עַל-פִּי דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל, עֵינִי שָׁם
בְּאַרְכָּה; וּבִנְדָאֵי הֵיִינוּ מוֹכְנִים לְהַגְאֵל, אִם לֹא הָיוּ מִתְאַסְּפִים אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוּ בַּחֲדָשׁ תַּמּוּז (חֲדָשׁ שָׁבוּ נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְוִיחֹת), וַחֲתָמוּ עָלַי דְּבָרֵי
הַבַּל וּבִוּרוֹת (וְאֵף שָׂרֵב אֱלוֹ שְׁחַתְמוּ בְּקִשׁוֹ מִמְּנֵי מַחִילָה וְהַתְּחַרְטוּ),
וְכֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ סַבָּב, שְׁבִשְׁנָה שְׁעֵבְרָה בְּאוֹתוֹ יוֹם, שְׁהִיְתָה הָאֲסִפָּה
הֵיִינוּ בְּעֶרֶב רֵאש־חֲדָשׁ תַּמּוּז, עָשׂוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יוֹם צוֹם, וְהַתְּאַסְּפוּ
כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵינוּ כְּמוֹ בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, וְגָמְרוּ אֶת הַתְּהַלִּים
בְּצַבּוּר, וְאָמְרוּ סְלִיחֹת וַי"ג מְדוֹת, וְתַקְעוּ בְּכָל פֶּעַם בְּשׁוֹפָר (כִּי יֵצֵא
קוֹל שְׂרוּצִים לְהַחְרִיב, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת הַצִּיּוֹן, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אַחֲר־כֶּף
נִתְּוַדַּע כִּי לֹא הָיָה וְלֹא נִבְרָא), אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּדַקּוֹת וּבְהִסְתַּר הָיָה
כָּל הָעֲנִין מְרַבְּנוּ ז"ל, שִׁישׁוּבוּ בַּתְּשׁוּבָה עַל הַפָּגַם הַזֶּה, אֵף כָּבֵר
הָיָה מֵה דַּהֲוָה, וְנִדְחַף הַזְּמַן הַהוּא, וּבִנְדָאֵי בְּלִי שׁוּם סִפְקָ שְׁהֵם גָּרְמוּ
אֶת זֶה, עַל-יְדֵי חֲתִימָתָם, וְזֶה בְּרוּר; וְיָבֵא הַיּוֹם שְׁיִתְוַדַּע דְּבַר זֶה
לְכָל הָעוֹלָם. עַל-כָּל-פָּנִים הַתְּשׁוּבָה שְׁעָשׂוּ בְּשָׁנָה שְׁעֵבְרָה עֲזָרָה,
שְׁלֹא הָיְתָה, חֵס וְשְׁלוֹם, גְּזֵרַת כְּלִיּוֹן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.
וְעַל-כָּל-פָּנִים בְּשָׁנָה זוֹ עוֹד נִצְטָרֵךְ לוֹמַר אִיכָּה יִשְׁבָּה בְּדַד הָעִיר,
אֲשֶׁר דּוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ שְׁהוּא רֵאשִׁי תְּבוּת: "אִי-בְּה"; הֵיִנוּ
בְּשָׁבִיל שְׁנֵאת חָנָם הַהִכְרַח לוֹמַר אִי-כְּה'. עַל-כָּל-פָּנִים הַחֶכֶם מִפֶּל
אָדָם אָמַר (מְשָׁלִי יֵא, ח): "צְדִיק' מִצָּרָה' נִחְלָץ' וְיָבֵא רָשָׁע תַּחֲתָיו";
הֵיִנוּ צְדִיק' מִצָּרָה' נִחְלָץ' (סוֹפֵי תְּבוּת: ה'ק'ץ'); כִּי בַעַת הַקָּץ "וְיָבֵא
רָשָׁע תַּחֲתָיו", שְׁזֶה הַסֵּמ"ך-מ"ם וְחִבְרָיו, שְׁיִהְיוּ מִתַּחַת לְהַצְדִּיק.

קמב אָשֶׁר ג' שלא בנחל

והשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו יתברך, ויתגלה אור הצדיק בעולם, וכל אחד יכירו יתברך פנים אל פנים, וידבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו.

ומחמת טרדותי כי רבו עכשו — אקצר.

הדורש שלומך...

אבקש אותך מאד שתעזר להפיץ את הספרים ואל תתביש כלל, אקווה שעוד מעט תחזר לכאן, וממילא מה שחטפת והפצת שם זה יהיה נשאר ממך.

ג' שלא.

בעזרת השם יתברך אור ליום שני לסדר שלח ה'תש"מ.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לידידי, האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך עם השבע-מאות דולר להדפסה — אשריך ואשרי חלקך, שזכית לנדב סכום הגון כזה. והנה פה תקבל רצוף מאה ספרי "שמירת הברית", שיצאו מבית-הדפוס בשבוע שעבר, ותהלה לאל, כבר התחילו להתפשט בתפוצות ישראל, וכן בארץ ישראל נדפסו גם-כן ונתפשטו שם. ויזכני השם יתברך להדפיסו ולחזור ולהדפיסו כמה פעמים. וכן אתה צריך גם-כן להדפיסו שם במדינתך ולהפיצו.

אודות בנך, ידועה אמרת רבנו ז"ל: "מיט גוטיין פועלט מען זא און אויב מען פועלט אמאל מיט בייזין דארף מען וויסן אז מיט גוטיין וואלט מען בעסער גיפועלט"ש. ועל-כן ראה לדבר עמו תמיד

ש) בדרך נחת כן פועלים, ואם פועלים פעם בדרך פעם וקפידה, צריך לידע, שאם היה

אֲשֶׁר ג' שלב בְּנַחֵל קמג

רק בְּנַחַת וּלְהַסְבִּירוֹ וְכוּ', וְאִם שֶׁהֵלֵב מִתְפּוֹצֵץ בֵּין כָּף וּבֵין כָּף —
מֵה לַעֲשׂוֹת?! אֲנִי מִרְגִּישׁ הֵיטֵב הֵיטֵב מִכְאוּבֵי לְבָבְךָ, אִם הָעֵקֶר רַק
סִבְלָנוֹת, וּלְבִקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְתִדַּע שֶׁעֵקֶר הַתְּחִיבֻתִי
הִיא, שֶׁהִיָּה יָכוֹל לִהְיוֹת יוֹתֵר גְּרוּעַ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבְרוּךְ
הַשֵּׁם אֲשֶׁר עַד כֹּה עֲזָרְנוּ, וְדִי לְחַכְמָא.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַחַיִּים מְלֵאֵי נְסִיוֹנוֹת, וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ אוֹמְרִים:
פַּעַם נוֹתֵן הַבַּעַל-דָּבָר סְטִירָה לְהָאָדָם, וּפַעַם נוֹתֵן הָאָדָם סְטִירָה
בַּחֲזָרָה לַבַּעַל-דָּבָר. וְהָעֵקֶר צְרִיף לְרֵאוֹת, שֶׁהַסְטִירָה הָאֲחֵרוֹנָה תִּהְיֶה
שֶׁל הָאָדָם, וְדַבְרֵי פִי חָכָם חֵן.

הָעֵקֶר לֹא לְהַתְיַאֵשׁ וְלֹא לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁבַעוּלָם,
אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֶמֶת בְּזֶה וּמִחֲסִידֵי
בְּרִסְלָב הָאֲמֵתִיִּים, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵין לָנוּ שׁוֹם שִׁיכוֹת עִם הָעַרְב־רַב
וְהַלְצִים שֶׁמְסַתּוֹכְבִּים בִּיגִינוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְנַעֲמִים.

...הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שלב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשִׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאֵל תִּפְלֵ בְדַעְתְּךָ,
תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבַעוּלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהִיא
מִצּוּהַ הַכְּלוּלָה מִכָּל הַמִּצְוּוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, בְּזֶה
מִרְאָה לְדַעַת, שֶׁעוֹבֵד אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, בְּכַחֲסִינַת
"זֶה הַדָּבָר", הַמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ה', עֵינֵי שָׁם;
וּכְדַאי לְבַלּוֹת שְׁעוֹת שְׁעוֹת בְּרַקוּדִים וּבְהַמְחָאוֹת כָּף וּכְנַגּוּנִים, כִּי

הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ נַחַת, הִיָּה פּוֹעֵל יוֹתֵר טוֹב.

קמד אָשֶׁר ג' שלג בנחל

על-ידי-זה יתרחב מחו ודעתו בהרחבה וכו', ויזכה לישוב הדעת
אמתי (פמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'); אשרינו, שיש לנו רבי
אמת כזה ונחברים טובים אנשי שלומנו היקרים פאלו, ולמען השם
שמר את נפשך מסטרא דערב-רב, שועלים קטנים מחבלי פרמים,
אשר מסתוכבים בינינו, יבא בעל הפרס, ויכלה את הקוצים מכרמו.
רק חזק להפוך הכל בשמחה עצומה, ותשמע בכל יום כלי שיר,
ותרקד בכל יום, חק ולא יעבר, והשם יתברך ימתיק ממך כל
הדינים, שהם המרירות והעצבון המכסה ומסתיר את אורו יתברך
(פמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), עין שם; וידוע, אשר מוהרנ"ת
ז"ל החזיק את עצמו כל ימי חייו עם התורה "אזמרה" (בלקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), אף שעבר עליו מה שעבר ממתנגדים
רשעים מבית ומבחוץ, אף-על-פי-כן חזק את עצמו עד מאד,
ובהיותו בעיר לאדיזין והובילה אותו המשטרה בשלשלאות של
ברזל לבית-הסהר, נגשו אליו אנשי שלומנו אז בדמעות שלישי,
ושאלו אותו: ר' נתן, מה נעשה לכם?! והרים את ידיו כן, כשהן
קשורות יחד, אל השמים, ואמר: מה לכם לעשות בעבורי? אייער
עובדא זאל זיין סע זאל זיין פווצו מעינותיך חוצה"י; כי רק זה עקר
כסופיו של מוהרנ"ת ז"ל, שפיצו את דעתו הקדושה של רבנו ז"ל
בעולם, ולא להתפחד מהמתנגדים הרשעים. ואותו הדבר סובב גם
בימינו אלו, לא להסתפל על הרשעים המתנגדים על הספרים
הקדושים, והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו.

הדורש שלומך...

ג' שלג.

בעזרת השם יתברך יום שני לסדר שלח ה'תש"מ.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידיד נפשי, שותה
ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

ת) העבדה שלכם תהיה, שפוצו מעינותיך חוצה.

אֲשֶׁר ג' שלד בְּנַחַל קמה

הנה אודות השבֵּעָה גְרוֹת, צְרִיף שְׁתַּדַּע כִּי אִם יִתֵּן מְקוֹם לְפִיו, הֵינּוּ שְׁמַדְבָּר מֵה שְׂאִינוּ צְרִיף, או יִכְעַס בְּחֶרֶן אָפוֹ, או יִשְׁמַע מֵה שְׂאִינוּ צְרִיף, או יִסְתַּכַּל בְּמְקוֹם שְׂאִינוּ צְרִיף, עַל-יְדֵי-זֶה יִגְרַם לְעַצְמוֹ צָרוֹת וְרַעוֹת רַבּוֹת. וּבִפְרָטִיּוֹת הַדְּבֹר. כִּי "לִפְתַּח חֲטָאת רוּבֵץ" (בְּרֵאשִׁית ה', ז), עַל פְּתַחֵי הַפֶּה שֶׁם שׁוֹמֵר הַסְּטָרָא אַחֲרָא לְהַכְנִס; כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם סוֹתָם פִּיו, לֹא יוּכַל לוֹ שׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, כְּמֵאֲמַר רַבֵּנוּ ו'ל" (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לֵה): מִי שֶׁעֲצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם, עַיִן שֶׁם; וְדָבָר זֶה תִּרְאֶה בַּחוּשׁ, אֲפֹלוּ הַעֲיִנִּים שְׁלֶף תִּהְיֶינָה עֲדִין מְלַכְלָכוֹת, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, או תִּהְיֶה בְכַעַס וּבִקְפִידוֹת, אִף כָּל זְמַן שְׁלֹא תִצְעַק וְלֹא תִרִיב עִם הַמְצַעְרִים אוֹתָךְ וְכוּ', שׁוּם דְּבָר לֹא יַעֲבֹר עֲלֶיךָ, אֲדַרְבָּה, תִּכְרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִתְהַפֵּךְ הַכֹּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! הֵעָקַר הוּא שְׁמִירַת הַדְּבֹר.

הדורש שלומך...

ג' שלד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שלח ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק גַּיְחַל נֹוֹבַע מְקוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מְצַטְעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

וְהֵנָּה פְּדֵאֵי לָךְ לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ הַתּוֹרָה בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ט, וְשֶׁם תִּרְאֶה סִבַּת הַדְּבָר, לָמָּה נִדְחַק מִחַ הָאָדָם, שְׁבֹא עַל-יְדֵי-זֶה לְנִפְיֵלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן — בֵּין בְּרוּיָחֵנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי. וְהַיּוֹצֵא מְדַבְּרֵיו הַקְּדוּשִׁים הוּא קַלְקוּל הַדְּבֹר וְקַלְקוּל הַבְּרִית, שְׁמִי שְׁעוּבָר עַל שְׁנִיָּהֶם, שְׁמוּצִיא זָרַע לְבִטְלָה, וְכֵן מְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, שְׁנֵי דְבָרִים אֵלוֹ גּוֹרְמִים לְלַחֲיִצַּת הַמַּחֲזִין וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אִם לֹא תִרְאֶה לְתַקֵּן תְּכִיף-וּמִיד אֶת שְׁנֵי הָעֲנִינִים הָאֵלוֹ, הֵינּוּ לְשֹׁמֵר אֶת עַצְמוֹ מֵאֵד מֵאֵד לֹא לְהוֹצִיא זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר מְלַבֵּד שֶׁהוּא עֹנֵשׁ גְּדוּל וְעַבְרָה חֲמוּרָה, עוֹד זֹאת שְׁמַקְלָקֵל מַחוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְכֵן הַדְּבֹר

קמו אֲשֶׁר ג' שלה בַּנְחָל

לְבָלִי לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְכֵדָאֵי לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ גְּדֵר חֶזֶק
לְבָלִי לְהִתְחַיֵּל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְאַפְלוֹ שְׂיִתְחַזֵּק
אוֹתָךְ לְשׁוֹנָאוֹ — מַה בְּכַף? ! מוֹטֵב לְהִקְרָא שׁוֹטָה כָּל יְמֵי חַיָּיו
מְלֵהוּת רָשָׁע אֲפֵלוֹ שְׁעָה אַחַת לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ (עֲדוּת פ"ה); וּבְכַרְטוּת
אַתָּה צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֶךְ, שְׂהוֹלֵכֶת וְנִתְקַלְקַלְת, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן. לְמָה לֹא תִרְחַם עָלֶיךָ? ! הֲלֹא אִם לֹא תִרְחַם עַל עֲצָמְךָ, שׁוֹם
בְּרִיָּה לֹא תִרְחַם וְכוּ'. וְעַל־כֵּן רָאָה לְהַפְךָ פָּנֶיךָ לְגַמְרֵי מֵהַבְּלִי הָעוֹלָם
הַזֶּה, וְהִדְבַק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמֶת, וְתִהְיֶה רְגִיל לְהַכְנִיס
בְּדַעְתְּךָ תְּמִיד רַק אֲמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל בְּכָל רִגְעַ
לְמַסֵּר נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְתִתְמַיֵּד בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה
בְּחִדְרְךָ הַמְּיֻחָד לְךָ, וְשֵׁם תִּסְגֹּר אֶת הַחֲלוֹן, וְלֹא תִסְתַּכֵּל לַחוּץ כָּלֵל,
כְּאֲשֶׁר עָשָׂה מוֹהֲרֵינֵנוּ ת"ו"ל, וְאָמַר: "הִסְתַּכְּלוּת אַחַת פְּחוֹת בְּעוֹלָם
הַזֶּה, הוּא גַם־כֵּן טוֹב מְאֹד", "אֵינִן קוֹק וְוִינְצִיגְעֵר אוֹיֵף דִּי וְוַעֲלֵט
אִיזוֹ אוֹיֵף גוּט"; וְהִדְבַק עֲצָמְךָ בְּיַחְוָדֵי שְׂמוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ וּבְחִדְוֵשֵׁי
תוֹרָה. וְלִמְעַן הַשֵּׁם הַתְּמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם וּבַזְהָר וּבְכַתְבֵי
הָאֲרִיז"ל, וְעַל כָּלֵם — סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שלה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר שְׁלַח ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

וְהִנֵּה דִבְרַתִּי עִמָּךְ זֶה יָמִים וְשָׁבוּעוֹת וְחֻדְשִׁים וְכוּ', וְגַם כְּתַבְתִּי
לְךָ הַמּוֹן מִכְתָּבִים, וְכִבֵּר נִדְפְּסוּ בִּי"ב חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחָל", וְהַחֲיוּ
הַמּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעוֹד יַחֲיוּ הַמּוֹן נְפֻשׁוֹת עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, אִךְ
לְפָלֵא גְדוֹל אֲצִלִּי, אַחֲרֵי כָּל זֹאת תִּהְיֶה מְבַלְבֵּל כָּל־כַּף, עַד שְׁכַמְעֵט
תִּשְׁתַּגֵּעַ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הֲלֹא עָלֶיךָ לְרַחֵם עַל עֲצָמְךָ, וְאִם אַתָּה לֹא

אֲשֶׁר ג' שלה בנחל קמז

תרחם על עצמך, שום ברִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם לא תרחם עליך. וזכור דָּבָר זה, אם, חס ושלום, חס ושלום, תלך בְּדֶרֶךְ זוּ וְכוּ', וְלֹא תִשְׁתַּנֶּה, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יִהְיֶה הַהֲכָרַח לָךְ לְהַכְנִס לְבֵית מְשַׁעְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהִנֵּה כְּפִי הַנִּרְאָה, מֵאַחַר שֶׁקִּלְקַלְתָּ כְּבֹר בְּבֵרִית כָּל-כָּף, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְגְּמָה אֲצִלְךָ הָאֲמוּנַת חֲכָמִים, עַל-כֵּן עָלֶיךָ לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנֵי ו'ל (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), אִךְ מִי שֶׁכְּבֹר נִשְׁקַע בְּאֵלוֹ הַמוֹתְרוֹת, יֵשׁ מִיָּם שֶׁהוּא מְטַהֵר מִזֹּאת הַטְּנֻפֹת, בְּבַחֲיַנַּת (יִחְזַקְאֵל לו, כה): "וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוֹרִים וְטַהֲרַתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם", וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְעֵצָה שְׁלֵמָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וַיֵּשׁ לוֹמֵר, אֲשֶׁר אֵלֹהֵי הַמַּיִם הֵם בְּחֵינַת טְבִילַת מְקוֹה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה בְּטְבִילַת מְקוֹה. וּבְפֶרֶט מִי שֶׁנִּתְלַכְּלַךְ כְּבֹר כָּל-כָּף כָּל-כָּף, עַד שֶׁנִּתְבַּלְבַּל לְגַמְרֵי, עָלָיו לְטַבֵּל הַמוֹן טְבִילוֹת בְּמְקוֹה. וְעֵינֵי בְּסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת (אוֹת יִרְאָה, סִימָן לו): ש"י טְבִילוֹת מְסַגֵּל לְיִרְאָה. וְעֵינֵי עוֹד שָׁם (בְּחֶלֶק ב', סִימָן ז'): עַל-יְדֵי בְּלִבּוֹל הַדְּעַת — נִתְקַלְקַלְתָּ הַיִּרְאָה; גַּם עַל-יְדֵי בְּלִבּוֹל הַדְּעַת מִמְּשַׁלְתּוֹ נוֹפְלָת, עֵינֵי שָׁם; הַרִי שְׁלֹף לְפָנֶיךָ — עַל-יְדֵי בְּלִבּוֹל הַדְּעַת נִתְקַלְקַלְתָּ הַיִּרְאָה, וְש"י טְבִילוֹת מְסַגֵּלוֹת לְיִרְאָה. נִמְצָא לְמַדִּים מְזֵה, שֶׁעַל-יְדֵי רַבּוּי טְבִילוֹת, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יִרְאֵת שְׁמַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁלַמַּת דְּעַתּוֹ וְחֹזֶרֶת מִמְּשַׁלְתּוֹ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת רְגִיל בְּמְקוֹה, אֲפִלּוּ כַּמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם וְטַבֵּל הַרְבֵּה טְבִילוֹת, וּבְכָל טְבִילָה תִּיחַד יְחוּד אַחַר כְּפִי סֵדֶר עֲלִית הָעוֹלָמוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה וּמִמַּעְלָה לְמַטָּה: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וְתַטִּיל בְּיַחְוּדִים אֵלֹהֵי כְּמַטִּיל בְּגוֹן גְּהִדֹּר. וּבְזִכּוֹת זֶה תִּתְיַשֵּׁב דְּעַתְךָ, וְתִהְיֶה לָךְ יִרְאָה אֲמִתִּית, רַק חִזַּק וְאַמֵּץ!

הדורש שלומך...

ומדי דְּבָרֵי בְּעֵינֵי מַעְלַת טְבִילַת מְקוֹה, אֲמַרְתִּי לְהַעֲתִיק לָךְ מִסִּפֵּר "שְׁעָרֵי דְּרֶךְ הַחַיִּים" (אוֹת קעד), הַמְדַבֵּר מִמַּעְלַת הַטְּבִילָה בְּמְקוֹה מ' סָאָה, תּוֹעֵלַת גְּדוּלָה לְכָל מִינֵי עוֹנוֹת, אִם יֵשׁ עִמָּה טְהֵרַת הַלֵּב וְעֻזִּיבַת הַחֹטָא, וּבְפֶרֶט בְּעוֹן הַקָּרִי וְהוֹצָאָה זֶרַע לְבִטּוּלָה וְעוֹן הַפֶּעַס וְהַגְּאָה וְכוּ', וְאִין דְּבָר בְּעוֹלָם שְׁגוֹרִם קִדְשַׁת הַנְּשֻׁמָה עִם

הגוף, ומעביר העוונות מעל המצח כמו הטבילה בערב-שבת-קדש. וכתב האריז"ל, כי על-ידי הטבילה תתעלה נפש האדם למעלה עד מקנה העליון, וטובלין נפשו ורוחו ונשמתו בנהר דינור, ויכתב במצחו שם הנו"ה ברוך הוא כשעולה מן הטבילה, ונקרא ישראל, ונותן עזר להקדוש-ברוך-הוא ומקרב הגאולה על-ידי דבר זה, ושם הנו"ה ברוך הוא מאיר בו ומושיעו מכל צרה, ופוק חזי כמה גדולה מעלת הטבילה. וגם הנדה אלף וק"ך מיני טמאות תלויים בה, ועל-ידי הטבילה נטהרת. וסוד — למה ארבעים סאה? איתא ב"מגלה עמקות" תתק"ס לוגין במקנה כנגד משקל הליחות, שהם ארבעים סאה, כנגד ארבעים יום של יצירת הולד שהם תתק"ס שעות, וכנגד ארבעים יום שעלה משה רבנו, עליו השלום, למרום, וכן כנגד סמ"ך-מ"ם שעל-ידי הטבילה נכנע, ועל-ידי הטבילה יהיה לו לב חדש, וזה רמזו בכתבי האריז"ל: ל'ב ט'הור ב'רא (תהלים נא, יב) — ראשי תבות: טבל, וסופי תבות: אבר, ור'ויח נ'כוך ח'ידש — ראשי תבות: חרון, וסופי תבות: נחש; כי על-ידי הטבילה יסתלק חרון אף מעליו, ויכנע הנחש. בקרב"י גימטריה שד"י, כי יאיר בו שם שד"י, ויברחו הקלפות ממנו. וכן כתב בספר חכמים, כי על-ידי הטבילה לשם שמים, זוכה שתשרה בו נשמה קדושה, וזוכה לרזי התורה, ונקרא ברא הקדשא בריך הוא, עין שם. ועין בספר "חסד לאברהם" להקדוש מהר"א אזולאי ו"ל (מעין שני נהר נט), שכתב בסוד המקנה, וזו לשונו שם: דע כי מסרת קבלה היא בידינו מחכמי האמת, שארבע מאות כתות הטמאה שורות על הטמא, וכדי להעביר אותם הכתות של רוח הטמאה, צריך ארבעים סאה מים, וכל סאה מחזקת קמ"ד ביצים, וכל הארבעים סאה עולים חמשת אלפים שבע מאות וששים ביצים, ושעור משקל ביצה ירושלמית היא י"ב דינרין, וביצה בבליית י"ב דינרין, חסר שלישי דינר, ועם היות שהאדם הוא מרכב מארבעה יסודות, אין טהרתו אלא במים, והטעם — מפני שהטמאה היא רוח, פאומרו (זכריה יג, ב): "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ", והרוח אין בטבעו לכנס בתוך המים, וכשהטמאה נכנעת בתוך המים, נשלכת ממנו אותה רוח הטמאה. ולכן הצריכו חכמינו הקדושים לטמא להכנס למים

אָשׁר ג' שלה בַּנְחַל קמט

כָּל גּוּפוֹ, שְׂאֵפְלוֹ אִם נִשְׁאָר רֹאשׁ שְׂעַר אֶחָד חוּץ לַמַּיִם — לֹא נִטְהָר, שְׂמֵשׁ נֶאֱחָזֵת כָּל הַטְּמֵאָה, וְחֹזֶרֶת וְשׁוֹרָה עַל הַגּוּף. וְעַל דֶּרֶךְ הַסּוּד, מַיִם רוֹמְזִים לַמִּדַּת הַחֶסֶד, וְשֵׁם הוּא סוּד הַטְּהָרָה מֵהַפְגָּם, כְּאוֹמְרוֹ (מִשְׁלֵי טו, ו): "בְּחֶסֶד וְאַמֶּת יִכְפַּר עֲוֹן", וּמִמֵּי הַחֶסֶד מַמְדַּת הַחֶכְמָה נִשְׁפָּעִים, וְאוֹת יו"ד רְמָזוֹ לַחֶכְמָה, וְצוּרַת אוֹת יו"ד הוּא גֶלֶם אָטוּם כְּדַמּוֹת בֵּיצָה, וְאוֹת יו"ד עוֹלָה קמ"ד כְּזֶה, כִּי שֵׁשׁ צְרוּפִים שֶׁל הַיּו"ד עוֹלִים ק"ך, וְי"ח אוֹתִיּוֹת שֶׁלֹּשָׁה צְרוּפִים עִם הַשֵּׁשׁ תְּבוּת הוּא כ"ד, ק"כ עִם כ"ד הוּא קמ"ד, וְהִינּוּ הַסָּאָה קמ"ד בֵּיצִים; נִמְצָא, שֶׁהַסָּאָה נִדְמִית לְאוֹת יו"ד, לוֹמֵר כָּל סָאָה וְסָאָה יֵשׁ בְּשַׁעוֹרָה לְהַעֲבִיר עֶשֶׂר כֶּתוֹת הַטְּמֵאָה, וּבִהֲתַחֲבְרוֹת אַרְבָּעִים סָאִים יְסוּרוּ מֵעֲלָיו כָּל הַתְּבוּת הַטְּמֵאָה, וְהִינּוּ סוּד (בְּרֵאשִׁית לב, ו): "אַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עֲמוֹ", הַנִּזְכָּר בְּזֵהָר. וְדַע, כִּי בַעֲשָׂרָה מְקוֹמוֹת יֵשׁ שְׂעַר בַּגּוּף כְּנֶגֶד י' כֶּתוֹת הַטְּמֵאָה, שְׂעַר הָרֹאשׁ רוֹמֵז לְרֵאשׁוֹנָה, שְׂעַר שְׁעַל הַלְּחִי הַיְמִין רוֹמֵז לְב', שְׂעַר הַלְּחִי הַשְּׂמָאלִי לְג', וְזֶה רוֹמֵז לְג' הַעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁלִּשְׁתֵּן שְׁקוּלוֹת כְּאַחַת, וְשֶׁל בֵּית הַשְּׁחִי הַיְמִין רוֹמֵז לְרַב־יְעִית, שֶׁהִיא זְרוּעַ יְמִין, וְשֶׁל בֵּית הַשְּׁחִי הַשְּׂמָאלִי רוֹמֵז לְה', וְשְׂעַר שְׁעַל הַגְּרוֹן וְעַל הַלֵּב רוֹמֵז לוֹ, שֶׁהוּא הַגּוּף הָאֵילָן, וְשְׂעַר שְׁבִיבֵיךְ יְמִין רוֹמֵז לְז', וְשְׁבִשְׂמָאל רוֹמֵז לְח', וְשְׁסָבִיב הַצְּדִיק רוֹמֵז לְט' וְשֶׁל אַחֲרָיו רוֹמֵז לְעֶשְׂרִי, וְעֶשְׂרָה מְקוֹמוֹת אֵלּוּ הֵם כְּמוֹ כְּסֵא לְעֶשֶׂר כֶּתוֹת הַטְּמֵאָה לְחֹול עֲלֵיהֶם אִם יִטְמָא. וְדַע כִּי שַׁעוֹר הַמְּקַנָּה הוּא חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים וְשִׁבְעֵי מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים בֵּיצִים, וְסוּד הָעֲנַנִּין הוּא, כִּי לְסוּף ה' אֲלָפִים וְשִׁבְעֵי מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים לִיצִיָּה, וְיִתְקַנֵּם הַפְּסוּק (זְכַרְיָה יג, ב): "וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ", וְיִתְקַנֵּם מִקְרָא דְכֻתִּיב (יִחְזַקְאֵל לז, כה): "וְהִשְׁבַּתִּי חֲיָה רְעָה מִן הָאָרֶץ", דִּהִינּוּ כֶּתוֹת הַטְּמֵאָה כְּנֶזֶק בְּזֵהָר. וְסוּד הָעֲנַנִּין הוּא, כִּי תַחֲתֵי הַמַּתִּים עֲתִיד לְהִיּוֹת ג' פְּעָמִים בְּג' זְמַנִּים: הָרֵאשׁוֹנָה הִיא תַחֲתֵי הַמַּתִּים דְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהַשְּׁנִיָּה הִיא תַחֲתֵי הַמַּתִּים דְּחוּץ לְאָרֶץ, וְהַשְּׁלִישִׁית הִיא תַחֲתֵי הַמַּתִּים ע' אֲמוֹת וְלְכָל הַצְּמַחִין בְּעוֹלָם, וְהוּא זְמַן יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל. וְזוֹ הַתַּחֲיָה הַשְּׁלִישִׁית — זְמַנָּה הוּא לְסוּף ה' אֲלָפִים וְשִׁבְעֵי מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים לִיצִיָּה, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

ג' שלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תש"מ.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המאתים דולר להדפסה — לנכון קבלתי, אשריך
שיש לך חלק בהפצת מעינות החכמה חוצה.

והנה מה שאתה כותב... צריך שתדע שנסיונות יש לכל אחד,
כי החיים מלאים עם נסיונות, ובפרטיות כשאינן לומדים תורה, אז
החיים מרורים כמות, רחמנא לצלן. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים
(ברכות ח.): כל שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק, הקדוש-ברוך-
הוא מביא עליו יסורין מכערין ועוכרין אותו, עין שם. ועל-כן,
חמדת לבבי! כל זמן שלא תתמיד בתורה הקדושה, אזי אתה
בסכנה גדולה, כי אין לך עוד בן חורין אלא העוסק בתורה (אבות
ו); אך תכף-ומיד כשאדם פורש מן התורה, הוא פורש מן החיים
(עין קדושין טו); ועל-כן אי אפשר לו לעמד ביום צרה. והנה יש
מאמר החכם: "כאשר ירצה האל ברעת האדם ובמפלתו, יסיר
מעליו דעתו". וזה עולה בקנה אחד במאמרו של הבעל-שם-טוב
הקדוש ז"ע, איך יכולים לענש אדם — כשלוקחים ממנו את
האמונה והבטחון, האדם הזה הוא כבר בענש בעצמו, רחמנא
לצלן.

ועל-כן, חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, והחזק בלמוד התורה
הקדושה בקביעות, אשר עליה אמרו חכמינו הקדושים (פתיחתא
דאיכה): אמר הקדוש-ברוך-הוא, אפלו אותי עזבו ואת תורתתי שמרו,
כי המאור שבה יחזיר אתכם למוטב, עין שם; הינו אף, חס ושלום,
חס ושלום, כשנופל מאמונה, וכמו שכתבת... על-כל-פנים את
תורתתי שמרו — החזק בלמוד התורה הקדושה, שתחזיר אותך
למוטב. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט): אפלו אותן

אֲשֶׁר ג' שְׁלוּ בְּנַחַל קְנָא

הָאֲנָשִׁים שְׁנֹלְכָדוּ בְּמַצוּדָה רָעָה, וְרָגִילִים בְּעֵבְרוֹת, אִם יַעֲשׂוּ לַעֲצָמָם חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כֶּךָ וְכָךְ, הַתּוֹרָה תּוֹצִיא אוֹתָם מִן הַרְעַ שְׁנֹלְכָדוּ בּוֹ. וְזֶה בְּדוּק וּמְנֹסָה! וּבִפְרָטִיּוֹת אִם תִּלְמַד בְּדַרְךְ וּבְאִפְּן שְׂגֵלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, כִּאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּאֵרוּכָה בְּקוּוֹנְטְרַס "סִדְרֵ-דִרְךָ-הַלְמוּד" עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל — קָחָהּ מִשָּׁם; הֶעֱקָר דִּין יֵשׁ לְמַעֲלָה עַל הַתְּרַשְׁלוֹת בַּתּוֹרָה.

וְשָׁמַעְתִּי פַעַם אַחַת מֵר' לִוִי יִצְחָק (גֵּרוֹ יֵאִיר) [ז"ל], אֲשֶׁר בְּיוֹתֵר תּוֹבְעִים לְמַעֲלָה דִּין עַל מִי שֶׁלֹּא הָיָה עוֹסֵק בְּשׁוּם עֵסֶק, עָלִיו שׂוֹאֲלִים וּמְבַקְשִׁים: מָה עָשִׂיתָ עִם הַזְּמַן שֶׁלְּךָ? ! וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חֵן; עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! הַחֲזוּק בַּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִרְאֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רָגִיל בָּהּ, וַעֲשֵׂה צְדָקָה וְחֻסֵּד, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

צְרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֶהוּבִי, אַחִי! מִי שְׁנֹכְשֶׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאתָ זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, נִסְתַּבֵּב, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּקַלְפוֹת קְשׁוֹת כִּאֲלוֹ, עַד שֶׁשָּׁקְשָׁה וְכָבַד עָלָיו לְצֵאתָ — אִם לֹא בְּרַחֲמִים גְּדוּלִים. וְעַקֵּר הַרַחֲמִים גְּדוּלִים מִמְּשִׁיף הַצְּדִיק הָאֵמֶת. וְעַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן חֲטָא זֶה, רַק עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹתוֹ אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה עוֹקֵר אֶת הַיִּרְאָה וְהָאֲהָבָה מִן הָאָדָם, וְנִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּיִרְאֹת חִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁמִּתְיָרָא מִכָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְכֵן נִכְנָסוֹת בְּלִבּוֹ אֲהָבוֹת רָעוֹת וּמְגַנּוֹת עַד מְאֹד. וְכִשְׁעוֹקֵר מִמֶּנּוּ מִדַּת הָאֲהָבָה וְהַיִּרְאָה, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְלַהֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי יִרְאֶה וְאֲהָבָה הֵם שְׁנֵי גִדְפִין, שְׁנֵי הַכְּנָפִים לְפָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתְּלַהֵב בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמִימוּתָא, אֵף עַל-יְדֵי פָגַם חֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, נִתְעַקְרַת מִמֶּנּוּ מִדַּת הַיִּרְאָה וְהָאֲהָבָה, וְכֹא לִיְדֵי טְמֵטוּם הַדַּעַת וְהַמַּח וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עַקֵּר תְּקוּנָתוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַבֵּר עֲצָמוֹ אֵלָיו, וּבּוֹדֵאֵי יִתְקַן הַכֹּל.

קנב אֲשֶׁר ג' שלז בנחל
ג' שלז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שלח ה'תש"מ.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את הספרים, יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל
נפשנו בישועתו יתברך, איך שנמצא עכשו אברך בעולם, המוסר
נפשו להדפיס ספרי רבנו ז"ל, ולהפיצם בעולם. ובפרטיות בארץ
ישראל — אשריך ואשרי חלקך שזכית לזה! טוב להודות להשם
יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

מה אמר לך, ידידי היקר! עוד יבוא היום והשעה, הרגע
והדקה, שבא תבא גאלתנו, ויגלה השם יתברך את פניו, כביכול,
שהיא הארת נעם זיו שכינתו יתברך, עד שכלם ירגישו אמתתו
יתברך, וכל אחד ידבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו. אבל
לעת עתה, אשרי מי שמפיץ את ספרים אלו, המגלים זאת, ועל-ידי
זה נתקרבת הגאולה — אשריך!

ומחמת טרדותי קדם השבת-קדש — אקצר.

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף סף מאתים דולר לשבועות: במדבר, נשא,
בהעלותך, שלח; תראה לכתב לי תכף-ומיד מכתב מהנעשה.

ג' שלח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח ה'תש"מ.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר ג' שלח בַּנַּחַל קִנְג

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי. חֲזַק וְאַמֵץ עַד מְאֹד בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְתַכְנִיִּס בְּדַעְתְּךָ תְּמִיד עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְתַאֲמִין לִי, שְׂרָאוּי לָנוּ לְהַתְחַזֵּק כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאִין אָנוּ חוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה שֶׁנַּעֲשֶׂה אֲצִלְנוּ בְּשִׁבְתְּ אַחַת — יִקְצְרוּ הַמוֹן יְרִיעוֹת. תִּהְיֶה לְאֵל, בְּבִקְרָ לּוֹמְדִים "סַפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית לּוֹמְדִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן". וְדַבֵּר זֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל 'בְּרִסְלָבֵר שְׁטִיבֵל', וְתִהְיֶה לְאֵל, הַדְּבּוּרֵי אֱמוּנָה שֶׁמְדַבְּרִים שֵׁם לֹא שׁוֹמְעִים בְּשׁוֹם מְקוֹם. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְנִכְנָס בְּכָל פַּעַם בְּ'בְּרִסְלָבֵר שְׁטִיבֵל'.

וְהִנֵּה שְׁלֵמוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל הוּא — כִּשְׁלֹא מְדַבְּרִים שֵׁם, רַק דְּבָרֵי וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְחַזְּקִים אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, אֲזוּ הוּא בְּחִינַת מְקַדָּשׁ מְעֻט. וְרָאוּי לְהִיּוֹת רְגִיל לְהַכְנִס לְבֵית-כְּנֶסֶת כְּזֶה. וְתִהְיֶה לְאֵל, לֹא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים חַדוּשִׁים נִפְלְאִים, אֲפֹלוּ בְּדוֹר הַזֶּה; אֲשֶׁרִי הַמְתַּאֲבָק בְּאֵבֶק רְגְלֵיהֶם, וְאֲזוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

(בְּמִדְבָר יג, כב): "וַיַּעֲלוּ בְּגֹב וַיָּבֵאוּ עַד חֲבֵרוֹן, וְשֵׁם אַחִימֵן, שִׁשִּׁי וְתַלְמִי, יְלִידֵי הָעֵנָק, וְחֲבֵרוֹן שָׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לְפָנָי צֶעֶן מְצָרִים"; צָרִיף כָּל אָדָם לְקַדָּשׁ וּלְטָהֵר עַצְמוֹ, וְלַעֲלוֹת בְּכָל פַּעַם מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, שְׁנֵה עַקֵר הַתְּכֵלִית שְׂבָא לְזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִזְכָּה לְמָה שְׂיִזְכָּה לְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּבֹא בְּתָרָא כה:): הָרוּצָה שְׂיִחְכְּמִים — יְדָרִים; אִם רוּצָה לְזֹכּוֹת לְהִיּוֹת דְּבּוֹק בְּחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה, הָעֲצָה — שְׂיִמְשִׁיף עַצְמוֹ לְדָרוֹם. וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שְׂזוּ בְּחִינַת עֲנוּה, 'דָּרוֹם' אוֹתִיּוֹת 'מוֹרֵד', בְּחִינַת מוֹרֵד הָהָר, תַּחְתִּית הָהָר, הִינּוּ שְׂיֵאֲחִזּוּ עַצְמוֹ תְּמִיד בְּעֲנוּה וּבְשִׁפְלוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִגִּיעַ לְחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה. וְאִיף זּוֹכִים לְזֶה, הִינּוּ לְהַגִּיעַ לְעֲנוּה וּשְׁפִלוּת? עַל-יְדֵי שְׂיִזְכָּר עַצְמוֹ יוֹם הַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי זְכָרוֹן זֶה, אֲזִי

ממילא תשפל אצלו הגאות והתאוות, ויזכה לעננה בשלמות, ועל-ידי עננה יזכה לדבק עצמו באור החכמה העליונה. שזו מדרגת הצדיקים הגדולים, שהם בחינת ענקים, הינו גבוהים במדרגתם מאד, ומהם תוצאות החכמה העליונה, ויש לומר, שיש שלש מדרגות היוצאות מהחכמה העליונה: א. מי שזוכה להיות דבוק בו יתברך, שהוא בחינת חכמה פידוע, "והחכמה תחיה" וגו' (קהלת ז, יב), אז זוכה שכל פרנסתו היא מן, כי יודע שאין שום מציאות בלעדיו השם יתברך, וכל מה שיש לו הכל ממנו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, וזה עקר אכילת מן. ב. מי שזוכה להיות דבוק בו יתברך בהחכמה העליונה, אזי מאיר עליו השם יתברך עולמות שיזכו הצדיקים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (עקצין ג, יב): עתיד הקדוש-ברוך-הוא להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות. ג. מי שזוכה להיות דבוק בו יתברך בהחכמה העליונה, אזי הוא דבוק תמיד בים החכמה, שהוא העולם הבא, כמובא במדרש (רות רבה ג, ג): העולם הזה הוא בחינת יבשה, והעולם הבא הוא ים, וזה תל שהכל פונים אליו, הינו אל ים החכמה. נמצא, מי שמסתפל על תכליתו הנצחית, שיהיה מת, ויצטרף לשכב בקבר, על-ידי-זה זוכה לשלמות העננה, ועל-ידי-זה זוכה לחיים אמתיים ונצחיים. כי אמרו חכמינו הקדושים (תמיד לב): הרוצה שיחיה — ימות, והרוצה שימות — יחיה; על-ידי שמסתפל על יום המיתה, הוא דיקא יכול לחיות חיים נצחיים, וכל השבעים שנה שלו הם חיים אמתיים יותר מכל תענוגי חיי העולם הזה, שזה רק צרות ויסורים, בחינת מצרים פידוע לכל החפץ באמת. וזה פרוש: "ויעלו בנגב" — לעלות אל דרום, הינו אל החכמה העליונה, זה זוכים על-ידי "ויבא עד חברון" (במדבר יג, כב), ופרש רש"י, שהוא מקום קבורתו, עין שם; הינו להסתפל על יום המיתה, "ושם אחימן ששי ותלמי" — והתוצאות ממדרגה העליונה הזו הן שלש: א. שאכילתו היא מן, וזה אחי-מן. ב. שזוכה להש"י עולמות, וזה שש"י. ג. שזוכה לפנות אל ים החכמה, וזה ותלמי. ות"ל שהכל פונים אל ים החכמה העליונה, שכל זה הם "ילידי הענק", הינו מדרגות הענקים, שהם הצדיקים הגבוהים, ו"חברון" — על-ידי זכירת יום המיתה, "שבע שנים נבנתה",

אָשֶׁר ג' שֵׁט בְּנַחֵל קָנָה

שְׁנֵבְנִית בְּחִינַת הַשְּׁבָעִים שָׁנִים שָׁלוּ, וְזוֹכָה לְחַיִּים נְצַחִיִּים, אֲשֶׁר יוֹתֵר טוֹב מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, "לִפְנֵי צַעַן מְצָרִים", שֶׁהִיְתָה הַמְעַלָּה שְׁבָאֲרָצוֹת, מוֹשֵׁב מְלָכִים. אָבֵל בְּאֶמֶת זֶה לֹא יוֹתֵר מִמְצָרִים, הִינּוּ מְצָרִים, עָקֵר הַדֵּינִים וְהַמְצָרִים. אָבֵל אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה רַק לְהַסְתַּפֵּל אֶל יוֹם הַמִּיתָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכָּה לְעֲנֻנָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵאִיר עָלָיו אוֹר הַחֲכָמָה, וְיִזְכָּה לְשַׁלֵּשׁ מַדְרָגוֹת הָאֱלוֹ, אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

ג' שֵׁט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׁבַת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָה שְׁלַח ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיְקָרָה, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וְהִנֵּה שְׁאֵלְתְּךָ צְרִיכָה לְהִיּוֹת שְׁאֵלָה לְרַב מְבַהֵק, כִּי הוּא עֲנִיָּן הַנוֹגֵעַ לְהִלְכָה, וְדֹרְכֵנוּ רַק לְדַבֵּר מִעֲנִיָּן הַתְּחִינִיּוֹת וְעֲצוֹת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַיּוֹצְאִים מִהַנַּחֵל, אִף בְּדַרְךָ כָּלֵל שְׁאֵלָה לְהִלְכָה, אֲנִי שׁוֹלַח לְרַב מְבַהֵק.

וְהִנֵּה בְּנִדּוֹן שְׁלֵךְ, אִם מִתֵּר לְסַחֵר עִם שְׁתֵּי וְעָרַב, בְּאֶמֶת כְּפִי מֵיטֵב יִדְעֵתִי, הַפּוֹסְקִים הַחֲמִירוּ בְּזֶה וְאוֹסְרִים (עֵינִי בְּשׁו"ת מֵהַר"ם שִׁיק, יוֹרֵה דְעָה, סִימָן קנב), שְׁמַחְמִיר מְאֹד, וּמְבָרֵר לְהִלְכָה, כִּי שְׁתֵּי וְעָרַב הוּא עִבּוּדָה זָרָה גְמוּרָה, וְאוֹסוֹר אֶפְלוּ לְהַסְתַּפֵּל עָלֶיהָ, וּמִכָּל שְׁכָן שְׁלֹא יֵשֵׁא וַיִּתֵּן עִמָּה, עֵינִי שָׁם; וְעֵינִי בְּשׁו"ת אֲבָקַת רוֹכֵל (לְהַבִּית־יוֹסֵף), בְּסִימָן ס"ח, שְׁפָתַי בְּפִרוּשׁ: צוּרַת שְׁתֵּי וְעָרַב נִעְבְּדָת הִיא וְכו', וְאוֹסוֹרָה בְּהַנָּאָה בְּלֹא שׁוּם הַתֵּר, עֵינִי שָׁם. וְעֵינִי בְּשׁו"ת תְּשׁוּרַת ש"י, סִימָן תנ"ח, שְׁמַחְמִיר וּמִפְּלִל בְּזֶה לְאוֹסוֹר. וְעֵינִי בְּשׁו"ת מֵהַר"י אֶסְאֵד, חֵלֶק יוֹרֵה דְעָה, סִימָן קע"ז, שְׁמַחְמִיר בְּזֶה, עֵינִי שָׁם; וְעֵינִי בְּשׁו"ת לְבוּשֵׁי מְרֻדְכִי, חֵלֶק יוֹרֵה דְעָה, סִימָן פ"ה, שְׁמַחְמִיר בְּזֶה, עֵינִי שָׁם; וְעֵינִי עִכְשָׁו בְּכָל הַתְּשׁוּבוֹת הָאֱלוֹ שֶׁהֵן תַּחַת יָדִי, וְכֻלָּם כְּאֶתֶד מִחֲמִירִים. אִף־עַל־פִּי־כֵן בְּעֲנִינֶיךָ אִם אֶתָּה רוֹצֵה, תִּרְאֶה לְשַׁאֵל חֲנוּת דְעַת רַב מְבַהֵק. עַל־כָּל־פְּנִיִם אִיךָ שֶׁהוּא, חֲמֻדַת לְבָבִי!

קנו אשר ג' שלט בנחל

למדנו בסעדה שלישית את המאמר: "ואכלתם אכול ושבוע" בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מז; ותהלה לאל, היו דבורים ערבים ונעימים לחיה, אשרי השומעם! ושם מדבר רבנו ז"ל על האוחז במדת אמת, אזי פרנסתו ברוח, כי ההשפעה ממדת אמת, וזה רמז (שבת קד.): קושטא קאי; כי חכמינו הקדושים דרשו (פסחים ק"ט.) על פסוק (דברים יא, ו): "ונאת כל היקום אשר ברגליהם" — זה ממונו של אדם המעמידו על רגליו, וזהו 'קושטא' האוחז במדת אמת, אזי 'קאי' זה ממונו שמעמידו על רגליו ופרנסתו ברוח, אך 'שקרא לא קאי', כי הוא בהסתרת פנים, שהוא בחינת אמת, עין שם; הרי שלף לפניה, שאם אוחזים במדת אמת, אזי נשפעת לו פרנסה ברוח, ולהפוך בשקר. והנה עבודה זרה הוא בודאי שקר והסתרת פנים, רחמנא לצלן, ועל-כן מאין תהיה לך פרנסה מזה?! ומה גם שעוברים על "אל תפנו אל האלילים", ודרשו חכמינו הקדושים (שבת קמ"ט.): "אל תפנו אל מדעתכם", שהוא השתי וערב שמכניס בפירה באדם, רחמנא לצלן.

על-כן, אחי, אחי! כלך משטיות אלו, השם יתברך יתן לך פרנסה בכשרות, ולא בדרך מטנפת כזו, ברח לך ממחשבות של הבל כאלו, והדבק עצמך במדת האמת, ותראה לדבר הרבה עם השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספד לפניו יתברך את כל לבך באמת ובתמים, ואז תאיר לך האמת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: ט', קיב), עין שם.

ומה טוב ומה נעים, שיהיו לך מוכנים בחנות שלך גם ספרי רבנו ז"ל, אם יבא אחד מהקונים, שתמכר לו גם ספרי רבנו ז"ל בזול גדול, או אתה יכול לתן (בקשיש) ספר במתנה, ואני מוכן לתן לך את הספרים, כי כבר ידעת, אשר כל מחשבותי ורצוני וכסופי הוא, שיהיה לכל בר ישראל ספרי רבנו ז"ל.

ובאמת צריך שתדע, אהובי, אחי! אשר כל אחד מאנשי שלומנו, אשר אוהב באמת את רבנו ז"ל, ראוי לו שיהיו בביתו ספרי רבנו ז"ל. ואם בא אליו איזה קרוב משפחה או ידיד, שיתן

אֲשֶׁר ג' שֵׁם בְּנַחֵל קִנּוּ

לוֹ בְּמַתְנֵה, אוֹ יִמְכַר לוֹ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו'ל. כְּדַאי לָךְ יוֹתֵר טוֹב לְאַחֵז בְּחִנוּת שְׁלֶךְ מִשְׁנִיּוֹת וְתַנ"ךְ וְעֵין יַעֲקֹב וְכו', בְּאִפְּן כְּשֵׁלֵא יִהְיֶה לָךְ אֵיזָה קוֹנֵה, שְׁתוּכַל לְלַמֵּד קֶצֶת, וְכֵן תִּהְיֶים וְלִקְוֹטֵי-תְּפִלוֹת וְכו', מֵאֲשֶׁר שְׂיִהְיֶה לָךְ עֵתוֹן שָׁם, וְדִי לְחִכְמָא. וְאִזּוּ בְּוִדָּאֵי לֹא יִכְנַס בְּמַחְשַׁבְתְּךָ לְסַחֵר עִם זָבַל הַנ"ל.

וְהִנְרָאָה בְּעֵינֵי כְּתַבְתִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שֵׁם.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר קִרְחַת ה'תש"מ.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יָדִיד נִפְשֵׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְךָ, שֶׁהַכְּנֶסֶת עֲצָמְךָ בְּזְכוּת הַרְבִּים. נָא וְנָא לְהִיּוֹת חֶזֶק וְאִמִּין עַד מְאֹד מְאֹד בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה, כִּי מִי שְׁזוּכָה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנֵי ו'ל, הוּא צָרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת בְּיוֹתֵר. כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹזֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵינוֹ לוֹקֵחַ אֶת עֲצָמוֹ אֶלֶּא עָלָיו, כִּי כָּל עֲנָן רַבְּנֵי ו'ל הוּא עֲצָם בְּגֵרוֹנוֹ, כִּי רַבְּנֵי ו'ל נִכְנָס בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלוֹ, וְהוּא מְכַרְח לְהַקִּיא אֶת כָּל אֵלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שְׁבָלַע (עֵין לִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֻק ב', סִימָן ח').

חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! הַעֲקֵר צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּשִׁמִּירַת הַדְּבוּר, כִּי הַדְּבוּר הוּא כְּלֵי הַמַּחִין וְהַשִּׁפֵּעַ, וְאִם נִתְקַלְקַל, חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, הַכְּלֵי, אֲזִי גֵאָבֵד הַמַּחִין וְהַשִּׁפֵּעַ לְגַמְרִי, וְאִזּוּ הוּא עֲקֵר הַגְּלוּת, שְׁנִפְשׁוּ נּוֹפְלֵת בַּגּוֹלָה; כִּי בְּאַמַּת צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִגִּיעַ אֶל דְּרָגָה כְּזוֹ, עַד שְׂיִהְיֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹ שְׁנִשְׁמָתוֹ הִיָּתֵה בְּעוֹלָם הַבָּא, בְּאַצִּילוֹת, הֵינּוּ עֲצָם גְּלוּי אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִרְגִישׁוּ יִתְבַּרֵךְ מִכָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, וּמַחְשַׁבְתּוֹ תִּהְיֶה דְּבוּקָה תְּמִיד בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְכֵל זֶה זוֹכִים כְּשִׁמְטֵהֲרִין אֶת הַדְּבוּר, שֶׁהוּא כְּלֵי הַשִּׁפֵּעַ (עֵין

קנח אָשֶׁר ג' שִׁמְא בְּנַחֵל

לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), וְאֵז לְבוּ מְקַשֵּׁר עִם פִּי, וּמְאִירָה לֹו
הַאֲלָקוֹת שֶׁבְּלְבוֹ, שֶׁהוּא עֵצָם הָאֲצִילוֹת.

תִּאֲמִין לִי, אָחִי הַיְקָר! אִם אוֹחֲזִים אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְנוּ ו"ל, יְכוּלִים
לְחִיּוֹת חַיִּים מְאֻשְׁרִים, חַיִּים דְּבוּקִים בּוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְעוֹלָם הִזֵּה מֵיָחַד
וּמְקַשֵּׁר וּמְשַׁלֵּב לְעוֹלָם הַבָּא, וְעוֹלָמוֹ רוֹאֶה בְּחַיָּיו — אֲשֶׁרִי לֹו!
הָעֵקֶר תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וּבְרַח לָךְ מִלְּצִים, הַדְּבֵק עֲצֻמָּךְ בְּאוֹרוֹ הָאֵין
סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הַמְאִיר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְחֻזְקָאֵל מַג, ב):
”וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מִכְּבֹדוֹ” וְגו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ אָמַר פְּעַם אַחַת: ”לְבוֹנָה וְכָה” — רִינָע
מִחִין^א, ”בְּד בְּכַד יִהְיֶה” — זָאל עַר וַיִּין אֵין הַתְּבוּדוֹת^ב; הִינּוּ מִי
שְׁרוּצָה לְזִכּוֹת לְמַחִין וְכִים, לְבְנוּגִית הַמַּחִין (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן כט), הָעֵצָה לָזֶה, שֶׁתְּהִיָּה לֹו הַתְּבוּדוֹת, וְיִתְבַּדֵּל מִבְּנֵי־אָדָם
הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתוֹ, וְדַבְּרִי פִי חֶכֶם חָן.

ג' שִׁמְא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְח ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נְפֻשֵׁי, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֶכְמָה,
זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה — לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ —
קְצָרוֹ הַמוֹן יְרִיעוֹת, וְטְרִדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שֶׁרַבּוֹ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

וְהִנֵּה הָעֵקֶר ”נִישֵׁט נֶאֱרָךְ לְאֵזֶן זִיף”^ג וְרַבְנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר

א) מִחִין נְקִיִּים.

ב) שִׁיחָה בְּהַתְּבוּדוֹת.

ג) לֹא לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ.

אֲשֶׁר ג' שְׁמַא בְּנַחַל קִנְט

בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִינּוֹת עֲצוּמָה, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, הָעֵקֶר תִּרְאֶה לְהוֹצִיא עֲצוּמָה מִכָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת, וְתַכְנִיִּס מִחֶדֶד תָּמִיד רַק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְאַמוּנָה, וְתִרְאֶה לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ מִכָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אֵל תִּבְלָבֵל עֲצוּמָה מְשׁוּם בְּלִבּוֹל וּמְשׁוּם דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכֶךָ, וְסִפֵּר שְׁמַחֲלִישׁ דַּעְתְּךָ, וּמִפִּיל רוּחְךָ — אֵל תַּעֲזֵב בּוֹ, בְּאֲשֶׁר אָמַר פַּעַם אַחַת מוֹהֲרֵינִי וְ"ל לְאַבְרָהָם אָחִיד עַל סֵפֶר הַקְּדוּשׁ: "רְאִישִׁית חֲכָמָה", אוֹיֵב דוּ שְׁפִירְסֵט אֲזוּ עַס וְוֹאֲרָפֵט דִּיר אֲרָאֵפּ לְעֶרְוֵן נִישֵׁט אִין דַּעַס; וּבְאַמַּת הָאֲרִיָּה בְּלִקְוִטֵי-הַלְכוֹת (בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה, הַלְכָה ד', אוֹת כח), שְׁפִנְנַת הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ הַנִּלְיָה הִיא לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. עַל-כָּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא אָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כְּרַגַּע. לְאָדָם יֵשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם מִמִּילָא הַרְפַּתְקָאוֹת וּפְגַעֵי הַזְּמַן וְכוּ', עוֹד זֹאת יִמְשִׁיךְ עַל עֲצוּמוֹ צְרוּת וּמְרוֹרוֹת וְכוּ'. עַל-כֵּן בְּרַח לְךָ מִסֵּפֶר שְׁמַחֲלִישׁ אֶת חֻשְׁקְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. הָעֵקֶר צְרִיךְ שְׁתַּחֲשֵׁב עַל עֲצוּמָה, אִיךָ שְׁגַם אֶתָּה יְכוֹל לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִיךָ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ רוֹצֶה גַם בְּךָ.

וּבְאַמַּת, חֲמִדַת לְבָבִי! כְּמִדְמָה לִי, שֶׁלֹּא הַסֵּפֶרִים הַקְּדוּשִׁים וְסִפְרֵי מוֹסֵר מְשֻׁבְּרִים לְבָךְ, כִּי אִם הַסֵּפֶרִים חִיצוֹנִיִּים, לְהַבְדִּיל, כְּמוֹ הַעֲתוּנִים רְעִים שֶׁאֶתָּה קוֹרָא בְּהֵם, כִּי צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי כָּל סֵפֶר הַמְדַבֵּר מִפְּשֵׁט אוֹ רִמְזוֹ אוֹ דְרָשׁ אוֹ סוּד עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁקְּבַלְנוּ מִרַבְּנוּ וְ"ל, מֵאִיר עַד מֵאֵד, מַה שֶּׁאִין בֵּן אֱלוֹ הַיְטְרִיף פְּסוּלִי (סִפְרֵי חִיצוֹנִים), אֲפִלוּ הַבְּטָה בְּעֵלְמָא פּוֹגְמַת אֶת נַפְשׁ הַמְעֵינֵי בְּהֵם. וְעַל-כֵּן אֵל תִּתְרַעַם עַל אֵיזָה סֵפֶר שֶׁהוּא וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּבָר מִלְּתֵי אַמוּרָה, כִּי כָּל סֵפֶר הַמֵּאִיר לְךָ אֶמְתַּת נַעַם זִיו אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֶתָּה יְכוֹל לְהַדְבִּיק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל גְּדוּ — בּוֹ תְּחִינּוֹת וּמִמְנוֹ לֹא תִזוּז.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ג' שִׁמְב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְחַ הַיְתִשׁ"מ.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּיְחַל נ'וֹבֵעַ
מ'קוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְפִדְיוֹן — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּבְחֶסְדִּי הַרְבִּים
יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹמֵר הַלֵּלָה אַחַר אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת אֶת הַתּוֹרָה
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רט"ו, וְאַחֲרֵי-כֵן הַתְּפִלָּה עָלֶיהָ
בְּלִקוּטֵי-תְּפִלוֹת, תְּפִלָּה ק"ד; וְגַם אֶעֱשֶׂה פִּדְיוֹן נֶפֶשׁ בְּעִבּוּרָךְ, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ, וְיִקְבַּל פִּדְיוֹנֵנוּ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְיִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ
חֶסֶד וּרְחֻמִּים, וְיִוֹשִׁיעַ אוֹתְךָ, וְיִתְצֵא מֵהַצָּרָה...

חֲמַדַּת לְכָבִי! מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, הַתְּחִלָּתָה לְלַמֵּד
בְּרַבִּים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ! יוֹסִיף ה' עָלֵיהֶם אֶלְךָ
פְּעָמִים כָּכָה; כִּי אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל בְּעוֹלָם מִלְּמוּד "לִקְוִטֵי-
מוֹהַר"ן בְּרַבִּים, כִּי הוּא סִפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְהוּא יִלְמַד אֶת זֶה לְאֶלְפֵי
וְרַבָּבוֹת אֲנָשִׁים בְּקִבוּץ אֶחָד. וְהִנֵּה הָיוּ שְׁנוּיִים רַבִּים בֵּין אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ בְּהִנְהַגַּת הַלְּמוּד. הַרַב הַחֶסֶד ר' שְׁמִשׁוֹן מְאוּמָן (נִכְד רַבְּנוּ
ז"ל), כְּשֶׁבָּא לְאִיזָה מְקוֹם לְלַמֵּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הִיָּתָה דְרָכּוֹ לֹמֵר,
שֶׁכָּל אֶחָד יִתֵּן מַשְׁהוֹ לְצַדִּיקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נֶעֱשֶׂה אֲוִיר הַנּוֹחַ
וְהַנֶּזֶף, וְיִהְיוּ הַדְּבוּרִים נִשְׁמָעִים (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז);
וְהַרַב הַחֶסֶד ר' יִצְחָק בְּרִיִּטְעֵר ז"ל, הִיָּתָה דְרָכּוֹ לְשַׁלַּח קֶדֶם
לְהַתְּבוּדָה קֶצֶת עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הָיָה נוֹהֵג הַרַב הַחֶסֶד ר' יִצְחָק לְ
אוֹטוֹצֶקֶעֶר ז"ל, כְּשֶׁבָּאוּ אֵלָיו וְרָצוּ לְשַׁמַּע חֲדוּשָׁיו, כִּי הָיָה כְּמַעֲיָן
הַמְּתַגְבֵּר, חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, הִיָּתָה דְרָכּוֹ לֹמֵר: "הִיָּתָה לָכֶם כְּבָר
הַתְּבוּדוֹת?! לָכוּ וְהַתְּבוּדוֹ קֶדֶם, וְאַחֲרֵי-כֵן אֲדַבֵּר לְפָנֵיכֶם"; וְעַל
הַרַב הַחֶסֶד ר' אֶפְרַיִם מִפְּשַׁעְדְּבָאֲרֵז' ז"ל מְסַפֵּרִים, שֶׁהָיָה רָגִיל
לֹמֵר לְכָל אֵלוֹ, אֲשֶׁר בָּאוּ לְשַׁמַּע דְּבוּרָיו, שְׂיֵאֲמְרוּ קֶדֶם תְּקוּן
הַכְּלָלִי, הַעֲשֵׂה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן יְדַבֵּר עִמָּהֶם.

וְהִנֵּה מְקַבֵּל אֶצְלֵינוּ, אֲשֶׁר מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ קֶדֶם שְׂיִתְחִיל לְלַמֵּד

אָשׁר ג' שִׁמְג בְּנַחֵל קִסָּא

"לקוטי-מוהר"ן" בְּרַבִּים בְּמַעֲמַד אֲלָפִים וְרַב רַבּוֹת רַבּוֹת אֲנָשִׁים, יִתְחִיל לְשִׁיר נִגּוֹן, וְכֻלָּם יִשְׁירוּ עִמּוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּמְרַב תְּעִנוּג עֲרֻבוֹת נֶעֱם הַנִּגּוֹן, יִשְׂפַח כָּל אֶחָד מִצְרוּתָיו וּמִהִרְפָּתָאֻתָיו, עַד שְׂיִתְרַחֵב לֵב כָּל אֶחָד וְכוּ', וְיִשְׁמַע וְיִבִּין כָּל מֵה שְׂיִלְמַד וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה אֵין הִפָּה יָכוֹל לְדַבֵּר, וְהַלֵּב לְהִבִּין, וְהַמַּחְשָׁבָה לְחַשֵּׁב, כִּי הוּא כָּל חַד לְפוּם מֵה דְמַשְׁעַר בְּלִבִּיהָ וְכוּ'; וְעַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ גַם-כֵּן לְהִתְחִיל בְּהִנְהָגָה זֹו, קִדְּם שְׁלוֹמֵי דַּיִם "לקוטי-מוהר"ן" בְּרַבִּים, וּבִפְרָט בְּמַעֲמַד הַמּוֹן אֲנָשִׁים, לְשִׁיר אֵינָה נִגּוֹן שֶׁל שִׂמְחָה וְהִתְעוֹרְרוֹת, וּבִפְרָט הַנִּגּוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (שְׁאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ מְזַמְרִים בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית עַל-פִּי: "יִצְוֶה צוּר חֲסִדוֹ" וְכוּ'), וְהַנִּגּוֹן יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל וְחֻזֵק לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם וּלְמַשֵּׁךְ אֶת לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח הַלֵּב, וְנִזְכָּה שְׂיִכְנָסוּ הַדְּבוּרִים בְּלֵב.

חֲמִדַת לְבָבִי! רַק חֻזֵק וְאַמֶּץ, וְאֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְהִתְמַד בְּלִמּוּד "לקוטי-מוהר"ן", וּבִפְרָט לְלַמֵּד עִם רַבִּים, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל אַחֲוֵיךָ כָּלָל, אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁלָךְ — לְלַמֵּד הָעֶקֶר עִם עֲצָמָךְ, וּמִהִיכִי תִיִּיתִי יִשְׁמַעוּ גַם אַחֲרָיִם. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל מַגְמָתָךְ — לְלַמֵּד עִם עֲצָמָךְ, וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּלִמּוּדָךְ, וְיִהְיוּ דְבָרִים הַיּוֹצֵאִין מִן הַלֵּב וְנִכְנָסִים לְלֵב. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ חֵן וְחֶסֶד, וְיִהְיוּ דְבוּרֵיךָ דְבוּרִים הַמְתַּקְּבָלִים, וְתִזְכָּה לְהֵאִיר אוֹרוֹ הַנִּגּוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שִׁמְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר קַרַח ה'תש"מ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר יְנִיק וְחַכְמִים, הַרוֹצֵה לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ מֵאוֹר הָאוֹרוֹת, הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבָךְ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלְהַשִּׁיבָךְ בְּאַרְיִכוֹת עֲכָשׁוּ כְּרַצוֹנָךְ

קסב אֲשֶׁר ג' שדמ בנחל

קָשָׁה עָלַי. מָה אָמַר לְךָ, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, כְּאֲשֶׁר כָּבַר אָמַר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, שְׂרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה כְּזֶה (עֵינֵי שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קעז).

אודות הַרְשָׁע שֶׁפָּעַר פִּיּוֹ נֶגְדַּד הַסְּפָרִים שֶׁהִדְפַּסְתִּי... תִּדַע שְׂיֵשׁ מֵאֲמַר הַחֲכָם: "הַסְּפָרִים לֹא חִבְרוּ לְסִכְלִים, כִּי אִם לְחֲכָמִים"; וְעַל־כֵּן מָה וְלוֹ עִם הַסְּפָרִים, הֲלֹא אִישׁ סִכָּל וְטָפֵשׁ, מָה יוֹדֵעַ אֶפְלוּ מָה שֶׁפְּתוּב בָּהֶם?! וְכֵן יֵשׁ מֵאֲמַר הַחֲכָם: "הַזִּזְכָּר מוֹמִי בְּנֵי־אָדָם, הוּא בְּעַל הַמוֹמִים"; אִם הוּא מְחַפֵּשׁ תְּמִיד מוֹמִים אֲצֵל בְּנֵי־אָדָם, הוּא בְּעֶצְמוֹ בְּעַל הַמוֹמִים, וְכָל מָה שְׂיֵשׁ בּוֹ אוֹמֵר עַל אַחֲרִים, כְּמֵאֲמַר בְּעַל הַהֶגְדָּה: רָשָׁע, מָה הוּא אוֹמֵר?! וְכִמּוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים, מָה שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ אוֹמֵר עַל אַחֲרִים וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כָּלֵךְ מִמֶּנּוּ, וְהַדְּבָק עֲצָמָךְ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִבְרַח לְךָ מִלְּצִים הַמְּקַרְרִים אֶת נַפְשׁ הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם רַק תְּמִימוֹת אֲמִתִּית. וְרְאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת אֲצֵל אֱלֹהֵי מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהֵיוּ בְּתַמִּימוֹת אֲמִתִּית, הֵם הַצְּלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְיָמֵי שְׁהִיָּה לֵץ — נִשְׁאָר בַּחוּץ לְגִמְרֵי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי קִרְחַת ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיָּקָר, הָאֲבִירָה הַצְּמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עָלֶיךָ, עַל שֶׁאַתָּה כְּעֵסֶן גְּדוֹל כָּל־כָּף. וְכָבֵד יְדוּעַ מֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת כט:): לֹא תִרְתַּח וְלֹא תִחָטָא; כִּי הַכָּעַס מְבִיא לְיַדֵּי חָטָא, וּמִלְבָּד זֶה הַכָּעַס מְבִיא לְיַדֵּי מַחֲלַת הַלֵּב וְהַגּוּף, וְיָבֵא לְיַדֵּי סִכְנָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי הַכָּעַס מִרְתַּח אֶת כָּל הַגּוּף. וְעַקֵּר קִיּוֹם הַגּוּף הוּא מֵהַלֵּב, וְעַל־כֵּן כְּשׁוֹכְעֵס הוּא כּוֹעֵס

אֲשֶׁר ג' שדמ בנחל קסג

מפנימיות לבו, רחמנא לצלן, ואז גורם רעה לעצמו; כי אם נמצאת מחלה בלב, רחמנא לצלן, סכנה לכל הגוף, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת יא.): כל פאב ולא פאב לב; וכאשר יכאב הלב, רחמנא לצלן, יכאב כל הגוף. וזה מה שאמר החכם מפל אדם (קהלת יא, י): "והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך"; הינו כנ"ל, אם תסיר את הכעס מלבך — תהיה בריא, כי על-ידי-זה תעביר את הרע מבשרך, מפל גופך.

ובאמת צריך שתדע, אהובי, אחי! כי מדת הכעס היא עברה גדולה אשר אין לשער וכמעט שהיא עברה הפלולה מפל עברות, כי מי שכוועס — חכמתו מסתלקת ממנו (פסחים סו:); ואז הוא מיעד לעבר על כל העברות שבעולם, ומה גם, שכל הכועס פאלו עובד עבודה זרה (והר חלק א', כז.), והמודה בעבודה זרה פאלו פפר בכל התורה כלה (ספרי שלח), והר"ן ז"ל פרש מאמרם ז"ל (נדרים כב.): כל הכועס כל מיני גיהנום שולטים בו, לפי שמדת הכעס גורמת שיבא האדם לכפירה, רחמנא לצלן, שיכפר בעקר, לכן כל מיני גיהנום שולטים בו, כי הא בהא תליא. ואם הוא כופר בעקר, מסתמא התרה לו הרצועה, ויעשה מה שלבו חפץ, לכן כל מיני גיהנום שולטים בו, עינן שם; וכן פרש הרא"ש ז"ל: מדת הכעס היא עברה, עד שמביאה לידי כפירה. לכן יבאו עליו כל מיני גיהנום, עינן שם; על-כן אהובי, אחי! ראה וגם ראה חמר העון של כעס, ומה גם שגורם לכל מיני רעות שבעולם, כי פעמים מפעס אחד גייעו לו הרבה ענשים בגיהנום וכל מיני מחלקת ומריבות עם בני ביתו ועם בניו ובנותיו, עם שכניו ועם ידידיו, ועם מי שעוסק במשא ובמתן, עד שמדת הכעס יכולה להעבירו על דעתו ועל דעת קונו לגמרי, מאחר שמתקוטט ורב עם כל ברנה שבעולם. והעקר שתק, שתק! וכאשר תבוא למדת הכעס, תרגיל עצמך לשתק, כי השתיקה בעת מריבה וכעס, היא כמים לאש בוערת. ואמרו חכמינו הקדושים (נדרים כב.): כל אדם שכוועס, אפלו שכינה אינה חשוכה פנגדו, כדכתיב: "רשע כגבה אפו כל ידרש אין אלקים כל מזמותיו" (תהלים י, ד); הרשע כגבה אפו שיש לו חרון אף על חברו שרוצה לעשות

קסד אֲשֶׁר ג' שדמ בנחל

לו רעה, מחמת הפעס הבוער בקרבנו, וגם מחמת הגאונה הנמצאת בו, בל ידרש מעשיו, מחמת שאין רואה את מעשיו אשר עושה, כי השם יתברך יושב בשמים, והוא רם ונשא, איך יכול לראות מעשה בני-אדם, אשר הם קרוצי חמר מן האדמה. וזה פרוש מאמרם ו"ל (נדרים ככ:): כל אדם שפועס, אפלו שכינה אינה חשובה כנגדו, כי הוא מכחיש מציאות השם יתברך, כאלו שלא נמצא כאן בעולם השפל, ועל-ידי-זה הוא מוכן לעשות כל מיני מעשים רעים, רחמנא לצלן, מה שלבו חפץ, ולפי מחשבתו אשר יחשב, כי בל ידרש אלקים. ועל-כן אם חברו עושה לו רעה, אז תכף-ומיד קופץ עליו ונוקם ונוטר בו כנחש, אבל אם היתה השכינה כנגדו ממש, הינו שיהיה מאמין שהקדוש-ברוך-הוא עומד כנגדו ורואה ושומע ויודע מה בלבו, כמו שאמר דוד (תהלים צד, יא): "ה' יודע מחשבות אדם"; והיה יודע בידיעה ברורה ומחלטת, אשר השם יתברך עומד על ידו, לא היה נוקם ונוטר בתברו, ולא היה עושה שם רעה בין אדם למקום ובין אדם לחברו. על-כל-פנים מכל זה תראה את חמר העון של פעס וקפידות המכלה את האדם לגמרי — בין ברוחני ובין בגשמי. על-כן ברח לך מהמדה המגנה הזו כמו שבורחים מאש, כי הלא אפה מקלקל את בריאות גופך ולבך פנ"ל. ולמען טובתך הנצחית תהיה רגיל ללמד בכל יום המאמר בלקוטי-מוהר"ן, סימן קנ"ה, ולומר התפלה עליה מלקוטי-תפלות, ושם מבאר היטב איך להשקיט את הפעס והקפידות.

ידידי היקר! ראה להכניס עצמך תמיד במדת האמונה הקדושה, ואז לעולם לא תכעס ולא תקפיד כלל; כי המאמין באמונה ברורה ומחלטת, אשר השם יתברך עומד עמו ועל ידו, לא יכעס ולא יקפיד כלל, כי השכינה היא האמונה פנ"ל, ועל-כן יתנהג תמיד בדרך ארץ ובניחותא.

הדורש שלומך...

ג' שמה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח ה'תש"מ.

שלום רב לידידי היקרים, שותים ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... ס"ט, גרם יאיר.

את המכתב הארוך, שבו חתמתם בלכם — לנכון קבלתי, ונהגייתי מאד, איך שבדור הזה יתקבצו קבוצ נפלא בחורים מאחינו בני ישראל הספרדים, להתקרב אל דעת רבנו ז"ל — אשריכם ואשרי חלקכם.

והנה תאמינו לי, שמרב ששון ושמחה, הייתי רוצה לפרח באויר ולעוף באוירון או במטוס אליכם, ולדבר עמכם ארכות וקצרות, כי, תהלה לאל, באור ודעת רבנו ז"ל יש ויש מה לדבר, כי הוא ירשה נצחית, ירשה של עצירות מפלגת, וצריכים לחלק את העשירות בין כלל ישראל. אף זה הוא לי עכשו מהנמנע, מפני כמה טעמים פרטיים ומשפחתיים, אף אקנה להשם יתברך לנסע אחר ספות, בעזרתו יתברך, לגזוז את שערות ראשו של בני על ציון הקדוש של רבי שמעון בר יוחאי במרון, ואז נתראה פנים אל פנים, אבל לעת עתה תראו להתמיד הרבה בכל חלקי "אשר בנחל", הנדפסים עד כעת כבר י"ב חלקים, ובו ערוך של אלפים מכתבים, ובודאי תמצאו שם מרגוע לנפשכם. ומה שאתם שואלים, אל מי לילך ולדבר ולשמע שעורים? כמדמה לי, אשר בשבילכם יהיה טוב מאד, שתלכו אל השעורים של הרב החסיד ר' ... נרו יאיר, שהוא ממבשרי אנשי שלומנו היקרים, והוא איש מורם מעם, ולומד ברבים בכל שבוע לאחינו בני ישראל הספרדים ספרי רבנו ז"ל; ועל-פן שקדו על דלתותיו, ותהיה לכם טובה גדולה ברוחניות וגשמיות. ובאמת כל אחד מאנשי שלומנו, אשר בשם 'ברסלבר חסיד' יכנה, ההכרח לו לילך בכל שבוע לאיזה שעור המתקיים ב"לקוטי-מוהר"ן", יהיה במקום שיהיה, הבוחר יבחר; אף פעם אחת בשבוע מכרח לו לשמע שעור בספר רבנו ז"ל, כי בלא זה בודאי יפל ויתרחק ויתקרר לגמרי, ואם הוא בר הכי יעשה בעצמו

קסו אָשֶׁר ג' שמו בַּנְחַל

שְׁעוֹר, וְיִלְמַד פְּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ עִם אַחֲרִים, אֲשֶׁר בְּאַמַּת זֶה הִנֵּה רְצוֹן רַבָּנוּ ז"ל, שְׂאֵלוֹ הַתְּלִמִּידִים יַעֲשׂוּ תְּלִמִּידִים אַחֲרִים, וְעַל כֵּן אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ חוֹב לִילָף לְשִׁמְעַת פְּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, אוֹ עַל-כָּל-פְּנִיִם שֶׁהוּא יִתֵּן שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן; כִּי מַעֲלַת הַלּוּמְדִים בְּצוֹתָא זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְהוּא תְּלִמוּד תּוֹרָה דְּרַבִּים, שְׁמַעְלָתָהּ גְּדוּלָה עַד מְאֹד.

אִיף שֶׁהוּא, כְּדַאי לָכֶם לַעֲיִן הַיֵּטֵב בְּקוֹנְטְרַס "סִדְרֵ-דְרָךְ-הַלְמוּד" עַל-פִּי דַעַת רַבָּנוּ ז"ל שְׁזָכִיתִי לְהַדְפִּיס, וְתַקְיָמוּ כֹּל מַה שְׁנֹאֲמַר שָׁם, וְתַעֲשׂוּ לְעִצְמָכֶם שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּמַקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, זֶהר וְתַקוּנִים, שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', וְאִז טוֹב לָכֶם לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

מִחֲמַת טְרִדוֹתַי עֲכָשׁוּ, שְׁבִנֵי הַנְּעוּרִים עוֹמְדִים סְבִיב, וְהַדְּאָר נַחוּץ, כִּי הַשְּׁלִיחַ מוֹכֵן לְלֶכֶת עֲכָשׁוּ לַדְּאָר, עַל-כֵּן קִצְרִיתִי.

ג' שמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִז לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסִדְרַ קַרְחַ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְיַדִּידֵי הַיֵּקָר, הָאֲבָרָה גַּר לְהַצְדִּיק, גַּיְחַל גַּיְבַע מְקוֹר חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְהִנֵּה רַבָּנוּ ז"ל אָמַר פְּעַם אַחַת: "פְּרִנְסָה — נָאֵר בְּטַחֲוֹן" (תִּי-מוֹהֵר"ן, סִימָן תַּקֵּא); וּבְאַמַּת עֲבוּדַת הַבְּטַחֲוֹן הִיא עֲבוּדָה גְּדוּלָה, וְאָמַר רַבָּנוּ ז"ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּטַחֲוֹן, סִימָן א'): מִי שֵׁישׁ לוֹ בְּטַחֲוֹן, אֵין לוֹ שׁוּם פֶּחַד; וְכָתַב הָרַב רַמְזוֹ לְדַבָּר מִמָּה שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה יב, א): "אֲבַטַח וְלֹא אֶפְחַד"; וְהַעֲקָר לְזְכוּת לְבְטַחֲוֹן הוּא, עַל-יַדֵּי תַקְוָה הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַכְנִיס הַיֵּטֵב בְּדַעַתוֹ תְּמִיד, אִיף שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל — דּוּמָם, צוּמַח, חֵי,

מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מַה שְּׂיִכְנִיס
בְּדַעְתּוֹ הָאֱמוּנָה הַקְדוֹשָׁה, כְּמוֹ-כֵן יִתְחַזֵּק בְּטַחְחוֹנוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹכָא
(סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּטַחְחוֹן, סִימָן ד'): עַל-יְדֵי אֱמוּנָה — יָבֵא לְבַטְחוֹן, עֵינַיִן
שָׁם; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כִּי בּוֹטַח בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, מֵאַחַר שְׂמֵאֲמִין בּוֹ
יִתְבַּרֵךְ.

וּבִאֲמַת, חֲמִדַת לְבָבִי! אִם תִּזְכֶּה בְּאֲמַת לִישׁוּב הַדַּעַת, תִּרְאֶה
כִּי הַכֹּל הֶבֶל, כִּי "מִמָּדָה הַכֹּל וּמִיָּדָה נִתְנוּ לָךְ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א', כט, יד),
כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּמַה שְּׂיָךְ לְהַפְרִיד אֵיזָה דְבָר מִמֶּנּוּ
יִתְבַּרֵךְ?! וְעַל-כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): מִי שֶׁנֶּשְׁמַר
מִהֲרֵהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה, זֹכֶה בְּכָל פַּעַם לְבַטְחוֹן, עַד שְׂאִינוּ דוֹאָג מַה
יֵאָכֵל לְמַחֵר, וְהוּא בְּמַדְרַגַת בְּרוּךְ הַשָּׁם יוֹם יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא
הַבֵּיט אֶוֹן וְלֹא רָאָה עֲמֵל בּוֹ, וְכָל הַנוֹגֵעַ בּוֹ כְּאִלוֹ נּוֹגֵעַ בְּבַבְת עֵינָיו;
וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! רָאָה וְאֵל תִּהְיֶה בְּטֶלֶן, "בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב,
שָׁכֵן אֶרֶץ וִירְעָה אֱמוּנָה" (תְּהִלִּים לו, ג) וְכַנ"ל; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה —
אֱמוּנָה וּבַטְחוֹן. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת פ"ה): לְעוֹלָם
אֵל יֵהָא זֶז הַפְּסוּק הַזֶּה מִפִּיךָ, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטַח בָּךְ; כִּי הַחַיִּים
מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת, וּבְלֵי בְּטַחְחוֹן, הָאָדָם אֲבוּד לְגַמְרֵי. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים (מְנַחוֹת כט): כָּל הַתּוֹלָה בְּטַחְחוֹנוֹ בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי
לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא. וְכִבֵּר אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו
הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים קיח, ח): "טוֹב לַחֲסוֹת בַּה' מִבְּטַח בְּאָדָם"; הַעֲקֵר
הַרְגַל עֲצָמָךְ בְּמַדַת הַשְּׂתִיקָה, כִּי עַל-יְדֵי מַדַת הַשְּׂתִיקָה תִּזְכֶּה
לְבַטְחוֹן (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, בְּטַחְחוֹן, סִימָן יד), וְאֵל תִּבְיֵשׂ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה (שָׁם,
סִימָן יא); וְאֵל תִּדְבַר שְׁקֵר (שָׁם, סִימָן ו').

אֲגַב אֲמַרְתִּי לְסֵפֶר לָךְ, כִּי בְהִיּוֹתִי בַתְּחִילַת הַשָּׁנָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וְנִסְעָתִי עִם הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְמִקּוֹמוֹת הַקְדוֹשִׁים, וְכִשְׁהִגַּעְנוּ
לְטְבַרְיָה, יִרְדְּנוּ אֵל הַכְּנָרַת, וְשָׁם יֵשׁ מְקוֹם שְׁהִירְדֵן זֹרֵם, וּבִרְכָנוּ,
וְשִׁתִּינוּ מִי הִירְדֵן לְקִים דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל מַה שְּׂכַתְבַּת בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת,
אוֹת בְּטַחְחוֹן, סִימָן י"ז: מִי הִירְדֵן הֵם סְגֵלָה לְבַטְחוֹן. וְשִׂמְחָתִי מְאֹד,
שְׂתִהְלֶה לָאֵל, זְכִיתִי לְקִים אֶת הַדְּבוּר הַזֶּה מִרַבְּנוּ ז"ל. וּמִי יִתֵּן

שְׁנֵנֶזְהָ לְקַיִם כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיעָצָא מִפִּי רַבְנֵנוּ וְ"ל, וְאִז טוֹב לָנוּ לְנִצְחָה נְצַחִים.

וְעַיִן בְּסִפּוּר "קוֹל דְּוִדִּי", אוֹת בְּטָחוֹן: מִדַּת הַבְּטָחוֹן הִיא מִדָּה בְּרוּכָה "לְגוֹף שְׁמִחָה, וְלִנְפֶשׁ מְנוּחָה"; וְעַקֵּר הַבְּטָחוֹן הוּא שְׂיִבְטַח בְּשֵׁם ה' דְּכָל דְּעָבִיד מִן שְׁמִיָּא לְטֵב עָבִיד, כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיִם בְּעֵינָא דְלֵא שְׁפִיר חֲזִי, וְאוֹמֵר לְרַע טוֹב וְלִטוֹב רַע, אָבֵל ה' יִרְאֶה לְלֵבִי, הַיּוֹדֵעַ פְּנִימִיּוֹתוֹ שֶׁל דְּבָר, הַדּוֹמָה לְלֵב, מֵה הוּא הַטוֹב לוֹ לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִקּוֹן נַפְשׁוֹ, רִיחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, וְלִכְּן יִתְרַצֶּה הָאָדָם בְּכָל הַבָּא עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִקְבֵּל אֶת הַכֹּל בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבִי, בְּהִיּוֹתוֹ בְּטוֹחַ שְׂאִין דְּבָרֵי רַע יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם רַק טוֹב. לְכֵן יִשְׁלִיךְ עַל ה' יִקְבוֹ, אֲלֵיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, וְהַבְּטָחוֹן הַשָּׁלֵם הוּא, שְׁלֵא יִבְטַח הָאָדָם כָּלֵל וְעַקֵּר, וְלֵא יִקְפִיד עַל שׁוּם אָדָם שְׁנוּגָע בְּכַבּוֹדוֹ אוּ בְּמַוֹנוֹ, כִּי יֵאֱמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַכֹּל שְׁלוּחֵי דְרַחֲמָנָא נִינְהוּ, וְהַרְבֵּה שְׁלוּחִים לְמָקוֹם, וּמְגַלְגְּלִין זְכוּת עַל-יְדֵי זַכָּאֵי וְחוֹבָה עַל-יְדֵי חֵיב. וְאִם יַעֲמִדוּ כָּל הָעוֹלָם בְּכַף מְאֻזְנִים לְהַרְע אוּ לְהִיטִיב לוֹ כַּחוֹט הַשְּׁעָרָה, וְיִגְזֹרֵת הַמָּקוֹם בְּכַף שְׁנֵיָה — מְכַרְעַת הִיא אֶת כָּלָם. וְלִכְּן לֵא יִשָּׂא פָּנִים וְלֵא יִחְנִיף וְלֵא יַגַּע לְהַעֲשִׂיר שְׁלֵא בְּמִשְׁפָּט, כִּי הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹקִים הוּא (דְּבָרִים א, יז), לְתַת לְאִישׁ כְּדַרְכֵּי לְהִנָּאֵתוֹ וּלְטוֹבָתוֹ. וְנִרְאֶה לִי לְפָרֵשׁ, שְׁלֵא תָבֵא מִדָּה הַבְּטָחוֹן מְשֻׁלְּמוֹת בְּלָבוֹ שֶׁל הָאָדָם, אֲלֵא מִתּוֹךְ הָעֲנָנָה וְהַכְּנָעַת הַלֵּב, שְׁלֵא תִהְיֶה בְּלָבוֹ מִדַּת הַגְּאֻנָה כָּלֵל וְעַקֵּר, שְׂאִז הוּא יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן לוֹ בְּבְטָחוֹנוֹ בּוֹ כָּל מֵה שִׁישְׂאֵל מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (תְּהִלִּים נא, יט): "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים לֵא תִבְזֶה"; וּמִמִּילָא עַל-יְדֵי-זֶה יִתְמִיד בְּבְטָחוֹנוֹ. וּמִדַּת הַהַכְּנָעָה הִיא מְעַקֵּר הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה, שְׂאִין עַבּוֹדָת הָעֶבֶד שְׁלֵמָה אֲצֵל הָאֲדוֹן, עַד שִׁיִּנְהַג אֶת עַצְמוֹ בְּמִדַּת הָעֲבָדוֹת הַשְּׁלֵמָה. וּמִדַּת הָעֲבוּדָה הִיא הַהַכְּנָעָה, כִּי מִתּוֹךְ הַהַכְּנָעָה יִהְיֶה לָבוֹ שְׁלֵם עִם הַקְּדוּשָׁת-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵא יִהְיֶה לָבוֹ פֶּעַם מְאֱמִין וּבּוֹטַח בֵּהּ וּפֶעַם מְהַרְהֵר אַחֲרֵי מְזוֹנוֹתָיו, כִּי זֶה אֵינוֹ נִקְרָא מְאֱמִין אֲלֵא כּוֹפֵר בְּעַקֵּר, מִפְּנֵי שְׂאִין אֲמוּנָתוֹ שְׁלֵמָה, וְיֵשׁ בּוֹ מִדַּת הַגְּאֻנָה. וְהַהַכְּנָעָה הִיא קְרִיעַת הַלֵּב, וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר הַנְּבִיא יוֹאֵל (ב, ג): "וְקָרְעוּ לְבַבְכֶם וְאֵל בְּגִדֵיכֶם"; וְהוּא

אֲשֶׁר ג' שמו בְּנַחֵל קסט

— שִׁכְנִיעַ הָאָדָם אֶת לְבוֹ לִפְנֵי אָדוֹן הַכֹּל יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, וַיְהִי נִרְתַּע וְחָרַד עַל דְּבָרָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה רָחוּק הוּא שָׁיבָא לְיַדֵי חֲטָא, וְכָל עוֹנוֹתָיו שְׁעָשָׂה — נִמְחָלִים לוֹ. וְכִמּוֹ שְׁכַתּוּב (ויקרא כו, מא): "אוֹ אֲזוּ יִכְנַע לְבָבְכֶם הָעֶרְל" וְגו'; וְהַזְכִּיר בְּפִרוּשׁ, כִּי הַהִכְנָעָה הִיא כַּפְרָה לְעוֹנוֹתָיו. וְכֵן הַבְּטִיחַ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁלְמָה, שְׁעַם הַהִכְנָעָה תִּהְיֶה תַּפְלָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִשְׁמַעַת וְעוֹנוֹתֵיהֶם מִתְּכַפְּרִים. וְהוּא מֵה שְׁכַתּוּב (בְּדַבְרֵי הַיָּמִים כ' ז, יג'יד): "הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר, וְהֵן אֲצַנֶּה עַל חֶגְבִּי לְאַכּוֹל הָאָרֶץ, וְאִם אֲשַׁלַּח דְּבַר בְּעַמִּי, וַיִּכְנַעוּ עַמִּי אֲשֶׁר נִקְרָא שָׁמַי עֲלֵיהֶם, וַיִּתְּפַלְלוּ וַיִּבְקְשׂוּ פָנַי וַיֵּשְׁבוּ מִדְּרַכְיָהֶם הָרָעִים, וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת אֲרָצָם". וּמִפְּנֵי שְׁמִדַת הַבְּטָחוֹן הִיא עֵקֶר גְּדוֹל מֵעַקֵּר הַתּוֹרָה, לְכֵן מְצִינּוּ שְׁהַתּוֹרָה מִיִּסְדָּת עֲלֵיהָ, וְנִקְרָאת בְּשֵׁם בְּטָחוֹן, עַל שֵׁם מִדַּת הַבְּטָחוֹן, וְכִמּוֹ שְׁכַתּוּב (משלי כא, כב): "עִיר גְּבוּרִים עָלָה חֲכָם, וַיֵּרַד עִז מִבְּטָחָה"; וְאִין עִז וּמִבְּטָחָה אֲלֵא תוֹרָה, שְׁהוֹרִיד מַשֶּׁה הַחֲכָם מֵעִיר גְּבוּרִים — אֵלוֹ הַשָּׁמַיִם, מִשְׁפָּן הַגְּבוּרִים — הֵמָּה מְלַאכֵי הַשָּׁרַת, עֵין שָׁם.

וְעֵין בִּסְפֵר "כַּתְּנֵת פְּסִים", פְּרִשַׁת שְׁמִינִי: עֲנִין יְרִידַת הַמָּן לְיִשְׂרָאֵל הָיָה עַל-יְדֵי מַעֲלַת הָאָמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן, כְּמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי שְׁכַתּוּב הַרְמַב"ם: אֵלוֹ הָיוּ עֹכְשׂוֹ בְּעַלֵי הָאָמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן כְּדוֹר הַמְּדַבֵּר, שְׁנֵאָמַר (ירמיה ב, ב): "זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ" וְכו'; "לְכַתֵּךְ אֶחָרֵי בַמְּדַבֵּר" וְכו', הָיָה בַדּוֹרוֹת הִלְלוּ גַם-כֵּן יוֹרַד מִן לְיִשְׂרָאֵל וְכו'; וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב: "קַח צְנֻצָּת וְכו' וְהַנַּח אוֹתוֹ לְמִשְׁמַרְת לְדַרְתֵיכֶם". וְכִמּוֹ שְׁהוֹכִיחַ יְרֵמְיָה לְיִשְׂרָאֵל בְּזֶה, וְכִמּוֹ שְׁפִרְשׁ רַש"י: אִם-כֵּן שָׁמַע מִיָּנָה דְּאִפְשָׁר שְׁיֵרַד מִן לְיִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת גַּם-כֵּן, וְהוּא — עַל-יְדֵי הָאָמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבַּרֵךְ. אָמֵנָם שְׁיִזְכֶּה הָאָדָם לְאָמוּנָה וּבְטָחוֹן בְּשִׁלְמוֹת — זֶה בְּעֶצְמוֹ גַּם-כֵּן הוּא רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית טו, ו): "וְהָאָמִין בַּה' וַיִּחַשְׁבֶּהָ לוֹ צְדָקָה", שְׁאִבְרָהֶם חָשַׁב לְצְדָקָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁזָכָה לוֹ בְּמִדַּת הָאָמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן וְכו'; וְזֶהוּ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּהַגְדָּה: "וְסַפֵּק צְרַכְנוּ בַמְּדַבֵּר וְכו' וְנִתְּן לָנוּ אֶת הַמָּן", וְסַפֵּק צְרַכְנוּ בַמְּדַבֵּר, דִּהְיִנוּ שְׁנִתְּן לָנוּ הָאָמוּנָה וּבְטָחוֹן, שְׁהוּא

קע אָשר ג' שמז בנחל

ספּוק הצריר לירידת המן, כדי שיתן לנו המן גם-כן צרכינו והאכילנו את המן. וזה שכתוב: "ונתן לנו את השבת", דכתב בסוף תקונים בשם מורנו ר' חיים ויטאל: אים תשוב מ'שבת רגלך — ראשי תבות: א'מ'ת' וכו'; כי בשבת מתדבקת בירכי קשוט וכו', נקדת האמת וכו', ונדע כי האמונה היא מתרין ירכי קשוט, כמו ששמעתי ממורי, וזה שאומרים: "והאכילנו את המן", נודע מזה, שהיו בעלי האמונה והבטחון.

הדורש שלומך...

ג' שמז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תש"מ.

שלום רב לידידי היקר, עוסק בצרכי צבור באמונה, גר להצדיק נ'חל נובע מקור ח'כמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות לעשות מגן במחניכם, כבר הודעתי כמה פעמים דעתי, וכן נדפסו ממני, תהלה לאל, כמה שיחות יקרות באריכות בענין זה, אשר כל חבורה מאנשי שלומנו "מחייבים" לעשות מגן על שם רבנו ז"ל במחניהם, אדרבה, יגדיל תורה ויאדיר. ואם רואים באיזה מקום, שיש מחלקת ופרודים, ילכו להם ויעשו לעצמם "בשכונתם" דיקא מגן בפני עצמו (כי דעת לנבון, שלא כדאי לעשות בית-הכנסת על-יד בית-הכנסת של אנשי שלומנו, כי זה סתם מחלקת, אבל "בשכונתם" מחייבים; כי באמת על-פי-רב מתרשלים אנשי שלומנו משכונה זו, לילך אל שכונה שניה, ובפריטיות בחרף בעת הקור והשלג והגשם, ובקנין בעת החם והשרב וכו', ועל-כן יעשו כל אנשי שלומנו בית-הכנסת 'ברסלבר' שטיבל' בשכונתם דיקא, ועל-ידי-זה יתרבו הבתים עד אין מספר; כי ידוע, אשר אם מתפללים בנחת ובנעימות, ויש סדר הגון והכל מסדר בזמנים, אזי גם השכנים נכנסים להתפלל שם, ונעשה קדוש שם רבנו ז"ל

אֲשֶׁר ג' שמו בְּנַחֵל קעא

בשְׁכוּנָה). וְעַל-כֵּן תִּרְאוּ תַכְף-וּמְיָד לְהִתְאַסֵּף וּלְעֲשׂוֹת בֵּית-הַמְדָּרָשׁ
עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל.

וְהִנֵּה מְבֹאֵר בְּלִקְוֵי-הַלְכוֹת (בֵּית-הַכְּנֶסֶת, הַלְכָה א'), אֲשֶׁר עֵקֶר
שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הִיא בְּצַבּוּר דִּיקָא וּבְבֵית דִּיקָא; הֵינּוּ לְעֲשׂוֹת
בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְשֵׁם יִתְקַבְּצוּ הַצַּבּוּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂים אֶחָד. וְכַמוֹ
שֶׁבִּגְוֶף — אֲבָר אֶחָד תְּלוּי בְּחִבְרוֹ, וְאֶחָד כּוֹפֵה אֶת הַשְּׁנַי, כְּמוֹ-כֵן
נִשְׁמָוִת יִשְׂרָאֵל; וּבִפְרָטִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הָאוֹחֲזִים עֲצָמָם
בְּרַבְּנוּ ז"ל, יְכוּל לְכַפּוֹת אֶת הַשְּׁנַי לְעֲשׂוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְהוּא עֲנִין
יְסוּדֵי בְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַשְּׁלוֹם. וְיָדוּעַ אֲשֶׁר כָּשֵׁם שְׂאִין
פְּרָצוּפִיָּהֶן שְׁוִים זֶה לָזֶה, כֶּף אֵין דְּעוֹתֵיהֶם שְׁוֹוֹת (תַּנְחוּמָא פִּינְחָס י');
וְעַל-כֵּן אִם אֵין מִשְׁתּוּיִן יָחַד, כְּדָאֵי לְעֲשׂוֹת בֵּית-הַמְדָּרָשׁ חֲדָשׁ.
וְעַל-כָּל-פָּנִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, אֱלוֹ שְׁמַתְחַבְּרִים יָחַד, שְׁתֵּהִיָּה אֲצֵלָם
אֲחָדוֹת, וְלֹא יִסְתַּכְּלוּ עַל בֵּית-הַכְּנֶסֶת הַשְּׁנַי, רַק יִשְׁתַּדְּלוּ שְׂאֲצֵלָם
יְהִיָּה הַפֶּל עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלָּה לְהִיֹּת 'קִנְיַת
סוּפְרִים תְּרַבָּה חֲכָמָה' (בְּבָא בִּתְרָא כ"א), שְׁבִיִּת-הַכְּנֶסֶת אֶחָד יִתְקַנָּא
בְּמִשְׁנָהּ. וְאִם הִיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים עוֹשִׂים דְּבָר זֶה, הִיָּתָה כְּבָר
מִזְמַן הַצִּלְחָה רַבָּה בְּכָל עֲנִינֵי רַבְּנוּ ז"ל, הֵינּוּ לְעֲשׂוֹת הַרְבֵּה קְבוּצִים
וּבְתֵי כְּנֶסֶיּוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת בְּכָל שְׁכוּנָה וּשְׁכוּנָה, וּמִכָּל שַׁבֵּן בְּכָל
עִיר וָעִיר. וּמָה וְלָמָּה צְרִיכִים לְהִתּוֹכַח וּלְהַפְּנֵס בְּדִין וּדְבָרִים? ! יֵאָחַז
כָּל אֶחָד דְּרַכּוֹ, כְּפִי שְׁקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל, הָעֵקֶר שִׁירָאָה שֶׁהוּא לֹא יִטְעָה
עֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק יְקִים בְּשְׁלֵמוֹת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל: "הַתְּבוּדוֹת",
"שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה", "שְׁמֻחָה וְרַקוּדִים",
וְיִתְנַהֵג עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז אֵין לוֹ מַמָּה לִירָא. וּמִי שְׂאוּמֵר
הַהַפּוּף, זֶה בָּא מִצְרוֹת עֵין וּמִקְנָאָה, כִּי בְּאֵמַת מָה שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֲלֵק ב', סִימָן ב'), שְׁעֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת כְּשֶׁפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת
מִתְאַחֲדִים בְּדַעַת אֶחָד, הוּא רַק בְּדַעָה אֲחַת, אֲבָל כְּשִׂישׁ חֲלוּקֵי
דַעוֹת, אֵיךְ הִיא הַדַּעַת... כְּדָאֵי יוֹתֵר לְעֲשׂוֹת לְחִבּוּרְתוֹ קְבוּץ מִיָּחַד,
הֵינּוּ בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמְדָּרָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תֵהִיָּה מִחֲלַקַּת כָּלָל;
כִּי עַל-כָּל-פָּנִים בְּבֵית-הַמְדָּרָשׁ צְרִיכִים לְרְאוֹת שְׁתֵּהִיָּה אֲחָדוֹת. וְעַקֵּר
קִיוּם בֵּית-הַמְדָּרָשׁ אֲמַתִּי עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל צְרִיף לְהִיֹּת מְקוּם קְבוּץ

קעב אָשֶׁר ג' שמח בַּנְחַל

לכל, ויִדְבְּרוּ שָׁם רַק מִרְבֵּנוּ ז"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְדוֹשׁוֹת, ויִדְבְּרוּ רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה. וצָרִיכִים לְהִזְהַר עַד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל, וְעַל שׁוֹם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפֶרֶט, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּהּ, וְיִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּהּ. עַקֵּר דְּבוּרֵיהֶם צָרִיךְ שִׁיְהִיוּ רַק מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית כְּפִי שֶׁהוֹרְנוּ מוֹהַרְנֵי ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה הַצְּלָחָה לְכָלֵּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְחַ ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר יְנִיק וְחַפִּים, גַּר לְהַצְדִּיק גִּיחַל נְיֹבֵעַ מְקוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמֵאֹד שְׂמַחְתִּי אִיךְ שֶׁעַץ קָטָן רוֹצֶה לְהַשְׁקוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּמִימֵי הַחֲכָמָה. וְהִנֵּה כְּתִיב (אֵיכָה ג, כו): "טוֹב לְגִבּוֹר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שְׁבַת קַנְב.): יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְנוֹרְדָא; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הָעֲבוּדוֹת שֶׁאֲדָם עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם בְּחֵרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יִקְרַ מִשְׁנֵים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוּדָה לְעַת זְקֵנָתוֹ, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן, בְּנֵי יִקְרִי, חֲמֵדָת לְכַבֵּי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! הַתְּמִד בְּלִמּוּד גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף, אָשֶׁר זֶה עַקֵּר לְחֲמָה שֶׁל תּוֹרָה, וּבְפֶרֶט עֲתָה בְּעַת נְעוּרֶיךָ, שְׁכַל מַה שֶׁתְּתַמִּיד הַרְבֵּה בְּש"ס וְד' חֲלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּף, רַק זֶה יִשָּׂא עִמָּךְ, וּבְפֶרֶטִיּוֹת בְּעַת גְּדוּלוֹתְךָ; כִּי מַה שְׁלוֹמֵדִים בִּימֵי הַנְּעוּרִים — זוֹכְרִים יוֹתֵר כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְעַל-כֵּן אִם תְּתַמִּיד לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ כְּשֵׁאתָה עוֹד בְּגִיל צְעִיר עַל-פִּי דְעַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲזִי תִזְכֶּה לְסִיִּם עַד חַתֻּנְתְּךָ כְּמָה פְּעָמִים ש"ס וְד' חֲלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּף בְּלִי שׁוֹם גְּזָמָא כְּלָל.

מָה אֵמַר לְךָ, חֲבִיבִי! הוֹרִיךְ רוֹצִים רַק לְרוֹוֹת רַב נַחַת מִמָּךְ, כִּי אָבָא וְאָמָא יִגְעִים וּמוֹסְרִים נִפְשָׁם וּמֵאֲדָם שִׁיְהִיָּהּ לָהֶם נַחַת מִבְּנֵיהֶם, וְאִם הֵם יִרְאוּ אוֹתְךָ לְלַמֵּד בְּקַבִּיעוֹת, וְכֵן תִּתְנַהֵג בְּדַרְךָ אֲרָץ גְּדוּל

אָשֶׁר ג' שִׁמְט בְּנַחַל קַעַג

לְגַבֵּי אַחֲרִים וְתַתְּנֶהָ בְּטוֹב, הֲלֹא חַיִּים תּוֹסִיף לָהֶם. זְכוֹר דְּבָרֵי רַבְּנֵינוּ
וְ"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן מֵב): בְּנִים הַטּוֹבִים הוּא רְפוּאָה גְדוֹלָה
לְאַבוֹת, עַיִן שָׁם; הֲלֹא אִם תַּתְּנֶהָ בְּטוֹב, תִּגְרַם נַחֲת־רוּחַ לְאַבָּא
וְאַמָּא, וּבְאַתְּעָרוּתָא דְלַתְתָּא אִיתְעַר דְלַעֲיִלָא, תִּגְרַם נַחֲת רוּחַ לְאַבָּא
וְאַמָּא עַלְמָה, עַד שְׁתַּמְשִׁיף עַל עֲצָמָךְ הָאֶרֶת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.
וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין קַמֵּב). עַל הַפְּסוּק: "לְמַעַן
יֵאֲרִיכוֹן יָמֶיךָ וְלְמַעַן יֵיטֵב לָךְ" וְגו', 'לְמַעַן יֵאֲרִיכוֹן יָמֶיךָ' — בְּעוֹלָם
שְׁפָלוֹ אַרְף, וְלְמַעַן יֵיטֵב לָךְ' — לְעוֹלָם שְׁפָלוֹ טוֹב, עַיִן שָׁם; שֶׁהוּא
הַמְּשַׁכֵּת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵאֵין סוּף עַד הָעוֹלָם הַזֶּה. וְזָכַר מֵאַמְרָם וְ"ל
(קְדוּשִׁין ל): בְּזִמְן שְׁאַדָּם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוּש־
בְּרוּךְ-הוּא: מַעֲלָה אָנִי עֲלֵיהֶם כְּאִלוֹ דְרַתִּי בִּיגִיָּהֶם וְכַבְּדוּנִי, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! רַק חֲזַק וְאַמֵּץ בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְתַעֲשֶׂה
נַחֲת־רוּחַ לְהוֹרִיךָ הַיְקָרִים, וּבְזָכוֹת זֶה תִּזְכֶּה בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ גַּם-כֵּן
לְרוּחַ נַחֲת מִיִּצְאֵי חֲלָצִיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שִׁמְט

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר חֲקַת, רֵאשׁ חֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצַחִים.

מְכַתְּבֵךְ קַבְּלָתִי לְנִכּוֹן, אַף מֵרַב טְרַדוּתִי בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, לֹא
הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבֵךְ.

חֲמִדַת לְבָבִי! רֵאשׁוֹי לָךְ לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁעוֹר
לָךְ לְמִצָּא אֶת זְוִיגָךְ, וְרֵאשׁ גַּם רֵאשׁ חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מֵה שְׁעֲשֶׂה
עִמָּךְ, אֲשֶׁר כָּל הַשּׁוֹמֵעַ זֹאת יִתְפַּלֵּא עַל גְּדֹל הַנֶּסֶם שְׁנֹאֲרַע עִמָּךְ.
וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, רֵאשׁ לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל

קעד אָשר ג' שמט בנחל

על-פי דרך הסלולה לנו, על-ידי רבנו ז"ל.

ולמען טובתך הנצחית, ראה לשמש את רבנו ז"ל בהפצת מעינות החכמה חוצה, כי צריך שתדע, שבלי שום ספק זכית לשדוף הגון כזה וכו', ובמצב שלך וכו', רק בזכות שזכית זה כמה ימים ושנים לשמש את רבנו ז"ל בהפצת ספריו הקדושים. ועל-כן אל תהיה בטלן! ראה להחזיק בזה כל מי חייך, כי אתה צריך עוד פרנסה ובנים ובריאות, ואם ירצה השם, תזכה לכל זאת בזכות השמוש שתזכה לשמש את רבנו ז"ל בהפצת מעינותיו חוצה.

ולמען טובתך הגשמית והרוחנית, שלכל תבלבל עצמך ממתנגדים רשעים, מה לך עמם?! יהיה להם את אשר להם, וחלקנו יהיה תמיד בחלק רבנו ז"ל, ונזכה לשמש את רבנו ז"ל כל מי חיינו בהדפסת והפצת ספריו ודעתו בעולם.

חמדת לבכי! רבנו ז"ל הזהיר אותנו הרבה על מדת האמונה הקדושה, וצריכים לחזור על האמונה הקדושה בתמימות ובפשיטות בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, כי העקר הוא האמונה הקדושה, וכזה תלוי כל ענין התפלה וההתבודדות כי המאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות, אשר הוא יתברך אתו, עמו ואצלו, אז תמיד ידבר עמו יתברך.

ועל כלם — ראה להיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקנו, שזכינו להתנדע מרבנו ז"ל, וראה לקיים זאת — להפיץ ספרי רבנו ז"ל, ולהתחזק באמונה פשוטה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל — דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש. ותרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל לדבר (הינו השפה שלך), ותהיה תמיד בשמחה עצומה, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ג' שֵׁן בְּנַחֵל קֵעָה
ג' שֵׁן.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקַּת הַיְתָשׁ"מ.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיגוּ לַיָּדִיד נַפְשִׁי, נֵר לְהַצִּדִּיק
נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

חֻמְדַּת לְכָבִי! בְּאֵתִי לְחֻזַק אוֹתָךְ, כִּי כָל מִי שֶׁחֻגַּר מִתְנַוֵּי
לְעִשׂוֹת מַשְׁהוֹ בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל, תִּתְכַּף-וּמָיִד מִתַּפְשָׁטִים עָלָיו
הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן הַנֶּפֶשׁ וְהַמְּרִיבוֹת וְהַמְּחַלְקֵת
וְכוּ'. וַיִּכְבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (חֲזוֹן-מוֹהַר"ן, גְּדֻלַּת הַשְּׁגָתוֹ, סִימָן יג): כָּל מִה
שֶׁרוֹצִים לְעִשׂוֹת בְּשִׁבִילִי, יֵשׁ עַל זֶה כַּמָּה וְכַמָּה מְנִיעוֹת, כִּי כַּמָּה
וְכַמָּה עוֹמְדִים וְאוֹרְכִים עַל זֶה, לְקַלְקַל אוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁרוֹצִין לְעִשׂוֹת
בְּשִׁבִילִי. כִּי לְהַפּוֹךְ — כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה אוֹתוֹ הַדְּבָר, מְקַבְּלִים וַיּוֹגְקִים מִזֶּה
כַּמָּה וְכַמָּה, וְהֵם עוֹמְדִים וּמְצַפִּים שֶׁיִּהְיֶה נִגְמָר וְנַעֲשֶׂה, וְזֶה לְעַמַּת
זֶה וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה נֶאֱמַר אֶפְלוּ עַל דְּבָרִים קְטַנִּים, יִהְיֶה הַדְּבָר מִה
שֶׁיִּהְיֶה, מֵאַחַר שֶׁהוּא רַק בְּשִׁבִילוֹ, יֵשׁ עַל זֶה כַּמָּה מְנִיעוֹת, עַיִן שָׁם.
וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהַדְּבָר נוֹגֵעַ בְּהַמְּשַׁכַּת אוֹרוֹ הַגְּנוּז בְּעוֹלָם,
וְלְהַמְּשִׁיךְ הַשְּׂאֲרָתוֹ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְלִקְרַב בְּנֵי-אָדָם אֶל דַּעְתּוֹ, וְלְהַפְּיֵךְ
אֶת בְּחִירָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּוַדָּאִי כְּלִי שׁוֹם סֶפֶק, שֶׁיִּתְפָּשְׁטוּ עַל זֶה
כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וּמְרִירוֹת, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְחִילוֹתָיו יַחֲלִישׁוּ אֶת הַדַּעַת
בְּכַמָּה מִינֵי נְכִלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת וְכוּ', וַיִּלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּצַבּוּעִים וְשִׁקְרָנִים,
הַעֲקָר שֶׁלֹּא יֵצֵא מֵהַפֶּחַ אֶל הַפֶּעַל הַדְּבָר הַזֶּה וְכוּ'.

וַיַּעַן שְׁזָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּזִכְיֹת חֲנָם, שֵׁישׁ לָךְ חֶלֶק גְּדוֹל
בְּהַמְּשַׁכַּת אוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְהַמְּשַׁכַּת הַשְּׂאֲרָתוֹ
בְּעוֹלָם, עַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְחַזְּקוֹת יוֹתֵר מֵהַכֹּל.

וְהִנֵּה עָקֵר הַהִתְחַזְּקוֹת הָאֲמִתִּית גְּלָה לָנוּ דְּוֹד הַמְּלָךְ, עָלָיו
הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים א, א): "אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעִצַּת רַשָּׁעִים
וּבְדַרְךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב"; וּפְרָט פֶּה שְׁלֹשָׁה
סוּגִים: "רַשָּׁעִים", "חַטָּאִים", "לְצִים", אֲשֶׁר לְכָל אֶחָד מֵהֶם יֵשׁ אָרֶס
אַחַר; "רַשָּׁעִים" הֵם הַכִּי גְרוּעִים, וְעִצָּתָם הִיא הַפּוֹךְ מִן הָאֲמִתּוֹ

קעו אָשֶׁר ג' שֵׁן בְּנַחֵל

לגמרי, ובכל אשר יפנו — ירשיעו. ומה נקרא "רשע"? זה שאינו חפץ בטובת חברו כלל, וכל מגמתו לראות ברעת חברו, ועל-כן עצתו היא עצת הנחש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שהתקנא באדם, וגרם לו מה שגורם וכו'. ועל-כן פשרואים בני-אדם שלא אכפת להם מנשמות ישראל אשר נופלים וכו' וכו', ולא די שאין הם עוזרים להציל אותם, ולחזקם ולאמצם, אלא עוד זאת, שבצעתם הרעה גורמים מה שגורמים. לזאת, הזהיר מאד לא לילך אליהם ולשמע בעצתם הרעה, כי ימשיכו אותך אליהם, חס ושלום וכו', ונדמה רשע לנחש, אשר אין לו שום הנאה מנשיכתו, כמו-כן רשע, אין לו שום הנאה ברשעות שגורם, רק רשעות בעלמא, רחמנא לצלן. ועל-כן נקרא מי שאינו יכול לסבל את טובת חברו — "רשע". ואחר "רשעים" באים "חטאים" — הם בני-אדם בעלי תאנה, ורואים שלהם אינו הולך, על-כן רוצים להמשיך אליהם גם אחרים, שזהו בחינת: 'חוטא ומחטיא את אחרים', ועל-כן הזהיר לא לעמד על ידם, כי בודאי יקררו אותך לגמרי; מאחר שהוא איש חוטא, לכן אינו סובל שחברו אינו חוטא כמהו, על-כן יכולים להמשיכו אליו, לזאת הזהיר לא לעמד במעמדם, כי בנקל להמשיכו אצלם. אחר זה באים "לצים" — אלו הם אנשים שאין בהם שום תועלת כלל, והם בעצמם אנשים פוחזים וריקים לגמרי, יושבי קרנות, מדברים דברים בטלים ושל מה בכך, והם יכולים להמשיך אותך בליצנותם. ועל-כן הזהיר מאד לשמר עצמו מכתות אלו: "רשעים", "חטאים", "לצים".

ובעוונותינו הרבים, נתלקטו עכשו בינינו ערב-רב הכלולים משלש כתות אלו, ותכף-ומיד כשרק רוצים לעשות משהו לרבנו ז"ל, הם מתערבים. וכל כחה פפי בחינתה מונעת ומעכבת ומחלשת את הדעת. וכל זה אם רק יש לאדם איזה מגע ומשא עמהם בהליכה, או בעמידה, או בישיבה אצלם, כי אז דיקא יש להם כח להתגבר וכו', אבל תכף-ומיד כשאדם חזק ואמיץ בדעתו, ומדבק עצמו בו ותברך "ובתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה", אז אין להם שום שליטה עליו, אדרבה, הם נתבטלים לגמרי במשך

אֲשֶׁר ג' שָׁנָה בְּנַחֵל קֶעֶז

הַזְמַן, וְעָלְיוּ נֹאמֵר: "וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל פְּלִגֵּי מַיִם, אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעָלְהוּ לֹא יִבַּל וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ".

עַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שֶׁחֲגֵרְתָּ מִתְּנִיף לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל, עָלֶיךָ לִידַע דִּיעוֹת אֵלּוֹ בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחַלְטֵת. וּתְהִלָּה לְאֵל, לְדַעְתִּי אֵינְךָ צָרִיךְ אֶת הַרְשָׁעִים, הַחֲטָאִים וְהַלְצִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! מְנַע רַגְלֶיךָ מִנְתִּיבָתְךָ, וְהִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ תָּמִיד בְּרַכָּךָ. הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל כְּסוּפֶיךָ וְרִצּוֹנֶיךָ וְכוּ', וְאִזּוֹ הַדְּבֹר יַעֲזֹר לְךָ לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל כָּל מַה שֶּׁתִּרְצֶה. וְאִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַדְּבֹר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיָה עוֹסֵק בְּדַבֵּר זֶה כָּל הַיּוֹם וְרַב הַלִּילָה, וְהֵיכֵן שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ, הָיָה חוֹזֵק וְאֵמִץ בְּזֶה.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֵינְךָ צָרִיךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה, הַדְּבֵק עֲצֻמָּךְ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ רַק אֹרּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּצְיֵר בְּדַעְתְּךָ, אִיךָ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, כִּי הִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּשׁ בְּכַרְטֵי פְּרִטְיוֹת הַבְּרִיאָה, כִּי דוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ. וְלִמְעַן הִשֵּׁם הִרְחִיק עֲצֻמָּךְ מוֹכּוּחִים וּמְחַלְקָת, אֲשֶׁר בָּאִים בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מִשְׁטוֹת, כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ אֶתְמוֹל בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, עַל-פִּי הַתּוֹרָה ל"ו "בְּקִרְבַּ עֲלֵי מְרַעִים", וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְכַרַח מְזֶה. וְרוֹאִים שֶׁהַשְּׁטוֹת בָּאָה עַל-פִּי-רַב מְנַאוֹף, מִי שֶׁמְקַלְקֵל מַחוּ, הוּא מְשַׁגֵּעַ מִמֶּשׁ, וְשׁוֹרֵה בְּרוּחַ שְׁטוֹת, וְעַל-יְדֵי רוּחַ שְׁטוֹת, בָּא לִידֵי מְחַלְקָת. וְכַעֲיֵן שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּשֵׁם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִנְחוּמָא קַרַח ה): וְקַרַח שֶׁפָּקַח הָיָה, מָה רָאָה לְשְׁטוֹת זֹ (שֶׁהִיא הַמְּחַלְקָת)?! הִרִי לְךָ שֶׁמְחַלְקָת הִיא שְׁטוֹת, כִּי לֹא כְּדָאִי לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן הַיְקָר בּוֹכּוּחִים וּמְחַלְקָת, כִּי מִמִּילָא לֹא יִפְעַל כָּלֵל, כִּי הַנִּצְחוֹן אֵינּוּ סוּבֵל אֶת הָאֲמַת, וְכָל מַה שֶּׁתּוֹכִיחַ אֶת הָאֲמַת, יִהַפְּכוּ אֶת זֶה. וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאִי לְהַתּוֹכַח עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק לְהַחֲזִיק בְּתַמּוֹ, וְלְהַתְּמִיד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה וּבְהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל, וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ לְנַצַּח נְצַחִים.

קעח אָשר ג' שׂנא בנחל

תכתב לי אם קבלת את המאמרים דולר להדפסה.

הדורש שלומך...

ג' שׂנא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו להיקר והנעלה, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבו לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד לראות ולשמע ממך איך שרוצה לזכות להיות ממזכי הרבים, אשר חכמינו הקדושים אמרו (אבות ה): "כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו", עין שם; ובאבות דרבי נתן שם אמרו: כל המזכה את הרבים אין מגלגלין עברה על ידו, שלא יהיו תלמידיו נוחלין העולם הבא, והוא יורד לשאול, עין שם; ומכל שכן אתה, אהובי, ידידי היקר, שמאד נכספה וגם פלטה נפשך ללמד ברבים את הספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן" עם פרוש "שפת הנחל", ותהלה לאל, יש לך פונה שבכית-הכנסת שבו אתה נמצא אתה רוצה לעשות התחלה בענין הקדוש והנורא הזה.

מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, אין דבורים בפה מכל שכן בכתב לדבר ולספר ממעלת זה הענין הנשגב, כי רבנו ז"ל אמר בפרוש, שמצוה גדולה ללמד ספרו הרבה, ויכולים להיות נעשה בעל מח גדול על-ידי ספרו (עין חיי-מוהר"ן, סימן שמז), ויכולים להיות נעשה בעל תשובה גמור על-ידי הספר שלו (שם, סימן שטט); ומכל שכן וכל שכן, כשזוכים ללמד את זה ברבים, אין לשער ולספר מעלת הזכות הנוראה והנשגבה הזו, ובדאי בזכות זה שילמד ברבים ספר רבנו ז"ל, יזכה להושע בישועה שלמה, וימלא השם יתברך את כל משאלות לבו לטובה, וזכותו תגן עליו.

והנה, ידידי היקר! אנו אומרים בכל יום פעמים: "שמע

אָשֶׁר ג' שָׁנָא בְּנַחֵל קַעֲט

יִשְׂרָאֵל הַנְּיָ"ה אֱלֹקֵינוּ הַנְּיָ"ה אֶחָד", שְׁנֵה יַחֲוּד שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת צֹט): אֶפְלוּ לֹא קָרָא אָדָם אֶלָּא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁחָרִית וְעַרְבִית, קָיָם: "לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה מִפִּיךָ"; כִּי בְּאֵמַת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה זֶהוּ כָּלֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה צָרִיךְ לְהִבְיָא אֶת הָאָדָם אֶל הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד עַרְבוּת וְנִעְיָמוֹת בְּעוֹלָם כְּמוֹ מִדַּת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ אֵין לָהֶם שׁוּם קִיּוּם כָּלֵל, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם לוֹמֵד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, יוֹתֵר בָּא אֶל מְדַרְגַּת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי 'אִמַּי אֶקְרִי תוֹרָה? דְּמוּרָה וּמְגַלָּה מַאי דְּהִנָּה סְתִימִים מְנִיָּה' (זֶהר הַקְּדוּשׁ, פְּרֻשַׁת מְצַרַע נִג): וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַתְמִיד בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ יִבִּיא אוֹתוֹ אֶל הָאָמוּנָה הַבְּרוּרָה וְהַמְזַכֶּכֶת, וּמְכַל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן שֶׁקְּבָלְנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל סֵדֵר הַלְמוּד נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד (עֵינִי בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו; וּבְקוּנְטֵרִים "סֵדֵר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד" בְּאֵרִיכוֹת נִפְלְאָה); אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ וּבְאִפְנֵי הַנִּפְלָא הַזֶּה, הָאָדָם יָכוֹל לְלַמֵּד תְּמִיד, אֶפְלוּ נִים וְלֹא נִים, תִּיר וְלֹא תִיר, כָּל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: תַּנְיָךְ, מְשַׁנְיּוֹת, בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְסִפְרֵי הַמְדַרְשִׁים וְהַזֶּהר הַקְּדוּשׁ וְכוּ' וְכוּ', וְכָל מַה שֶּׁלְּבוּ חִפְץ. וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! כְּדָאִי לָךְ לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּש"ס וּבְד' חֻלְקֵי שִׁלְחַן עֲרוּף וּבְמְשַׁנְיּוֹת וּבְמַדְרָשׁ, וּבְכָל שְׁעוֹר תַּהֲיֶה חֲזָק וְאִמִּיץ עַד מְאֹד, אֶפְלוּ כְּשִׁתְּסַע בְּדֶרֶךְ יִהְיוּ עִמָּךְ מְשַׁנְיּוֹת אוֹ מְדַרְשׁ אוֹ עֵין יַעֲקֹב וְכוּ', וְלַעֲיֵן בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

וְהִנֵּה מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ צָרִיךְ שְׂיַדַע, כִּי פִּיּו עֲמוֹ, שְׂיַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָאת תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוּת, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו. וְדַבֵּר זֶה מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַנְּשָׁמָה וְהַגּוּף גַּם יַחַד, עַד שֶׁהַגּוּף נִעֲשֶׂה כֶּסֶא לְנִשְׁמָה, וּמֵאִיר גַּם בְּהַגּוּף אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵרִין, חֵלֶק א', סִימָן כב) בְּבַחֲיִנַת (אִיּוֹב יט, כו): "מִבְּשָׂרִי אֶחְזָה אֱלֹהִים" וְגו', וְעַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ יִזְכֶּה לְזַכּוּף הַמַּחֲיִן כְּזֶה, עַד

שְׁתַּמִּיד יָאִיר לְפָנַי עֵינָיו אֹרֹו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּתְעַנֵּג בְּעֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, נֵעַם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ מִצּוֹת קָרִיאת שְׁמַע, שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאָנוּ מִתְחִילִים עִם זֶה בַּבִּקְרָה, כְּדֵי שְׂיֵאִיר לָנוּ הַמַּחֲזִין אַחֲרֵי-כֵן כָּל הַיּוֹם שְׁנִרְגִישׁ אֲמַתּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכֵן מִתְחִילִים עִם זֶה בְּלִילָה, כְּדֵי שְׂיֵאִיר לָנוּ הַמַּחֲזִין כָּל הַלֵּילָה וְכוּ'. וְאִף שְׁבִין כָּךְ וּבִין כָּךְ הָאָדָם נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מִהַתְשׁוּקָה הַזֹּה וּמִהָאֲמוּנָה וְכוּ', בְּאֲמַת אֵין זֹו נִקְרֵאת, חַס וְשָׁלוֹם, נִפְּילָה וַיִּרְיֵדָה, שְׁהָרִי תְעַנּוּג תַּמִּידִי אֵינוֹ תְעַנּוּג, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הֶחֱפֵץ חֲסֵד, רוּצָה תַּמִּיד רַק לְהִיטִיב לְבְרִיּוֹתָיו, וְעַל-כֵּן בְּכָל פַּעַם שְׂאָדָם כָּבֵר זָכָה לְמַדְרָגָה, וְהִיא הַרְגֵּשׁת נֵעַם זִיו שְׁכִינַת עֲזֹו יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא מוֹכֵן לְמִסַּר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ וְכוּ', אֹז דִּיקָא פִּתְאָם גִּלְקַח מִמְּנוּ הָאוֹר וְהַתְשׁוּקָה וְהַחִיוֹת וְכוּ', עַד שְׁנִדְמָה לוֹ, כְּאֵלוֹ אֶפְסָה תִקְוָה, וְאָבֵד מִמְּנוּ מְנוּס, וְכַמָּה פְּעָמִים יוֹרְדִים וְנוֹפְלִים עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי הִירְיֵדָה הִיא תְּכִלִּית הָעֲלִיָּה; כִּי צְרִיף לַעֲלוֹת עוֹד יוֹתֵר גְּבֵה, וּלְהַרְגִישׁ בְּיוֹתֵר אֶת עֲרֻבוֹת גְּעִימוֹת אֹרֹו יִתְבַּרֵךְ. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹוהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כה): וּבְזֶה טוֹעִים הַחֲסִידִים הַרְבֵּה, שְׁנִדְמָה לָהֶם, שְׁנִפְּלוּ מִעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וּבְאֲמַת אֵין זֹו נִפְּילָה כָּלֵל רַק מִחֲמַת שְׂצָרִיכִים לַעֲלוֹת מִמַּדְרָגָה לְמַדְרָגָה וְכוּ', עֵין שָׁם.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד, וּבַכְּפִרְטִיוֹת לְזַכּוֹת אֶת הַרְבֵּים בְּתוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּמַדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יָאִיר עֵינָיו בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

הִנֵּה אָנִי שׁוֹלַח לָךְ עֲכָשׁוּ שְׁתֵּי חֲבִילוֹת סְפָרִים, וּבִהֵן עֲשָׂרִים "לְקוּטִי-מֹוהֲר"ן" עִם פְּרוּשׁ "שְׁפַת הַנַּחֵל", וְאִם תִּצְטַרֵף עוֹד, אִם יִרְצָה הַשֵּׁם, אֲשַׁלַּח לָךְ עוֹד. גַּם בְּעֲזָרְתּוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲשַׁלַּח לָךְ עוֹד כַּמָּה חֲבִילוֹת סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתְּחַלֵּקֵם וּתְפִיצֵם בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְזַכּוֹת בָּהֶם אֶת הַרְבֵּים, וְכָל הַכֶּסֶף שְׁרוּצָה לְתָרֵם, יִתְרֵם לְמַשְׁדָּנּוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וַיּוּכַל לְקַבֵּל מִמְּנוּ גַם-כֵּן סְפָרִים, וְלְהַפִּיצֵם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּזוּל גְּדוּל, כִּי אֵין כּוֹנֵנֵנוּ לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִסְחָר מִסְפָּרֵי

אָשׁר ג' שׁנב בְּנַחַל קפא

רַבְּנוּ ו"ל, חס וְשָׁלוֹם, חס וְשָׁלוֹם. וְעַל-כֵּן כָּל מַה שֶּׁרַק יִתְרַם, יִלָּךְ לְהַדְפִּיס וְלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים בְּעוֹלָם. וּבְאֵמֶת אֵין לָךְ עוֹד צְדָקָה גְדוֹלָה מִצְדָּקָה זוּ — לְהַדְפִּיס וְלְהַפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר מְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים וְנוֹפְחִים חֵיוֹת חֲדָשָׁה בְּנֶפֶשׁ הַקּוֹרֵא בָהֶם, וּמְהַפְּכִים אֶת הַבְּחִירָה מִהַהַפּוּךְ אֶל הַהַפּוּךְ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לָזֶה.

הַנ"ל.

בְּשִׁיקְבַל הַסְּפָרִים, נָא לְכַתֵּב לִי.

ג' שׁנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"מ.

שָׁלוֹם רַב יִרְדְּפוּ אֶל יְדִיד נֶפֶשִׁי, נַר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נַרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

הִנֵּה בְּשָׁבוּעוֹת אֵלוֹ קִבַּלְתִּי מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִמֵּאֲתִים מִכְּתָבִים, הַמְּשַׁתְּוִקְקִים מְאֹד מְאֹד אַחֲרֵי סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְהַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁזִּכְרְתִי לְהַדְפִּיס, וְהַרְבֵּה מֵהֶם גַּם שָׁלַחוּ אֵלַי מְעוֹת בְּעֵבֹר הַדְּפֹסָה, וְאֲנִי כְּשֶׁאֲנִי לְעֶצְמִי קָשָׁה וְכָבֵד עָלַי לְעֲנוֹת לְכָל אֶחָד בְּיַחֲוֹד וּבְכֹרֶט לְהַמּוֹן מִכְּתָבִים כְּאֵלוֹ, וּבְכֹרֶט שֶׁאֲנִי עוֹד חָיֵב תְּשׁוּבוֹת לְבָנֵי הַנְּעוּרִים מְלִפְנֵי חַג הַפֶּסַח, עַל-כֵּן מֵהַיּוֹם אֶכְתֵּב לְכָל אֶחָד שֶׁיִּתְרַם אֶת הַמְּעוֹת לְהַדְּפֹסָה עֲבוּרָךְ, וְאַתָּה, חֲמַדַּת לְבָבִי, רְאֵה וְגַם רְאֵה לְהַדְפִּיס וְלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וּבְכֹרֶטִיּוֹת לְאַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים, וּכְדַאי לָךְ אֶפְלוּ לְנִסְעַ פַּעַם אַחַת לְאַחַד הַשְּׁעוּרִים שֶׁל זְקֵנְךָ, נַרוּ יְאִיר, שְׁנוֹתַן בְּעֵבֹר הַסְּפָרָדִים, וְתִרְאֶה לְהַפִּיץ בִּינֵיהֶם בְּזוֹל גְּדוֹל בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִמְלֵא חֶסְרוֹנְךָ, כְּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל: "צוּ מִיר הָאֵט נֶאֱרָךְ קִיּוּנְעַר גִּישׁוּט דְּעַר לִיּוּגַט,

קפב אֲשֶׁר ג' שֵׁנָה בְּנַחֵל

פּוֹן וְעִמְעֵן אִיךָ נָעַם גִּיב אִיךָ"ה, וְאֲנִי יָכוֹל לְהַעֲיִד לָךְ עַל אַמְתַּת הַדְּבָרִים; כִּי תִהְיֶה לְאֵל, זֶה לִי י"ח שָׁנִים, שְׁאֲנִי מְדַפֵּס וּמְפִיץ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְעוֹד הַעֲמַדְתִּי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׁזָכוּ לְהַדְפִּיס, כְּמוֹ ... וְאֲחִיו ... וְעַכְשָׁו אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה שְׂאֵתָה תִזְכֶּה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה בַּיְתֵר שְׂאֵת וּבַיְתֵר עוֹ, וְאֶקְוֶה לְהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ, שְׁעוֹד תִּדְפִּיס הַרְבֵּה יוֹתֵר מִכָּל מֵה שְׁהַדְפִּיסוּ. יֵשׁ בְּדַעְתִּי לְאַסֵּף בְּעַבְדוֹךָ מַעוֹת שְׂתִקְנֶנָה מְכֻוֹנַת דְּפוּס וְכָל כְּלִיָּה, וְיִהְיֶה לָךְ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, עוֹד שְׁפַע לֹא רַק בְּעַבְדוֹךָ, אֲלֵא עוֹד תּוֹכַל לַתֵּן פְּרֻנְסָה לְעוֹד כְּמֵה אַבְרָכִים. רַק חֲזוּק לַעֲתָה עֲתָה בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָּה, כִּי הַדְּפַסְתָּ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל הַהִכְרַח שְׂיִהְיֶה בְּסִבְלָנוֹת וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי בְּדַבֵּר רַבְּנֵי ו"ל אֵין רוֹאִים עַד הַסּוּף, רַק הַפְּסִיעָה הַרְאֵשׁוֹנָה. וְאִם מוֹסְרִים נִפְשָׁם עַל הַפְּסִיעָה הַרְאֵשׁוֹנָה, הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ עוֹזֵר, שְׂיִכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת פְּסִיעָה שְׁנִיָּה וְכֵן לְהֵלֵן. וְדַבֵּר זֶה קִבְּלָנוּ מִמוֹהֲרַנְי"ת ו"ל, שְׂהוּא הִזָּה הַרְאֵשׁוֹן שְׂסַלֵּל לָנוּ אֶת הַדְּרָךְ לְהַדְפְּסָה וְלְהַפְּצָה.

וְהַנָּה, חֲמַדַּת לְכַבִּי! 'בְּרִסְלָכֵר חֲסִידוֹת' שְׂטִיט גִּישׁט אֵיין אֵין מֵאָה שְׁעָרִים אֹוֹן גִּישׁט בֵּי קֵיין שׁוּם יְחִיד וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲלֵ'שׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, אַתָּה, בְּנִי וְאֲחִי, הַדְּבַק עֲצָמְךָ בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְתִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְתִדְבֵר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַבָּאִים לְבֵיתְךָ. וְצָרִיךְ שְׂתִהְיֶה חֲזוּק בְּדַעְתְּךָ, דָּאס 'בְּרִסְלָכֵר חֲסִידוֹת' שְׂטִיט אֵיין בֵּי דִיר וּבְבֵיתְךָ, כִּי לֹא בְּחֻנָּם בָּאִים אֵלֶיךָ בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲלֵא כְּדִי שְׂתִדְבֵר עִמָּהֶם וְתַחֲזֵק אוֹתָם, וְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ יַעֲזֹר לָךְ, שְׂסוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה לְבָנוֹת בֵּית-הַמְּדַרְשׁ עַל שֵׁם רַבְּנֵי ו"ל. אֲבָל לַעֲתָה עֲתָה רַק חֲזוּק בְּבֵיתְךָ, וּלְכָל בְּחוּר שְׂבָא אֵלֶיךָ תַתֵּן כְּמֵה סִפְרִים מְמֵה שְׂהַדְפַּסְתָּ, וְהוּא יַפְיָצֵם בֵּין חֲבֵרָיו, וְאֵת הַמַּעוֹת שְׂיַפְדֶּה יִמְסֹר לָךְ. וְכֵן כָּל אֵלוֹ שְׂכַתְבְּתִי לָהֶם, שְׂיִמְסְרוּ אֶת מַעוֹת הַצְּדָקָה בְּעַבְדוֹךָ, תִּרְאֶה לְהַדְפִּיס בָּהֶם עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם אֶת הַסִּפְרִים שְׂכַבֵּר אֲזִלוֹ אֲצִלְךָ. וְאֲנִי רוֹצֶה מְאֹד שְׂתִזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" שֵׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, בְּאַפֵּן שְׂבְּכָל שָׁנָה נִזְכֶּה לְחַזֵּר וְלְהַדְפִּיסָם. לַעֲתָה

(ה) עַל יְדֵי עוֹד אֵף אַחַד לֹא הַפְּסִיד, אֲדַרְבֵּה, מִמִּי שְׂאֲנִי מְקַבֵּל — אֲנִי נוֹתֵן.

אָשֶׁר ג' שנג בנחל קפג

עתה אם תוכל להדפיס את כל ספר "שמירת הזמן" מההתחלה עד הסוף, שהוא ערך של רמ"ה עמודים — מה טוב ומה נעים (תכתב לי כמה יעלה לך בעבור אלה, ואשלח לך המעות). וכן אני מכין פה עכשו מפתח הענינים על חלק ב' "אשר בנחל", באפן שתוכל להדפיסו עם הספר, בעזרת השם יתברך. העקר אל תדאג כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע. ואם היית יודע את הפעלות טובות שנעשות על-ידי ספריך, שאתה זוכה להדפיס ולהפיץ שם בארץ ישראל, היית רוקד מרב שמחה, והשם יתברך יעזר לך, שתהיה תמיד רק בשמחה עצומה.

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף סך מאה דולר בעבור שבועות שלח חקת, והשם יתברך יעזר, שישפע עליך שפע דקדושה, ותוכל להדפיס בכל שנה את כל הספרים, להדפיס ולחזר ולהדפיס.

ג' שנג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידיד נפשי, ותיק וחסיד, שותף ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

הנה זה זמן רב שלא שמעתי ממך, ומאד אני משתוקק לידיע את שלום תורתך ועבודתך, והשם יתברך ישמיענו בשורות טובות תמיד. אשריך ואשרי חלקך, שאתה נמצא בארץ ישראל, שהיא לפי דברי רבנו ז"ל ארץ האמונה (עין לקוטי מוה"ר, חלק א', סימנים: ז, קנה), ואשר שם הוא עקר שלמות למוד התורה הקדושה, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה, פרשה טז, סימן ז) על הפסוק: "וזהב הארץ ההיא טוב" — אין תורה כתורת ארץ ישראל; ועל-כן, חמדת לבכי! ראה לדבר הרבה עם בני הנעורים העקר מאמונה, אשר היא יסוד הכל, ובה

קפד אשר ג' שנג בנחל

כלולה תפלה והתבודדות, כי כל מה שמדברים עמו יתברך, כמו־כן מאירה בו ביותר האמונה הקדושה. וכן לעורר מאד מאד על למוד התורה הקדושה שעורים כסדרן, כי בעוונותינו הרבים, הזניחו את הדבר הזה מאד מאד. ורבנו ז"ל כותב לחתנו: "אבקש ממך, אהובי, חתני, שלא תעשה מהטפל עקר ומהעקר טפל, ותכתב לי כמה דפים גמרא ופוסק אתה לומד", עי' בהתחלת העלים לתרופה, לשונו הזהב של רבנו ז"ל, עי' שם.

וצריך שתדע, אהובי, אחי! כי זכות הרבים היא יסוד כל התורה כלה, כי על־ידי־זה יוצא ידי הערבות שקבלנו בשעת קבלת התורה, כמאמר ז"ל (סוטה לז:), עד שאמרו שם ערבא וערבא דערבא, עי' שם; ומאריך בזה מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי־הלכות (פריה ורביה, הלכה א', אות יב), איך שראוי לפל פחד ורעדה ממאמר חז"ל הזה, על גדל האחריות שיש על כל אחד מישראל, כי אחד ערב בעבור השני. ומזה תסמנה שערות ראשנו, מי יעמד בזה?! כי הלואי שהינו מפקיעים את עצמנו לקיים את כל דברי התורה, ואיך נוכל עוד לצאת ידי חובת הערבות?! בפרט בדורות הללו, אשר יראי חטא נמאסים ואין תוכחה, והאמת נשלכת ארצה, והרבה הרבה בעלי עברות עצומות — קצתם באיתגליא ובפרסום וקצתם בהסתת, ומכנים עצמם בשם חסידים, וחולקים ורודפים מאד מאד את הכשרים באמת וכו' וכו', עי' שם, שמאריך בזה מאד, ומסיק — בזה שנופה את חברינו, בזה נזכה לצאת הערבות. וכבר ידועים לנו דברי רבנו ז"ל (ת"י־מוהר"ן, עבודת השם, סימן צו), שמאד מאד הזהירנו לדבר עם אנשים, ולקרב אותם אל דעת האמת שקבלנו ממנו, ורצונו היה שנפע אפלו נסיעות בשביל זה, והאריך בזה מאד מאד. וכן אמר (שם, סימן ד'), אשר בזכות שנקרב אחרים, על־ידי־זה נזכה שימחלו גם עוונותינו, עי' שם בהמשך מהגביר.

ועל־פז, חמדת לבבי! חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ז): אין תחלת דינו של אדם גדון אלא על דברי תורה, עי' שם. והוי הוי מה ואיך עבר עלינו בבטול תורה וכו'. ומאחר שחכמינו הקדושים אמרו (שם כז:): על פסוק: "וכשלו איש באחיו", איש בעון אחיו

אֲשֶׁר ג' שנג בנחל קפה

— מְלַמֵּד שְׂכָלָן עֲרָבִים זֶה בְּזֵה, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְעוֹרֵר הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, עַל-פִּי הַדָּרֵךְ הַתָּמָס וְהַפְּשׁוּט שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן (כַּמּוּבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו, וּבְקוּנְטָרַס "סֻדְרֵי-הַלְמוּד").

חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! אֲבָקֶשׁ מִמֶּךָ מְאֹד מְאֹד, זָכֹר אִיךָ שֶׁעוֹר לָךְ "סֻדְרֵי-הַלְמוּד" הַזֶּה, וְכַמָּה הַצְּלַחַת בְּחַיִּיךָ עַל יְדוֹ, וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְקַיָּם (מִשְׁלֵי ג, כז): "אֵל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעָלָיו, בְּהִיּוֹת לְאֵל יִדְךָ לְעִשׂוֹת"; וְלִמְעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית, אֵל תִּהְיֶה חָכֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּעֵינֶיךָ, רַק בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת לְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד עַל לְמוּד שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּתַנ"ךְ, מִשְׁנִיּוֹת, גְּמָרָא, שְׁלַחַן עָרוּף, זֶהר הַקְדוּשׁ וְתַקּוּנִים וְסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאַף אִם לֹא מְבִינִים הַכֹּל כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ מִזֶּה כְּכֹר הַרְבֵּה, וְכִבֵּר נִדְפַס מִזֶּה הַרְבֵּה, וּבְעֻזָּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן נִפְתַּח הַמַּח וְהַדְּעַת וְכוּ', עַד שְׁזוֹכִים לְהַבִּין הַכֹּל, כִּידוּעַ לָךְ. וְעַל-כֵּן חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! נָא וְנָא לְעוֹרֵר הַרְבֵּה עַל נִקְדָּה זו, וְאֵל תִּהְיֶה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, "אִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה" (שְׁמוּאֵל א' טו, יז); וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מִדְרַשׁ רַבָּה, פָּרַשַׁת אֲמֹר, פָּרָשָׁה כז, סִימָן ה'): אִם רְאִיתָ אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה וְלֹא מִמְּחָה בְּיָדוֹ, הוּא נִעְנָשׁ עָלָיו, וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ צוֹחֵת: בְּנִי, אִם עָרַבְתָּ לְרַעַף, אַתָּה עָרַב עָלָיו, הוּא אֵיל וְהַכְּנֶסֶת עֲצָמְךָ לְעַרְבוּת זו, לְעִשׂוֹת רֹאשׁ, לָךְ הַתְּרַפָּס בְּאֵבֶק רַגְלֵיךָ שֶׁל גְּדוּלִים מִמֶּךָ, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! רְאֵה וְגַם רְאֵה לֹא לְהַנִּיחַ אֶת הַהַזְדַּמְנוֹת, מֵאַחַר שְׁזָכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, רְאֵה לְהַאִיר בָּהֶם סֻדְרֵי-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, כִּי עוֹד מְעַט יַעֲבֹרוּ לָנוּ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וְכִבֵּר נִהְיֶה לְמַעְלָה, וְשָׁם יִבְקָשׁוּ מֵאַתָּנוּ חֲשָׁבוֹן גְּדוּל עַל כָּל פַּעַם שֶׁדִּבְרַנּוּ עִם חֲבַרְנֵנוּ וְלֹא גָלִינוּ לוֹ אֶת הָאֲמַת — תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְלֹא דִבְרַנּוּ מִנִּקְדָּה זו וְכוּ'.

חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! רַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר לְאַחַד: הֲלֹא כְּשֶׁהַתּוֹרָה תִּרְאֶה לָךְ אֶת פְּנֵיהָ לֹא תִרְצֶה שׁוֹם שְׂכָר, רַק אֶת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה וְכוּ'; כִּי בְּאֲמַת שֶׁרַשׁ הַתּוֹרָה — מִחֲכָמָה עֲלָאָה נִפְקַת, וְכִשְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ

קפו אשר ג' שנר בנחל

צדקנו, אז תתגלה הפנימיות של התורה, שהוא האור הגנוז שבתורה, שהוא ערכות, נעימות, זיו אורו יתברך המלבש בתורה, וכשילמדו תורה, ירגישו כל מיני ערכות ונעימות, אשר בשביל זה נקראת התורה דבש וחלה, שהיא הנעימות והערכות לחיד הגשמי, כמו-כן התורה היא ברוחניות ערכה ונעימה, הנחמדים מזהב ומתקים מדבש; אשרי מי שטועם ערכות ונעימות בתורה הקדושה, ואשרי ואשרי מי שטועם גם לאחרים, שירגישו גם-כן את ערכות נעימות זיו אור התורה הקדושה.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, וממש חיות חדשה תפיח בי לשמע הטוב ממך. אין לי עכשו הכתבת שלך, לכן שלחתי את זה על-ידי מוסר כתב זה.

ג' שנר.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום רב לנפש הנקר, שוטה ממי הנחל נובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

הנה מאת ה' היתה זאת, שכתבת לי מכתב, ובו אתה מבקש ספרי רבנו ז"ל, ואבד ממני מכתבך זה זמן רב עד עכשו. ועל-כן אמרתי קדם להריץ אליך על-כל-פנים בשורתים אלו, אם אתה עוד חפץ בהספרים להפיצם בין חבריך, פי בין כך עבר זמן רב ונשפח ממני.

חמדת לבכי! החזק במוסר אל תרף, ולמען השם לטובתך הנצחית, ראה לשקד על דלתות ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך הצמאה והרעבה, ותמשיך על עצמך ערכות, נעימות, זיו אור שכינת עזו יתברך בערכות ונעם כזה אשר עולה למעלה

אֲשֶׁר ג' שנה בַּנְחַל קפז

מהדעת והשכל, למעלה מהגבול והזמן וכו' וכו'; כי האור הגנוז של ששת ימי בראשית, גנוז ב"לקוטי-מוהר"ן" מרבנו ז"ל, ונתגלה קצת כמחט סדקית בפרוש "שפת הנחל", אשרי שיאחו בהם!

חַמַּדַּת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, לִידַע כִּי אֵין בַּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל: דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ. וְתִרְגִּיל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבַפְּרָט אֲצֵל הַכֶּתֶל הַמְּעַרְבִי, שְׂרִיד בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַמְּצַפֶּה לְתִשׁוּבָתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שנה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבוֹ הַקָּצֵר עִם סֵף שְׁלֹשִׁים דוֹלָר לְצַרְף הַדְּפֹסֶת סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׂמְעַ, שְׂגָם בְּעִירָה קִטְנָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל: "נְתִיבוֹת", יִמְצָא אִישׁ אֲשֶׁר מִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעוֹר לְהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה. בְּוַדָּאֵי בְּזִכּוֹת גְּדֹל הַמְּצוּהָ תִתְבָּרְכוּ בְּכָל מִינֵי בְּרָכוֹת הַפְּתוּבוֹת בַּתוֹרָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין לָךְ עוֹד צְדָקָה בְּעוֹלָם גְּדוּלָה מְצַדֶּקֶת הַדְּפֹסֶת וְהַפְצַת סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וּמוֹהַרְנ"ף ז"ל הִמְתִּיק אֶת מַעֲלַת צְדָקָה זוֹ בְּפֶסוּק (תְּהִלִּים קִיט, קמב): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת", אִיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתָּ לְאָדָם לְעוֹלָם? אִם נוֹתְנִים לְהַדְּפֹסֶת תּוֹרַת אֱמֶת מֵהַצְדִּיק הָאֱמֶת. גַּם מָה שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת נ.): "עוֹשֶׂה צְדָקָה 'בְּכָל עֵת'" — זֶה הַפּוֹתֵב סְפָרִים וּמִשְׁאֵילָן לְאַחֲרִים, נֹאמַר עַל צְדָקָה זוֹ; כִּי הַצְּדָקָה הַזֹּאת הִיא "בְּכָל

קפח אשר ג' שנו בנחל

עת", כְּשֶׁרַק אָדָם יִפְתַּח סֵפֶר, יִחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְתִתְעַלֶּה רוּחוֹ, וְיִתְחַזַּק לְכָבוֹ, וְעַל-כֵּן הִיא צְדָקָה שֶׁל "בְּכָל עֵת" וַיִּקָּא. וּבְדַרְךָ כָּלֵל עַל צְדָקָה גִשְׁמִית כָּל אֶחָד מִבֵּין, וַיֵּשׁ לוֹ הַשְּׂגָה: זֶה צְרִיף בְּגֵד לְלִבָּשׁ, זֶה צְרִיף לְהִכְנִסֵת כְּלֵה, זֶה צְרִיף לְחֹלֶה, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת הַכֹּל הוּא צְדָקָה גְדוֹלָה, אֲבָל לְהוֹצִיא אָדָם מִהַרְפֵּשׁ וְהַטֵּיט וְלִהְפֹךְ בְּחִירְתוֹ לְטוֹבָתוֹ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁתַּנֶּה כָּל הַלֵּף-הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְיִזְכֶּה לְחַיּוֹת חַיִּים נְעִימִים וְנִצְחָיִים וְכוּ', אֲשֶׁר דָּבָר זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, הַצְּדָקָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת, כִּי הִיא הַצְּלַת נַפְשׁוֹת מִמָּוֶה, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ וּמִפְרָסָם לָנוּ, אֵיךְ שֶׁסְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל הִצִּילוּ בְּגֵי-אָדָם מִפַּח יְקוֹשׁ וְכוּ', וְכָל הַלֵּף-חַיִּיהֶם נִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן חִילָף לְאוֹרֵייתָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֶּה אוֹתָךְ לְהַפִּיץ מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה.

וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַח לָךְ הַיּוֹם שְׁתֵּי חֲבִילוֹת סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁתַּחֲלִקֵם וְתַפִּיצֵם בֵּין חֲבֵרֶיךָ, וְאֵל תִּקַּח בְּעֵבֹר הַסְפָּרִים, רַק כַּמָּה פְּרוֹטוֹת, וְאֵת הַכֶּסֶף תַּעֲבִיר ל... וְאִם צְרִיף עוֹד סְפָרִים — יִקַּח מִמֶּנּוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְּנֵי תָּמִיד, וְיִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב בְּאֵמֶת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר הַקַּת ה'תש"מ.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, הַרוֹצֵה לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ אֲשֶׁר בּוֹ אִתָּה מִבְּקֵשׁ סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי זֶה זְמַן רַב, אֵף מְרַב הַטְּרָדוֹת וְהַדְּרִישׁוֹת אַחַר סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ. וְתִהְיֶה לְאֵל, הַיּוֹם שֶׁלַּחֲתִי לָךְ הַרְבֵּה סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְאִקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיֵאִיר עֵינֶיךָ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, וְיִזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעֲמֵ ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ, אֲשֶׁר זֶהוּ עַקֵּר הַתְּכֵלִית

אֲשֶׁר ג' שָׁנָה בְּנַחֵל קִפְט

שְׁאֵדָם נִכְרָא בְּזֵה הָעוֹלָם — לְהַתְעַנֵּג בְּעֵרְבוּת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זוּהִי הַתְּכָלִית מִכָּל הַתְּכָלִיתִין, שְׂיִזְכֶּה הָאָדָם לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִזְכֶּה לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי אֱמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה, עַד שֶׁתְּמִיד יִרְגִישׁ אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ סְבִיבוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פֶּט, ט): "וְאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" וְגו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְעִלָה, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

תְּדַע, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הִיָּקֵר, כִּי מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּכְבָר הַתְּחִלָּתִי לְכַתֵּב לְךָ שְׁתֵּי פְעָמִים, אַף מְרַב טְרֹדוֹתִי שְׁעוֹבְרוֹת עָלַי בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּעֶסֶק הַרְבִּים בְּהַדְפָּסֶת וְהַפְצַת סְפָרֵי וְדַעַת רַבְּנֵי ז"ל בְּעוֹלָם לֹא הָיָה בְּיַדִּי לְהַמְשִׁיךְ, אַף דְּבָר אֶחָד אֶכְתֹּב לְךָ: בְּעַת שֶׁקִּבְלָתִי מִכְּתָבְךָ, נִתְעוֹרַרְתִּי כָּל-כָּף, עַד שֶׁאֲמַרְתִּי "עַת לַעֲשׂוֹת לַה' הַפְּרוּ תוֹרָתְךָ" (תְּהִלִּים קִיט, קכו), וְהַשְׁלַכְתִּי נַפְשִׁי מִנְּגִיד, וְתַכְּף-וּמָיֵד עֲזָרְנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, לְחַבֵּר אֶת סֵפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית", כִּי נִשְׁבַּר לְבִי מְאֹד מְאֹד בְּקִרְאֵי מִכְּתָבְךָ מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר וְעוֹבֵר עָלַי, עַד שֶׁבְּכִיתִי הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ זִכְנִי אֶל סֵפֶר הַנּוֹפֵלָא הַזֶּה.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! פֶּה תִקְבַּל רְצוּף סֵפֶר אֶחָד, וְתִדַּע שֶׁאֲתָה הֵייתָ הַגּוֹרֵם שֶׁאֲחַבֵּר אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, כִּי מְאֹד מְאֹד כָּאֵב לִי מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלַי.

וְהִנֵּה הַסֵּפֶר הַזֶּה נִדְפַס פֶּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וְכֵן נִדְפַס כְּעַת גַּם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְלִדְעָתִי, רְאוּי וְנִכּוֹן לְךָ לְקַחַת סְפָרִים וְלְהַפִּיעֵם בֵּין חֲבֵרֶיךָ, וּבְזִכּוֹת הַמְצִוָּה הַרְבֵּה הַזֶּה לְהַפִּיעַ סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְלְהַחֲזִיר

קצ אֲשֶׁר ג' שנה בנחל

בני-אדם בתשובה, תזכה גם-כן לשוב (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד) על הפסוק (ירמיה טו, יח): "אם תוציא יקר מזולל", עיני שם.

על-כל-פנים איך שהוא, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ותראה לעיני בהקדמת הספר "שמירת הברית", ולדעתי, אין מה להוסיף על כל מה שנאמר שם, ויהיו לך עצות והתחזקות איך לצאת מהחשך הזה שנפלת בו. והשם יתברך יעזור לך. ומחמת טרדותי – אקצר.

הדורש שלומך...

ראה לכתב לי, ואז אכתב לך עוד.

ג' שנה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

חמדת לבבי! רק חזק ואמץ להדפיס ולהפיץ את הספרים, כי גדולה זכותך, אשר אין לשער ולספר כלל, כי המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו (אבות ה, יח). ובפרטיות המזכה את הרבים עם ספרי רבנו ז"ל, שמשנה את הבחירה לגמרי וכו', עד שהאדם אשר היה מנח בעמק בור ודות וכו', מתהפך מההפוך אל ההפוך וכו', עד שזוכה לדבק עצמו באלקים חיים, ולהמשיך על עצמו הארה ותשוקה עצומה אחריו יתברך, ומאיר לו באור האין סופי וכו'. אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד בספרי רבנו ז"ל בכל יום ויום, אשר רבנו ז"ל אמר על ספר "לקוטי-מוהר"ן", שהוא אתחלתא דגאולה (חיי-מוהר"ן, סימן שמו), כי שם בהספר גנוז ומסתר האור הגנוז מששת ימי בראשית, אשר אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו וכו', ומאיר להאדם אמתת מציאותו יתברך בגלוי רב וכו', עד שגידין

אֲשֶׁר ג' שָׁנָה בְּנַחֵל קִצָּא

מתפרדים וכו', מרב נעם וחיות וזיו, ומעט "כמציץ מן החרכים" מתנוצץ ומתגלה בספר "שפת הנחל", השם יתברך יזכני להדפיס בקרוב על כל ה"לקוטי-מוהר"ן".

מה אמר לך, ידידי היקר! תראה לברח מעצבות ועצלות, תהיה תמיד רק בשמחה עצומה, על נעם חלקך שאמה זוכה לגור בארץ ישראל, ולשמש את רבנו ז"ל בקרוב נפשות על-פי דעתו הקדושה, ואמה זוכה ללמד תורה הקדושה — אשריך ואשרי חלקך! תראה להפך הכל אל תכלית השמחה, שאין שמחה למעלה מזו.

הדורש שלומך...

פה תקבל סך מאה דולר בעבור הדפסה לשבועות בלק פנחס, ברוך הוא וברוך שמו יתברך, שאני מקיים הכטחתי אליך, ותהלה לאל, אני כבר מקדים לך, בן יעזר השם יתברך, שאזכה לראות שתדפיס את כל חלקי "אשר בנחל" בארץ ישראל בכל שנה ושנה במהדורה חדשה, והשם יתברך יכניס התעוררות בלב ישראל, וכלם יכירו אותו יתברך מקטנם ועד גדולם, וידע כל פעול פי אמה פעלתו ויבין כל יצור פי אמה יצרתו.

וצריך שתדע, אהובי, אחי! כי "טוב עין הוא יברך" (משלי כב, ט), ובמשיח נאמר (שמואל-א' טז, יב): "יפה עינים וטוב ראיי", ופרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), אשר צריך להסתכל בעין טובה על חברו ולא יקנא בהתנשאות חברו, אדרבה, נקדת המשיח — יחידה דיחידה, צריכה להשתוקק ולכסף, אשר כל אחד ואחד מבני ומבנות ישראל יזכו לגלוי אלקות בהתגלות עליונה ונוראה כזו, עד שיפלו בו יתברך. וזו צריכה להיות עבודת כל בר ישראל, שלא רק הוא יכסף וישתוקק אליו יתברך בבטול כל הרגשותיו, אלא יאיר את האור הגנוז והנחמד הזה גם באחרים. ומוכא בזהר הקדוש (עין בתקוני זהר, דף נד:), אשר זו היתה מדרגת משה רבנו, שתמיד הלך בכסופין ובצמאון תזק אליו יתברך, "מי יתן כל עם ה' נביאים" (במדבר יא, כט), וכל אחד ואחד מישראל, ירגיש את

קצב אשר ג' שנט בנחל

האור והנעם והרוחניות אלקית כמו שהוא מרגיש וכו'. ועל-כן זוהי דעת משה-משיח — להאיר גם באחרים אותה התשוקה העצומה שיש בו, והשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו.

הכותב בחפזון.

הנ"ל.

ג' שנט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום רב לידידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

באתי לברכה ברכת "מזל טוב", והשם יתברך יעזר ששהווג יעלה יפה, ותזכה לשני שלחנות — תורה ועשירות מפלגת. ברוך השם יתברך, אשר עד כה עזרנו.

ועכשו אבקש אותך מאד מאד לטובתך הנצחית, ראה ללמד הרבה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מ"ז, ולומר התפלה עליה, ותקיים את כל הנאמר שם, ואז תזכה לשדוד הטבע, והשם יתברך יעשה עמך נסים נגלים כאשר עשה עמך עד עכשו — יוסיף ויוסיף. ראה את גדל החסד שעשה עמך השם יתברך, על-כן, חס ושלום, חס ושלום, אל תשברו בידיים, חס ושלום, חס ושלום, אדרבה, שמח תשמח בישועה, וראה להתמיד הרבה בתפלה והתבודדות, ראה איך שאתה חשוב למעלה, ואיך תפלתך נתקבלה ועשתה רשם. על-כן התמד מדי יום ביומו בתפלה והתבודדות, ותברח לך מפל מיני ליצנות, חס ושלום, חס ושלום.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כנה, ואנו זוכים לשמשו בהפצת ספריו ודעתו הקדושה בעולם.

אָשֶׁר ג' שם בְּנַחֵל קצג

למען השם לטובתך הנצחית, התמד הרבה בגמרא פסדרן, וכן תראה להפיץ את ספר "שמירת הברית" שנדפס כעת, ותתן מעות ל... ויהיה חשוב כמו שאתה נותן לי, כי הוא מוסר נפשו להדפיס את הספרים הקדושים, אשר הם כלים טובים וקלים ונעימים לשמות בהם מימי הנחל. והשם יתברך ירים קרנך לנצח.

אך למען השם יתברך, הכל בדרך ארץ גדול ולא בפראות, חס ושלום, חס ושלום, רק בנעימות.

הדורש שלומך...

ג' שם.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערכ-שבת-קדש לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו לידידי היקר, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

חמדת לבבי! רק חזק ואמץ לדבר עמו יתברך תמיד, אשר היא המדרגה הכי עליונה לעמד לפניו יתברך, ולשית ולספר עמו יתברך באמת ובתמימות גמורה, ומה טוב ומה נעים לסתם אז עיניו, ויהיה שמו יתברך לפני עיניו, ומכל שכן וכל שכן כשיזכה ליחד יחודים קדושים, הינו לבנות במח מחשבתו עולמות עד אין מספר וכו'; כי באמת כל פרצוף הוא עולם אחד, הינו שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (כמו שנדפס בכוננות מילה, עין בספר "ברית שלום", ויזכיר השם יתברך להדפיס פעם את "ספר היחודים" שיש תחת ידי בכתיב יד, בנוי ומיסד על-פי דברי רבנו ז"ל); על-כל-פנים איך שהוא אלו הארבעה עולמות בכלליות, הם עולם אחד, ואחר-כך יכולים לפרט אותם בפרטיות ולחלקם בחלקים עד אין מספר, אשר באמת זהו הסוד שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן צג), שיש אור שהוא מאיר באלף עולמות, וזה האור אין אדם פשוט יכול לקבלו, מחמת גדלו, וצריך לזה חכם גדול שיוכל לחלק אלפים למאות, דהינו שיוכל לחלק האור הגדול לחלקים קטנים, כדי שיוכלו הקטנים במעלה

לקבלו מעט מעט וכו', עיין שם; ובאמת על קטב זה הולכים כל
 הספרים החדשים לחלק את האור מאלפים למאות ומאות
 לעשיריות ומעשיריות לאחדים וכו', עד שגם הפחות והמגשם
 והרחוק בתכלית הרחוק וכו', גם-כן יוכל להמשיך על עצמו
 ערבות, נעימות זיו אור רבנו ו"ל. ועל-כן מאחר שגם לה יש חלק
 גדול בזה, לכן ראוי לה לשמח מאד על נעם חלקה. ואף שאני
 יודע, שבין כך ובין כך יש לה חלישות הדעת גדולה וכו', כי כל
 זמן שהאדם מלכש בחמר עב ובגוף, אזי קשה להפיר את השני, כי
 הגוף והחמר מכסה אותו, אבל אחר ההסתלקות של אדם, אז
 יודעים מעט מי היה האדם הזה, אשר באמת בחיים חיותו היה
 מכסה ומסתור וכו'. וזו מעלת ספר, כי על-ידי הכתב יכולים להפיר
 את נפש האדם ואמונתו ופנימיות נפשו וכו' (עיין לקוטי-מוהר"ן, סימן
 קעג); ועל-כן מה לה להיות כל-כך בחלישות הדעת, הדבק עצמך
 בו יתברך בדבקות אמת, ובפרט פשאתה יושב בכל יום לבד
 בבית-הפנסת (שבצריף) סמוך לביתך, ואין שם שום ברנה, הדבק
 עצמך אז עמו יתברך בדבקות אמת, ותסתם עיניך מחיזו דהאי
 עלמא, והתמד מאד בלמוד כל חלקי תורה הקדושה, והשם
 יתברך יאיר עיניך במאור תורתו, ותזכה להבין ולהשפיל ולהרגיש
 את פנימיות אור התורה, ותאיר לה תמיד. והעקר צריכים לשמר את
 הדבור, אשר הוא יסוד כל האדם. וצריך להרגיל עצמו לדבר תמיד
 רק ממנו יתברך, ואפלו פשההכרח להתועד עם בני-אדם ולדבר
 מעסקיו, צריך גם אז לשלב דברי אמונה, אשר בזה מקים מצוה
 תדירה של יחוד ה'. והפל הולך אחר הדבור (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק
 ב', סימן מד); ואמרו חכמינו הקדושים (חלין פט): מאי דכתיב (תהלים
 נח, ב): "האמנם אלם צדק תדברון" וכו', מה יעשה אדם בעולם
 הזה? יעשה עצמו פאלם, יכול אף בדברי תורה? תלמוד לומר:
 "צדק תדברון" וכו', עיין שם; הינו סתם דברים של מה בכך אסור
 לדבר, כי עובר בעשה, ויש אומרים אף בלאו (יומא יט:), אבל לדבר
 עם חברו דבורי אמונה והשגחה פרטית — זוהי מצוה רבה עד
 מאד, ובפרטיות מי שמרגיל עצמו לדבר תמיד ממנו יתברך, הרי
 זה ממשיך את שכינת עזו יתברך למטה בזה העולם, ובפרטיות

אָשׁר ג' שם בְּנַחַל קצה

אָצַל זֶה הָאָדָם שְׁמַדְבֵּר עִמוֹ. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קיט:):
 מִיִּזְן שֶׁהַדְּבוּר כְּמַעֲשֵׂה? שְׁנֹאֲמַר: "בְּדָבַר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ". וַיֵּשׁ
 בְּמֵאֲמַר זֶה סוּד נִפְלָא כְּפִי הַנ"ל; הֵינּוּ אֶפְלוּ אַחַר שְׁכָבֵר בְּרָא הַשָּׁם
 יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, עֲדִין הוּא יִתְבָּרַךְ בּוֹרָא בְּכָל יַעַת וְרָגַע אֶת
 כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי בְּכָל דְקָה וְדָקָה וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה מִתְחַדְּשֵׁת כָּל
 הַבְּרִיאָה כְּלָה; כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, רַק נִדְמָה לְפָנַי
 עֵינַיִנו, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עוֹלָם יֵשֶׁן, בְּתֵימִים יֵשֶׁנִּים, רְחוּבוֹת
 יֵשֶׁנִּים וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁהִיָּה וְכְמוֹ שֶׁרְגִיל בּוֹ וְכוּ', אֲבָל בְּאֵמֶת
 הוּא לֹא כֵן, מִי שֶׁדְּבוּק בְּאֵמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכַטּוּל כָּל הַרְגָשׁוֹתָיו, אֲצִלוֹ
 מִתְחַדְּשֵׁת בְּכָל רָגַע וְדָקָה כָּל הַבְּרִיאָה, וּבְכָל פֶּעַם רוֹאֵה לְפָנַי עֵינָיו
 אֲנָשִׁים חֲדָשִׁים וּבְתֵימִים חֲדָשִׁים וּרְחוּבוֹת חֲדָשִׁים, הַכֹּל חֲדָשׁ, כְּמֵאֲמַר
 רַבְּנוּ ז"ל (תִּיִּימוֹהֵר"ן, סִימָן קז): כְּשֶׁחֲזַרְתִּי בִימֵי נַעֲוֵרֵי מִן הַשְּׂדֵה, אַחַר
 שֶׁהִתְבוֹדַדְתִּי, הָיָה נִרְאֶה לְפָנַי עֵינֵי עוֹלָם חֲדָשׁ וְעֵינֵי חֲדָשָׁה וּבְתֵימִים
 חֲדָשִׁים, הַכֹּל חֲדָשׁ; כִּי מֵרַב הִתְכַלְלוּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ רָאָה בְּמַצִּיאוֹת,
 אִיךָ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְחַדָּשׁ וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם בְּכָל תְּנוּעָה וְדָקָה
 אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְכְמֵאֲמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ עַל הַפְּסוּק
 (תְּהִלִּים קיט, פט): "לְעוֹלָם ה' דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם", "כִּי בְּדָבַר ה' שָׁמַיִם
 נַעֲשׂוּ", וְעַל-כֵּן אוֹתוֹ הַדְּבוּר עֲדִין עוֹמֵד לְעוֹלָם בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם, וְזֶה
 כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּנ"ל): מִיִּזְן שֶׁהַדְּבוּר כְּמַעֲשֵׂה? הֵינּוּ
 בְּזֶה שֶׁאֲנִי תְּמִיד מְדַבֵּר מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךָ שֶׁמְחַדָּשׁ וּבוֹרָא בְּקַבִּיעוֹת
 אֶת כָּל הָעוֹלָם, בְּזֶה אֲנִי בְּעַצְמִי גוֹרֵם כְּבִיכּוֹל, שִׁיְהִיָּה כֵן, אֶפְלוּ
 לְמֵרְאָה עֵינַיִנו, כְּעֵין שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קיט:): כָּל
 הָאוֹמֵר "וַיִּכְלוּ" בְּעֶרֶב שְׁבַת, נַעֲשֵׂה שְׁתַּף לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 כְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית; כִּי בְּזֶה שְׁמַעִיד, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹזֵר שִׁיתְגַּלֶּה לְעוֹד
 בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבְּרִיאָה — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם
 לְאַחֲרֵים, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִיִּימוֹהֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז') רַק
 עַל-יְדֵי-זֶה מְקַיֵּמִים בְּאֵמֶת מַצְוֹת פָּרוּ וּרְכוּ; כִּי לְהוֹלִיד בְּנֵי-אָדָם בְּלִי
 דַּעַת, הֵם כְּמוֹ חִיּוֹת בְּדַמּוֹת אָדָם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁמְדַבֵּר
 מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹרִיד בִּיּוֹתֵר אֶת הַהִשְׁגָּחָה בְּעוֹלָם, וּמְשַׁרְהָ
 אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, "בְּדָבַר ה'" — בְּזֶה שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר מֵה',
 עַל-יְדֵי-זֶה אֲנִי גוֹרֵם "שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ", שֶׁאֲנִי בּוֹנֵה שָׁמַיִם חֲדָשִׁים.

קצו אֲשֶׁר ג' שם בְּנַחֵל

וּבְאֵמֶת זֶהוּ הָעֲנִין הַמוּבָא בְּהַקְדַּמַּת הַזֵּהָר הַקְדוּשׁ (דף ה') בְּעֲנִין חֲדוּשִׁין דְּאוֹרֵיִתָּא אֲמַתִּיִּים שְׂבוּנָה שְׁמַיִם חֲדָשִׁים, וְלְהַפּוּד, חֶס וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי שְׁקָרִים בּוֹנֵה רְקִיעֵין דְּשׂוּא, וְהוּא עַל דְּרָף הַנַּ"ל, אִם מְדַבְּרִים רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, עַל-יְדֵי-זֶה בּוֹנֵה שְׁמַיִם חֲדָשִׁים; כִּי גוֹרֵם לְהַמְשַׁכֵּת עֲרֻבוֹת זִיו שְׂכִינְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. מַה שְּׂאִין כֵּן לְהַפּוּד וְכוּ', הָרִי זֶה גוֹרֵם לְהַפּוּד, שְׂמֵרְבָּה קְלָפוֹת בְּעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל מִי שְׂבָא אֵלֶיךָ רַק בְּדְבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וְלַעוֹלָם אַל תְּדַבֵּר מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כְּמֵאֵמֶר הַחֲכָם: "כָּל הַמְדַבֵּר בְּכַנִּי-אָדָם, בְּנִי-אָדָם יְדַבְּרוּ בּוֹ", מַה דְּהוּה הִנֵּה, לֹא כְּדַאי לְדַבֵּר מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבַר מְשׁוֹם בְּרִיָּה, רַק לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא בְּפִטְפוּטֵי מְלִי דְעֵלְמָא, כִּי אָמַר הַחֲכָם: "כָּל הַמְדַבֵּר מַה שְּׁלְבוּ חֲפִץ, יִשְׁמַע לְבַסּוּף מַה שְּׂאִינוּ חֲפִץ"; כִּי כְּשֶׁתְּדַבֵּר רַק בְּדְבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, לַעוֹלָם לֹא תוּכַל לֵךְ שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי מֵאַחַר שְׂאֵתָה סוּגַר עֲלִיו כָּל הַפְּתָחִים וְהַדְּרָכִים שְׂרוּצָה לְלַכְדָּךְ, כִּי בְּזֵה שְׂתַדְּבַר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי אֵתָה יוֹשֵׁב בְּמַקּוֹם בְּטוּחַ, וְאִם, חֶס וְשָׁלוֹם, חֶס וְשָׁלוֹם, אַחַד יִרְצָה לְפַגַּע בְּךָ, כְּכִיכּוֹל, בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ יִפְגַּע, חֶס וְשָׁלוֹם, כְּעִין שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה כּו, סִימָן ה'): מְשָׁל לְצִיד שְׂהִיָּה צִד צְפָרִים, צִד אֵת הָרֵאשׁוֹנָה, בָּא לְצוּד אֵת הַשְּׂנִיָּה, הַלְכָה וַיִּשְׁבָּה לָּהּ עַל אִיקוּנִין שֶׁל מְלָךְ, עֲמַד לוֹ הַצִּיד וְתָהָה בָּהּ, אָמַר לָּהּ: אִם אֲזַרְק עֲלֶיךָ אֶבֶן, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּנַפְשִׁי, וְאִם אֵתָן אֵת הַקֶּנֶה, מִתְיָרָא אֲנִי שְׂלֵא יִגַּע בְּאִיקוּנִין שֶׁל מְלָךְ, אִינִי יוֹדֵעַ מַה אָמַר לָּךְ, אֵלָא לְמַקּוֹם יִפָּה בְּרַחֲתָ וְנִפְלֻטָּתָ, עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי! רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ לְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּמַה שְּׂנַמְצָא כְּמַה פְּעָמִים שְׂיוּצָא מִפִּי וּמִעֲטִי אֵילוּ לְשׁוֹנוֹת חֲרִיפִים, הוּא לְקַיִם מֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה כב:), שְׂאֵמֶר יִנְאִי מְלָכָא לְדְבִיתִיָּה, אַל תִּתְיָרָא לֹא מִן הַפְּרוּשִׁין וְלֹא מִמִּי שְׂאִינָן פְּרוּשִׁין, אֵלָא מִן הַצְּבוּעִין שְׂדוּמִין לְפְרוּשִׁין, שְׂמַעְשִׂיהֶן מַעֲשֵׂה זְמֵרִי, וּמִבְקָשִׁין שְׂכָר כְּפִנְחָס, עֵין שָׁם; וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִתְרַבּוּ עַכְשׁוֹ צְבוּעִין כָּאלוֹ, וְהָעוֹלָם

אָשֶׁר ג' שם בְּנַחֵל קצו

טועים בהם, כי מה שהם אומרים הוא קדוש, ועל-ידי-זה לאט לאט נתרחקים ממנו יתברך ומן התורה וכו', אבל אחרת אין צריכים לדבר מזה כלל. ובאמת איך יודעים מהי צביעות ומי צבוע וכו'? אך כלל זה נקט בידך, אם אתה מתקרב אליו יתברך ביותר, וכן אתה מתמיד ביותר בלמוד התורה הקדושה על ידו... צריך שתדע, שזוהי נקדת האמת. ולהפוך, אם אתה מתרשל מהתורה הקדושה על ידו... צריך שתדע שזוהי צביעות; כי עקר התכלית בזה העולם הוא רק להתקרב אליו יתברך באמת, ולחזור ולהדבק בו יתברך בדבקות אמת, ולהאיר על עצמו ערכות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך, אשר אין לך עוד ערכות ונעם כמו דבקות אחת בו יתברך, וכל ממון שבעולם לא ישוהו, וכן בלמוד התורה הקדושה, אשר מי שמרגיל עצמו להתמיד בכל חלקי התורה הקדושה כרצונו של רבנו ז"ל, ומתמיד מאד בתנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, רמב"ם, טור ושלחן ערוך וכל המדרשים, וזהו הקדוש ותקונים, וכל כתבי האריז"ל וספרי חסידות ומוסר וכו'.

אחי! אחי! אין לך עוד ערכות ונעימות וזיו וחיות כמו זה, ועל-כן מי שמעורר ומחזק על זה, צריכים להתחזק ולהתאמץ ולהיות מקשר שם, כי בודאי סוף כל סוף גם הוא יהיה זוכה לזה, ושם היא נקדת האמת, כי רק זה ישאר מהאדם, ורק זה חשוב למעלה, ולהפוך מי שחולק על זה, הוא צבוע, וכל מהותו היא רק צביעות, וצריכים לשמר את עצמו ממנו וממקום בזה, כי בנקל תאבד אחי, את שני העולמות כאחד, חס ושלום, על-כל-פנים איך שהוא העקר לעשות התחלה חדשה, ולציית את רבנו ז"ל, ולהתבודד עמו יתברך בקביעות. ובפרט אתה, אחי היקר! הרוצה לבנות "היכל-הקדש" על-ידי קרוב רחוקים (ענין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), והדפסת ספרים, עליך להיות רגיל רק לברח אליו יתברך, ולדבר עמו יתברך, ולהתחבא בצלו יתברך, אשר שם שום בריה לא תוכל לך כלל. וכן להתמיד ביותר בלמוד התורה הקדושה בקביעות עצומה, אשר מי שקבוע בצלותא ובאורייתא, השכינה אצלו בקביעות עצומה.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֵל תִּהְיֶה בְטָלָן, רַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קצא), שְׂיִכּוּלִים לִישֵׁב שְׁנֵי בְנֵי-אָדָם, זֶה מְרַגֵּשׁ אֶת הַגֵּן-עֵדֶן וְהַשְּׂרָי עוֹלָמוֹת, וְחִבְרוּ הַיּוֹשֵׁב אֶצְלוֹ רְחוּק מִכָּל זֶה, וּמְרַגֵּשׁ אֶת הַגֵּיהֲנוֹם, וּמְרִים וּמְרוֹרִים חַיּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָן. וְדַבֵּר זֶה נוֹגֵעַ גַּם בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְנוּ ז"ל, כַּמּוּבָא בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֲלָק א', סִימָן קעא), עַל-פִּי "וּרְבִים מִישְׁנֵי אֲדַמַת עֶפְרָיִם יִקְיָצוּ", אֵלּוּ לְחַיֵּי עוֹלָם וְכוּ', שְׂאֵלוֹ הוֹלְכִים בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וּמְקַיְמִים עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשִׁים, וְאֵלוֹ לְחֻרְפוֹת וּלְדַרְאוֹן עוֹלָם, שְׂהוֹלְכִים לְחֻרְף וּלְבִזּוֹת אֶת הָעוֹלָם וְכוּ', וְהוּא פַּנּוּל, שְׂלוֹקַח אֶת עֵינָיו רַבְנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וּמְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו כְּמוֹ שְׂאֲמָרָם, אֲזִי זֹכֶה אַחֲרֵי-כֵן לְכָל מִינֵי נְעִימוֹת וְדַבְּקוֹת וְחֵיּוֹת וְזִיו וּמְתִיקוֹת וְאוֹר וְעִרְבוּת וְכוּ' וְכוּ', וְלֹאט לֹאט מִתְמִיד וְשׁוֹקֵד עַל דְּבָרֵי תוֹרָה, וּמְטִיל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כֵּן תְּפִלוּתָיו הֵן בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה וּבְנְעִימוֹת, עַד שְׂאֵין שׁוּם בְּרָיָה מְרַגֵּשָׁה אֶת זֶה, וּמַחוּ מְשׁוּטֵט בְּשִׁמוּתָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא מֵיַחַד בְּקַבִּיעוֹת יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים, וּמְמַשֵּׂיף עַל עֲצָמוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּשִׁפְעַת וְכוּ', וְתַמִּיד שִׁפְתוֹתָיו נְעוֹת וּמְדַבְּרוֹת עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּשִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת וְכוּ', עַד שְׂפָכָר כָּל-כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֶפְלוֹ כְּשִׁמְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, מְדַבֵּר אֲזִי עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי יוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר, וְהֵיכֵן שָׂרַק מְסַתְּפֵל רוֹאֶה אֶת הַקְּדוּשָׁה, הָאוֹר וְהַזִּיו וְהַחֵיּוֹת אֱלֻקוֹת אֲרִיף אֲנַפִּין דְּקַדְשָׁה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן רמב), וְלִהְפּוֹף — מִי שְׂלַקַח אֶת כָּל עֵינָיו הִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְנוּ ז"ל בְּדַרְכֵי שָׁל לִיצְנוּת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, רַק סֶתֶם יֵשׁ פֶּה הַתְּחִזְקוֹת... וִיכּוּלִים לְהִתְקַבֵּץ וּלְדַבֵּר מְזֵה... אוֹ מְזֵה... תְּלַמִּיד חֲכָם זֶה נֶאֱהָ... תְּלַמִּיד חֲכָם זֶה אֵינוֹ נֶאֱהָ... וְכֵן מְבַלִּים אֶת הַיָּמִים וְהַשְּׁבוּעוֹת בְּשִׁיחוֹת... וְאֵינָם מְחַפְּשִׁים אַחֵר הַרוּחַ-הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל הַמְּנַח בְּסַפְרָיו הַקְּדוּשִׁים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קצב; וּבְחֲלָק ב', סִימָן ח'; וּבְלְקוּטֵי-הַלְכוֹת שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'), אֲזִי נִשְׂאָר בַּחֲשָׁף וּבְמִרְרוֹת, וּמְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּלִיצְנוּת וּדְבָרִים בְּטָלִים, וְקוֹרָא אֶת זֶה שְׂמֻחָה וְהַתְּחִזְקוֹת, וּבֵין כֵּן וּבֵין כֵּן אֵין פּוֹתְחִים מְשֻׁנּוֹת אוֹ גְּמָרָא אוֹ זֵהר... וְכֵן הַתְּבוּדוֹת, פְּעַם נִתְּפַס וְנִכְנָסֵת בּוֹ הַתְּקַפָּה, רֵץ לְשֻׁדָּה... אוֹ כְּשִׁנוֹסְעִים טְנָדָר... מַה טוֹב וּמַה נְּעִים גַּם-כֵּן לְנִסְעַת עִם

אֲשֶׁר ג' שסא בַּנְחַל קצט

הַטְנֵדֶר לְטִיּוּל... וְלִשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ הָאֲמֻלָּה וְכוּ', וְכֵן מְטַעֵם אֶת
עַצְמוֹ, וְחוֹשְׁבִים שְׂאִין טוֹב מְזֵה, וְהוּא כְּמִשְׁלַח הַתּוֹלַעַת שֶׁנִּכְנָסָה
בְּצִנּוֹן אוֹ בְּמֵרוֹר, וְחוֹשֵׁב שְׂאִין לָהּ טוֹב מְזֵה.

וּבְאֵמֶת, אַחִי, אַחִי! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפֵרוּשׁ: אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
צְדִיקִים כְּמוֹנֵי מִמֶּשׁ, וּמִי אֲשֶׁר לְבוֹ לֹא יִמַּס בְּשִׁמְעַ דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ,
הֲלֹא אֶפְלוּ מִפְּשֻׁטוֹת יְהוּדוֹת אָנוּ רְחוּקִים וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן
מָה עָלִינוּ עוֹד לְתַקֵּן אֶת הָעֵבֶר וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׂעֵדִין לֹא
הִתְחַלְנוּ לַיְצֵאת מֵהַחַל אֶל הַקִּדְּשׁ אֶפְלוּ כִּי הוּא זֶה וְכוּ', וְאָנוּ
מְלַכְלָכִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ', אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמָנוּ? !
וְאֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְהִתְעַרֵב וּלְהִתְבַּלְבֵּל מֵאִיזָה צְבוּעִים וְכוּ', הֲלֹא כָּל
כְּסוּפֵינוּ צָרִיךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה רַק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ וְאַחֲרֵי
רַבְּנוּ ז"ל וְאַחֲרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאַחֲרֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל מִה
שִׁירְדֵף אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ וְאַחֲרֵי הַתּוֹרָה וְאַחֲרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יוֹתֵר תִּמְשֹׁךְ
עָלָיו אוֹתָהּ הָאָרֶז שֶׁהוּא מִשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרֶיהָ. וְזֶהוּ כָּלֵל גְּדוֹל, אֲשֶׁר אֶל
מִה שֶׁהָאָדָם מִשְׁתַּוְּקֵק וְכוּסֵף אַחֲרָיו סוּף כָּל סוּף זוֹכֵה אֵלָיו בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת, שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ, אַחַר יָמִים וְשָׁנִים אִם אֵינוּ מִפְּסִיק
אֶת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִים אֵלֶיהָ וְכוּ'.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹת הַשְּׁבֵת — הַהֲכָרַח לְקַצֵּר, אַף שִׁישׁ לְהַאֲרִיךְ בָּזֶה
עוֹד אֶלְפֵי עֲמוּדִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שסא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְּשׁ לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"מ.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה וְיִשׁוּעָה וְחַיִּים וְרַחֲמִים רַבִּים יִמְשְׁכוּ עַל רֵאשׁ
יְדֵיד נַפְשִׁי, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר לְהַצְדִּיק גִּיחַל
גִּיבֵעַ מִ'קוֹר חִ'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַ
נְצָחִים.

מִכְתָּבֶיךָ הַיְקָרִים קִבַּלְתִּי כְּכֹר הַרְבֵּה פְעָמִים, וּבְכָל פֶּעַם הָיָה
 בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב אֵלֶיךָ מְרַב אֲהַבְתִּי וּתְשׁוּקָתִי לְהִתְאַחֵד עִם נַפְשְׁךָ,
 וּבִפְרָטִיּוֹת, כִּי אָנוּ שׁוֹתִים מִנַּחֵל אֶחָד. אֵךְ טְרָדוֹתַי הַרְבּוֹת הֵן אֲשֶׁר
 עִכְבוּנִי, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲשֶׁר בְּמִשְׁךָ הַחֲרֹף שֶׁעָבַר וְכֵן בְּזִמְנֵי הַקִּיץ הַזֶּה
 עַד עֲכָשׁוּ כְּכֹר הַדְּפַסְתִּי שְׁמוֹנָה סְפָרִים חֲדָשִׁים, וְכַמָּה מֵהֶם הַדְּפַסְתִּי
 כְּכֹר עוֹד הַפֶּעַם. וְכֵן הַטְרָדוֹת מֵהַמְקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים, וּסְתֵם בְּנֵי-אָדָם
 הַבָּאִים אֲצִלִּי בְּכָל יוֹם, הֵם אֲשֶׁר עִכְבוּנִי לְכַתֵּב לָךְ, אֵךְ שֶׁנִּפְשִׁי עֲדוֹן
 קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁךָ וְכוּ'.

אֵיךְ שֶׁהוּא, חֲמֻדַת לְבָבִי! אֲקוּהָ כִּי הַכֹּל אֲצִלְךָ עַל צַד הַיּוֹתֵר
 טוֹב. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲתָנוּ הַכֹּל עַל נְכוֹן וְהַשְׁמָחָה בְּמַעֲוִינֵנוּ, וּתְהִלָּה
 לְאֵל, בְּבֵית מִדְרָשֵׁינוּ מְדַבְּרִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשֶׁבַת-קִדְשׁ
 מִתּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְאָנוּ מְחַזְּקִים אֶת עֲצָמֵינוּ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים
 הַתְחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּפִי הַמְרִירוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שֶׁעוֹבֵר
 מִפְּגַעֵי הַזִּמְנֵי וְכוּ'.

יְדִידֵי הַיְקָר! רַק חֲזַק גַּם אֲתָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
 שֶׁאֲתָה זוֹכֵה לְגוֹר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינַי ה' אֵלֶיךָ בָּהּ וְכוּ'
 (דְּבָרִים י"א, י"ב), כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֵלֵק א', סִימָן ז'),
 אֲשֶׁר עָקַר שְׁלֵמוֹת הָאָמוּנָה זוֹכִים רַק בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם הוּא מְקוֹם
 הַתְּפִלָּה וְהַנְּסִים, וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת רִגִּיל לִילְךָ מִפְּעַם
 לְפַעַם אֶל שַׁעַר הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְהוּא אֲצִל הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי, וְשֵׁם
 תִּשְׁפָּךְ נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ,
 וּמִסְתַּמָּא תִזְכְּרֵנִי גַם-כֵּן לְטוֹבָה. הָעֵקֶר שְׂמַח תְּשֻׁמַּח אֶת נַפְשְׁךָ וְכוּ',
 אֲשֶׁר שְׂמַחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל מִינֵי מַחֲלָקַת, וּבִפְרָטִיּוֹת לְעֲצָבִים,
 וּכְדַאי אֲפִלוּ לְקִנּוּת לְעֲצָמוֹ כְּלִי זֶמֶר וּלְזֶמֶר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל עֲרֻבוֹת
 נַעַם חֲלָקְנוּ אֲשֶׁר בְּנַחֵל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ וְנַחֲלָתָנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ
 בְּנַעֲיָמִים. מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵי עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל
 (וְהַיּוֹם עַל-יְדֵי טִיִּיפ יְכוּלִים לְשַׁמֵּעַ כָּל מִינֵי כְּלֵי זֶמֶר); עַל-כֵּן רְאֵה
 לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי לְמָה לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת
 וּבְמִרְרוֹת?! רְאֵה הַיּוֹם הָאֶתְמוֹל עָבַר... וְכִלָּה כְּעֵנָן וְכִצֵּל עוֹבֵר
 וְכַעֲוֶף פּוֹרֵחַ... אִם הֵייתָ אֶתְמוֹל כָּל הַיּוֹם שְׂמַח, עַל-כָּל-פָּנִים עָבַר

אָשֶׁר ג' שסא בְּנַחַל רא

הַיּוֹם עִם שְׂמֵחָה... אֵיךְ שֶׁהוּא הַיּוֹם עוֹבֵר מִמִּילָא, אִם רוֹצִים וְאִם אֵינִם רוֹצִים, וְעַל-כֵּן לָמָּה צָרִיךְ לַעֲבֹר הַיּוֹם בְּמִרְיוֹת וּבְדַאגוֹת?! יוֹתֵר טוֹב לַעֲבֹרוֹ בְּשִׂשׁוֹן וּבְשִׂמְחָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ תְּנַחוּמָא, פְּרַשְׁת שְׁמִינִי, סִימָן ב'): אֵינִן הַשְׂמֵחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשִּׂמַּח הַיּוֹם שִׂמַּח לְמַחֵר, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לַחֲכוֹת וְלִדְחָף אֶת הַשְׂמֵחָה שֶׁל הַיּוֹם לְמַחֵר, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה יֵלֵד יוֹם?! וְכֵן צָרִיךְ לַחֲשֹׁב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי אֵינִן לָנוּ אֶלָּא הַיּוֹם הַזֶּה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן עֵרֶב); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם, פְּרַשְׁת תְּזַרְע): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אַתֶּם מְשַׂמְרִים אֶת הַמְּצוּוֹת וְתִשְׁמְחוּ בָהֶן, אֲנִי מוֹסִיף לָכֶם שְׂמֵחָה, עֵינֵי שָׁם; עַל-כֵּן, אַחֵי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וּרְאֵה לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וּבֵית אֲשֶׁר הוּא בְּשִׂמְחָה, הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה תָּמָן. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשִׂמַּח אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, רְאֵה לְחַזֵּר הַרְּבֵה מְשֻׁנִּיּוֹת כְּסֻדְרָן, אֲשֶׁר אֶפְלוּ הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְסַגְּלַת מְאֹד מְאֹד לְהַנְשִׁמָּה. וְתִהְיֶה רְגִיל בְּאֲמִירַת מְשֻׁנִּיּוֹת הַרְּבֵה, וְעוֹד בְּשָׂאֵר חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁתִּבְחָר, כַּמּוּבָא בְּאַרְיִכוֹת בְּקוּנְטֵרַס "סֻדְרֵ-דְרָךְ-הַלְמוּד". וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פְּרַשְׁת יח): אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּנֵי, וְכִי מָה שְׂמֵחָה יֵשׁ לּוֹ לְאָדָם? אֶלָּא בְּדַבְרֵי תּוֹרָה בְּלָבָד, הֵא כָּל הַמְּשַׂמַּח בְּכֶסֶף וְזָהָב, מָה שִׂמַּחְתּוּ בָהֶם לְאַחַר הַמִּיתָה? אַבְּל אַתֶּם, בְּנֵי, בָּאוּ וְשִׂמְחוּ עִם הַתּוֹרָה שֶׁמַּחֵה שְׁלָמָה כְּדָרְךָ שְׂאֲנִי מְשַׂמַּח בְּכֶם וְכוּ' עֵינֵי שָׁם. אֲקוּנָה שְׂתַקִּיִּים כָּל מָה שְׂנֵאֲמַר כָּאֵן, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמִיעֵנוּ רַק טוֹב וְשִׂמְחָה מִמֶּךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּמַחֵל לִי, שְׁלֵא כְּתַבְתִּי לְךָ עַד עַכְשָׁו, כִּי לֹא בְּמַעַל עָשִׂיתִי זֹאת, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק מְרַב טְרֻדוֹתִי בְּעֶסֶק הַרְּבִים.

רב אשר ג' שסב בנחל
ג' שסב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר חקת ה'תש"מ.

שלום רב לידידי היקר, שוּתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּבִאֲמַת תֵּאֱמִין לִי, יְדִידִי הַיֵּקָר! שְׂאֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ מִלְּפָנֶיךָ, לְמָה
אֵינִי כוֹתֵב לְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֲתָה עוֹזֵר לִי כָּל־כָּךְ בְּהַדְפָּסֶת
סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל סְכוּמִים הַגּוֹנִים בְּאֵלוֹ, אִף הַהֲכָרַח לְדוֹן אוֹתִי לְכַף
זְכוּת, מֵרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבוּת שְׁעוֹבֵרוֹת עָלַי מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּעֶסֶק
הַרְבִּים.

וְהִנֵּה בְּמָה שְׂאֲתָה שׂוֹאֵל, שְׂרֵאִיתָ כְּרוֹז הַנִּקְרָא "גְּלוֹי דַּעַת", נִגְדֵּךְ
הַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים — מָה זֶה וְעַל מָה זֶה. הִנֵּה יְדוּעַ, אֲשֶׁר מֵאֵז הִזְיָה
יִשְׂרָאֵל לְגוֹי, סָבְלוּ מַעֲזֵי פָּנִים וְכוּ', מִסְטָרָא דְעַרְב רַב שְׁנַתְעַרְב
בְּיַנְיָנוּ, כְּמוֹ־כֵן הוּא דָּבָר זֶה, שְׂאֲחָד עֵז פָּנִים, נוֹאֵף טָמֵא, עֲשֵׂה
מִדַּעַת עֲצָמוֹ כְּרוֹז נִגְדֵּךְ הַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים, מֵרַב קִנְאָתוֹ הַסְרוּחָה,
וְחַתֵּם עֲצָמוֹ בְּשֵׁם "כָּלֵל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", וּכְבָר מְחוּ עַל זֶה רַב מִנֵּין
וּבִנְיָן אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיֵּקָרִים, וְעַל־כֵּן אֵין לְךָ לִפְלַ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי
הוּא סֵתֵם הֶבֶל הַבָּלִים.

וּבִאֲמַת צְרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב הִיא
מִתְנַה בְּעַבּוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאֵינָה מְצַמְצַמַת אֶצֶל יַחִיד, בְּכָל מְקוֹם
שְׂמִדְבָרִים שֵׁם מִרְבְּנוּ ז"ל, שֵׁם מֵאִיר בְּיֹתֵר אֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל,
וּבְמְקוֹם שְׂמִקְיָמִים בְּיֹתֵר עֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֵׁם מֵאִיר
בְּיֹתֵר אֹרוֹ הַגְּנוּז. עַל־כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה וְגַם רְאֵה שְׂגַם
בְּמִקוֹמְךָ יִדְבְּרוּ מִרְבְּנוּ ז"ל, וְאֵז יֵאִיר שֵׁם אֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אֵמַר לְךָ, רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח עַד מְאֹד עַל עֲרֻבוֹת חֲלָקְנוּ,
שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּחֲלָקוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ.
וּלְמַעַן הַשֵּׁם אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִהֶבֶלֵי הַבָּלִים, עֲזֵי פָּנִים שְׂבִדוֹר.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! יָדַעְתִּי וְאֲנִי מִבֵּין זֶה יָמִים וְשָׁנִים תְּשׁוּקַתְךָ
הַעֲצוּמָה לְזָכוֹת לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, כַּמְדַּמָּה שְׁבַקְיָן הַזֶּה יְהִיָּה
לְךָ בְּנִקְל לְגַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל (יַעַן שְׁעוֹשִׁים שָׁם בְּרוּסְיָה
מִשְׁחָקִים וּבָאִים תִּירִים מִכָּל קִצּוֹי תְּבַל, וְנוֹתְנִים רְשׁוֹת לְכָל הַחֲפִץ,
וּבִפְרָטִיּוֹת מִמְדִּינָה רְחוֹקָה כְּמוֹ אוֹסְטְרִלְיָה), וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַזְדַּרֵּז
וְתוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל חֲפִצָּךְ וְכִסּוּפָךְ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כָּלָל,
כִּי אֵין בְּזֶה שׁוּם סַפְנָה, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹלִיךְ אוֹתְךָ בְּדַרְךְ
הָאֲמֵת, וְתִזְכֶּה לְהַכְנִס שָׁם בְּשָׁלוֹם, וְלִהְגִּיעַ אֶל מְקוֹם גְּנִיזַתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ
ו"ל, וְתַפְעֵל שָׁם מַה שְּׂאֵתָה צְרִיךְ לַפְעֵל, וְתִזְכֶּה לְחַזֵּר לְבֵיתְךָ
בְּשָׁלוֹם. הַעֲקֵר חֲזֵק וְאַמֵּץ עַד מָאֵד.

וּמְחַמַּת טְרַדוֹתֵי — אֶקְצֵר עֲכָשׁוּ, וּבְקָרוֹב אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תש"מ.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֻצַּח.

אֵת מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי, וְגִדְל שְׂמִחַתִּי לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ,
אֲחֵרֵי הַפֶּסֶק כָּל-כֶּף גְּדוֹל, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלָל, כִּי זֶה לִפְנֵי יָמִים
וְשָׁנִים הִרְבֵּנוּ לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ו"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְתִהְיֶה לְאֵל,
חֲפִץ ה' בְּיַדֵּינוּ הַצְּלִיחַ, וְתִהְיֶה לְאֵל נִתְעוֹרְרַת בְּהַתְעוֹרְרוֹת רַבָּה אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְגַם זְכִיתָ בֵּין כָּף וּבֵין כָּף לְהַתְחַתֵּן וְכוּ', וְזָכִיתָ לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן
קָדֵשׁ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרֵינוּ וּמַה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרְלָנוּ.

וְהִנֵּה בְּמָה שְׂפַתְכֶּתָּ, שְׂאֵתָה מִצְטַעַר מְאֹד מְאֹד עַל הַעֲבֵר
שֶׁדַּבַּרְתָּ עָלַי לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וְכוּ' וְכוּ'. מַה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי
הִיָּקֵר! לִי זֶה בּוֹדָאִי לֹא נִגַע כָּלָל, כִּי, תִהְיֶה לְאֵל, מֵאֵז שְׂזָכִיתִי
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל לִפְנֵי כ"ד שָׁנִים, נִחְקַקָה בְּדַעְתִּי הַיֵּטִב הַיֵּטִב

שיחה אחת מרבנו ז"ל: "את זה תקבלו מאתי, שלא להניח עצמו להעולם להטעות, שלא יטעה אותו העולם" וכו' (עין שיחות הר"ן, סימן נא, עין שם); כי הנה מה אכפת לי מה שזה מדבר, או מה שזה עושה וכו', הלא סוף כל סוף יגיע היום והשעה והרגע והדקה, שאהיה מכרח לצאת מזה העולם, והנשמה תעלה אל-על, והגוף לקבורות יובל, ואז מתחיל ענין חדש לגמרי לגמרי, שם כבר אין אחד יודע מהשני, רק עומדים ומחכים על התור... וכשמגיע תורו להפנס, השאלה הראשונה ששואלים אותו שומרי הפתח: "ערוך מקרא שקרית, משנה ששנית" וכו', ובאלו פנים ובאיזה אופן תהיה תשובתי, הלא בוש אבוש אז? ... ויהיה 'מענות אשר לא יוכל לתקן' כלל (קהלת א, טו). ואחר-כך ישאלו אותי: "נשאת ונתת באמונה?!" האם עסקך היה בזה העולם בענין האמונה הקדושה?! דברת עמו יתברך בכל יום?! צפית לישועה, בשעה שעברה עליך איזו צרה וכו'?! דברת עם אחרים מהאמונה הקדושה?! פלפלת בחכמה?! העמקת דעתך בדברי הנחל נובע מקור חכמה?! הכנת דבר מתוך דבר בעסקי העולם הזה, ולהבין את הרמזים שמרמזים לך בכל תנועה ותנועה לשוב אליו יתברך?!

אחי, אחי הנקר! סהדי לי במרומים, שתהלה לאל, מהיום הראשון שזכיתי להתנדע מרבנו ז"ל עד עכשו משך של כ"ד שנים, המחשבה הזו לפני עיני, מחי ולבי ודעתי, ואם אין אני לי מי לי וכו'?! ואל תחשב שבמשך חיי לא היו לי נסיונות בענין זה, אדרבה, בכל פעם פשבאתי בימי נעורי, וראיתי איזו מחלקת וסכסוף שנתהנה על-ידי אילו לצים או סתם ערב-רב, שנוכנסו בין אנשי שלומנו, ועל-פירב רצו לסחב אותי גם-פן בעסקים כאלו, אף שהייתי אז בחור צעיר מאד, אף-על-פי-כן היה תמיד לפני עיני שיחה הנ"ל, ותהלה לאל, התמדתי וסקדתי הרבה בספרי רבנו ז"ל, וכל שיחה ודבור מרבנו ז"ל היו לפני כאורים ותמים ממש, ודבור מה שרבנו ז"ל אמר, מסרתי את נפשי לקימו בעקשנות הכי גדולה, ובפרטיות ענין השיחה בינו לבין קונו, שתמיד הייתי רגיל לברח אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה וכו', ותכף ומיד כשזכיתי

להתבודד עמו יתברך, זכיתי לישוב הדעת אִמְתִּי: כָּל אֶחָד צוֹדֵק...
אֲבָל מַה יְהִיָּה עִמִּי?! ... וְעַל-כֵּן כְּשִׁזְכִּיתִי לְרֵאוֹת אֶת הַשִּׁיחָה ע"ו,
בְּעֵנֵן סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְכֵן הִנְהַגְתִּי רַבְּנוּ ז"ל בִּימֵי נְעוּרוֹתַי, שֶׁהִתְמִיד
וְשָׁקַד עַד מְאֹד מְאֹד, וְטִיֵּל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (ע"ן
שְׂבַח־הַר"ן, סִימָן ז), תִּאֲמִין לִי, שֶׁשּׁוּם בְּרָיָה כָּבֵד לֹא הִיְתָה יְכוּלָה
לְהַזִּיז אוֹתִי מִזֶּה אֶפְלוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן
כְּשֶׁהִתְחַלְתִּי וְנִסִּיתִי בְּעֶצְמִי, וְטָעַמְתִּי אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו וְחִיּוֹת
תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְכִבֵּר זְכִיתִי לְהַרְגִּישׁ כָּל מִינֵי עֲרֻבוֹת וְנְעִימוֹת, שׁוּם
בְּרָיָה שֶׁבְּעוֹלָם לֹא הִיְתָה יְכוּלָה לְהַזִּיז אוֹתִי, אַף שֶׁהָיוּ לִי נְסִיווֹת
רַבִּים בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנִים הָאֵלוּ. הֵן עוֹד בִּישִׁיבָה — מִהֲרֹאשׁ יִשִּׁיבָה
וְהַמְשָׁגִיחַ וְהַחֲבָרִים, וְהֵן אַחֲר־כֵּן וְכוּ'. אֲבָל אֲנִי בְּאַחַת — יֵשׁ דְּבוּר
כְּזֶה מִרַבְּנוּ ז"ל — צָרִיכִים לְקַיֵּם. וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן, כְּשִׁזְכִּיתִי
לְסִיִּם פַּעַם אַחַת שֶׁשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְהִתְחַלְתִּי עוֹד פַּעַם, וְסִימְתִּי
פַּעַם אַחֵר פַּעַם וְכוּ', וְכֵן בְּשִׁלְחֹן עֲרוּךְ, וְכֵן בְּגִמְרָא וּמְדַרְשׁ וְזֵהר
הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲזוּ מִי שֶׁרָק דְּבַר עִמִּי נִגַּד
זֶה, הִסְתַּכַּלְתִּי עֲלָיו כְּמִטְרָף, וְלֹא עֲנִיתִי לוֹ דְּבַר, כִּי הֲלֹא הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה הִיא הָאֲוִיר לְנִשְׁימָה (ע"ן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), וְאִיךְ
יָבוֹא אֶחָד לְקַחַת אוֹתִי מִהָאֲוִיר אוֹ אֶת הָאֲוִיר מִמֶּנִּי?! הֲלֹא עִם כָּל
כַּחוֹתֵי אֶלְחָם נִגְדוּ וְכוּ'! וְתַהֲלֶה לְאֵל, מֵאֲזוּ וְעַד עַתָּה אֲנִי מִתְחַרֵּט
כָּלֵל; אֲדַרְבֶּה, דְּרָךְ הַטוֹב לְהִיטִיב. וְזַפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק
בְּמִשְׁךְ כָּל אֵלוּ הַשָּׁנִים הַמּוֹן בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים, וְתַהֲלֶה לְאֵל, וְזַפְנֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּיס עַל קִטְבֵי זֶה הַרְבֵּה סְפָרִים, וְעוֹד מַה שִּׁישׁ
הַרְבֵּה בְּכַתֵּב יָד, סְפָרִים מְסוּדָרִים לְדְפוּס תַּחַת יָדִי, וְזַפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְהַדְפִּיס. וּמַה שֶּׁנִּתְהַוָּה הִרְעַשׂ עָלַי בְּאֵלוּ הַשָּׁנִים, מִי לֹא יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה
נַעֲשֶׂה רַק עַל-יָדֵי אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם עִם כְּנִיָּה עֲצֻמִּית, וְאַחֲר־כֵּן סָחְבוּ
כְּמָה מִהֲזַקְנִים, אֲשֶׁר אֵין מִתְאַרִים לְעֲצָמָם אֶפְלוּ בְּתַקְףָּ חֲלוּמָם, מַה
שֶׁעוֹבֵר בְּעַתִּים הִלְלוּ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ' וְכוּ'. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם
עַל-כָּל-פָּנִים מֵעַתָּה, וּבּוֹדָאֵי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כֶּחַ, וְסָבְבוּ אוֹתָם וְכוּ'.

וְהִנֵּה מִי שֶׁעִין אִמְתִּי לוֹ, וּמִתְבוֹנֵן הֵיטֵב הֵיטֵב וּבִפְרָט בְּשַׁעַת
הַתְּבוּדָּוֹת, מַה נַּעֲשֶׂה עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאִיךְ שֶׁהִנְסִיווֹת וְהַתְּאוּוֹת

בוֹעָרִים וְרוֹדְפִים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהַפְרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְרָצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבֵין כֶּף וּבֵין כֶּף אֵין הַזְמַן מַחְכָּה כָּלֵל, רַק הַגְהָ יוֹם וְהַגְהָ לַיְלָה (אָט אִיז טָאג אָט אִיז נָאכְט), וּמֵאוּמָה לֹא תוֹפְסִים וְכוּ', כִּי הַזְמַן פּוֹרֵחַ, וּבֵין כֶּף עוֹבְרִים יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ בְּלִי כְלוּם וְכוּ'. וְאִם זוֹכָה לְהַסְתַּכֵּל וּלְעֵיִן בְּעֵין הָאֱמֶת בְּאֶחָד מֵהַסְפָּרִים הַחֲדָשִׁים שְׁזָכִיתִי לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּים, וּלְהַרְחִיב אֶת הַדְּבוּר בְּכָל עֲצָה וְעֲצָה מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲזוּ יִרְאֶה הֵיכֵן הָאֱמֶת, וּמַהִי הַמְצִיאוֹת? ...! וּמַהִי הַדְּמִיוֹן? ...! מִי שְׁזוֹכָה לְהַטּוֹת אֵינֶן וּלְקַיֵּם, תְּהִלָּה לְאֵל, עוֹבֵר לוֹ הַיּוֹם עִם טוֹב הַרְבֵּה, וּבְמִשְׁךָ הַזְמַן זוֹכָה לְגִלּוֹי אֱלֻקוֹת בְּמַדְרַגָּה הַכִּי גְבוּהָה, עַד שֶׁמֵּאִיר תְּמִיד לְפָנָי עֵינָיו אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְזוֹכָה לְשָׁקֵד עַל דְּלִתֵי הַתּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה וּבִתְשׁוּקָה עֲצוּמָה וְכוּ', וּלְהַפּוֹד — הַזְמַן כָּלָה וּפּוֹרֵחַ כְּעֵנָן וּכְצֵל וְכוּ', וְלֹא נִשְׁאַר בְּיָדוֹ כְלוּם. וּבְאֱמֶת כָּל זֶה מְרַמֵּז בְּלִקּוּטֵי-מִוֶּהֶר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קעא) עַל-פִּי: "אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם" (דְּנִיָּאל יב, ב), זֶה הוּלֵךְ עִם הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וְזֶה עוֹסֵק בְּמַחְלָקֵת וּבְזִיוּנוֹת — לְחַרְף וּלְבִזּוֹת אֲחֵרִים... וְנִרְאֶה לְבִסּוֹף דְּבַר מִי יָקוּם, וְאֵיִה הַתְּאֻכָסֵן רְבֵנוּ ו"ל?!

חֲמַדַּת לְבָבִי! יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֶכֶם: "עֲרָמָה הִיא הָאֱמֶת, וְצָנוּעִים הֵם בְּנֵי-אָדָם, עַל-כֵּן יַעֲצֵמוּ עֵינֵיהֶם מִרְאוֹת בָּהּ"; אֲזוֹ מְעַן קוֹקֵט אוֹיֵפִין רִינְעֵם אֱמֶת אֵן חֲכָמוֹת אוֹן שְׁטִיק זַעְהֵט מְעַן דְּעַם אֱמֶת'.

מָה אָמַר לָךְ? ! הַבְּחִירָה חֲפְשִׁית! רְבֵנוּ ו"ל אָמַר: אֲזוֹ מְעַן קוֹמֵט אֲלֵךְ אֵיבְעֵר שְׁטַעֲלֵט מְעַן מִיר פֶּאָר אֵיִן נִסְיוֹן'; דְּבָרִים אֵלוֹ סוֹכְבִים גַּם עֲכָשׁוּ, עוֹבְרִים כְּכָר צְרוֹת וּמְרִירוֹת וּבְזִיוּנוֹת, עַד שֶׁנִּכְנָסִים וּמִתְקַרְבִּים אֶל רְבֵנוּ ו"ל, אֲזוֹ מְעַמִּידִים לְאָדָם נִסְיוֹן הָאֲחֵרוֹן, אִם יִטֶּה אֵינֶן קְשֶׁבֶת אֶל הַסְפָּרִים הַחֲדָשִׁים. וְאֵף שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה יִהְיֶה לְלַעַג וּלְקַלְס בְּעֵינֵי הַלְצִים וְכוּ', אֲבָל לְבִסּוֹף כְּשֶׁנַּעֲמַד יַחַד בְּתוֹר בְּבֵית-דִּין שֶׁל מַעְלָה, אֲזוֹ נִרְאֶה דְּבַר מִי יָקוּם, וּמִי הַצְּלִיחַ וּמִי הַפְּסִיד וְכוּ'? !

עַל-כָּל-פָּנִים, אַחֵי הַיְקָר! אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה,

(ו) כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים עַל הָאֱמֶת הַנִּקְיָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַבְּלִים, רוֹאִים אֶת הָאֱמֶת.

(ז) כְּשֶׁעוֹבְרִים עַל הַכֵּל, מְעַמִּידִים אוֹתִי לְנִסְיוֹן.

פִּרְשָׁה לֵג, סִימָן ח'): כְּתִיב (דְּבָרִים לֵג, ד): "תּוֹרָה צְוָה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרְשָׁה", אֵל תִּקְרֵי מוֹרְשָׁה, אֶלֶּא יִרְשָׁה, יִרְשָׁה הִיא לְיִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם; מָשַׁל לְכֵן מַלְכִים שְׁנֹשְׁבָה לְמַדִּינַת הַיָּם, אֶפְלוּ לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים אֵינּוּ בּוֹשׁ לְחֹזֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא אֹמֵר: לִירֶשֶׁת אֲבוֹתַי אֲנִי חוֹזֵר; כִּף תִּלְמִיד-חֶכֶם שֶׁהוּא פּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה וְהֵלֶךְ לְהִתְעַסֵּק בְּדְבָרִים אַחֲרִים, אֶפְלוּ לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים הוּא מְבַקֵּשׁ לְחֹזֵר, אֵינּוּ בּוֹשׁ, מִפְּנֵי שֶׁאֹמֵר: לִירֶשֶׁת אֲבוֹתַי אֲנִי חוֹזֵר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ עַד עַכְשָׁיו כָּבַר עָבַר, עַל-כָּל-פְּנִימֵי קוּם עֲמַד עַל רִגְלֶיךָ, וּבְרַח לָךְ עַכְשָׁיו אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִבְרַח לָךְ מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִדְבֵּק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְתִאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר, אִם מִדְּבִיקִים עֲצָמִים בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, אִיךָ שָׂרָק יִהְיֶה וְכוּ', וְכֵן שׁוֹקְדִים עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, זֵהר וְתִקּוּנִים, שְׁלַחַן עָרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְכוּ' וְכוּ', אִיךָ שָׂרָק יִהְיֶה וְכוּ', אֵינִי לָךְ עֲרֵבוֹת וְנִעִימוֹת וְזִיו וְחִיּוֹת יוֹתֵר מִזֶּה. וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנֵי ז"ל לְאַחַד: כְּשֶׁהַתּוֹרָה תִּרְאֶה פְּנִיָּה אֵלֶיךָ, לֹא תִרְצֶה שׁוֹם שָׂכָר בְּעִבּוּרָהּ, רַק תִּרְצֶה אֶת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָהּ. וְכֵן כְּשֶׁאֲחַד מִרְגִּישׁ אֶת עֲרֵבוֹת נִעִימוֹת זִיו וְחִיּוֹת תְּשׁוּקַת אוֹר אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ, אִיךָ שְׂאִין בְּלִעְדָיו יִתְבַרֵּךְ כָּלֵל, וְצוּפָה וּמְבִיט וּמִתְבּוֹנֵן בְּהִשְׁכָּל וּבְחִיּוֹת אֶלְקִית שֵׁשׁ בְּכָל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, אֲזִי נִפְשׁוּ מִתְרוֹמָמֶת בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה אַחֲרָיו יִתְבַרֵּךְ, בְּכִסּוּפִין וּבְגִעּוּגוּעִים עַד אֵינִי סוּף וְתִכְלִית, וְצוּעֵק וּבּוֹכָה אַחֲרָיו יִתְבַרֵּךְ: הוּי, הוּי, אָבִי, אָבִי; אֵיךָ מְקוּם כְּבוֹדָךְ?! אֵיךָ הַמְקוּם שֶׁאוּכַל לְמַצֵּא אוֹתָךְ וְכוּ' וְכוּ'?! וְזוֹכָה לְהֶאֱרֹת הַרְצוֹן בְּתִכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, שְׂאִין לְמַעַלָּה מִזֶּה וְכוּ'.

וּמַחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי הַרְבּוֹת — אֶקְצֹר; אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲשַׁתְּדֵּל לְכַתֵּב לָךְ עוֹד, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם. לְעַת עֵתָה כְּדֹאֵי לָךְ לְהַתּוֹעֵד עִם הַרֵב הַחֲסִיד ... גֵּרוֹ יָאִיר, שֶׁהוּא מִחְנִיכֵי בֵּית מִדְרָשְׁנוּ, וְתִהְיֶה לָּאֵל, הוּא עֲדוֹת חִיָּה עַל כָּל מָה שֶׁפְּתַבְּתִי לָךְ בְּמִכְתָּב זֶה. כִּי תִהְיֶה לָּאֵל, מִיּוֹם שֶׁזָּכָה לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבְּנֵי ז"ל בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ, לֹא בְּלִבָּל עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק קָיָם אֶת כָּל הַנֶּ"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְזָכָה לְסִיִּים כָּאֵן אֶצְלִינוּ חֲצִי ש"ס בְּעִיּוֹן רַב, וְכֵן רַב אֶרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלַחַן עָרוּךְ בְּעִיּוֹן רַב, וּפְעָמִים

ספרי הזהר הקדוש והתקונים וה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש, עד שנתעורר בתשוקה עצומה לנסע ולהתישב בארץ ישראל, ובנדאי ממשיך שם שעוריו היקרים, ובוצר באש התורה הקדושה, והוא מלהב בהתלהבות הראשונה שקבל בבית מדרשונו. והשם יתברך יעזר, שימשיך כף כל ימי חייו, ועוד ילהב ויאיר את נקדת היהדות והאמונה בשאר נפשות ישראל.

ידידי היקר! איין אמת'ער ברסלבר חסיד איז". מי שאינו מטעה את עצמו, מפל שפן וכל שפן את האחרים. וכבר אמר החכם מפל אדם (משלי ט, יב): "אם חכמתך — חכמת לך, ולצתך — לבדך תשא".

הדורש שלומך...

ג' שסד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, השותה ממיי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מאד מאד אני מצטער בהנהגתך איך שאתה מתנהג בעתים האחרונות, לבוש בבגדי שבת בימי החל וכו'. מה אמר לך? רחמנות גדולה עליך! וכפי הנראה נלפדת במצודה רעה וכו', ואם לא תתישב עצמך, היכן אתה בעולם וכו', לבסוף אתה יכול להשתגע לגמרי, ולבלות את שארית ימך בבית-משגעים, רחמנא לצלן.

מה אמר לך? ! מר לי מאד על מצבך ואיך שהבעל-דבר לכד אותך במצודתו, מצודה רעה, רחמנא לצלן; יש לך, תהלה לאל,

אֲשֶׁר ג' שסה בְּנַחֵל רט

כְּשֶׁרוֹנוֹת יוֹצְאִים מִהַכֶּלֶל, וְתִהְיֶה לָאֵל עֲשִׂיתָ בְּדָבָר רַבְּנוּ וְ"ל
בְּהַצְלָחָה מְרֵבָה, וּבִשְׂבִיל זֶה הִתְקַנָּא בִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְסַבֵּב דְּעַתְדָּךְ
כָּל-כָּךְ כָּל-כָּךְ, עַד שְׁאַתָּה רַץ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עַל הַרְחֹבוֹת וְכוּ'. וְהִנֵּה
הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים תָּבֵא אֵלַי, וּבְיַחַד נִמְתִּיק סוּד. אַךְ מְאֹד
מְאֹד אֲנִי מִתְפַּחַד בְּעִבּוּר בְּרִיאוּתְךָ וְעֲצִיבִיךָ (נְעִרְוִין), כִּפִּי הַנִּרְאָה אִם
לֹא תִחְזֹר בְּךָ — תִּשְׁתַּגַּע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְגַמְרִי. שְׁמַע בְּקוֹלִי, וּבּוֹא
תָּבוֹא בְּשִׂמְחָה. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אֵל תִּשְׁנֶה כָּלֵל (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן סז);
וְרְאוּי לָךְ לְחֹזֵר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵהַ שְׁפָתוֹב שָׁם.

חוּס וְחִמַּל עַל יְמֵי נְעוּרֶיךָ, חָבֵל חָבֵל מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּבְּלֶה יְמֶיךָ
בְּבֵית מְשֻׁעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רְאֵה לְהַתְנוּעַד עִמִּי תַכְף-וּמִיד, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
שְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ רְפוּאָה
שְׁלֵמָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת...

ג' שסה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּלַק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הָאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶךְ.

אוֹדוֹת עֲנִינֵי הַגְּאֻלָּה שְׁפָתְכֶם וְכוּ' וְכוּ'. מֵה אִמַּר לָךְ?! כִּדְאִי
לָךְ לְעֵינַי בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא: "וַיּוֹאֵל מֹשֶׁה", מֵאִמַּר שְׁלֹשָׁה
שָׁבוּעוֹת, שְׁשֵׁם מְדַבֵּר בְּאִרְיָכוֹת מִעֲנִינִים אֱלוֹ, שְׁאֵל יִטְעֶה אֶת עֲצֻמוֹ
הָאָדָם, שֶׁהַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה עַל-יְדֵי רְשָׁעִים וְכוּ' וְכוּ'. וּמֵבִיא שָׁם בְּסִימָן
ע', שְׁאֵף הַמַּהְר"ל מִפְּרָאג סוּבֵר, שְׁהַסִּימָן לְגְאֻלָּה הוּא רַק בִּיאַת
אֱלֹהֵיו. וְאֵין לְהַאֲמִין לְשׁוֹם גְּאֻלָּה קָדָם שְׁיָבוֹא אֱלֹהֵיו, וְזוּהִי דְעַת רַב

הראשונים וכו'. ומה שאמרו, שהגאולה תהיה קמעה קמעה, מבאר, שכל זה יהיה אחר ביאת המשיח; כי אורו של משיח נורא מאד, ואי אפשר לסבל אור גדול כזה בפעם אחת, אלא קמעה קמעה וכו', עין שם. וכל זה, לדעתי, הוא התחזקות עצומה לאנשי שלומנו היקרים, להשתדל להפיץ את דבר רבנו ו"ל, שהוא גלוי נורא ונפלא מאד, גלוי אלקות בתכלית מדרגה העליונה, גלוי שיהיה משיח לכל העולם כלו, שיתחילו לדבר אליו יתברך, כמו שכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'"; וזו תהיה חרבו של משיח (כמוכא לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ב'), שעל ידי תפלה יכבש משיח צדקנו את העולם, והוא יכניס את ענין התפלה בעולם. ועל-כן עלינו, אנשי שלומנו היקרים, תלמידי רבנו ו"ל, לגלות ולפרסם לכל עם ישראל את הענין של תפלה והתבודדות, ולא להתבייש משום ברירה שבעולם, וצריכים לקיים את הפסוק (תהלים קיט, מו): "ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש", וכבר אמר רבנו ו"ל: מה יש לכם להתבייש?! ולכן מנח החוב על כל אחד מאנשי שלומנו, לגלות ולפרסם ענין ההתבודדות לכלם.

העקר אל תפחד משום ברירה שבעולם, יהיה איך שיהיה, ויהיה מה שיהיה, אפה תברח אל הקדוש-ברוך-הוא, ותדבר רק אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. כל מה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך. מה לך לבקש מבשר ודם, אשר אינו יכול לעזורך ממילא. ולמה לך לרוץ אחריו?! ולכן ראה, ידידי היקר לי מאד, לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדביק עצמך באין סוף ברוך הוא, ותיחד יחודים קדושים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם השמות של הד' עולמות, ומי שזוכה ליחד יחודים אלו, ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ונשפע עליו שפע גדול מאד. אם תצטרך לאיזו ישועה, תיחד יחודים אלו בעת ההתבודדות, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

חזק ואמץ, ואז תראה נפלאות שיעשה עמך הבורא יתברך שמו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר ג' שסו בְּנַחֵל ריא
ג' שסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אור ליום שני לסדר בלק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לִנְכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל־יְדֵי פֶלֶא עָלֵינוּ.

רְאִיתִי בַּסֵּפֶר הַנִּפְלֵא "אֲמָרֵי נַעַם", פְּרָשַׁת שׁוֹפְטִים, כִּי אֵיתָא
בַּסֵּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁתְּכַף כְּשֶׁעוֹמֵד הָאָדָם מִמִּטָּתוֹ לִילֵךְ לַחוּץ, יִנְשֹׁק
הַמְּזוּזָה, וַיִּכּוֹן, אֲשֶׁר שֵׁם שְׂדֵי הַנִּכְתָּב בְּמְזוּזָה, הֵם סוֹפֵי תְבוֹת שֶׁל
אוֹתִיּוֹת יִצ"ר, כְּזֶה: יו"ד צד"י רי"ש. שֶׁהַמְּזוּזָה הִיא סִגְלָה לְהַנְצִיל
מִהַיֵּצֵר הָרַע, וְלִכֵּן כְּשֶׁאֲתָה עוֹמֵד לְיַד הַמְּזוּזָה, לְפָנֶי שֶׁאֲתָה יוֹצֵא
מִבֵּית הַפֶּתַח, תְּבַקְשׁוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא תִכְשַׁל בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת. וְזוֹ
הַעֲצָה לְתַת לָךְ. וּבְכֻלָּל, בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׂיִשְׁנֶן כָּל־כֶּף הַרְבֵּה סִכְנוֹת
אֲפִלוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁאָדָם יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ וְאִינוּ יוֹדֵעַ אִם יָשׁוּב, חֵס
וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, מֵה שֶׁשׁוֹמְעִים אֲסוּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן קִדְּם
שְׂיוּצָאִים מִפֶּתַח בֵּיתוֹ רְאוּי לֹו לַעֲמֹד אֶצֶל הַמְּזוּזָה, וַיִּנְיַח יָד יְמִינוֹ
עַל הַמְּזוּזָה, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שֶׁצָּרִיךְ. וְהַעֲקָר — שְׂיִחְזוֹר
בְּשָׁלוֹם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁלֹּא יִנְזַק בְּרוּחָנִיּוֹת עַל־יְדֵי רֵאיוֹת
אֲסוּרוֹת וְכוּ', וּבְגִשְׁמִיּוֹת שׁוֹם גִּזְק וְאֲסוּנוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, וְזֶה בְּנֻדְאֵי
יֹועִיל.

עָלִיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ז"ל הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת גְּמוּר,
וּבְכַרְט הַעֲנִין שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם
שְׁלוֹ, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שֶׁצָּרִיךְ, זֶה הַיְסוּד אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל,
וְלִכֵּן אֵל תִּשְׁבֵּר מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי בְּנֻדְאֵי תִרְאֶה יִשׁוּעוֹת
גְּדוּלוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ריב אֲשֶׁר ג' שסז בנחל
ג' שסז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום וברכה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַחֶמֶן הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל הסתדר אצלך
על הצד הטוב ביותר, והעקר אל תתערב בענינים שאינם שיכים
לך, פי יש הרבה דברים שחתן לא צריך להתערב בהם וכו' וכו',
והיה חכם ופקח, ועל-ידי-זה תמנע מעצמך צרות רבות ובעיות וכו'
וכו'.

עליך לזכור, שמה ששייך להורי אשתך — תצדיק אותם בפניה,
כי לאשה כואב מאד כשמדברים על הוריה, יהיה מה שיהיה ויהיה
איך שיהיה, ואף שיהיו כפי שיהיו וכו' וכו', לאשה חורה מאד
כשמדברים עליהם.

בענין שבע ברכות בשבת בסעדה שלישית; יש מחלקת גדולה
בין הפוסקים, בענין השתיה לשותות את הכוס של ברכה לפני
הבדלה; ה"אש"ל אברהם" מתיר לשותות, וה"טעמי המנהגים" בענין
אישות, קונטרס אחרון, אות תקצג, כתב, שהגאון הקדוש
מאלעסק ז"ל, שתה מהכוס וגם נתן לחתן ולכלה לשותות. וכן
ראיתי להביא, שהנציב מוולוז'ין וה'חזון-איש' הורו לשותות. אבל
ישנם גם הרבה פוסקים שמחמירים, ועל-כן לא עושים בכלל שבע
ברכות.

ובאמת אגיד לך, שדרךכי היתה לפני שנים כן לעשות שבע
ברכות בסעדה שלישית, ולשותות מהכוס, ולתת לחתן ולכלה
לשותות, כמנהג זידיטשוב, שאנחנו נכדים ממנו. אבל במשך
השנים, יען שמתארכת מאד מאד אצלנו סעדה שלישית, כמעט
שעה אחר צאת הכוכבים של רבנו תם, מרב הדבורים הקדושים

אֲשֶׁר ג' שסח בְּנַחַל ריג

שְׁאַנְחֵנוּ מִדְּבָרִים אֲזוֹ, מֵאֲזוֹ הַפְּסָקִים לְגַמְרֵי לַעֲשׂוֹת שְׁבַע בְּרָכוֹת בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, כִּי רָאִיתִי שְׁנִכְנְסִים בְּשִׂאלוֹת רַבּוֹת. כִּי אִף פַּעַם אֵינִי מְסִים בְּחֲצֵי שְׁעָה אַחַר צֵאת הַכּוֹכָבִים לְפִי שֵׁטֶת רַבְּנוּ תָם. וְאֲזוֹ כָּבֵר בְּוֵדָאֵי יִשׁ סִפֵּק גְּדוֹל מְאֹד, כִּי הָרִי גַם בְּעֵנִין "יַעֲלֶה וְיָבֵא" יִשׁ מֵהַפּוֹסְקִים הָאוֹמְרִים שְׁצָרִיכִים עוֹד לֹאמַר "יַעֲלֶה וְיָבֵא", אִף שְׁבִיזָה תּוֹלִים בְּהַתְחַלַּת הַסַּעֲדָה שְׁהִיְתָה בְּשִׁבְתָּ, כְּשֶׁעֲדִין הִיָּה רֹאשׁ חֲדָשׁ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת בְּסַעֲדַת שְׁבַע בְּרָכוֹת, לֹא רְצִיתִי לְהַפְּנִס בְּסִפְקוֹת, וּמְנַעֲמֵי עֲצָמִי. וְלָכֵן לֹא כְּדָאֵי לָךְ לְהַתְעַרֵב, יְהִיָּה אִיךָ שְׁהִיְתָה, הֶעֱקָר שְׁלֹא תִהְיֶה מִחֻלְקָתָה, כִּי שְׁנוּאָה הַמְּחַלְקָתָה בְּעֵינֵינוּ יִתְבָּרֵךְ. וְאִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים אֵיזָה חֲרָבִין מִחֻלְקָתָה גּוֹרְמָתָה, אִף פַּעַם לֹא הָיוּ רַבִּים. וְלָכֵן הָיָה פִּקְחָה, וְאֵל תִּתְעַרֵב, וְאֲזוֹ תִרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּלֵק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְפַל בְּדַעְתְּךָ מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, זֶה רַק יַעֲצִיבֵן אוֹתְךָ, וְיָבִיא אוֹתְךָ אַחֲרֶ-כֵּךְ לְכָל מִינֵי צָרוֹת וַיְסוּרִים וּבְעִיּוֹת. לָכֵן הֶעֱקָר רְאֵה לְחִכּוֹת בְּסַבְּלָנוֹת גְּדוֹלָה. וּבְאֵמַת הַסַּבְּלָנוֹת הִיא הַיְסוּד בְּחַיִּים, וּמָה עוֹשִׂים בֵּין כֵּךְ? מְבַקְּשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים אֲשֶׁר אָרִיכוֹת אֲפִים, שֶׁהִיא הַסַּבְּלָנוֹת, הִיא הַיְסוּד בְּחַיִּים, הָיוּ יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת כָּל הַחַיִּים בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרֵי, אִף מִחֻמַּת שְׁאִינָם יוֹדְעִים דְּבָר זֶה, מִזֶּה נוֹבְעִים כָּל הַיְסוּרִים

ריד אשר ג' שסט בנחל

והסכל. ולכן תחקק בדעתך את ענין הסבלנות, והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך. עקר מה שצריכים לעשות — לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא על כל פרט ופרט שאדם צריך, בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות, ואז יצליח דרכו תמיד.

נא ונא אל תפל בדעתך מכל אשר עובר עליך, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. וזכני הקדוש-ברוך-הוא לחבר ספר "ארך אפים", והוא ספר נפלא מאד, אשרי ההוגה בו תמיד!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' שסט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל גובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תפל בדעתך מכל אשר עובר עליך, כי זה חלק מהחיים, שעוברות על כל אחד ואחד ירידות ונפילות, קטנות ונחלישות הדעת, זה מעצמו וזה מאחרים, ואין אדם שיהיה נקי מזה. העקר בזה העולם רק להרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה הלמוד שקבלנו מרבנו ז"ל. ועלינו לא להתבלבל משום ברנה שבעולם. וצריכים לחזר הרבה על ספרו של רבנו ז"ל "לקוטי-מוהר"ן", אשר ספר זה פותח קשיות הגידים, וגורם לאדם להיות בעל תשובה ובעל השגה ובעל מחין, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמתמיד יומם ולילה בספרי רבנו ז"ל, ואינו מתפעל משום ברנה שבעולם, וצריכים לחזר כל-כך על ספרי רבנו ז"ל, עד שיהיה בקי בהם בעל-פה. ואז לא יצטרך שום ברנה שבעולם, ואדרבה, על-ידי

ההקדמות הנוראות והנפלאות שקבלנו מרבנו ז"ל, נעבר בכל הספרים שבעולם. פי באמת היה רצונו של רבנו ז"ל, שאדם יטיל בכל הספרים הקדושים, וכדבריו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח), ואם לומדים את ספרו של רבנו ז"ל "לקוטי-מוהר"ן", אזי מבינים ומשכילים בכל הספרים שבעולם. ולכן אבקש אותך, אהובי, ידידי היקר לי מאד, מאחר שאני רואה שעובר עליך מה שעובר, תהיה חזק בעבודה קדושה הזו של למוד "לקוטי-מוהר"ן", ובאמת מי שבקי בדברי רבנו ז"ל בעל-פה, כל החיים שלו הולכים בצורה אחרת לגמרי. פי העמק שיש ב"לקוטי-מוהר"ן", אין בשום ספר. ודבר זה אין יכולים להסביר, אלא מי שבקי בספרו הקדוש.

נא ונא הרגל עצמך לדבר אליו יתברך באשר ידבר איש אף רעהו והבן אל אביו, ותעשה מהתורות תפלות, אשר רבנו ז"ל אמר, שמי שעושה מתורותיו תפלות, מעלה שעשועים כאלו, שלא עלו שעשועים כאלו מימות עולם. ולכן אשרי המתבודד על-פי התורות הקדושות של רבנו ז"ל, שאז ירגיש עולמו בחייו.

נא ונא ראה לברח מכל מיני ופוחים ומדברים בטלים. ברח לך אליו יתברך, ואז תרגיש אדם אחר לגמרי, פי ימינו כצל עובר. ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צט, סימן ד): לא כצל אדם, ולא כצל דקל, ולא כצל ענן, אלא כצל צפור הפורח באויר. ומי שזוכה לישוב הדעת, אז רואה שהנה יום והנה לילה, ומה נשאר מהאדם? רק מה שחטף בכל יום תורה ותפלה. ולכן אשרי הלומד בסדר-הדרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ואף שיש הלועגים וצוחקים מזה, אף-על-פי-כן המציית ללמד על-פי סדר-הדרך-הלמוד הקדוש — מצליח מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

רטז אָשֶׁר ג' שֶׁ בַּנְחַל
ג' שֶׁ.
ג' שֶׁ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה
מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר רָאָה לְבַטֵּל עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא תִרְצָה
שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִם זֶה תִּהְיֶה כָּל מְגַמְתְּךָ —
תְּצַלִּיחַ דִּרְכְּךָ.

כִּי בְּאֵמֶת הַמְּאֲמִין הָאֲמֵתִי, שְׁמֵאֲמִין שְׁאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל,
וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֶלֶּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל
הַעֲלִיּוֹן, אָדָם זֶה בֶּן חוֹרִין מִמֶּשׁ, וְאֵינּוּ מְשַׁעֲבֵד לְשׁוֹם גְּלוּת, וּמְשׁוֹם
קִטְנוּת וְכוּ' וְכוּ', כִּי תִמִּיד מוֹצֵא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן הַדְּבָר
עֲצָמְךָ בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁהַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגַּחַת פְּרֻטִית, וְעַם מִי שֶׁאֲתָהּ
צָרִיךְ לְהַפְגִּישׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְלִכֵּן יִהְיֶה עֲקָר דִּבּוּרְךָ רַק דִּבּוּרֵי אֲמוּנָה
וְהַשְׁגַּחַת פְּרֻטִית, וְלֹא יִהְיֶה לְךָ דִּבּוּרִים אַחֲרֵים, לֹא כְּדֹאֵי לְהַכְּנִס
בְּוִכּוּחִים, אֲשֶׁר רַק הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם, וּמְאֻמָּה אֵינָם מְבִיאִים אוֹתוֹ
— לֹא לְתוֹרָה, לֹא לְיִרְאָת שָׁמַיִם, רַק מְעַצְבְּנִים אוֹתוֹ וּמְבִיאִים אוֹתוֹ
לְכָל מִינֵי דְרָכִים גְּלוּזוֹת. לִכֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיְקָר, לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאֲמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ תִּדַע שֶׁשָּׁם
גְּנוּז אֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמֵאֲמִין בְּזֶה, וְאִז יִמְצֵא בְּרָכָה בְּכָל
מַעֲשָׂיו. וְזֶה הַלְמוּד הַעֲמֵק שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁרוּצָה לְהַחֲדִיר בְּנוֹ אֲמוּנָה
בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וּבְרִגְעַ שְׁיֵשׁ לְאָדָם מִדַּת הָאֲמוּנָה, שׁוֹרָה עָלָיו מִדַּת
הַמְּלָכוּת, שֶׁמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁאִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר ג' שֵׁעָא בְּנַחַל רִיז
ג' שֵׁעָא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵנִין הַשְּׂכִירוֹת וְכוּ', אֵל תַּחֲשֹׁב שְׁנֵה כָּל-כָּךְ פְּשׁוּט, צְרִיכִים
לְשָׂאֵל שְׂאֵלַת חֲכָם. כְּמִבְּאֵר בְּחֻשָׁן מִשְׁפָּט (סִימָן קַעָה, סַעִיף ג'), וְכֵן
מוּבָא בְּאַחֲרוֹנִים שְׁמִבְּאֵרִים יוֹתֵר בְּאַרְיִכוֹת, שְׁחֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים יַעֲצוּ
לָנוּ עֲצָה טוֹבָה, וְהִדְרִיכוּנוּ בְּדֶרֶךְ הַטוֹבָה וְהִישְׁרָה, וְאָמְרוּ שִׁישׁ לְאֶדָם
דִּירָה לְהַשְׁפִּיר, וּבָאוּ כַּמָּה אֲנָשִׁים שְׂרוּצִים לְשֹׁכֵר אֶת הַדִּירָה, יֵשׁ בְּזֵה
דִּין קְדִימָה, וְתִלְמִיד חֲכָם קָדָם לְכֹל וְכוּ'. וְלִכֵּן אֵין הַדְּבָר פְּשׁוּט
כָּל-כָּךְ. וְלִכֵּן הֵייתִי מֵיַעַץ לָךְ לְשָׂאֵל שְׂאֵלַת חֲכָם, וְהַיּוֹם לֹא מִקְפִּידִים
בְּדַבָּרִים כְּאֵלוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעוֹבְרִים עַל אֲסוּרִים חֲמוּרִים.
וּבִיאַמְתָּ כֹּל דְּבָר שְׁיִהוּדִי עוֹשָׂה, יֵשׁ בְּזֵה תוֹרָה, יְהוּדִי אֵינוֹ חַי
בְּהַפְּקָרוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵד תוֹרָה, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁשׁוֹאֵל אֶת
כֹּל סְפָקוֹתָיו לְרַב יֵרָא ה'.

רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא לְנִטּוֹת אֶפְלוּ מִסַּעִיף קָטָן
בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

ג' שֵׁעָב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה למסר את נפשך בעבורו יתברך, ותמיד תחשוב איך שכל הבריאה כלה זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ועקר המדרגה שאדם צריך להגיע בזה העולם — תמיד לחשוב מאחדות הבורא יתברך שמו, ולא להסתפל על שום פלב נובח, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נ'), אֲשֶׁר העיז פנים הם הפלבים הנובחים, עיז שם.

העקר הוא הבטול אל האין סוף ברוך הוא, וזה זוכים על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב); ובאמת להגיע אל תכלית האחדות — זו המדרגה הכי עליונה, שלא יהיה לפני מראה עיניו רק אחדותו יתברך. אֲשֶׁר הזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך בענין הבעלי מלאכה וכו', כלם עוד יבואו ויתחננו אליך וכו', ועל-כן אל תדאג כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה, ונשמע ונתבשר ממך בשורות משמחות.

ג' שעג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל פעם.

העקר תלך לאט לאט, ואל תדחק את השעה; פי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כ, קצו), שאסור לדחוק את

אָשֶׁר ג' שַׁעַד בְּנַחַל רִיט

הַשָּׁעָה, אֶפְלוּ בַתְּפִלָּה, לוֹמַר שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַרַח לַעֲשׂוֹת לִי דָבָר זֶה! אֵינְךָ דּוֹבֵר כְּזֶה, אֲלֵא צְרִיכִים רַק לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים וּבְרַחֲמִים, וּכְמוֹ שֶׁהוּא בְרוּחַנִיּוֹת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּגִשְׁמִיּוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם אָדָם צְרִיךְ לְחַכּוֹת וּלְצַפּוֹת אַחַר יְשׁוּעַת ה', כִּי תְשׁוּעַת ה' כְּהֶרֶף עֵינַי, וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה שְׂכוּר, וְאֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. הָעֵקֶר הַחֲזוּק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְסַפֵּר לוֹ יִתְבַרֵךְ כָּל מַה שֶׁאַתָּה צְרִיךְ; כִּי בְּאַמַת זֶה מַה שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה הַסּוּד הַכִּי גָדוֹל, שֶׁאָדָם צְרִיךְ לְהַגִּיעַ אֵלָיו בְּזֶה הָעוֹלָם, לְהַגִּיעַ לְדַבְּקוֹת כְּזוֹ, שֶׁתְּמִיד יְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדַבְּקוֹת אַמַת, וְיִהְיֶה בְּטֵל וּמְבֻטָּל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְאַל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר.

יְדוּעַ, שְׁמוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל אָמַר בְּתַפִּלַּת הַהִתְקַרְבוּת: "רְבוּנוּ שְׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁצְרִיךְ לְקַחַת הַרְבֵּה זְמַן עַד שֶׁנַּעֲשִׂים אִישׁ כְּשֵׁר, עַל-כָּל-פְּנִים תַּעֲזֹרֵנִי בְּפִרְנֶסֶה" וְכו', וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

נָא וְנָא הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְטִיֵּל בְּסִפְרֵי קִדְשׁ, כִּי בְּפִרוּשׁ רַצָּה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנֶּעֱבַר בְּכָל הַסִּפְרִים, וְאִיזָה נֶעַם זֶה כְּשׁוֹזְכִים לְטִיֵּל בְּשֵׂאֵר סִפְרֵי אַמַת, מִתְּלִמְיָדֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע וְהָאֲר"י ז"ל, שֶׁאָז נִתְרַחֲבוֹת יְדִיעוֹת הָאָדָם. וְיֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "שְׂכָל שֶׁל אָדָם כְּפִי סִפְרָיו". וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שַׁעַד.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר בְּלֶק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַזֵּקֵר לִי

מֵאֵד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כְּשֵׁאתָה נַעֲשֶׂה עִנְף וְיִגַע, עָלֶיךָ לִילֵךְ לִישׁוֹן, כִּי אִם אָדָם אֵינְנוּ מֵיִשָּׁב, מַה שָּׁוֶה הַכֹּל? ! אָדָם צָרִיךְ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמִחוּ צָרִיךְ רַק לְחַשֵּׁב מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן אִם אַתָּה מְרַגֵּישׁ אִיזוֹ חִלְשָׁה אוֹ רַפְיוֹן וְכוּ', אוֹ בְּלִבּוֹל הַדַּעַת — לֵךְ לִישׁוֹן! וְכָךְ תִּהְיֶה רְגוּעַ וּמֵיִשָּׁב בְּדַעְתְּךָ, כִּי חֲבַל עַל כָּל יוֹם שֶׁהוּלֵךְ לְבִטְלָה.

עָלֶיךָ לְהִבִּין, שֶׁהַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַפִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ מִכָּל דְּבָר, וְלְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְלְהִיּוֹת בְּכָל חִלְקִיהָ וּמְכַמְנֶיהָ. אֲבָל לְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, אֲלֵא עִם מַחַ מֵיִשָּׁב וּמְרוּמָם, לִכֵּן צָרִיכִים לִישׁוֹן. וְהַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְשָׁמֵר עַל הַשְּׂנָה יוֹתֵר מֵהַכֹּל. וְלִכֵּן רְאֵה לְצִיַּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ יִשׁוּב הַדַּעַת. הַעֲקָר — אֵל תִּסְגֶּף עֲצָמְךָ בְּשָׁנָה, כִּי חָסַר טַעַם הוּא. וְכַתּוּב בְּהַלְכוֹת רֵאשׁ הַשְּׂנָה, שֶׁהוּלֵךְ בְּטַל כְּיִשׁוֹן דְּמִי, אִזִּי עֲדִיף שִׁישׁוֹן מֵאֲשֶׁר יִלֵּךְ בְּטַל. וְלִכֵּן כָּלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדֶּיךָ — אִם לֹא עוֹשִׂים מְאוּמָה, מוּטָב לִילֵךְ לִישׁוֹן, וְלְהַנִּיחַ אֶת עֲצָבֶיךָ.

הַעֲקָר — בְּשַׁעַה שֵׁאתָה עֵר, אֵל תִּבְּלֶה זְמַנְךָ הַיָּקָר בְּפִטְפוּטֵי דְּבָרִים בְּטָלִים, וְאֵף שֶׁתִּחַשֵּׁב שֵׁאתָה מְחֻזָּק אֲנָשִׁים, רְאֵה גַם רְאֵה, אִם אַחַד רְצִינִי, תִּדְבַּר עִמּוֹ וְתַחֲזֹר לְפָנָיו דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁלַב בְּזֶה תּוֹרוֹת מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְעַל-יַד־זֶה גַם אַתָּה חוֹזֵר עַל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן בְּעֵלְמָא — אֵין כְּדָאֵי כָּלֵל, כִּי יָבוֹאוּ יָמִים שֶׁאֵין בָּהֶם חֲפֵץ — יָמֵי הַזְּקָנָה, וְאִז תִּתְחַרֵּט מֵאֵד — לְמָה לֹא סִימַתָּ עוֹד פְּעַם ש"ס, וְעוֹד פְּעַם ד' חִלְקֵי שְׁלֶחַן עָרוּף, וְעוֹד פְּעַם סְפָרֵי הַזְּהָר וְהַתְּקוּנִים?!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאֵד ...

אֲשֶׁר ג' שעה בַּנְחַל רכא
ג' שעה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וינדפו אל האברך העקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל
בדעתך כלל מכל אשר עובר עליך — בין בגשמיות ובין ברוחניות,
כי המאמין האמתי, שמאמין שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו
בצדק ובמשפט, בחסד וברחמים, אף פעם לא יתלונן עליו יתברך,
ואף פעם לא ישבר. ולכן עשה כל מיני פעולות שבעולם להתחזק.
ועקר ההתחזקות — שמחה. ואיך זוכים לשמחה? גלה לנו רבנו
ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), על-ידי שמחפשים ומבקשים
בעצמו נקודות טובות, והעקר "שלא עשני גוי". וכן מובא בדבריו
ו"ל (שם, חלק א', סימן רפב), שאדם צריך לדון את עצמו לכף זכות,
ואפלו הוא רשע גמור, יחפש ויבקש בעצמו איזו נקודה טובה
שעשה בחייו. ולכן ראה לדון עצמך לכף זכות, ובוודאי לא יעזב
אותך הקדוש-ברוך-הוא.

העקר ראה לגנוב בכל יום כמה פרקים משניות, כמה דפים
גמרא, כמה מזמורי תהלים, כמה דפים זהר. והעולה על הכל —
תתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ותאמר הרבה "לקוטי-תפלות", פי
מוהרנ"ת ו"ל הבטיח, שהרבה אנשים יושבים בגן-עדן על-ידי
התפלות שלו.

מאד רציתי להפגש אתך ולדבר עמך פנים אל פנים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

רכב אֲשֶׁר ג' שְׁעוֹ בְּנַחֵל
ג' שְׁעוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵף לְבָךְ מִכָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! רַבְּנוּ ז"ל בָּא לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְעוֹדֵד
וּלְחֹזֵק וּלְשֹׂמֵחַ אֶת כָּל הַנְּפֹשׁוֹת הַשְּׁבוּרוֹת, וּלְקַרְבָּן אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן
רָאָה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מִי מְקַרֵּב אֱלֹוֵי ז"ל? רַק מִי
שְׁלוֹמֵד סִפְרָיו! לִכֵּן רָאָה לְהִתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַנּוֹרָא וְהַקְּדוֹשׁ "לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ הַבְּטִיחַ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁמִי שְׁיִתְמִיד בְּסִפְרוֹ
זֶה, יִפְתָּחוּ קִשְׁיוֹת גִּידְיוֹ, וְיִהְיֶה צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד.

רָאָה לְהִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר
עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת. וְכָל תּוֹרָה וּמֵאֲמָר שֶׁתִּלְמַד בְּ"לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן", תַּעֲשֶׂה מְזֵה שִׂיחָה, אֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעוֹלִים מְזֵה
שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים כְּאֵלוֹ, שְׁעִדִּין לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימּוֹת
עוֹלָם. אֲשֶׁרִי הַחֲזַק בְּזֶה — לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן",
וּלְהִתְבּוֹדֵד עַל-פִּי סֵדֶר הַמֵּאֲמָר, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה.

שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל, לָקַח תּוֹרָה
וְהִלֵּךְ עִמָּה שְׁבֻעוֹת וְחֻדָּשִׁים, וְהִתְבּוֹדֵד עַל-פִּי זֶה, וְכֵן גָּמַר אֶת כָּל
הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וְעָשָׂה מִכָּל תּוֹרָה — תְּפִלָּה. וּבִקְשׁ וְהִתְחַנֵּן
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּאֻמָּר שָׁם. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׁזָכָה לְמָה
שְׁזָכָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר ג' שְׁעוֹ בְּנַחַל רַכָּג
ג' שְׁעוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום רביעי לסדר בלק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה
מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אודות הַפָּרָךְ שֶׁל "אֲשֶׁר בְּנַחַל" וְכוּ', מָה אִמַּר לָךְ, כְּפִי הַחֲשׁבוֹן
יֵשׁ לִי כַּמָּה אֲלֵפֵי מַכְתָּבִים, אֲבָל מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה מֵהֶם הֵלְכוּ לְאִבּוֹד,
וְחָבַל עַל דְּאֲבָדִין, כִּי לֹא כָּל מַכְתָּב קַבְּלָתִי בַּחֲזָרָה. עַל-כָּל-פָּנִים לֹא
הָיָה לִי הָעֵתָק מִזֶּה, וְחָבַל שְׁלֹא נִדְפַס. וְהִרְבֵּה שִׁכַּחְתִּי אֶפְלוּ לְמִי
שִׁלַּחְתִּי, מִמִּילָא אֵינִי יָכוֹל לְבַקֵּשׁ הָעֵתָק, וְחָבַל מְאֹד. וּמִי יִתֵּן
שִׁמְעֵכֶשׁוּ לֹא יֵאבֹד לִי אֶפְלוּ מַכְתָּב אֶחָד, כִּי חָבַל עַל כָּל מַכְתָּב
וּמַכְתָּב שֶׁנִּכְתַּב בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, עַל-יְדֵי הַשְׁתּוֹקָקוֹת
הַבַּחֲוָרִים וְהָאֲבָרְכִים הַחֲפָצִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַת אֶת דְּבַר ה' שִׁמְגִלָה
רַבְּנוּ ז"ל. וְעָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה,
רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד
חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הָעֵקֶר, שְׁשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, יִהְיֶה אִיךָ
שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מַה שְׁיִהְיֶה, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע
יָבוֹא הַטּוֹב, שְׁתַּזְכֶּה לְהַפְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הָעֵקֶר רְאֵה לְהִרְגִיל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-
כָּל-פָּנִים תּוֹצִיא מִפִּיךָ הַכְּסוּפִים וְהַרְצוֹנוֹת שְׁיֵשׁ לָךְ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה
לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"א), שְׁבִזָּה שְׁיֵשׁ לְאָדָם
רְצוֹנוֹת וְכְסוּפִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נַעֲשֶׂה מִזֶּה דְּבָרִים עָלְיוֹנִים
וְנוֹרָאִים מְאֹד וְכוּ' וְכוּ'. וּמוֹהַר"ן ז"ל הָאָרִיךְ בְּעֵנֵן הַכְּסוּפִים אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת עֶרֶב, הַלְכָה ג'); וְרְאוּי לָךְ לְעֵינֵן שָׁם, וְתִרְאֶה
נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת; כִּי מַעֲלַת הָעֵנֵן הִזָּה — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה
עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל

רכד אָשֶׁר ג' שעה בְּנַחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי מִזְמַן הָיוּ מִפְּסִיקִים לְדַבֵּר דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָף.

הַעֲקָר — תִּקְנָה לְעֲצֻמָּךְ יְדִידִים טוֹבִים, עַל-יְדֵי שֶׁתִּקְבַּל אֶת כָּל אֶחָד בְּסִבֵּר פָּנִים יְפוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת! כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְכִמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נְסִים וְנִפְלְאוֹת עַד עַכְשָׁיו — בֵּן יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַלְאָה. רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִז לְיוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה.

בְּוֹדָאֵי אֲזַכִּיר אוֹתְךָ בְּעֵת תְּפִלַּת חֲצוֹת, וְאִז אֶמַר בְּעִבּוּרְךָ אֶת הַתְּפִלָּה שֶׁל הַפְּדִיּוֹן. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי יִמְתִּיק מִמָּךְ כָּל הַדִּינִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמּוֹר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל שָׁעָה וְעַל כָּל רִגַע, כִּי הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, הִנֵּה שְׁבוּעָה, הִנֵּה חֹדֶשׁ וְהִנֵּה שָׁנָה, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים לְמַעְלָה, וְעַל-כֵּן חָבַל עַל כָּל רִגַע וְדָקָה. הַעֲקָר הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לֹא לְפִטְפֹט דְּבָרִים בְּטָלִים, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת רְצִינִי מְאֹד, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲשֶׁר ג' שַׁעַט בְּנַחַל רַכָּה

הַמֵּאַחַל לָךְ שְׁתִּזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל בְּאַמֶּת, הַרוֹצֶה
בְּטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שַׁעַט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּלַק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרו
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה
בְּכָל יוֹם, כְּפִי מָה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אָדָם צְרוּת וְיִסּוּרִים. וְאֲשֶׁרִי מִי
שֶׁמְחִזֵּיק מֵעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר. לְכֵן עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל
מִינֵי אַפְגָּיִם שְׁבַעֵוֹלָם, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי סוּף כָּל
סוּף יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אָנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן, וְלְכֵן
הָעָקָר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ
שֶׁהִרְגִּילְנוּ רַבְּנוּ וְ"ל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁיַח וְלִסְפָּר כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבוֹ לְפָנָיו, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ
שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, כָּל
עֲנִינוּ הוּא לְהַעֲלִים וְלְהַסְתִּיר אֶת הָאֹר הַגְּנוּז הַזֶּה, שְׁרַבְנוּ וְ"ל מְגַלָּה
לְנוּ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁאֵין שׁוֹם תְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בָּא דִּיקָא עַל-יְדֵי קְלַפַּת בְּלַעַם וּבְלַק, כִּי
עֲמַלְק זֶה ע' מ' מְבַלְעִים וְל' ק' מְבַלְקִים. וְהֵם הַכְּנִיסוּ נְאוּף בְּעַם
יִשְׂרָאֵל, וּמִהֲנְאוּף בָּאָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, קְלַפַּת עֲמַלְק הַמְּכַנְסֵת סִפְקוֹת
בְּאָדָם "הַיֵּשׁ הַיָּוִ"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז); וְלְכֵן סִמָּא"ל עִם
הַכּוֹלָל, עוֹלָה כְּמִסְפָּר בְּלַק, כִּי כָּל כַּחוֹ רַק עַל-יְדֵי נְאוּף, שֶׁהַכְּשִׁיל
בְּלַק עִם בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְרַבְּנוּ וְ"ל לּוֹחֵם עִמוֹ.
וְלְכֵן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שְׁפָגָם בְּפָגָם הַבְּרִית, עָלָיו רַק לְהִתְבּוֹדֵד

רכו אשר ג' שפ בנחל

להקדוש-ברוך-הוא, לבקשו ולהתחנן ממנו יתברך כל אשר צריך. אבל על זה צריכים הרבה התחזקות, לא לפל בדעתו. ולכן אשרי ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' שפ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם. והעקר תקנה לעצמך מדת הסבלנות; כי באמת אי אפשר לעבר את זה העולם בלי סבלנות, ואי אפשר להגיע לסבלנות, אלא על-ידי אמונה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה); ועל-פן אשרי המחזק עצמו באמונה, ויודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. וככל שיחדיר בעצמו ידיעות אלו, אז תהיה לו סבלנות להאריך אפו על כל אשר עובר עליו. כי כשיש לאדם אמונה, יש לו כח הגדל וכח הצומח, ושום רוח לא יכולה לשברו.

בודאי צרתך צרה גדולה מאד, אשר אדם אחר היה משתגע וכו' וכו', עם כל זאת לא בתנם שזכית להתקרב לרבנו ז"ל, המגלה לנו אמתת מציאותו יתברך, והוא מחדיר בנו עצות בחיים, איך לעבר את זה העולם. ולכן עליך לסבל עם בנה, גרו יאיר, אף

אֲשֶׁר ג' שפ בְּנַחֵל רכז

שְׂכֹוֹאֵב לָךְ מָאֵד מָאֵד, עִם כָּל זֹאת רָאָה לֹא לְהַכּוֹתוֹ, כִּי אָסוּר לְהַכּוֹת יֵלֵד, וּבִכְפָּרֵט בֶּן גָּדוֹל, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מוֹעֵד קָטָן יו'). עַל הַפְּסוּק (וַיִּקְרָא יט, יד): "וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל" — בְּמִכָּה בְּנוֹ הַגָּדוֹל הַכָּתוּב מְדַבֵּר. וְאֵף שֶׁמְרַגִּיזֵךְ וּמוֹצִיא אוֹתָךְ מִהַפְּלִים וְכוּ' וְכוּ', וְנִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ זֶה סוּף הָעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת רָאָה לְקִנּוּת לַעֲצָמָךְ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְתִסְבַּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ, וְתִהְיֶה דְבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא תִבְרַח מִכָּל הַלְצִים הַמְּסַתּוֹבְבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲדַרְבָּה, יִשָּׁנֵם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב אֵינָה מְצַמְצֶמֶת בְּמָקוֹם אֶחָד, כְּגוֹן: בְּמֵאָה שְׁעָרִים וְכוּ', אוֹ בְּאֶדָם אֶחָד וְכוּ', הַכּל הַכּל וּרְעוּת רִיחַ! רַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח בְּזֶה הָעוֹלָם מִתְּנָה לְכָל כְּלָל יִשְׂרָאֵל, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמְּלָה — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֲשֶׁרֵי אֵלֹה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַזּוֹכִים לְהַפִּיץ אֶת אִוְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי כָּל הַגְּאֻלָּה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל תְּלוּיָהּ בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וּלְגַלוֹת שֵׁם הַצְּדִיק בְּעוֹלָם, כְּמוֹבֵא (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), אֲשֶׁר הַצְּדִיק הוּא הִפִּי וְהַפָּאָר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאֵם הוּא יִתְגַּלֶּה, אִזּוֹ יִתְגַּלֶּה שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַמָּקוֹם הַנִּזְכָּר, הוּא מְקוֹם מַחְלָקָת, שֶׁכָּל מְגַמְתָּם רַק כְּסָף וְכוּ', וּמְקַנְאִים כְּשֵׁרוּאִים שֵׁישׁ לְאֶדָם יוֹתֵר כְּסָף מֵהֶם וְכוּ', אוֹ יֵשׁ יוֹתֵר גְּדִיבִים שֶׁמְנַדְבִּים וְכוּ' וְכוּ', וְדִי לְחַפְיָמָא. וְלִכֵּן אֵל תִּבְלָבֵל עֲצָמָךְ מֵהֶם כְּלָל! וּבִכְפָּרֵט וְכוּ', שֶׁהוּא סֶתֶם פְּרָחַח וְנוֹלֵד בְּפִסּוּל, בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, כִּי לֹא יִדְבֵר אָדָם דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ, אֲלֵא אִם נוֹלֵד בְּפִסּוּל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּמָה לַעֲשׂוֹת?! אֲשֶׁר בְּעֵתִים הֵלְלוּ נִתְקַיֵּם (מִשְׁלֵי ל, כב): "עֲבַד כִּי יִמְלֹךְ" וְגו'. וְהַכּל הוּלֵךְ הַפּוּף, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת י, ז): "רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים וְשָׂרִים הוֹלְכִים כְּעֲבָדִים עַל הָאָרֶץ" וְגו'; וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשִׁתֵּק וְלֹא לְדַבֵּר. וּכְמֵאֵמֶר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּסִפּוּר שֶׁל בֶּן הַמְּלָךְ וּבֶן הַשִּׁפְחָה שֶׁנִּתְחַלְפוּ (סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יֵא), שֶׁהִתְלַחְשׁוּ בִּינֵיהֶם שְׁנַחֲלָף. וְדִיקוֹ אֲנָשֵׁי

רכח אָשֶׁר ג' שפא בנחל

שְׁלוֹמְנוּ 'שְׁהַתְּלַחֲשׁוּ' — כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים יֵשׁ עֵינֵי פָּנִים וְרוֹצְחִים,
שֶׁקָּשָׁה לְפָרְסֵם אֶת הָאֲמֶת, כִּי הֵם סִתְּמוּ בְּנֵי שְׁפָחָה, נוֹלְדוּ בְּפִסּוּל
וְכוּ', וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַעֲקָר רָאָה לְהַחְזִיק מְעַמָּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְסוּף
הַכְּבוֹד לְבוֹא, אִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִגְלֶה
וְתִפְרָסֵם אֶת אֲמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְאָז בֹּא תְּבֹא
עַל שְׂכָרְךָ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְאָז תִּזְכֶּה לְעוֹלָם הַבָּא. אֲךָ אֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּזֵה — תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד!
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּלַק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאָה לְחֶזֶק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, כִּי כָּל הַצְּרוּת
וְהִיסוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, הֵם רַק מִחֲמַת שְׂאִינָם שׁוֹמְרִים
דְּבוּרֵי פִיָּהֶם. וְכַמוּכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח,
בְּכַחֲנִית: "רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ" (תְּהִלִּים קמח, ח); עַקֵּר הָרוּחַ סְעָרָה
הַנֶּעֱשֶׂה בְּמַחֲוֹ שֶׁל אָדָם, עַל-יְדֵי שְׂאִינּוֹ שׁוֹמֵר דְּבוּרוֹ.

אוֹדוֹת מֵה שֶׁשָּׂאֵלְתָּ וְכוּ'. עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב הִיא
סוּד הַחֲכָמָה, שֶׁהִיא נִקְרָאת אָב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלֵי א, ח): "שָׁמַע בְּנֵי
מוֹסֵר אֲבִיךָ", שְׁזוּהִי הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּיהָ הִיא בְּבִינָה
שֶׁנִּקְרָאת אֲמָא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם): "וְאֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אֲמִיךָ". וְכְמוֹ
הַזּוּג, הַהֲכָרַח שֶׁיְהִיָּה זׁוּג בֵּין אָבָא וְאֲמָא, כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁרוֹצִים
לְהוֹלִיד חֲדוּשׁ בַּתּוֹרָה, הַהֲכָרַח שֶׁיְהִיָּה זׁוּג בֵּין תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב לְתוֹרָה

אֲשֶׁר ג' שֶׁבַב בְּנַחֵל רַכֵּט

שְׁבַע־לֶפֶה, שְׁזָה כָּלֵל אֲמוּנַת חֲכָמִים. וְכֹל אֵלֹה הַכּוֹפְרִים
וְהָאֲפִיקוֹרְסִים מִפְּרִידִים בֵּין תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב לַתּוֹרָה שְׁבַע־לֶפֶה, וְכִפִּי
זֶה כָּל הַבְּנֵן שְׁבַנִּית אֵינוֹ נֶכוּן.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ "לְקוּטֵי־מוֹהַר־ן", וְשֵׁם תִּמְצָא
מִרְגוּעַ לְנִפְשֶׁךָ, כִּי סִפֵּר כְּזֶה עֲדִין בְּעוֹלָם לֹא הָיָה, הַמְּגַלָּה אֲמַתַּת
מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלָא מְאֹד, בְּלִבּוֹשִׁים עַל גְּבֵי לְבוּשִׁים,
כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כִּפִּי בַחֲנִיתוֹ לְקָרְבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתְמִיד
כְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שֶׁבַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַת בְּלַק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה מְאֹד ... נִרוֹ יְאִיר.

לְנֶכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַדְבִּיק עֲצָמֶךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר הוּא
יִתְבַּרֵךְ מִחַיָּה וּמְהוּיָה וּמְקַיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְכֹכֵל שְׁתַּחֲדִיר
בְּעֲצָמֶךָ יְדִיעוֹת אֵלֹה, כֹּל חַיִּיךָ יִלְכוּ בְּאִפְּן אַחֵר. לְזֹאת אֵל תִּתְנַאֵשׁ
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִם תִּהְיֶה חִזְק
בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה תִּמְשֶׁךְ עֲלֶיךָ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה,
כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (מְשַׁלִּי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת"; כִּי הַכֹּל תְּלוּי
בְּאֲמוּנָה, וְלֹא־אֲמוּנָה יֵשׁ כַּח הַמְּשַׁכָּה לְהַמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יְשׁוּעוֹת
גְדוֹלוֹת. הַעֲקָר לֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־לֶפֶס, אֵף אֶחָד אֵינוֹ
יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לָךְ מְאוּמָה. עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא,
וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הָיָה טוֹב מְאֹד לִזְמַר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ
(סִפְרֵי הַמְּדוּת, אוֹת צְדִיק, חֶלֶק ב', סִימָן כ'), שְׁמֵי שְׁאוּמֵר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים,

על-ידי-זה נעשה שדוד הטבע ושדוד המערכה; אשרי מי שאינו מטעה עצמו, ובזכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה, ימשכו עליך המתקת הדינים, ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הכפל הדבר, העקר הוא הדבקות באין סוף ברוך הוא. עליך לצייר בדעתך, אשר כל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, ואין פלום רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, ואתה נמצא בתוך האור, ואז תרגיש תענוג אמתי.

ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שאדם צריך להגיע לבטול פנה, שלא ירגיש גם את עצמו, רק את האין סוף ברוך הוא, ויקים אצלו (תהלים כט, ט): "ובהיכלו פלו אומר כבוד", שישמע רק כבודו ותברך, כי מלא כל הארץ כבודו; אשרי מי שמדבק עצמו באין סוף ברוך הוא, ואז אינו מתפחד משום בריה שבועולם, ונשפע עליו שפע דקדשה.

אני יודע היטב מה שעובר עליך, לזאת כתבתי לך מכתבי זה.

ראה לאסף צדקה בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, וזה יתקן לך את הכל, כמו שכתוב (דניאל ד, כד): "וַחֲטִיף בְּצַדְקָה פָּרַק", אשרי המרבה בצדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שזה התקון הכי גדול לפגם הברית. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד): צדקה היא תקון הברית; כי פגם הברית הינו פי הוא היה צריך להשפיע בקדשה למקום שצריך להשפיע, וסלק ההשפעה משם, והמשיכה, חס ושלום, למקום אחר, על-פני התקון — על-ידי הצדקה, שעל ידה חוזר ומשפיע לשם אל הקדשה. ועל-ידי-זה נתקן הכל. וזה סובב על פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, פמוכא. אשרי מי שהולך לקבץ צדקה בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, וזה תקון נפלא מאד לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' שפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּלַק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵיד נִפְשֵׁי, נַר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נַרוּ יְאִיר.

חֲמִדַת לְבָבִי! רַק חֹזֵק וְאַמֵץ לְמַסַּר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי
יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְרֵאוּי לָךְ לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב
בְּדַעְתְּךָ, כִּי הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִבִּין
וּלְקַבֵּל הַרְמְזִים מִכָּל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים:
א', נד); כִּי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה
וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר. וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת בִּידְעָה
בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲזִי זוֹכֵה לְשִׁמְעַע קוּלוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל פְּרָט וּפְרָט
מִהַבְּרִיאָה, וְאֶפְלוּ מְדַבְּרִים שֶׁל מַה בְּכַף. וּבְפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁזוֹכֵה לְקַשְׁרָם
אֶל תּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא הָאֶרֶת שֶׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ'. כִּי
רַבְּנוּ ז"ל זָכָה לְיַחֲדָה דִּיחִידָה, כַּמּוּבָא (בְּתִי-מוֹהַר"ן, סִימָן רסז), עֵינִי
שָׁם. וְעַגְנִן יַחֲדָה דִּיחִידָה הוּא, כִּי בָּא הָאָדָם כְּבָר לְמַדְרָגָה כְּזוֹ, עַד
שֶׁאֵינּוּ יוֹדֵעַ מְשׁוּם דְּבָר וְאֵינּוּ מִבִּין וְרוֹאֵה מְשׁוּם דְּבָר, רַק אֲמַתַּת
מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא בְּטֵל וּמְבֻטָּל בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַכְּלָלִיּוֹת,
תּוֹרַת ה' תְּפִלַּת ה' מִמֶּשׁ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב); וְעַל-כֵּן
מִי שֶׁבָקִי הַיֵּטֵב בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁגִּלָּה שֶׁהֵם שְׂרָשֵׁי הַתּוֹרָה, הוּא
גַּם-כֵּן יָכוֹל לְמַצֵּא הַרְמְזִים שֶׁבְּדַבְּרוּרֵי הָעוֹלָם, כִּי הַכֹּל לְכָל מְגִלָּה
אֱלֻקוֹת (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רד, נב); וּבְאֲמַת דְּבָר זֶה עוֹד מְבֹאָר
בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּן כב), וְאִי תִימָא דְּבְדָאוּרִייתָא מְלִיל וְלֹא יִתִּיר? לֹא
אֲשַׁתְּפַח אֲתֵר לְעִילָא וְתַתָּא דְּלֹא מְלִיל מְנִיָּה וְכוּ', עֵינִי שָׁם; הֲרֵי לָךְ
יְסוּד וְשֶׁרֶשׁ דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֶפְלוּ מְלִין דְּעֵלְמָא, שֶׁבְּגֵי-אָדָם
מְדַבְּרִים, יְכוּלִים לְמַצֵּא בְּהֵם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְיַדָּאֵי מִי שֶׁמְעַמִּיק
דְּעֵתוֹ בְּזֶה, גַּר בְּעוֹלָם הַחֲרוּת מִמֶּשׁ, כִּי יוֹדֵעַ וְעַד, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל
אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא.

רלב אָשֶׁר ג' שפג בנחל

ובבאמת לא תזכה לזה, אהובי, אחי! אלא על-ידי שמוש הרבה את תלמידי חכמים האמתיים, אשר אותים כבר בזה בתכלית השלמות, שאין שלמות אחריה; כי אלו התלמידי חכמים האמתיים, הם דבוקים בו יתברך, ועל-כן כל מעשיהם הם תורה ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מב); ועל-כן אנתנו מוצאים בזהר הקדוש ובמציאות בכל הדורות, אשר כל הסודות ורזין וסתרי תורה קבלו התלמידים לא בפרוש, אלא בכלל, הינו ששמשו את רבם והתבוננו היטב במעשיהם ובמהלך חיהם, ופה ושם תפסו מהם סודות וסתרי נסתרות וכו', מה שקשה מכמה טעמים כמוסים לגלות בפרוש; כי פשהם באים לאיזה מקום, ונעשה איזה עבדא, אשר לכאורה נראה כיתיר או בטל, ומסתכלים ומעינים בזה היטב, אז מבין אחר-כך למפרע סתרי נסתרות וכו', ואיך שהכל אלקות גמור הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפו); ויש אצלי בכתב יד חבורים שלמים משיחות וספורים, אותות ומופתים, גלוי אלקות שראיתי והבנתי אצל כמה מיחידי סגלה מאנשי שלומנו האמתיים, שזכיתי לשמש אותם הרבה, ותהלה לאל, אשר בהספרים "אשר בנחל" הנדפסים, ובחלקים שעדין בכתב יד, רשמתי רבם ככלם; אשרי מי שזוכה לבלי להטעות עצמו בזה העולם כלל, רק לחפש אחריו יתברך בחפוש אחר חפוש עד שימצא אותו.

ובבאמת, חמדת לבבי! אם תרגיל עצמך לחיות באפן זה — למצא האלקות שבכל הבריאה, אזי יהיו חייך בחרות ממש, חרות מקנאה וסנאה, חרות מקטנות ודכאון הנפש, חרות משעבוד בשר ודם וכו'. כי היודע ועד, אשר הכל אלקות גמור הוא, לעולם לא יכעס ולא יקפיד, כי הלא הכל ממנו יתברך. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים על פסוק (ישעיה יב, א): "אודך ה' כי אנפת בי, ישב אפך ותנחמני" — בשני בני-אדם שעשו ביניהם לנסע למרחקים בשביל איזה משא ומתן, והיה נראה בעיניהם שירויחו רוח עצום וכו', ובאותו יום שהצרכו להפליג בספינה, נשברה לאחד רגלו, ונסע חברו, והוא לא היה יכול לנסע. והיתה דרכו להתרעם תמיד אחריו יתברך, כי חס ושלום, יש פאן עוות הדין, שחברו יתעשר עכשו

אֲשֶׁר ג' שפג בְּנַחַל רלג

והוא יִשְׂאָר בְּעֵנִיּוֹתָיו. לְיָמִים, שְׁמַע שְׁטָבְעָה הַסְּפִינָה, וַחֲבָרוּ מֵת בַּיָּם, וּכְשֶׁשָּׁמַע זֹאת, הִתְחִיל לְשַׁבַּח אֶת הַשֵּׁם יְתָבָרְךָ: "אוֹדֶה ה' כִּי אֲנַפְתָּ בִּי יָשָׁב אֶפְדָּ וַתִּנְחַמְנִי"; בְּרוּךְ הַשֵּׁם שְׁאֲנַפְתָּ בִּי, כִּי עַל-יַד־יָזָה תִּהְלָה לְאֵל, וְנִשְׂאֲרָתִי בַחַיִּים. וְכֵן בִּמְעֻשָׁה דְרָבִי עֲקִיבָא עִם הַחֲמוֹר וְהַתְרַנְגּוּל וְהַגֵּר, שְׁלֹא נִתְּנוּ לוֹ מְקוֹם לְלוּן (עֵין בְּרֻכּוֹת ס:); וְכֵן אֶצֶל נַחוּם אִישׁ גַּם זֶה (עֵין תְּעִינִית כ"א:), שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים, כָּל מָאן דְּעֵבִיד רַחֲמֵנָא לְטַב עֵבִיד, גַּם זֶה לְטוֹבָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; אֲשֶׁר מִי שְׁמַרְגְּלִי אֶת עֲצָמוֹ לְחַיּוֹת בְּאֶפְן כְּזֶה, חֲזִיו חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ, כְּאֲשֶׁר הִבְאֵתִי דְבָר זֶה בְּסִפְרִי "שְׁפַת הַנַּחַל", עַל תּוֹרַה ד', עֵינֵי שָׁם. וְהוּא מְרַגֵּשׁ תְּעִנוּג רּוּחָנִי בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי. וּבְכָל דְבָר מִמְּשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ רַק אֵלָיו יְתָבָרְךָ, בְּכָל דְבָר וְדְבָר וּבְכָל פֶּרֶט וּפְרֻט מִעֲסָקָיו. וְלִפִּי הַדְּעַת הַזֶּה, צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, אַחִי, כִּי הִכַּל בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק מְדִיק הֵיטֵב — מִי צְרִיף לְבוֹא אֵלָיךָ, וְעַם מִי אַתָּה צְרִיף לְהַפְגֵּשׁ, וְעַם מִי אַתָּה צְרִיף לְדַבֵּר. וְעַל-כֵּן אֵל יִחְלַשׁ לְבָבךָ וְדַעְתָּךְ, כִּי לֹא בָּאִים הַרְבֵּה וְכוּ', כִּי הִכַּל לְפִי שְׂרָשׁ הַנְּשָׁמוֹת, וְעַל-כֵּן אֵין לְהִתְקַנָּא בְּאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי בְּכָל נְשָׁמָה תְּלוּיּוֹת בָּהּ עוֹד נְשָׁמוֹת, וּבְנְשָׁמָה זֹה תְּלוּיּוֹת עוֹד נְשָׁמוֹת וְכוּ', כִּי הוּא דְגַמַּת אֵילָן גְּדוֹל עִם עֲנָפִים הַרְבֵּה, וּמְכַל עֲנָף יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ עוֹד עֲנָפִים גְּדוֹלִים וּקְטָנִים, וְלְכֻלָּם צוּמְחִים עָלִים עַד אֵין מְסָפֵר, כְּמוֹ-כֵן בְּנְשָׁמוֹת יֵשׁ גּוּפָא דְאֵילָנָא וְעֲנָפֵי הָאֵילָן, וּמִהָעֲנָפִים בְּעֲצָמָם יוֹצְאִים עוֹד עֲנָפִים, וְעֲנָפִים לְעֲנָפִים עַד אֵין מְסָפֵר כָּלֵל וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵין לְהִתְקַנָּא בְּחֻבְרוֹ, שְׁאֶצְלוּ יֵשׁ יוֹתֵר אֲנָשִׁים אוֹ פְחוֹת, כִּי הִכַּל בְּחֻשְׁבוֹן מְדִיק הֵיטֵב. וְעֵינֵינִי הוּא רַק לְמַסֵּר אֶת עֲצָמִינוּ אֵלָיו יְתָבָרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְלְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמִינוּ הָאֵרֶת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתָבָרְךָ הַמְּאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יְחֻזְקָאֵל מַג, ב): "וְהָאֵרֶץ הָאִירָה מִכְּבֹדוֹ" וְגו'.

וּמַחֲמַת טְרֻדוֹתֵי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' שפד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

חמדת לבבי! אבקש אותך מאוד מאוד לא להיות בכעס ובקפידות, חס ושלום, חס ושלום, אשר מאוד מאוד החמירו על זה חכמינו הקדושים. וראה להרגיל עצמך במדת הסבלנות, אשר היא העקרית בחיים. ובפרט מי שפגם בבירתו, הוא עלול ביותר, שיבוא תמיד לידי כעס וקפידות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רמט); ועל-פן מי שיודע שקלקל בבירתו, הוא צריך ביותר להרגיל עצמו במדת אריכות אפים, לא לכעס ולהקפיד כלל, יהיה איך שיהיה. ומובא בתקונים (תקון כ"ב): "מי' י'עלה' ל'נו' ה'שמימה" — ראשי תבות מ'ל'ה, וסופי תבות: ה'נ'ה, ובוודאי מאן דמשקר בבירת מילה, אסתלק מגיה ה'נ'ה, ושריא עליה שטן, דאיהו אל אחר חינוי שריא באתר דה'נ'ה מלגאו, וסם המות שריא באתר דשד"י מלבר וכו', עין שם; הינו כי באמת האדם צריך להרגיל עצמו להיות תמיד דבוק בו יתברך בדבקות אמת, ותמיד יכניס את אמתת מציאותו בתוך מחו ודעתו, עד שענינו לא תראינה רק אלקותו יתברך ואזנינו לא תשמענה רק את קולו יתברך, ואפו לא יריח, רק את אורו יתברך, ופיו לא ידבר רק עמו יתברך, ואז כשהאדם אוחדו בדרגא זו, אזי הוא מלא עם אלקות מלגאו ומלבר, הינו האלקות שורה בתוכו, וכל מה שרק נכנס בו נתהפך לאלקות. ומלבר — הינו שרואה את אלקותו יתברך המחיה ומנהיה ומקיימת את כל פרטי הבריאה, אשר באמת זו נקראת עלית שמים שעולה למרום ונהיה על דרך שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, סימן א') בענין הסתכלות על השכל שיש בכל דבר, שזה נקרא שמש (שהוא בחינת שמים פדוע), ולהמשיכה גם בבחינת לבנה (שהיא בחינת ארץ פדוע), הינו להביא רוחניות אלקות בתוך זה העולם, שאז הוא יחודא שלים בין זעיר אנפין לנוקביה, ה'נ'ה אדנ"י, בסוד: לתקן

אֲשֶׁר ג' שפד בנחל רלה

עולם במלכות שד"ן]. אך כל זה הוא רק על-ידי שמירת הברית, שאז דיקא יכול להגיע אל מדרגה זו. ועל-פן "מי" יעלה לנו השמיעה, ראשי תבות: מילה, וסופי תבות: הנו"ה; מי יכול לעלות השמיעה, הינו להמשיך את השמים כאן בארץ הגשמית, להרגיש גם בה אלקות? זה זוכים רק על-ידי שמירת הברית, שאז דיקא יאיר בו שם הנו"ה. ועל-פן כשמאיר באדם תמיד שמו יתברך, אזי נתגרש אל אחר, כי על-ידי שם שד"ן בורחות הקלפות. ועל-פן נכתב על מזוזה, כי המזוזה סודה התקשרות בין הפנימיות לבין החיצוניות (עין לקוטי-הלכות, פקדון, הלכה ד), ועל-פן אמרו בתקונים (ס) :: מזונות דא איהו: זו מות; על-ידי בחינת מזוזה, בורחת ממנו המיתה; כי באמת מי שזוכה להגיע אל מדרגה זו, להרגיש תמיד את נעם זיו חיות אלקותו יתברך, אדם כזה כבר אינו בגדר מת, כי הוא חי לעולם, מאחר שנקלל לגמרי בו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), אשר בזה פרשתי פעם את הפסוק (דברים לב): "כי אשא אל שמים ידי, ואמרתי חי אנכי לעולם"; אם אדם מגביה תמיד ידיו לשמים, ומוסר עצמו לגמרי אליו יתברך, ויודע ועד, כי הכל לכל אלקות גמור הוא, אזי חי לעולם; ותכף-ומיד כשאדם נקלל בו יתברך, כבר לא יכעס ולא יקפיד כלל. כי הלא הכל ממנו יתברך. ואם-כן מה אכפת לי מה שנה אומר או מה שנה רוצה, אשר כל זה הוא בחינת מדת השתוות, כי לא אכפת לו כלל אם משבחים לו, או אם מגנים אותו וכו'. ועל-פן, חמדת לבבי! ראה וגם ראה והתבונן היטב מה נעשה עמך בעתים הללו. תהלה לאל, יש לך פלים טובים, וברוך הוא יתברך, שיש לך תהלה לאל, הצלחה רבה וכו', ובלי שום ספק אצלי, כי הסמ"ך-מ"ם רודף אחריך מרב קנאתו בך, כי אתה עצמך בהצלחה מרבה בהפצת מעינות החכמה חוצה. ועכשו נפלת במקום שנפלת וכו', עד שיש סכנה לבריאותך לגמרי, שלא תשתגע, חס ושלום, חס ושלום; על-פן אבקשך מאד מאד, בלך מדרך זו שלקחת לעצמך. ובכלל אין כדאי לך לעמד על הרחוב ולקבץ נדבות, כי אין בזה שום עבודה. ואם כי רצית לתקן את פגמך וכו', על-ידי בזיונות, תאמין לי, כי כבר סבלת בזיונות די והותר וכו'. ועכשו הוא רק חלול שמו

רלו אֲשֶׁר ג' שפד בַּנְחַל

שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וּבִפְרָט שֶׁכֵּל אֶחָד יוֹדֵעַ, שֵׁישׁ לָךְ שִׁיכוֹת עִמִּי, וְעַל-כֵּן אֹמְרִים: רְאוּ גְדוּלִים שֶׁגִּדְלַתִּי; וּכְבֹר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻחוֹת יו:): "בְּרַחוּבוֹתֵינוּ" — שְׁלֹא יֵהָא לָנוּ בֵּן אוֹ תַלְמִיד שֶׁמִּקְדִּיחַ תִּבְשִׁילוֹ בְּרַבִּים, עֵינֵי שָׁם; וּבִבְּאֻמַּת מִימְרָא זוֹ נֶאֱמָרָה עָלֶיךָ בְּיוֹתֵר, אַתָּה עוֹמֵד בְּרַחוּבוֹת וּמִקְדִּיחַ תִּבְשִׁיל בְּרַבִּים, אַתָּה אוֹמֵר בְּשֵׁמי דְּבָרִים שְׁלֹא הִיוּ וְלֹא נִבְרָאוּ, אֲלֵא סַתָּם דְּמִיּוֹנוֹת וְכוּ', וּבְגִי-אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁאֲנִי אֲמַרְתִּי זֹאת, וְיוֹצֵא מִזֶּה חֲלוּל ה' וְחֲלוּל שְׁמוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם.

אָחִי, אָחִי! הֲלֵא דְבַרְתִּי וְסַפַּרְתִּי עִמָּךְ הַרְבֵּה זֶה יָמִים וְשָׁנִים, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, אֵינִי לִי שׁוֹם שִׁיכוֹת עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, מֵהֵיכִי תִיתִי בָּא אֵלַי בְּחוּר אוֹ אֲבָרָה, אֲנִי מְדַבֵּר עִמוֹ מִרַבְּנוּ ז"ל וּמִחֲזִקוֹ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בְּעֵצָם אֵינִי לִי שׁוֹם שִׁיכוֹת אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לָךְ לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר בְּשֵׁמי דְּבָרִים שְׁלֹא הִיוּ וְלֹא נִבְרָאוּ, וּמַעוֹלָם לֹא דְבַרְתִּי וְאֲמַרְתִּי דְּבָרִים כְּאֵלוֹ.

חוּס וְרַחֵם עַל עֲצָמָךְ, חֲזֹר בָּךְ, חֲזֹר בָּךְ! הֲלֵא אִם לֹא תִרְחַם עַל עֲצָמָךְ, לְבִסוּף תִּשְׁתַּגַּע. וּבִבְּאֻמַּת בְּקִשְׁתִּי אוֹתָךְ כְּבֹר כַּמָּה פְּעָמִים לְהִיּוֹת רְגִיל בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּפִה לְבַד, גַּם-כֵּן מִזְכֶּכֶת וּמְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם, וּמַעֲלֵהוּ עַד אֵינִי סוּף. וּמֵה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נִקְרְאת בְּחִינַת וְא"ו, שֶׁהִיא צוּרַת מִקָּל, הַמְּשַׁבֵּר וּמְכַנִּיעַ אֶת הַיֵּצֶר הָרָע שֶׁעוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם מְשַׁנֵּעַ מִמֶּשׁ, זֶה סוֹכֵב וְהוֹלֵךְ בְּיוֹתֵר עַל שֶׁשֶׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה. כִּי יֵשׁ בְּכַח לִמּוּד וְאֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל אֶת הַיֵּצֶר הָרָע, שֶׁמְכַנֵּס בְּאָדָם רוּחַ שְׁטוּת. וּבִבְּאֻמַּת, צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי כָּל אֶחָד שֵׁישׁ בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, בְּיָדוּעַ שֶׁנִּכְשַׁל בְּעִבְרוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה ג): אֵינִי אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֵא אִם-כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; וּבְזֶה שֶׁאָדָם כּוֹעֵס וּמִקְפִּיד עַל כָּל אֶחָד שֶׁאוֹמֵר לוֹ מִשְׁהוּ, בְּזֶה בְּעֵצְמוֹ מְסַלֵּק אֶת חֲכָמְתוֹ וְיָדַעְתּוֹ, כִּי כָּל הַכּוֹעֵס — חֲכָמְתוֹ מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים טו:); וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּכַעַס וּבִקְפִידוֹת כְּשֶׁאֶחָד אוֹמֵר לָךְ אֵיזָה דְּבַר? בִּבְּאֻמַּת צָרִיךְ הָאָדָם לְבַטֵּל אֶת עֲצְמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִהְיֶה אֲכַפַּת לִיָּה

אֲשֶׁר ג' שפד בַּנְחָל רלו

כָּלֵל מֵה שְׂאֵחַר אוֹמֵר עֲלָיו, יִהְיֶה בְּטֵל וּמִבְטָל בּו יִתְבַּרֵךְ, עַד שְׂכֻשֵׁהֶלָה מְדַבֵּר, הוּא מְדַבֵּר אֶל הַקִּיר וְלֹא אֵלָיֶךָ. וְעַל־כֵּן כָּלֵךְ מְדַרְכֵךְ הַרְעָה שְׁלֻקְחָתָ עַל עֲצָמֶךָ, וְחוּס וְרַחֵם עַל יָמֵי נְעוּרֶיךָ. אָנִי יוֹדֵעַ וּמִבִּין בְּאֵמֶת מֵה שְׂעוּבֵר עֲלֶיךָ, וְאִיךָ תִּיַּיֵךְ מְרוּרִים כַּמּוֹת מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, עַד שְׁנִתְיָאֲשַׁתְּ לְגַמְרֵי מַחֲיֶיךָ, וּכְבָר לֹא אֲכַפֵּת לָךְ וְכו', אֲדַרְבֵּה דִיקָא בְּעֵת כְּזֹאת אַתָּה יְכוֹל לְהַכְלִיל בּו יִתְבַּרֵךְ בְּאֵמֶת. כַּמְאָמְרָם ו'ל (תְּמִיד לִב:): הַרוּצָה שְׂיִחְיֶה — יָמוּת, וְהַרוּצָה שְׂיָמוּת — יִחְיֶה; הַעֲקֵר לְבַטָל עֲצָמוֹ כְּמַת מְזֵה הָעוֹלָם, וְאִזּוּ דִיקָא יִחְיֶה חַיִּים נְצַחִים וְכו'.

וּבְאֵמֶת כָּל הָעֻנִין הַזֶּה שֶׁל לַחֲפֵשׁ פְּרִסוּם, הוּא דְמִיּוֹן גְּדוֹל, וְרַק מִכִּיָּא אַחֲר־כֵּךְ לִיְדֵי אַכְזָבוֹת גְּדוֹלוֹת. "וּכְלָל זֶה תִּנְקֹט בְּיָדֶךָ, וְדַבֵּר זֶה צְרִיכִים בְּיֹתֵר לִידַע אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, הַמְקַרְבִּים בְּאֵמֶת אֶל רַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר אִם נִמְצָא אֵיזָה אִישׁ שְׂמֵלְבִישׁ עֲצָמוֹ בְּלִבוֹשׁ מְשֻׁנָּה וְכו', צְרִיךְ לִידַע, שְׂמֵדַת הַגְּאוּת טְמוּנָה בּו, כִּי עוֹשֶׂה זֹאת, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה נֶכֶד וּמְפָרָס בְּעוֹלָם. וְאִךָ שְׂאוּמְרִים עַל זֶה כָּל מִינֵי פְרוּשִׁים וְכו', הַכֵּל הַכֵּל וְרַעוּת רִיחַ וְדְמִיּוֹן, רַק מֵדַת הַגְּאוּת בּו, וְרוּצָה פְּרִסוּם". וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּשָׁנִים הָאֲחֻרוֹנוֹת נִכְנָסָה גַם בִּינֵינוּ קְלָפָה זֹ, אֲשֶׁר יֵשׁ כְּבָר מִזְמַן בְּרַחוּב, שְׂמֵתִלְבָּשִׁים עֲצָמָם בְּלִבוֹשׁ כְּזֶה שְׂיִהְיֶה מְשֻׁנָּה וְכו', וְעַל־יְדֵי־זֶה רוּצִים לְהַתְּפָרָס. וּבְאֵמֶת הוּא שְׂגַעוֹן הַנוּבַע מִגְּאוּת טְמוּנָה, שְׂהָאָדָם רוּצָה בְּאֵמֶת לְהַתְּפָרָס בְּעוֹלָם.

כִּי בְּאֵמֶת אִישׁ כֶּשֶׁר וְעוֹבֵד ה' אֲמֵתִי, הַדְּבוּק בּו יִתְבַּרֵךְ בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וְרוּאָה מְרֵאוֹת וְחֻזְיוֹנוֹת וְכו', וּמְטִיל בְּעוֹלָמוֹת כַּמְטִיל בְּגֵן נְהַדָר, וְדְבוּק בְּאוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת נִפְלְאָה, וּמִלְאָכֵי מַעֲלָה מְצוּיִים אֲצִלוֹ וְכו', הוּא נִחְבָּא אֶל הַפְּלִים, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה יוֹדַעַת מִמֶּנּוּ, אֲדַרְבֵּה, מִסְתִּיר עֲצָמוֹ בְּהַסְתֵּר בְּתוֹךְ הַסְתֵּר, וּמִתְנַהֵג בְּאִפְּן הַכִּי פְּשוּט, עַל שְׂלֹא יַעֲלֶה עַל דַּעַת שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי אָדָם זֶה יִצְיָכָא בְּאַרְעָא וּגְיּוּרָא בְּשָׁמַי שְׂמַיָּא (עְרוּבִין ט); וּבְקִי בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, נִגְלָה וְנִסְתָּר,

רַלַח אֲשֶׁר ג' שפד בַּנְחַל

מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּמַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה, שִׁיחֹת בְּנֵי-אָדָם, שִׁיחֹת חַיֹּת וְעוֹפוֹת, שִׁיחֹת, רְמָזִים וְתַנּוּעוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עַל דַּעַת שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי אָדָם כְּזֶה הוּא בְּאֵמֶת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכנ"ל, וּמַעֲשֵׂיו הֵם פְּלִיאוֹת לְמִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל אַחֲרָיו וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! כִּלְךָ מִדְּרָךְ הַמְרָה שְׂבַחְתָּ לְעֶצְמָךְ, כִּי זֶה לֹא יִבְיָאֵךְ אֶל שׁוֹם מְקוֹם, רַק אֶל בֵּית מְשֻׁעָעִים וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן. הַדְּבָק עֶצְמָךְ בְּרַבְּנוּ ז"ל וּבַתּוֹרָתוֹ, וְתִקְּוִים כָּל מַה שֶׁאוֹמֵר, כִּי רַק זֶה נִקְרָא 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד' אֲמַתִּי, וְתִצִּית רַק אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְשִׁמַּע בְּקוּלוֹ, שֶׁהוּא קוֹל הַחֲכָם (עֵינֵי שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן סו), וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים. אֲקוּיָה לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא תִזְרַק אֶת דְּבָרֵי אַחֲרֵי גִנְיָה, חוּס וְרַחֵם עָלֶיךָ, וְאֵל תַּחַפֵּשׂ אַחַר פְּרִסוּם, כִּי מִי שֶׁהוּא דְבוּק בְּאֵמֶת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶהוּ יוֹתֵר טוֹב מִכָּל מִינֵי פְּרִסוּמִים שְׂבַעוּלָם, וְאִם הִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ רוֹצֶה מְטַעְמִים הַכְּמוּסִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שִׁיתְפָּרְסֵם הָאָדָם, אִזִּי מִמִּילָא יִתְפָּרְסֵם, אֵף שִׁיתַּחֲבֵּא. כְּמֵאֲמָרֵם ז"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ח', סִימָן ג'): אֲפֹלוּ יֵשֵׁב אָדָם וַיִּלְמַד תּוֹרָה בְּקֶרֶן זְוִית, אֲנִי מֵרָאהוּ לְבְרִיּוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן, כְּשֶׁאֵין בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהָאָדָם הַזֶּה יִתְפָּרְסֵם, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוּלָם, אֵף שֶׁיַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי טַעֲדָקֵי שְׂבַעוּלָם.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! כִּלְךָ מִדְּבָר זֶה שְׂבַחְתָּ לְעֶצְמָךְ, וַחֲזוּר בְּךָ וַחֲזוּר בְּךָ, וּבֵא שֵׁב בְּבֵית מִדְּרָשְׁנוּ, וְהִתְמַד מְאֹד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת וְכֵן גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ, מִדְּרָשׁ, זֶהר הַקְּדוֹשׁ וְתַקּוּנִים וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְרָאה לְעֹזוֹר לִי בְּעִרְיַכַת הַסְּפָרִים. וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּקִיץ, שָׁחַם הַיּוֹם בּוֹעֵר בַּחוּץ כְּתַנּוּר, וְתַהֲלֶה לְאֵל, בְּבֵית מִדְּרָשְׁנוּ נְעִים לְשַׁבַּת (כִּי הַמְּזוּג אֲוִיר עוֹבֵד שָׁם כָּל הַיּוֹם), מִמֶּשׁ כְּגוֹן-עֵדֶן הַתַּחֲתוֹן, וְיוֹשְׁבֵים וְלוֹמְדִים, וּמְדַבְּרִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית וְכוּ', בֵּא תְּבֵא בְּשִׁמְחָה. וְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוֹר לָךְ וַיִּקְרַר אֶת הָאֵשׁ שְׂבוּעֶרַת בְּךָ וְכוּ', וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל יְשׁוּבַת הַדַּעַת אֲמַתִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה וּבְכָלֵב וְנִפְשׁ חֲפָצָה...

אֲשֶׁר ג' שפה
בְּנַחַל רלט
ג' שפה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בלק ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב יִרְדְּפוּ לִידֵיד נַפְשֵׁי, גַר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְלָתִי. חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, שְׁנַתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
חֲלָקֶךָ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וּתְהִלָּה לְאֵל, אַתָּה עוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת
הַחֲכָמָה חוֹצָה, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ לְמַצְנוֹת זְכוּת הַרְבִּים, וְלַעֲזוֹר גַּם
לְאַחֵרִים לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי עַקֵּר הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם
הוּא רַק לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, עַד שֶׁלֹּא
יִהְיֶה לְפָנֶי מְרָאֵה עֵינָיו וְאֲזַנָּיו וְחֻטְמוֹ וְכוּ' וְכוּ', רַק אֲמַתַּת אֱלֹקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהַיָּה וּמְקַיְמָת בְּכָל עֵת וְרָגַע וְדָקָה אֵת כָּל הַבְּרִיָּאָה
בְּלָה, כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְצֻוֹת, הַכֹּל לְהַבִּיא אֵת הָאָדָם אֶל גְּלוּי הַאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, הָאֵרֶת זֵיו וְנַעַם אֲמַתָּתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֵךְ מִחֲמַת שֶׁהָאָדָם מְסַבֵּב
בְּתִלְאוֹת רַבּוֹת, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם כַּמָּה וְכַמָּה פְּגַעֵי
וְטִרְדוֹת הַזְּמַן וְכוּ', וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שׁוֹכְחִים מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹלַח אֵלֵינוּ צַדִּיקִים,
הַמְּחִיִּים וּמְקַיְמִים אֵת הָעוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי גְדֹל עֲבוֹדָתָם וּדְבָקוֹתָם בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, מִמְּשִׁיכִים אֵת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִיֶּהֱן
הַצַּדִּיקִים וְאֲשֶׁרִי הַדְּבָקִים בָּהֶם, כִּי עַל יָדָם גַּם-כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם
מִהָאֹר וְהַזֵּיו וְהַחִיּוֹת הַזֶּה, הֵינּוּ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ
הַדְּבָקִים בְּאֲמַת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, עוֹבְדִים אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֲמַת
וּבְתַמִּים, עַד שֶׁנִּזְדַּכְּתָּ חֲמַרְיֹתָם הָעֵבֶה וּדְבָקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדְבָקוֹת
אֲמַת, וְהֵם מִתְבּוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ רַב הַיּוֹם וְרוֹב הַלֵּילָה בְּדְבָקוֹת
וּבְיַחְוָדִים קְדוּשִׁים וְכוּ', וְעַל-כֵּן גַּם מִי שֶׁמִּתְחַבֵּר עִמָּהֶם וְנִעֲשֶׂה חֶבֶר
לָהֶם, נִמְשָׁכֵת גַּם עֲלָיו הָאָרֶה עֲצוּמָה, עַד שֶׁמִּשְׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ
בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ, אֵךְ מֵאַחַר שֶׁהַעֲנִין הַנוֹרָא וְהַנְּשָׁגֵב הַזֶּה —
לְהַמְשִׁיךְ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם קָשָׁה וְכָבֵד לְהַכְנִיס בְּעוֹלָם,
וּבִפְרָטִיּוֹת אֲצֵל אֵלוֹ הַיְרֻדִים וְהַנְּפוּלִים וְהַמְשַׁלְכִים וְהַכְּלוּאִים בְּרִשְׁת
הַתְּאוֹוֹת וְהַחֲשָׁךְ וְכוּ' וְכוּ', אִי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר עִמָּהֶם יֵשֶׁר (עֵין

רמ אֲשֶׁר ג' שפה בנחל

לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צא); וצריכים לסבב עמָהם בסבוכים וצמצומים שונים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'); וגם כְּדֵי שְׁלֵא יִזְיֵק לוֹ תַכְּף־וּמִיד הָאוֹר הַגָּדוֹל (עין שם, סימן ס'); וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְחַבֵּר כָּל מִינֵי סְפָרִים חֲדָשִׁים, שֶׁהֵם כְּלִים קָלִים וְנוֹחִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּהֶאֱרָה עֲצוּמָה וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת הַמְּכַתְּבִים שֶׁבְחַלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", שֶׁהֵם סוֹכְבִים, אֵיךְ לְהָאִיר בְּכָל אֶחָד אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְהוֹצִיא אוֹ מֵהַחֹשֶׁךְ וְהָרַע שֶׁנִּלְכַּד בָּהֶם וְכוּ'. וְעַל־כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכֶּה לְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", אֲשֶׁר בְּאַמַּת סְפָרִים אֱלוֹ עֲשׂוּ פְעֻלוֹת גְּדוּלוֹת בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כֹּאֲשֶׁר אֲנִי מְקַבֵּל יוֹם יוֹם הַמּוֹן מְכַתְּבִים מִכָּל מִינֵי סוּגֵי בַחֲוָרִים מִיְשִׁיבוֹת רַבּוֹת, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד שׁוֹפֵךְ שָׁם אֶת לְבוֹ הַמֶּר מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', וְעַל־כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים לְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְלְהַפְיָצֵם בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים. וְאֵף שְׁאִין רוֹאִים תַכְּף־וּמִיד אֶת הַפְעֻלוֹת וְכוּ', אֲבָל סוּף כָּל סוּף עוֹשִׂים פְעֻלָּה טוֹבָה, כֹּאֲשֶׁר הוֹכִיחָה הַמְצִיאוֹת.

וְעַל־כֵּן אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵי חֲלָקֶךָ, שְׁזָכִיתָ כְּבוֹד לְהִדְפִּיס חֲלָקֵי א' וְחֲלָקֵי ט' וְחֲלָקֵי י', וּפְהוּ תִקְבַּל רְצוֹנָךְ חֲלָקֵי י"ב, גַּם קוֹנְטֵרַס "עֵינֵי רוֹאָה", שֶׁנִּדְפְּסוּ כָּאֵן עַל־יְדֵי כַּמָּה אַבְרָכִים, וּמִי יִתֵּן שְׁגַם אֶתְּהָ תִדְפִּיסוּ שָׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט עַכְשָׁו, אֲשֶׁר חֵם הַיּוֹם בּוֹעֵר וְהַפְרִיצוֹת וְכוּ' עוֹשִׂים פְּרָצוֹת בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַקּוֹנְטֵרַס הַזֶּה הוּא, תְּהִלָּה לְאֵל, עֲנִינֵן נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, וְעַל־כֵּן תִּדְפִּיסוּ בְּפוֹרְמַט קָטָן, כְּמוֹ שֶׁהִדְפַּסְתָּ הַסֵּפֶר "בְּרִית שְׁלוֹם". וְלִמְעַן הַשֵּׁם אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, כִּי צְרִיכִים כָּל מִינֵי סְפָרִים, אֶחָד מִתְעוֹרֵר מִסֵּפֶר הַמְדַבֵּר מִשְׁמִירַת הַזְּמַן, וְאֶחָד נִתְעוֹרֵר מִמִּדַּת הַשְּׂמִחָה, וְאֶחָד מִתְעוֹרֵר מִפְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", וְאֶחָד מִתְעוֹרֵר מִמְּכַתְּבֵי, כָּל אֶחָד מִתְעוֹרֵר בְּאַפְּן אַחֵר, וְאֶפְלוּ הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ פַּעַם מְאִיר לוֹ סֵפֶר זֶה, וּפַעַם מְאִיר לוֹ סֵפֶר אַחֵר, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִדְפִּיס כָּל הַסְפָּרִים, וּבְקָרוֹב נִשְׁלַח לְךָ סְכוּם הַגּוֹן לְהִדְפָּסָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ג' שפּו בְּנַחַל רמא

ג' שפּו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי נַפְשִׁי, גַּר
לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה פְּעַמִּים, וְגַם אֶתְמוּל קִבְּלָתִי דְרִישַׁת
שְׁלוֹם מִהִבְחוֹר ... גַּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רְאוּי לְךָ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, חֲבָלִים נִפְּלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים,
”אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֻלְקָנוּ וּמֵה נַעִים גּוֹרְלָנוּ”, (עַם נְגוּנוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנִי”ת
ו”ל), וּבִפְרָט אַתָּה, יְדִידֵי הַיָּקָר, שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הַרְבִּים
בְּהַדְפָּסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבָּנוּ ו”ל, וְאַתָּה זוֹכָה לְהִיּוֹת שֶׁמֶשׁ אֶצֶל רַבָּנוּ
ו”ל, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר לְךָ אֶת גְּדֹל עֶצֶם זְכוּתְךָ הַגְּדוֹלָה, כִּי מַעֲלַת
הַמְּזוּכָה אֶת הַרְבִּים — אֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי הִיא מְשַׁנָּה אֶת בְּחִירַת
הָאָדָם לְגַמְרֵי, מִקֵּדָם הִיָּה הָאָדָם מְשַׁקֵּעַ בְּזִהְמַת תְּאוּוֹתָיו הַמְּרוּת
וְכוֹ, וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁזָּכָה לְמִצְאָ סֵפֶר אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבָּנוּ ו”ל, וְנִתְעוֹרַר
עַל-יְדֵי-זֶה בְּתוֹשׁוּבָה, הוּא מִתְחִיל לְדַבֵּר כְּכֹר עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וְרָגִיל
לְטִיל עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן מִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְעוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ שְׁעוֹר בְּמִקְרָא וּמִשְׁנָה וּגְמָרָא וּמְדַרְשׁ שְׁלַחַן עָרוּף,
זֶהר וְתִקּוּנִים וְסִפְרֵי רַבָּנוּ ו”ל, וּבְמִשְׁךָ הַזְּמַן זוֹכָה לְסִימָם פְּעַם אַחַר
פְּעַם, וְכֵן לְאֵט לְאֵט מְשַׁנָּה אֶת הַנְּהַגוֹת בֵּיתוֹ מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה,
וּמִתְנַהֵג עַל-פִּי שְׁלַחַן עָרוּף, וְכֵן הַחַיִּים שְׁלוֹ מְשַׁתַּנֵּים לְגַמְרֵי, אֲשֶׁר
מִקֵּדָם הִיָּה מַחוּ וּמִחֻשְׁבָּתוֹ מְלֵא הַרְהוּרִים מְגִנִּים וּמִתְעַבִּים, רַחֲמֵנָא
לְצֻלֵן וְכוֹ, וְאַחַר הַהִתְקַרְבוּת הָאֲמִתִּית אֶל רַבָּנוּ ו”ל, אִם אֵינוּ מְטַעֵה
אֶת עַצְמוֹ, מִתְחִיל לְהֵאִיר מַחוּ בְּהֵאָרָה וּכְזוֹ עֲצוּם, וְהוּא דְּבוּק בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת, אֲשֶׁר אֵין אֶחָד יְכוּל לְסַפֵּר לְחֻבְרוֹ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ
רַבָּנוּ ו”ל (שִׁיחוֹת-הַר”ן, סִימָן א') אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קְלָה, ה): ”כִּי אָנִי
יְדַעְתִּי”, ”אָנִי דִּיקָא, כִּי הֵהָאָרָה הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר אֶחָד לְחֻבְרוֹ
כָּלֵל. וְכָל זֶה עַל-יְדֵי גְרִימַת סֵפֶר אֶחָד שְׁבָא אֶל מִישָׁהוּ, וְהוּא
הַסֵּתֶפֶל עֲלָיו בְּעֵין אֲמַת וְכוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְמָה שְׁזָכָה.

רמב אָשֶׁר ג' שפּו בַּנְחָל

וּבְאֵמַת אֶפְלוּ נִרְצָה לְהִרְחִיב מְאוֹת וְאֲלָפִים עַמּוּדִים מִמַּעַלְת
הַדְּפֶסֶת וְהַפְצַת דְּבָרֵי וְדַעַת רַבְּנּוּ ו"ל — לֹא נוֹכַל, כִּי עַל זֶה בְּעֶצְמוֹ
נֹאמַר פְּסוּק הַנ"ל, וּפְרוּשׁוֹ הַנ"ל: "כִּי 'אֲנִי' יְדַעְתִּי", 'אֲנִי' דִּיקָא, כָּל
אֶחָד כְּפּוּם מַה דְּמַשְׁעַר בְּלִבֵּיהּ גְּדַלְתּוּ שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל, אֲשֶׁר בְּהַתְּגַלּוּת
דַּעְתּוֹ דִּיקָא תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה, וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁעוֹזֵר לְהַפִּיץ דַּעְתּוֹ
בְּעוֹלָם וּלְגַלּוּת עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוּת, הוּא מְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה.

וְעַל-כֵּן הַחוּב מְנַח עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שִׁיתְּנוּ
יָד וְכַתֵּף לְעוֹר בְּהַפְצַת הַמַּעֲיָנוֹת חוּצָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שְׁזָכָה לְהַתְּקַרֵּב
אֶל דַּעַת רַבְּנּוּ ו"ל עַל-יְדֵי אֵיזָה סֵפֶר מְסַפְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְכֵן מִי שֵׁישׁ
לוֹ חֲזוּק עֲצוּם מֵאֵיזָה סֵפֶר מְסַפְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, עָלָיו מְנַח הַחוּב
וְהַיָּשׁוּר וְהַנְּמוּס לְהַפִּיץ בְּיוֹתֵר אֶת סֵפֶר זֶה, כִּי הֲלֹא מְהִיּוֹת טוֹב אֵל
תְּמַנֵּעַ טוֹב מִבְּעָלָיו, וְדַרְךְ הַטוֹב לְהִיטִיב, אַתָּה מְקַבֵּל חַיּוֹת מְסַפֵּר
זֶה, וּמְהַפֵּךְ אֶת הַמַּח וְהַבְּחִירָה שְׁלָךְ, וְכָל דַּרְכֶּךָ בַּחַיִּים נִשְׁתַּנָּה
כָּל-כֶּף מִהַפּוּף אֶל הַהַפּוּף. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַדְּפִיס וְלְהַפִּיץ אֶת סֵפֶר
זֶה. וְדַבֵּר זֶה נוֹגֵעַ לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּלִי שׁוּם יוֹצֵא מִהַכֹּלֵל,
אִךְ מַה נַּעֲשֶׂה? שְׂגָם עַל זֶה יֵשׁ בְּחִירָה וְהַתְּרַשְׁלוּת. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר
שְׁזָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכַסּוּפִים כֹּה עֲצוּמִים לְהַדְּפִיסָה
וְהַפְּצָה, עָלֶיךָ לְהִיּוֹת שְׂמַח וְטוֹב לֵב תְּמִיד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ עַד מְאֹד, וּמִי יִתֵּן שְׁתִּזְכָּה לְהַדְּפִיס אֶת כָּל חֻלְקֵי
"אֲשֶׁר בַּנְּחָל" מְדֵי שָׁנָה בְּשָׁנָה, וְלְהַפִּיץ בֵּין עַמְּנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
וּבַפְּרָטִיּוֹת אַחִינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים, שֶׁהֵם אֲנָשִׁים יִשְׂרָיִם
וְתַמִּימִים עַד מְאֹד מְאֹד, וְדַעַת רַבְּנּוּ ו"ל נִקְלָטָה בְּיוֹתֵר בְּאִישׁ תָּם,
כִּי עִם חֻכְמוֹת אֵין לְאָדָם שׁוּם שְׂיָכוֹת אֶל רַבְּנּוּ ו"ל, כִּי הַתְּמִימוֹת
וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּ.

וְתַדַּע, אֶהְיֶיב, אַחִי! כִּי בְּזָכוֹת שְׁתִּזְכָּה לְהַדְּפִיס אֶפְלוּ רַק חֻלְקֵי
אֶחָד מְסַפֵּר "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", תִּזְכָּה, אִם יִרְצָה הַשֵּׁם, לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן
רַבְּנּוּ ו"ל, וְתִזְכָּה לְמַצֵּא אֶת זְוִוּגָךְ. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִמְלֵא כָּל מְשָׁאֲלוֹת
לְבָב לְטוֹבָה, כִּי חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחָל" כְּבָר הִכְנִיסוּ הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה
בְּהַמוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְזָכוּ לְהִיּוֹת נַעֲשִׂים בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה אֲמַתִּיִּים,

אֲשֶׁר ג' שפז בנחל רמג

ורבם ככלם מהחברים שאליהם נכתבו המכתבים, תהלה לאל, זכו להיות בציון רבנו ז"ל, וזכו ככר להתחנן, תהלה לאל, ומה גם שזכו לסים ארבעה חלקי שלחן ערוך וש"ס ומדרש רבה, וששה סדרי משנה כמה וכמה פעמים, ובפרט "לקוטי מוהר"ן" ו"לקוטי הלכות", ומתבודדים בכל יום ויום, וקמים בכל לילה לחצות וכו'.
נדבר זה איננו גזמא כלל, כאשר יעידו כל החברים היקרים. ועל-כן ראה להזדרז להדפיס על-כל-פנים חלק אחד או לעזר להפיצם בין אחינו הספרדים, השם יאריך ימיהם ושנותיהם, אז תראה נפלאות, והשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו יתברך, שנוזקה להפיץ מעיינותיו חוצה, עד שכל בית ישראל יזכו להתקרב אליו יתברך באמת ובתמים כל הימים.

הדורש שלומך...

חמדת לבבי! תאמין לי כי המתנה הכי יפה שנתן השם יתברך בעולם היא, שהוריד את נשמת רבנו ז"ל בעולם, אשר הוא שרש נשמת משיח, כי ממנו יצא ברוחניות ובגשמיות, ובדעתו יכבש את העולם. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לתן יד וכתף לעזר להפיץ דעתו בעולם, ולחזק ולאמץ את כל האמללים והחלשים, העיפים והנפולים, הירוודים והפגומים וכו', כי זהו רצונו של רבנו ז"ל, להראות לדרי מטה, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואיך שעדין הוא אצלם, עמם ואתם, כמבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', עין שם.

ג' שפז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס ה'תש"ם.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עֲלִיף לְזִכֹּר, אֲשֶׁר אָסוּר לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמַּשׁ, בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַהֲוִי"ה" וְגו'. וְיָדוּעַ פִּתְגָם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: כְּשֵׁאוּהֵבִים אֶת הָאֵב אוֹהֵבִים אֶת הַבֶּן, וְזֶה תְּלוּי בְּזֶה; וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְבָרַח מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה הַזֹּאת לְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ, אֲשֶׁר בָּאָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל רַק מִפְּנֵי גְאוּהָ וְגִדְלוֹת וַיִּשׁוּת, שֶׁהוּא מְכַסֶּה עִם הַעֲלָמוֹת וְהַסְּתָרוֹת, וְנִצְוֶה נִשְׁמָתוֹ מְכַסֶּה לְגַמְרֵי, מְרַב עֲוֹנוֹתָיו. וְכִשְׁרוּאָה אֵינָה בַר יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֲצִלוֹ כֵּן מֵאִיר נִצְוֶה הַנִּשְׁמָה, בְּשִׁבִיל זֶה יֵשׁ לוֹ שֵׁם וְכָבוֹד וּמִמּוֹן וְכִדּוּמָה, וְלִכְן מְקַנְאִים בּוֹ. אֲשֶׁר בְּאַמְת׃ הַכֹּל לְכָל טַפְשׁוֹת וְהִבֵּל, כִּי גַם הוּא הַמְּדַבֵּר וְכוּ', יְכוּל לְזַכּוֹת לְהוֹרִיד אֶת הַלְּבוּשׁ מִנִּצְוֶה נִשְׁמָתוֹ, וְאֵז גַּם הֵיא תְּאִיר בְּאוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִתְגַּלֶּה אֵלָיו מִלֶּךְ הַכָּבוֹד, וְגַם לוֹ יִהְיֶה כָבוֹד וְחֵן וּמִמּוֹן וְכוּ'. וְלִכְן כְּדַאי לְהַפְסִיק לְדַבֵּר עַל הַזּוּלָת, וְלִבְטֹל מִעֲצָמוֹ מִדַּת הַקְּנָאָה הָאוֹכְלֵת אֶת הָאָדָם, כִּי (שְׁבַת קנב:): כָּל מִי שִׁישׁ לוֹ קְנָאָה בְּלִבּוֹ, עֲצָמוֹתָיו מְרַקִּיבִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְזֶה עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעַדָּיו נִמְצָא, וְלִכְן רָאָה לְהַכְנִיס בְּדַעְתָּךְ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִדַּע שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה הֵיא לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הוּא יִתְבַּרֵּךְ נִמְצָא וְאֵין בְּלַעַדָּיו נִמְצָא, וּמָה שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים וּמְבִינִים הַפְּרָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', הֵנָּה אוֹר, הֵנָּה חֶשֶׁךְ, הֵנָּה הַתְּלֵהבוֹת וְהֵנָּה קִרְרִיוֹת, הֵנָּה אוֹר הַגְּלוּי נִפְלָא, וְהֵנָּה חֶשֶׁךְ כְּפוּל וּמְכַפֵּל, וְהַכֹּל בָּא מִהָאָדָם בְּעֲצָמוֹ, מִחֲמַת שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַמֵּאִיר דְּרֵךְ הָאֲרֻכְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, כִּי עֵצָם אֲצִילוֹת נִקְרָא בְּסוּד פְּנִים, גְּלוּי אֱלָקוֹת בְּתַכְלִית הַגְּלוּי, וּבְרִיאָה, יְצִירָה וְעֲשִׂיָּה הֵם הַנִּקְרָאִים זְמִין שְׁמַאל אַחֹר, וְאִם יִתְגַּלֶּה לָךְ כָּל זֶה, אֵז תַּפְסִיק כְּבָר לְמִצָּא מוּמִין וְחִסְרוֹנוֹת אַחֲרֵי בְנֵי-אָדָם.

וְזֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁלְמִדְּנוּ רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ו, חֵלֶק א', סִימָן רפ): עַל הַפְּסוּק: "אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדֵי", עַל-יְדֵי הַ'עוֹד מְעַט' טוֹב

אָשֶׁר ג' שפז בנחל רמה

שְׂמוּצָאִים בְּזוּלָתוֹ, שְׁזָה נְצוּץ הָאֱלֹקִי שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה מְאִירָה בּוֹ נִשְׁמָתוֹ בְּגִלּוּי רַב. וְלָכֵן מָה וְלָמָּה לְדַבֵּר עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַגְּנוּז אֲצֵל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל?! הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה אֶפְלוּ שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּעַמְקֵי עֲמָקִים דְּקַלְפוֹת, גַּם שֵׁם יִתְעוֹרֵר נְצוּץ נִשְׁמָתְךָ לְהֵאִיר בְּךָ בְּגִלּוּי רַב.

וּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂעוּבָרוֹת עָלֶיךָ יְרִידוֹת פָּאֵלוּ שְׂאִין לְשַׁעַר וְכו', אֲדַרְבָּה, עָלֶיךָ לְדַעַת, כָּל מָה שְׂאָדָם נָפַל וְנִתְרַחַק יוֹתֵר, עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂי הַמְּגִנִּים וְכו', אִם רַק יִקַּח עֲצָמוֹ בְּיַדְיוֹ, אִז תִּתְגַּלֶּה אֲצֵלוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב אֲצֵל דְּוֹד הַמֶּלֶךְ שֶׁמִּחְתָּן וְנִשְׁמָתָן שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל (תְּהִלִּים סג, א-ג): "בְּהִיּוֹתוֹ בְּמִדְבַר יְהוּדָה" וְגו', בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעֵיף בְּלֵי מַיִם"; דִּיקָא שֵׁם שָׂר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת, וְאָמַר: "עֲצֻמָּאָה לָךְ נִפְשִׁי, כְּמָה לָךְ בְּשָׂרִי, כֵּן בְּקִדְשׁ חֲזַתֶיךָ לְרֵאוֹת עֲוֹן וְכַבּוּדְךָ", וּפְרַשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע (כְּתָר שֵׁם טוֹב): הַלְוֹאֵי בְּקִדְשׁ חֲזַתֶיךָ, כְּמוֹ שְׂרָאִיתֶיךָ בְּגִלוֹת, הֵינּוּ בִימֵי הַקְּטָנוֹת וְהַגְּלוֹת יֵשׁ לְהַנְשָׂמָה תְּשׁוּקָה וְהֶאֱרָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּזִמְנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, כִּי אִז הִזָּה רַק גִּלּוּי אֹר, וְהַנֶּפֶשׁ לֹא הִתְפַּעֲלָה, כִּי דָרָךְ הַטוֹב, שֶׁמִּנְחָ בְּטוֹב, לֹא יְכוּל לְהַעֲרִיף אֶת הַטוֹב וְהָאֹר, לֹא-כֵן מִי שֶׁשְׂרׁוּי תְּמִיד בַּחֲשׂוֹךְ וְרַע, כְּשֶׁמְאִירִים לוֹ אֵיזָה נְצוּץ שֶׁל טוֹב וְאֹר, הוּא יוֹדֵעַ לְהַעֲרִיף אֶת זֹאת. וְלָכֵן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְּעַת הַיְרִידָה שְׁלָךְ, הַדְּבִק עֲצֻמָּךְ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ, כִּי בְּפִרוּשׁ צֶעֶק רַבְּנוּ ז"ל בְּקוּל שְׂגִיָּא (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אִין שׁוּם יְאוּשׁ כָּלָל; כִּי גַם בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית יְכוּלִים לְמַצָּא אֶת הָאֱלֹקוֹת, אִם רַק יִדְבִּיק נִפְשׁוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְצָרֶיךָ שֶׁתַּדַּע, אִם תִּהְיֶה דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִז יִקְיָם אֲצֵלְךָ (יִשְׁעָיָה סא, ה): "וְעַמְדוּ זָרִים וְרַעוּ צֹאנֵכֶם, וּבְנֵי גֹכַר אֲכָרִיכֶם וְכַרְמֵיכֶם, וְאֵתֶם כֹּהֲנֵי הַגּוֹי"ה תִּקְרְאוּ"; וְלָכֵן מָה אֵתָה צָרֶיךָ לְדַאָּג דְּאֵגַת חֲנָם?! הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבָר עָשָׂה עִמָּךְ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, וְלָכֵן מָה וְלָמָּה לָךְ לְדַאָּג לְשׂוּא?! הוּא יִתְבָּרֵךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, רַק תְּדַבֵּר וְתִשְׁיַח לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' שפח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות שְׁאָחֵד נֶהְרַג, רַחֲמָנָא לְצַלְן וְכוּ', וְאִתָּהּ מְרַגֵּישׁ רִגְשׁוֹת
אֲשָׁמָה, שְׁבַעֲטִיף אַרְעֵי מִקְרָה זֶה וְכוּ'. לְדַעֲתִי, אֵינְךָ אֲשֶׁם כָּלֵל וְכָלֵל,
כִּי הוּא בָּא אֵלֶיךָ לְבַקֵּשׁ וְכוּ', וְאִתָּהּ לֹא הִסְכַּמְתָּ בְּתַחֲלָה וְכוּ', אֲזִי
בּוֹדְאִי זֶה לֹא אֲשַׁמְתֶּךָ. וְטוֹב שֶׁתַּעֲיִן בְּשִׂאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת נִוְדַע
בִּיהוּדָה' (חֶלֶק אֶרֶץ חַיִּים, סִימָן לֵד) שֶׁכָּתַבְתָּ שָׁם, שְׁבַסְפוֹר כְּעֵינֵי סְפוֹרֶךָ,
שְׂאִין צְרִיף תְּשׁוּבָה כָּלֵל, עֵינֵי שָׁם; עִם כָּל זֹאת, הֵייתִי אוֹמֵר, כְּדִי
שְׁלֹא יִהְיֶה לְךָ נִקְיפוֹת מִצְפוֹן, רְאֵה לְלַמֵּד פֶּרֶק מִשְׁנִיּוֹת כָּל הַשָּׁנָה
לְטוֹבֵת נִשְׁמָתוֹ, וְתַתֵּן צְדָקָה לְעֵלוֹי נִשְׁמָתוֹ. וְדַעַת לְנִכּוֹן, שֶׁעַקֵּר
הַצְּדָקָה לְהַדְפֹּסֵת סְפָרֵי רַבֵּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר אֵינִי לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּזִכּוֹת
הַרְבֵּים, וְזֶה יִהְיֶה תִקּוֹן לְשִׁנִּיכֶם; כִּי בְּאֵמֶת לֹא הֵייתִי צְרִיף לְהִיּוֹת
שְׁלִיחַ, אִף שֶׁאִתָּהּ בְּעֶצְמָךְ אֵינְךָ אֲשֶׁם בְּזֶה כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' שפט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פינחס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות שְׁאֵלְתְךָ עַל מַחֲלָל שֶׁבַת וּמוֹמָר לְעֵבְרוֹת אֲכִילַת טְרֵפוֹת
וּנְבִלוֹת וְכוּ', אִם מִתֵּר לְתַת לוֹ עֲלֵיָהּ לְתוֹרָה, עֵינֵי ב"פְּרִי מְגִדִים אֲשֶׁל

אָשֶׁר ג' שצ בְּנַחַל רמז

אָבְרָהָם" (סימן רפב, סעיף קטן ז', עין שם), וְאָסוּר לְתַתּוֹ לוֹ בְּשׁוּם פְּנִים
וְאִפְּן עָלֶיהָ. וְזֶה בְּכָלֵל לְחַנּוּף רָשָׁע, שְׁלִבְסוּף נוֹפֵל בְּיָדוֹ וְכוּ'. אָסוּר
לְהַתְּפַעֵל מְרָשָׁעִים אַרְוֵרִים, מְחַלְלֵי שְׁבֵתוֹת בְּפִרְהוּסָהּ, שֵׁישׁ לָהֶם דִּין
כְּגוֹי גָּמוּר לְכָל דָּבָר, כַּמוּבָא בְּדַבְרֵי הַרְמַב"ם ו"ל (פָּרָק ל' מֵהַלְכוֹת שְׁבֵת,
הַלְכָה טו). וְיָדוּעַ בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, אֲשֶׁר סִגְלָה נִגְדָה
רָשָׁעִים — לֹא לְהַתְּפַעֵל מֵהֶם, וְאִז תִּפְּלַע עֲלֵיהֶם אִימָה וּפְחָד.

נָא וְנָא לֹא לְהַשְׁבֵּר, אֲלֵא תַעֲשֶׂה מְחָאָה בְּבֵית-הַכְּנָסֶת, וְאֵל תִּנְיִחַ
שְׁפוּשָׁע יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּלֵּט שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה....

ג' שצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר פִּינְחָס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם אֵל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ?! הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדְיָךְ — הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה
בָּהֶם, דְּכֹלֵא בָּהֶם, עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת עַל כָּל פֶּה
וּפְרָט בְּהַחַיִּים, וְעַל כָּל מִינֵי מַשְׁבָּרִים וְגַלִּים שָׂרָק עוֹבְרִים עַל הָאָדָם,
וְהַכֹּל בְּפִשְׁטוּת גְּמוּרָה; כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִלְבִּישׁ גְּנוּזִיא דְּמִלְכָא בְּאִפְּן
פְּשוּט מְאֹד, עַד שֶׁאֲפִלוּ הֵכִי רְחוּקִים, יֵשׁ לָהֶם הַשְּׂגָה בְּרוּחַנִיּוֹת
אֱלֻקוֹת. וְדָבָר זֶה קָשָׁה לְהַסְבִּיר לְבְנֵי-אָדָם, כִּי הוּא דָּבָר נֶעְלָם וְנִסְתָּר
עַד מְאֹד כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. בָּא אָדָם פְּשוּט, בָּא בַּעַל עֲבָרָה,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמִתְקָרֵב אֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא מְאִיר בּוֹ אִוֵּר אֱלֻקִּי, בְּסוּד
הַתְּלַבְּשׁוֹת וְכוּ', וְהִנֵּה הוּא כְּבָר מְדַבֵּר אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהָרָשָׁע שֶׁהִיָּה עַד עַכְשָׁיו מִנְּחַ בְּרָשָׁעוֹ, כְּבָר עַל-יַדֵּי רַבְּנוּ ז"ל, הוּא
מִשְׁתַּוְּקָק לְהַכְּלִיל בְּעֲצָמִיּוֹת אֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִדְבַר אֱלֹוֵי, שֶׁזֶה
פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, וּמִכָּל שְׁכָן אֵלוֹ שְׁמַחֲזִיקִים עֲצָמָם מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר

רמח אֲשֶׁר ג' שצא בנחל

עֲלֵיהֶם, וְלֹא נוֹתְנִים שְׁהֵיֵאוּשׁ יִתְפַּס אוֹתָם, זֶהוּ חֲדוּשׁ נִפְלָא, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְרֵב בְּאַמַּת לְרַבְּנוּ ז"ל.

אודות ששאלת בזהר, שהתפאר רבי שמעון בן יוחאי, שמשנה רבנו לא ידע, פי קרן אור פניו, ואנא ידענא וכו', איך יכול להיות שהוא יהיה גדול ממשנה, והרי אסור לומר דבר זה וכו'. והנה ראיתי בספר חנה אריאל (פרשת בראשית), שמסביר באריכות בדרוש נפלא על-פי חסידות. שבאמת רבי שמעון בן יוחאי לא היה גדול ממשנה, אלא מה שאמר: 'ואנא ידענא', לפי בחינתו ידע שהמשיך אורו ותברך בעולם, לא-כן משה שהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ולכן לא השיג, פי הוא היה נכלל לגמרי בעצמיות אלקותו, ועל-כן לא ידע, והבן. ויש להאריך בזה על-פי (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): דרי מעלה ודרי מטה מקיפין ופנימים, ואין כאן התפארות אחרת.

הדורש שלומך באהבה...

ג' שצא.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר פינחס ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך — יקצרו המון יריעות.

חסדי השם ותברך, ביום ראשון ט"ו בתמוז, קנה אצלי בחור אחד ספרי רבנו ז"ל: "קצור לקוטי מוהר"ן", "ספר-המדות", "לקוטי-עצות" מפל אחד חמשים, ונדב את זה לחמשים פתי כנסיות, הינו בכל בית-כנסת שלשה ספרים הנ"ל. ותהלה לאל, אומר ועושה, בו ביום חלקנו את זה בחמשים פתי כנסיות; אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו; אשרי לו ואשרי חלקו! ואמר, שיקנה אצלי עוד ספרים להפיצם בעוד פתי כנסיות. ובאמת היא

אֲשֶׁר ג' שצא בְּנַחֵל רמט

זכות הרבים נוראה ונשגבה מאד מאד, והיא צדקה שבכל עת
[עושה צדקה בכל עת] — זה הכותב ספרים ומשאילם לאחרים
(כתבות נ.); כי בדרך כלל בבית-כנסת באים בכל פעם אנשים
אחרים, וכל אחד נגש אל ארון הספרים להוציא ספר. ועל-כן
כשספרי רבנו ז"ל מנחים שם, היא זכות גדולה ונוראה עד מאד,
והוא תקון נפלא לנשמת המת, ובפרטיות כשקונים ספרים בעבורו,
וכותבים שמו בראש הספר, וכל אחד הפותח את הספר, ממילא
מסתכל על שמו, ורואה כתוב: "לעלוי נשמת פלוני בן פלוני",
ואחר-כך הוא מסתכל בתוך הספר, ויש לו הרהורי תשובה, אזי היא
טובה גדולה לנשמת הנפטר שנגדבו בעבורו. ועל-כן מה טוב ומה
נעים לעשות עכשו תעמולה כזו, שעל-כל-פנים כל אחד מאנשי
שלומינו ינדב אילו מעות להדפסה, ויקנה אצלי ספרים מספרי רבנו
ז"ל כל מה שהוא חפץ, ונכתב את שם הנפטר לעלוי נשמתו שרוצה
לנדב בעבורו, ואנחנו נפיצם בבתי כנסיות בארץ ובחוץ-לארץ,
והיא זכות הרבים גדולה ונוראה מאד מאד, כי על-ידי-זה יתפרסם
שמו הקדוש של רבנו ז"ל. וכן יהיו הרבה בני-אדם שיעינו בספרים,
ומי יתן שיעשה רשם בלב ישראל, וכלם יתקרכו אל דרך האמת
באשר הורנו רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

גם אבשר לך בשורה טובה תדשן עצם, כי האכרך ... גרו יאיר,
התחתן ביום הנ"ל, ותהלה לאל, מצא אשה מצא טוב, והשם יתברך
יעזר לו שיזכה לתורה וגדלה במקום אחד, ובנים ובני בנים יולדו
לו, וישא חן בעיני אלקים ואדם. ואצלי הוא יום שמחה גדולה, כי
הרבה הרבה סבל, ותהלה לאל, עזרו השם יתברך בישועה נפלאה.
חסדי ה' כי לא תמו כי לא כלו רחמיו. יתן השם יתברך ישועות
ושמחות בבתי ישראל תמיד, אמן.

רנ אֲשֶׁר ג' שצב בַּנְחַל
ג' שצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי י"ז בְּתַמּוּז, פָּרַשַׁת פִּינְחָס ה'תש"ם.

בֵּין הַמְצָרִים יָאִיר הָאוֹר הַגָּנוּז לְהִישָׁרִים, וְנִזְכָּה לְהַתְּבַשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, שְׁנַת גְּאֻלִּים, בֶּן דָּוִד יָבֵא וַיִּגְאֹלֵנוּ, וַיָּאִיר עָלֵינוּ מְקוֹר
הַחֲכֵמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵא מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וְכוּ' ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח
לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי לַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן שָׁלֹם בְּעַבְוֹרוֹ, וְהָיָה טוֹב שִׁירְשֵׁם
אֶת שְׁמוֹ וְשֵׁם זַוְגָתוֹ וְהִילָדִים, גַּרְם יָאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, הַשְּׂמַחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂתִהְיֶה לְאֵל, אַתָּה מִתְמִיד
בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְחוּטֶף מִתּוֹךְ טְרִדוֹתֶיךָ בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה,
גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ וְכוּ' — אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפְרָא אֶת הַחִיּוֹת וְהַמְּשִׁיבֵת נֶפֶשׁ
שֵׁישׁ לִי מְזֵה. וּכְבֹר יְדוּעַ מַה שְּׂמוּכָא בְּתַקּוּנִים (בְּהַקְדָּמָה): זְכָאִין אֵינוֹן
מְאִירֵי מִקְרָא, מְאִירֵי מְדֻרָשׁ, מְאִירֵי תּוֹרָה, דְּגַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, בֵּית
דְּנִשְׁמַעִין בֵּיה פְּתֻגְמֵי אוֹרֵיתָא, דְּבִאֲתַר דְּאִית תְּמָן תּוֹרָה דְּאִיהוּ
עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית תְּמָן, עֵינֵן שָׁם; הֵינּוּ אֲשֶׁרֵי
מִי שְׂזוּכָה לְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי אֲצֵל אָדָם שְׂנִשְׁמַעִין דְּבִרֵי תּוֹרָה, נַעֲשֶׂה
קֵן לְהַשְׁכִּינָה הַנִּקְרָאת צְפוּר, וְהִיא תְּמִיד בְּבֵיתוֹ; כִּי הַלּוּמֵד תּוֹרָה
— הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה אֲצֵלוֹ. וְעַל-כֵּן חֻזַּק וְאִמְץ לְלַמֵּד בְּקַבִּיעוֹת הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה פְּסֻדָּרָן, כְּדֻרְךָ שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (עֵינֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו),
וְלִהְיוֹת תְּמִיד בְּשְׂמַחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקוֹ "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁם
גוֹרְלוֹ, וְהַשְּׂמַחָה תְּבִיא לוֹ יֵשׁוּב הַדְּעַת אֲמַתִּי, אֲשֶׁר מִשָּׁם נּוֹכְעַת
סְבָלָנוֹת, וּמִי שְׁהוּא סְבָלָן — חֲזִיו חַיִּים אֲמַתִּיִּים, כִּי סוֹבֵל עַל כָּל
אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו — הֵן בְּבֵיתוֹ וְהֵן בְּפִרְנָסָתוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׂיִהְיֶה רְגִיל גַּם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת. כִּי צְרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא
כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְלִית אֲתַר דְּפָגְיָה
מְנִיָּה, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְעַל-כֵּן בְּכָל פְּנֵה

אֲשֶׁר ג' שצב בנחל רנא

שָׂרָק תִּפְנֶה לְשֵׁם, תִּמְצָא אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ וּתְסַפֵּר לְפָנָיו
יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רָגִיל בָּהּ (לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ), אֵת כָּל לְבַבְךָ וְכָל
עֲנִינְיָךְ.

וְהִנֵּה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית יט, יא): "וְאֵת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פָּתַח הַבַּיִת הַכּוֹ
בְּסַנּוּרִים וְגו', וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח"; אֲשֶׁר בְּאֵמֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד הִיָּה
חֲפִץ מְאֹד מְאֹד לְשׁוּב וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אִךְ מְרַב עֲוֹנוֹת
וּחֲטָאִים נִסְתָּם מִמֶּנּוּ הַפֶּתַח, וְהוּא מְסַבֵּב בְּחֻשָּׁךְ, וְאִינוּ יוֹדְעֵי אִיךָ
לְצַאת וְכוּ', אִךְ עַל-יְדֵי הַדְּבֹר שִׁירָגִיל עֲצֵמוֹ לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר עִמּוֹ
יִתְבַּרְךָ כָּל עֲנִינּוֹ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא מִהַחֻשָּׁךְ. וּבְפִרְט
כִּשְׁהַדְּבֹר הוּא עִם אֵמֶת; כִּי הַדְּבֹרֵי תִפְלָה הֵם הֵם הַפֶּתַח לְהַכְנִס
אֵלָיו יִתְבַּרְךָ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד); וּבְפִרְט כִּשְׁזוּכָה לְדַבֵּר
הַדְּבֹרִים עִם נִקְדַּת הָאֵמֶת שֶׁבְלִבְכוּ, אֲזִי יִשְׁבֵּר אֵת כָּל הַמְּסַכִּים
וְהַהֲסָתוֹת, וַיִּזְכֶּה שֶׁתִּקְבַּל תִּפְלָתוֹ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׂיַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי
דְּבֹרָיו הָאֵמֶתִּים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ הַתְּעוֹרְרוֹת כְּזוֹ, עַד אֲשֶׁר יַעֲוֹרֵר גַּם
בְּנֵי-אָדָם אֲחֵרִים שֶׁהֵם בְּחֻשָּׁךְ וְכוּ' (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים:
ט, קיב).

מָה אָמַר לָךְ, יְדִיד נְפֹשִׁי! צְרִיכִים לְהִיּוֹת רָגִיל כָּל-כָּף בְּשִׂיחָה
בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר — הֵן גְּשָׁמִי וְהֵן
רוּחִנִּי, לְפָנַי שְׂיִסְפֹּר וַיְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. וּמִוְהַרְנ"ת ז"ל בְּסוּף יָמָיו
אָמַר פַּעַם: לָמָּה הוֹלֵךְ לִי הַכֹּל כְּסֻדָּר? כִּי לְקַחְתִּי אֵת עֲצָמֵי כָל-כָּף
לְעִבּוּדַת הַתִּפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינִי לְבֵין קוֹנֵנִי, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לִי לַעֲשׂוֹת
שׁוּם דָּבָר לְפָנַי שְׂאֵנִי מְסַפְרוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ. וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חֵן.

כֵּן, כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! צְרִיכִים לְהִיּוֹת רָגִיל בְּזֶה, וְדַבֵּר זֶה הוּא
עֵקֶר הַנֶּעֱמַם וְהַחֲמִיּוֹת וְהָעֲרֻבוֹת, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחִזּוּ בְּזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הַדְּפִסְנוּ כְּאֵן חֶלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֲל" ט', י', י"א, וְנִכְרְכוּ בְּכֶרֶךְ
אֶחָד, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁתִּגְמַר הַכְּרִיכָה, נִשְׁלַח לָךְ, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ.

ג' שצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי י"ז בְּתַמוּז, פְּרִשְׁת פִּינְחָס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא
מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ.

מַה אִמַּר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד
מְאֹד בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאֶסוּר לִפְלֹ בְּדַעְתּוֹ וּלְהִתְיַאֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי
הַיְאוּשׁ גְּרוּעַ מִהַכֹּל, וְאֵינוֹ מֵבִיא אֶל שׁוֹם מְקוֹם, רַק הַיִּשָּׁר אֶל
הַשְּׂאוּל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁנִּקְרָאת בְּאֵמַת שְׁלֵמוֹת, הוּא
— לְחֹזֵר וּלְהִדְבֵּק עֲצֻמוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת, כַּמּוּבָא
בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ב): עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא
רַק, כְּשֶׁמִּיחְדִּים וּמְקַשְּׂרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְאִזּוֹ הוּלָךְ
לְאֵדָם תָּמִיד כְּסֻדֵּר. וּלְהַפּוֹף כְּשֶׁאֵדָם מִנְתַּק וּמִפְרִיד עֲצֻמוֹ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ הוּלָךְ שְׁלֵא כְּסֻדֵּר.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ מַה
שְׁעָבַר, אֶסוּר לְךָ לִפְלֹ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, כְּשֶׁאֲתָה תַחֲזוֹר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, תִּגְרַם שְׁעִשׂוּעִים כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵינָם יְכוּלִים לְעֲלוֹת מֵאַחֲרֵים
וְכוּ', כִּי בְּאֵמַת כָּל אֶחָד יִרְדֶּה נִשְׁמָתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּדִי לְתַקֵּן מִשְׁהוּ,
וְעַם כָּל בְּרִיָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מוֹצִיא מִהַפֶּחַ אֶל הַפֶּעַל אִיזָה דָּבָר,
וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְכַרַח לְעָבַר בְּמִקּוֹם שְׁעָבַר וְכוּ', כָּל אֶחָד
כְּפִי עֲנִינּוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ וְשֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', וּמִשָּׁם לְנִתְקַ עֲצֻמוֹ (רִיִּיסְעַן
זִיף) אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַכַּחוֹת.

אָחִי, אָחִי! אִם הָיִית יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה וּמִבִּין אֶת גְּדֹל נִפְלְאוֹת
הַשְּׁעִשׂוּעִים שְׁאֲתָה גוֹרֵם לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּעֵת שְׁאֲתָה מְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיִית מִתְמִיד בְּזֶה תְּמִיד בְּקִבְעוֹת חֲזָקָה, וּלְעוֹלָם לֹא
הָיִית עוֹזֵב אֶת עֲצֻמְךָ (אֶפֶס לְאִזִּין זִיף), יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה. וּבְאֵמַת

אֲשֶׁר ג' שצד בנחל רנג

שגור אצל אנשי שלומנו היקרים פתגם זה: "אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, רק בשביל שיגלה לנו את ענין התפלה והתבודדות, היה גם-כן כדאי"; ומכל שכן וכל שכן, שתהלה לאל, רבנו ז"ל מאיר בנו אמתת מציאותו יתברך בגלוי רב ונפלא כזה, אשר לא יאמן פי יספר. וכן סדר-דרך-הלמוד, איך שיכולים לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים וכו' וכו'.

ועל-כן, חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, ואחז עצמך בכל נימי נפשך ברבנו ז"ל, והתמד בספריו הקדושים, ושם תמצא מרגוע ונפש. ובפרטיות בספר "אשר בנחל", חזר בהם הרבה, ותהיה לה התחזקות. ומחמת טרדומי עכשו — אקצר, ובקרוך אכתב לה עוד. הדורש שלומך...

ג' שצד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר פינחס ה'תש"ם.

שלום וברכה להבחור יניק וחכים, גר להצדיק נחל נובע
מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

ואודות שאלתך איך מנהג אנשי שלומנו בדבר הדבור בתפלין. הנה חביבי, צריך שתדע, כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד להתמיד בשלחן ערוך (עין שיחות-הר"ן, סימן כט), ועל כל אשר נעשה ונתנהג יהיה רק על-פי שלחן ערוך, ועל-כן מה שיק לאל איך מנהג אנשי שלומנו בזה או בזה, הלא יש לפנינו שלחן ערוך, צריך לקחת את השלחן ערוך ולעין בו, באשר שמעתי פעם אחת מאחד מגדולי אנשי שלומנו, ששאל אותו אחד, שיגיד לו איך התנהג רבנו ז"ל? ענה ואמר לו: פתח את השלחן ערוך ותראה, והבן למעשה בכל ענין. ועל-כן מכאן ולהבא כל דבר הקשה לה, ואתה רוצה לידע

מנהג אנשי שלומנו, פתח השלחן ערוף...

ובדבר הדבור בתפלין, בודאי מי שיכול להרגיל עצמו לא לדבר בהם, תבוא עליו ברכה, וימשיך על עצמו אור הדבקות, שהוא אור התפלין, כי סימן לדבקות הוא התפלין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח). ומוכא בגמרא (שבת יב.): מה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת, אמרו: והיה על מצחו תמיד, שלא יסיח דעתו ממנו, קל וחמר תפלין, שיש בהם אזכרות הרבה (כ"א אזכרות בשל יד וכ"א אזכרות בשל ראש, עין בהקדמת התקונים), על אחת כמה וכמה שלא יסיח דעתו מהם, וזה ברור; כשאחד מדבר דברים בטלים בתפלין, הוא מסיח דעת מהתפלין, ועל-כן מה שיך לשאל דבר כזה, בודאי מהישר להרגיל עצמו, ובפרט בחור צעיר כמות, שאתמול נעשית בר-מצנה, לקבל על עצמו לא לדבר בתפלין כלל.

ומספרים על צדיק אחד, שראה לאיש אחד, שהיה מדבר בתפלין דברים בטלים בהסת הדעת מאד, ויגער בו בנזיפה, ויאמר לו: "הלא אתה גרוע מאשמדאי מלך השדים, כשאמר לו שלמה המלך: שמה דמך עלך, מיד נודעו (גטין סח.), ואתה תשא על ראשך תפלין הנמצאים שם כמה אזכרות ושמותיו של הקדוש-ברוך-הוא, ואיך מלאה נפשך לדבר דברי הבאי בתפלין?!" ודברי פי חכם חן; ועל-כן, חמדת לבבי! הרגל עצמך גם אתה בדבר זה, לא לדבר בתפלין.

ומה טוב ומה נעים באם תרגיל את עצמך להניח בכל יום גם תפלין דרבנו תם, אשר רבנו ז"ל הזהיר על זה ביותר, ואמר, שלדעתו תכף-ומיד כשהנער נעשה בר מצנה, יניח שני זוגות תפלין, וכן תעשה לעצמך שעור בשלחן ערוף בתפלין דרבנו תם, אשר היא הנהגה כללית אצל אנשי שלומנו היקרים, ומקימים בזה רצונו של רבנו ז"ל.

וימחמת טרדוטי — אקצר.

הדורש שלומך...

ג' שְׂצָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פִּינְחָס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נֶפֶשׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּרְגִּיל עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת עִם
בְּנֶךָ, וְיִזְכֹּר כָּלֵל זֶה, אֲשֶׁר עִם חֲזָק יָד אֵי אֶפְשָׁר לִפְעַל כָּלֵל וְכוּ',
אֲדַרְבָּה מֵעֲצָבֶן אוֹתְךָ וּמִדְּבַא אֶת רוּחְךָ וּמִחֲלִישׁ דַּעְתְּךָ וְכוּ'. הֶעֱקָר
הוּא רַק אֲמוֹנָה, לְבַטַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים — מֵצַד
אֶחָד, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ בְּנִתְחַת וּבְדַבְרֵי חֵן — מֵצַד שֵׁנִי. אֲקַוֶּה לְהֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּצִּיט אוֹתִי בְּזֶה, וְתַהֲיֶה לִי בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲסִיר תּוֹדָה,
כִּי עִם חֲזָק יָד מְקַלְקָלִים בְּיוֹתֵר.

גַּם, אֶהוּבִי, אַחִי! רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם זֶהֱרֵה הַקְדוּשׁ וְתַקוּנִים,
אֲשֶׁר רַבְּנוֹ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קח), שְׁלֵמוֹד הַזֶּהֱרֵה מְסַגֵּל מְאֹד
מְאֹד וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעֵינֵי בְּסִפֵּר "אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת", שְׁכַתְּבָה: אֲמִירַת
הַזֶּהֱרֵה הַקְדוּשׁ בְּכֹל יוֹם, אַף כִּי לֹא יָדַע מַה הוּא אוֹמֵר, עִם כָּל זֶה
אֲמִירַת זֶהֱרֵה הַקְדוּשׁ מְזַכֵּךְ הַנְּשָׁמָה, וְכֵן הַלְמוֹד אוֹר־הַחַיִּים הַקְדוּשׁ
מְזַכֵּךְ הַנְּפֶשׁ, וְאֲשֶׁר הַכְּנִיס כָּל כַּחוֹ בְּחַבּוּרוֹ, וְיִוִּכַל הָאָדָם לְהַתְּפַעֵל
בְּלִמּוּד סִפְרוֹ הַקְדוּשׁ כְּמוֹ שְׁהִיָּה שׁוֹמֵעַ מִפִּי קְדוּשׁוֹ ו"ל,
עֵינֵי שָׁם.

וְיָדוּעַ אֲצַלֵּינוּ, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ו"ל לְלַמֵּד הַרְבֵּה אוֹר־הַחַיִּים
הַקְדוּשׁ, וּפַעַם אַחַת בְּלִיל שְׁבַת־קֹדֶשׁ, כְּשֵׁיִשֵׁב וְלַמֵּד בְּאוֹר־הַחַיִּים
הַקְדוּשׁ, וְנִפְלָה עָלָיו תַּרְדֵּמָה וְיָשֵׁן עַל הַסִּפֵּר, וְהִנֵּה רוֹאֶה בְּחַלּוּמוֹ
אֶת הָאוֹר־הַחַיִּים הַקְדוּשׁ, שְׁנִשְׁקַע עַל מִצְחוֹ, וְאָמַר לוֹ בְּאַנְפִּין גְּהִירִין:
יִשֵּׁר כַּחַף שְׁאֵתָה לּוֹמֵד בְּחַבּוּרִי; וְיָדוּעַ מִהַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְדוּשׁ
זִי"ע, אֲשֶׁר הָאוֹר־הַחַיִּים הַקְדוּשׁ זָכָה לְרוּחַ דְּאֲצִילוֹת, וְהוּא ו"ל
הִיָּתָה לוֹ נֶפֶשׁ דְּאֲצִילוֹת, וְרָצָה לְהַתְּחַבֵּר וּלְהַפְגִּישׁ עִמּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה
הָיוּ מִמְּשִׁיכִים גַּם אֶת הַנְּשָׁמָה וְהַחַיָּה וְהַיְחִידָה, וְהָיוּ מְבִיאִים אֶת

רנו אָשֶׁר ג' שצו בנחל

הגאָלָה, אָף לאַ אָסְתִּיעַ מִלְתָּא, כִּידוּע סְפוּר זֶה (בְּמָקוֹם אַחֵר).
וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מִגְדוּלֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר עָקַר הַמְדַרְגוֹת הַגְּבוּהוֹת
שְׁזָכָה הָאוֹר־הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ, הִזָּה עַל־יָדַי רַבּוּי בְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיֹכוֹת
דְּמִים שְׁסָבַל בְּחַיָּיו, וְהִזָּה גַם בְּבֵית־הַסֵּהַר וְכוּ', וְצָעְקוּ עָלָיו
בְּזִלְזוּלִים רַבִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהוּא וְ"ל קָבַל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְשִׁתַּק
לְמַחְרָפֵי וְלְמַבְזֵי נַפְשׁוֹ, וְעַל־יָדֵי־זֶה זָכָה לְהַגִּיעַ לְמָה שֶׁהַגִּיעַ, אֲשֶׁרִי
לוּ !

הדורש שלומך...

ג' שצו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פנחס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידֵידי הַיְקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק גַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וּמֵרַב הַטְרָדוֹת קָשָׁה לִי לְהַשִּׁיב תַּכְּף־
וּמִיד, וּבַפְּרָט שְׁבָכַל יוֹם וַיּוֹם מַגִּיעִים אֵלַי הַמּוֹן מִכְתָּבִים, וְהַהֲכַרַח
לְהַשִּׁיב לְכָל אֶחָד. וְזֶה לִי דְבַר שְׂאֵי אֶפְשֶׁר כְּמוֹכֵן, וְעַל־כֵּן עִמּוֹ
הַסְּלִיחָה.

חֲמִדַת לְכָבִי ! הָעֵקֶר הוּא בְּשֶׁר וַיִּין, שֶׁהוּא גְמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף.
וְעַל זֶה תִּמְסַר נַפְשְׁךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר — גְמָרָא
וְשִׁלְחָן עָרוּף, שֶׁהוּא הַיְסוּד. וְשֶׁאֵר הַזְּמַן תִּרְאֶה לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרַש"י,
מִשְׁנֵיּוֹת, זֶהר וְתַקוּנִים, "לְקוּטֵי־מוֹהַר" וְ"לְקוּטֵי־תַפְלוֹת", וַיְכּוּלִים
לְבַלּוֹת עִם זֶה רַב הַיּוֹם. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ בְּהַרְחַבַת הַדַּעַת
לְחַדֵּשׁ גַּם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אַחֲרֵי שֶׁתּוֹכָה לְהַתְמִיד
הַרְבֵּה בְּהַנ"ל, תּוּכַל לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּ"עֵץ חַיִּים" וּ"פְרֵי עֵץ
חַיִּים" וְכוּ'. אָף עַל זֶה אֲתָה צָרִיף לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", כִּי
עַל־יָדֵי הַהַקְדָּמוֹת הַנּוֹרָאוֹת הַמוֹבָאוֹת שָׁם, תּוּכַל לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ
דְרוֹף לְהַבִּין בְּסִפְרֵי קַבְלָה. אֲבַקְשְׁךָ מְאֹד מְאֹד לְקַיֵּם זֹאת, וְאִזּוֹ לֹא
תִתְחַרַּט; כִּי לְמוֹד גְמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף הוּא עָקֵר גְדוֹל, וּמְזַכֵּךְ אֶת

אֲשֶׁר ג' שָׂז בְּנַחַל רִנָּז

הַנְּשֻׁמָּה, וְעַל־פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, יְכוּלִים לְרְאוֹת
אֶת הַגְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּלִמּוּד גְּמָרָא בְּדִיוֹק כְּמוֹ בַּזְהָר וּבִתְקוּנִים. וְכָל
הַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" נִבְּנוּ עַל דְּבַר זֶה — אֵיךְ לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ
בְּהַלְכוֹת טוֹעֵן וְנִטְעֵן וּבְהַלְכוֹת שְׁלוּחַ הַקֵּץ וְכוּ' וְכוּ'. אֲשֶׁרֵינוּ שָׂאֵנוּ
יֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה!

לְמַעַן הַשֵּׁם, הַתְּמִיד בְּעִבּוּדֵת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּעִצְמוֹ
עֵקֶר חֻכְמַת הַקְּבָלָה — לִיַּחַד עִצְמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלְדַבֵּק עִצְמוֹ בּוֹ
יִתְבַּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת. הָעֵקֶר אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, הוֹלְכִים עַל הַרְחוּב
וּמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, יוֹשֵׁב לְבַד בְּבֵיתוֹ — מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל־כֵּן בְּכָל מְקוֹם שָׂרָק יְבֵא וְיִהְיֶה, יְכוּל
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' שָׂז.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר פִּינְחָס ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי, הָאֲבִירֵךְ הַיָּקָר, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְכַתְּבֶךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי. גַּם כָּבֵר קְבִלְתִּי מִמָּךְ שְׁנֵי מְכַתְּבִים
שֶׁשָּׁלַח לִי מִקֶּדֶם, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה. וְהָאֱמֶת
אֲגִיד לְךָ, שֶׁהַעֲצָה לַתֵּן לְךָ הִיא, שֶׁצָּרִיךָ שִׁתְּדַע, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עֲצָה,
אֲלֵא לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ
מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים, נְסִים לְמַעַלָּה מִדֶּרֶךְ הַטָּבַע.

פַּעַם אַחַת נִכְנַסְתִּי בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב בְּאֲמֻצַּע הַיּוֹם,
וּפְגַשְׁתִּי אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁסָּגַר בְּעֵדוֹ הַדְּלָת (לִי הָיָה
הַמְּפָתָח), וְעָמַד עִם רֹאשׁ תְּחוּב בְּאֶרְוֶן־הַקֹּדֶשׁ פְּתוּחַ, וּבּוֹכָה וּמְלִלָּל
בְּקוֹלוֹת, אֲשֶׁר שׁוֹכְרוֹת אֶת הַלֵּב, וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן וּמְפָצִיר בְּעִבּוּר בְּנוֹ
וְכוּ', וּמְחַמֵּת רַב בְּכִיּוֹתָיו וְצַעֲקוֹתָיו, לֹא שָׁמַע שֶׁנִּכְנַס מִיִּשְׁהוּ,

רנח אָשֶׁר ג' שְׂצו בְּנַחֵל

וְיִשְׁכַּתִּי מֵהֵצֵד, וְשָׁמַעְתִּי אִיךָ שְׁצוּעַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ: "הֲלֹא כָּל הַרוֹפְאִים יִיאָשׁוּ אוֹתִי לְגַמְרִי, שְׂאִין תִּקְנֶה, וְאִין שׁוּם תִּקְנֶה כָּלָל, אָבֵל רַבְּנוּ ז"ל, רֹאשׁ צְדִיקִיךָ, הוּא אָמַר לִי, שְׁלֹא אֶתִּיאֵשׁ, כִּי בְּיָדַי יֵשׁ תִּקְנֶה. וְעַל-כֵּן אָנִי בָּא אֵלֶיךָ..." (וְהִרְבֵּה בְּדַבּוּרִים נִפְלְאִים). וְאֵת הַדְּבָר הַזֶּה: "אָבֵל רַבְּנוּ ז"ל, רֹאשׁ צְדִיקִיךָ, הוּא אָמַר לִי, שְׁלֹא אֶתִּיאֵשׁ, כִּי בְּיָדַי יֵשׁ תִּקְנֶה", חֹזֵר גּוֹזְמָאוֹת פְּעָמִים.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! קוּם וּבְרַח לָךְ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּבִקְשׁ רַחֲמִים וּתְחַנּוּגִים רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כִּי בְּשֵׁר וְדָם לֹא יִבִּין אוֹתְךָ כָּלָל, אֲדַרְבֵּה תַּכְלִית הַהַפּוּךְ יִחְשָׁב... וְעַל-כֵּן מַה לָּךְ עִם בְּנֵי-אָדָם, שִׁישְׁבְּרוּ אוֹתְךָ, וַיִּכְנִיסוּ בְּךָ יְאוּשׁ וְעִצְבָּנוֹת (נִעְרָוּוּעִזְקִיט), בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֵת כָּל צְרוּתֶיךָ, וּבִכָּה לְפָנָיו כְּמוֹ שֶׁבֶן קָטָן בּוֹכֶה לְפָנֵי אִמּוֹ, וְאֵז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה. וְלֹא כְּדַאי אֶפְלוּ שֶׁתְּדַבֵּר מֵעַנְיָן זֶה עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי הֲלֹא גַם הִיא שְׁבוּרָה כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר כְּמוֹךָ, וְאוּלַי יוֹתֵר מִמֶּךָ, כִּי לָךְ יֵשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, חֲזוּק מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמַהֲיִכֵן יִהְיֶה לָּהּ חֲזוּק?! וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה מְמַרֵּר חֲיִידָךְ, אֵתָה מְמַרֵּר גַּם אֶת חֲיִידָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רֹאֵה וְגַם רֹאֵה רַק לְחִזּוֹק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתֹאמַר לָּהּ תְּמִיד: עֵס וְוַעֲט זַיִן גוּט (יִהְיֶה טוֹב), הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר וְכוּ' וְכוּ', וְאִף שְׁלִבְךָ כּוֹאֵב מְאֹד וּמִתְפּוֹצֵץ מִצַּעַר, רֹאֵה לְנַחֲמָה וּלְחִזְקָה, וְאֵתָה בְּרַח לָךְ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וּבִכָּה לְפָנָיו כְּמוֹ תִינּוֹק קָטָן: "אָבָא הוֹשִׁיעֵנִי, אָבָא הַצִּילֵנִי, אָבָא עֲזָרְנִי, אָבָא, אָבָא, חוּס וְרַחֵם, אָבָא, אָבָא, חוּס וְרַחֵם, אָבָא, חוּס וְהַצֵּל וְהוֹשִׁיעֵנִי" וְכוּ' וְכוּ'.

אָחִי, אָחִי! זֶה עַקֵּר הַעֲצָה שְׂאֵנִי יָכוֹל לְתַן לָךְ, וְהַעֲצָה הַזֹּאת הִיא עֲצַת רַבְּנוּ ז"ל. מַה יִּהְיֶה כְּכֹר כְּשֶׁתִּפְּקֶה אוֹתוֹ וְכוּ'?! מַה יִּהְיֶה כְּכֹר כְּשֶׁתִּתְעַצֵּב וְתִמְרָר חֲיִידָךְ?! הֲלֹא מְאוּמָה לֹא יִהְיֶה לָךְ, רַק חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְחֲלִשְׁת הַלֵּב וְכוּ' וְכוּ'. יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח לְמָקוֹם שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְלִבְכוֹת וּלְהַתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אוּלַי יְחוּס, אוּלַי יְרַחֵם, וּבְיָדַי אִם תִּהְיֶה חֲזֵק בְּצַעֲקוֹת וּבִקְשׁוֹת, תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים.

וּפְעַם אַחַת סִפֵּר לִי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁגַּם לוֹ הָיוּ צְרוּת

אָשֶׁר ג' שצח בנחל רנט

מבניו ומבנותיו, ונגש אל אחד מזקני אנשי שלומנו, שהיו לו בנים טובים, ושפך את מר לבבו, וספר לו מה שעובר עליו, ובתוך השיחה שאָלו: "במה ואיך זכית לבנים טובים כאלו, עובדי ה' ובעלי דרך ארץ?" והתפרץ הזקן בכביה, וענה ואמר לו: "תדע, בני, כי בכל יום מלאתי כובע מלא (א פולען קאפיל) עם דמעות לפניו יתברך, שהיו לי בנים טובים, ואזכה להשיאם סמוך לפרקס, ולא יבואו לידי עברות כלל, זה שעמדה לי", ודברי פי חכם חן; הרי שלך לפניך; ועל-כן אל תהיה עצבני כלל, רק ברח לך אליו יתברך, ובקש רחמים ותחנונים, והשם יתברך יעזר לך בזכות התפלות והבכיות, ועוד תזכה ברצונו יתברך להרבה נחת.

הדורש שלומך...

למען השם, לטובתך הנצחית, רק חזק את אשתיך, ותהיה רגיל תמיד לומר לפניך, שהיה טוב, והשם יתברך בודאי יעזר ולא יעזב אותנו. ותגיד דבר זה בודאות ובבטחון חזק, כי עיניך תלויות רק אליך, ואתה עיניך תלויות רק אליו יתברך.

ג' שצח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות-מסעי ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

את מכתביך כבר קבלתי כמה פעמים, והנה להשיבך — יקצרו המון ריעות. ובפרטיות כי הלא שמעת והבנת את דברינו, זה כמה שנים, שהכל סובב על נקדה אחת — איך לזכות להיות מקרב אל רבנו ז"ל, ולקיים את עצותיו הקדושות. איך לשוב אליו יתברך באמת ובתמים כל הימים.

מה אמר לך, אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידיע מרבנו

ו"ל, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִרְאוֹת לְשִׁמְשׁוֹ בְּתַמִּימוֹת
 וּבַכְּפִישִׁיטוֹת בְּהִפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, לְהַפְיִן דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם.
 וּבַכְּרִטִיּוֹת עֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הַנִּקְרָאת אֲצִלְיָנוּ
 'הַתְּבוּדָדוֹת', אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁמֶקְטָן וְעַד גְּדוֹל אֵי
 אֲפֶשֶׁר לֵהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי מִדָּה הַיִּקְרָה הַזֶּה — לֵהִיּוֹת
 רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְלִטְיֵל עִמּוֹ
 יִתְבָּרַךְ וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ בַּכְּרִטִי פְּרִטִיּוֹת. וְזוֹהִי הַמַּדְרָגָה הַכִּי
 גְּבוּהָה לְזִכּוֹת אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם, הָאֶרֶת מְשִׁיחַ, שֶׁהִיא עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת
 יְדִידוֹת זֵיו חֵיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ פָּנִים אֶל פָּנִים.

וְאֶתְמוֹל דִּבְרָנוּ הִרְבֵּה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית עַל-פִּי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן ב', שֶׁמֶדַבֵּר שָׁם מִחֲרָבוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהִיא תְּפִלָּה.
 וְאִיךָ שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם עוֹסֵק בְּתְפִלָּה, יְכוּל לְזַכּוֹת סוּף כָּל סוּף,
 שִׁיפְתַּח לוֹ מַחוּ וְדַעְתּוֹ, וְיִתְעַבְרוּ הָעֲנָנִין הַמְּכַסִּין אֶת פְּנֵי הַשָּׁכֵל,
 וְיִזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעֲם הַנְּיָ"ה בְּרוּךְ הוּא, וְיִטְיֵל בְּאַרְבַּעַת עוֹלָמוֹת:
 אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, כְּמִטְיֵל בְּגַן נֶהְדָּר, מִמַּטָּה לְמַעְלָה
 וּמִמַּעְלָה לְמַטָּה וְכוּ', אֲשֶׁר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע שָׁאֵל אֶת
 מְשִׁיחַ: "אֵימְתִי קֵאֲתִי מַר?" וְהַשִּׁיב לוֹ: "כְּשִׁיפּוּצוֹ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה,
 וְיִוָּכְלוּ לַעֲשׂוֹת עֲלִיּוֹת הַנְּשִׁמָּה וְלִיחַד יְחוּדִים כְּמוֹתֶךָ" (עֵין בְּאַגְרַת
 הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַיְדוּעָה); וְאֵין לָךְ עוֹד שׁוּם סֵפֶר חִסְדוֹת, שֶׁיִּגְלֶה אֶת
 הַדֶּרֶךְ לָזֶה כְּמוֹ רַבֵּנוּ ו"ל בְּתוֹרָה זוֹ, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אִיךָ שֶׁעַל-יְדֵי
 "שְׁמִירַת הַבְּרִית", שֶׁעָקְרוּ הוּא קִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה וְרַבּוּי תְּפִלָּה, יְכוּל
 לְזַכּוֹת שְׁיֵאִיר לְפָנָיו עֵינָיו תָּמִיד אֵלוֹ הַשְּׁמוֹת (עֵין בְּפָנִים הַתּוֹרָה);
 וְהֵאָרְכְנוּ בְּזֶה הִרְבֵּה, תְּהִלָּה לְאֵל.

מָה אָמַר לָךְ, אֶתָּה בְּעֲצָמְךָ כְּכֹר יוֹדֵעַ וְנֹסְכָם אֲצִלָּךְ, אֲשֶׁר אֵין
 לָךְ שׁוּם בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁיְכוּלָה לַעֲזוֹר לָךְ, אֲדַרְבֵּה אֲצִלָּךְ גַּתְקִימָה
 בְּשִׁלְמוֹת צַעֲקוֹתוֹ שֶׁל דּוֹד הַמְּלָךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים כו, י): "כִּי אָבִי
 וְאִמִּי עֲזוּבוּנִי" וְגו'; וְעַל-כֵּן, חֲמֵדַת לְבָבִי! רְאֵה לֵהִיּוֹת חֲזֵק בְּזֶה,
 הֵינּוּ לֵהִיּוֹת רְגִיל רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְאִף
 שֶׁבְּכָל פַּעַם אֲנִי מְעוֹרֵר אוֹתְךָ עַל דְּבַר זֶה, וְכָל סִפְרֵינוּ מְדַבְּרִים רַק
 מִנְקֵדָה זוֹ וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אַחֲרַי יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי,

אֲשֶׁר ג' שֶׁח בְּנַחֵל רסא

אין שום תכלית ועצה אחרת — רק זאת. ומוכא בתקונים בהקדמה (דף יא): הבא להרגך — השכם להרגו בצלותא, היצר הרע רוצה להרג את האדם, העצה לזה — לזרו עצמו ולהרגו בתפלה, עין שם; וכן איתא (שם דף ח.): ובגין דא דיהרסו לון בחוביהו צריך למבני לון בצלותהון, אם החריב והרס את עצמו על-ידי העוונות, צריך לחזור ולבנות את עצמו על-ידי תפלה וכו', עין שם.

והכלל, אחי! העקר הוא הדבור, שהוא הפתח והשער להכנס אליו יתברך, להיות רגיל רק לדבר עמו יתברך, וכל מה שתתמיד בזה, יותר יאיר עליך אור רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל שרשו הוא משלש ראשונות דעתיק וכו', שהוא אריך אנפין דקדשה, ושם הוא גדלות המחין. ועל-פן עקר התפלה תלוי באריכת אפים שהוא חטם, כי להפוך מי שהוא בקטנות הדעת, הוא תמיד עצבני (נערנוועז), והוא תמיד בכעס ובקפדות וכו', ועל-ידי-זה עובר עליו מה שעובר ברוחניות ובגשמיות.

חמדת לבבי! עקר הגאולה תלויה רק על-ידי שאדם יסתכל על החסדים שהשם יתברך עושה עמו, ויבקש תמיד מתנת חנם וכו'; כי להפוך עקר הגלות הוא מחמת דחיקת השעה. ועל-פן מאחר שכבר עבר עליך בחייה מה שעבר, עליך לשנות דרךך לגמרי ולא להיות דוחק את השעה, אשר אז השעה תדחק אותך, אלא תהיה נדחה מפני השעה, ואז השעה תהיה נדחית מפניך. הגנבה שארעה לך היא מלמעלה, שמרמזים לך — עזבת את השם יתברך, כביכול, השם יתברך יעזב את השמירה ממך, כי זה תלוי בזה; כפי שאדם ממשיך עצמו אליו יתברך, על-ידי-זה כביכול, ממשיך עצמו אליו ושומר. ועל-פן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות גנבה, חלק ב', סעיף ה'): על-ידי אמירת תקון חצות, נצל מגנבים. ועקר שלמות תקון חצות הוא — לבקש אליו יתברך באמת עם נקדת האמת שבלבבו, ואיך שהוא גורם כל הצרות בעולם, ועל ידו נתעבב בגין בית-המקדש וכו' וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז); ואז כשבוכה תמיד אליו יתברך, השם יתברך ישמר אותו ויצילו מכל רע.

ועל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! מַה דַּהֲוָה הָוָה, רָאָה עַל-כָּל-פָּנִים
 לְהַרְגִיל עֲצָמָךְ מֵעַכְשָׁו לְכַרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בֵּיתֶךָ שְׂאֵת וּבֵיתֶךָ עַז, רָאָה
 אֵיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עֲזָר לָךְ, וַתְּהִלָּה לְאֵל, זְכִיתָ לְמַצֵּא אֶת זְוִיגָךְ, אָבֵל
 הַהֲכַרַח לָךְ לְזִכֹּר מֵאַמְרָם ו'ל (סוּטָה ב.): זְוִיג שְׁנֵי הוּא לְפִי מֵעַשְׂוֹ;
 וְעַל-כֵּן אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, תִּקְלָקֵל מֵעַשְׂוֹ וְכוּ', יְכוּל
 לְהִתְקַלָּקֵל וְכוּ'. עַל-כֵּן רָאָה רַק לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ צָרְכֵי הַחֲתֻנָּה
 וְצָרְכֵי דִינָה, רַהֲיִטִים וּמִטּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֵין עֲצָה אַחֲרַת לְתַן לָךְ.
 וְאִם אַתָּה חוֹשֵׁב שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ אֶת זֶה כְּבָר, תֵּאֱמִין לִי, שְׁעוּד לֹא
 הִתְחַלְנוּ לְהַבִּין אֶת זֹאת, כִּי אִם הִיָּתָה לָנוּ אֲמוּנַת חֲכָמִים אֲמַתִּית
 בְּרַבְנוּ ו'ל, אֲזִ הָיִינוּ עוֹסְקִים רַק בְּזֶה, וְלֹא הָיִינוּ צָרִיכִים שׁוֹם בְּרִיָּה,
 כִּי מַה יַּעֲשֶׂה לָנוּ אָדָם?! וּבּוֹדָאֵי 'כָּל מֵאֵן דְּעֵבִיד רַחֲמָנָא — לְטַב
 עֵבִיד' (בְּרַכּוֹת ס.), רַק חֲזוּק וְאֲמִץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה
 עַל נֵעַם חֲלָקָךְ, אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם גּוֹרְלָךְ.

וְרָאָה לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְנוּ ו'ל. וּבְפָרְטִיּוֹת לְאַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הַסְּפָרְדִים, וּבְפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת לְאַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתִּימָנִים, שְׁהֵם
 הַמְּבַחֲרִים שְׁבִישְׂרָאֵל, מֵרַב תְּמִימוּתָם. וְרַבְנוּ ו'ל רָצָה רַק תְּמִימוּת,
 וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הִרְשָׁעִים מִסְטָרָא דְעַרְב־רַב, גָּזְלוּ וְחִמְסוּ אוֹתָם,
 וְגָזְרוּ מֵהֵם גְּזָרִים, וַתַּחַת שְׁהִיוּ יִרְאִים וְשִׁלְמִים, וְהַחֲזִיקוּ מִנְהַג
 אֲבוֹתֵיהֶם בִּיְדֵיהֶם, זֶה כְּמַעַט אֲלֵפִים שְׁנוֹת הַגְּלוּת וְכוּ', הָרְסוּ אוֹתָם
 לְגַמְרֵי וְכוּ'. וְהֵם מִשְׁתַּוְקָקִים מְאֹד מְאֹד לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם
 שְׁבוּרִים וְרָצוּצִים מְאֹד מְאֹד, כְּאֲשֶׁר כְּתוּבוֹ לִי כְּמָה חֲכָמֵי תִימָן,
 וּמְבַקְשִׁים מְאֹד מְאֹד לְהַסְבִּירָם דַּעַת רַבְנוּ ו'ל, וְלִלְמַד עִמָּהֶם, וְלְתַן
 לָהֶם סִפְרֵי רַבְנוּ ו'ל, כִּי הֵם בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עֲנִיִים מְרוּדִים וְכוּ'.

וְהִנֵּה אֲנִי נִמְצָא כָּאֵן, אֵין לִי עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְכַתֵּב וּלְהַשִּׁיג
 לְכָל מִי שְׁכּוֹתֵב אֵלָי, וְכֵן לְשַׁלַּח לוֹ סִפְרִים שְׁזָכִיתִי לְהַדְפִּיס בְּדַעַת
 רַבְנוּ ו'ל (בְּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַתְּפִשֵּׁט בְּפָנִים, וְאֲשֶׁר
 תַּחַת לְצֵאת וּלְפָרְסָם דַּעַת רַבְנוּ ו'ל בֵּין אַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְפָרְטִיּוֹת
 בֵּין הַסְּפָרְדִים, וְלְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְנוּ ו'ל בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת, וְלִקְבַע
 שְׁעוּרִים בְּבִתֵּי-כְּנִסְיֹת שְׁלָהֶם, תַּחַת זֹאת מְעוֹרְרִים בְּכָל פַּעַם מִחֲלָקַת
 חֲדָשָׁה, אֲשֶׁר בָּאָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מִקְנָאָה וְשִׁנְאָה, שְׁנִמְשַׁכַת מִקְטָנוּת

אֲשֶׁר ג' שצט בְּנַחֵל רסג

המחין, ומבלים את הימים — האם הוא צודק?! ... האם פונתו לשמים או לא?! ... ובין כך בוערת האש, והורסת את כל הקדש).

ועל-כן, חמדת לבבי! ראה לשמש את רבנו ז"ל, ותעשה נסיעות, ותפיץ את ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות לתימנים, אין לנו שום עסק כלל עם בעלי מחלקת, שהם מעדת קרח, עלינו נפלה עכשו חובת היום — להפיץ ספרי רבנו ז"ל. ובאמת אם נברח מעדת קרח, שהם המתנגדים הרשעים, ממילא נהיה בחלקו של משה-משיח, שהוא רבנו ז"ל בעצמו. על-כן אל תהיה בטלן! ראה להפיץ ספרי רבנו ז"ל בריש-גלי, ואל תתביש מפמה כלבים זקנים, שאין להם כבר שנים, פֶּאֶשֶׁר אָמַר רַבְנוּ ז"ל דְּבַר זֶה עַל מַתְנַגְדוֹ וְכוּ', וְתִרְאֶה לְמִסַּר נַפְשְׁךָ בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּזְכָּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הדורש שלומך...

ג' שצט

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות-מסעי התשמ"מ.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

חמדת לבבי! רק חזק להיות תמיד שמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, כי סוף כל סוף תושע, אבל לעת עתה, הרגל עצמך מאד מאד במדת הסבלנות, אשר היא העקרית בחיים. כי בלי סבלנות, בנקל לו לאדם לאבד את העולם הזה ואת העולם הבא גם יחד, חס ושלום. ובפרטיות מי שרגיל במדת הכעס, לו החיים מרים ומרורים כמות ממש, רחמנא לצלן. כי עקר מחלת הגוף וגם הנפש היא מדת הכעס וההקפדה, אשר היא מדה רעה עד מאד, ועצם משכנה בין חיות היצר הטמאות והעופות הטמאים, המשחיתים והדורסים וטורפים את הפוגעים בהם. כמו-כן מי שרגיל בכעס ובקפידות, יקפץ על כל אחד הבא תחת ידו. וחכמינו הקדושים

אָמְרוּ (זֶהר ח"א כז.): כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה; כִּי הַמַּאֲמִין בְּאִמּוֹנָה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, לֹא יִקְפֹץ וַיִּדְלַג עַל חֲבֵרוֹ לְכַעַס עָלָיו, כִּי הֲלֹא הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אֲשֶׁר אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךְ, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ כַּעַס, הוּא דוֹמָה לְנֹחַשׁ, כִּי כְמוֹ הַנֹּחַשׁ, בְּכֹל יוֹם שֶׁהוּא — לְחַמוֹ עִמוֹ, בְּבַחֲיִנַת: "וְנֹחַשׁ עֶפֶר לְחַמוֹ", כֵּן הַכַּעַס, יִתְעוֹרֵר אֲצִלוֹ הַכַּעַס בְּכֹל רִגַע וּבְכֹל מִדְרֵךְ כִּי רִגְלוֹ, וַיִּכְעַס עַל כָּל הַדְּבָרִים, אֲפִלוֹ אֵינָם שֵׂיכִים לוֹ, כִּי זוֹ דְרָכּוֹ שֶׁל הַכַּעַסָן, שֶׁהוּא תָּמִיד מוֹכֵן לְקַפֵּץ וְלִזְעֵם עַל כָּל דְּבָר, אֲפִלוֹ אֵיזָה עֲנָן שֶׁאֵינוֹ שֵׁיךְ אֵלָיו, תִּכְף־וּמִיד יִתְמַלֵּא חֲמַת זַעַם. וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל מִי שֶׁהוּא כַּעַסָן, הוּא גַם בְּעַל קִנְיָאָה וְשִׁנְאָה, כִּי לֹא יִכְעַס אָדָם עַל מִיּוֹשָׁהוּ, אֲלֵא כְּשֵׂיכְנִיִּס בּוֹ קֶדֶם אֵיזוֹ קִנְיָאָה וְשִׁנְאָה, שָׂאוֹ עַל כָּל מָה שִׁירָאָה אֲצִלוֹ — יִכְעַס וַיִּקְפִּיד מְאֹד, וְעַל כָּל הַמַּעֲשֵׂה שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֲפִלוֹ שֶׁהוּא דְבָר טוֹב — יִקְפֹץ וַיִּכְעַס, וַיֹּאמֶר שֶׁהוּא רַע, מִחֲמַת הַשִּׁנְאָה וְהַקִּנְיָאָה הַכְּבוֹשָׁה אֲצִלוֹ, וְחֲזִיו מְרוֹרִים מְאֹד מְאֹד מִחֲמַת זֶה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹצֵאת מִחֲלֶקֶת וּקְטֻטוֹת תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁפִּתּוּב (מְשַׁלֵּי י, יב): "שִׁנְאָה תִּעוֹרֵר מְדֻנִּים"; שִׁנְאָה עֲבָרָה גְדוֹלָה הִיא, שֶׁהִיא מְעוֹרֶרֶת מְדֻנִּים, וְלוֹלֵא הַשִּׁנְאָה, הֵיוּ נִרְדְּמִים הַמְדֻנִּים; שִׁנְאָה הִיא מְדָה שִׁנּוּאָה וּמִגְנָה מְאֹד, לִילֵךְ וְלִשְׁנֹא אֶת כָּל בְּרִיָּה, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַקְּרוֹבִים וְכוּ'. וַיִּכְבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת ד): "שִׁנְאָת הַבְּרִיּוֹת מוֹצִיאָה אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם", וְהִיא גּוֹרֶרֶת עֲבֵרוֹת הַרְּבָה; כִּי שִׁנְאָה תִּעוֹרֵר מְדֻנִּים, וַיִּבֹא לְיַדִּי מִחֲלֶקֶת וְלִשְׁוֹן־הַרַע, וְנוֹקֵם וְנוֹטֵר כְּנֹחַשׁ, וְעוֹבֵר בַּקְּבִיעוֹת עַל לְאוֹ שֶׁל: "לֹא תִשְׁנֵא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְּךָ" (וַיִּקְרָא יט, יז), וְעַל עֲשֵׂה שֶׁל: "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (שָׁם, פְּסוּק יח), וּבִשְׂבִיל עוֹן הַשִּׁנְאָה נִחְרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן (יוֹמָא ט:); וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, יְדֵי־הַיְקָר! מִי שֵׁישׁ לוֹ שִׁנְאָה, יֵשׁ לוֹ כַּעַס, וְאִם הוּא כַּעַסָן, הוּא כְּבָר מִחֲפָשׁ תּוֹאֲנוֹת וְעַלִּילוֹת לְהַתְקוּטֵט עִם חֲבֵרָיו וּקְרוֹבָיו וְכוּ'. וְתִדַע שֶׁעַל־יְדֵי הַכַּעַס, הָאָדָם מְאֵבֵד אֶת שְׂכָלוֹ וְחֲכָמְתוֹ לְגַמְרִי. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסוּחִים טו:): אִם חָכָם — חֲכָמְתוֹ מִסְתַּלְּקֵת מִמֶּנּוּ; וְתִכְף־וּמִיד כְּשֶׁאֵין לוֹ חֲכָמָה, אֲזִי יִשְׁתַּגַּע, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְלֹא עוֹד,

אָשֶׁר ג' ת בְּנַחַל רִסָּה

אָלָא שְׂיָבוֹא לַיְדֵי עֲבֵרוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה ג.):
'אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אָלָא אִם-כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת'; וְכֹל מֵהַ
שְׂיַחְטָא בְּיֹתֵר, רַחֲמָנָא לְצַלָן, יוֹתֵר שְׁטוּת תְּכַנֵּס אָצְלוּ, עַד שְׁמַרְב
שְׁטוּת — יִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

עַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבֵי! שְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד מִכָּל מִינֵי פְעִים
וּקְפִידוּת וְקִנְיָא וְשִׁנְיָא, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעִלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת
תְּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְךָ מַחֲךָ וְדַעְתְּךָ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, תִּרְאֶה לְחַדָּשׁ כָּל הַיּוֹם חֲדוּשִׁים דְּאוּרִייתָא, אֲשֶׁר
אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר הַמְקַרֵּר אֶת צְמֵחוֹן הַנֶּפֶשׁ, כְּמִי שְׁזוּכָה לְחַדָּשׁ
חֲדוּשֵׁי תוֹרָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סה); וְאִם אֵין אַתָּה בֵּר
הַכִּי, עַל-כָּל-פְּנִיִם תִּרְאֶה לְהִיּוֹת חוֹק מְאֹד מְאֹד בְּהַעֲתֶקֶת חֲדוּשֵׁי
תוֹרָה מִסְפָּרִים, אֲשֶׁר גַּם זֶה בְּכֹלֵל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, כְּאֲשֶׁר בְּאַרְתֵּי
בְּמִקוֹם אַחֵר. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהוֹדְרוֹ בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, בְּזֶה תִּהְיֶה
עֲסוּק תְּמִיד, וְתִנָּצַל מִן הַשְּׁעֵמוּם (שֶׁהוּא שְׁגָעוֹן), הַבֹּא בְּדַרְךְךָ כָּלֵל
מִהַבְטָלָה (כְּתוּבוֹת נט.), וּבְזֶה שְׂתַעֲתִיק חֲדוּשֵׁי תוֹרָה מִסְפָּרִים, תִּקְרַר
אֶת עֲצֻבֶיךָ, וְגַם תִּהְיֶה בְּכֹלֵל מְזֻכְרֵי הַרְבִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' ת.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִטוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי נַפְשֵׁי, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל
נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ וְגַם אֶת הַדְּרִישַׁת שְׁלוֹם שְׁאַתָּה שׁוֹלַח אֵלַי בְּכָל פְּעִים
— לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֲשֶׁרִינוּ שְׁאֲנוּ זוֹכִים לִידַע מִרְבֵּי אַמְת
כְּזֶה, רַבֵּי הַמְטָהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים. וּמִי יִתֵּן שְׂיִתְגַּלֶּה כְּכָר לְכָל יִשְׂרָאֵל,
וְאֵז כָּלֵם יִחְזְרוּ אֵלָיו יִתְבַרֵּךְ בְּאַמְת.

והנה אֶתְמוֹל בְּלִילָה לְמִדְנוּ בְּצוֹתָא אֶת הַתּוֹרָה "בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל" בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז, אֲשֶׁר דְּרָכְנוּ הִיא לְלַמַּד אֶת זֶה בְּבֵין הַמְּצָרִים. מָה אָמַר לָךְ, כָּל מִינֵי אוֹרוֹת וְגִנּוּיָא דְמִלְכָּא מְסֻתָּרִים בְּתוֹרָה זוֹ, אֵיךְ שָׂרְבְנוּ ז"ל מְגִלָּה, אֲשֶׁר עָקַר הַתְּכֵלִית הוּא לְהִיּוֹת מְקַרָּב אֶל הַצְּדִיק יְסוּד עוֹלָם, אֲשֶׁר הוּא הַיְפִי וְהַפֶּאֶר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וְעַל יְדוֹ נִפְתָּחוֹת הָעֵינַיִם לְרֵאוֹת וְלְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ, אֵיךְ אוֹחִז בְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׂזוּכָה לְהִסְתַּפֵּל הֵיטֵב עַל עֲצָמוֹ, נִפְתָּחוֹת עֵינָיו לְהִסְתַּפֵּל בְּגִדְלַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁר בְּאֵמֶת זֶהוּ בְּחִינַת 'מְאוּרֵי אוֹר' ו'מְאוּרֵי אֵשׁ'; כִּי ה' מְאוּרֵי אֵשׁ' — זֶה כָּלֵל הָאֲרְבָּעָה יְסוּדוֹת, שְׁמֶשֶׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַמִּדּוֹת וְהַתְּאוֹת רְעוֹת, שְׂבוּעֵרוֹת בּוֹ כְּתוּבָה אֵשׁ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּתְּבוּנָן הֵיטֵב הֵיטֵב הֵיכָן הוּא בְּעוֹלָם, וְאֵיךְ מְגִלָּה אֶת הַיּוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה שִׁיִּסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ הֵיטֵב, וְיָקוּם בְּחִצּוֹת, וְיִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְקַרֵּר אֶת הָאֵשׁ שְׂבוּעֵרַת בּוֹ, וְיִתְחִיל לְהֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִרְגִישׁ אֶת אֵמֶתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת 'שִׁבְתָּ שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא' (וְהַר ח"ב פח:); אֲשֶׁר מִי שְׂנוֹכְלָל בְּקַדְשָׁתָהּ, נִמְחָלִין כָּל עוֹנוֹתָיו וְכוּ'; וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ וְלְהַפְצִיר תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂנוֹזְכָה לְהַכְּלִל בְּשֵׁם הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא הַיְפִי וְהַפֶּאֶר וְהַחֵן וְכוּ', וְעַל יְדוֹ נִזְכָּה, שִׁיִּפְתָּחוּ עֵינָיו לְרֵאוֹת עַל עֲצָמֵינוּ וְכוּ', וְנִזְכָּה שִׁיאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא.

וּמְחַמֵּת שְׂבָרְגַע זֶה טְלַפְנַתְּ אֵלֵי, וּרְצוֹנָךְ שְׂאֲשַׁלַּח הַמְּכַתֵּב —
עַל-כֵּן אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תא.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי

מאד, שוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מִמֵּדַת הַכַּעַס וְהַקְפִּידוֹת. וְרֵאִיתִי בְּסִפְרֵי בְּשֵׁם הָרַב הַקְדוּשׁ ר' נַחֲמָן מֵהוֹרֵי דְנִקְעַ זי"ע, סָבוּ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, כִּי עֲמֶלֶק הוּא מֵדַת הַכַּעַס, שֶׁהוּא עֲנַף הַגְּאֹנָה. וְשֶׁאֵלֹ אוֹתוֹ, מֵהֵיכֵן לֹקַח אֶת זֹאת? עֲנֵה וְאָמַר, מִן הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ל, ו): "כִּי רָגַע בְּאִפּוֹ", רַ' גִּיע' רֵאשִׁי תְבוּת שֶׁל הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רֵאשִׁית גִּוִּיִּים עֲמֶלֶק". לְמֵדִים מִכָּאן, כְּשֶׁאֲדָם בְּכַעַס, הוּא מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ קְלַפֵּת עֲמֶלֶק, שֶׁהִיא הַגְּאֹנָה, כִּי מִי שֶׁהוּא בָּטֹל וּמִבְּטָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּף הוּא, אֵף פֶּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס וּבְעֲצָבִים, אֲלֹא יִדַּע וְעַד, שֶׁכָּל הָעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ. וְעַל-כֵּן אֵינוֹ כּוֹעֵס וּמִקְפִּיד עַל שׁוֹם דְּבָר; כִּי הַמְּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שִׁיּוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אֵינוֹ רוֹגֵז כָּלֵל. וְאֲשֶׁרֵי הַמְּגִיעַ לְמִדְרָגָה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבָר, וְאִפְלוּ יוֹרְקִים בְּפָנָיו, וּמִדְּבָרִים עָלָיו, לֹא יַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ שׁוֹם רֶשֶׁם כָּלֵל. וְאֵל מִדְרָגָה זוֹ רַבְּנֵי ו"ל רוֹצֵה לְהַבִּיא אוֹתָנוּ. וְלָכֵן רְאֵה לְהַחֲזִיק עֲצֻמָּךְ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, צְדִיקֵי הָאֱמֵת, וְתִתְרַחַק מֵהַלְצִים וְהַרְשָׁעִים הַמְּסֻתָּבְבִים בִּיגִינוֹ, כִּי הֵם הָרַע גְּמוּר, שֶׁהִסְמִ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה לְהַעֲלִים וּלְכַסּוֹת וּלְהַסְתִּיר אֶת רַבְּנֵי ו"ל עַל יָדָם, כִּי אִם רַבְּנֵי ו"ל יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם — תִּהְיֶה הַגְּאֹלָה, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

ג' תב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִטוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות היְלָדִים שֶׁלָּךְ וְכו', עֲלִיךָ לְדוֹנֵם לְכַף זְכוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתָּה הָאָבָא וְהֵם בְּנֵיךָ. וּבְדַרְךָ כָּלֵל הָאָב צְרִיךְ לְהוֹרִיד עֲצֻמוֹ אֶל הַיְלָדִים וְכו', אִם רוֹצֵה לְחַנֵּכֶם בְּצוּרָה נְכוֹנָה, וְלֹא שְׂיַחֲכֶה שְׂהֵיִלְדִים יִתְעַלּוּ אֵלָיו וְכו'. וְזֶה דְבַר פְּשוּט. וְלִכֵּן הָיָה פִּקְחָם, וְהוֹרֵד עֲצֻמָּךְ לִילְדֵיךָ, תִּסְבַּל אוֹתָם וְתִדְבַר עִמָּהֶם, תִּשְׁמַחֵם וְתַעֲוֹדְדֵם וְתַחֲזֹקֵם, וְזֶה יִכְנִיס בָּהֶם בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי. וּבְכִפְרֵט שֶׁהֵם הִתְחַתְּנוּ מִכְּבָר, בְּוִדְאֵי הֵם צְרִיכִים אוֹתָךְ, וְאִם תִּלְךָ בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׂאֵתָה תִּקְדִים לָהֶם שְׁלוֹם וְתִשְׁמַחֵם וְתִאֲמָצֵם, הֵם יֵאָהָבוּ אוֹתָךְ, וְלֹא שְׂתַחֲכֶה שֶׁהֵם יִצְלָצְלוּ אֵלֶיךָ וְיִבְקְרוּ אוֹתָךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְאוּמָה לֹא יִהְיֶה בְּיָדֶיךָ. וְלִכֵּן רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי, וְאִז תִּרְאֶה שֶׁהַכֹּל יָבוֹא עַל נִכּוֹן. אֲקוּמָה שְׂתַבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה,
וּמֵאַחַל לְךָ הַצְּלָחָה בְּחַיִּים...

ג' תג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ לְבָבְךָ מִכָּל הָעוֹבֵר עֲלֶיךָ מִשְׁלוֹם בֵּיתְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁהַעֲקָר אֲצֵל רַבְּנוּ ו'ל הָיָה עֲנִיִן שְׁלוֹם-בֵּית, כְּמוֹכָא (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד), שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב מְאֹד עַל אֲבִרְכִים שִׂיחָה קְלָקוּל שְׁלוֹם-בֵּית אֲצֵלָם, כְּדֵי שְׂיִוְכַל לְתַפְסֵם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, לִכֵּן עֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְשִׂמְחָה וְלַעֲוֹדָד אֶת אֲשֶׁתְךָ, וְתַחֲיֶה בְּאַהֲבָה גְדוּלָה, וְחֲכָמִינוּ

הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה.

אינך צריף לקנא שום בריה שבעולם, פי כל אחד בזה העולם יש לו נקדתו הוא, ואם בני-אדם היו חזקים בדבר זה, לא להתבלבל משום דבר, אלא לשמח בנקדתם, היו חיים חיים נצחיים, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שצריף אדם לקשר עצמו לנקדה השכיכת ללבו בעת הזאת. ולכן אסור לקנא שום בריה שבעולם, פי כל אחד ואחד יש לו שליחות שלו להוציא מהכח אל הפעל, לעשות שליחותו יתברך. ולכן אל תקנא בעושי עולה וכו' (תהלים לו, א), ומכל שכן בקלי עולם וכו', מה לך ולהם?! כל אחד יאחז בדרךכו, פי אפלו בקדשה אסור לקנא שום בריה, שלא ישבר, אלא לשמח בנקדתו, מכל שכן וכל שכן לקנא בפרחחים בעלמא וכו'.

אודות שאלתך, עליך לידע, שרבנו ז"ל, אינו מצמצם במקום אחד, ואינו מצמצם באדם אחד, זו טעות! רבנו ז"ל הוא מתנה לכל עם ישראל, ולכן מה שאפה כותב, שבבית-מדרש וכו' וכו' נתנה ריב וכו', לדעתי, בית-המדרש הזה מעולם היה מקום מחלקת, ובאמת רבנו ז"ל לא שם, רק הפסא שם כחלון ראנה... אבל רבנו ז"ל חסר משם, פי שם הוא מקום מחלקת, ואני מזמן הדרתי רגלי משם. עליך לזכור, שרבנו ז"ל נמצא בכל העולם פלו, ובמקום שמדברים מרבנו ז"ל — שם נמצא רבנו ז"ל! ודבר רבנו ז"ל מכרח לכבש את כל העולם פלו, ולא יועיל לאלו הפרחחים הנואפים פכלבים, להעלים את דבר רבנו ז"ל, ואף שמלבישים עצמם פאלו הם גם-כן מקרבים, זו רק עטיפה, אשר זה מה שפכתוב (בראשית ל, מב): "והיו העטופים ללכן והקשורים ליצקב"; לכן, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א') זה היצר הרע, ומלביש עצמו במצוות, הוא רק בבחינת העטופים, שעוטר עצמו באצטלא פאלו הוא מקרב אל הצדיק האמת, אבל הכל שקר. והקשורים, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), שהעקר והיסוד שהכל תלוי בו — להיות מקשר אל הצדיק. נמצא, שכל הענין להיות אצל רבנו ז"ל הוא — התקשרות, להיות קשור עמו, עד

ער אָשֶׁר ג' תד בַּנְחַל

שְׁלֹא יוּכַל לְנַתֵּק אֶת הַקְּשָׁרִים, וְזֶה "וְהָיוּ הַעֲטוּפִים לְלֶכֶן וְהַקְּשׁוּרִים לַיַּעֲקֹב", וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

נָא וְנָא אֶל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי לֹא כָּדָא לְדַבֵּר מֵהֶם, וּמִכָּל שְׁפָן שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת עֶסֶק מֵהֶם, יֵאָחַז כָּל אֶחָד זָרְפּוֹ, וְאָנוּ נִלְמַד בְּכָל יוֹם סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבַפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ, שְׁסִפְרוּ הוּא אֲתַחֲלָתָא דְגֵאֲלָה, וְלֶכֶן כָּל הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, הִתְקַרַח לוֹ לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר אֶצְלוּ בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר זֶה הִיָּה רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁרָצָה שְׁנִלְמַד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּינוּ. וּבְאֵמַת אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שְׁפָנִיו, שְׁכָלוּ וְחִכְמָתוֹ גְּנוּזִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. וְלֶכֶן כָּל מִי שְׁרוּצָה לְרְאוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, הִתְקַרַח שִׁיְהִיָּה בְּקִי בַּסֵּפֶר "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן" בְּעַל-פֶּה. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהִקְרֵא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וּמִכָּל שְׁפָן לְהַחְזִיק עֲצָמוֹ לְמִקְרָב וּמִקְשָׁר, אֲלֹא עַל-יָדֵי שֶׁהוּא בְּקִי בַּסֵּפֶר "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן" הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר סֵפֶר זֶה כְּלוּל מִכָּל הַסֵּפָרִים, וְהוּא מִפְתַּח לְכָל כְּתָבֵי הָאֲר"י ז"ל, וְלֶכֶן קִבְּלַת הַרְאִשׁוֹנִים, וּמְשִׁיחַ צְדָקָנוּ אֲשֶׁר בֵּא יְבוֹא וַיִּגְאֲלֵנוּ, יֵאָמַר תּוֹרָה מֵה"לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן". יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ג' תד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר מִטוֹת-מַסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּירוּ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר מִי שְׁנֹכַשׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוּצָאת זָרַע

אֲשֶׁר ג' תד בַּנְחָל רעא

לְבַטְלָהּ, מֵחֹוּ מִבְּהֵל וּמִבְּלָבָל לְגַמְרִי, וְלִבּוֹ מָלֵא עֲקֻמוּמִיּוֹת בְּקִשְׁיוֹת
 וּבִסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא שָׁבוּר לְגַמְרִי, עַד שֶׁנִּחַשְׁכּוּ מִמֶּנּוּ כָּל
 הָאוֹרוֹת. כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה מְטַמְּטֵם אֶת הַלֵּב וּמְסַבֵּב אֶת הַמַּח.
 וְלָכֵן עָקַר הַתְּקוּן רַק עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת. וּמֵאַחַר
 שֶׁזִּכִּיתָ לְהַתְּדַע מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מִרְבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, רְאֵה
 לְהַחֲזִיק בּוֹ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁבְּהֶכְרַח לָךְ שֶׁתִּשְׁמַע מִחֻלְקַת עַל רַבֵּנוּ ז"ל, וְיִהְיֶה
 לָךְ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת, כַּמּוּבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), אֲשֶׁר מִי
 שֶׁפָּגַם בַּפְּגָם הַבְּרִית, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי ב, יט): "כָּל בְּאִיָּה לֹא
 יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים", יִצְטָרֵךְ לִשְׁמַע מִחֻלְקַת. וְתֵאֱמִין
 שֶׁכָּל מִצְוֹתָא וּמְרִיבָה הִיא בְּשִׁבְלֶךָ, כַּדִּי לְרַחֵק אוֹתָךְ, וְאִם יִהְיֶה לָךְ
 שָׂכָל, וְתִשָּׂאֵר אֲצֶל רַבֵּנוּ ז"ל — יִהְיֶה לָךְ תְּקוּן, וְאִם תִּהְיֶה מְסַפֵּן,
 וְתִשְׁמַע לְכָל פְּרָחַח שֶׁיִּדְבֵּר נֶגֶד רַבֵּנוּ ז"ל, אֲזִי אַתָּה אֲמַלְל, וְתֵאבֵד
 אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְתִבָּא גַם יְחִיד; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם
 לְגַמְרִי, וּמִי שֶׁנִּכְנַס בַּחֲטָא הַזֶּה, הֶהְכַּרְח לוֹ לַחֲטָא עוֹד וְעוֹד, רַחֲמֵנָא
 לִישׁוּבוֹן, כִּי הֵתֵר נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ טֹבַע שְׁנַי. וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁנִּתְגַּעְעֵלְתָּ
 כָּל-כֶּף בְּגַעוֹל וְטַנוּף הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ, רְאֵה לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר אֶל
 רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִהְתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִלָּךְ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין
 שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִדְבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִסַּפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
 לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֲזִי תִרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת,
 שֶׁדָּבָר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרַע, וּמְקַדֵּשׁ אֶת הַנְּשֻׁמָּה, וּמִי שֶׁחֲזַק
 בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, יִזְכֶּה לְנִתְקַע עֲצָמוֹ מִהֶרַע הַזֶּה.

הַעֲקָר — מִי שֶׁפָּגַם בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ,
 צָרִיךְ לְהִשְׁמַר שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְעַרְבַּב בְּשׁוּם מִחֻלְקַת עִם בַּר יִשְׂרָאֵל,
 וְיֵאָהֵב אֶת כָּל אֶחָד כְּנַפְשׁוֹ, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית נִקְרָא רַע, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לז, ז): "וַיְהִי יַעֲר בְּכוֹר יִהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'", וְאָמַר
 רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שֶׁהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה עוֹשֶׂה אֶת
 הָאָדָם אִישׁ רַע וּבִלְיַעַל, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה עַל זוּלָתוֹ. וְלָכֵן

ערב אָשר ג' תה בנחל

רָאָה לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, שְׁלֵא יִהְיֶה לָּךְ שׁוֹם דִּין וּדְבָרִים עִם אִף אֶחָד, אֲלֵא תִהְיֶה חֶזֶק וְאִמִּין לְהִיֹּת בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

אם תְּצִיחַ אוֹתִי — תִּרְאֶה, שְׁבַמְשֶׁךְ הַזְּמַן תּוֹכֵל לְצֵאת מֵהַחֶטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה. וְאִסּוּר לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּסֵן, רַק תִּרְבֶּה בַתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת אֲלֵיו יִתְבַּרְךָ, אִף שְׁנֹדְמָה לָךְ שְׁאִין מִי שְׁשׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ, תִּרְבֶּה בְּדַבּוּר אַחַר דַּבּוּר, אֲשֶׁר כָּל דַּבּוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְכֵן תִּרְבֶּה בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּת, וְתִבְרַח מִמַּחְלָקַת, תִּמְשֶׁךְ עֲצֻמָּךְ רַק אֶל הַסְּפָרִים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ג' תה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִז לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מַסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶה בְּעִזְרִי לְהַדְפִּים סְפָרִים קְדוּשִׁים, הַמְּגִלִּים וּמְפָרְסָמִים אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁזוֹ דַעַת רַבְּנוּ ז"ל. כִּי כָּל עֲנִיֵן רַבְּנוּ ז"ל — רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְרַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח לְזֶה הָעוֹלָם בְּדוֹר הַזֶּה דִּיקָא, כְּדִי לְקַרֵּב אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלֵיו יִתְבַּרְךָ. כִּי הוּא הַבְּטִיחַ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִחְזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה. וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם כָּלֵב הַנוֹבֵחַ נֶגֶד זֶה, וְכָל הַשִּׁיחוֹת הַבְּדוּיּוֹת שְׁבוּדִים קָלִים וְרִיקִים וְכוּ' וְכוּ', כְּאֵלּוֹ דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל לֹא נִתֵּן לְהַתְּפָרְסָם בְּעוֹלָם, הֵם סֵתֵם בּוֹרִים וְעַמִּי אֲרָצִים וְכוּ' וְכוּ', וְעֵינֵם צָרָה וְכוּ' וְכוּ'; כִּי בְּפִרוּשׁ צְוֶה לָנוּ מוֹהֲרֵינָּה ז"ל צְנֹאָה מְפָרֶשֶׁת קָדָם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וְאָמַר: "בְּזֶה הָעוֹלָם הָעֲנִיֵן שְׁלָכֶם יִהְיֶה — יִפּוּצוּ מַעֲיָנוֹתֶיךָ חוּצָה". וְעוֹד אָמַר: "עֲלֶה אֶחָד מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכָּל". וְלָכֵן

אֲשֶׁר ג' תו בַּנְחָל רעג

איך יכולים לבוא פֿלבים וְלִנְבַח, כְּאֵלֹה אֲסוּר לְלַכֵּת בְּרַחֲבוֹת וּבִשְׂוֻקִים וּבְכַתְי־כְּנַסְיוֹת וּבְכַתְי־מְדַרְשׁוֹת, וְלִהְפִיץ דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל. מי שׂוֹאֵל אוֹתָם?! וּמִי צָרִיךְ אוֹתָם?! אָנוּ נַעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר בִּיכְלֻתָנוּ לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם רַבְּנוּ ז"ל הִתְפָּאֵר וְאָמַר (תַּיִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן רנא): "לֹא מִבְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, אֲלֵא כָּל הָאֲמוֹת הָעוֹלָם כְּלָם אֲנִי יְכוֹל לְהַחְזִירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהִיִּיתִי יְכוֹל לְהוֹלִיכֶם סְמוּךְ לְדַת יִשְׂרָאֵל"; אִזּוֹ לְמָה לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ לְהַפִּיץ אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם?! וּבִפְרָט עִתָּהּ, שְׂיֵשׁ הַשְׂתוֹקְקוֹת לְשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה, וּמִי יְכוֹל לְהַחְזִיר בַּתְּשׁוּבָה כְּרַבְּנוּ ז"ל?! הָעֵקֶר שְׂאָדָם צָרִיךְ — לְשַׁמַּח בְּטוֹבַת הַזּוּלָּת, לְתַתּוֹת גַּם לְשֵׁנִי, וְלֹא תִהְיֶה לוֹ אֲנָכְיוֹת רַק 'אֲנִי'. וְלָכֵן רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂחִזּוֹק בְּזֶה!

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּמַקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמְדַרְשׁ, בְּהַלְכָה וּבְסִפְרֵי הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים, אֲשֶׁר כָּל הַלְמוּדִים הָאֵלֹהִים הֵם זְכוּף הַנְּפֵשׁ. וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שְׂיִהְיוּ שְׂגוּרִים עַל פִּיךָ. וּבְאֵמַת עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עֵקֶר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה רַק עַל־יְדֵי בְּקִיאוֹת נִפְלְאוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְלֹא לְכוּא אֶל פִּישׁ זָקֵן זֶה וְאֶל שׁוֹטֵה זֶה וְכוּ' וְכוּ', הָעֵקֶר הוּא הַתְּמַדַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂלִישִׁי לְסֻדְרַת מִטוֹת־מַסְעֵי ה'תש"ם.

שְׂלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַקָּרָה,

עדר אֲשֶׁר ג' תו בנחל

שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּירוּ יֵאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתַדַּע וְתִאֱמִין שֶׁהוּא
יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמְהִינָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכִשְׁאָדָם מְכַנִּים
בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, הוּא חַי חַיִּים אֲמֵתִים, חַיִּים נְצַחִים, חַיִּים
מִתְקִים.

וּבְאֵמַת מַה לָּךְ כָּל הַבְּלוּלִים שֶׁמְבַלְבְּלִים דַּעְתְּךָ, הֲלֹא אֲצֵל
רַבְנוּ ז"ל הֶעֱקָר הִיָּה הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְפִרוּשׁ גְּלַה לָנוּ (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַצְּדִיק יֵשׁ לוֹ יְשִׁיבָה שֶׁל אֱמוּנָה, שְׁלוֹמֵד
עִם תַּלְמִידָיו רַק אֱמוּנָה. וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ לְשַׁמַּח שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת
בִּישִׁיבָתוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוּלָם.
וּבִפְרָט מַה שֶׁקוֹרָה עֵתָה, שֶׁקָּמוּ כַּמָּה חֲצוּפִים וְעִזֵּי פָּנִים, וְרוֹדְפִים
אֶת יְרֵאֵי ה' וְכוּ' וְכוּ'. עֵינִי בְּסִפֵּר הַקְּדוּשׁ "מְאוּר וְשִׁמְשׁ" (פְּרִשְׁת
וַיִּשְׁלַח), כִּי כֵן דָּרָךְ הַרְשָׁעִים לְשֵׁנָא אֶת עוֹבְדֵי ה', עֵינִי שָׁם. וְלִכֵּן רְאֵה
לֹא לְהִתְעַרֵּב בֵּינֹתָם לְגַמְרֵי, כִּי בְּאֵמַת מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, קָמִים עָלָיו
כְּלָבִים, כַּמּוּבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ'): כִּשְׁאָדָם פּוֹגֵם בְּבְרִית,
קָמִים עָלָיו עִזֵּי פָּנִים, שֶׁהֵם כְּלָבִים, וְרוֹצִים לְנַשְׁכוֹ, וְאָדָם צָרִיךְ
לְהִזְהַר מֵהֶם מְאֹד מְאֹד, עֵינִי שָׁם.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! כִּשְׁאָדָם זוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי
הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִקְיָם מְצוּתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלוֹמֵד
רַמ"ח מְצוּת עֲשֵׂה וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, הוּא מְמַשֵּׂיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר
וְזִיו וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, כִּי יֵשׁ מְצוּת שְׁאָדָם לֹא יְכוּל
לְקַיֵּם, וּבְזָה שְׁלוֹמֵד אֶת הַמְצוּת, נִחְשָׁב כְּאִלוֹ מְקַיֵּם, לִכֵּן מַה טוֹב
וּמַה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּסִפֵּר הַחַנוּפֵי, שֶׁהֵם
הַתְּרִי"ג מְצוּת עִם טְעָמִים נְפִלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד, וּמִי יִתֵּן שִׁיזְכִּנִי
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, שֶׁאֲזַכֶּה לַעֲשׂוֹת פְּרוּשׁ עַל
הַתְּרִי"ג מְצוּת עַל-פִּי הַהַקְּדָמוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וְכִשְׁאָדָם זוֹכָה לְקַיֵּם
מְצוּתָיו יִתְבָּרֵךְ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִכָּל רַע. וּבִפְרָט

אֲשֶׁר ג' תו בְּנַחֵל ערה

כְּשֶׁזוֹכָה לְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
כָּלֵל מֵעֲלָתוֹ בְּשָׂמִים. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵב,
סִימָן ו'): עוֹשֶׂה אָדָם מְצוּהָ אַחַת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ מִלְּאָף
אַחַד, עוֹשֶׂה שְׁתֵּי מְצוּוֹת, נוֹתֵן לוֹ שְׁנֵי מִלְּאָכִים, עוֹשֶׂה הֶרְבֵּה מְצוּוֹת,
נוֹתֵן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲצִי מִחֲנֻהוּ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַיֵּם מְצוּוֹת
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד): אִם
אָדָם זוֹכָה לְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עוֹלָה לְמַעְלָה
מִנְּפָשִׁין, רוֹחִין וְנִשְׁמָתִין, שֶׁהֵם עֹשֶׂה, יְצִירָה, וּבְרִיאָה, וְעוֹלָה עַד
עוֹלָם הָאֲצִילוּת, בְּכַחֲנִית מְטִי וְלֹא מְטִי, וּמִדְּבִיק נִפְשׁוֹ בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא. וּמוּבָא בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ "מְאוּר וְשִׁמְשׁ" (פְּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח), שֶׁעָקַר
הַמִּלְּאָכִים הַשּׁוֹמְרִים אֶת הָאָדָם מִכָּל דְּבַר רַע, הוּא מִלְּאָף הַבְּרִית,
וּכְשֶׁשּׁוֹמְרִים עַל הַבְּרִית קִדְשׁ, אֲזִי מִלְּאָף הַבְּרִית שׁוֹמֵר עָלָיו, שְׁלֹא
יִקְרְבוּ אֵלָיו הַחִיצוֹנִים לְהַחֲטִיאוֹ, וְלֹא יוּכְלוּ לְהִרְעֵ לוֹ שׁוֹם דְּבַר, עֵין
שָׁם.

וְלִכֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק עֲצָמָךְ בְּשִׂמְרַת הַבְּרִית, וּמֵהַיּוֹם
וְהַלָּאָה תִּדְבִּיק מִחֲשַׁבְתְּךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה
הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְכֹל שֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, כֵּן מִשְׁתַּנֵּה כָּל הַלֵּךְ מִחֲשַׁבְתּוֹ, כִּי אֵינוּ דוֹמָה אָדָם
שֶׁחֹשֵׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יְתִבְרֵךְ, וְאֵינוּ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעֵוֹלָם, מֵאֲשֶׁר אָדָם הַנִּמְצָא בְּהַבְּלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹצֵה לְהִיּוֹת רַב
וְרַבִּי, גָּאוֹן וּמְקַבֵּל, וְצַדִּיק וּבַעַל מְדֻרְגָה; אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּבַטֵּל עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, וְאֵינוּ רוֹצֵה שׁוֹם הַתְּנַשְׂאוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲלֹא
בוֹרַח מִכָּל מִיָּגֵי הַתְּנַשְׂאוֹת, וְיוֹשֵׁב בְּפִנְיָה וְעוֹסֵק בְּהַתְמַדָּה בַּתּוֹרָה,
בְּתַשׁוּקָה רַבָּה, וּמִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, וְאִזּוֹ מְמַשִּׂיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת
נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו הַבוֹרָא יְתִבְרֵךְ; אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֵה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רעו אֲשֶׁר ג' תז בַּנְחַל

ג' תז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מַסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, לִהְיוֹת סִבְלָן עַל כָּל
אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ שֶׁל הָאָדָם. וּבְאַמַּת מַדְרָגָה זוֹ יִכְנָס
מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם. וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁקוֹנֶה לְעֶצְמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, שָׂאז
מִמְשִׁיחַ עַל עֶצְמוֹ הָאֶרֶת מְשִׁיחַ, שֶׁבֹא יָבוֹא וַיִּגְאֹלֵנוּ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים — הֵן
מֵעֶצְמוֹ, הֵן מֵאֲשֶׁתּוֹ וַיְלָדָיו, הֵן מִשְׁכֻּנָיו וּמְקַרְוָיו, וְצָרֶיךָ לִהְיוֹת חֲזָק
מְאֹד. וְהִנֵּה אַתָּה עֹכָשׁוּ עוֹסֵק בְּשִׂדּוּכִים, עָלֶיךָ לְזַכֵּר דְּבָר זֶה מְאֹד,
שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם צָרֶיךָ לִהְיוֹת עֹקֵשׁן גָּדוֹל מְאֹד, וּבִפְרָט בְּמִדַּת
הַסְּבָלָנוּת, לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא צָרִיכִים לְהִתְרַעַם עַל כָּל בְּרִיָּה
וְלַעֲנוֹת לְכָל אָדָם, כִּי בְּאַמַּת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן עה), שֶׁזֶה בָּא מִהַדְּמִים שֶׁלֹּא עֲבָדוּ בָּהֶם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; כִּי
מִי שֶׁעוֹבֵד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם כָּל הַדְּמִים, הָרִי דָמוֹ כְּבָר
מְזַכֵּךְ, וְאִין לוֹ כַח וּמַח וְחֶשֶׁק לְרִיב עִם אֶף אֶחָד, אֲלֵא מְדַבֵּק עֶצְמוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה עֶצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל!

גַּא וְנָא הַרְגַל עֲצֻמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, אֲשֶׁר
אִין דְּבָר טוֹב לְנִשְׁמָה כְּמוֹ הַגְּרָסָה בְּמִשְׁנֵינּוֹת, שֶׁזֶה הוֹרֵג אֶת הַיֶּצֶר
הָרַע, וְכֵן תְּגַרֵס בְּכָל יוֹם כְּמָה דְּפִי זֶהר וְתִקְוֹנִים בְּגִרְסָה בְּעֵלְמָא,
אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר בְּגִרְסָה מִהִזְהֵר וְהִתְקוֹנִים וְהַמְשֻׁנוֹת, הוּא זְכוּף
הַנֶּפֶשׁ וְטְהַרַת הַלֵּב וְהַמַּח; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה עֶצְמוֹ בְּזֶה
הָעוֹלָם!

זְכֹר מַה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ
מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יִטַּעֵה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הִזָּה מְטַעֵה מְאֹד. לְכֵן

רעז בנחל ג' תח אשר

צריך לבקש הרבה ממנו יתברך, שלא יטעה אותו העולם, ולא יחיה בדמיונות ובטעויות, ועל-ידי-זה יזכה להצליח דרכו בזה ובכא לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות-מסעי ה'תש"ם.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את הידיעה.

מה אמר לך, בענין שנוי השם וכו' וכו', צריכים מאד מאד להזהר, כי אסור לשנות שמות, רק מי שהוא בעל רוח-הקדש, ויודע שרשי נשמות ישראל, אבל סתם בר-נש שאינו יודע בין ימינו לשמאלו, אינו יכול לחגור עצמו לתת שמות לבני-אדם, והוא דבר מספן מאד. ולכן לא כדאי כלל להתעסק בעסק הזה. רבנו ו"ל גלה לנו, שהעקר הוא האמונה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), לבוא אליו יתברך, ולבקשו ברחמים ובתחנונים כל צרכינו, ואל תסתפל על שום בעלי דמיון וכו' וכו', כי יבוא היום שיצטרכו לצאת מזה העולם, ומאומה לא יהיה בידם וכו'.

עליך לדעת, אשר בקבלה יכולים להטעות בני-אדם מאד מאד, כי מי שאין לו ההקדמות האמתיות, יכול לדרש רק דרושים וכו', ומחמת שאין מי שיבין אותו, חושב שהוא מקבל גדול. ובאמת הוא בור ועם הארץ, ואינו יודע בין ימינו לשמאלו, כי בענין קבלה יכולים להטעות מאד את אחרים, ואפלו אלו שמדפיסים ספרים בקבלה, יכולים להטעות בני-אדם בזה. ולכן ראה לשמר עצמך מאד מאד, שלא יפילו אותך בפת. ואשרי מי שזוכה לשקד על דלתות ספרי "לקוטי-הלכות", שמפרש דברי רבנו ו"ל בטוב טעם ודעת, ומלביש השגות נוראות באפן פשוט, עד שמי שמתמיד

בספרי "לקוטי-הלכות", יכול לעשות לעצמו דרך בכתבי האר"י ו"ל לא יטעה, כי לא המדרש העקר אלא המעשה (אבות א, יז), ולכן צריכים להשמר מאד לא להטעות עצמו, ולא לחיות באשליה ובדמיונות וכו' וכו', והנראה בעיני כתבתי לך.

המברך אתכם בברכת הדיוט...

ג' תט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר מטות-מסעי ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויחדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כבר כמה פעמים כתבתי לך, אשר כל הצלחתך תלויה רק בשמירת הדבור, אם אתה מפקיר דבור פיה, על-ידי-זה אתה מבטל מדברי תורה, ולא עוד, אלא אתה בא לידי חטאים, כמאמר ו"ל (אבות א, יז): המרבה דברים, מביא לידי חטא; פי על-ידי רבוי דברים, אדם בא לחטאים, ומה גם שגורם לעצמו צרות, כמו שאמר החכם מכל האדם (משלי כא, כג): "שומר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו"; וכן אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), אשר כל הרוח סערה במחו של אדם בא על-ידי הדבור, שזה "רוח סערה עשה דברו" (תהלים קמח, ח), הדבור גורם לרוח סערה. ולכן אשרי האדם הזוכה לשמר את דבורו! ומוכא בכתבי האר"י ו"ל, אם אדם שותק ארבעים יום וארבעים לילה, ואינו מדבר דברים בטלים, יכול לבוא על-ידי-זה לידי רוח-הקדש ממש, פי הדבור הוא מלכות, והפלי לקבל בו השפעות טובות, ואם הפלי פגום, איך יכול לקבל בו השפעות טובות? ולכן הרגל עצמך מהיום לא לדבר כל העולה על רוחך, ואף שהרגלת עצמך מקטנותך לדבר פאות נפשך, עליך לחדל מזה, ותעשה לעצמך הרגל: אם שואלים אותך — תענה,

אֲשֶׁר ג' תי בַּנְחַל רַעַט

ואם לאו — אל תתחיל לדבר עם אף אחד. ועל זה נאמר (משלי יז, כח): "גם אויל מחריש — חכם יחשב". אפלו מי שהוא שוטה גדול, אם רק שותק, נדמה בעיני הבריות כחכם גדול, פי ס'ג לחקמה — שתיקה" (אבות ג, יג); ולכן ראה לשמר מאד על דבור פיך, ואף שאני יודע שזה בא לאדם מאד קשה, עם כל זאת כבר כתב הגר"א ז"ל (באגרת המפרסמת שלו): יותר טוב לסגף עצמו מהדבור, מלסגף עצמו באכילה ושתייה, עין שם. וכפי הנראה יותר קשה לאדם לסגף עצמו בדבור, מאשר באכילה ושתייה; כי למעשה, אדם מתענה כמה פעמים בשנה, אבל להפסיק לדבר, זה בא קשה מאד מאד. ועל-כן אם אתה רוצה להצליח בחייהך, תפסיק לדבר שטויות, ובזה תנצל גם מעברות, כי "כל המרבה דברים — מביא לידי חטא" (אבות א, יז). וכן תשמר על השלום-בית שלך, כי כל המרבה שיחה עם אשתו, גורם רעה לעצמו, ובוטל מדברי תורה, וסופו יירש גיהנום עוד בזה העולם, שמתחיל על-ידי מריבות בבית ונכוחים, ומגיעים כך לאי הבנות, עד שנשברים לגמרי. ולכן היה פקח, ואל תדבר כל העולה על רוחך, ואז תצליח בדרךך. אני יודע שדבר זה יבוא לך קשה, עם כל זאת אל תסתפל על שום בריה שבעולם, עליך לקחת עצמך בידך, ותשמר מאד מאד לא לדבר ככל העולה על רוחך, ואם תצית אותי בדבר זה — תצליח כל ימי חייהך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תי.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר מטות-מסעי ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל האברהם היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אודות מה שכתבת בענין מקנה וכו', דרכו של מוהרנ"ת ז"ל

לִילֵךְ פְּעָמִים בַּיּוֹם לַמִּקְוֵה: פֶּעַם קִדְּם חֲצוֹת, וּפְעַם קִדְּם הַתְּפִלָּה. וְזֶה שָׁמַעְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים מֵר' לִוִי יִצְחָק, (גֵּרוֹ יֵאִיר) [ו"ל], שֶׁשָּׁמַע מֵר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל, שֶׁשָּׁמַע מֵאֲבִיו ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל, שֶׁרָאָה אֶת זֹאת הַרְבֵּה פְּעָמִים, אִיךָ שְׁמוֹהֲרֵנִת ו"ל הִיָּה הוֹלֵךְ קִדְּם חֲצוֹת לַמִּקְוֵה, וְכֵן קִדְּם הַתְּפִלָּה.

אֲצֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו הִיָּה מִקְוֵה דְבָר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת טְבִילַת מִקְוֵה (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן נו), שֶׁהוּא שֶׁעַר נו"ן, וּבִפְרָט מִקְוֵה שֶׁל חַג הַשְּׁבֻעוֹת, אֲבָל זֶה סוֹבֵב עַל כָּל הַשָּׁנָה, כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים (פְּסִיקְתָא זוּטָא וְאַתְחַנֵּן ו, ו), וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ כְּאִלוֹ הַיּוֹם נִכְנַסְתָּ עִמּוֹ בְּבִרְיָת. וְלָכֵן בְּכָל יוֹם הוּא קְבֵלַת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן כְּשֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמו לִילֵךְ בְּכָל יוֹם לַמִּקְוֵה וּמִבְטֵל עֲצָמו מִתַּחַת לַמַּיִם, מִמַּתִּיק מִעֲצָמו כָּל הַדֵּינִים. וְלָכֵן דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד לִילֵךְ בְּכָל יוֹם לַמִּקְוֵה.

שָׁמַעְתִּי פֶּעַם מֵאֶחָד מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו, שֶׁאָמַר, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם לַמִּקְוֵה, פֶּן וְאוֹלֵי הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁלוֹ, וְאִינוּ רוֹצֶה שֶׁהַחֲבָרָא קְדִישָׁא יִטְפְּלוּ בּוֹ וַיִּטְבְּלוּהוּ, כִּי כָּבֵר טָבֵל בְּעֲצָמו. כָּל-כָּף הַכְּנִיסוֹ בְּעֲצָמָם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו הַיְקָרִים אֶת מַחְשְׁבוֹת הַתְּכִלִּית, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שֶׁצָּרִיךְ מְאֹד לְהַזְכִּיר עֲצָמו בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, שֵׁישׁ עוֹד עוֹלָם וְנִצְטָרֵךְ לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם. וְלָכֵן אֲבָקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, אֵל תִּתְעַרֵב בְּכּוֹחֵים שֵׁישׁ אֶפְלוּ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו, מֵה לֵךְ וְלָהֶם?! עֲקַר חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב תְּלוּי רַק כְּפִי שְׁלוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁקִּידָה עֲצוּמָה. וְתִדַּע שֶׁמְאֹז שֶׁאֲנִי זְכִיתִי לְהִתְקַרֵב לְרַבְּנוּ ו"ל, לְצַעֲרֵי הָרַב, רְאִיתִי מַחְלָקַת עֲצוּמָה בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו, וְכֵן הִיָּה מְדוּרֵי דוֹרוֹת. וּבְאַמַּת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ו): הַאִי דוֹחֵקָא דְהִנֵּה בְּכֹלָה מְנִיָּהוּ; כְּשֵׁישׁ דַּחַק בֵּין תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים זֶה כְּבָר מֵהַסְטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת, כִּי עֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל אֱלוֹ הַעֲזִי פְּנִים, הַחוֹלְקִים עַל צְדִיקִים, הֵם פְּגוּמִים בַּפְּגָם הַבְּרִית (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן נ), וּבִפְרָט בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אַבְרָכִים שְׁמִסִּיתִים וּמְדִיחִים לְמַחְלָקַת, הֵם מְאֹד מְאֹד פְּגוּמִים בַּפְּגָם הַבְּרִית, וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, וְאוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה,

אֲשֶׁר ג' תיא בנחל רפא

שְׁאֲבָרְכִים סְרוּחִים כָּאֵלוּ מְעוֹרְרִים מְדַנִּים עַל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, אוֹי לָהֶם מִיּוֹם הַדִּין, מֵהַ יִשְׁיבוּ הַבָּר? ! עַל-כָּל-פְּנִים אַתָּה בָּרַח לָךְ מֵהֶם! וְתִשָּׁב בְּאֵיזָה בֵּית-מִדְרָשׁ צְנוּעַ, וְתִלְמַד בְּשִׁקְיָה רַבָּה תוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתִתְבּוֹדַד עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִתְפַּלֵּל הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֵרִית, מִנְחָה, מְעָרִיב, בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה וּבְחֵיּוֹת, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְתִהְיֶה רְגִיל לִילָךְ לְמִקְוֵה, וְאִם תִּזְכֶּה לִילָךְ קִדְּם חֲצוֹת — אֵינן לְמַעְלָה מִזֶּה, עַל-כָּל-פְּנִים בַּל יִחְסַר לָךְ מִקְוֵה קִדְּם הַתְּפִלָּה, כִּי מוֹהֲרֵנוּת ו"ל הַבְּטִיחַ, שְׁמִי שְׁיִזְכֶּה לִילָךְ בְּכָל יוֹם לְמִקְוֵה בְּשִׁבִיל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל; אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינּוּ מְטַעַה עֲצוּמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תיא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמָךְ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ. עָלֶיךָ לְהַפְּלִל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תִּצְיֵר בְּעֵינֵי שְׁכֻלְךָ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּכְכֹל שֶׁתְּחַדִּיר בְּעֲצָמָךְ יִדְעוֹת אֵלוּ, כֵּן תִּזְכֶּה לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ. וְדָבָר זֶה לֹא נִתֵּן לְהַסְבִּיר אֲלֵא מִפֶּה לְאֶזֶן, שְׁכָל זֶה הוּא סוּד הַנְּבוּאָה. וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, אִם תִּלְמַד הַרְבֵּה אֶת הַמְּאָמֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרֵנוּ, חֶלֶק א', סִימָן נד, וְתִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאִז תִּבִּין מֵהַ פְּנוּתוֹ הַקְדוּשָׁה בְּעֵנֵין הַרְמְזִים, שְׁכַבְכִּיכּוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַמֵּז לְכָל אָדָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַל-יְדֵי כָּל דְּבָר וְדָבָר מְפָרְטֵי הַבְּרִיאָה: דּוּמָם,

רַכַּב אֲשֶׁר ג' תיא בְּנַחֵל

צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר. כִּי כֹה מוֹבָא בְּדַבְרֵי ו"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נו): מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָדָם צָרִיךְ רַק לְהַטּוֹת אֶזְנוֹ, וְאָז יִשְׁמַע אֵיךְ הַכֹּל מְגַלֶּה לוֹ נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת. וְזוֹ מְדַרְגַת הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם בְּטָלִים וּמְבֻטְלִים לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁשׁוּמְעִים קוֹלוֹת מֵהַשָּׁמַיִם, רְזִים וְרִזֵי דְרוּזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת. וְזֶה כָּלִל חִדּוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁהַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים מְחַדְּשִׁים, וּמְלַבִּישִׁים חִדּוּשֵׁיהֶם בְּפִסּוּקֵי הַתַּנ"ךְ. שֶׁהֵם סוּד 'כַּד', כַּמוֹבָא בְּתַקּוּנֵי זֶהר עַל הַפִּסּוּק (בְּרַאשִׁית כד, טו): "וַתִּרְדּוּ הָעֵינָה וַתִּמְלֹא כְּדָה וַתַּעֲלֶה", שֶׁזֶה סוּד כ"ד סִפְרֵי הַקְּדוּשׁ, שֶׁכָּל פִּסּוּק וּפִסּוּק יְכוּלִים לְהַלְבִּישׁ בוֹ מִמְעַיְנֵי הַחֲכָמָה וְגו'.

הַעֲקָר אֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, אֲלֵא הַדְּבֵק עֲצָמְךָ לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַתְּבַטֵּל עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי בוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מֵה קוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד שְׁבַנֵי-אָדָם עוֹרִים וְחַרְשִׁים וְאֱלָמִים, לֹא שׁוּמְעִים, לֹא רוֹאִים וְלֹא מְדַבְּרִים מֵאַלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְזֶה סוּד הַגְּלוּי הַנוֹרָא וְהַנִּפְלֵא שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר מְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם מֵהַשְּׁנָה, כַּמוֹבָא בְּדַבְרֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), עַד שֶׁהַמַּחֲמֵחַ מַחֲשָׁבָה גְדֵבֵק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁשׁוּמְעַע כְּרוּזִין עַל־אֵין שְׁמַכְרִיזִים בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת.

אָסוּר לָךְ לְהַתִּיאֵשׁ, אִף שֶׁאַתָּה נִמְצָא בְּמָקוֹם שֶׁאַתָּה נִמְצָא, כִּי מְכַל הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכַמוֹבָא בְּדַבְרֵי ו"ל לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח, שֶׁזֶה סוּד דְּרָךְ אֶרֶץ קְדָמָה לְתוֹרָה, עֵינֵי שָׁם.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם — סְבָלָנוֹת, לְסַבֵּל אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, וְתַכְרַח מְכַל מֵינֵי דְכָאוֹנוֹת, עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת. וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): כִּשְׁאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ

אֲשֶׁר ג' תיא בְּנַחַל רפג

הָאֵרֶת הָעוֹלָם הִבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁמְשִׁיג אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ בְּהַשְׁגַּת שְׂכָלוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְסֻלֵּק אֶת דַּעְתְּךָ וְחֻכְמָתְךָ, וְתִדַּע שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין אוֹתָם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְצָרִיכִים רַק סְבָלְנוֹת עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו. וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "הַמֵּתָן וְתִנְצֵל, מֵהָר וְתִתְחַרֵּט"; כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מֵתוֹן מֵתוֹן אַרְבַּע מְאוֹת זוּזִין שְׁוִיָּא, כְּמֵאמְרָם ו"ל (בְּרֻכּוֹת כ.), וְהוּא עַל דֶּרֶךְ שְׁמוּבָא בְּזֵהָר (ע"ן זֵהָר הַקְדוּשׁ, ח"י שְׁרָה קכג)), אֲשֶׁר יֵשׁ אַרְבַּע מְאוֹת עוֹלְמוֹת דְּכִסּוּפִין, אִם אָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְסִבָּל אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, אִזּוֹ זֹכָה לְגִלּוּיִים שֶׁל הָאֲרַבְּעָה עוֹלְמוֹת: עֲשִׂיָּה, יִצְרֵיָה, בְּרִיאָה, אֲצִילוֹת, שְׁכַל עוֹלָם וְעוֹלָם כָּלוּל מֵעֶשֶׂר, שְׁזֵה הָאֲרַבְּעָה עוֹלְמוֹת כָּלוּל מִמֵּאָה, וְזֵה סוּד ד' עֲלָמִין דְּכִסּוּפִין; כִּי כָּל עוֹלָם וְעוֹלָם יֵשׁ בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת וְכָל עֶשֶׂר כָּלוּל מֵעֶשֶׂר, וְאֲרַבַּע פְּעָמִים מֵאָה הֵם הָאֲרַבְּעָה עוֹלְמוֹת, אַרְבַּע מְאוֹת עֲלָמִין דְּכִסּוּפִין, וְלִכְּן כְּשֶׂאָדָם מִמֵּתִין, נִצּוֹל מִכָּל רַע. לֹא-כֵן אִם הוּא מִמֵּהָר וְנִשְׁבֵּר בְּסִבָּלְנוֹתוֹ — אִזִּי מִתְחַרֵּט. וְכֵן אָמַר הַחֶכֶם: הַמֵּתוֹן — אַחֲרִיתוֹ טוֹבָה, וְהַמְהִיר — אַחֲרִיתוֹ רָעָה. וְלִכְּן רְאֵה מַה לְּפָנֶיךָ, אֲהוּבִי, יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד! אִף שְׂאֵנִי יוֹדַע שֶׁמִּצַּד אֶחָד אֵתָה מִשְׁתוֹקֵק לְהַשִּׁיג בְּמִשְׁכָּלוֹת, וְלִהְיוֹת נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי עוֹבְרִים עָלֶיךָ צְרוֹת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת רַבּוֹת, עַד שֶׁאֵתָה נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי. עִם כָּל זֹאת אֵין זֹו עֲצָה, אֲלֹא רְאֵה לְבַטֵּל עֲצָמְךָ לְגַמְרִי אֲלִיו יִתְבַרֵךְ, וְתִסְבָּל כָּל הִבָּא עָלֶיךָ; כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל מִמֵּנּוּ יִתְבַרֵךְ: הָעֲנִיּוֹת וְהָעֲשִׂירוֹת, הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַכְּבוֹד. וְלִכְּן מַה וְלָמָּה אֵתָה צָרִיךְ לְבַלְבֵּל עֲצָמְךָ?! אֵתָה הַדְּבֵק עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְכָל מַה שֶׁאֵתָה צָרִיךְ תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֵּנּוּ יִתְבַרֵךְ. וְגַם בְּזֵה אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קצו), בְּסוּד (אֲבוֹת ב, יג): 'אֵל תַּעַשׂ תְּפַלְתֵךְ קָבַע, אֲלֹא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים', כִּי אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אֲלֹא לְבוֹא אֲלִיו יִתְבַרֵךְ וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים מִמֵּנּוּ יִתְבַרֵךְ שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ.

נָא וְנָא אֵל תְּפַל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע

רפד אָשֶׁר ג' תיב בַּנְחַל

שְׁעָקָר הַצְּלַחַת הָאָדָם לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרָגוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי שְׂאִינוֹ מִבְּלָבֵל עֲצָמוֹ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּרָגַע שְׂמֵתִבְלָבֵל מֵאִיזוֹ בְּרִיָּה, הוּא כְּכֹר נִשְׁבֵּר, וּמֵאֲבֵד הָעוֹלָם הַזֶּה וְהֵבֵא גַם יַחַד. וְלָכֵן בְּעֵנֵן הַתְּחִזְקוֹת צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי מֵה שֶׁעָבַר עַל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל — לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר. הֵיךְ זָמַן שֶׁכָּלָם הָיוּ כְּנִגְדוֹ, וְהִחְרִימוּ אוֹתוֹ, וְגַם מִבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עָזְבוּ אוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת הַתְּחִזָּק וְחִזָּק אַחֲרָיִם, וְהוֹתִיר סִפְרָיִם כְּאֵלוֹ הַמַּחֲיִיִּים וּמַחֲזִיקִים נֶפֶשׁ כָּל חַי. וְלֹא בְּחִנָּם, שְׂאֵמַר פֶּעַם עַל סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁהֵם הַגֵּן-עֵדֵן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בָּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת כְּפִי שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְלָכֵן הַתְּמִד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּבְהֵם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנִפְשָׁךְ, וְכֵן תִּתְבַּוְּנֵן בְּעֵמֶק דְּבָרָיו, אֲשֶׁר "עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצָאֵנּוּ" (קֹהֶלֶת ז, יז).

מֵה אֵתָּה יוֹדֵעַ מֵה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת מִמֶּךָ, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִרְאָה לָהֶם בְּחַיִּים חַיּוּתָם מֵה פִּעְלוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעַל-כֵּן לְמֵה לְהִתְבַּלְבֵּל?! אָדָם צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ בְּלֵי שׁוֹם שְׂכָר כָּלָל, רַק לְהִיּוֹת בָּטֵל וּמִבְטָל לְאִין סוּף, וְלֹא לְהִסְתַּבֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וְלִבְקֹשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ שְׂיִוְצִיאוֹ מִכָּל צְרוּתָיו וְחֻבוֹתָיו. וְאִז תִּרְאֶה גּוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

תֵּאֱמִין לִי, שֵׁישׁ לִי לְהֶאֱרִיךְ לָךְ עוֹד מֵאוֹת וְאַלְפֵי עֲמוּדִים, אֲלֵא הַהֲכָרֵם לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תיב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר מִטוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי

אֲשֶׁר ג' תיב בַּנְחַל רַפָּה

מָאד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר הַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פד), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר עַל כָּל הַבְּלוּבֹלִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם, אֶלָּא כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה. שְׂזוֹ הֵיטָה מְדַרְגָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבִּינוּ. וּמַגְלָה שָׁם רַבְּנֵי ו"ל סוּדוֹת נִפְלְאִים, שְׁבִכָּל יוֹם וַיּוֹם מִתְגַּלֶּה הָאוֹר הַגְּנוּז, וְלָמָּה אֵין אָדָם יְכוֹל לְתַפְסֹו? מִפְּנֵי הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרִים שְׁשׁוּרִים בְּמַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל אָדָם. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ יְכוֹל לְשַׁבְּרוֹ.

לְכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר, לִילֶךְ עִם כָּל אֶחָד בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה, וּבַכְּרֵט עִם אֲשֶׁתְּךָ וַיְלִדֶיךָ תִּהְיֶה סְבָלָן גְּדוֹל עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלֶיךָ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְתִדַּע שֶׁכָּל הַצְּלַחַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה. וְאָמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): 'אֶתְד' בְּגִימְטְרִיָּה 'אֱהָבָה', וְאֶפְשָׁר לֹאמַר עַל זֶה, אֲשֶׁר מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בְּאַחֲדוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לִהְיוֹת בְּטָל וּמְבֹטָל לֵאמֹר סוּף, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה. וְצָרִיךְ שֶׁתִּתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ.

הַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כְּלָל; אֲשַׁרִּי מִי שְׂאֵינוֹ מְטַעָה עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאֱהָבָה רַבָּה מָאד ...

רפו אֲשֶׁר ג' תיג בַּנְחַל

ג' תיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגְן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁכְּתַבְתָּ, וְהֵם יָפִים
מְאֹד. רְאֵה לְהִרְבוֹת בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה זֶה תִּקְוֵן הַבְּרִית,
כִּי כְּנֶגֶד זֶה שְׁאֵדָם הַכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל גֵּאוּף וְהַבְּלִי הָעוֹלָם
הַזֶּה, כְּנֶגֶד זֶה יְכַנִּיס בְּמַחֲוֹ וּבְדַעְתּוֹ רַק מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל תוֹרָה, וְזֶה דְּבַר
גְּדוֹל מְאֹד, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתִרְבֶּה בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְאִז תִּרְאֶה
נְסִים נְגָלִים, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִטְהַר לְךָ אֶת
הַמִּחְשָׁבָה.

הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם הַמְּאָמֵר בְּלְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן רלד, שְׁשֵׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מְטַהֵרֶת הַמִּחְשָׁבָה. וְכֵן תֵּאֱמַר
עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה מ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", כִּי יְדוּעַ אֶצְלָנוּ, שְׁמִי שְׁלוֹמֵךְ
מְאָמֵר ב"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", וְאוֹמֵר עַל זֶה הַתְּפִלָּה ב"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת",
זֶה יִזְכְּךָ אוֹתוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה
עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם!

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִרְגִיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין
עוֹד דְּבַר גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, וְאִף שֶׁזֶהוּ כָּל-כֶּף פְּשׁוּט, עִם כָּל זֹאת בֶּא
לְאָדָם מְאֹד קָשָׁה, כִּי אָדָם יַעֲשֶׂה כָּל עֲבוֹדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא יְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתִבּוֹא בְּכָל יוֹם אֶל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים.

אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הֵיוּ רְגִילִים לוֹמֵר: אִם לֹא הֵיוּ זוֹכִים לְהִתְקַרֵּב
לְרַבְּנוּ ז"ל, וְלִקְבֹּל מִמֶּנּוּ רַק הַנְּהַגָּה קְדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁקִּבְּלָנוּ
מִרַבְּנוּ ז"ל עֲצוֹת לְאֵין סֵפֶר עַל כָּל פֶּרֶט בְּחַיִּים.

אָשֶׁר ג' תיד בְּנַחֵל רפז

מה אמר לך, ידידי היקר! רואים זקנים שעברו עליהם בחייהם משברים וגלים, ואין להם אף אחד רק הארבעה קירות, והם מאד מאד מסכנים, ורחמנות גדולה עליהם, אבל אם היו מרגילים עצמם מקטנותם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כמו שמגלה לנו רבנו ז"ל העצה הנוראה הזו, אז אף פעם לא היו לבד, ואף פעם לא היו צריכים אף אחד, כי תמיד יכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ולטיל עמו יתברך, פי על-ידי העצה הזו לדבר אליו יתברך, לא צריך שום דבר. ולכן אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים!

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתקרב לרבנו ז"ל, ואנו יודעים מעצות נוראות ונפלאות כאלו, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תיד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר מטות-מסעי ה'תש"ם.

שלום רב להבחור היקר, הרוצה להאיר נפשו באור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי. אודות הספר "שמירת הברית" שמתיחה אותך, תאמין לי, שתהלה לאל, הספר נדפס זה כמה שבועות פה בארצות-הברית באלפים טפסים, ובארץ ישראל חזרו והדפיסו אותו באלף טפסים, ואחר-כך עוד פעם בשלשת אלפים בכריכה עבה, ותהלה לאל, הרב כבר נמפר, וקבלתי המון מכתבים מבחורים מכמה וכמה ישיבות בארץ ובחוץ-לארץ, איך שהספר הזה מציל אותם. ברוך השם, אשר עד כה עזרני בזכות רבנו ז"ל, כי הכל בדרך גס — הן החבור והן ההדפסה והן הכריכה והן ההפצה, הכל הולך בדרך גס למעלה מדרך הטבע, כידוע לאלו אשר עומדים ומסתובבים בביתי.

רפח אֲשֶׁר ג' תיך בְּנַחֵל

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֹדוֹת יְרִידָתְךָ בְּפָגַם הַבְּרִית וְכוּ', עַד שְׁנִלְפַדְתָּ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, בְּזָנוּת מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְאַתָּה רוֹצֵה עֲצָה אֵיךְ לְצֵאת מִזֶּה, הֲלֹא בְּהַקְדַּמַּת הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית" יֵשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עֲצוֹת וְהַתְחַזְקוֹת וּדְרָכִים יִשְׁרוֹת אֵיךְ לְצֵאת מִזֶּה — קַחְהוּ מִשָּׁם, וְיֹעִיל בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבַּרְךָ. וּבִפְרָטִיּוֹת תִּרְאֶה לּוֹמֵר בְּכֹל יוֹם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ אֵת ה'תְּקוֹן הַכְּלָלִי עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה אַחֲרֶיהָ, וּמִי יִתֵּן שְׁתּוּכַל לְהַדְפִּיס פַּעַם בְּחַיֶּיךָ אֵת ה'תְּקוֹן הַכְּלָלִי, וְלְהַפְּיִצוֹ בְּרַבִּים, וְהוּא תְּקוֹן נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט אֵת ה'תְּקוֹן הַכְּלָלִי שֶׁיֵּשׁ שָׁם דְּרוֹשׁ נִפְלֵא מִמַּעַלְת עֲנִין הַהִשְׁתַּטְּחוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֵת הַמַּהְדוּרָה הַהִיא רְאוּי וְנִכּוֹן לְהַדְפִּיס, כִּי אִם לֹא תַעֲוֹרֵר אֶפְלוּ רַק אֶחָד עַל-יְדֵי-זֶה, שֶׁיִּסַּע אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, גַּם-כֵּן כְּדָאִי, וּמְכַל שְׁכַן אֲשֶׁר יָכוֹל לְהִיּוֹת מִי שֶׁיַּעֲזֵב בְּזֶה, יִתַּעֲוֹרֵר לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל כְּעִיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר הַתְּקוֹן הַנִּפְלֵא שְׁמַקְבְּלִים שָׁם — "עֵין לֹא רְאָתָה אֱלֻקִּים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לוֹ" (ישעיה סג, ד) וְכוּ' וְכוּ'.

וּלְמַעַן טוֹבְתְךָ וְתִקְוֹנָךְ הַנִּצְחָיִים, רְאֵה לְעוֹרֵר וּלְקַרֵּב נַשְׁמוֹת אַחֲרִים אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי שְׁלֵמוֹת תְּקוֹן הַבְּרִית הוּא — לְקַרֵּב רַחוּקִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּבְזָכוֹת זֶה שְׁמַעוֹרֵר וּמְחַזֵּק גַּם אַחֲרִים, יִהְיֶה תְּקוֹן גַּם לְךָ. וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שֶׁתִּרְאֶה לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וּבִפְרָט שָׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, רַבִּים נִכְשָׁלִים בַּחֲטָא וּבְעֲוֹן הַנִּזְפֵּר, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׁמַסְתּוֹכֵב בְּצַבָּא, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יְרַחֵם מַעַתָּה. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁנִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא וּבְעֲוֹן הַזֶּה שֶׁל זָנוּת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן, עֲלֶיךָ לְתַקֵּן בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְתִרְאֶה לְקַחַת סִפְרִים מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלּוּ הַסִּפְרִים שְׁזָכִיתִי לְהַדְפִּיס, אֲשֶׁר הֵם כְּלִים קְלִים וְנוֹחִים לְשִׁתּוֹת בָּהֶם מִימֵי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִרְאֶה לְהַפְּיִצָם בֵּין הַבַּחּוּרִים, אֲשֶׁר, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּנוֹדָאִי גַם-כֵּן נִלְכְּדוּ בַּפַּח רִשָּׁת וּשְׂאוֹל תַּחְתִּית כְּמוֹךָ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לְצַלְן. וְרֵאֵה לְהַרְגִּיל אֵת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֵת כָּל לִבְךָ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, וְתִרְבֶּה

אָשֶׁר ג' תטו בַּנְחָל רפ"ט

אֶת הַדְּבֹר בְּזֶה, כִּי מַעַלְת הַיְּהוּדִי וְשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, זֶה אֵין
לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל. וְכִכֹּר הַרְּבִנּוּ לְדַבֵּר מִזֶּה בְּסִפְרִים הַנְּדַפְּסִים —
קַחְהוּ מִשָּׁם, וְתַמְצֵא מְרַגּוּע לְנַפְשֶׁךָ.

וּמַחְמַת טְרִדוֹתַי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ג' תטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְר לַיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מַסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב, אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים הַחֲפָצִים לְהֵאִיר
נַפְשָׁם בְּאוֹר הָאוֹרוֹת הַנִּבְחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
נִרְוֵ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם עִם שְׁלֹשׁ חֲתִימוֹת בְּרֵאשֵׁי תְבוֹת — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.
וְהִנֵּה בְּזֶה שְׂאֵתֶם רוֹצִים לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה עַל הַפְּצַת כְּתָבִי פְּלִסְתֵּר נֶגֶד
הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְכו'.

יְדִידֵי הַיְקָרִים! עַקֵּר תִּשׁוּבְתְּכֶם הִיא — בְּמָה שְׁקָלְקַלְתֶּם —
תִּתְקַנּוּ; אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לְהִרְחִיק בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵהַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְכו',
עָלֵיכֶם לַחֲזֹר וּלְהִדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אִיזֶה סֵפֶר מֵהַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְכו',
כִּי אַחֲרַת לֹא תוֹעִיל לָכֶם שׁוּם תִּשׁוּבָה כָּלֵל, וְסוּף כָּל סוּף יָבֵא בְּעַל
הַחֹב וְיִגְבֶּה אֶת חוּבוֹ — אוֹ מִכֶּם אוֹ מִבְּנֵי בֵיתְכֶם וּבְנֵיכֶם
וּבְנוֹתֵיכֶם, כִּי שְׁלֹם יִשְׁלַם הַמְּכַעֵיר אֶת הַבְּעֵרָה, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מֵאַרְיֵךְ
אֶף וְגַבִּי דִילִיָּה וְכו'.

וְעַל-כֵּן חוֹסוּ עַל עֲצָמְכֶם וְעַל נַפְשׁ בְּנֵי בֵיתְכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם
וְכו', אִם אַתֶּם רוֹצִים בְּאַמַּת לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית — תַּעֲשׂוּ זֹאת,
וְאַחֲרַת אַתֶּם מְדַבְּרִים אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב, אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שׁוֹנֵא אֶת זֶה, וְאַתֶּם רַק רוֹצִים לְהִטְעוֹת אוֹתִי וְכו'. אוֹתִי לֹא תוֹכְלוּ
לְחַנֵּף, כָּלֵל וְכָלֵל לֹא! תְּהַלֵּה לְאֵל, אֵין לִי שִׁיכוֹת עִם שׁוּם בְּרִיָּה,
כָּל מַחְשַׁבְתִּי וְכִסּוּפִי הוּא רַק לְחֲזֹר בְּעֲצָמֵי בְּתִשׁוּבָה, וּלְהַפְּלִל בּוֹ

רצ אָשֶׁר ג' תטז בנחל

יתברך בְּאֵמַת וּבְתַמִּים, וּמָה יֵשׁ לִי עִמָּכֶם?! וּמָה אַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לִי? ! תְּהִלָּה לְאֵל, אָנִי דָר שָׁם... יוֹתֵר מִכָּאן... וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשׁוּב עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם קִדְּם שִׁיזָא מִהָעוֹלָם, וַיִּשְׁיג חֲרָפוֹת וּבּוֹשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי שָׁם יִתְדַע לְכֶם מָה קִלְקַלְתֶּם וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אִם אַתֶּם רוֹצִים בְּאֵמַת לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה עַל שִׁהֲדַבְּקַתְּם כְּתַבִּי פְּלִסְתֵּר נֶגֶד הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, תִּרְאוּ לְהִדְפִּיס אִיזָה סֵפֶר וְלְהַפִּיצוֹ בְּעוֹלָם, וּבְזֶה יִתְקַן הַכֹּל. וְאַחֲרַת — מְרָה תִּהְיֶה אַחֲרֵיתְכֶם, וְאִין לְכֶם מִחִילָה לְעוֹלָמִים, כִּי בּוֹיַתֶּם יְחִיד, אָשֶׁר אִין מִחִילָה, עַד שִׁתְּתַקְּנוּ אֶת פְּגַמְכֶם, וְכֵן גְּרַמְתֶּם שְׁבִנֵי הַנְּעוּרִים לֹא יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אָשֶׁר הַחֲטָא וְהָעוֹן הַזֶּה הוּא חֲמוּר מִכָּל הָעֲבֻרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, דְּהֵינּוּ חֲטָא הַמוֹנֵעַ בְּנֵי-אָדָם מִלְּשׁוּב אֱלִיוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִכְנִיס בְּדַעְתְּכֶם יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, וְתִדְעוּ וְתִבְיִנוּ בְּאֵמַת, כִּי לֹא לְנִצָּח יִחְיֶה הָאָדָם, וְהָאָדָם הַיּוֹם כָּאֵן וְלִמְחָר בְּקָבֵר, וְשָׁם מִתְחִיל עֲנִין אַחַר וְכוּ'. עַל-כֵּן חוּסוּ וְחַמְלוּ עַלְיְכֶם וְכוּ' וְכוּ', וְתַקְיִמוּ אֶת כָּל הַנְּ"ל, וְאִזּוּ וְשָׁב וּרְפָא לְכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ג' תטז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וַיִּשְׁע רַב יִרְדְּפוּ לִידִידֵי הַיִּקָּר וְהַנְּעִלָה, גַּר הַרוֹצֵה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת גַּיְחַל גַּיְבוֹעַ מִ'קוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְח-נְצָחִים.

אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֵיךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי קִדְּם בְּדָאֵר אֶקְסִפְרִס.

וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ עֲכָשׁוּ בְּאַרְיִכוֹת — קָשָׁה עָלַי, מֵרַב הַטְּרָדוֹת בְּעֶסֶק הַרְבִּים, אֵךְ לֹא לְכַתֵּב הוּא בְּנִדְאִי לֹא טוֹב, וּבְפִרְטוּיֹת שְׁנַחוּצָה לָךְ מְאֹד מְאֹד תִּשׁוּבָה דְּחוּפָה בְּדָאֵר אֶקְסִפְרִס, עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה אַרְיִצָּה דְּבְרֵי אֲלִיךָ, אוֹלֵי יְרוּחַ לָךְ.

אֲשֶׁר ג' תטז בְּנַחֵל רצא

והנה, חֲמַדַּת לְבָבִי! מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, כָּבֵר נִדְפָס בְּאַרְיֵכוֹת בְּסִפְרֵינוּ — קָחָהוּ מִשָּׁם, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית", שֶׁנִּתְגַּלְגְּלָה זְכוּת עַל יָדְךָ לְהַדְפִּיסוֹ, עֵינַי הֵיטֵב בִּהְקַדְמָה, וְתִהְיֶה רָגִיל בּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְתִקְיִים בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר שָׁם, וְאִזּוֹ וְשָׁב וּרְפָא לָךְ. עָלַיךָ לְדַעַת כְּשֵׁישׁ מִלְחָמָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁהַשּׁוֹנֵא מִתְקִיף אוֹתְךָ, אִזִּי אֵין עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְהַפְּנִים בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ וְלִשְׁרֹף אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, אִף שְׁבִינֵי כָּךְ וּבִינֵי כָּךְ גַּם הוּא יוֹרֵה אֵשׁ, וְאִתָּה נִכְוֶה — מַה בְּכָךְ?! כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם חִי, לֹא שֶׁיֵּךְ לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְלִבְרַח, כִּי מִמִּילָא יָנוּס אַחֲרָיו וַיִּשְׁיגּוּ. וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה מִד.): תַּחֲלַת נְפִילָה — נִיֶּסֶה, עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן עָקַר הָעֲצָה הוּא לֶלְחֵם בְּאֵשׁ, צְרִיכִים לִילָךְ כְּנִגְדּוֹ בְּאֵשׁ, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל כָּלֵל, אֲפִלוּ שְׁבִינֵי כָּךְ נִפְצָע וְנִכְוֶה וְנִשְׁבֵּר וְנִהָרַס וְכוּ', כָּל זְמַן שֶׁחֲיֵי בְּיָדֶי וּבְאִפֵּי עָלִי לְהָרְסוֹ וְלִשְׁבְּרוֹ וְלִבְטָלוֹ לְגַמְרֵי, כְּמוֹ-כֵן עַל כָּל מִי שֶׁעוֹבְרִים כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת שֶׁל פְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה וְכוּ', וְהֵיצֵר מִחֲמַם אוֹתוֹ בְּעֵבְרוֹת וּמְכַשִּׁילוֹ בְּרַעוֹת וּבְצָרוֹת רַבּוֹת, עָקַר הָעֲצָה לְהַתִּיף חֲזָרָה אֵשׁ עַל רֹאשׁוֹ, וְלִקְיִים (בַּמִּדְבָּר לֹא, כג): "כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יָבֵא בְּאֵשׁ — תַּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ", וּפְרָשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שֶׁעַל-יָדֵי שְׁאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּוִדּוּי וּמִתְוֹדֶה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ (לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם, עֵינַי בְּפָנִים), וּמִסְפָּר לוֹ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת כָּל מַה שֶׁעָשָׂה וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה יִקְרַר אֶת הֵיצֵר לְגַמְרֵי. כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מִתְוֹדֶה וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִסְפָּר לְפָנָיו אֶת כָּל לִבּוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, בְּזֶה הוֹרֵס וְשׁוֹבֵר וּמְבַטֵּל אֶת הָרָע וְכוּ', וְאִף שְׁבִינֵי כָּךְ וּבִינֵי כָּךְ הֵיצֵר יוֹרֵה חֲזָרָה, וּמְכַשִּׁילוֹ עוֹד פַּעַם וְכוּ' וְעוֹד פַּעַם וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן מַה בְּכָךְ?! עָלַיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָךְ, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רָגִיל בָּהּ, וְלִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל הַקְּוֵרוֹת עִמָּךְ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וְעַל-יָדֵי רַבּוּי דְּבָרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂזֵה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה יִקְרַר אֶת הַחֲמִימוֹת שְׁבוֹעֶרֶת בּוֹ (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט).

והנה מאחר שאתה נמצא בעיר העתיקה, כדאי לך להיות רגיל לילך לכּתל המערבי, ששם השראת השכינה, ותשב שם לפני ה',

ותתחיל לדבר עמו ותברך בתמימות ובפשיטות, כִּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ
 עִם רֵעֵהוּ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל פְּנִימִיּוֹת לִבָּהּ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר
 עָלֶיהָ וְכוּ', וּמִי הֵבִיא אוֹתָהּ אֶל זֶה וְכוּ', וְכָל הַקּוֹרוֹת עִמָּךְ בְּכִלְלִיּוֹת
 וּבְפָרְטֵי פְרָטִיּוֹת, הַכֹּל לְכָל תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.
 וְאִם קָשָׁה לָּךְ לְדַבֵּר בְּקוֹל גְּמָה, וְאַתָּה מִתְבַּיֵּשׁ לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
 בְּפָנֵי בְּנֵי־אָדָם, אֲזַי לָךְ לְמָקוֹם מֵיַחַד, שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי־אָדָם, וְתַצְעַק
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפָשִׁיטוֹת, וּתְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל, מִמֶּשׁ כְּמוֹ תִינוּק
 הַמְּסַפֵּר לְאָמוֹ. וְאֵל יִהְיֶה דְבַר זֶה נֶקֶל בְּעֵינֶיךָ, כִּי זֶה עָקֵר הַכְּלִי־זַיִן
 נֶגֶד הַיָּצָר הָרַע, שְׂמִכְשִׁיל בְּפָגְמֵי הַבְּרִית, וְכִמְעַט בּוֹדְאוֹת שְׂאִין עֲצָה
 אַחֲרָת, וּבַעֲצָה זֹו יִכְבֹּשׁ מְשִׁיחַ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וַיַּחֲזִיר אֶת כָּל־ל
 יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עָקֵר כְּלִי זַיִנוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא הַתְּפִלָּה (עַיִן
 לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); אֶף בְּדֶרֶךְ כָּל־ל לְזִכּוֹת לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ
 צְרִיכִים אֲמוּנָה מְזַכֶּכֶת, לִידַע וּלְהֶאֱמִין בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה,
 אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, וְהַכֹּל לְכָל — דּוּמָם,
 צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל אֱלֻקוֹת גְּמוֹר הוּא, רַק שְׂפָכִיכּוֹל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 צִמְצָם וְהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בָּהֶם. וּבְאֵמַת אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, כִּי מְלֹא
 כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְכָל מַה שְּׂמִכְנִיס הָאָדָם יְדִיעָה וְאֲמוּנָה זֹו
 בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, יוֹתֵר יִדְבַר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי הֵלֵא הוּא יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד עַל
 יְדֵי וּבַתּוֹכֵי וְכוּ'. אֶף מַחְמַת שְׂהָאָדָם חָטָא, נִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה,
 שְׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל־כֵּן נִכְנָסוּ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מַחְשַׁבוֹת שֶׁל
 כְּפִירוֹת, כְּאֵלוֹ אֵין שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וּבְפָרְטִיּוֹת מִי שְׂנֹכְשֶׁל
 בְּפָגְם הַבְּרִית, עָלָיו עוֹבְרִים מְרִירוֹת וּסְפָקוֹת שֶׁל אֲמוּנָה מְאֹד מְאֹד,
 וְעַל־כֵּן הוּא רְחוּק מִתְּפִלָּה, וְכָל מַה שְׁהוּא רְחוּק מִתְּפִלָּה, כְּמוֹ־כֵן
 נִפְגָּם יוֹתֵר — הֵן בְּבְרִיתוֹ וְהֵן בְּאֲמוּנָה, כִּי בְרִית וְאֲמוּנָה תְלוּיּוֹת זֹו
 כְּזוֹ (עַיִן לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לא); וְעַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְזִכּוֹת
 לְתְפִלָּה, כִּי אִם עַל־יְדֵי תְקוּן הַבְּרִית (עַיִן לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
 ב'), כִּי הֵם שְׁנֵי דְבָרִים תְלוּיִים זֶה בְּזֶה. וּבְאֵמַת דְּבַרְנוּ מְזֶה הַרְבֵּה
 כָּבֵד, אִם־כֵּן אֲבִדָה תְקִנּוֹת כָּל בְּרִיָה, כִּי לֹא יוֹדְעִים הֵיכֵן הִיא
 הַהִתְחַלָּה וְכוּ'?! אֶף בְּאֵמַת הַהִתְחַלָּה הִיא עִם הַדְּבֹוֹר — לְדַבֵּר עִמוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפָשִׁיטוֹת, בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּל־ל וּבְלֹא שְׂכָל
 וְדַעַת, רַק לְזֹרֵק אֶת הַתְּפִלוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְצַעֵק וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן

אֲשֶׁר ג' תטז בַּנְחַל רצג

מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוֹ אִם יִתְמַיֵּד בְּזֶה בְּעֵקֶשׁנוֹת גְּדוּלָּה, סוּף כָּל סוּף יִשְׁבֵּר אֶת כָּל הַמְּחִיצוֹת וְהַמְּסָכִים, וְיִזְכֶּה לְהֵאִיר עַל נַפְשׁוֹ עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, נֵעַם, חֵיוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן אֵיךְ שֶׁהוּא, מִי שֶׁנִּפְגַּם בְּבְרִיתוֹ וְכוּ', וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, אֵין שׁוּם עֲצָה, רַק שְׂיַעֲמִיד עֲצָמוֹ עַל עֲמָדוֹ, וְיִהְיֶה תְּמִיד כְּחֵיל בְּקֶרֶב הָעוֹמֵד בְּמִצַּב הַכֵּן עִם כָּלֵי זֵינוֹ, וְתְּמִיד יִדְבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִסְפֹּר לוֹ כָּל לִבָּבוֹ, וְיִבְקֹשׁ הַרְבֵּה עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵי לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי תְּמִיד אֶת אוֹר הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּחָה, עַד שֶׁתְּמִיד אִזְכֶּה לְהֵיוֹת מְיֻשָּׁב בְּדַעֲתִי, וְאִזְכֶּה לְדַבֵּק עֲצָמִי עִמָּךְ, וְיֵאִיר עָלַי אוֹרְךָ הָאֵין סוּף תְּמִיד מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן. כֶּף תִּרְחִיב אֶת הַדְּבֹר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וְהַעֲקֹר לְהִתְחִיל תְּמִיד עִם נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס בְּלֵב מְרִירוֹת דְּמָרִירוֹת וְכוּ', וּמַעֲקָם וּמְשַׁבֵּר וְכוּ' אֶת הַלֵּב מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כָּל אֶחָד כִּפִּי עֲנִינוֹ וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים כְּשֶׁאֲדָם חֲזַק בְּזֶה בְּעֵקֶשׁנוֹת גְּדוּלָּה, אִזִּי סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְצִאת מֵהַחֲשָׁךְ הַזֶּה שְׁנֹלְכַד בּוֹ, וּבִלְבָד שְׂיִהְיֶה עֲקֻשָּׁן גְּדוּל, וְיִהְיֶה לוֹ לֵב אֲמִיץ וְחֲזַק עַד מְאֹד מְאֹד לְהַכְנִס בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה וּבְתוֹךְ הָאֵשׁ, וְהַכֵּל בְּלֵי שׁוּם חֲכָמָה וְשׁוּכַל כָּלֵל, כִּי אִם יִרְצֶה לְהַבִּין תַּכְּף-וּמִידָה, אִזִּי לְעוֹלָם לֹא יֵצֵא וְכוּ'. כִּי הַהֲכָרַח בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְהֵיוֹת תָּם וְיִשָּׁר וְיִרְא אֱלֹקִים מְאֹד (עֵינִי לְקוּיִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יט).

וְהִנֵּה רָאָה זֶה פֶּלֶא בְּפִרְשַׁת מִטּוֹת, אֲשֶׁר יֵצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַחֵם עִם מִדְּיָן, אֲשֶׁר הִכְשִׁילוֹ אוֹתָם בְּפִגְמֵי הַבְּרִית וְכוּ', וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּמִדְרָשׁ רַבָּה שִׁיר הַשִּׁירִים, עַל הַפְּסוּק: "שְׁעָרָךְ כְּעֶדֶר הָעֲזִים", עֲדָרִים שֶׁהִלְכוּ בְּמִלְחַמַת מִדְּיָן לֹא הִלְכוּ אֶלָּא בְּזָכוֹת מִשֶּׁה וּפִינָחָס וְכוּ', "שְׁעָלוּ מִן הַרְחֻצָּה", שֶׁלֹּא הַקְּדִים אֶחָד מֵהֶם תְּפָלִין שֶׁל רֹאשׁ לְתַפְלִין שֶׁל יָד, שְׁאֵלֹוּלֵי כֵּן לֹא הָיָה מִשֶּׁה מְשַׁבָּחֵן, וְלֹא הָיוּ יוֹצְאִין בְּשָׁלוֹם וְכוּ'. וּבְאֵמַת הוּא תְּמוּהָ מְאֹד, וְהַמְּדַרְשׁ עַל כְּרַתְּךָ צוּעַק וְאוֹמֵר: דְּרָשְׁנִי. אֵיךְ תְּלוּי זֶה בְּזֶה; הֵינּוּ אִם הָיוּ מְקַדְּיָמִים תְּפָלִין שֶׁל רֹאשׁ לְתַפְלִין שֶׁל יָד לֹא הָיוּ יוֹצְאִים בְּשָׁלוֹם. אֵךְ יֵשׁ לוֹמֵר כִּפִּי הֵנִי"; כִּי צְרִיכִים תְּמִיד לְהַקְּדִים קֶדֶם אֶת הָעֲשִׂיָּה בְּלֵי שׁוּם

חַכְמוֹת, אֶפְלוּ שְׁלֵא יוֹדְעִים אֶת הַפְּעַל יוֹצֵא מִזֶּה, שְׁזָה מַה שֶּׁהַקְּדִימוֹ
 יִשְׂרָאֵל נֶעֱשֶׂה לְנִשְׁמָע, קִדְּם 'עֲשִׂיָּה', קִיּוֹם מַצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בְּלִי שׁוּם
 טַעַם וְשִׁכְל, וְאַחֲר־כֵּךְ זָכוּ לְבַחֲיַנַּת 'נִשְׁמָע', שֶׁהוּא הַסּוּדוֹת וְהַטְּעָמִים
 וְהַפְּנוּנוֹת שֶׁל הַמַּצְוֹת, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַּת נִסְתָּרוֹת (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן כב), שְׁזָה בַּחֲיַנַּת תְּפִלִּין שֶׁל יָד קִדְּם תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ, עֲשִׂיָּה
 קִדְּם מַחֲשָׁבָה, שֶׁהִיא בַּחֲיַנַּת 'נִשְׁמָע', וְעַל-יְדִי-זֶה יֵצְאוּ בְּשָׁלוֹם. אִךְ
 אֶלְמָלֵא הַקְּדִימוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ שֶׁהִיא מַחֲשָׁבָה, קִדְּם לְתְּפִלִּין שֶׁל
 יָד, שֶׁהִיא עֲשִׂיָּה, לֹא הָיוּ יוֹצְאִים בְּשָׁלוֹם וְכוּנִי; כִּי בַּאֲמַת פָּגַם
 הַבְּרִית הוּא פָּגַם הַמַּחֲשָׁבָה, כִּי מִשֵּׁם יוֹרֵד הַזֶּרַע וְכוּנִי, וְעַל-כֵּן עַל-יְדִי
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא מְקַלְקֵל מַחוּ, וְעַל-יְדִי-זֶה גַם נִפְגְּמַת
 אֲמוּנָתוֹ, וְאִם-כֵּן מֵאִין יֵשׁ לוֹ רֵאשׁ וְדַעַת, מֵאַחַר שֶׁקֵּלְקֵל בְּפָגְמִיו
 הַמְּרַבִּים?! וְעַל-כֵּן מִי שֶׁנִּפְל בַּחֲטָא הַזֶּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד הַתְּשׁוּבָה, וְהַטַּעַם הוּא מִפְּנֵי הַנִּי"ל, מֵאַחַר
 שֶׁנִּפְגַּם מַחוּ וְדַעַתוֹ, אִין לוֹ רֵאשׁ, וְעַל-יְדִי-זֶה לְעוֹלָם לֹא יֵצֵא וְכוּנִי,
 כִּי כְּפִי תְּקִירוֹתָיו וְסִפְקוֹתָיו וְכוּנִי, נִכְנָסוֹת בּוֹ מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת,
 וְאִיךְ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ אֵינּוּ צָרִיךְ אוֹתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם וְכוּנִי,
 וְאִיךְ שֶׁאִין לָךְ כְּבָר תְּקִנָּה וְכוּנִי וְכַדוּמָה פְּתוּיִים וּבִלְבוּלִים וְסִפְקוֹת
 וְעַקְמוּמִיּוֹת וְכוּנִי וְכוּנִי, וְעַל-יְדִי-זֶה נִשְׁאָר כָּל אֶחָד בַּחֲשׁוֹתוֹ וְכוּנִי.
 וְכֵן מוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), אֲשֶׁר
 הַנוֹאֲפִים הַלּוֹמְדִים תְּקִירוֹת וְכוּנִי, הֵם נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים לְכְּפִירוֹת
 וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, כִּי אִין מְקוֹם בְּלָבָם וְדַעַתָּם לְהִכִּיל חֻכְמָתָם וְכוּנִי, עֵינ
 שָׁם; וְעַל-כֵּן בְּמַלְחַמַת מְדִינָה, שֶׁהִיא מְלַחְמָה נֶגֶד הַנְּאוּף, צָרִיךְ
 לְהַקְּדִים תְּמִיד קִדְּם תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהִיא בַּחֲיַנַּת עֲשִׂיָּה, קִדְּם לְתְּפִלִּין
 שֶׁל רֵאשׁ, שֶׁהִיא בַּחֲיַנַּת מַחֲשָׁבָה, הֵינּוּ לְהַשְׁלִיךְ דַּעַתוֹ לְגַמְרִי, כְּאֵלוֹ
 אִין לוֹ שׁוּם דַּעַת וְשִׁכְל כָּלֵל, רַק בּוֹכָה וּמְבַכָּה נִפְשׁוֹ שֶׁנִּפְלָה בַּחֲשָׁף
 וְזִהְמָא כּוּזוֹ, וַיִּבְקַשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, שִׁיחֹס וַיִּרְחַם
 עָלָיו, וַיּוֹצִיאֵנּוּ מֵהַשְּׁאוּל תַּחֲתִית שֶׁנִּפְל אֵלָיו, וַיִּרְבֶּה בַּתְּפִלָּה וְשִׁיחָה
 בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ יָמִים וְשָׁנִים בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת, כְּמוֹ תָּם מִמֶּשׁ, וַיִּדְבֵּר
 וַיִּרְבֶּה בְּשִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, אֲזוֹ סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הָרֵאשׁ
 וְהַמַּחַ, שֶׁהוּא הַשְּׁגַת עֲרֻבוֹת, נַעֲמוֹת, זִיו וְחַיּוֹת תְּשׁוּקַת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבַּרַךְ, וְאוּלֵי יְכוּלִים לְהַסְבִּיר עַל-פִּי כָּל הַנִּי"ל מֵאֲמָרָם ז"ל (סוּטָה

אָשֶׁר ג' תטז בְּנַחֵל רצה

מד(: סח בין תפלה לתפלה, הינו בין תפלין של יד לבין תפלין של ראש, עברה היא בידו, וחוזר עליה מעורכי המלחמה וכנ"ל; פי באמת מי שנוכנס בעורכי המלחמה, צריך לדעת, שגם השונא לא ישקט, ואיך שהוא רוצה לצאת, כמו-כן השונא ישליך אותו עוד יותר בבור גון, טיט ומצולה, רפש וזהמא וכו', אף-על-פי-כן הוא צריך לעמד בקשרי המלחמה, ולדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כתינוק לפני אמו, ונאמין באמונה אמתית, אף שעדין חשף לו ולא אור וכו', אף שעדין נכשל יותר ויותר וכו', רחמנא לצלן, אבל סוף כל סוף אם יהיה חזק בשל יד, שהיא בחינת עשיה פנ"ל, יזכה גם לתפלין של ראש, שהיא השגת המחין, גלוי אלקותו יתברך בהתגלות נפלאה ונוראה מאד מאד, הארת פנים אל פנים. וזה השח, הינו שמפסיק בין תפלין של יד, שהיא עשיה, לבין תפלין של ראש, שהיא מחשבה והשגה, הרי זה חוזר מעורכי המלחמה, מאחר שהוא מפסיק באמצע, ונדמה לו כפי צרותיו וירידותיו, שהוא לא יזכה להצליח בדרך, ועל-פן אדם כזה לא יכול להכנס במלחמת מדין, שהיא מלחמת היצר. והבן, פי קצרת.

על-כל-פנים, אחי היקר! אם תהיה חזק בזה, סוף כל סוף יתברר ויזדכך מדך ודעתך, ותזכה לצאת מכל החשך והרע שנפלת שם וכו'. ואודות שדוכים, בודאי אתה צריך להזדרז בזה מאד מאד, ולבקש הרבה מהשם יתברך, ולא לפל בדעתו, ובפרטיות בענין שלך, כי הוא בחינת ירידה לצרף עליה, ודי לחכימא.

ובמה שאתה כותב על אלו החולקים על הספרים, זה מסבה שאינם יודעים מה שעובר על בני הנעורים. תאמין לי שגם עליהם עובר עוד היום דבר זה בלי שום ספק, והמחלקת היא רק מחמת קנאתם הסרוחה וכו', שהתלבש בהם היצר והסמ"ך-מ"ם וכת דילה, וכבר התנבא על זה רבנו ז"ל, וגלה את זה קדם לכן, אשר יהיה כך, כמובא במגלת סתרים. ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם, אשר כו"ב לי המחלקת מבפנים יותר מבחוץ, ודי לחכימא. על-כל-פנים הכל

רצו אֲשֶׁר ג' תיז בנחל

שְׁטִיּוֹת וְכוּ'. אַתָּה נִמְצָא בְּבוֹר עֵמֶק, עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
וְלַצֵּאת מִשָּׁם, וְהֶעֱקַר עַל־פִּי כָּל הַנִּלְ.

וּמַחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי הַרְבִּים עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תיז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מִטּוֹת־מִסְעֵי ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשִׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

חֲמַדַּת לְבָבִי! פֹּה תִקְבַּל רְצוֹן סֶךְ מְאֹתִים דּוֹלָר בְּעֶבֶר שְׁבוּעוֹת
מִטּוֹת־מִסְעֵי, דְּבָרִים, וְאַתְחַנֵּן, עֵקֶב, וּבְשִׁבּוּעַ הַבָּא, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲשַׁלַּח לְךָ עוֹד. נָא וְנָא לְצַמְצָם עֲצָמָךְ קִצְתָּ, הֵינּוּ שְׁלֵא יִהְיֶה, חֵס
וְשְׁלוֹם, רַבּוּי אוֹר, אֵף שֶׁתְּשׁוּקָתְךָ הִיא עַד אֵין סוֹף, וְאֲשֶׁר כָּךְ רְאוּי
לְהַחֲיוֹת נִפְשׁ כָּל חַי, וּכְמוֹ שֶׁכָּבֵר קִבְּלָתִי הַמוֹן מְכַתְּבִים מִהֵתָם לְהִכָּא
מִיּוֹם שֶׁהִדְפַּסְתִּי אֶת הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית", וְכֵלֶם בְּאַחַת, שֶׁהַסֵּפֶר
מְחִיָּה וּמְצִיל אוֹתָם מִרְדַּת שַׁחַת. אֵף אֶף־עַל־פִּי־כֵן עֲלֶיךָ לְצַמְצָם
קִצְתָּ, וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שֶׁבְּקִרְוֹב נִשְׁלַח לְךָ עוֹד מְעוֹת, וְתִשְׁלַם אֶת
כָּל הַחֻבוֹת.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הֶעֱקַר רַק לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֵיךְ
שֶׁהוּא עַל־כָּל־פָּנִים אָנּוּ מְאֻמִּינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְחִפְצִים בְּכָלוֹת הַנִּפְשׁ
לְחֹזֵר וּלְהִתְדַבֵּק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְכֵל כְּסוּפֵינוּ
וּרְצוֹנוֹתֵינוּ הֵם רַק לְהַפְּלִל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵל הַסֵּתֶר־לִוְתָנוּ הִיא
רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ לְרְאוֹת וּלְהִתְבּוֹנֵן מִפְּרִטֵי כָּל הַבְּרִיאָה דּוֹמָם, צוּמַח,
חַי, מְדַבֵּר, אֶת עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֶּמֶת
הַכֵּל, וְכֵל שֶׁמֵּיעֵתָנוּ הִיא רַק לְשִׁמְעַ אֶת קוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ הַקּוֹרָא וּמְכַרִּיז
לְאָדָם לְחֹזֵר וּלְהִתְדַבֵּק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעַק כְּבוֹד

אֲשֶׁר ג' תיז בנחל רצז

השם יתברך (עין שיחות ה"ר"ן, סימן נב), וְכַל חוּשֵׁינוּ בַּפְּרָטִיּוֹת רַק מִשְׁתַּוְּקָקִים אֵלָיו יתברך וְכוּ' וְכוּ', וְצָרִיכִים לְשִׂמְחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִם אֵין לָךְ עֲדִין כְּסוּפִים וְרְצוּנוֹת אֱלוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים, אָחִי, אָחִי! כְּדָאֵי לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ עַל-כָּל-פָּנִים מְרַגֵּעַ זֶה לְכַרְח לְגַמְרֵי אֵלָיו יתברך בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְלַחֲפֹשׁ וְלִבְקֶשׁ תָּמִיד אַחֲרָיו יתברך, וְלִדְבַר עִמּוֹ יתברך בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה וּבְגַעְגּוּעִים נִפְלְאִים.

יְדִידֵי הַיָּקָר! תִּאֲמִין לִי, שְׂאִין לָךְ עוֹד עֲרֵבוֹת וְנִעִימוֹת נִפְלְאָה וְנִעִימָה מְזוּ, וְאִין לָךְ עוֹד תַּעֲנוּג נִפְלְאָ וְנִעִים כְּזֶה; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, רַק כָּל כְּסוּפָיו הֵם כְּנִ"ל.

וּמוֹהַרְנִ"ת ז"ל מְרַבֵּה לְגִלוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (עֵרֵב, הַלְכָה ג'), מַעֲלַת הַרְצוּנוֹת וְהַכְּסוּפִים שֶׁל הָאָדָם אַחֲרָיו יתברך, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁבָאָה שְׁבַת-קֹדֶשׁ שָׂאָז הוּא זְמַן שֶׁל עֵצֶם גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יתברך בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה, כִּי בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ יֵשׁ עֲלֶיהָ לְעוֹלָם הַעֲשִׂיָה עַד לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה. וּמוֹבָא בְּדִבְרֵי הָאֲרִיז"ל, שֶׁבְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל גַּם עֶפֶר דַּעֲשִׂיָה, יֵשׁ לוֹ עֲלֶיהָ כְּמוֹ בְּחוּץ-לְאַרְץ הַרוּחָנִיּוֹת דַּעֲשִׂיָה וְכוּ'; הֵינּוּ בְּשֵׁשׁת יְמֵי הַחַל זְכֵי הָרְאוֹת וְהַנֶּפֶשׁ מְרַגִּישִׁים הָאָרֶה כְּזוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂאֲנָשֵׁי חוּץ-לְאַרְץ מְרַגִּישִׁים בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וּבְשַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל מְרַגִּישִׁים זְכֵי הָרְאוֹת וְהַנֶּפֶשׁ תִּשׁוּקָה וְכְסוּפִים אֵין סוּפִיִּים, כִּי נִתְגַּלָּה עִתִּיק וְכוּ'.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֲשֶׁרִיךְ שְׂאֲתָה גֵר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אִם אֲמַנֵם שְׂעֲדִין עוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵהַ שְׂעוֹבֵר בְּכָל יוֹם, אֲבָל עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אֲתָה עוֹסֵק בְּזִכּוֹת הַרְבִּים, שֶׁהוּא גַם-כֵּן עֲנִין שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת יתברך לְעוֹלָם הַעֲשִׂיָה, הֵינּוּ גְלוּי הָאֲצִילוֹת לַעֲשִׂיָה, כִּי רָאָה וְגַם רָאָה, אָדָם נִפְל בְּעַמְקָא דְתֵהוּמָא רַבָּא, הֵינּוּ שְׁבַמְקוֹמוֹ רַבּוּ הַהִסְתָּרוֹת וְהַלְבוּשִׁים, עַד שֶׁנִּפְרַד לְגַמְרֵי מֵאֱלֻקוֹתוֹ יתברך בְּגְלוּי וְכוּ', עַד שֶׁתְּכַלִּית הַהַפּוּךְ רוּאָה וּמְרַגִּישׁ וְכוּ', לְאָדָם כְּזֶה מֵרַחֲשֵׁךְ בְּחַיָּיו, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְעוֹלָם הַפּוּךְ רוּאָה, וְגֵאוֹת וְכְבוֹד מְחַפֵּשׁ, וְאַחֲרֵי תֵאוֹת וּמַדּוֹת רְעוֹת רוּדֵךְ וְכוּ' וְכוּ'. וְכִשְׂאֲתָה זוֹכֵה וּמַדְפִּיס סֶפֶר אַחַד מִסְפָּרֵינוּ, וְזוֹכֵה לְהַפִּיעֶם, וְאָדָם הַמֵּנַח בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת אֶפֶל

רחצ אשר ג' תיח בנחל

כִּזְה, קוֹנֶה אֶת זֶה, וּמִתְחִיל לְעֵיץ בּוֹ בְּעֵיץ הָאֵמֶת, הֲלֹא פִתָּאם נִתְגַּלֶּה לְפָנָיו עוֹלָם חֲדָשׁ, הָאֶרֶץ עֲצוּמָה מְעַרְכוֹת, נְעִימוֹת, זִיו אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוֹי רַב כִּזְה, עַד שְׁנוּפְלוֹת כָּל הַמְחִיצוֹת וְהַהֲסָתוֹת שֶׁנִּתְהוּוּ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ', וּמִתְחִיל לְהִשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, עַד שֶׁבְמִשְׁךְ הַזְּמַן אִם לֹא יִהְיֶה בְטָלָן וְלֹא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ וַיִּקְרֵם כָּל הַנְּאֻמָּר שָׁם, יִזְכֶּה לְחִיּוֹת בְּנַעַם וְעֲרֻבוֹת כְּזוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, מִמֶּשׁ עוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְחִיּוֹ, וַיִּתְהַפֵּף לְגִמְרֵי לְעֵצָם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הֵינּוּ כִּי גַם הַחֲמֵר יִתְהַפֵּף לְצוּרָה, וְזוֹכֵי הָרְאוֹת יִרְאוּ רַק רוֹחַנִיּוֹת בּוֹ. וְכָל זֶה יְכוֹלִים לְזַכּוֹת אִם מְקִיְמִים בְּאֵמֶת עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

וימה טוב וימה נעים שתלמד עכשו את התורה ל"ג, ותאמר עליה התפלה, ושם תראה באר היטב כל דברינו אלו, שעקר השלמות להכלל באהבה של למעלה מהימים והמדות והדעת וכו', עין שם; אשרינו ואשריך! תראה להיות תמיד רק שמיח וטוב לב, כי יש תקנה לאחריהך, ובפרטיות כי אתה מזכה את הרבים כל-כף.

ומחמת טרדותי עכשו — אקצר.

הדורש שלומך...

ג' תיח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, והשם יתברך ימלא משאלות לבך לטובה בזכות המצנה של צדקה שעשית, וכדאי המצנה הגדולה הזו שתגן עליך ותצילך מכל רע, ותשפיע עליך שפע רב.

אֲשֶׁר ג' תיח בְּנַחֵל רצט

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי אֵין עוֹד צְדָקָה גְדוֹלָה מְצַדָּקָה זוֹ שְׁאָדָם זוֹכֶה לַתֵּן לְהַדְפֹּסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְצַלֵּת אֶת בְּנֵי-אָדָם מִרְדַּת שַׁחַת. כִּי רַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח בְּדוֹר הַזֶּה לְעוֹלָם, לְטַהַר אֶת אֲוִיר הָעוֹלָם וּלְהַכִּינוֹ אֶל גְּאֻלְתָּנוּ הַנִּצְחִית, כִּי הַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם, וּבְזֶה שְׂאֵתָה נוֹתֵן צְדָקָה לְהַדְפֹּסֶת וְהַפְצַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, אֵתָה עוֹזֵר לְגְאֻלְתָּנוּ הַנִּצְחִית. וְרֵאוּי לָךְ לְשִׂמְחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וְהַעֲקֹר — חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה נִקְיָם, וּבִפְרָטִיּוֹת לְשִׁקֵּד בְּכָל יוֹם בְּלַמּוּד שְׁלִחַן עֲרוּךְ, וְשִׁיְהִיָּה לָנוּ הַדְּבָר לְחַק קְבוּעַ, לְבַל יִחְסַר לָנוּ יוֹם מְבֻלִי לַמּוּד שְׁלִחַן עֲרוּךְ. וְכֵן לְהַרְגִיל עֲצָמָנוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ. וְאֲשֶׁר שְׁנֵי דְבָרִים אֵלוּ הֵם הַנְּהַגוֹת לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הַיְסוּד בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְטוֹבַתְךָ הַנִּצְחִית, אַל תְּבַלְבַּל עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם. תַּחֲקֹק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאֵין מְבַלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. לְכֵן מַה וְלָמָּה לָךְ אֲפֹלוּ לְהַסְתַּכֵּל עַל קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, וּמְכַל שְׂכָן לְשִׂמְעַ מַה שְׁהֵם אוֹמְרִים וְכוּ', כִּי הֲלֹא בְּנִקְל יִטוּ אֶת לְבָבְךָ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְבָרַח אֲפֹלוּ מִסִּפְרֵי מַחֲקָרִים וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן מִמַּחֲקָרִים וּמִיַּנִּים וְאֶפִּיקוֹרְסִים, וְכָל אֵלוּ הַחוֹלְקִים עַל צְדִיקִים אֱמֶתִיִּים וּמְרַבִּים בְּמַחֲלָקַת, הֵם הֵם הָאֶפִּיקוֹרְסִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לו'): כְּשֶׁנוֹסֵעַ לְהַצְדִּיק הוּא מְשַׁלֵּיךְ מִעֲלָיו מִשָּׂא גְדוֹל שֶׁל כְּפִירוֹת, כִּי מֵאֲחַר שְׁנוֹסֵעַ כְּבָר, יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה, שְׁהִיא הַפֶּךָ הָאֶפִּיקוֹרְסוֹת, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיְקָר! מִי שְׁחוֹלֵק עַל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים, צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׁמִינּוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת מְבַצְבְּצִים בּוֹ, וּמְכַל שְׂכָן מִי שְׁמַעִיו מְצָחוּ הַנוֹאֵף, וְקוֹרָא אֶת הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים: "סִפְרֵי פְּסוּלִים", הֵוִי כִי הוּא בְּעֲצָמוֹ פְּסוּל וְנוֹלָד בְּאִפְּן פְּסוּל, וְחֵי חַיִּים פְּסוּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְבָרַח מִבְּעַלֵּי רְאֵתָן הָאֵלוּ,

ש אֲשֶׁר ג' תיט בנחל

אֲשֶׁר הָאֹיִר שְׁלֵהֶם מְזִיק מְאֹד, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (כְּתוּבוֹת עו:), כְּמוֹ שְׁמִתְרַחֲקִים וּבוֹרְחִים מִמַּחְלָה מְדַבְּקָת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ שְׁנֹזְכָה לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים כָּל הַיָּמִים, וְנִזְכָּה לְהַפְיֵץ דַּעְתּוֹ וְתוֹרָתוֹ בְּעוֹלָם.

הדורש שלומך...

ג' תיט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים ה'תש"ם.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו תמיד אל ידידי הקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

את שני מכתביך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, לראות איך שאתה מוסר נפשך להוציא מהכח אל הפעל קרוב גאלתנו, על-ידי הפצת מעינות החכמה חוצה.

מה אמר לך, ידידי הקר! אין מלים בפי לדבר ולספר ממעלת זה הענין, ואף שלפעמים נסתמים שבילי השכל, אשר גם בעצמנו איננו יודעים ממעלת זה הענין, אף-על-פי-כן כשהשם יתברך עוזר, ורואים בחוש מה שפעלו, אזי נתחזקים ביותר.

והנה בעוונותינו הרבים, עקר נפילת וירידת הדור הוא רק על-ידי שני דברים: נאוף וכפירות, אשר שניהם מרמזים בפסוק (במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", ודרשוהו חכמינו הקדושים (ברכות יב:): על מינות ועל נאוף, רחמנא לצלן, וכזה נלפדים עכשו כל בני העולם פלו — זה פחות וזה יותר, אף כמעט אין מי שנקי מזה. ורבנו ו"ל נשלח אלינו דיקא בדורותינו אלה, כדי לטהר את אור העולם, ולהכין את נשמות ישראל לגאלתנו הנצחית, על-ידי משיח צדקנו, שבא יבא ולא יאחר. ועקר הכנעת קלפת טמאת וזהמת תאות נאוף היא רק על-ידי תקוף הששון והשמחה, כי החטא הזה נמשך בעקר על-ידי עצבות ומרירות וכו'. וכן עקר הכנעת קלפת הכפירות והאפיקורסות, הספקות

אָשֶׁר ג' תיט בנחל שא

וְהַעֲקוּמוּמִיּוֹת שֶׁבְלֵב הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְעַל-כֵּן הִזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל עַל שְׁנֵיהֶם בְּיֹתֵר — עַל תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁיִיחַד אָדָם לְעַצְמוֹ מְקוּם מִיַּחַד שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיִרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יַתְּבַרֵךְ, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יַתְּבַרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, זִיו, חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יַתְּבַרֵךְ וְעַל כָּל הָעוֹלָם. וְכֵן יִרְגִּיל עֲצָמוֹ לְשֹׁמֵחַ תָּמִיד, וְיִחַפֵּשׂ וְיִבְקֹשׁ אֲצָלוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְיַחֲזִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִיּוֹן אֲפָנִים וְעֲצוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי שְׁתֵּי עֲצוֹת אֵלֶּיךָ: שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת, יִזְכֶּה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל מֵעֲצָמוֹ אֶת הַמִּיּוֹנוֹת וְהַנְּאוּף.

וְהִנֵּה, מִחֲמַת שְׂעָקָר שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת מְקַבְּלִין עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק, כִּי בְּאֵמַת שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת הֵם בְּחִינַת יִרְאָה וְאֵהָבָה שֶׁמְקַבְּלִין מֵהַצַּדִּיק (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז): תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת זֶה בְּחִינַת יִרְאָה, וְשְׂמֻחָה הִיא בְּחִינַת אֵהָבָה, כִּידוּעַ. וְעַל-כֵּן עוֹשֶׂה הַבַּעַל-דָּבָר מַה שֶּׁעוֹשֶׂה, הָעֵקֶר שְׂיִתְרַחֲקוּ מֵהַצַּדִּיק הָאֵמַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִלְכָּדִים בְּרִשְׁתּוֹ.

וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, עֲלֶיךָ לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם יַתְּבַרֵךְ, בְּרַח לְךָ מִלְּצִים, שֶׁחֲשָׁךְ לָהֶם וְלֹא אוֹר, אֵלֶּיךָ הָעֲרֻב-רַב הַמְּסֻתוֹכְבִּים בֵּינֵינוּ, וְרֵאוּי לְךָ לְהִרְחִיק אֶת עֲצָמְךָ מֵהֶם לְגַמְרִי, כִּי הֵם בְּעֲלֵי רְאֵתְךָ, וְיֵשׁ לָהֶם שְׂרִץ בְּמַחֲזֵן (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קו); וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, מִי שֶׁמְתַלּוּצֵץ מֵהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, הַבְּנוּיִים עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְכַל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן מִי שֶׁמַּעֲזִיז, וְרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, נִכְנָסָה בּוֹ רִשְׁעֵת הַיָּצָר, וְקוֹרֵעַ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, אֶת הַסְּפָרִים, צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שֶׁבּוֹדָאֵי עָבַר אִיזוֹ עֲבָרָה חֲמוּרָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לְךָ לְהִתְעַרֵּב עִם רִשְׁעִים כְּאֵלֶּיךָ! הַדְּבָק עֲצָמְךָ בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַתְּמִימִים דִּיקָא, הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, וְהַשֵּׁם יַתְּבַרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

וּמִחֲמַת שְׂמֻחָתְךָ נִפְשָׁךְ לְהַדְּפִיס אֶת הַסְּפָר "לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן עִם פְּרוּשׁ "שְׂפַת הַנַּחֲל", אֲמַרְתִּי לְשַׁלַּח לְךָ מִכְּתָב אֶחָד מֵהַמּוֹן מִכְּתָבִים

שב אשר ג' תכ בנחל

שְׁקַבְלָתִי, וְתִרְאֶה אֵיךְ שָׁלֵא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, וְאֵיךְ שִׁיְהוּדֵי מְבַקֵּשׁ,
שְׁאֲשַׁלַּח לוֹ הַרְבֵּה מֵהֶם, כִּי רוּצָה לַעֲשׂוֹת בְּזֶה שְׁעוֹר בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ
בְּרַבִּים. וּמַעֲתָה, בֵּין תִּבְיֵן אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, אִם יֵשׁ אֵיזָה נוֹאֵף בְּעַל
קְנָאָה אֶחָד, אוֹ שְׁנַיִם, שְׁעוֹשֶׂה אֶת כָּל הַרְעָשׁ, זֶה עֲדִין אֵינוֹ סוֹף
הָעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה, בְּכָל דוֹר וְדוֹר סָבְלוּ הַיִּרְאִים הָאֲמִתִּיִּים מֵאֵלוֹ הָעֲזִי
פְּנִים שְׁבַדוֹר.

וְזֶה אֶתְמוֹל בְּלִילָה רְאִיתִי בְּסֹפֶר "מְגַלַּת סֹפֶר" מֵהַגְּאוֹן יַעֲבִ"ץ
וְ"ל, שְׁמִסְפֵּר אֶת קוֹרוֹת יְמֵי חַיָּו וְחַיֵּי אָבִיו, וּמְסַפֵּר שֵׁם, שְׁלֹאֲבִיו
הָיוּ שׁוֹנְאֵי חֲנָם, וְאֶחָד הָעִזוּ פְּנִיו, וְקָרָא לְכֻלָּבוֹ שֵׁם, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
אֲחֵרֵי אָבִיו: חֲכָם צְבִי, עֵין שֵׁם.

עֲמַד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן עַד הֵיכָן עַד הֵיכָן הָעִזוּ אוֹתוֹ אָרוּר, וּמָה
הָיָה סוֹפוֹ? רַחֲמָנָא לְצִלָּן, סוֹף מָר מְאֹד מְאֹד. וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי!
אֵל תִּחְלַשׁ דְּעִתָּךְ מִכָּל מָה שְׁעֵבֵר עָלֵינוּ; מָה עָשָׂה מוֹהַרְנִ"ת וְ"ל? !
מָה עָשָׂה ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר וְ"ל? ! וּמָה עָשָׂה בְּנוֹ ר' אַבְרָהָם
וְ"ל? ! בְּרוּךְ הַשֵּׁם, נִשְׁאַרְהָ עַל יָדָם הַשְׁאַרְת רַבְּנוֹ וְ"ל, וּמִמֵּתְנַגְדֵיהֶם
לֹא נִשְׁאַר שׁוּם זָכָר וְכוּ' !

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, בָּרַח לָךְ מוֹכּוּחִים וּמִחֻלָּקָת, אֵין עֲנִינֵינוּ לְהַשִּׁיב
לְאֵלוֹ כְּלָבִין דְּחֻצִיפִין וְכוּ', עָלֵינוּ רַק לְבַרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיִיר אֶת
כָּל הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ וְעֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ וְ"ל, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ דְּרַכִּיךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תכ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר, הַבְּחוּר הַשׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

והנה להשיבך — יקצרו המון יריעות.

תדע, כי אי אפֿשר לטעם טעם אור רבנו ז"ל, כי אם על-ידי תלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל, ועל-כן ראה להתמיד ביותר בספרי "לקוטי-הלכות". ושמעתי כמה פעמים מזקני אנשי שלומנו: די אלע וואס האבין זיך גיווייקט אין "לקוטי-הלכות" האבין זיך זעהר שיינ דער האלטין און האבין גוט גיטהון אויף דעם עולם^ט; כי באמת בזה העולם עובר על כל אחד בכל יום מה שעובר, וההכרח להתחזק. וההתחזקות שיש ב"לקוטי-הלכות", זה אין בשום מקום.

ושמעתי פעם אחת מהרב החסיד ר' שמואל הורביץ ז"ל (מגדולי אנשי שלומנו בירושלים), שמיום קבלת התורה עוד לא היה ספר המחזק ומאמץ כל-כך כמו ספרי ה"לקוטי-הלכות", ודברי פי חכם חן; ואנשי שלומנו אומרים, שפעם אחת ספרו למוהרנ"ת ז"ל, שאנשים משבחים את ספרי השל"ה הקדוש שהוא "כל בו", הינו שיש שם נגלה ונסתר פרד"ס, והשיב מוהרנ"ת ז"ל: און מיינע "לקוטי-הלכות" איז השם יתברך גן-עדן כי מוהרנ"ת ז"ל מחיה ומחזק ומקיים את כל הירודים והנפולים. אשרי מי שיתמיד בספריו הקדושים.

וצריך שתדע, אחי הקר! כי בימי נעורי חזרתי הרבה על ספרי "לקוטי-הלכות", והיתה תקופה שזכיתי לסיים בכל חדש את כל חלקי ה"לקוטי-הלכות", ועכשו דרושיו הם בתוך דמי ממש. ומחמת שהדור הזה נפל כבר כל-כך בירידה כזו, אשר לא היתה מימות עולם מדור המבול ממש, כי אז היה הפגם הזה שעובר עליך, כי הלכו בפריצות מאד, רחמנא לצלן, ממש ערמים ברחובות וכו', והבחורים נכשלו בזנות ובהוצאת זרע לבטלה וכו'. ועכשו חוזר חלילה עוד פעם זתמא זו, כמובא בדברי גורי האר"ז^ל, שקדם התגלות מלך המשיח, יהיה עוד פעם דור המבול בעולם.

(ט) כל אלו שהתמידו ב"לקוטי-הלכות", התחזקו עצמם יפה מאד, והצליחו עד מאד בזה העולם.

(י) ה"לקוטי-הלכות" שלי הם הגן-עדן של השם יתברך.

דש אֲשֶׁר ג' תכא בַּנְחַל

ובְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים כָּךְ נִתְקַיֵּם, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, כִּי רַב הַבְּחוּרִים
נִכְשָׁלִים בְּפֶגַם "כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר אֶת דְּרָכֹו" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית ו, יב),
וַיֵּשׁ שֹׁנְפָלוּ יוֹתֵר גְּרוּעַ, וְכוֹתָבִים וּמְרִיצִים אֵלַי מִכְתָּבֵיהֶם וְשִׁבְרוֹן
לְבָם, וְהִתְקַרַח לְעִנּוֹת לָהֶם לְפִי הָעֵת וְהַזְּמַן וּלְפִי מַצָּבָם.

וְעַל-כֵּן זַפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחַבֵּר סְפָרִים יְקָרֵי עֵרֶךְ, וְהֵם תְּמֻצִית
דְּבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, אֶף הַסֵּמ"ך-מ"ם הַתְּלַבֵּשׁ בְּשְׁלוּחָיו, וְהֵם רַבִּים
עֲמִי, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵין אֲנִי עוֹנֶה לָהֶם כָּלֵל, כִּי הֵם הָעֵזִי פְּנִים
הַחוּלְקִים עַל הַצְּדִיקִים, וְהֵם הַכְּלָבִים עֵזִי נֶפֶשׁ, הַמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-
מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג'); כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם פְּגוּמִים כְּכָלֵבִים בְּנֵאוּף,
עַל-כֵּן חוּלְקִים מְאֹד מְאֹד עַל מִי שֶׁעוֹסֵק לְתַקֵּן זֶה הַחֲטָא, וְעַל-כֵּן
כָּל עֲנִינָם הוּא רַק מִיֵּן מְרִירִין, מְרִירוֹת וּמַחְלָקָת, מֵה שְׂאִין כֵּן אֲנַחְנוּ
שׁוֹתְקִים, וְאֵינָנו מְשִׁיבִים לָהֶם כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, אֲנַחְנוּ מְרַבִּים לְקָרֵב
יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּלְדַבֵּר עַל לְבָם, שְׂיִזְכוּ לְחֹזֵר וּלְשׁוֹב אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבוּרֵינוּ הֵם רַק מִיֵּן מְתִיקִין בְּעִרְבוּת, נְעִימוֹת, חֵיוֹת, זִיו
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהַבְּחִירָה חֲפָשִׁית, וְהַבּוֹחֵר — יִבְחַר. וְעַל-כֵּן אֵין
לִי עוֹד מֵה לְהַשִּׁיב לָךְ.

רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּ"לִקוּטֵי-הַלְּכוֹת" כְּסִדְרָן, וּרְאֵה לְבּוֹא פַעַם אֶל
בֵּית מְדַרְשָׁנוּ, וְאֵז תְּרַגֵּישׁ טַעַם חֲדָשׁ בְּחַיִּיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תכא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי דְּבָרִים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה, הַחֲפִיץ לְהַאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת,
הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךְ מֵה לְעִשׂוֹת עַל תְּבַעֲרַת
הַיָּצֵר; מֵה אָמַר לָךְ?! הֲלֹא סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּיָדְךָ — הַפֶּךָ בָּהֶם,
וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ. כְּתַב הַרְמַב"ם ז"ל (פָּרָק כ"ב מֵאֲסוּרֵי בִיאַה,

אֲשֶׁר ג' תכא בנחל שה

הלכה כ"א): גדולה מזאת אמרו, יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה, וירחיב דעתו בחכמה, שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה וכו', עי' שם.

ועל-כן ראה וגם ראה לקבץ את עצמך בלמוד התורה הקדושה כרצונו של רבנו ז"ל (עי' שיחות-הר"ן, סימנים: עו, כח; ובקונטרס "סדר-דרך-הלמוד" על-פי דעת רבנו ז"ל); ותקבץ עצמך קביעות חזקה ללמד ולסיים את כל התורה בלה: בבלי, ירושלמי, ספרא, ספרי, תוספתא ומכילתא, מדרש רבה, מדרש תנחומא, זהר הקדוש ותקונים וכו' וכו', ותהלה לאל, יש ויש במה לבלות את היום, אם רק ירצה. ותכניס כל מחך וחושףך בתורה הקדושה, ואז יברחו ממך כל מיני מחשבות של נאוף.

ועל כלם — ראה וגם ראה לטהר את עצמך מאד מאד, ותהיה רגיל לילך בכל יום למקוה, ותאמר בכל יום את התקון הקללי, שהוא העשרה מזמורים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון הברית, ותאמר התפלה אחריהם, ומה טוב ומה נעים אם תרגיל עצמך לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, כי התפלה והשיחה מזככת את המוח והשכל, ותזכה להבין אחר-כך מה שאתה לומד.

ולמען השם, לא טוב הדבר שאתה כותב, שאתה אומר מוסר וכו'. חס וחלילה, בלך מדרך הרע הזה, זוהי דרכם של כל אלו הפוגמים בברית, מאחר שהם מקלקלים, עוד מחפשים מומים באחרים. מדוע לא תישב מעשיך וכו', ומה היית עושה כשאחד היה יודע מעשיך, והיה שובר אותך במוסרו הרע וכו'. והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד): להחזיר בני-אדם בתשובה הוא תקון פגם הברית, בסוד: אם תוציא יקר' מזולל, אתון דדין כדין, עי' שם; ובלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן ח') מרבה רבנו ז"ל לדבר מענין תוכחה של משה רבנו, שהיה באהבה וברחמים, בבחינת (שיר השירים א, יב): "נרדף נתן ריחו", שהכניס ריח טוב בהשומעים דבריו, כי אחרת כבר אמר רבי עקיבא העבודה, אם יש

שו אָשֶׁר ג' תכב בַּנְחַל

בדור הזה יודע היאך מוכיחים (עין בספרי ריש פרשת דברים, ובפירוש טז), כי בתוכחה שאינה פראויה, יכול להבאיש ריח השומע, ולהפילו יותר ויותר וכו', עין שם; ועל-כן עקר ענינה צריך להיות רק לחזק את בני הנעורים, כמו שאמה רוצה התחזקות, ראה לחזק גם את חבריך, שיהיו בשמחה, ויתמידו בתורה הקדושה, ויקימו מצוותיו יתברך בחדנה רבה, ותרכה עמהם הדבור, באפן של נעם וערכות, ולא באפן של דקירה לדקר אותם וכו', רחמנא לצלן, אשר היא עברה גדולה ולא מצוה, ובא ממרירות לבבו, שהוא בעצמו מתמרר, על-כן ממרר גם את אחרים.

וידוע מה שמוכא בספרים על הפסוק (משלי ט, ח): "אל תוכח לץ פן ישנאך, הוכח לחכם ויאהבך"; הינו אל תוכח את אדם בלשון דקירה ובזיון — "אמה לץ", כי אם תוכיחו באפן הזה — "ישנאך", אלא הוכח לחכם, תאמר לו: "אמה חכם", הינו שתשבח אותו, ותגדיל אותו, ותרים את דעתו ומחו, ועל-ידי-זה "ויאהבך", כי תוכחה כזו הכל חפצים לשמע, כי טוב הכל חפצים לשמע (עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט); כי דבור עם דעת זה נשמע ונתקבל, ודבור כזה להגביה ולרחם על חברו, זה נקרא דבור עם דעת. אקוה שתבין מה שאני כותב לך.

הדורש שלומך...

ג' תכב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

חמדת לבכי! אתמול אמר לי ... נרו יאיר, שפמה רשעים קרעו כמה ספרים מספר "שמירת הברית", על-כן אבקש אותך איך שהוא, אל תעשה רעש כלל, ואל תצא פנגדם כלל, אדרבה "דום לה' והתחולל לו" (תהלים לו, ז), והוא יפיל לך חללים חללים; ותהיה

אָשֶׁר ג' תכב בַּנְּחָל שׁוּ

לָהֶם מַפְלָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר מֵהֶם
כָּלֵל. וּמוּבָא בְּסִפְרֵי בְּפִרְשֵׁתָן: מֵה מְרִים כְּשֶׁדְּבַרְהֵּ הַדְּבָר, לֹא שְׁמָעָה
אֶלָּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִבְךָ, שְׁנֹאֲמַר (בַּמְדָּבָר יב, ב): "וַיִּשְׁמַע ה'",
כִּי נִעֲנְשָׁה, הַמְדַבֵּר בְּגִנוּתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים, עַל אַחַת כְּמֵה וְכְמֵה,
עַיִן שָׁם.

וְאֶתְמוּל בְּלִילָה לְמִדְּנוּ בְּצוֹתָא בְּרַבִּים הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן נ', הַמְדַבֵּר שָׁם אֲשֶׁר אֵלּוּ הָעַיִי פָּנִים, הֵם הֵם הַכְּלָבִים
עַיִי נֶפֶשׁ. וַיְדוּעַ הַסִּימָן שֶׁל כָּלֵב שׁוֹטָה, שְׁפִיו פְּתוּחַ (יּוֹמָא פג:), וּפְרָשׁ
הַחֶפֶץ-חַיִּים ו"ל: מִי שְׁפִיו פְּתוּחַ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, הוּא
סִימָן לְכָלֵב שׁוֹטָה. וְעַל-כֵּן כָּלֵב מְכַלְבִּים כְּאֵלּוּ. וְאֲנִי רָגִיל תָּמִיד
לוֹמַר אֶת הַמְדָּרֵשׁ: מִדָּה רָעָה יֵשׁ בְּכָלֵבִים, אֶחָד נוֹבַח וְכָלֵם
מִתְקַבְּצִים וְנוֹבַחִים עַל חֲנָם (עַיִן שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לֹא, סִימָן ח'), עַיִן שָׁם.
וְאוּלַי זֶה כְּוִנַּת מֵאֲמָרָם ו"ל, שְׁאֲמָרוּ עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ד, טו): "וַיִּשָּׂם
ה' לְקִיָּן אוֹת לְבַלְתִּי הַכּוֹת אוֹתוֹ כָּל מוֹצְאוֹ", וַדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה כ', סִימָן כו): כָּלֵב מְסַר לוֹ וְכַנ"ל (מ'הָאֵט
אִיהֶם גִּיגְעֵבִין אֵיין עֲזוֹת פָּנִים); הֵינּוּ מֵרַב נִפְלְתוֹ וְכוּ', מְסַרְו לוֹ
עֲזוֹת פָּנִים, כִּי חֲצוּף שְׁבַחִיוֹת הוּא הַכְּלָב (עַיִן שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה מַב,
סִימָן ט'), עַל-כֵּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אָנוּ מְזַהְרִים לֹא לְהִיּוֹת בְּכָלֵל
כְּלָבִים עַיִי פָּנִים. אַדְרָבָּה, עֲלִינוּ לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פְּגָמֵינוּ
הַמְרַבִּים, וְלִהְזַהֵר וְלִהְשָׁמֵר מְכַלְבִּים עַיִי פָּנִים שְׁבַדוֹר. וְעַל-כֵּן בְּרַח
לָךְ מֵהֶם כְּמוֹ שְׁבוּרְחִים מֵאֵשׁ וּמִתְחִיָּה רָעָה וּמִלִּיסְטִים וְכוּ'. עֲנִינֵינוּ
הוּא לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה, וְלַעֲוֹרֵר גַּם אַחֲרֵים לַעֲשׂוֹת תַּשׁוּבָה בְּאֶפֶן
שִׁיחִיָּה לָנוּ תִקְוֵן.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתֵי — אֶקְצֹר לְעַת עֲתָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שח אֲשֶׁר ג' תכג בַּנְחַל
ג' תכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב, יְשׁוּעוֹת וְהַרְחַבַת שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה, בְּבִנְיַי חַיִּי
וּמְזוּנַי יִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיד נַפְשִׁי, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה סִבַּת כָּל הַסְּבוֹת סָבַב סְבוֹת לְטוֹבָה עִמָּךְ, וְהוֹלִיךְ אוֹתְךָ
בְּדַרְכִים נִפְלְאוֹת וְנוֹרְאוֹת מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּכְנֶס בְּךָ כַּמָּה פְּעָמִים
הַתְּנוּצָצוֹת, תְּשׁוּקַת זֵיו, אֹר, חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא,
וּבְרִצּוֹן וּבְהַשְׁתַּוְּקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ. וּמָה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ
כָּל הַזְּמַן, הִיָּה בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיהַ יב, א): "אוֹדֶךָ ה' כִּי אֲנַפְתָּ בִּי, יֵשֵׁב
אִפְךָ וְתַנְחַמְנִי"; כִּי מָה שְׁהִיָּה "אֲנַפְתָּ בִּי", הַכֹּל הִיָּה בְּשִׁכִּיל הַתְּכִלִּית
הַסּוֹפִית שֶׁל "וְתַנְחַמְנִי", לְהֵאִיר עָלֶיךָ אֹרֹו הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
שֶׁהוּא עֵקֶר הַנְּחֻמָּה שֶׁל הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם. כִּי אֹרֹו הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל הוּא אֹר הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאוּנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', אֹר דֵּק, אֹר צַח
וּמְצַחֲצַח, עֵצֶם גִּלּוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּגַלּוֹת נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה עַד
מְאֹד, אֲשֶׁר אֵי אִפְשָׁר לְהַשְׁיִגּוֹ כָּלֵל, כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּטוּל יִשׁוּתוֹ
לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי. וְכֹל מָה שֶׁהוּא שְׁפַל-בְּרַךְ, נִמְאָס וְנִבְזֶה בְּעֵינַי עֲצֻמוֹ
וְכוּ', יוֹתֵר יֵאִיר בּוֹ הָאֹר הַגְּנוּז הַזֶּה, בְּסוּד (זֶהר הַקְּדוּשׁ, שְׁלַח קַסַּת):
אֲעָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוֹרָא מְבַטְשִׁין לֵיה, גּוּפָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה
נְהוֹרָא דְנִשְׁמָתָא מְבַטְשִׁין לֵיה וְכוּ', עֵינַן שָׁם; שְׁזַהּוּ כָּלֵל הִירִידוֹת
וְהַמְרִירוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת וְכוּ', שְׁהַהֲכַרְח לְהַרְגִישׁ וְלִסְבַּל
קָדָם שְׁמַתְקָרְבִין אֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְדַבֵּר זֶה סוֹכֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
מִי שָׂרַק זָכָה לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלִטְעַם טַעְמוֹ כִּי טוֹב הוּא,
הַהֲכַרְח הִיָּה לוֹ לְעֵבֵר אֶת כָּל הַנְּ"ל, כִּי אַחֲרַת לֹא הִיָּה לוֹ שׁוּם
שְׁיִכּוֹת עִמוֹ ז"ל, מֵרַב דְּקוֹתוֹ וְהַעֲלָמוֹ מְאֹד מְאֹד, בְּסוּד אֹר דְּקִיק
וְכוּ'. וְאֵלוֹ הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת הֵם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאִפְּן וּבְעֵנִין
אַחַר, כָּל אֶחָד לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכוּ'. וּמִזֶּה נִסְתַּבְּבִים כָּל מִינֵי
מְנִיעוֹת וּבְלִבּוּלִים שְׂיֵשׁ, עַד שְׁזוֹכִים לִידַע בְּאִמַּת מְרַבְּנוּ ז"ל; כִּי
הַהֲכַרְח לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן רַב הָעוֹלָם קָשָׁה וְכָבֵד

אָשׁר ג' תכג בְּנַחֵל שט

עליהם לשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל אֶת יְשׁוּתָם, כִּי הוּא שְׂדוּד הַטֶּבַע מִמֶּשׁ, כִּי טֹבַע הָאָדָם, שִׁיְהִיָּה אִיזוֹ מְצִיאוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִזֶּה נִתְהַוֶּה הַכְּבֹדוֹת לְרֹב הָעוֹלָם לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי מִי הוּא זֶה שִׁירְצָה לְהַשְׁלִיךְ אֶת יְשׁוּתוֹ וְכוּ', אִם לֹא שִׁמְלַמְעָלָה סָבְבוּ עִמּוֹ קִטְנוֹת וִירִידוֹת וּנְפִילוֹת וְהַשְׁלָכוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ', אֲשֶׁר מִמִּילָא נִשְׁבֵּר חֲמָרוֹ, וְנִתְבַטְּלָה קִצְתַּת יְשׁוּתוֹ, אֲזִי דִיקָא יָכוֹל לְהַרְגִישׁ אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. וְאֵלוֹ הֵם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, שֶׁלְגַבֵּי כָּלֵל הָעוֹלָם הֵם יוֹתֵר רְחוּקִים מִיְשׁוּת וּמִחֲמָרִיוֹת וּמִגְשָׁמִיוֹת וְכוּ', כִּידוּעַ דְּבַר זֶה, אֲשֶׁר עִם 'בְּרֶסֶלְבֵר' יְכוּלִים לְדַבֵּר בְּגִלּוּי נִפְלָא מֵהַתְּכַלִּית הַנְּצַחִית וּמֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה וְכוּ' וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן לְרֹב דַּקּוֹת הָאוֹר, אֲשֶׁר צְרִיכִים לְהִיּוֹת תָּמִיד שֶׁפֶל בְּרַף נִבְזָה וְנִמְאָס, כְּדֵי לְקַבְּלוֹ, עַל-כֵּן גַּם אֲצֵל אֵלוֹ שֶׁכָּבֵר זָכוֹ לְמַצָּא אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְלִטְעַם אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, נֶאֱרָע שֶׁבְּמִשְׁךָ זְמַן מָה עוֹזְבִים הַכֹּל, כִּי זֶהוּ מֵהַסָּבֵה הַנִּ"ל, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר, כִּי אִם עַל-יַדֵּי בְּטוּלוֹ לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן תַּכְף-וּמִיד כְּשִׁחוֹזְרִים אֶל הַיְשׁוּת, עַל-יַדֵּי-זֶה עוֹזְבִים אֶת רַבְּנוּ ו"ל. וְזֶה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אֲצֵל בַּחוּרִים, אֲשֶׁר קָדָם מְצִיאַת זְוִיגָם הֵם שְׁבוּרִים וְכוּ' וּמִתְקַרְבִים אֲזִי, וְתַכְף-וּמִיד כְּשִׁנּוּשְׁעִים, אֲזִי דִיקָא חוֹזְרִים לְאַחֹר לְגַמְרֵי, עַד שֶׁעַל-פִּי-רֹב מִכְחִישִׁים לְגַמְרֵי שֶׁהִיְתָה לָהֶם אֶפְלוֹ פַּעַם אַחַת שִׁיכּוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְהוּא מֵהַטְעַם הַנִּ"ל, שֶׁתְּזָרוּ אֶל הַיְשׁוּת וְכוּ'. וְכֵן נִמְצָא גַם בֵּין אוֹתָם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁכָּבֵר עָבְרוּ עַל הַכֹּל, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן נִשְׁאָרוּ אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל, אַף מִחֲמַת שֶׁהוּא אוֹר דִּיקָק וְרוּחְנֵי עַד מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן צְרִיף בְּקַבִּיעוֹת לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבַטֵּל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ, כְּדֵי לְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב בְּאַמְת. וּמִחֲמַת שְׁזֶה דְּבַר קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי הוּא זֶה שִׁירְצָה לְהַפְסִיד אֶת הַמְצִיאוֹת וְהַיְשׁוּת וְהַשֵּׁם שְׁלוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן מִזֶּה נִתְהַוֶּה, שְׂרֹב רַבָּם כָּכֵלִם מִתְקַרְרִים לְגַמְרֵי בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן (וְכַפִּי לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ אֱלָקֵי ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחְמָן ו"ל בְּאַחַד מִמִּכְתָּבָיו שֶׁנִּדְפַס בְּסִפְר "נַחֲלֵי אֲמוּנָה": "כַּפִּי שֶׁהַתְּבוּנָתִי הֵיטֵב, רַבָּם כָּכֵלִם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֵין לָהֶם הַשְׁגָּה בְּרַבְּנוּ ו"ל", עֵינֵי שֵׁם); וְהוּא מֵטְעַם הַנִּ"ל; כִּי לְהַשִּׁיג מִרַבְּנוּ ו"ל, צְרִיף לְעַבֵּר מֵהַ שְׁעוֹבֵר וְכוּ', וְאֲזִי דִיקָא כְּשׁוֹזְכִים לְעַמּוֹד בְּנִסְיוֹן, אֲזִי דִיקָא מְרַגִּישִׁין טַעַם אַחַר בְּהִתְקַרְבוֹת, וְאֲזִי מְרַגִּישִׁים אֶת

שי אָשֶׁר ג' תכג בַּנְחַל

הַעֲרֹבוֹת וְהַנְּעִימוֹת וְהַזִּיזוֹ וְהַחִיּוֹת אוֹר אֶלְקֵי הַשּׁוֹפֵעַ בְּקִבְעוֹת בְּתוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל. כִּי שְׁמַעְתִּי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ (צַדִּיק גָּנוּז), אֲשֶׁר תּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל מְאִירָה בְּעוֹלָמוֹת בְּכָל יוֹם בְּגוֹנֵינִי אַחֲרִים, כְּפִי הָאֵדָם וְכְפִי הַמַּעֲשֶׂה וְהַהֲכָנָה; כִּי כָּל תּוֹרָה הִיא תִּקּוֹן מִתְקוּנֵי עוֹלָמוֹת, כְּאֲשֶׁר בְּעִזְרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ אָבִיךָ אֶת זֶה פַּעַם בְּמָקוֹם אֲחֵר. עַל-כָּל-פָּנִים כְּשֶׁאֵדָם זוֹכֶה לְהִיּוֹת נִבְזֶה וְנִמְאָס בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, וּמִבְטֵל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, עַל-יְדֵי-זֶה מְאִיר עָלָיו אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּנַעַם וְעֲרֻבוֹת אַחֲרִים. וְעַל-כֵּן כָּל הַמְקַדָּשׁ יוֹתֵר — חָרֵב יוֹתֵר (הַרְמַב"ן בְּאֵרוֹתָיו). וְעַל-כֵּן הִיא טְעוֹת לוֹמֵר, מֵאֲחֵר שְׁאֵנִי רוֹאֶה הַכֹּל חָרֵב וְנִחְרָב, הַסִּימָן שְׁאֵין כְּלוּם וְכוּ', אֲדַרְבֶּה, לַפְעָמִים בְּתַרְמִילוֹ שֶׁל עֲנֵי מוֹצָאִים אָבֵן טוֹבָה, וְדִיקָא תַּחַת הַזָּבֵל וְהַאֲשָׁפָה — יֵשׁ זֶהֱבָ, וְהֵבֵן.

עַל-כָּל-פָּנִים אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא אוֹר נַעֲלָם וְדָק עַד מְאֹד מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֶּה אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, עַד שְׁמִי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי בְּעַצְמוֹ אֶת הַהֲכָנוֹת הָרְאוּיוֹת, אֲזִי נִתְגַּלֶּה אֵלָיו אוֹר וְהָאֶרֶץ נִפְלְאִים, וְהוּא מְשִׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּהַשְׁתּוֹקָוֹת וּבְכִסּוּפֵינִי נִמְרָצִין עַד מְאֹד מְאֹד בְּכָלוֹת הַנִּפְשׁ וּבִתְשׁוּקָה עֲצוּמָה וְכוּ' וְכוּ', עַד שְׁנִפְתַּחְתִּין לוֹ אַרְבוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עוֹזֵר לוֹ לְרְאוֹת טוֹב וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! אַחֲרֵי שְׁעָבַר עָלַי בְּחֵיף מֵהַ שְׁעָבַר וְכוּ', וְתַהֲלָה לְאֵל, עֲמַדָּת בְּנִסְיוֹן, לֹא לְהַטְעוֹת עַצְמִךָ כָּלֵל, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ גַּם לְהַבָּא, וְאַחֲרֵי כָּל הַהִרְפָּתָקָאוֹת שְׁעָבְרוּ עָלַי, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ רַחֵם וְחַמֵּל עָלַי, וְעוֹזֵר לִי לְמַצָּא אִשָּׁה מְשֻׁכֶּלֶת וְצַנוּעָה, עוֹזֵר לִי בְּעֵלְמָא הַדִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי (עֵין תְּקוּן יד), הֵינּוּ בְּעֵינֵי גִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, עֵין שָׁם; אֲתָה צְרִיף עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ לְזוֹרֵעַ עַצְמִךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי דִיקָא עַכְשָׁו יְכוּלָה הַשְׁכִּינָה לְהַשְׁרוֹת גּוֹפִיָה עָלַי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (זֶהֱרַקְדוֹשׁ חֲקַת נ.): כִּד בְּרַשׁ נָסִיב אֵיתָתָא אֲתַדְבֵּק בְּשְׁכִינְתָא דְהָא עַד דְלֹא נָסִיב לָא שְׁרִיא עָלָיו דְלִית שְׁכִינְתָא שְׁרִיא עַל אַתְרָא פְּגִימָא², עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן עָלַי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם

(כ) כְּשֶׁאֵדָם נוֹשֵׂא אִשָּׁה, נִדְבֵּק בְּשְׁכִינָה, שְׁהָרִי עַד שְׁלֹא נוֹשֵׂא, לֹא שׁוֹרֶה עָלָיו, כִּי אֵין

אֲשֶׁר ג' תכג בַּנְחַל שִׂיא

להיות תמיד בשמחה עצומה, וכל מה שתשמח ביותר יותר יתרחב מתך, וכן תשמח את אשתך, אשר תכמינו הקדושים אמרו שהוא מסגל להולדה (בכא בתרא י:) ובית שהוא שמח — השכינה שרויה בתוכו, והרוח הוא רוח דקדושה, וצריכים לעזר אחד את השני וכו', ולחזק אחד את השני וכו', ובאתערותא דלתתא — כפי שהוא מתנהג עם אשתו, אתערותא דלעילא — מתנהגים עמו מלמעלה, ובפרטיות זוג שני הוא לפי מעשיו (עין סוטה ב.), והוא כנ"ל: איך שהוא מתנהג — מתנהגים עמו וכו'.

והנה תאמין לי, שהיה ראוי להאריך לך, עד שיהיה קונטרס שלם, אך לעת עתה אין לי הפנאי, ובפרטיות כי תהלה לאל, הסתובבת עמי שנה שלמה, וממש גרת בביתי, ובנדאי כבר הרבנו לדבר הרבה, וראית הנהגתי בביתי עם זוגתי וכו', אשר יש לך די על כל ימי חיך, אם אמנם יש עוד הרבה הרבה מה שנעלם ממך, ובחסדי השם יתברך, במשך השנים כשיגיע לידך — תשוב ותתבונן ותזכיר את עצמך, ואז תראה נפלאות רבות (עין היטב בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפו), עין שם, ותבין אל מה אני מרמז לך. על-כל-פנים איך שהוא, חסדי השם יתברך, חסדי השם יתברך, ובנדאי במשך הזמן היו לך פליאות נשגבות עלי, אך מה לעשות?! ההכרח לדון אותי לכף זכות, כי כפי כל הנ"ל, שאי אפשר לזכות להשיג אור רבנו ז"ל, כי אם על-ידי הבטול והקטנות וכו', אני סובל הרבה הרבה מאוד מאוד ברוחניות ובגשמיות, ועל-כן עליך לדון אותי לכף זכות. ובפרטיות אשר השלכתי נפשי מנגד לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה וכו', אשר בשביל זה עובר עלי מה שעובר ברוחניות ובגשמיות יסורים קשים ומרים וכו', ואף-על-פי-כן אחרי כל זאת כדאי לעין היטב בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמג; ובחלק ב', סימן קטז, ולחזור היטב בדבריו הקדושים, ותבין מרחוק מה שנעשה בעולם, ואשר בכל פעם אנו חוזרים על מאמרים אלו, ויבוא הזמן, שסודו של רבנו ז"ל יתגלה, און דער

שיב אָשֶׁר ג' תכג בַּנְחַל

סוד וועט זיין אויס סוד^ל. על-כל-פנים לעת עתה צריכים הרבה התחזקות, ובפרטיות לדון אותי לכף זכות, ולא לרצות להבין הכל, רק לזכר דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמ) על-פי: "ביד כל אדם יחתם" וכו', מהסבות פעל יוצא, יכולים להבין את המסבב וכו', והיא ידיעה נשגבה וכלל גדול לכל מיני רוחניות וכו'.

ועל-כן מטעם הנ"ל אין כדאי להרחיב את הדבור בענין הנהגת הבית, פי הרבה כבר דברנו, אם אמנם שזה טוב לאחרים, אף אין הפנאי עכשו, ועוד חזון למועד. על-כל-פנים לחלק הרוחני כדאי לחזור קצת, פי בזה העולם עובר על כל אחד מה שעובר, ואם אין מקדימים התחזקות, אזי בנקל לו לפל ולהתקרר, ומפל שפן וכל שפן שלהשיג דעת רבנו ז"ל צריכים להיות בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, ולשבר ולשרש את הישות לגמרי וכו', ואז האדם הוא בסכנה גדולה, שלא יפל באיזה יאוש ודכאון הנפש ומרירות, חס ושלום, חס ושלום. על-כן צריכים להקדים תמיד את מדת השמחה, וצריכים לחזור הרבה בעצמו את יסוד היסודות, שהיא מדת השמחה, לשמח בערכות נעימות ידידות זיו אלקותו יתברך. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): על-ידי שמחה יזכה ששהם יתברך בעצמו ישמר את בריתו וכו', עין שם; פי השמחה מרחבת את המוח, ומתקן את המסדר והמישב באפן שיזכה לרדף אחרי השגת רוחניות אלקותו יתברך, בבחינת מטי ולא מטי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד), שהיא השגת אלקות למעלה מנפשין, רוחין ונשמתין, למעלה מעשיה, יצירה, בריאה וכו'. ובפרטיות מי שרוצה להרגיל את עצמו להיות תמיד בדבקות הבורא יתברך, עד שלא יראה ולא ירגיש סביבו רק עצם אלקותו יתברך, הוא צריך להקדים הרבה את מדת השמחה, לשמח הרבה מאד מאד עם נקדת יהדותו, שזוכה לחטף בכל יום: ציצית, תפלין, שבת, צדקה, תורה ותפלה וכו' וכו', ומרב שמחה יתרחב לבבו, ויזכה להשגת רוחניות אלקותו יתברך, ומפל שפן וכל שפן מי שרוצה לזכות גם ליחד

(ל) והסוד כבר לא יהיה סוד.

יחודים קדושים, ההכרח להקדים מדת השמחה, וישקד עליה מאד מאד, גם יזהר ללמד הרבה שלחן ערוך, אשר מאד מאד הזהיר על זה רבנו ז"ל, ואמר פעם אחת לאחד מאנשי שלומנו: איהר מעגט קנייטשן מיין ספר ווי איהר ווילט נאהר פון איין סעיף קטן שלחן ערוך נישט אפ טרעטין²; ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כא, ופרשנו ב"שפת הנחל", שסובב על למוד שלחן ערוך, הינו שלא יטה משלחן ערוך, והם הם האנשי חיל, שלא יטה מן הדרך, עין (שם). וידוע, אשר פעם אחת שאלו כמה אברכים את האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל אילו הנהגות לאחר החתונה, והשיב להם: קינדערלעך, היט זיך פון פרישות, וועט אייך זיין גוטי. כאומר: לנו אין רק שלחן ערוך, ומה שכתוב בשלחן ערוך צריכים לקיים. על-כן ראה וגם ראה להתמיד בשלחן ערוך, ובפרישות בהלכות נדה, לחזור המון פעמים. ועל כלם — להיות רגיל מאד מאד בטבילת מקנה, שהוא מטהר את הגוף והנפש גם יחד, ומבטל מהאדם את הישות לגמרי, כי על-ידי שמבטל עצמו תחת המים, על-ידי-זה נמשכת עליו הארה עצומה וכו'. ודבר זה סובב על כל ענין וענין ועל כל עצה ועצה, כפי שאדם זוכה לבטל עצמו אליו יתברך, כמו-כן נמשכת עליו הארה עצומה. ואין לך עוד בטול אמתי כמי שמרגיל עצמו ליחד תמיד יחודים קדושים, ובפרישות בשעת התבודדות, שעל-ידי-זה נמשך עליו אור זיו וחיות ודבקות ותשוקה עצומה אחריו יתברך. ועל-כן גם מזה אל תנח את ידך — להיות רגיל תמיד לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז דיקא תזכה להיות כלי להרגשת אור וטעם רבנו ז"ל, שהוא אור דקיק וכו' מאד מאד, והשם יתברך יצליח דרכך מאד מאד.

ותראה לסדר היטב את כל הנמצא אצלך ממני בכתב יד, כי

(מ) אתם יכולים לקמט את ספרי באיזה אופן שתמצו (הינו לחדש בו), אבל מסעיף קטן בשלחן ערוך לא לנטות.

(ג) ילדים, שמרו עצמכם מפרישות, ואז יהיה לכם טוב.

שיד אָשֶׁר ג' תכד בַּנְחַל

יְהִי נֶצֶרֶךָ פֶּעַם מְאֹד מְאֹד לְהַעֲוֹלָם. וְהִתְכַרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּרְאֶה לְהִסְתִּיר מִכְתָּב זֶה, וְזֶר בַּל יִתְעַרֵב בּוֹ, וְדִי לְחַכְמָא.

ג' תכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי נֵר לְהַצְדִּיק נִיחַל נִזְבַּע מִקּוֹר ח'כְמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ, הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה מִכְתָּבֶיךָ קִבַּלְתִּי כְּכֹר זֶה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וְכֵן סִפַּר לִי גִיסְךָ
אֵת כָּל פְּרִשְׁת הָעִנְיָן וְכוּ', וְכִפִּי שְׁאַנִּי רוֹאָה, אֵתָה מְנַח בְּסִפְנֵה
גְּדוּלָה, שְׁלֹא יִתְבַטֵּל וְיִתְבַלְבֵּל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מִחֶךָ, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וְתִשְׁתַּגַּע, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. עַל-כֵּן בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ חוּס וְרַחֵם
עַל יָמֵי נְעוּרֶיךָ וְעַל יָמֵי אֲשֶׁתְךָ וּבְנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ הַקְּטָנִים הַתְּלוּיִים בְּךָ,
מִדּוּעַ לֹא תִקְיָם אֵת עֶצֶת רַבְּנוּ ז"ל וְהִיא "הַתְּבוּדוֹת", שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁאֵתָה רְגִיל בָּהּ (הֵינּוּ בְּאִיִּדִישׁ), וְתִתְמַיד
בְּדַבְּרֵךְ זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל בְּטוּל זְמַן, אֲדַרְבֶּה הַלְוֵאֵי
שִׁיתְּפַלֵּל כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת כ"א).
וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי הַדְּבוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ מְזַכֵּר אֵת הַמַּח, וּמִטְהַר אֵת
הַמַּחְשָׁבָה, וּמִיִּשֵׁר אֵת הַלֵּב מִכָּל מִינֵי סִפְקוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת, וְזֶה
מְצַמְצֵם אֵת הָאָדָם מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּלֹא דְבוּר הָאָדָם הוּא מְבַהֵל
וּמְבַלְבֵּל מְאֹד מְאֹד, וְכַעֲיִן שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רכח),
שְׁבוּדָאֵי נִמְצְאִים יִרְאִים וְכַשְׂרִים בְּלֹא הַתְּבוּדוֹת, אֲבָל אָנִי קוֹרָא
אוֹתָם פְּלִיטָעִס, הֵינּוּ מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְהַכֵּלֵל —
מִי שְׁמַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָזִי יֵשׁ לוֹ חֶבֶר כְּבִיכּוֹל, יֵשׁ
לוֹ אֵב וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לָךְ לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, שְׁאִין
מְבִינִים אוֹתָךְ, וְאִין יְכוּלִים לְעֹזֵר לָךְ? ! אֲדַרְבֶּה עוֹד שׁוֹכְרִים אוֹתָךְ!
יֹתֵר טוֹב, בְּרַח לָךְ אֵלֶיּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְסִפַּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לְבָבְךָ. וְדַבֵּר

אֲשֶׁר ג' תכד בְּנַחֵל שטו

זֶה יִקַּל אֶת יִסּוּרֵיךָ וּמְכַאוּבֵיךָ וְכוּ', וְתִכְרַף-וּמִיד כְּשִׁתְּהִיָּה חֶזֶק וְאִמִּין
בְּזֶה, תִּזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

וְצָרִיךְ שִׁתְּדַע, כִּי לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין אוֹהֵב נְאֻמָּן כָּלֵל,
אֲדַרְבָּה, כֹּל אֶחָד לְטוֹבַת עֲצָמוֹ הוּא דוֹרֵשׁ, וְעַל-כֵּן אֵין מֵה לְפָנוֹת
אֶל אָדָם, אֲדַרְבָּה, זֶהוּ עֵקֶר הַגְּלוּת הַמָּרָה הַזֶּה, שִׁחּוּשָׁבִים כִּי יִשׁוּעַתְּנוּ
תְּלוּיָהּ בְּאֵמָה זוֹ אוֹ בְּאֵמָה זוֹ, אוֹ יֵשׁ לָנוּ מְדִינָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וְחִלָּים וְכִלֵּי זֵינ וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׂזוּהִי טְמֵאת עֲבוּדָה זָרָה,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר רַבִּים חָלְלִים הִפִּילָה וְכוּ', כִּי מִי שִׁחּוּשָׁב, שִׁכְחוּ
עֲשֵׂה אֶת הַחִיל הַזֶּה וְכוּ', וְחִרְיִצוּתוֹ עֲשֵׂתָה לוֹ אֶת הַהוֹן וְכוּ', צָרִיךְ
שִׁיִּדַע, כִּי מַחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ — עֲבוּדָה זָרָה גְּמוּרָה הִיא. וְכֵן כְּשִׁאָדָם
תּוֹלָה בְּטַחֲוֹנוֹ בְּכִשְׁר-וֹדָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מָרִים וּמְרוּרִים לוֹ הַחַיִּים
עַד מָאֵד, מֵאַחַר שִׁחּוּשָׁב שִׁישׁוּעַתוֹ תְּלוּיָהּ בְּכִשְׁר וְדָם. וּבְאֵמַת לֹא
כֵן הוּא, אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. וְצָרִיכִים
לְחַקֵּק הַיֵּטֵב בְּדַעַתוֹ, כִּי מִבְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ לֹא יֵאָרַע לְאָדָם שׁוּם רַע
אוֹ טוֹב, עַל-כֵּן כְּדֹאִי לְשׁוּב עַד הַמַּכְהוּ.

וְעַל-כֵּן, אַחִי, אַחִי! מֵה וְלָמָּה לָךְ לִהְיוֹת כָּל-כָּף שָׁבוּר?! תְּהִלָּה
לְאֵל, זְכִיתָ לְהַתְּוֹדַע מְרַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה כְּרַבְּנוּ ו'ל, רַבִּי הַמַּגְלָה לָנוּ
אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מֵעִילָה לְעֵלּוּל, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשָׁכָל
תַּחְתּוֹן, רַבִּי הַפּוֹתֵחַ פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִילִים בָּהּ,
עַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח עַד מָאֵד וּלְצִיַּת אוֹתוֹ.

וְצָרִיךְ שִׁתְּדַע, כִּי מוּבָא בַּתְּרַגּוּם מְגַלַּת אֶסְתֵּר, עַל פְּסוּק (אֶסְתֵּר
ה, יד): "יַעֲשׂוּ עֵץ גְּבוּיָה חֲמִשִּׁים אַמָּה", כְּאֲשֶׁר רָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ
שִׁאֶסְתֵּר מְזַמְּנַת אֶת הַמֶּן בְּכָל פַּעַם לְמִשְׁתָּה זֵינ, אָמְרוּ: חֲשַׁבְנוּ
שִׁאֶסְתֵּר תְּהִיָּה לָנוּ לִישׁוּעָה, וּלְכַסּוּף: הִנֵּה הָעֵץ עוֹמֵד בְּבֵית הַמֶּן,
וְנִתְיָאֲשׁוּ מִמֶּנָּה, וְאָמְרוּ: אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, אֶלָּא עַל אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמִים, וְהַתְּחִילוּ לְצַעֵק וְלִכְבוֹת אֱלֹוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַתְּחַנְּנוּ לְפָנָיו
יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא בָּא לְהֵם הַנֵּס; כִּי כָל
זְמַן שִׁבְטָחוּ עַל אֶסְתֵּר, שֶׁהִיא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ, הַתְּרַשְׁלוּ מִתְּפִלָּה, אֲבָל
תִּכְרַף-וּמִיד כְּשִׁרַק נִתְיָאֲשׁוּ מִכִּשְׁר וְדָם וּבְרַחוּ בְּעֲצָמָם אֱלֹוֹ יִתְבָּרַךְ

— זכו לישועה וכו', עין שם.

ועל-כן, חמדת לבבי! מאחר שפכר עבר בחייך מה שעבר, אין זו עצה להתיאש כל-כף וכו', ואפלו שלפי ענייך שנפלת כבר בעמק חשך ורע פזה וכו', אז מה?! וכי סוף העולם?! אדרבה, כשאדם זוכה לשוב אליו יתברך באמת ובלב תמים, יכול לזכות להארה נוראה ונפלאה עד מאד מאד. ועל-כן כלך מאחרים, והרגל עצמך רק לדבר עמו יתברך ולפניו יתברך תספר את כל מה שמעיק עליך, ואף שבתחלה יבוא לך כל הענין קשה מאד מאד וכו', מרב בלבול דעתך וספיקות אמונתך וכו', אבל, אחי, אחי! אין לך עוד טוב ונעם כמי שזוכה להשיג האמונה פשוטה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות. והרגל עצמך להסתיר ענייך מבני-אדם, כי מי שהוא צנוע בדרך — יצליח עד מאד. ואף שבין כף תסבל בזיונות ושפיות דמים, אחי, אחי! שתק, שתק! כי אי אפשר לשבר ולהרס ולבטל את המחיצה בינו לבין קונו, שנבנתה על-ידי חטאותיו ועוונותיו המרבים, כמו המדה היקרה הזו של קבלת בזיונות, ולסבל חרופין וגדופין, ולדם ולשתק; כי בזה מגלה טהר נפשו ולבבו, איך שחפץ באמת לשוב אליו יתברך בכל לבבו. והראיה — כי הוא שותק למחרפו ולמבזו, כי הוא יודע תכף ומיד, כי האיש הזה הוא רק שליח ממנו יתברך, והוא חוזר תכף ומיד עד המכהו, ונדקא אז מתגלה עליו שפע הפתח וכו' (עין לקוטי-מורה"ן. חלק א', סימן ו').

תאמין לי, ידידי היקר! לא כדאי לחיות כל-כף במרירות כמו שאתה חי, יותר טוב הרגל עצמך למסר עצמך לגמרי אליו יתברך, ויאיר עליך אורו יתברך, "ואיש אמונות רב ברכות" (משלי כח, כ), וישפע עליך שפע גשמיות גם-כן, כי הלא "לי הכסף ולי הזהב נאם ה'" (תגי ב, ח), ועל-כן אם אתה צריך כסף וזהב, חזר אליו יתברך, ויהיה לך גם שפע גשמיות. וכלל זה צריך שתחקק היטב היטב בדעתך: האדם צריך לדבק עצמו תמיד רק אליו יתברך, ולרוץ אחריו יתברך בכלות הנפש, ומה שהוא צריך יבוא אליו ממילא, אף צריכים להיות חזק ואמיץ בזה בלב חזק ואמיץ מאד מאד, כי

אֲשֶׁר ג' תכה בְּנַחַל שִׁיז

כְּמָה פְּעָמִים חוֹשְׁבִים — אִם אֶחָנֵף אֶת זֶה אוֹ אֶת זֶה, יִהְיֶה לִי מִבְּקָשִׁי וְכוּ', וּבְאִמַּת טְעוֹת גְּמוּלָה הִיא זֹה, כִּי "שׂוֹא תְשׁוּעַת אָדָם" (תהלים ס, יג), וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַמְדַבְּקִים עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְאִם יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂשֻׁרְשָׁם מִשְׂרָשׁ בְּשִׂרְשׁ נִפְשָׁה, מִמִּילָא יְרוּצוּ אַחֲרָיִךְ פְּקוּרָא בְּהָרִים, וְאִתָּהּ, בְּנֵי, תִקְרָבְכֶם בְּדַבּוּרֵי נַחַת וּבְדַרְכֵי נֶעֱם, וְשִׁמּוֹר נִפְשָׁה מִגְּאוֹת וַיִּשׁוֹת, רַק הִרְגַּל עֲצָמָה לְהִיּוֹת כְּטִל וּמִבְטָל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִהְיֶה נִמְאָס וְנִבְזָה בְּעֵינֶיךָ, וְאִזּוֹ סוּף הַכְּבוֹד לָבוֹא, שְׂאִיר עֲלֶיךָ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה. וְהַעֲקָר — לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הָעֵינַיִם, הָאֲזִנִּים, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת פְּרָצוּף כָּל הַד' עוֹלָמוֹת, וְגוֹפָא בְּתֵר רִישָׁא אֲזֵלָא (ערויבין מא.), אִם מְקַדְּשִׁים אֶת הַחוּשִׁים הָאֵלוּ — כְּבָר כָּל הָאָדָם מְקַדֵּשׁ.

וּמַחְמַת טְרוּדוֹתֵי הַרְבוֹת עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, חֲזֹר חֲזֹר הַרְבֵּה עַל מַכְתָּב זֶה, וְיִוָּעִיל לְךָ בְּעִזְרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

ג' תכה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרַת דְּבָרִים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר, הַבְּחוּר הַרוֹצֶה לְהֵאִיר נִפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רְאִישׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', הֲלֹא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה בַדְּבָר שְׂדוּכִין שְׂאִתָּה מִתְפַּלֵּא מֵה שְׂעִיעֲצָתִי אוֹתְךָ וְכוּ'. חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲלֶיךָ לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ הַמְּאָמֵר בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לד, אֲשֶׁר הָעֲקָר לְהִסְתַּכֵּל עַל הַסּוּף וְהַשְׂרָשׁ וְכוּ', שְׂאִזּוֹ תִהְיֶה נִשְׁלָמַת הַשְּׂמִחָה בְּשְׁלָמוֹת, שְׂאִין שְׁלָמוֹת אַחֲרֶיהָ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ בְּכָל דְּבָר צְרִיכִים תִּכְּף-וּמְיָד לְהִסְתַּכֵּל עַל הַסּוּף דְּסוּף — מֵה אַרְוִיחַ

שיח אשר ג' תכו בנחל

ברוחניות על-ידי-זה... כי העולם אינו עומד אפלו רגע אחד; הנה יום והנה לילה, ומה שזוכים לתפס בזה העולם אינה טוב אמתי ונצחי, זה יהיה נשאר קים לנצח. ועל-כן אתה צריך להסתפל בעינים כאלו... ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם אחת, שאפלו לא תועיל לו כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי אם שינצל מהרהור אחד פחות בזה העולם, גם-כן כדאי וכדאי כל ההתקרבות.

עמד וראה והשתומם, אפלו בשביל הרהור רע אחד פחות, כדאיות כל היגיעות וטרחות והמרירות וכו'; כי ההרהור פוגם מאד מאד, כמובא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים, ומכל שכן בענין שלך, אתה צריך לעשות חשבון מה נקראת עברה קלה ועברה חמורה, ומה נקראת חמרה, ומה נקרא סתם התלבשות היצר במצוות. ועליך לשקל דברים אלו, ואז כמדמה לי, שתצית מה שאמרתי לך; כי הלא עם עברה אחת פחות, כדאי יותר צריכים להזדרז ולהנשא תכף-ומיד, ולא לחקר את החקירות של הכל והחמרות יתרות שלך, אשר לדעתי, הכל שטיות והתלבשות היצר במצוות וכו'.

אקנה שעוד נתועד פנים אל פנים, ואז נדבר באריכות, כי עינים אלו קשה לרשם על פני הכתב.

הדורש שלומך...

ג' תכו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים ה'תש"ם.

שלום רב לידידי היקר, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסת ספרי רבנו ז"ל — לנכון קבלתי, ותשואת חן לך על זה.

אודות אמונה וכו', מה שעובר עליך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידיך, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ותמצא עצות נכונות.

אֲשֶׁר ג' תכז בַּנְחַל שֵׁט

וְהִצַּעְתָּךְ לְחֵבֶר וּלְלֶקֶט סֶפֶר, אֲשֶׁר יְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה — לְנִכּוֹן
קַבְלָתִי. אֲקַנְהָ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לְסִדְרוֹ. וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹלִיכֵנִי בְּדֶרֶךְ
הָאֱמֶת.

וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר בְּאֲמִירַת גְּמָרָא, אֲשֶׁר
הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְסַגְּלָת לְאֲמוּנָה, וְהִיא זְכוּףָּה הַנֶּפֶשׁ מְאֹד מְאֹד.
וּבְדֶרֶךְ אֲמִירָה לְבַד גְּמָרָא, בְּלִי פְרוּשׁ רִשׁ״י וְתוֹסְפוֹת, אַתָּה יְכוּל
לֹאמַר הֲרֵבָה דְּפִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע. וְהֵשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' תכז.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי דְּבָרִים ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר, גַּר לְהִצְדִּיק גַּחֵל גִּיּוֹבֵעַ מִ'קוֹר ח'כְּמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

הִנֵּה אֲחִיךָ ... גַּרוּ יְאִיר, אָמַר לִי הַיּוֹם, שֶׁקָּבַל מִכְּתָב מֵאִמְךָ,
הַיּוֹת שְׁאֲחָד אָמַר לָהּ, שְׁאֵנִי צָרִיךְ תְּמוֹנוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזֶה עוֹלָה
לָהּ מֵאֵה דוֹלַר וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, אֵינִי יוֹדֵעַ מֵאֵין
לָהּ דְּבַר זֶה. וּלְמַעַן הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, תֵּאֲמַר לָהּ, שְׁחַס וְשְׁלוֹם, חַס
וְשְׁלוֹם, לֹא תוֹצִיא סְכוּם גְּדוֹל כְּזֶה (חֲמִשָּׁת אֲלָפִים לִירוֹת) עַל שְׁטוֹת
כְּזוֹ. תִּהְלֶה לְאֵל, סְפָרֵי רַבְּנוּ וַ"ל בְּיַדִּי, וְאֵינִי צָרִיךְ שׁוֹם דְּמִיּוֹת
וְתְמוֹנוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. עֲקַר הַתְּמוּנָה וְהַדְּמוּת הָאֲמִתִּית שֶׁל
'בְּרֶסְלָבֶר חֲסִיד' הוּא — מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל הַמְּצַבִּים,
וּמְרַגֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְבִרְחַת אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וּמְסַפֵּר אֶת כָּל לְבוֹ אֱלֹהֵי
יִתְבָּרֵךְ, זֶהוּ נִקְרָא 'בְּרֶסְלָבֶר חֲסִיד', וַיּוֹתֵר מִזֶּה — הַכֹּל הֵבֵל. וְתִהְלֶה
לְאֵל, אֵינִי צָרִיךְ שְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ. הָאָדָם — הַיּוֹם כָּאֵן וּמְחַד בְּקֶבֶר,
וּמָה שֶׁיִּךְ לְאַחַז אֵילוֹ תְמוֹנוֹת מְבִינֵי־אָדָם?! וְכֵן נִתְרַבֶּה בְּעֵתִים הַלְלוּ

שכ אשר ג' תכח בנחל

לקנות דברים עתיקים, גם זו שטות ורעות-רוח והבל-הבליים, לשלם הון רב בעבור ספר עתיק או חפצים עתיקים וכו'. הלא לא נשאר מהאדם — רק תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים. ועל-כן אבקש אותך מאד לומר לאמך תחי', לבל תעשה דבר כזה, ולבזבז ממון ישראל בחנם. אתה יודע, שכל מגמתי היא רק לעסק בהדפסה, ולהפיץ ספרים בעולם, כדי לקרב נשמות ישראל אליו ותברך ולא יותר. ועל-כן איני צריך לכל הנ"ל, ואיני יודע מאין לה דבר זה וכו'. על-כל-פנים טעות לעולם חוזרת. ותאמר לאמך "תודה רבה" בעבור המעות להדפסה, ששלחה על-ידי אחיך... גרו גאיר, תהלה לאל, הדפסתי כמה ספרים חדשים, ונתפשטו בעולם. ברוך השם, אשר עד כה עזרני.

רק חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה עצומה, על נעם חלקך, שתהלה לאל, אתה יודע מרבי אמת כזה, ותהיה תמיד שמח ועליו מאד, כי השמחה היא רפואה להכל, ועל-ידי שמחה יפתח לבך ונדעתך לפרש שיחתך אליו ותברך, ולספר לפניו ותברך את כל לבך. ומחמת טרדוטי הרבות עכשו — אקצר.

הדורש שלומך...

ג' תכח.

בעזרת השם ותברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר דברים ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... גרו גאיר.

הנה זה זמן רב שלא שמעתי ממך כלל, ונפשי קשורה בנפשך.

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד להתמיד בלמוד גמרא ומשניות. זכר כשהיית אצלי, זכית לסיים כמה מסכתות, וחבל מאד שתפסיק. עליך לדעת, כי יבוא יום, וזה יהיה לך לקרן נפלאה, כי אין מלוין לו לאדם, לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה

אֲשֶׁר ג' תכט בְּנַחַל שְׂכָא

וּמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים (אֲבוֹת, פָּרָק ר'), וְעַל-כֵּן מָה לָּךְ לְהַתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרֵים וּמַעֲצָמָךְ?! הֲרַגְל עֲצָמָךְ לֹמֵר בְּכֹל יוֹם פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא, וְהִיא הַצְּלָחָה נִצְחִית. וְכֵן הֲרַגְל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יְתִבְרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַכְאוּבֵי נַפְשְׁךָ.

וְעַל כֵּלָם — רְאֵה רַק לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ. וְעַקֵּר הַשְּׂמֵחָה, שְׂתַהַלֵּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, הַמְּחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ, וּמְכַנִּיס בְּנוֹ רֹחַ חַיִּים. אֲנִי מְקַוֶּה לְהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַחֲגִים, וּבְעֶזְרָתוֹ יְתִבְרַךְ נִתְוַעַד פָּנִים אֶל פָּנִים.

יָדִיד נַפְשִׁי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל תִּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ כְּרַגַּע, כִּי הֵשֵׁם יְתִבְרַךְ הוּא אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצִּלְךָ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְשֹׁמֵר עֲצָמָךְ מְאֹד מְאֹד מִהַכְּעַס וְהַקְּפִידוֹת, וְתִרְאֶה לְקַנְיָם בְּשִׁלְמוֹת מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר הִיא מִהַמְּצוֹת הַכִּי גְדוּלוֹת, עַד שֶׁהַקִּישׁ הֵשֵׁם יְתִבְרַךְ כְּבוֹדָם לְכְבוֹדוֹ, וּמִתֵּן שְׂכָרָה בְּצִדָּה, כִּי זוֹכִים לְאַרְיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים עַל יְדֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ יוֹלִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת תָּמִיד.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתֵי עֲכָשׁוֹ — אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב מִשְׁלוֹמָךְ אֲפִלוּ שְׂתִי שׁוֹרוֹת.

ג' תכט.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יְתִבְרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים הַ'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... הֵשֵׁם יִשְׁמְרֶךָ וְיִצְיִלְךָ תָּמִיד.

מכתבך לנכון קבלתי, אף מרב טרדותי הרבות לא היה הפנאי להשיבך.

מה אמר לך, אחי היקר, אשר אהבת עולם אהבתיך. חזק ואמץ עד מאד להיות רק בשמחה עצומה, שתהלה לאל, אתה זוכה לידע מרבי אמת כזה, אשר צעק והכריז בקול גדול: "אין שום יאוש בעולם כלל"! ואפלו מהשאול תחתית יכולים לשוב אליו יתברך, כי הוא יתברך אב הרחמן ורחפץ חסד. ועל-כן אל תהיה בטלן, ואל תהיה שבור בעיניך, כי גדול אדוננו ורב להושיע. ומוכא ב"ראשית חכמה" (שער התשובה, פרק ו'), שבעלי תשובה זוכים אל נשמה יתרה בכל יום, מה שאין זוכים שאר ישראל, אלא בשבתות ובקמים טובים וכו', עיין שם. כי הנה מה נקראת נשמה יתרה? "בינה", שביום השבת מאיר אור הבינה, שהוא עצם גלוי אלקותו יתברך, ועל-כן ביום השבת מרגיש כל אחד בעצמו הארה יותר מימי השבוע. ודבר זה נעשה על-ידי כל אחד מישׂראל, מלבד זכי הנפש, שהם רואים ומרגישים ביום השבת אור נורא ונפלא מאד מאד. וכן בעל תשובה, כשזוכה לחזר אליו יתברך, אז עולה עד ה"בינה". נמצא, שבעל תשובה עולה בכל יום למקום שעם ישראל עולים ביום השבת. נמצא מובן מזה מעלת הבעל תשובה, עד שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד:): במקום שבעלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד, כי הם ממשיכים על עצמם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע אור הבינה.

ועל-כן, חמדת לבבי! מה ולמה לך להיות כל-כך שבור וכו', אדרבה, אתה צריך לדעת, כי ענין העצבון ודכאון הנפש שנגנס בך בכל פעם, זה בעצמו בא מהסטרא אחרא והיצר הרע הרוצה לנקם בך. ועל-כן, ידידי היקר! כלך מכל אלו המרירות והבלבולים, הדאגות והספקות שעוברים עליך וכו', רק ברח לך אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך בכל מקום שאתה רק בא. כי צריך שתדע ותחקק היטב בדעתך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-כן מה ולמה לך לרדף אחרי ההכל ואחרי המרירות?! יותר טוב שתברח

אֲשֶׁר ג' תל בנחל שכג

לך אליו יתברך, ותספר לו יתברך את כל לבך, ותהיה רגיל בפרקי תהלים, ואז טוב לך לנצח, ואינך צריך לדאג כלל. ובפרט, אשר דברנו יחד בהיותך אצלי, פי ענין התפלה וההתבודדות הוא היסוד בדרכי רבנו ז"ל, ותכף-ומיד כשאדם חזק לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את לבך, אין לך כבר ממה לפחד. על-כן אל תהיה בטלן, וראה לחזק את עצמך בשמחה עצומה, ותקד מרב שמחה על נעם חלקך, שאתה גר בארץ ישראל.

ואודות ענגך, מה לך לדאג?! תכף-ומיד אחרי ספוח תבא לכאן, והשם יתברך יצליח דרכך, ותאסף פה צדקה, ותשלם את כל חובותיך, ותהיה לך דירה ורהיטים וכלי בית ובגדים ופרנסה לרב, רק תהיה בשמחה ואל תדאג. השם יתברך הוא אב הרחמן, ובכל פעם שתספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליך, אתה גורם לפניו יתברך נחת-רוח מאד, ואם היית יודע ורואה מעלת תפלתך ושיחתך, היית רוקד תמיד מרב שמחה, אף זהו עקר הבחינה והנפיון, שלא יראה האדם שום דבר, ויחשב כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו, חס ושלום, חס ושלום. על-כן ראה לציית את רבנו ז"ל, וברח לך מדי יום ביומו אליו יתברך בתפלה ובקשה ופרקי תהלים, והשם יתברך יצליח דרכך, ותזכה לצאת מהחשך והרע, ויאיר עליך אור האורות בהארה ובחיות גדולה.

הדורש שלומך...

ג' תל.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גנן עלינו ... גרו יאיר.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, יהיה איה שיהיה, ותעשה בכל פעם התחלה חדשה. וצריך שתדע, אהובי, אחי! כי מי שנכנס

שכד אָשֶׁר ג' תל בַּנְחֹל

בְּצִרְכֵי הַרְבִּים, הוּא צָרִיךְ הַתְחַזְקוֹת עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַמּוֹזֵה אֶת הַרְבִּים — מַעֲלֵתוֹ גְּבוּהָה עַד מְאֹד מְאֹד, וְכִמְעַט שְׂאִין לָךְ עוֹד דְּבַר גָּדוֹל בְּעוֹלָם כְּמִי שֶׁמּוֹזֵה אֶת הַרְבִּים, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ מוֹחֵל אֶת כָּל עוֹנוֹתָיו לְגַמְרֵי, בְּזָכוֹת שְׂזָפָה אֶת הַרְבִּים. וְכַעֲיֵן שֶׁסִּפֵּר רַבְּנּוּ ו"ל הַסְּפוּר מִהַגְּבִיר שֶׁהֵלְוָה מְעוֹת וְכוּ' (עֵינֵי חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּמּוּ); וְכֵן מוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן יד): תִּקּוּן קַרְי' לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, בְּסוּד (יְרֵמְיָה טו, יט): "אִם תּוֹצִיא יָקָר מוֹזֵלֵל", מוֹזִילוֹתָא דְגְלוּתָא; כִּי בְּאֲמַת עַקֵּר הַתְּכָלִית בְּזָה הָעוֹלָם הוּא, שִׁיזְפָה כָּל אֶחָד לְכוּא אֶל בְּטוּל כְּזָה, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאֶה וְלֹא יִשְׁמַע מְשׁוּם דְּבַר רַק עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁהוּא סוּד עַתִּיקָא קַדִּישָׁא, שֶׁלֹּשׁ רְאִשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ', אַרְיָךְ אֲנַפִּין דְּקַדְשָׁה הַנִּקְרָא מְאָמֵר סְתוּם, כִּי הוּא סְתוּם וְנִעְלָם מְאֹד מְאֹד, אִיךְ הוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְקִיָּם וּמְהִיָּה שְׁנֵי הַפְּכִים בְּנוֹשָׂא אֶחָד, שֶׁזָּהוּ כָּלֵל כָּל הַבְּרִיאָה, שֶׁמְגַלּוּי רּוֹאִים הַהַפּוּךְ וְכוּ'. וּבְאֲמַת הַכֹּל אֶחָד, בֵּין קִדְּם הַבְּרִיאָה לְבֵין אַחַר הַבְּרִיאָה (עֵינֵי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא): אַתָּה הוּא קִדְּם שֶׁבְּרֵאתָ הָעוֹלָם, וְאַתָּה הוּא לְאַחַר שֶׁבְּרֵאתָ הָעוֹלָם. וַיִּדְעֶה זֶה בָּאָה מִצַּד הַכְּתָר, הַמְּאָמֵר סְתוּם (עֵינֵי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב); אִךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְרַב חֲטָאִינוּ וּפְשָׁעֵינוּ נִפְלְנוּ מִיִּדְעֶה זֶה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבִקְשׁ וּלְחַפֵּשׁ תְּמִיד אַחֲרֵינוּ יִתְבַּרְךָ, אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדְךָ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֵיכָה', בְּחִינַת 'אֵיכָה', אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא תִשְׁעָה-בְּאָב, שְׂאֹז נִחְרַב בֵּית מְקַדְשֵׁנוּ, שֶׁשָּׁם הָיָה מְאִיר בְּגִלּוּי רַב וְעֲצוּם הָאֶרֶת הַכְּתָר, וְשָׁם הָיוּ הַכְּרוּכִים פְּנִים אֶל פְּנִים וְכוּ', וּמִשָּׁם הָיְתָה נִשְׁפָּעַת הַנְּבוּאָה, שֶׁהוּא סוּד עֲצָם עֲצָמִיּוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד וְכוּ'. וְעַכְשָׁו כְּשֶׁחָרַב בֵּית מְקַדְשֵׁנוּ וְנִטַּל הָאוֹר וְהַשְּׂגָה מְאִתְּנוּ, עַל-כֵּן אָנוּ בּוֹכִים: "אֵיכָה, אֵיכָה", אִיָּה אֵיפָה הַמְּקוּם שֶׁנּוֹזְפָה לְמִצָּא אוֹתְךָ; וְעַל-יְדֵי שְׂאָנוּ מְבַקְשִׁים וּמְחַפְּשִׁים אַחֲרֵינוּ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה חוֹזֵר וּמְאִיר לָנוּ. וְדָבָר זֶה צָרִיךְ לְהַעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲבָל יַעֲזֵן כִּי עֲגִיזָן זֶה הוּא רַק לִיחִידֵי סְגֻלָּה לְעַת עֵתָה, הֵינּוּ לְאוֹתָם הַפְּשָׁרִים הָאֲמִתִּיִּים, הַזּוֹכִים לְהַתְּאוּנָן בְּכָל לַיְלָה עַל חֲרַבְּן בֵּית מְקַדְשֵׁנוּ, הֵם דִּיקָא זּוֹכִים אַחֲרֵ-כֵךְ לְבְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה סא, ג): "פֶּאֶר תַּחַת אֶפֶר", כִּי מִתְחִיל לְהֵאִיר עֲלֵיהֶם אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲבָל רַב הָעוֹלָם עֲדִין

אֲשֶׁר ג' תל בְּנֵחֶל שְׁכָה

רחוקים מזה וכו'. ועל-פן מי שפָּכַר זָכָה, ומאיר לו כָּבֵר, החוב והיִשָּׁר מִנַּח עָלָיו, שְׂיַעֲסֵק בְּעֵסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה — לְהָאִיר גַּם לְאַחֲרִים, כִּי מֵהִיִּשָּׁר לְגִלּוֹת אֶת הַסְּגֻלָּה לְעַם סְגֻלָּה (עֵינִי לְקוֹשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), וְהִיא הַמְּצֻנָּה הַכִּי גְדוֹלָה; כִּי כְּשֵׁישׁ אֶחָד עִם גֵּר וְהוֹלֵךְ בַּחֲשֵׁךְ, וּפְתָאוּס מוֹצֵא הַמוֹן בְּנֵי-אָדָם הַהוֹלְכִים וּמְגַשְׁשִׁים בְּאֶפְלָה, וְלָהֶם אֵין גֵּר, וְהוֹלְכִים וְתוֹעִים וְנוֹפְלִים בְּפַח יְקוֹשׁ, אֵין לָךְ עוֹד מְצֻנָּה רַבָּה וְהַצֵּלַת נַפְשׁוֹת מִדְּבַר זֶה — לְהָאִיר גַּם לָהֶם וְכוּ'. כְּמוֹ-כֵן הַדְּבַר הַזֶּה, כְּשֶׁאֶחָד כָּבֵר זָכָה, שְׂמָאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֲמוֹנָתוֹ חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הַמְּצֻנָּה מִנַּחַת עָלָיו לְהָאִיר גַּם לְאַחֲרִים, וּבְזָכוֹת זֶה עוֹלָה וַיַּעֲלֶה יוֹתֵר וַיּוֹתֵר.

ועל-פן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְעֵסֶק בְּהַדְּפַסַּת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי עָלֶיךָ נִפְלָה עֲכָשׁוֹ חוֹבַת הַיּוֹם. וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי בּוֹדָאִי הוּא עֲגֻנָן רַב וְנִשְׁגָּב, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, אִךְ בְּנֵי-אָדָם הֵם בְּעֵלֵי בַחֲרִיה, וְלַעֲזוֹר לְבַעַל בַּחֲרִיה קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד, כִּי הִנֵּה תָאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ וְתִלְהַב אֶת לְבָבוֹ בַּתְּשׁוּקָה עֲצוּמָה אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיְהִי מִסְכָּם בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר לְעוֹלָם כָּבֵר לֹא יִחְזוֹר מֵאַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל וְכוּ', וְהִנֵּה פְתָאוּס בָּא אַחֵר, וּמִהַפּוֹךְ מִהַפּוֹךְ אֶל הַהַפּוֹךְ לְגַמְרִי. כִּי הַדְּבַר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל — לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹךְ וְכוּ'. וְכֵן יֵשׁ בְּזֶה הַרְבֵּה בַּחֲיִנוּת, כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן כְּמוֹ אֵילָן גְּדוֹל עִם עֲנָפִים וְעֵלִים וְכוּ', וְכָל נִשְׁמָה נִמְשַׁכַּת אֶל שְׂרָשָׁה, הִינּוּ כָּל נִשְׁמָה נִמְשַׁכַּת אֶל הָעֵנָף שְׁלָהּ, וְעַל-כֵּן קָשָׁה לְבוֹא אֶל בְּנֵי-אָדָם וְכוּ'. מֵה שְׂאִין כֵּן — סֵפֶר שִׁיךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּבְזֶה שְׂמִפְיָצִים סֵפֶר, וְכָל אֶחָד אֲשֶׁר יִרְאֵת ה' בְּלִבּוֹ מִסְתַּכֵּל וּמַעֲיִן בּוֹ, אֲזִי נִתְלַהֵב לְבָבוֹ מְאֹד מְאֹד, וְנִמְשָׁךְ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, כָּל אֶחָד כְּפִי בַּחֲיִנָּתוֹ. וְעַל-כֵּן הוּא עֲגֻנָן נִשְׁגָּב וְנּוֹרָא מְאֹד מְאֹד לְהַדְּפִים וּלְהַפְּיֵן סִפְרִים, כִּי בְּזֶה מִמְשִׁיךְ אֶת אוֹר אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּמָקוֹם שֶׁהוּא מִנַּח שָׁם.

ועל-פן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְעֵסֶק בְּזֶה תָּמִיד, וְהִשָּׁם יִתְבַּרֵךְ יַצְלִיחַ דְּרָכָךְ.

שכו אָשֶׁר ג' תלא בנחל

פה תקבל רצוף עוד מאתים דולר בשביל הדפסה בעבור שבועות: ראה, שופטים, כי תצא, כי תבא, והשם יתברך יצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תצליח.

הדורש שלומך...

תדע, כי בה' תקוון הפללי' שגדפס בסוף קונטרס "העין רואה" נפלה טעות הדפוס, כי בטעות נחסרו שני חצאי פסוקים, עין בדרך ס"ב, שורה הראשונה "ויאכל כל עשב בארצם" ... (חסר), עין שם. ואם אפשר לתקן — מה טוב, ואם לא, אם ירצה השם, בהדפסה שניה יתקן.

ג' תלא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן ה'תש"ם.

שלום רב יגיע אל ידידי הנקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

הנה כבר דברתי עמך דרך הטלפון, ועכשו אני חוזר ומבקש אותך, למען טובתך הנצחית והגשמית, אל תבא לכאן על ראש השנה, ובפרט שיהיה כמו חדש אחר החתנה, חס ושלום, חס ושלום, אפה יכול לקלקל בינדים וכו', ועל-פן אל תעשה דבר זה, והשם יתברך יצליח דרכך, שתהיה החתנה בשעה טובה ומצלחת, ויהיה בנין עדי-עד. העקר לקרב אותה מאד מאד ולחזקה, מאחר שגם עליה עבר מה שעבר. וצריך שתדע, כמו שמצוה לחזק את חברו ולדבר על לבו שיהיה שמח, ושל לא ידאג כלל, ויקים מצוותיו יתברך בשמחה עצומה וכו', כמו-כן ויותר מזה צריכים לחזק את אשתו ולשמחה, ולהזהר מאד מאד לא לצער אותה; כי כמו שאסור לצער את חברו, על אחת כמה וכמה שאסור לצער את אשתו. והעקר — לקרבה ולחבבה ולשמחה, ועל-ידי-זה תזכו שהשכינה

אֲשֶׁר ג' תלא בְּנַחֵל שְׂכֹז

תְּהִיָּה שְׂרוּיָה בִּינֵיכֶם, כִּי בְּבֵית שֵׁשׁ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְשִׂמְחָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ בְּתוֹכּוֹ.

וְתִדַע, כִּי מֵה שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל: עִם דְּבַר אֶחָד הַצְּלַחְתִּי... יֵשׁ בָּזֶה שְׁתֵּי גִסְתָּאוֹת: א. בְּשַׁעַה שֶׁהֵלֶךְ אָדָם הֲרֵאשׁוֹן לְטַעַם מֵעַץ הַדַּעַת, טוֹב וְרַע, אֲזִי כָּל הַנְּשָׁמוֹת הֵלְכוּ עִמּוֹ יַחַד, וְרַבְּנוּ ז"ל הִתְפָּאֵר, שֶׁהוּא לֹא הֵלֶךְ עִמָּהֶם. ב. שְׂאֵשְׁתּוֹ לֹא הִיָּתָה לוֹ מִתְּנַגְּדַת כָּלֵל, רַק עֲזָרָה לוֹ בְּכָל עֲנִינּוֹ, וְהֵבִין לְעֵבֶדָא וּלְמַעֲשָׂה, כִּי הוּא דְּבַר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וּבְכַפְרֻטִיּוֹת עֲנִינֵן זֶה, שִׁיְהִיּוּ שְׂרוּיִים אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשְׁלוֹם בִּינֵיכֶם, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְעַל-יַדֵּי מַעַט שְׂכָל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רב): כָּל מִי שֶׁשְׂכָּלוֹ קָטָן בְּיוֹתֵר, צָרִיךְ לְחַלֵּק לוֹ כְּבוֹד בְּיוֹתֵר. כִּי כָּל מֵה שֶׁשְׂכָּלוֹ יוֹתֵר קָטָן, הוּא יוֹתֵר חָפֵץ בְּכְבוֹד. וְכִמוֹ שְׂאֵנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁהַנְּשִׁים מְקַפִּידוֹת מְאֹד עַל כְּבוֹדָן, וְרוֹצוֹת מְאֹד אֶת הַכְּבוֹד, וְזֶה מִחֲמַת שֶׁהַנְּשִׁים דַּעֲתָן קָלָה וְקִטְנָה מְאֹד, עֵינֵן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְכַבֵּי! רְאֵה לְהִיּוֹת בְּעַל שְׂכָל, וּלְעוֹלָם תְּכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֲזוּ יִהְיֶה שְׂרוּי תְּמִיד שְׁלוֹם-בֵּית בְּבֵיתְךָ, וְהִרְחַק מִכַּעַס וּמִקַּפִּידוֹת בְּבֵיתְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַפְּכֶם, וְתִבְנוּ בֵּית גְּאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתוֹלִידוֹ בָּנִים וּבָנוֹת וְשִׁפְעַת דְּקַדְשָׁה יִהְיֶה עַל שְׁלַחְנָךְ. וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵל תִּנִּיחַ כְּרַגְעַת אֶת עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ לְנִצַּחַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּדַע, שֶׁתְּכַף-וּמְיָד אַחֲרֵי סְכוּת אָנִי נוֹסֵעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל עִם בְּנֵי בֵּיתִי, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת חֲאֵלָאֲקַע לְבָנֵי, גֵּרוֹ יֵאִיר.

שכח אֲשֶׁר ג' תלב בנחל
ג' תלב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן ה'תש"ם.

שלום וישע רב יגיעו ויירדפו לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ידידי היקר! טלפנת אלי כבר כמה פעמים.

אודות הבחור הרוצה לבוא לכאן, לדעת, הוא יכול לבוא,
ואחר-כך ישאר כאן, ושום רע לא יארע לו, וכן שאר הבחורים
הרוצים לבוא לכאן, יעשו באופן זה.

חמדת לבכי! רק חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד בשמחה
עצומה על נעם חלקך, אשר בנחל הנובע מקור חכמה — שם
גורלך. וצריך שתדע, שירידות וקטנות ההכרח לעבר על כל הרוצה
לגשת אל הקדש. ובפרטיות מי שחוגר מתניו לעסק בצרכי צבור,
ולעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, עליו מתגברים ומתפשטים
מאד מאד המניעות והעפובים והמרירות וכו', ועל-כן הוא צריך
להתחזקות גוראה ונפלאה מאד מאד. ועקר ההתחזקות הוא על-ידי
הדבור, שיהיה רגיל לדבר הרבה עמו. יתברך בתמימות ובפשטות
גמורה, ויספר לפניו יתברך את כל מכאובי לבבו וכל מה שעובר
עליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו, והכל באמת
גמורה לפי ענינו ומצבו, ואז יאיר בו אור השם יתברך (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: ט', קיב); וכן צריכים להרגיל עצמו לדבר
הרבה עם בני-אדם בעבודת השם יתברך, ולחזק ולאמץ את כל
בריה שבעולם. פי ענין לחזק בני-אדם, הוא מצות צדקה ממש,
כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו) על-פי: "אשרי
משכיל אל דל", אשרי מי שמכניס שכל בדל, ומחזק ומאמץ אותו
וכו', עין שם.

ידידי היקר! חזק ואמץ לאכל בכל יום כמה פראים משניות,
ולשתות אחר-כך כמה מזמורי תהלים כרצונו של רבנו ז"ל, וכל
יום שעובר בלי משניות ובלי תהלים, הוא הפסד נצחי. ועל-כן,

אֲשֶׁר ג' תלג בְּנַחֵל שְׁכַט

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תְּהִיָּה בְּטֶלֶן כָּלֵל, וְחֹטֵף וְאָכַל, חֹטֵף וְשָׁתָה נְהִמָּא
דְּאוּרֵייתָא וּמִיָּא דְצְלוּתָא, וְהֵשֶׁם יִתְבְּרַךְ יִרְחַם עָלֶיךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְהוֹצִיא
מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפְךָ לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' תלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וְיִשְׁעֵ רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר, נֵר לְהַצְדִּיק נִחַל
נִזְבַּע מִקּוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

חֲמַדַּת לְבָבִי, אֵינִי עֹשֶׂה וִיהִי ה' עִמָּךְ, רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד
לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֲלֻקְךָ, שְׂזוּכִיתָ לְהַתְּוֹדֵעַ מֵרַבִּי
אַמֵּת כְּזֶה, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו'ל (שִׂיחוֹת הַר"ן, סִימָן קעז), שְׂרָאוּי
לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, וּבּוֹדָאֵי אִם נֶאֱחָז אֶת
עֲצָמָנוּ בּוֹ וְנִקְנִים אֶת כָּל מָה שְׂמַזְהִיר וּמִבְּקָשׁ אוֹתָנוּ נִזְכֶּה לְטוֹב אֲמַתִּי
וְנִצְחִי.

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ לְטוֹבְתְךָ הַנּוֹצְחִית, אֵל תְּהִיָּה שְׂבוּר וְנִפּוּל
וְקִטָּן בְּעֵינֶיךָ. תְּהִלָּה לְאֵל, אַתָּה זוֹכֶה לְגוֹר בְּאַרְצְךָ יִשְׂרָאֵל, מְקוֹם
הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וּמָה טוֹב הִיָּה, שְׂמֵדֵי פַעַם בְּפַעַם תִּרְגֵּיל עֲצָמְךָ
לִילְךָ אֶל הַכַּתֵּל הַמְּעַרְבִי שְׂרִיד מִקִּדְשָׁנוּ, וְלִשְׂפָף שֵׁם שִׁיחַ וְתִפְלָה
אֵלָיו יִתְבְּרַךְ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר טוֹב וְנִעִים וְנִפְלָא בְּעוֹלָם כְּמִי
שְׂמִרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבְּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ. וְכַמּוּבָא
בְּיִלְקוּט (פְּרֻשַׁת וְאַתְחַנֵּן, רִמּוֹ תַתְּכָה): "בְּכָל קְרָאָנוּ אֵלָיו" — בְּכָל לִשׁוֹן
שְׂאַתָּם קוֹרְאִים אוֹתוֹ, הוּא עוֹנֶה אֶתְכֶם, עֵינֵי שָׁם. וְאַמְרוּ (יְרוּשְׁלָמִי
בְּרֻכּוֹת, פָּרָק ט', הִלְכָה א'): קְרוּבִים אֵלָיו בְּכָל מִינֵי קְרֻבוֹת, מִהָאֶרֶץ וְעַד
לְרַקִּיעַ מִהַלְךָ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שָׁנָה, וְאַדָּם נִכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וּמִתְּפַלֵּל
בְּלִחְשׁ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאֲזִין, עֵינֵי שָׁם.

של אשר ג' תלג בנחל

ועל-כן, ידידי הנקר, אל תהיה בטלן, ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך תמיד, ועל-ידי-זה ימשך עליך עריבות אור זיו וחיית האמונה הקדושה, כי האמונה תלויה בפה של האדם, כמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפיי", וככל שיהיה חזק לדבר הרבה עמו יתברך, כמו-כן תבנה ותתקן האמונה הקדושה אצלו, וכשיש לאדם אמונה, יש לו כבר הכל, כמו שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות"; כי האמונה היא כח המושך וכח הגדל, כמו שכתוב (אסתר ב, ז): "ויהי אמין את הדסה", ואמר מוהרנ"ת ז"ל, שעל-ידי מדת האמונה נפתחים כל פתחי השמים לאדם לראות מראות וחזיונות. והלבישו בפסוק (יחזקאל א, א): "נפתחו השמים וראו מראות אלקים", ראשי תבות: צרוף א' מ' ו' נ' ה'. כי על-ידי תקף האמונה הקדושה בו יתברך, יכול להפגס לפני ולפנים וכו'. ועל-פי סוד יש בזה ענינים נוראים ונפלאים עד מאד, כי הנה אמונה היא מדת המלכות, שמקבל על עצמו על מלכות שמים, והיא בחינת אשה, ועל כל העולמות מאירים אל תוך המלכות, שהיא האמונה, וזה אשר אצילות, בריאה, יצירה, שהם השמות במלוי בזה: ע"ב, ס"ג, מ"ה, המלוי גימטריה אמונה, כי הם מאירים במלכות, הינו כשאדם חזק באמונה בו יתברך, מאירים בו אלו השמות (אמונה גימטריה ק"ב, והמלוי של הג' שמות, גם-כן עולה גימטריה ק"ב), להורות אשר על-ידי תקף האמונה בו יתברך, יאיר בו תמיד אורו יתברך בהארה ובזיו ובחיית ובדבקות אמת.

חזק, חזק, אחי הנקר! באמונה פשוטה בו יתברך, ותהיה רק בשמחה, ותהפך את כל היגון והאנחה אל תוך הששון והשמחה, ואז יהיה לך תמיד טוב ונעים.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ג' תלד בנחל שלא
ג' תלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

את מכתבך עם המעות להדפסת ספרי רבנו ז"ל — קבלתי, ותשואות חן לך על זה. ועליך לזכור, אשר זו זכות הכי גדולה, כי מעלת המזכה את הרבים — אין לתאר ולשער כלל, ובפרטיות מי שזוכה לעזר להדפיס את ספרי רבנו ז"ל וספרי תלמידיו הקדושים, לו יש זכות גדולה בזכות הרבים, אשר בודאי ראוי שזכות הרבים תגן בעדו, וימחלו לו על כל עוונותיו. כי באמת כשזוכים להחזיר בני-אדם בתשובה, זהו עקר תקון הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), בסוד (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יקר מזולל"; ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פה.): אלו שמקרבין בני-אדם לעבודת השם יתברך. ואי אפשר לעורר בתשובה, אלא על-ידי התורה, ועל-בן צריכים לקיים (משלי ה, טז): "יפוצו מעינותיך חוצה". ולכן אשרי מי שזוכה להשתתף במצוה היקרה הזו של הפצת מעינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה.

מה אמר לך, ראוי לנו לשמח מאד על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, שאנו זוכים לדעת מרבי אמת כזה, רבי המקרבנו אליו יתברך, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על גדל החסד הנפלא הזה. וצריך שתדע, אשר עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל, היא רק על-ידי למוד ספריו הקדושים, אשר בפרוש גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), שפניו, שכלו וחקמתו גנוזים בתוך הספר, עין שם. ועל-בן רק לפי זה נמדדת ההתקרבות אליו ז"ל, וככל שמתמידים בספריו הקדושים, כמו-כן זוכים להתקרב אליו ז"ל, ונפתח הפה לדבר אליו יתברך. כי הצדיק מעורר מהשנה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), ופותח את הפה לדבר אליו יתברך, אשר אין לך עוד מעלה יותר גדולה מזו בחזרה בתשובה, כי הנה בן רגע לרגע אדם משתנה

שלב אשר ג' תלה בנחל

לגמרי, על-ידי הדבור שמדבר אליו יתברך. ולכן ראה להיות חזק ואמיץ בזה, לגנוב בכל יום שעה אחת ולדבר עמו יתברך, ולספר לפניו את כל אשר עם לבבך, ועל זה אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י): 'יש קוֹנֵה עוֹלָמוֹ בְּשֵׁעָה אֶחָת, וְדוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ, שְׁנֵה רְאֵשֵׁי תְבוֹת: עִקְיָבִיא'. כי הוא הָיָה עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה עִם הָאָרֶץ, וְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנַעֲשֶׂה הַתְּנָא רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁשֻׁמוֹ יֵצֵא מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ (עֵין יְבוֹמוֹת טז); וְהַעֲמִיד כָּל־כֶּף הַרְבֵּה תִלְמִידִים, עֲמוּדֵי עוֹלָם, שְׁכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל נִשְׁעָן עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְרַבִּי מְאִיר וְכוּ', וְלִכְּנֹן רְאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְתִזְכֹּר, אֲשֶׁר יֵשׁ קוֹנֵה עוֹלָמוֹ בְּשֵׁעָה; וְאִם רַק חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, יְכוּלִים לְהַשְׁתַּנּוֹת וְלִרְאוֹת נִפְלְאוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מִטְעָה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם! וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ (שיחות ה"ז, סימן נא): אֵת זֶה תִקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, הָעֶקֶר לְאַהֲבָא אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּנִפְשׁוֹ, וְלִקְרַבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ג' תלה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'ש"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות.

חמדת לבבי! רק חזק ואמץ מאד מאד להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ולמען טובתך הנצחית — ברח לך מרשעים ארורים, כותבי פלסתר, הולכי רכיל, כי סכנה לעמד על ידם, כי האויר הטמא היוצא מהדבורים מזיק להאדם וכו' (עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מג); מה לעשות?! בכל דור דור קמים עזי פנים, כדי להסתיר את האמת. זכור מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל, איך רדפוהו ובזו אותו, רחמנא לצלן, פאחד הריקים וכו', ומה

אֲשֶׁר ג' תלה בַּנַּחַל שלג

נַעֲשֶׂה לְבִסּוּף? מִכָּל מִתְנַגְדֵּיו לֹא נִשְׁאַר שֵׁם וְזִכָּר, וְתִהְיֶה לָאֵל, הוּא הַשְּׂאִיר אַחֲרָיו בְּרִכָּה, סְפָרִים כָּאֵלוֹ אֲשֶׁר הִצִּילוּ וּמִצִּילִים וַיִּצִּילוּ אֲלֵפִים וְרִבְבוֹת בְּנֵי-אָדָם וְכוּ', רַק חִזּוּק וְאַמִּץ מְאֹד, וּבְרַח מְלָצִים, וְהַתְמַד בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, זֶהר תְּקוּנִים וְכוּ'.

בְּכָל דּוֹר יֵשׁ נִסְיוֹנוֹת אַחֲרִים. הַנְּסִיּוֹן שְׁלֵנוּ הוּא הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קָשָׁה; כִּי יֵשׁ עֲכָשׁוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה לְאֲלֵפִים וְרִבְבוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְחִזּוֹר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ אֲשֶׁר נִפְלוּ לְעַמְּק הַרְע' וְהַחֲשֵׁף וְכוּ', וְהַתְּלַבֵּשׁ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּדַמּוֹת כְּמָה אֲבָרְכִים נוֹאֲפִים, וְנוֹלְדוֹ בְּאִפְן פְּסוּל, וְחַיִּים חַיִּים פְּסוּלִים, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עֲלֵיהֶם הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ לְבַד, וְהֵם מְרִאִים פָּנִים שֶׁל תְּמִימוֹת וְנִכְלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת תַּחַת לְשׁוֹנָם, וְלֹאט לֹאט שׁוֹפְכִים עֶפֶר עַל הַנַּחַל וְכוּ', אֲבָל לֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוֹם דָּבָר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הַתְּפָאֵר: "נִצְחָתִי וְאַנְצַח", אֵיךְ הָאֵב אוֹיִם גְּעַפְיֵרֵט אוֹן וְעַל אוֹיִם פִּירְעָן. תִּהְיֶה לָאֵל, הַסְּפָרִים נִדְפְּסִים וְנִתְפַּשְׁטִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעוֹד יִדְפְּסוּ וַיִּחְזְרוּ וַיִּדְפְּסוּ מִדּוֹר מִדּוֹר.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלְתֶךָ וְכוּ'. צְרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ אֵל קִנְיָ וְנוֹקָם וּמְאַרִיף אֵף וְגָבִי דִילִיָּה, סוּף כָּל סוּף יָבוֹא בְּעַל הַפְּרָם וַיּוֹצִיא אֶת הַקּוֹצִים מִהַפְּרָם. עֲכָשׁוֹ הוּא רַק לְמַעַן הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, אֵלוֹ רִשְׁעֵי עוֹלָם הַשִּׁיגוֹ חֵיל, שֵׁם וְכְבוֹד וְכוּ', וְתָבֵא עֲלֵיהֶם כּוֹס הַתְּרַעְלָה וְכוּ'. אֵיךְ שֶׁהוּא אֵל תְּסַתְּפֵל עַל דְּבָר זֶה כָּלֵל. אַתָּה, אַחִי! בְּרַח לְךָ רַק אֵלָיו יְתִבְרַךְ בְּתִמְיָמוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְעַסַּק בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. וְרֵאָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יְתִבְרַךְ בְּתִמְיָמוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ יִרְחַם עָלֵינוּ, וַיֹּאמֶר סוּף וְקָץ לְצָרוֹתֵינוּ וּבְזִיוְנוֹ שֵׁשׁ לָנוּ מֵאֵלוֹ הַנוֹאֲפִים הַפְּסוּלִים, וְתִהְיֶה לָהֶם מִפְּלֵה כְּקִרַח וְעֵדְתוֹ, וְכָל קַרְנֵי רִשְׁעִים אֲגַדַּע, תְּרוֹמְמָנָה קַרְנוֹת צַדִּיק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

שלד אשר ג' תלו בנחל
ג' תלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תש"ם.

שלום רב יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

חמדת לבבי! כבר כמה פעמים כתבתי לך, ואיני יודע אם
קבלת את המכתב.

מה אניד לך, ידידי היקר! אני משתוקק מאד מאד לשמע
הטוב ממך, ובפרטיות את שלום למודך, כי בהיותך כאן זכית לסיים
כמה מסכתות, וחבל מאד מאד שתפסיק בלמוד.

וצריך שתדע, פי למוד גמרא מסגל מאד מאד, והוא זכוף
הנפש עד מאד, ואם היו בני-אדם יודעים מעלת למוד הגמרא, היו
עוסקים בזה תמיד, כי אפלו אמירת גמרא היא מסגלת עד מאד
מאד, והיא מוזכרת את הנפש מפל רע וטמאה שנדבק בה. כי (כבא
מציעא לג.) : גמרא — מדה שאין לך גדולה מזו; ורבנו ז"ל אמר
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה כמנין שמה של
הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית, והלומד תלמוד מביטל
את הקלפה הזו, עין שם.

ועל-כן, חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, והרגל עצמך בלמוד
הרבה גמרא, כדרך שהרגלת כאן אצלנו, ואל תסתכל על הלצים
המתלוצצים מזה, כי מה לך עמם?! אף אחד לא ירחם עליך, ואם
לא תרחם על עצמך, לא יהיה לך מי שירחם עליך. וכן ראה להרגיל
עצמך לדבר לפניו יתברך ולספר לו את כל מה שעובר עליך בפרטי
פרטיות, שזה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל, וכמעט שכל ההתקרבות
לרבנו ז"ל תלויה בתפלה והתבודדות, פי רבנו ז"ל הוא אור געלים
וגנוז פזה, אשר אי אפשר להמשיכו כי אם על-ידי רבוי תפלה
והתבודדות. ועל-כן כל מה שמרבים בתפלה ביותר, כמו-כן
ממשיכים בעצמו את אור רבנו ז"ל ביותר.

אֲשֶׁר ג' תלז בנחל שלה

ועל כלם, ידידי היקר! ראה להיות שמח וטוב לב תמיד, שאתה יודע מרבנו ו"ל, ואתה מסתובב בארץ ישראל. אקנה לראותך תכף-ומיד אחר החגים, שאני נוסע לארץ ישראל עם בני ביתי לגזוז את שערות בני במרון על קבר התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, זכותו גנן עלינו; רק חוק ואמץ!

הדורש שלומך...

ג' תלז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו גנן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

הנה אף שכבר אמרתי לך פנים אל פנים, על-כל-פנים מפני כמה טעמים אמרתי לבא גם בכתובים, למען תהיה תועלת גם לאחרים, ובפרטיות ענין כזה נצרך לאברכים אחר החתונה ובפרטיות בשנה ראשונה.

היות שאני הצעתי לך שתארח בביתך הבחור ... נרו יאיר, ועל-כן מטל עלי החוב עכשו לומר לך ההפוך, פי כפי שהבנתי מדבריו וכו', וכן ראיתי והתבוננתי בו, היתה לו ירידה ברוחניות, וגם קרה לו מקרה וכו'. וידוע בין אנשי שלומנו הספור, שפעם אחת קדם הפסח צבעו בבית רבנו ו"ל, וכנהוג פסו את כל הרהיטים, שלא תלכלכו, ורבנו ו"ל נכנס פתאום לבית עם עוד אחד מאנשי שלומנו שבא אליו אז, כדי לדבר עמו בעבודת השם יתברך כדרך, וראה רבנו ו"ל, אשר את שעון-הקיר כסטה בתו אדל עם צעיף הראש שלה, וצוה תכף-ומיד את בתו, שתוריד את זה. ענה ואמר: ווארום עם איז היינט דא אזוינע פאר מישטע מחות וואס דאס איז זיי אויף מבלבל^ס; למדים מכאן, איך רבנו ו"ל

(ס) יש עכשו מחזין פגומים כאלו, אשר אפלו בגד צבעוני כזה גם מבלבל אותם, ויכול

שלו אֲשֶׁר ג' תלו בנחל

הַקָּפִיד כָּל-כָּךְ עַל זוּלָתוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעִנְיָנִים כָּאֵלוֹ. וּפְעַם אַחַת הִלָּךְ לְטִיִּל עִם מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל, וְהָיָה דְבוּק מְאֹד בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלֹא דִבֵּר שׁוֹם דְּבוּר, וּפְתָאוּם עָנָה וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: סַע הָאֵט אַה פְּנִים אִז מַע מוֹז זִיךְ פּוֹן אַה הִרְהוּר זִייעַר הִיטִיץ"; וְהִבִּין מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל, שֶׁרַבְנּוּ ו"ל הַשִּׁיג אִז בְּהַשְׁגוּתוֹ הַנּוֹרְאוֹת עֲצָם פָּגַם הִרְהוּר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיד); וּבִאֲמַת יֵשׁ בְּזָה רְזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת. כִּי אָמְרוּ בְּזָהר הַקָּדוֹשׁ (ח"ג ה'): מִחֲשָׁבָה דְּבַר נֶשׁ הִיא רִישָׁה דְּכֻלָּא; וְהַנְּשָׁמָה הִיא הִיא הַמִּחֲשָׁבָה שְׂבַמַּח, וְיֵשׁ לָהּ שְׁנֵי לְבוּשִׁים — מִצַּד הַקְּלָפָה וּמִצַּד הַפְּרִי בְּעֲצָמוֹ. הֵינּוּ לְבוּשׁ הַחִיצוֹנִי נִקְרָא יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּא מִצַּד הַקְּלָפָה, וְלְבוּשׁ הַדָּק הַפְּנִימִי, שֶׁהוּא הַפְּרִי בְּעֲצָמוֹ. וְסוּמוֹךְ אֱלֹיו נִקְרָא יֵצֵר טוֹב. וְעַל-כֵּן מִחֲשָׁבוֹת רַעוּת הֵן מִצַּד הַיֵּצֵר הָרַע, וּמִחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת הֵן מִצַּד הַיֵּצֵר הַטוֹב (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק א', סִימָן מט); כִּי הִנֵּה הַמַּח בְּעֲצָמוֹ הוּא כֶּסֶף לְנִשְׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה שְׂבַמַּח הִיא הִיא עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ מִפֶּשׁ, וְהִיא תָּמִיד דְּבוּקָה מִצַּד עֲצָמוֹתָהּ בּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת בְּיִדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים. כִּי הַנִּקְדָּה טוֹבָה שְׂבָאָדָם, שֶׁהִיא עֲצָם הָאֱלֻקוֹת שְׂבוּ, הִיא תָּמָה וְתַמִּימָה עִמוֹ יִתְבַרֵךְ (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכַמַּת הַבְּקָר, הַלְכָה א'), אִךְ מִצַּד הַלְבוּשִׁים הַמְכַסִּים אוֹתָהּ נִדְמָה לְהָאָדָם שֶׁהוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מִפְּנֵי יִתְבַרֵךְ, חֵס וְשְׁלוֹם. כִּי הַלְבוּשׁ שֶׁל הַיֵּצֵר הָרַע הוּא כְּתָנוּת עוֹר, מְשַׁכָּא דְחוּזָא, תָּמִיד חוֹשֵׁב בְּרַע וּבְנֵאוּף וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי כָּל מִחֲשָׁבָה רַעָה, בּוֹנֵה עַל מַח מִחֲשָׁבָתוֹ, שֶׁהוּא הוּא לְבוּשֵׁי הַנְּשָׁמָה, מִחִיצוֹת וּגְדָרִים וּמְלְבוּשִׁים עֲבִים וְכוּ', עַד שֵׁי שְׁנַפְלוּ כְּבָר כָּל-כָּךְ, וְהַתְּרַגְּלוּ בְּהִרְהוּרִים מְגִנִּים עַד מְאֹד, עַד שֶׁהִלְבִּישׁוּ אֶת נִשְׁמָתָם בְּלְבוּשִׁים אַחֲרִים, וְכִסּוּ עֲצָמָם בְּהִסְתָּרוֹת שְׂבַתוֹךְ הַסְתָּרוֹת, עַד שֶׁנִּתְעוּ כָּל אָחָד כְּפִי עִנְיָנוּ וְכִפִּי יְרִידוֹתָיו וְהַתְּעִיּוֹתָיו, עַד שֶׁמָּזָה נִתְהַוָּה אֲצֵלוֹ הַגְּלוּת הַמְרָה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְיֵשׁ שְׁנֵי עוֹתָיו כְּבָר כָּל-כָּךְ, וְנִשְׁמָתָם מְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשִׁים מְכַעְרִים כָּאֵלוֹ עִם רַעִיוֹנוֹת רַעִים, עַד שֶׁכָּל הַחַיִּים מְרִים וּמְרוּרִים לָהֶם יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְכָל זֶה הַתְּחִיל

להכניס בהם איזה הרהור רע, חס ושלום.
 ע) פנאיה, צריכים לשמר עצמו מהרהור רע מאד מאד.

אֲשֶׁר ג' תלז בַּנְחַל שֶׁלֹּז

מִהֲרָהוּר רַע אֶחָד, שְׁנַעֵץ קָנָה בַּיָּם הַחֲכָמָה, עַד שֶׁנִּבְנְהָ עַל זֶה כְּרָף גְּדוֹל שֶׁל רוּמֵי (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁהוּא כָּלִלְיוֹת הָרַע וְהַחֲשָׁף וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשְׁכוֹת הָאֲרָבַע מְלַכְיוֹת, שֶׁפָּתַח יְדֵיהֶם אָנוּ מִשְׁעַבְדִּים בְּגִלוֹת הַמֶּרֶה וְכוּ' וְכוּ'. וְלִהְפֹּךְ — הַיֵּצֵר טוֹב, הוּא מִחֲשָׁבָה טוֹבָה, שֶׁחֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ וּמִמְצוּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְאֵט לְאֵט הוּא מִפְרִיד אֶת כָּל הַלְבוּשִׁים רָעִים וְשֹׁחֲרִים מִנְשָׁמָתוֹ, עַד שֶׁסּוּף כָּל סוּף כָּל אֶחָד כָּפִי יִגִּיעוּ וְעִבּוּדָתוֹ בַּתּוֹרָה וּבַמְצוּוֹת, יִזְכֶּה לְבַחֲיוֹת כְּתוּבוֹת 'אוֹר' — בְּאֵלֶיךָ, שֶׁיֵּאִיר לוֹ תָּמִיד אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וּבִיּוֹתֵר זֹכִים לְתַקֵּן וּלְכַבֵּס אֶת לְבוּשֵׁי הַמַּח — עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַרִ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה); וְאֵיךְ שֶׁאֵדָם מִזְכֹּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַלְבוּשִׁים שֶׁסָּבִיב הַמַּח, אִזּוֹ אֶפְלוֹ כְּשֶׁיִּשְׁוֹן, שֶׁאִזּוֹ נָחִים הַמַּחֲזִין, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִצַּד זְכוּף הַלְבוּשִׁים, חֲלוּמוֹ הוּא חֲלוּם עַל-יְדֵי מְלֶאכֶת, וְלִהְפּוֹךְ הוּא חֲלוּם עַל-יְדֵי שֵׁד (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַרִ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'). (וּבְעֵינַי הַחֲלוּמוֹת הַשְּׂיָכִים לְכָל הַנַּ"ל, יֵשׁ אַרְיֵכוֹת וַיִּתְבָּאֵר בְּמִקוּמוֹ שֶׁם בְּשֵׁפֶת הַנַּחַל). עַל-כָּל-פָּנִים כָּל מֵה שֶׁהָאֵדָם מְכַנֵּס בְּמַחֲוֹ רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן נִפְתָּחִים לוֹ פִּתְחֵי וְשַׁעֲרֵי הַמַּחֲזִין, וְזוֹכֶה לְטִיֵּל בְּעֵרְבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כָּפִי הַעוֹלָמוֹת שֶׁבּוֹנֶה עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו וַיִּחַוְדָיו וְכוּ'.

וְהִנֵּה דִבְרָנוּ כְּכֹר הַרְבֵּה עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמ"ב, וְנִדְפַס בְּקוֹנְטֵרַס "הַעֵינִי רוֹאֶה", כִּי עַל-יְדֵי הַסְּתַפְלוֹת בְּנָשִׁים וְכוּ', שׁוֹכְחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא הַהַפּוֹךְ לְגַמְרֵי מִכָּל הַנַּ"ל, שֶׁכָּל הַנַּ"ל נִקְרָא: אַרְיֵךְ אֲנַפִּין דְּקַדְשָׁה, וְלִהְפֹּךְ לְהֵיוֹת רְגִיל לְהַסְתַּכַּל בְּנָשִׁים נִקְרָא: אַרְיֵךְ אֲנַפִּין דְּקַלְפָּה וְכוּ', אֲשֶׁר מְסַתֵּיר אֶת עַצְמוֹ גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׁלֵא לְהַכְשִׁיל אַחֲרֵיכֶם. כִּי אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נִדְרִים כ.): כָּל הַצּוֹפֶה בְּנָשִׁים, לְסוּף שֶׁבָּא לִידֵי עֲבָרָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

אֲנִי, אֲמַרְתִּי לְסַפֵּר לָךְ מֵה שֶׁסִּפַּר לִי פַעַם ר' לִוִי יִצְחָק (נִרְוֹ יֵאִיר) [ו'ל]. יְדוּעַ כִּי הָרַב הַחֲסִיד ר' שְׁמִשׁוֹן ז"ל, לֹא הִזִּיהַ כְּלָל שְׁנֵה בְּשְׁנֵה עִם הָרַב הַקְּדוּשׁ ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל, כִּי הִנְהִיגַת ר' שְׁמִשׁוֹן הִיְתָה בִּיּוֹתֵר לְבַעֲלֵי בְּתִים, וְהִנְהִיגַת ר' אַבְרָהָם הִיְתָה בִּיּוֹתֵר

שלח אשר ג' תלז בנחל

לְבַעֲלֵי עֲבוּדָה, וְהָיוּ בִּינֵיהֶם כַּמָּה חֲלוּקֵי דַעוֹת, אֲבָל לֹא, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, אִיזוֹ מַחְלָקָת, אֲדַרְבֵּה בְּכָל יוֹם-טוֹב הָיָה נוֹהֵג ר' אֲבָרְהָם בֶּר' נַחֲמָן ו"ל לְהַפְגִּים אֶל ר' שְׁמִשׁוֹן ו"ל, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "לְאִמִּיר גִּיּוֹן גּוֹט יוֹם-טוֹב בְּעֵטִין דַּעַם רַבִּינָ'ס אִינִיקָל" (כִּי ר' שְׁמִשׁוֹן הָיָה נֶכֶד רַבְנּוֹ ו"ל), כָּל-כֶּף הֶחְשִׁיבוּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּעֵצָם הָעֲבוּדָה, הִיָּתָה לוֹ דֶּרֶךְ אַחֲרַת לְגַמְרֵי. וְהִנֵּה בְּקִלּוּיז בְּאוֹמֵן הִיָּתָה גַם דִּינָה, שְׁבַתְחָלָה גַר שָׁם ר' נִפְתָּלִי (תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבְנּוֹ ו"ל), וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁבְנּוֹ אֶת הַקִּלּוּיז בַּפַּעַם הַשְּׁנֵיָה, גַר שָׁם ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁבְנּוֹ אֶת הַקִּלּוּיז בַּפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית, רָצָה ר' שְׁמִשׁוֹן לְהַפְגִּים לְגוֹר שָׁם, זֶה הָיָה בְּסִבִּיכוֹת שְׁנַת תַּרַע"ה-ע"ו, וְאָז הָיוּ שָׁם הַרְבֵּה בַּחוּרִים מְפוֹלִין, וּמְחַמַּת שְׁכָבֵר הַתְּחִילָה הַמְּלַחְמָה, לֹא יָכְלוּ לְחַזֵּר, וְעַל-כֵּן גָּרוּ בְּהַקִּלּוּיז וְכוּ', וְרַבָּם הָיוּ כְּרוּכִים אַחֲרֵי ר' אֲבָרְהָם, וּמְחוּ מְאֹד, וְלֹא הִנִּיחוּ בְּשׁוֹם אִפְּן שֶׁר' שְׁמִשׁוֹן יִפְגֵּס לְגוֹר שָׁם, וּכְדֶרֶךְ בַּחוּרִים שׁוֹכְבִים, אָזִי עָשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת וְכוּ', וְהִיָּתָה לוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוֹלָה, וְחָשַׁב כִּי ר' אֲבָרְהָם אָמַר לְבַחוּרִים שְׁיִמְנְעוּ אוֹתוֹ מִלְּגוֹר שָׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִתְעוֹרְרָה קִצְתַּת מַחְלָקָת בִּינֵיהֶם וְכוּ'. וְסִפֵּר לִי ר' לױ יִצְחָק (גֵּרוֹ יָאִיר) [ו"ל], כִּי ר' אֲבָרְהָם ו"ל לֹא הָיָה אֲשֶׁם בְּדַבָּר זֶה כָּלֵל, כִּי הוּא לֹא הִתְעַרַב כָּלֵל בְּכָל הָעֶסֶק (כִּי דִרְכוּ שֶׁל ר' אֲבָרְהָם ו"ל הִיָּתָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, עַד שֶׁלֹּא הָיָה אֲכַפַּת לוֹ שׁוֹם דְּבַר מְזֵה הָעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁפֶן בְּעִנְיָן כְּזֶה וְכוּ', כִּי הוּא הָיָה לְגַמְרֵי רְחוּק מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה). וְהִטְעַם שֶׁהֵם הִתְנַגְּדוּ כָּל-כֶּף הָיָה, כִּי לִר' שְׁמִשׁוֹן הָיוּ כַּמָּה בְּנוֹת גְּדוֹלוֹת, וְהֵם הָיוּ בַּחוּרִים עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁקֻדָּשׁוֹ וְטִהָרוֹ אֶת עֵצָמָם בְּשִׁמְרַת הָעֵינַיִם, וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל לֹא יִצְאוּ כָּל הַיּוֹם מִבֵּית-הַמְּדֻרָשׁ רַק בַּחֲצוֹת לַיְלָה אֶל צִיּוֹן רַבְנּוֹ ו"ל, וְכֵן הָיָה מִקְּנוֹה בְּקִלּוּיז, וְעַל-כֵּן לֹא רָצוּ שְׁיִפְגִּים לְגוֹר שָׁם עִם בְּנוֹתָיו, כְּדִי שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ, חֵס וְשָׁלוֹם בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת. כָּל-כֶּף חָשְׁשׁוּ, וְעַל-כֵּן מְחוּ מְאֹד מְאֹד.

וּמְזֵה הַטְעַם גַּם אֲנִי אִינִי מְאַרְחַת בְּבֵיתִי בַּחוּרִים, אֶף שְׁאֲנִי יוֹדַע, שִׁישׁ לָהֶם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוֹלָה מְאֹד. וּבְאַמַּת הִיִּיתִי רוֹצֵה מְאֹד

אֲשֶׁר ג' תלח בנחל שלט

מֵאֵד לְאַרְחָם, מֵרֵב אֶהְבֶּה שְׁיֵשׁ לִי אֲלֵיהֶם וְכוּ', אַךְ תִּהְלֶה לְאֵל, חֲנֻנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִם בְּנוֹת, וְעַל-כֵּן מֵהַטַּעַם הַנַּ"ל אֲנִי נֹזֵהר בְּזֶה.

וְעַל-כֵּן בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנַי, וְרַשְׁמֵתִי אֶת כָּל זֶה, לְמַעַן יִהְיֶה עַל פְּנֵי הַכֶּתֵב לְטוֹבַת שְׁאָר אַבְרָכִים, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשָׁנָה הָרֵאשׁוֹנָה צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַטוֹב, הוּא יֵיטִיב עִמָּנוּ, אֲשֶׁר כָּל בַּחֲוָרֵי יִשְׂרָאֵל יִמְצְאוּ אֶת זְוִיגָם בְּקָרוֹב, וּבִפְרָטִיּוֹת הַבַּחֲוָרִים שְׁלוֹמֵי אֲצִלְנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

וּמֵדֵי כוֹתְבֵי כָּבֵד אֶלַי, אֲמַרְתִּי לְזֵרוּ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, וְכֵן לְחֲדוֹשׁ הַרְבֵּה חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּבִפְרָטִיּוֹת מֵהַ שְׁשֻׁמְעָת וְרֵאִיתִי, כִּי בְּעוֹד כַּמָּה שָׁנִים יִהְיֶה נִצְרָךְ מְאֹד מְאֹד, וְיִחַפְּשׂוּ אַחֵר כָּל סְפוּר וְעִנְיָן מְאֹד מְאֹד, כִּי הָאָדָם אֵינוֹ חַי לְעוֹלָם, וְכִשְׂיִצֵּא לְאוֹר כָּל הַסֵּפֶר "שְׁפַת הַנַּחַל", יִהְיֶה חֲדוּשׁ נִפְלָא, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

ג' תלח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, חֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר בָּאֵב ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב יִרְדְּפוּ לִידֵיד נִפְשֵׁי, גֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, כִּי עֲקֵר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְנוּ ז"ל, הוּא רַק עַל-יְדֵי יְדִיעַת דַּעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה, כְּמֵאֵמֶר הַחֲכָם: אֱלוֹ יְדַעְתִּיו — הֵייתִיו; וְכָל מֵה שְׁמִכְנִיּוֹתֵי בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת לְמוֹדוֹ הַטוֹב שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָלַת דַּעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה בְּדַעְתּוֹ. הֵינּוּ כְּפִי מֵהַ שְׁמִכְנִים בְּמַחֲוֹ אֶת תּוֹרַת רַבְנוּ ז"ל, כְּמוֹ-כֵן מֵאִירָה תּוֹרַתוֹ בְּמַחֲנוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, כְּבָר מִתְחִיל לְהֵאִיר אוֹר שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּמוֹבֵא בְּסִפְרֵים הַקְדוּשִׁים,

שֵׁם אֲשֶׁר ג' תֵּלֵט בְּנַחֵל

עַל-פֶּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, הַתְּמִד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲזוּ תַרְגִּישׁ חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל הַהִתְקַרְבוֹת. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִיָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעִיר טַעֲפֵלִיק, שֶׁהִיָּה מְסִים אֶת כָּל חֻלְקֵי הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" מִחֲמַשֶׁה-עֶשֶׂר בְּאָב עַד שְׁמַחַת תּוֹרָה. וְכֵן שִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁכָּל אֱלוֹ הַלְמוּדִים וְהַשְׁעוּרִים וְהַתְּקוּנִים הַשְּׂיָכִים לַיָּמִי אֱלוֹל, כָּבֵר מִתְחִילִים מִיּוֹם חֲמַשֶׁה-עֶשֶׂר בְּאָב. וְעַל-פֶּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּן! וְתַעֲשֶׂה הַיּוֹם הַזֶּה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בַּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּלִמּוּד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים בַּהִתְמַדָּה וּבַתְּשׁוּקָה גְדוֹלָה, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַשְׁתַּוְּקֵק לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִהַתְּקוּן הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא הַזֶּה. וְכֵן רְאֵה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּהַפְצַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תַּעֲזוֹר לְאַבְרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר, שְׂיִמְכֹר אֶת הַסִּפְרִים שֶׁהַדְּפִיס, בְּאִפֶּן שְׂיִוְכַל לְחַזֵּר וּלְהַדְּפִיס פְּעָמִים אֵין מְסֻפֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ ...

ג' תֵּלֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר עֲקֵב ה'תש"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיִּקָּר, גֵּר לְהַצְדִּיק גַּחֵל נּוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְּתָבְךָ הַיִּקָּר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְתַכְף-וּמְיָד סִדְרָתִי כְּמוֹ שֶׁרְצִיתָ. תִּאֲמִין לִי שֶׁהַכָּל דְּמִיּוֹן, כָּל הָעוֹלָם מְלֵא יְסוּרִים וּמְכַאֲוִכִים וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵף אֶחָד אֵינוֹ חוֹשֵׁב מִמֶּךָ כְּמוֹ שֶׁאַתָּה מְדַמֶּה בְּדַעְתְּךָ. לְכָל אֶחָד יֵשׁ הַמְרִירוֹת וְהַעֲגָמַת גִּפְשׁ וְהַבְּלוּלִים שְׁלוֹ וְכוּ', וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ חוֹשֵׁב מִמֶּךָ לְרַעָה, וְאִם אֵף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ אֵילוֹ לְצִים, בְּעֲלֵי

אָשֶׁר ג' תּמ בְּנַחֵל שְׁמַא

תְּאוֹת, צָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְלֹא לַצָּאת לְרִיב עִמָּהֶם. אֲדַרְבֶּה, חֲזֹר מֵה שְׁאַמַּר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, לְאַנְשָׁיו (שְׁמוּאֵל-ב טז, י): "ה' אָמַר לוֹ קַלֵּל" וְגו'. כִּי הֵם רַק שְׁלִיחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. תִּאֲמִין לִי, כִּי כָּל יוֹם אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ מִבְּלִי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-כָּל-פְּנִים: "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ", הוּא אֲבִדָּה נְצַחִית, וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ וְיֵשׁ לְלַמֵּד שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם וְזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ וְתִקּוּנִים וְכוּ', עַל-פֶּן כִּלְיָ מִהֲבַל, וּבְרַח מִכָּל אֵלוֹ הַרְעִיוֹנוֹת רָעִים שֶׁיֵּשׁ בָּךְ. אִם תִּזְכֶּה לְדַבֵּק עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, אֲזַי יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁפַע וְהַצְּלָחָה רַבָּה. אַתָּה קִבַּע לָךְ קִבְיַעַת עֵתִים לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה, וְאֲזַי תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

וּמַחֲמַת הַטְּרָדוֹת — אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַק חֲזַק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם: "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ", "רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשְׁלַחַן עָרוּף", "זֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ וְתִקּוּנִים", וְ"סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל", וְאֲזַי טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

וְכֵן רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָהּ רַגִּיל, וְכֵן לְהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: "שְׁחִרִית, מְנַחֶה, מְעַרִיב, חֲצוֹת", מְלֶה בְּמִלָּה וּבְדַבְּקוֹת אֱמֶת, וְאֲזַי טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

ג' תּמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר עֲקֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְתִמְחַל לִי עַל שְׂאִין אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ תְּשׁוּבָה עַל מִכְתָּבְךָ, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֲנִי מְטַרֵּד מְאֹד בְּכָל יוֹם, וְאִפְלוֹ עַל הַכְּרַחֲיוֹת, הֵינּוּ לְבַחֲוִרִים וְאֲבָרְכִים אֲמִלְלִים, הַשּׁוֹפְכִים נַפְשָׁם

שמב אשר ג' תמ בנחל

מרב מרירות לְכַבֵּם, גַּם־כֵּן אֵין לִי פְּנָאֵי לְהָשִׁיב, וְאֲנִי כּוֹתֵב רַק לְשִׁלִּישׁ וְכוּ', וְלִפְעָמַיִם גַּם פְּחוֹת מְזָה. מָה אַעֲשֶׂה?! טְרִדוֹתַי מְרֻבּוֹת מְאֹד, וְכֵן אֲנִי עוֹסֵק בְּכָל פַּעַם לְחַבֵּר סֵפֶר חֲדָשׁ. וּבְיָמַי אֵלּוּ אֲנִי מְסַדֵּר אֶת סֵפֶר "פְּרִנְסָה טוֹבָה", יְזַכְּנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַפִּיצוֹ בְּרַבִּים. וְכֵן אֲנִי עֹסֵק לְחֲדָשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן" בְּסִפְרֵי "שְׁפַת הַנַּחַל", יְזַכְּנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְגַמְרוֹ עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן" כָּלוּ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין לָךְ עוֹד דְּבָר טוֹב מִלְּחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁינִי דְאֹרִיִּיתָא, עַל־כֵּן הִרְגַל עֲצֻמָּךְ גַּם־כֵּן לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְהוּא תִקּוּן לְהִרְהוּרִים רָעִים (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), וְאֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט גַּם־כֵּן טוֹב.

וְסִפְּרֵי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, שֶׁשָּׁמַע מֵאֲבִיו ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, תְּלַמִּידוֹ שֶׁל מוֹהַרְנ"ת ז"ל, אֲשֶׁר דִּרְכּוֹ שֶׁל מוֹהַרְנ"ת ז"ל הִיְתָה לְחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם אֵיזָה חֲדוּשׁ, וְאִם לִפְעָמַיִם הָיוּ נִסְתָּמִים שְׁבִילֵי הַשָּׁכַל וְכוּ', הִיָּה יוֹצֵא בְּשָׂדֶה וּבּוֹכָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִהָאֲצָבַע הִקְטִינָה הוֹצִיא חֲדוּשׁ (הֵינּוּ אֶפְלוּ אֵיזָה דְּבּוּר).

ועל־כֵּן, לְדַעֲתִי, גַּם עָלֶיךָ מִנַּח הַחֹב, וְאִם אֵינְךָ בֵּר הָכִי כְּמוֹ שְׂאֵתָה מִתְנַצֵּל בְּכָל פַּעַם לְפָנָי, עַל־כָּל־פְּנִיָּם רָאָה לְשִׁמֵּשׁ אֶת אַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, מִהָעוֹבְדִים הָאֲמִתִּיִּים, וְכָל מָה שְׂאֵתָה רוֹאָה אֲצִלוֹ וְכוּ', הִתְנַהֲגוּתוֹ וְדַבּוּרָיו וְחֲדוּשֵׁי תוֹרָתוֹ וְכוּ' — תִּרְשֵׁם אֲצִלְךָ, כִּי רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (חַיֵּי־מוֹהַר"ן, סִימָן שכז), שֶׁגַּם מֵאֲנָשָׁיו יִהְיֶה מָה לְסַפֵּר.

וּבִאֲמַת, חֲמִדַת לְכַבִּי! יֵשׁ אֲצִל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֶפְלוּ הַיּוֹם הַזֶּה חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְמִצָּא אוֹתָם וּלְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם, וְיֵאִיר גַּם עֲלֵיהֶם מִהָאוֹר הַגָּנוּז שְׁמַאִיר עֲלֵיהֶם; אֲשֶׁרֵינוּ, שְׁבִתְקָךְ הַחֲשֵׁךְ וְהַשָּׁקֵר שֶׁנִּתְפָּשֵׁט עֲכָשׁוֹ בְּעוֹלָם, עַל־יְדֵי מִפְרָסְמַיִם שֶׁל שָׁקֵר וְכוּ', אָנוּ זוֹכִים לְהִתְוַעֵד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הָאֲמִתִּיִּים, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימַיִם, אֲשֶׁרֵינוּ!

וּמוֹבָא בְּסִפְּרֵים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְשׁוֹם קְדֻשָּׁה,

אֲשֶׁר ג' תמ בנחל שמג

פי אם על-ידי התחברות אל הצדיקים האמתיים, ולהסתובב בבית מדרשם, ולישב שם בקביעות כמה שבועות לפחות, כמו שעשו תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש. פי על-פירב דיקא מהעבודות הפשוטות יכולים לקבל את האור הגנוז. פי באמת הצדיקים הדבקים בו יתברך בבטול כל הרגשותיהם, על-כן בשעה שאומרים תורה, שכינה מדברת מתוך גרונם, ומי הוא זה שיכול להבין את מאמר השכינה?! ועל-כן קשה להמון-עם להבין את דברי הצדיקים, מה שאין כן כשסתובבים עמם ורואים את הנהגתם הגשמית, שאז הם בחינת אנשים פשוטים, וככיכול שברו את האור לחלקים, והם בבחינת צמצום, אז דיקא יכולים לקבל מהם, והבין.

וספר לי הרב הקסיד ר' ... ז"ל, בהיותו בביתי (בשבת שירה תשל"ט), אשר בתחילת ההתקרבות אל רבנו ז"ל עבר עליו מה שעבר וכו', והיה קשה לו להתקרב. ופעם אחת הלך להתבודד עם עוד אחד מאנשי שלומנו, וכשהגיעו חוץ לישוב (זה היה אחרי גבעת שאול), והוא מחמת שהיה אז מקרב חדש, היה לו קשה הרבה קשיות וספקות וכו', ופתאום רואה איך שהלה מאנשי שלומנו מניח עצמו על הארץ, ומתחיל לבכות, ובוכה הרבה ומדבר אל עצמו: "ראה וגם ראה, פי סוף כל סוף תהיה מת וגוסס, ומה יהיה עמך? ומה תשיב לשולחך דבר?!" וכך הרבה לדבר, והוא עמד מן הצד מלא פחד ואימת מות, עד שנסכם אצלו, פי בודאי איש זה הוא צדיק גדול ונורא מאד כאחד הקדמונים. ואחר-כך קם וחזר אל העיר, וכשבא אל ביתו, מה נפלא היה המצוה, פי השתנה לגמרי, והלביש והסתיר את עצמו לגמרי. אשתו היתה מטאטאת את החצר, והוא לקח ממנה המטאטא, ונקה את החצר, ואחר-כך השקה את הפרחים שבחצר וכו'. ועל-ידי מראה זה נתקרב בשלמות; פי ראה בחוש, איך יכולים לעסק בעסקי הבית, עסקי גשמיות וכו', ואף-על-פי-כן יכולים לעבד את השם יתברך בדבקות כזו, דבר זה הפליא אותו עד מאד.

היוצא מכל זה, פי לפעמים דיקא על-ידי עבודות גשמיות יכולים להתקרב אל הצדיקים. ואצל העולם הוא להפך, ונדמה להם

כאלו הצדיק צריך להיות סגור בד' אמות, ולא לאכל ולא לעסוק בשום עסק וכו'. ומזה בא שבחרו רק ביהידים, ורב העולם עומדים מבחוץ. ורבונו ז"ל רוצה להכניס את כלם בפנים, ולהראות איך שאפלו בעלי עסק יכולים להיות דבקים בו יתברך בדבקות אמת. ויש להאריך בנקדה זו, אף אין לי הפנאי עכשו.

הדורש שלומך...

ג' תמא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תש"ם.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
וכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הקצר לנכון קבלתי.

והנה להשיבך — יקצרו המון יריעות. ובפרטיות כי תהלה לאל, כבר נדפסו ממני יותר מאלפים מכתבים שכתבתי במשך אלו השנים, ומה יש לי להוסיף על זה?! ובנדאי כלם נאמרו גם לך וגם לי, כי בשעה שאני כותב מכתב, אני כותב את זה תכף-ומיד בכונה על מנת שידפס פעם, ועל-כן כל מכתב הוא פלילות לכל אחד, ושרשם הם בתורת רבנו ז"ל. ועל-כן מה יהיה שאכתב לך עוד?! ובפרטיות כי למי שמכרח לכתב, גם לו אני מתרשל וכו'. על-כן כלך מלהתעקש בדבר, כי קשה לי הדבר הזה מאוד, ובפרטיות שאני מזרז עצמי לגמר הרבה ספרים, כי מי יודע מה ילד יום?! ובפרטי פרטיות, שכל עקר פונתי היא להכניס דעת רבנו ז"ל בעולם. ולמען השם, ברח לך מכל מיני פרסומים של שקר, ולבל יהיה לך שום חלק באלו הפרסומים שמפרסמים ממני, כי הכל הבל ורעות רוח, ואיני חפץ בזה כלל וכלל.

מה אעשה? הבחור ... אינו מצית אותי כלל בדבר זה, ובכל פעם מביא עתונאי אחר וכו', וכן מפרסם עלי שטיות וכו', ואני

אֲשֶׁר ג' תמב בַּנְחָל שמה

רחוק מכל זה מאוד מאוד, כי תִּאֲמִין לִי, שָׂרַב רַבִּי כָּבֵד שָׁם וְכוּ',
וּבְכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ לְפָנַי עֵינַי, אֵיךְ שֶׁהִנֵּה כָּבֵד קוֹרְאִים
אוֹתִי לְהַפְשִׁיט אֶת גּוּפִי, וְהִנְשָׂמָה תַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה. וְעַל-כֵּן כָּל
אֵלוֹ הַשְּׁטִיּוֹת אֵינָן שׂוֹכֵת אֵלַי כָּלֵל. וּבְאֵמֶת גַּם דְּבָרֵי הַחֹלְקִים אֵינָם
נִכְנָסִים כָּבֵד בְּאֲזְנֵי כָּלֵל, כִּי אֲנִי רְחוּק מִזֶּה עַד מְאֹד, וּמָה שֶׁאֲנִי כוֹתֵב
לְפָעַמִּים, כִּי גָרְמוּ סִרְחוֹן גָּדוֹל בְּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת הָאֲבָרָה ... הוּא
רָשָׁע (כִּי הַמַּגְבִּיחַ יָדוּ עַל חֲבֵרוֹ נִקְרָא רָשָׁע, וְהַמוֹצִיא שָׁם רַע עַל
חֲבֵרוֹ נִקְרָא רָשָׁע, הֵרִי שֶׁכָּבֵד חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים קָרָאוּ אוֹתוֹ רָשָׁע),
וּבְכָל פַּעַם בָּאִים אֵלַי מִכְּתָבִים מִפֶּה וּמִשֵּׁם, וְשׂוֹאֲלִים מָה זֶה וְעַל
מָה זֶה!?! שְׂגָם בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב יֵשׁ אִיזוֹ מַחְלָקָת, וְעַל-כֵּן הַהֲכָרַח
לְרָשָׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וְלִהְיוֹדִיעַ אֶת הָאֵמֶת, כִּי אֵין כָּאֵין שׁוֹם מַחְלָקָת
שֶׁל אִיזוֹ שִׁיטָּה אוֹ 'לְשֵׁם שְׂמִים', רַק סֵתֵם אֲבָרָה בְּעַל קִנְיָה, הַבְּאִישׁ
רִיחַ רַע, וְנִעֲשֶׂה שְׁלוּחוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְעַל-כֵּן אֲנִי כוֹתֵב מִזֶּה
לְפָעַמִּים, אֲבָל בְּאֵמֶת דַּע לָךְ, שֶׁאֵין לִי שׁוֹם שְׂוֹכֵת — לֹא אֶל
הַמְּבֹזִים אוֹתִי, וְלֹא אֶל הַמְּפָאֲרִים אוֹתִי, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, הֶרֶב כָּבֵד
שָׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְשׁוֹב בְּאֵמֶת בְּתִשׁוּבָה
אֲמִתִּית, וְלִהְכִין אֶת עֲצָמֵי בְּאֵמֶת בְּקִיּוֹם הַמְּצֻוֹת וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה וְהַמְּשַׁכַּת הָאֵמוּנָה בְּעוֹלָם, בְּאִפְּנֵי שְׂאֲזֻכָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר
קִלְקַלְתִּי וּפְגַמְתִּי וְכוּ', וּמִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַטּוֹב אֲבָקֶשׁ, שְׁלֹא אֵצֵא בְּלֹא
תִּשׁוּבָה, וְאֲזֻכָּה לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת וּבְתִמִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' תמב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר עֲקֵב ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה, אֶהוּבִי,
יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צִמּוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר
לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-

שמו אשר ג' תמב בנחל

הוא, שִׁמְתָקוּ מִמֶּה כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן. וְרֵאוי לְתַן בְּכָל יוֹם יוֹם עַל פְּדִיּוֹן. וְיִדוּעַ שְׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵם הִיָּה לוֹ לְמִי לְתַן פְּדִיּוֹן, הִיָּה נוֹתֵן בְּכָל יוֹם יוֹם פְּדִיּוֹן, כִּי זֶה דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְתַן פְּדִיּוֹן.

בְּעֵינֵי שְׂבַת חֲנֻכָּה שְׂאֲתָה שׁוֹאֵל; אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ אֵינָם נוֹסְעִים אֶל הַצִּיּוֹן, אֲלֵא כָּל אֶחָד נִתְקַבֵּץ בְּעִירוֹ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וּבִיחַד לומְדִים תּוֹרָה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", וּמְחַזְקִים עֲצָמָם. וְעַל-פִּי-רַב לומְדִים אֶת הַמְּאָמַר "יְמֵי חֲנֻכָּה", הַמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), הַמְּרַבֵּה לְדַבֵּר מִתּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שְׂזַכְנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

עֲלִידָה לְהַבִּין, כִּי חֲנֻכָּה הוּא זְמַן שֶׁל חֲנוּפָה, שְׂצָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּבֵית וּלְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים, וְלִרְאוֹת שְׂיִדְלִיקוּ גֵרוֹת חֲנֻכָּה, וְזֶה מְבִיא קִשּׁוֹר בֵּין הַהוֹרִים לְיְלָדִים; וּבְאֲמַת בְּחִיִּים חִיּוּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל נִסְעוּ אֵלָיו, כִּי זֶה הִיָּה מֵהַשְּׁלֵשָׁה זְמָנִים, שְׂצָרִיכִים לָבוֹא אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל אַחֵר הַסְּתַלְקוּתוֹ, אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ לֹא נִסְעוּ אֲלֵא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז הוֹהִירְנוּ לָבוֹא אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ. וְלִכֵּן לֹא הָיוּ נִסְעוֹת מִכָּל הָעוֹלָם — לֹא עַל שְׂבַת חֲנֻכָּה וְלֹא עַל חַג הַשְּׂבֻעוֹת לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, רַק אֵלּוֹ שְׂגָרוּ סְבִיבוֹת עִיר אוּמָן, בָּאוּ בְּשַׂבַּת חֲנֻכָּה וּבְשֻׁבֻעוֹת, אֲבָל לֹא הִיָּתָה נִסְיָעָה בְּקַבִּיעוֹת. וְזֶה בְּרוּר; עִם כָּל זֹאת מִי שְׂרוּצָה לְנִסְעַ — שְׂיִסַּע, אֲבָל עֲצָתִי, שְׂבַחֲנֻכָּה צָרִיף לְהִיּוֹת עִם הַיְלָדִים.

וְיֵמָה שְׂשְׂאֵלָתִי, אִם יוֹצֵא שְׂתֵּי שְׂבַתוֹת בְּחֲנֻכָּה, כְּגוֹן: פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב וּפְרִשְׁת מִקֶּץ, אֵיזָה יוֹתֵר חֲבִיב וְכוּ'. לְדַעְתִּי, אֵינִן זֶה מְשֻׁנָּה, וְטוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד וְכוּ'.

הַעֲקָר עֲלִינוּ לְשַׁבַּח וְלְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל אֶת הַבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, שְׂזַכְנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל נִתְבַּלְבַּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם. הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר

אֲשֶׁר ג' תמב בנחל שמו

שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

בְּעֵינַי תְּפִלִּין דְּרַבְּנֵי תָם; יְדוּעַ שְׂרַבְּנוּ ז"ל הַקְפִּיד מְאֹד שְׂכָבֵר מְגִיל בֶּר-מִצְוָה יְנִיחוּ תְּפִלִּין רַבְּנוּ תָם. וְרֵאִיתִי בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "בְּנֵי צִיּוֹן", מֵהַגְּאוֹן הַמְּפֹלֵא ר' יַעֲקֹב עֶטְלִינְגֵר (סִימָן מ'), שְׁפוֹתָב, שֶׁהוּא רְגִיל לְכָל הַפְּחוֹת לְקָרָא בְּהֵם קִדְשׁ, וְהִזְהָ כִּי יִבְיָאָה, וְקָרִיאַת שְׁמַע כְּלָה וּפְרֻשֶׁת צִיצִית, עֵינַי שָׁם. וְכֵן נוֹהֲגִים יִרְאִים וּשְׁלָמִים. עִם כָּל זֹאת מוֹבָא בְּדִבְרֵי הָאֲר"י ז"ל, שְׁמֵאֵד מְסַגֵּל לְלַמֵּד עִם תְּפִלִּין דְּרַבְּנֵי תָם, וְלִכֵּן אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ נוֹהֲגִים לְלַמֵּד שְׁלֶחֶן עֲרוּף עִם תְּפִלִּין דְּרַבְּנֵי תָם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד, שְׁבַל יַחְסֹר לָנוּ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְלַמֵּד שְׁלֶחֶן עֲרוּף.

בְּעֵינַי הַבְּלָבוּל וְכו'. לְדַעֲתִי, תְּסִיחַ דַּעֲתָךְ מִזֶּה, וְאַל תִּבְלָבֵל עֲצָמְךָ כָּלֵל. וְהַעֲקֹר רְאֵה לְדַבֵּק עֲצָמְךָ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקֹר בְּזֶה הָעוֹלָם לִהְיוֹת אִישׁ תָם וִירָא אֱלֹקִים, וְאַל לָךְ יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, תִּשָּׁב בְּחִדְרֵךְ הַמִּיְחָד לָךְ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְתִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם הִיִּתּוּ יוֹדַע כִּמָּה מֵאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ זֹכִים לִהְיוֹת נְעֻלְמִים וְנִסְתָּרִים מֵעֵינַי כָּל חַי, הִיִּתּוּ גִבְהָל וּמִשְׁתּוֹמֵם; אֲשֶׁר קָמִים בְּכָל לַיְלָה לְאַמִּירַת חֲצוֹת, וְלִפְנֵי-כֵן הוֹלְכִים לְמִקְנָה, וְשׁוֹפְכִים לְבָם כַּמִּים בְּעַת תְּפִלַּת חֲצוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְבּוֹדְדִים, וְיֵשׁ שֶׁהוֹלְכִים גַּם חוּץ לְיִשׁוּב, לְשׁוּדָה וְלִיעַר, וּמִתְבּוֹדְדִים אִז עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיֵשׁ שֶׁמִּתְבּוֹדְדִים בְּבֵיתָם, וְלוֹמְדִים כָּל הַלַּיְלָה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה וּבִשְׂקִידָה נִפְלְאָה בְּלִמּוּד שְׁלֶחֶן עֲרוּף, וּבְמִשְׁנֵיּוֹת, וּבְגִמְרָא, וּבְזִהָר הַקְדוּשׁ, וּבְכִתְבֵי הָאֲר"י ז"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְפַּלְלִים וְתִיקִין, וְאִז כָּל הַיּוֹם הוֹלֵךְ לָהֶם עִם דְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעִם גְּעֻגּוּעִים וְכִסּוּפִים נִפְלְאִים אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִין שׁוּם בְּרִיָּה מְכִירָה בְּהֵם כָּלֵל. וְכֵן עוֹבְרִים אֶת כָּל הַחַיִּים, אֵף שְׁנִרְאִים אֲנָשִׁים פְּשוּטִים; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַבֵּר עֲצָמוֹ לְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים!

שמח אשר ג' תמג בנחל

העקר ראה לבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, ולא להסתכל על שום בריה שבְעוֹלָם, עליך לדעת כי כל העולם כלו מלא ליצנים, ואשרי מי שבורח מליצנים אלו. וכבר אמר החכם מכל האדם (משלי ט, יב): "אם חכמת לך, ולצפת — לבדך תשא"; מי שעושה ליצנות, עושה ליצנות מעצמו, ומי שחכם — יודע לשמר זמנו היקר, ואז מצליח בזה ובבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תמג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תש"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה העולם צריכים התחזקות עצומה בכל יום ובכל שעה, כי היצר הרע מחדש עצמו על האדם בכל יום, וכנגדו צריכים להתחדש בכל פעם ובכל יום, כמאמר ז"ל (קדושין ל): אמר הקדוש-ברוך-הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדו; ולכן עקר התבלין נגד היצר הרע זה למוד תורה. ואם היית יודע מה זה ללמד דף גמרא, היית גומר בכל יום עוד דף ועוד דף. כי למוד גמרא שורף את הקלפות והסטרא אחרא. ועל-כן אשרי המתמיד בלמוד גמרא! ובאמת אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה שם הקלפה ליליית, המכנסת באדם יללה ומרה שחורה, ועל ידה הוא בא לפגם הברית. ועל-כן מי שיודע שפגם בברית, שינגיל עצמו בכל פעם לגרס דף גמרא. ובכל עת שיש לו פנאי יגרס עוד דף ועוד דף בגרסה, וכך רב היום 'יגנב' המון דפי גמרא, עד שבמשך הזמן יזכה לסיים את כל הש"ס כמה וכמה פעמים, עד שיזכה לסימו מאה פעמים ואחת.

אֲשֶׁר ג' תמד בנחל שמט

אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מִבְּטֵל אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְנוֹקְבָא דְלִיָּה לְגַמְרִי.

הַעֲקָר רָאָה תְּמִיד לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר שֶׁלָּךְ. וַיְדוּעַ בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, הָיוּ לוֹ בְּדִירְתוֹ כַּמָּה וְכַמָּה שְׁעוֹנִים, בְּכָל קִיר הָיָה לוֹ שְׁעוֹן, עַל אַרְבַּע פְּנוֹת הַקִּיר. וְכֵן הָיָה לוֹ שְׁעוֹן כִּיס, שְׁתֵּמִיד הַתְּבוּנָן בּוֹ. וְאֵל תִּשְׁפַח שְׁבִימִים הָהֵם, לְהַחֲזִיק שְׁעוֹן, עָלָה הוּן תּוֹעֲפוֹת, כִּי הָיָה יְקָר הַמְּצִיאוֹת, עִם כָּל זֹאת הַשְּׁתַדֵּל מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, שִׁיְהִיו לוֹ הַרְבֵּה שְׁעוֹנִים, וְהִיכֵן שְׁהַלֵּךְ — הַסְתַּכֵּל עַל הַשְּׁעוֹן. וּבְאֲמַת אִם אָדָם הָיָה לוֹ שְׁכָל, הָיָה מִתְּבוּנָן, אֲשֶׁר רַב הַיּוֹם וְהַלִּילָה עוֹבֵר לוֹ בְּכֹלֹם, בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטִלִּים, שְׁכָל הַעֲנִין הַזֶּה שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם, וְגוֹרֵם לוֹ חֶסֶר מִצֵּב רוּחַ וְכוּ' וְכוּ'. וְהַכֵּל בָּא מִחֲמַת הַבְּטָלָה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (כְּתוּבוֹת נט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי זָמָה וְלִידֵי שְׁעִמוּם; וְאִם אָדָם הָיָה תְּמִיד מִתְּמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לֹא הָיָה לוֹ פְּנְאֵי כְּרָגַע. וְלָכֵן עָשָׂה זֹאת, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר! וְהַשְּׁתַדֵּל מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן כְּרָגַע, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לְיוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תש"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ עַל שַׁבַּת חֲנֻכָּה, כְּשִׁחְלוֹת שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, כְּגוֹן: וַיֵּשֶׁב וּמִקֵּץ, אִיזוֹ שַׁבַּת הוּא זְמַן הַקְּבוּץ? יֵשׁ לוֹמַר בְּפִשְׁיטוֹת — שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת! וְעַל-פִּי זֶה מוּבָן מֵה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שַׁבַּת קִיח:): אֶלְמָלִי מְשֻׁמְרִים יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת כְּהִלְכָתָן — מִיָּד נִגְאָלִין; וְלָכֵן אֵל תַּחֲקוֹר חֲקִירוֹת, אֶלֹא תִתְקַבֵּץ עִם אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּקְבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁמִתְקַבְּצִים יַחַד בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, כָּל אֶחָד בְּעִירוֹ בְּשַׁבַּת חֲנֻכָּה.

כאן המקום לומר, שבראש השנה מכרחים לנסע לציון רבנו ז"ל, ואין שום תרוץ — לא אשה, לא ילדים, לא חובות, לא פרנסה וכו' וכו', בראש השנה צריכים לקחת את הגוף ולהביאו לציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ועל כך הזהירנו רבנו ז"ל, ועל דבריו אין מה להוסיף, ואף שיש שמדברים על זה, כבר אמר רבנו ז"ל (ת"י מוהר"ן, סימן תג, תו): ענני שלי הוא ראש השנה, ואף שאחרים אומרים אחרת, אזי ממילא שואלים עלי קשיות, אז תהיה עוד קשיה, אבל בענין הקבוץ של שבת חנכה ושבועות, שמעתי בפרוש מאנשי שלומנו, שלא נסעו לציון רבנו ז"ל, כי כל אחד ואחד נשאר בעירו, ושם היה בית-המדרש על שם רבנו ז"ל, שקורין 'שטיבל', שם התקבצו יחד. כי באמת חנכה הוא זמן שאדם צריך להיות בבית עם אשתו וילדיו, שזה מעקר החנוכה, שהילדים יראו הדלקת נרות, ולא צריך לעשות דברים פזיזים, שקורין: 'ווילדע זאכין', ולכן ראה להשאר בביתך, ואל תחשב מחשבות כאלו לנסע למירון וכו', כי גם לציון רבנו ז"ל לא נוסעים.

ראה ללמד הרבה "לקוטי-הלכות", ושם תראה מה נקראת חסידות ברסלב, כי אי אפשר להבין בדברי רבנו ז"ל, אלא על-ידי מוהרנ"ת ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

* * *

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך כב, זכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך כג להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכְן הָעֲנִינִים

חֶלֶק כֵּב

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- ג' רסב שְׂדֵמ

יִחְזַק שְׁלֵא לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ מֵאַף מֵצָב, וְיִלְעִיג עַל הַנְּטִיָּה לְחַפֵּשׁ דּוֹקָא אַחַר "לְקוּטֵי-מוֹהַר" דְּפּוֹס רֵאשׁוֹן, וְהַעֲקָר חַיִּים גְּצַחִיִּים, שְׂיִהְיֶה "לְקוּטֵי-מוֹהַר" בְּתוֹךְ הַדָּם, וְיִסְפָּר עַל הַנְּהֻגוֹת שֶׁל ר' מִשֵּׁה בְּרִסְלָבֵר ו"ל, תִּלְמִיד מוֹהַרנ"ת ו"ל, אִיף זָכָה עַל-יְדֵי הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר" לְהַפְטֵר מִרְשָׁעִים, וְיִחְזַק מְאֹד לְהַבִּיט תָּמִיד רַק עַל תּוֹעֵלַת שְׂיֹצְאָת לְעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

- ג' רסג שְׂמָה

יִדְבַר מִחוּבַת מִדַּת הַהֲתַחֲזָקוֹת בְּכָל פַּעַם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְלַהּוֹדוֹת עַל הַהֲתַקְרְבוֹת לְרַבֵּי, וְלִדְבַר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְבָרַח מוֹכּוּחִים, וּבְפָרֵט עִם בְּעָלֵי קִנְאָה וְלִצִּים, וְיִפְרֹשׁ פְּסוּק בְּפִרְשַׁת שְׂמִינֵי עַל הַתְּקַדְּשׁוֹת, וְשִׁפּוֹף הַכְּבוֹד דְּקַדְּשָׁה לְכוּא, וְיִזְרֹז עַל לְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְיִדְבַר מֵעֲנִין "בְּקִדּוּשֵׁי לֹא יֵאֱמִין" וּמְשִׁיחַת רַבְּנוֹ ו"ל לְפִי זֶה.

- ג' רסד יֵד

יְעוֹרֵר מְאֹד עַל לְמוּד סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל וּמוֹהַרנ"ת ו"ל, וְלִחְדָּשׁ עֲלֵיהֶם, וְיִזְדַּעַזַע מִהֲתַכְנִית שֶׁל כְּפָה בְּעָלֵי מַחְלָקַת לְהַבְּאִישׁ רִיחְנוֹ, וְיִדְבַר מִכְּלָלִיּוֹת הַמַּחְלָקַת שֶׁעַל רַבְּנוֹ ו"ל, וּמֵה שְׁנֹצְמַח מְזֵה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

- ג' רסה טז

יְעוֹרֵר מְאֹד עַל לְמוּד גְּמְרָא, שְׂמַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת.

- ג' רסו יז

יִדְבַר מֵעֲנִין הַחֲטָא הַחֲמוּר שֶׁל פְּגָם מִדַּת הַיְסוּד וְתַקּוּנוֹ, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי הַצְדִּיק הָאֱמֵת, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַשִּׁכְחָה דְּקַדְּשָׁה, שְׁזוֹכִים לְשַׁכַּח כָּל הָעֹבֵר, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְיִדְבַר מֵעֲנִין הַמַּחְלָקַת שֶׁעָלָיו.

ג' רסז כא

יגלה, שְׁפָל הַרְעָה הוא כִּסָּא אֶל הַטּוֹב, וְכָל הָעוֹבֵר בְּעוֹלָם הוא בְּשָׂבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וַיַּעֲזֹר לְאַסֵּף בַּחֲוָרִים לְדַבֵּר עִמָּם מִהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְשִׁמְעַע לְשׁוֹן הַרַע, וַיִּדְבֵּר מִנּוֹרָאוֹת כַּח הַבְּחִירָה כְּפִי שְׁגִלָּה רַבְּנוּ ו"ל. וְכֵן בְּעִנְיַן סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁאַף שְׁמַחֲיִים מְאֹד אִם-כֵּן זֶה הַבְּחִירָה נּוֹרָאָה מְאֹד, וְכָל הַמְּקַרֵּב אַחֲרֵיהֶם, עָלָיו יֵשׁ מַחְלָקָת. וַיִּדְבֵּר מִלְּמוּדָיו בְּ"סִפְּוֹרֵי-מַעֲשֵׂיֹת" מְעִנֵּן הַנֶּזֶק, שְׂזוֹכֵר לְאוֹ כְּלוּם. וַיִּגְלֶה שְׁבִתוֹךְ כָּל הַהִסְתָּרוֹת יֵשׁ אֶלְקוֹת, וַיִּדְבֵּר מִדְּבוּרָיו בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית מְעִנֵּן הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא כַּח הַמוֹשֵׁף כְּמוֹ עֶפֶר — עִנֵּן הַבְּטוּל.

ג' רסח כה

יגלה שְׁעָקַר תְּקוּן הַבְּרִית תְּלוּי בַקְּדֻשַׁת רַבְּנוּ ו"ל וּבִסְפְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן רְאוּי לְכָל אֲשֶׁר הִתְחַזַּק מִסְפְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, לֹא לְהַתְּפַעֵל מִטְּנוּף דְּבוּרֵי הַחֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ו"ל וְאֲנָשָׁיו.

ג' רסט כו

יגלה, שְׂאֵלוֹ שְׁמַחֲזָקִים אַחֲרֵיהֶם, הֵם צְרִיכִים לְהִתְחַזְּקוֹת הַכִּי גְדוּלָּה, וַיִּסְפֹּר אֵיךְ שְׁכַמָּה פְּעָמִים כְּכֹר נִסְכָּם בְּדַעְתּוֹ לְהַפְּסִיק לְעַסֵּק בְּזָה, עַד שְׁנוּכַח, שְׂזוֹ הַצֶּלֶת נְפֻשׁוֹת, וַיִּתֵּן דְּגָמָא עַל זֶה.

ג' ער כח

יחזק מְאֹד אֶחָד שְׁנוֹתָגַל לְהַתְּנַעֵל בְּפָגַם הַמְּגִנָּה מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וַיִּזְרֹז עַל לְמוּד "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", וַיַּעֲתִיק לוֹ קִטְעַ אַרְבֵּי מֵהַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ הַזֶּה בְּעִנְיַן שְׁלוֹ — הַתְּחַזְּקוֹת נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה וְעִצּוּמָה לְצִאת מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית שְׁלוֹ, וְלַהֲמִשֵּׁף אֶל הָאֱמֶת, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

ג' רעא לא

יאֲמִץ מְאֹד מְאֹד אַכְרֵךְ אֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ הָעוֹסֵק לַעֲשׂוֹת בְּעִלְי תְּשׁוּבָה וְלִקְרַב רַחוּמִים, וַיִּבְאֵר בְּאִפְּן נִפְלְאָ הַתּוֹרָה נ"ט הַנִּקְרָאת: 'הַיִּכָּל הַקְּדוּשׁ', וְכֵן יִגְלֶה הַנְּהַגָּה טוֹבָה לְמִי שְׁמִקְרַב רַחוּמִים אֵיךְ יִנְהַג.

ג' ערב לד

יתנה הַצְּרוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת, שְׁעָבְרוּ עָלָיו מְאֹד, שֶׁהַכְּנִיס עֲצָמוֹ בְּעַסֵּק זֶה — לְקָרֵב הַבְּחֲוָרִים וְכוּ', שְׁנַתְּהַפְּכוּ לְרוּדְפִים, וַיִּצְדִּיק עָלָיו הַדִּין.

ג' רעג לה

יחזק חֲתָן אֶחָד עַל שְׁלוּם בֵּיתוֹ הָעֵתִיד, וַיַּעֲזֹרוּ עַל רַבּוּי תַּפְּלָה

תַּכְּן הָעֲנִינִים

ג

וְהַתְּבוּדוֹת, וַיְגַלֶּה בְּקִצּוֹר עֲנִין הַמִּתְנַגְּדִים עָלָיו וְשָׁרְשָׁם.

ג' רעד לו

יְדַבֵּר מִהַתְּדָשׁוֹת נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שְׁעוֹשָׂה בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים בְּעוֹלָמָנוּ, וּמַעֲנִין הַהִסְתָּרָה עַל אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ, שְׁמַגְלֶה רַבְּנוּ ז"ל — נִקְדַּחַת הַמְּשִׁיחַ, וְהַמְּדַרְגּוֹת הַגְּבוּהוֹת שֶׁנִּרְאוֹת כְּחֶשֶׁךְ לְבַלְתִּי מְשִׁיגִים, וַיְגַלֶּה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ בְּסוּף לְטוֹבָה גְּדוֹלָה.

ג' ערה לח

יִשְׁבַּח אַחַד, שְׁבוּכוֹת כֶּסֶף פְּדִיּוֹן שְׁנַתָּן לוֹ, הַתְּחִיל לְהַדְפִּיס "שְׁמִירַת הַבְּרִית", שִׁיחָה רַבִּים, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת בַּפֶּתַל, וְלִהְיֶה בְּבוֹדֵד שֵׁם אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מַעֲלָה גְּדוֹלָה מִזֶּה.

ג' רעו מ

יְדַבֵּר מִקְדָּשַׁת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, שְׁצָרִיכִים לְזַכְּרָה תָּמִיד, וַיְכּוּלִים לְזַכוֹת לְזֶה, עַל-יְדֵי שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ.

ג' רעז מא

יְגַלֶּה, שְׁאֵף תְּפִלָּה אֵינָה נֶאֱבָדַת, וְלִבְסוּף כְּשִׁיתְּמַלֵּא הַסְּכוּם הַדְּרוֹשׁ שֶׁל הַתְּפִלוֹת — יִזְכֶּה לְעֲנִינָנוּ.

ג' רעח מא

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנִין כּוֹנֵן גַּר חֲנֻכָּה, וַיִּתְרַץ אֶת עֲצָמוֹ בְּחִדוּשָׁיו הַקְּדוּשִׁים, וַיְגַלֶּה הַיָּאֵף חֲדָשׁ חֲדוּשֵׁין סֵפֶר "שִׁפְת הַנְּחַל" עַל הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן.

ג' רעט מג

יְסַפֵּר לְמָה הוּא מְחַבֵּר סְפָרִים, וַיְגַלֶּה אֵילֹהֵי הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת תּוֹשְׁפָעָנָה עַל מִי שִׁיִּדְפִּיסָם, וַיִּבְהִיר שֶׁהוּא אֵינֵנוּ נוֹטֵה אֶפְלוּ זִיו כְּלִשְׁהוּ מִמֶּהֱלֵךְ חֲשִׁיבָתוֹ שֶׁל מוֹהַרְנ"ת ז"ל הַקְּדוֹשׁ, בְּדֶרֶךְ חֲדוּשָׁיו הַנּוֹרְאִים וְהַנְּפְלְאִים, וַיִּזְכִּיר לְנַמְעֵן אֵילֹהֵי טוֹבוֹת הֵיוּ לוֹ עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הָאֵלֹהִי.

ג' רפ מה

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת טְבִילַת מְקוּהָ, שֶׁהוּא תְּקוּן לְעוֹן הַכֶּעַס, וַיַּעוֹרֵר מְאֹד לְהִזְהַר וְלִהְשָׁמֵר מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה הַזֶּה, וְלִהְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּאֻמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

ג' רפא **מו**

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְמַסַּר נַפְשׁוֹ לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ וי"ל, עַל־יְדֵי הַדְּפָסָת וְהַפְּצַת דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם. וְכֵן הַזּוֹכָה לְעֵסֶק בְּתַקּוּן בְּתֵי הַמְּדַרְשׁ הַנִּקְרָאִים עַל שְׁמוֹ וי"ל וְנִקְיוֹנָם וְכוּ', וַיַּחֲזֵק עַל פֶּה.

ג' רפב **מז**

יְבַאֵר וַיְגַלֶּה, שְׁעָקָר כָּל הַיְסוּרִים וְהַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מִחֲמַת הַתְּרַשְׁלוּתוֹ מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּזְרוּ עַל זֶה, כִּי אֵין עוֹד נֵעַם וְעֲרֻבוֹת בְּעוֹלָם כְּמִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה וְזוֹכָה לְחַדֵּשׁ בָּהּ. וַיִּתֵּן שְׁעוֹרֵין בַּפְּרָטִיּוֹת מֵהַלְמוּד, וַיְגַלֶּה מִעַלְת לְמוּד הַתּוֹרָה.

ג' רפג **מט**

יְדַבֵּר הַרְבֵּה מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ וי"ל וְלַצִּיּוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וַיְגַלֶּה מִעַלְת הָעוֹסֵק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, וַיְדַבֵּר בַּפְּרָטִיּוֹת עֲנִינֵי הַנִּמְעָן בְּעֵינַי אֲסַפֵּת צְדָקָה בְּשִׁבִיל עֲצָמוֹ, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד שְׁלֵא לְהַשְׁבֵּר, וַיּוֹרְהוּ בַּפְּרָטִיּוֹת לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּאֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת וְתַהֲלִים, וַיְדַבֵּר מִהַמְּחַלְקַת שְׁעָלִיו, וּמִעֵינַי שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְעוֹד כַּמָּה עֲצוֹת פְּרָטִיּוֹת.

ג' רפד **נב**

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּעֵינַי הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה שֶׁל דַּעַת רַבְּנוּ וי"ל בְּעוֹלָם, וַיְדַבֵּר מִכַּח הַדּוּחָה וְהַמַּעֲכָב שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּכַמָּה רְשָׁעִים אַרְוִירִים, וַיַּחֲזֵק מְאֹד מְאֹד לְהַחֲזִיק מִמַּעַד, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מֵהֵם כָּלֵל, וַיַּעֲוֹר הַרְבֵּה עַל תַּפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת.

ג' רפה **נה**

יַחֲזִק מְאֹד בְּדַבּוּרִים לוֹהֲטִים לֹא לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצָּעַר וְלֹא לְדַאֵג כָּלֵל, כִּי אִם לְהַתְּחַזֵּק בְּאֲמוּנָתוֹ תְּבַרְךָ, וַיְדַבֵּר מִשְׁמַחַת שְׁבַת־קִדְשׁ.

ג' רפו **נו**

יְבַשֵּׁר בְּשׁוֹרָה טוֹבָה עַל פְּלוּנֵי שְׁמָצָא זּוּוּגוֹ וְכוּ', וַיַּעֲוֹר לְאַחֵז עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ וי"ל, וַיְגַלֶּה מֵהוֹתוֹ שֶׁל 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד' בְּאֲמַת, וַיַּעֲוֹר עַל הַתְּבוּדָדוֹת וְאֲמִירַת תַּהֲלִים, וּמִעֵינַי הַדְּבּוּר עִם חֲבָרוֹ בִּירְאַת שְׁמַיִם וְלִשְׁמַחוֹ, וַיַּעֲוֹר עַל עֵזֶר לְעוֹסְקִים בְּהַדְּפָסָה.

ג' רפז **נח**

יְגַלֶּה עֵינַי פֶּסַח שְׁנֵי עַל הַרְף עֲבוּדַת הַהַתְּחַזְקוֹת הַיּוֹצֵאת מִזֶּה. וַיְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת צִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי בְּמִרוֹן, וּמִגְדַּלְת

תְּכַן הָעֲנִינִים

ה

הַתָּנָא הָאֵלְקִי הַזֶּה וּמַלְ"ג בְּעֵמֶר, שְׁאֲנָשִׁי מַעֲשֵׂה מְבָלִים שָׁם כָּל הַשְּׁבוּעַ
שֶׁל סְפִירַת הַיּוֹד. וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַזֹּכֵחַ לַיַּחַד יַחֲוִדִים קְדוֹשִׁים, שְׁמִמְשִׁיכִים
שָׁפַע שָׁל גְלוּי אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וַיִּגְלֶה שְׁאֵף מִי שֶׁנִּפְלַל לְגַמְרִי, יָכוֹל
לְהַתְעֵלוֹת מְאֹד עַל-יַדֵּי הַשָּׁשׁוֹן וְהַשְּׂמֹחָה.

ג' רפח סב

יַעֲתִיק בְּאֲרִיכוֹת מֵהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "לְשֵׁם שְׂבוּ וְאַחֲלֵמָה", עַל עֲנִין פָּגַם
אָמוּנָה, שָׁבָא עַל-יַדֵּי הַפָּגַם שֶׁל חֲטָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וַיִּגְנֶה מְאֹד
אֵלּוּ הַהוֹלְכִים בְּחֶשֶׁךְ הַתְּקִירוֹת, וְאַדְרָבָה עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת הַיָּא לִילְךָ
בְּתַמִּימוֹת, וַיִּבְרַר עַל-יַדֵּי-זֶה מַה נִּקְרָאת אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹהִי
דְרָךְ רַבְּנוּ ז"ל.

ג' רפט סח

וַיִּגְלֶה עֲנִין הַדְּפָסַת הַמְּכַתָּב, אִיךְ נִגָּרַע שֶׁהַכֹּל נִדְפָס, וּמִתְכַנֵּית חֲבוּר:
"בְּרוּר הַסְּפָקוֹת" וּמִסְדֵּר-דְרָךְ-הַלְמוּד, וְעֲצוֹת אִיךְ לְהַצְלִיחַ לְהִיּוֹת בְּקַבּוּץ
רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, מְבַלִּי מְנִיעוֹת, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
וּלְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה. וַיְדַבֵּר מִמְּצִיאת הַזּוּוּג, מִצְדָּקָה, וְסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל.

ג' רצ עא

יְדַבֵּר מִחֲמַר הָעוֹן הַמָּר וְהַנִּמְקָר שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטּוּלָה,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וַיִּתֵּן עֲצוֹת וְתַקּוּנִים עַל זֶה, וְנַחֲוּמִים וְחֲזוּקִים לְהַתְחַזֵּק
מֵעַתָּה.

ג' רצא עג

יְחַזֵּק אֶחָד שֶׁנִּמְשָׁף מְאֹד אַחַר צַעַר הָעוֹן שֶׁל פָּגַמוֹ, שֶׁנִּפְלַל לַחֲטָא הַמְּגִנָּה,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיִּחַזְקוּ מְאֹד, וַיִּתֵּן הַנְּהַגָּה פְּרָטִית לְאַבְרָהָם בְּעֲנִין זֶה, וַיִּגְלֶה
מֵהִי שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה הַגְּבוּהָה בְּיוֹתֵר, שֶׁהִיא תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית —
לְהַדְפִּיס הַסְּפָרִים הַמְּחֻזְרִים בְּגִי-אָדָם בְּתַשׁוּבָה.

ג' רצב עו

יְדַבֵּר נַחֲוּמִים לְאַחַד שֶׁזָּכָח לַחֲטָף הַרְבֵּה טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וַיִּחַזְקוּ לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה וְכוּ', וַיִּגְלֶה גְלוּיִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים בְּעֲנִין טְבַע, שֶׁכָּל הַנְּהַגוֹת
הָעוֹלָם הֵן כְּמוֹ טְבַעוֹת קְשׁוּרוֹת בְּטְבַעוֹת, וְהַכֹּל בְּהַשְּׁגָחָה נוֹרְאָה מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ.

תְּכַן הָעֲנִינִים

ו

- ג' רצג** פ
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל.
- ג' רצד** פא
יִגְנֶה עֲנָן שְׂאֵדָם הוֹלֵךְ בְּטֵל, שְׂאֵז הוּא מוֹעֵד לְכֹל הַרְעוֹת שְׁבַעֲוֹלָם,
וַיְכּוֹל לְבֹא לַיְדֵי חֲלֵי הָעֲצָבִים, וַיִּתֵּן עֲצוֹת לְצֵאת מִזָּה.
- ג' רצה** פב
יִשְׁבַּח אֶת הַנִּמְעָן שְׁזוּכָה לִהְיוֹת רְגִיל אֶצֶל אֶחָד מִגְדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו,
וַיִּתְאַר מִדְּרַגְתּוֹ הַנִּשְׁגָּבָה בְּעִבּוּדַת ה', וַיַּעֲזֹר לְשִׁמּוֹשׁ וְלִינֵק מִצּוּף חֶלֶב
דְּבָשׁ בְּדָבָר רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הַפְּרָסוּם שְׁעֲשֵׂה לְר' לֹוִי יִצְחָק ו"ל
בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.
- ג' רצו** פד
יְדַבֵּר מִסְּגֻלַת מַעַלְת קִיּוּם הַמַּצְוָה שֶׁל הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים, וַיַּחֲזֵק לֹא לִהְיוֹת
שְׁבוּר, כִּי אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְהַכֹּל מִשְׁגָּח מִלְּמַעְלָה, וַיְדַבֵּר
מִגְדֻלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ וּמִעֲנִין חַנוּךְ וּמִתְקוֹן חֲצוֹת.
- ג' רצז** פו
יַחֲזֵק עַל לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מִהַפִּיכַת הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׁמְחָה,
וַיְדַבֵּר מֵאַמוּנָה וְשִׁמְחָה וְתַפְלָה, וַיִּגְלֶה מַעַלְת מִי שְׁזוּכָה לִהְיוֹת תָּמִיד
בְּשִׁמְחָה.
- ג' רחצ** פז
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַהִתְוַעְדוֹת שֶׁל שְׁנַיִם מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּמִמִּדַּת סְבָלָנוֹת,
וּמִלְמוֹד מְשֻׁנְיוֹת.
- ג' רצט** פח
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוּכָה לְעֶסֶק בְּזִכּוּי הַרְבִּים, וּמִהַדְּפֶסֶת הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת
הַבְּרִית", וּמִיּוֹם כ"א בְּאִיר, וּמִעֲנִין הַדְּפֶסֶת מִהַדוּרָה שֶׁל הַסֵּפֶר "בְּרִית
שְׁלוֹם" וּמַעַלְתּוֹ.
- ג' ש** פט
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת מִהַשְׁגָּחָה הַנִּפְלְאָה וְהַפְּרִטִית שֵׁישׁ עַל כָּל הַבְּרוּאִים,
וּבְפְרִטִיוֹת עַל הַזּוּכָה לְגִלוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּחֲזֵק מְאֹד בְּאַמוּנָה, וַיּוֹרֶה לְהוֹצִיא
הַנְּהַגוֹת מִכָּל מַה שְׁלוֹמֵדִים, וַיְדַבֵּר מִהַנְּסִיּוֹן שֶׁל אַבְרָהָם אַבִּינוּ.

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

ז

ג' שא צ

יחזק מאד על דרך דרוש נפלא מענין המתקת הדינים, ששרשם בקלפת
עמלק, והעקר — על-ידי תפלה, שצריך בכל רגע, ועל-ידי-זה
ממתיקים הדין שבג' עולמות.

ג' שב צב

יגלה מעלת הזוכה לעסק בהפצה, שלכל טוב יזכה, ויצא מכל העכובים
שלו, וידיבר בפרטיות על אילו ספרים ישנים, שכשיהיו אצלו, ימשיך
על ידם את אור רבנו ז"ל בעולם.

ג' שג צג

יחזק מאד חתן לפני נשואיו, בענין דבור רבנו ז"ל: כיצד מרקדין וכו',
ויורהו עצות פרטיות איך להתנהג בביתו על-פי דעת השלחן ערוך
ורבנו ז"ל.

ג' דש צו

ידבר מהדפסת הספר שמירת הברית, וישמח על זכינתו לעסק בשמוש
רבנו ז"ל ובהפצת מעינותיו, ויגלה על איזה קטב בנויים כל ספריו
החדשים.

ג' שה צז

ידבר מהעבודה הפרטית שיש בכל יום ויום, ויגלה כמה צרופים
נפלאים על זה, ומענין רמזים וממדרגת ה'פרישקייט' של אנשי שלומנו,
שעשו טוב מאד בעבודת השם.

ג' שו צח

יבאר מעלת ענין התפלה והבקשה אליו יתברך, ויחזק מאד על-פי זה
איך ששרש הענין הוא אמונה, ויארץ קצת בברור מקורות חיוב
התפלה להשם יתברך, ויחזק לדבר אליו יתברך בפשיטות.

ג' שז ק

יחזק מאד בחור שעסק בהפצת דעת רבנו ז"ל, על-פי הספור מרבנו
ז"ל שהתבטא, שמתגעגע אחר הדרכים שנסעו אליו, ויזכיר לו איך
פרסם אור רבנו ז"ל בכל ברית, על-ידי הפצת ה'ברית שלום' וכו',
ואיך שנתעוררו הרבה בני-אדם על ידו.

ג' שח קב

ידבר מגנות המחלקת, ויעורר שלא להתערב במחלקת עם המתנגדים

תִּכְן הָעֲנִינִים

עֲלִינוּ, כִּי אִם לֵהִיּוֹת בּוֹלֵם פִּיּוֹ, וְלַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ וְכוּ'.

ג' שט קג

יְבֹאֵר מִתִּי הַזְּמַן הַנֶּכּוֹן בְּיוֹתֵר לִילְךָ אֶל הַטְּבִילָה בַּמְקוֹה בְּעֶרְב־שַׁבַּת־
קִדְשׁ.

ג' שי קד

יְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׁלוֹם בֵּיתוֹ עַל־פִּי הָעֶצֶה שֶׁל "אֵל תִּרְבֶּה" וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר עַל
אֲהָבָה וְכַבּוֹד בְּבֵיתוֹ וַיִּגְנוֹת הַמַּחְלֶקֶת שְׁנַמְשֶׁכֶת מִקְטְנוּת, וַיְדַבֵּר מִכָּל־לֵוִית
מַעֲלַת קִדְשֵׁת וּשְׁמִירַת הַדְּבֹר.

ג' שיא קה

יְדַבֵּר מִנוֹרְאוֹת מַעֲלַת נִקְדַּת הַחֶבֶר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּמְצָא לְזֶה פִּרְפְּרָאָה
נְאֻה בְּתוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּסְפֹּר מִהֲנִהְגַּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים בְּזֶה,
וּמִמַּעֲלַת הַדְּבֹר בְּצוֹתָא מִרַבְּנוּ ו"ל, וַיְבֹאֵר עֲנֵן: "גְּדוֹל שְׁמוּשָׁה",
שְׁצָרִיךְ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל־יְדֵי הַחֲפוּשׁ דְּוָקֵא זֻכִּים לְמִצָּא הָרֵאש־בֵּית
שְׁבַעֲנֵן רַבְּנוּ ו"ל.

ג' שיב קז

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַמַּעֲלַת הַהִדְפָּסָה וְהַהֲפָצָה שְׁאֲנוּ זֻכִּים לָהּ, וַיֵּשׁ לָנוּ
לְשִׁמְחַ עֲלֶיהָ, וַיִּגְלֶה, שְׁעַל זֶה כָּל חַיּוֹתוֹ וְנִחְמַתוֹ בְּעֵנָיו, וְעֲנֵן רַבְּנוּ ו"ל,
שְׁרוּאִים רַק הַפְּסִיעָה הָרֵאשׁוֹנָה, וַיִּגְלֶה, שְׁאוֹר רַבְּנוּ ו"ל שׁוֹרָה רַק בַּמְקוֹם
תְּמִימוֹת.

ג' שיג קח

יְדַבֵּר מִכַּף, שֶׁהַכּוֹנֵה בְּהַפְּצַת הַסְּפָרִים — לְשֵׁם שְׁמַיִם, וַיְבִיעַ אֲשֶׁרְנוּ עַל
הַתְּקַרְבוֹתָנוּ לְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יְלָחֵם, וַיַּחֲזֵק מְאֹד בְּאַמוּנָה
וּשְׁמִחָה וּתְפִלָּה.

ג' שיד קיא

יַחֲזֵק אֶחָד שְׁלֵא יִצְטַעַר עַל שְׁבִימִים הַקּוֹדְמִים הַתְּנַגֵּד עַל סְפָרֵי רַבְּנוּ
ו"ל, לְפָנֵי שְׁזִכָּה לְהַתְּהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

ג' שטו קיב

יִגְלֶה שְׁעַקֵּר הַשְּׁלָמוֹת הוּא לְשִׁמְחַ מִתּוֹךְ הַצַּעַר, וְלֹא לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרָיו,
וַיַּחֲזֹר עַל הָעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל — אֵיךְ זֻכִּים לְשִׁמְחָה, וַיַּעֲוֹרֵר לְרִקְד
בְּכָל יוֹם.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

ט

ג' שטז קיג

יחזק לשמח בחסד ההתקרבות לרבנו ז"ל, ויעורר להכניס את עצמו בתוך למוד התורה הקדושה, וידבר מהתחדשות קבלת התורה ברוחניות שבכל דור, ויגלה ענין העצות של התורה, ויחזק להיות סובל על כל מה שעובר עליו בדומם, צומח, חי, מדבר.

ג' שיז קטו

ידבר מסוד 'נעשה ונשמע', ומענין משפן — משפון, ומקבלת התורה 'השוכן אתם בתוך טמאתם', ויחזק על למוד ספרי רבנו ז"ל.

ג' שיח קטז

יזהיר מאד מאד על הרחקה מספרים חיצוניים, אפלו של מה בכך, ומכל מיני ספרי בקרת על גדולי ישראל וחקמינו הקדושים, ויעורר על למוד שלחן ערוך וגמרא, והעקר לא להטעות את עצמו ולברח מהצבועין שעושים מעשה זמרי וכו'.

ג' שיט קיט

יספר מטרוותיו להפיץ את דבר חסידות ברסלב, והלואי כל אנשי שלומנו היו עוסקים בזה, במקום לתרחק ריב על-ידי כתבי פלסטר, ויארץ מאד לתאר מה גורמים הספרים — להתקרבות אנשים אל דעת רבנו ז"ל, ועל-ידי ישוב הדעת זוכים לחטף הרבה טוב בזה העולם, ובכפרט ענין ההתבודדות והתפלות שמלוות אותו עד בית עולמו, ויגלה שעל-כן אינו מתפעל מהארורים כותבי הפלסטר, ואשר הם גורמים לאריכת הגלות — עקב שנאת חנם. וידבר מפח הבחירה ומעלת המתקרב לרבנו ז"ל — אשר לרב טוב הגנוז זוכה.

ג' שכ קכד

ידבר מהקלקול שגורם איזה ארור פסול, שהדפיס איזה כתב פלסטר על הספרים הקדושים, שעכב את הגאולה, כמו מתנגדי מוהרנ"ת ז"ל, אף לא יעלה בידו וכו', כי לבסוף תתפשט האמת וכו'.

ג' שכא קכה

ידבר מענין אמירת 'תקון הכללי' בכל יום, ויגלה שהוא מסגל לכלליות החטאים, ויעורר על למוד משניות.

ג' שכב קכח

יעתיק מאמר נפלא מהאלשיך הקדוש בענין, שלכל אחד יש חלקו שבתורה, מתחסס אל בחינתו, ויעורר על-פי זה לחדש בתורה, והעקר

תִּכְן הַעֲנִינִים

י

שְׁיֵהִיהַ עַל-פִּי יִסּוּדוֹת נְאֻמִּים וְלַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף קֹדֶם הַדְּרוּשׁ.

ג' שִׁכְג קִכַּח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ', שְׁמֹזְכִיר רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה לָמָּה זִוְכָה הָאָדָם עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת — לִיְחַד יְחֻדִים קְדוּשִׁים (וַיִּפְרָטֶם בַּפְּרָטִיּוֹת כְּדָגְמָא), וַיִּגְלֶה גְדֻלַּת הַנְּעִימוֹת שֵׁשׁ בְּזָה, וַיַּחְזֹר עַל מָה שְׁנִדְבַר בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" בְּעֲנִין הַפְּקָרַת הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַדְּפָסַת וְהַפְּצַת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּסְפֹּר אֵיךְ הַסְּפָרִים מְחִיִּים אֶת בְּנֵי-אָדָם.

ג' שִׁכְד קִל

יְדַבֵּר מֵהַמְּדַרְגָּה שֶׁל "שִׁיר הַשִּׁירִים", שְׁמֹזְכִיר רַבְּנוּ ז"ל לְעֲנִין הַצְּדִיקִים הַגְּנוּזִים, וַיִּסְפֹּר עַל מְדַרְגָּתָם שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנו הַקְּדוּשִׁים, שְׁזָכוּ לָזֶה, וַיִּתְאַר בַּפְּרָטִיּוֹת רוֹמְמוֹתָיו שֶׁל הָאִישׁ כָּשֶׁר, וַיִּסְפֹּר מֵר' מֵאִיר לִיב בְּלַעֲכֶעֱר, תַּלְמִיד הַרַב הַקְּדוּשׁ ר' שְׁמוּאֵל אִיזִיק וּמְשַׁבֵּב מְדַרְגָּתוֹ.

ג' שִׁכַּח קִלֵּב

יְבַאֵר מִשְׁנֵה בְּאֲבוֹת: "עֲשֵׂה תוֹרַתְךָ קָבֶע, אָמַר מְעַט וְעֲשֵׂה הַרְבֵּה, וְהָיוּ מִקְבֵּל כָּל הָאָדָם בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת", עַל-פִּי עֲנִין קֶשׁוֹר גְּשָׁמִיּוֹת לְרוּחַנִיּוֹת, כְּלָלִיּוֹת נִקְדַּת הַתּוֹרָה וְאֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, אַף לְמִי שְׁאִין אוֹחֵז בְּהַשְׁגוֹת גְּבוּהוֹת.

ג' שִׁכּו קִלֵּג

יְדַבֵּר מִשְׁלֵמוֹת מִדַּת הָאֱמוּנָה, וְשִׁצְרִיף לְחַפְּשׁ אֵיךְ אוֹחֲזִים בְּאֱמוּנָה, וַיַּעֲמִיק מֵאֲמַר נוֹרָא מֵהַכּוֹנֵן, מֵעֲנִין הַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁל הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, שְׁלֵא הַפִּילּוֹם מֵאֱמוּנָתָם, וַיַּעֲזֹר עַל עֲשִׂיָּה דְקִדְשָׁה — תּוֹרָה וְתַפְּלָה, וַיִּגְנֶה גְנוּת קִלְפַת "כַּחֲזִי וְעֲצֹם יְדֵי", שֵׁשׁ אֶצֶל הָעַרְב־רַב בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמֵעֲנִין סֵפֶר "וַיּוֹאֵל מֹשֶׁה", וַיִּגְלֶה עֲנִינוּ בְּהַפְּצָה הַגְּדוּלָּה שְׁבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמֵעֲנִין "צְדִיק בְּאֱמוּנָתוֹ יַחֲיֶה", וַיִּזְכִּיר הַסְּפוּר לָמָּה רַבְּנוּ ז"ל רָצָה לְגוֹר בְּאוּמָן.

ג' שִׁכּוּ קִלְה

יְגַלֶּה דֶרֶךְ אֵיךְ לְהַחְזִיק בְּשַׁעֲרוֹרֵין גַּם כְּשִׁפּוּסְקִים לְלַמֵּד — בְּעַת יְרִידָה, שִׁצְרִיף לְהַמְשִׁיף הַיְכָן שְׁאוּחֲזִים, וַיִּזְכִּיר שְׁכָף הַתְּנַהֵג הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע.

ג' שִׁכַּח קִלו

יְבַאֵר, שְׁבְכָל הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּק רֵאשׁוֹן שְׁבִתְהֵלִים עַל דֶּרֶךְ הַהֲצֵלָה מִג' הַדְּרָכִים, שְׁיִכּוֹל הָאָדָם לִפְל בָּהֶם.

תִּכְן הָעֲנִינִים

יא

ג' שכט קלח

יְדַבֵּר מִתּוֹרָה כ"א, שְׁנֹדְבָרָה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וַיְדַבֵּר מִהַדְּבוּרִים שֶׁל שֶׁבֶת בְּבִקְרָה מֵעֲנִין גְּנוּת הַבְּטָלָה, וַיַּחֲזֵק עַל חֲדוּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וַיִּזְכֹּר רִצּוֹן רַבּוֹ ו"ל מֵעֲנִין אֱלוֹ הַנּוֹהֲמִים תָּמִיד תְּפִלוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּגְלֶה שֶׁפֶן הוּא בְּחִבּוּרְתּוֹ שֶׁהֵקִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַזּוֹכִים לְבוֹא תִכְף לְרַבּוֹ ו"ל אַחַר פְּטִירָתָם.

ג' של קמ

יְדַבֵּר מֵעֲנִין רַבּוֹ ו"ל — יְגִיעוֹת וְעִבּוּדוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְדַרְגּוֹת נִשְׁגָּבוֹת, וַיִּזְהֵר לְבָרַח מִלְּצִים, וַיִּגְלֶה שֶׁהַמִּתְנַגְּדִים שֶׁיִּצְרוּ מִחֲלָקַת חֲדָשָׁה, עִפְבוּ אֶת הַגְּאֻלָּה שֶׁהִיָּתָה עֲתִידָה לְבוֹא בְּאוֹתוֹ זְמַן, כְּדַבְּרֵי הַקּוֹמְרֵנֵעַר הַקְּדוֹשׁ, וְגַם הִרְעֵשׁ שֶׁכִּמְעַט נִתְּהָה סָבִיב הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, הוּא רָמַז עַל זֶה, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין אֵיכ"ה וְאֵיכ"ה, שֶׁתְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, וַיִּבְאֵר בְּאוֹר נִפְלָא תוֹךְ כְּדֵי תִקְנוֹתוֹ עַל-פִּי פְּסוּק מִסְפָּר מִשְׁלִי.

ג' שלא קמב

יְדַבֵּר מִהַדְּפָסַת וְהַפְּצַת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "שְׁמִירַת הַבְּרִית", וּמֵעֲנִין הַנְּהַגָּה עִם בֶּן שְׁמֹסֵב עֲגַמַת נִפְשׁ לְהוֹרִיו, וּמִהַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁבָּזָה הָעוֹלָם, וְהַעֲקָר — לֹא לְהַתִּיאֵשׁ.

ג' שלב קמג

יְדַבֵּר מִהַעֲבוּדָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל שְׁמֹחָה וְרִקּוּדִים וְהַמְּתַקַּת הַדֵּינִים, וְלְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה", וְאֵיךְ הִחֲיָה עֲצָמוֹ מוֹהַרְנָת ו"ל, אִף שֶׁסָּבְבוּ אוֹתוֹ הַמִּתְנַגְּדִים וְכו'.

ג' שלג קמד

יְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, וַיַּעֲזֹרר מְאֹד לֹא לְפָגֵם בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם.

ג' שלד קמה

יְדַבֵּר מִדְּחִיקַת מַח הָאָדָם, שֶׁבֹא עַל-יְדֵי קִלְקוּל הַדְּבוּר וְהַבְּרִית, וַיִּזְכֹּר מְאֹד לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ וְלְהַפְּךְ פָּנָיו מִהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִהַתְּבַטָּאוֹת מוֹהַרְנָת ו"ל עַל מַעוֹט הַסְּתַכְלּוֹת עַל עוֹלָם הַזֶּה.

ג' שלה קמו

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מְסַגְּלַת מִי הַמְּקוּהַ הַמְּטַהְרִים אֶת הָאָדָם, וְלִמָּה זוֹכָה הַרְגִיל בְּטְבִילוֹת — לְתַקּוֹן הַדַּעַת וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם וְכו', וַיַּעֲתִיק מִסְפָּר הַקְּדוֹשׁ "שְׁעָרֵי דְרֶךְ הַחַיִּים", עַל עֲנִין הַמְּקוּהַ שֶׁמְגַלֶּה שֵׁם סוּדוֹת נִפְלְאִים בְּעֲנִין זֶה.

תְּכַן הָעֲנִינִים

ג' שלו קנ

ידבר מעסק התורה ולהזהר מלהיות "פורש מן התורה", שסובל הרבה בעבור זה, ויחזק ללמד הרבה, שהתורה מחזירה למוטב, ויעתיק שיחת ר' לוי יצחק ו"ל בענין שמירת הזמן, ויגלה שעל-ידי הצדיק זוכה לאהבה ויראה אמתית, שגועזבו ממנו על-ידי שפגם ברית, רחמנא לצלן.

ג שלז קנב

יגלה מעלת ההפצה, שעד שזנכה לראות בגלוי אלקות, צריך לעסוק בזה.

ג' שלח קנב

יחזק מאד במדת האמונה ובשמחת אי התנגדותנו על רבנו ו"ל, וממה שנדבר בשיטתו שלנו בכל שבת, ויצריך ענין בית-מקדש מעט של רבנו ו"ל, ויפרש פסוק: "ויעלו בגב" על קטב הענוה והשפלות, ושעל-ידי הדבקות בהחכמה העליונה זוכה שפרנסתו היא כמן, ומאיר אליו ש"י עולמות, וזוכה לשחות בים החכמה.

ג' שלט קנה

יעתיק מספרי שו"ת לאסור ענין המסחר בשתי וערב, ויחזר על דברי רבנו ו"ל בענין האוחז במדת אמת, בחינת פנים, שעל-ידי-זה יש פרנסה ברוח, ועבודה זרה, שהיא שקר, אסור לעשות ממנה פרנסה, ויעוררו לבקש על זה ממנו יתברך, שהפרנסה תהיה בכשרות, ושימכור גם ספרי רבנו ו"ל, כמו כל אחד מאנשי שלומנו, שאוהב את רבנו ו"ל, וכן יחזיק ספרים ללמד בהם.

ג' שמ קנז

יגלה שהסמ"ך-מ"ם עוזב את כל העולם, ומתפשט רק על זה, שמשמש את רבנו ו"ל, ויגלה מה זוכים על-ידי שמקדשין את הדבור — כלי השפע, ועל-ידי שאוחזין עצמו ברבנו ו"ל זוכים לחיים מאשרים ולדבקות הבורא יתברך שמו.

ג' שמא קנח

יחזק לעשות התחלה חדשה ולא להתבלבל משום דבר, ומענין הספר "ראשית חכמה" שלא נעשה כדי לשבר את האדם, ויזכית שעקר מה שמבלבל הוא הספרים חיצוניים.

ג' שמב קס

ידבר מפדיון נפש אחר תקון חצות, ויגלה הנהגות שונות מבין גדולי

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

יג

אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אִיךָ נִהְגוּ בְּעִנְיֵן "לְקוּטֵי-מוֹהַר" בְּרַבִּים, וּמָה עָשׂוּ קִדְמָה
לְכֹן, וַיִּחְזַק שְׁהַעֲקָר שְׁיִהְיֶה הַלְמוּד לְעֲצֻמוֹ, וּמִמִּילָא שׁוֹמְעִים אַחֲרֵיהֶם
וְכוּ'.

ג' שִׁמְג קִסֵּא
יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת הַהִתְקַרְבוּת, וַיִּגְנֶה שׁוֹטֵה אֶחָד, שְׁמַדְבֵּר עַל הַסְּפָרִים,
שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ כָּלֵל מָה כָּתוּב בָּהֶם וְכוּ'.

ג' שִׁדְמ קִסֵּב
יְדַבֵּר מִגְּנוּת מִדַּת הַכַּעַס הַמְּגִנָּה מְאֹד, וְתוֹצְאוֹתֶיהָ וְסִפִּיחֶיהָ — נְקִימָה
וַיְבִטֶיהָ וּמַחְלָקָתָהּ, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְהַנְצִיל מִמֶּנָּה לְגַמְרֵי, וַיִּתֵּן עֲצוֹת עַל זֶה,
אִיךָ לְזַכּוֹת לְחַיֵּי עוֹלָם בְּלַעֲדֶיהָ.

ג' שִׁמְה קִסֵּה
בְּיַעַד הַשְׁתוֹקְקוֹתוֹ לְהַפְגִּישׁ עִם חֲבוּרַת בְּחוּרִים סְפָרִים הַמְתַּקְרָבִים לְרַבְּנוּ
וְכוּ', וַיִּחְזַק בְּדַבְרָם הַתְּדוּשָׁה, וַיַּעֲזֹרֵם לִילֵךְ אֶל שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-
מוֹהַר" שְׁלוֹמֵדִים בְּרַבִּים, וַיִּחְזַק עַל סִדְרֵי-דָרְךָ-הַלְמוּד.

ג' שִׁמו קִסו
יֵאָרֵךְ לְדַבֵּר בְּמַעֲלַת מִדַּת הַבְּשֻׁחוֹן דְּקַדְשָׁה עַל-פִּי סְפָרֵי רַבְּנוּ וְכוּ',
וַיַּעֲמִיק מִהַסְּפָר הַקְּדוּשׁ "קוֹל דוֹדֵי" וְ"כַתְּנֵת פְּסִים", הַמְדַּבְּרִים מִנּוֹרָאוֹת
נִפְלְאוֹת הַמְּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה.

ג' שִׁמִּז קִסז
יְדַבֵּר מִעִנְיֵן יְסוּד בְּרִסְלָבֵר שְׁטִיבְל' בְּכָל שְׁכוּנָה וְשְׁכוּנָה בְּהַ דְּרִים אֲנֹשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו, מִכְּבִּלֵי שׁוּם מַחְלָקָתָהּ, רַק שְׁפַעְעוֹת מִשְׁתַּנּוֹת מִסְּכִימוֹת לְדַעַת אַחַת
— לְצִיַּת דְּבַר רַבְּנוּ וְכוּ', וַיּוֹרֶה אִיךָ צְרִיךְ לְהִרְאוֹת מְקוֹם תְּפִלָּה שֶׁל
חֲבוּרָה מִחֲסִידֵי בְּרִסְלָב.

ג' שִׁמַּח קִסח
יִחְזַק בְּחוּר צְעִיר עַל עִנְיֵן הַכְּנָסַת עֲצֻמוֹ לְעַל תּוֹרָה כְּדָבְעֵי בְּהַתְּמָדָה
כְּרֵאוּי, וְעַל כְּבוֹד אָב וְאִם כְּפִי שְׂאֵמְרָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ג' שִׁמֵּט קִסג
יְדַבֵּר מִמִּצִּיאַת הַזְּוֹג הַמְּצַלַּח שֶׁל אֶחָד שְׁזָכָה עַל-יְדֵי שְׁמוּשׁ רַבְּנוּ וְכוּ',
וַיְזַהֵר לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִמִּתְנַגְּדִים, וַיִּחְזַק בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי
עִנְיֵן הַהִתְבּוֹדְדוֹת וְלְהַתְּחַזֵּק בְּשִׁמְחָה.

ג' שג קעה

יחזק מי שְׁעוֹסֵק בְּפִרְסוֹם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעָלְיוּ מִתְּגַבֵּר הַבַּעַל-דָּבָר
 בְּיוֹתֵר, לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו מַחְלָקֵת וְכוּ', וַיִּפְרָשׁ עַל-פִּי זֶה פְּסוּק רֵאשׁוֹן
 שְׁבִתְהֵלִים עַל קֶטֶב הַתְּרַחֲקוֹת מִהַרְשָׁעִים הַחֲטָאִים וְהַלְצִים הַמוֹנְעִים,
 וַיַּעֲזֹר עַל הַדְּבוּר אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ רַק לֵאלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.
 וַיִּדְבֵּר מְרוֹחַ שְׁטוֹת שְׁבָאָה עַל-יְדֵי הַתְּאֵוָה הַרְעָה, וַיִּרְחִיק מִוִּכּוּחֵים
 וּמִמְחָלְקֵת.

ג' שגא קעח

יְגִלָּה מַעֲלַת מִזְכָּה הַרְבִּים, וַיִּשְׁבַּח תְּכֵנִית לְיִסֹּד שַׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן
 ו"שְׁפֵת-הַנַּחַל" בְּרַבִּים, וַיִּבְאֵר עֲנִין יְחוּד ה' "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל", שְׁאֲנוּ
 אוֹמְרִים פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, וַיְגִלָּה עֲנִין קְדָשֵׁת תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, וַיַּעֲזֹר
 עַל לְמוּד כְּפִי סִדְר־דְּרָךְ-הַלְמוּד וְכוּ', וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיִּדְבֵּר
 מִעֲנִין שְׁאָדָם נוֹפֵל מִהַתְּשׁוּקָה אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, מֵהִיכָן זֶה נִמְשָׁךְ, וַיִּדְבֵּר
 מִמְשָׁלוֹחַ סְפָרִים לְהַפְצָה.

ג' שנב קפא

יְדַבֵּר בְּפִרְטוּיֹת מִעֲנִין הַדְּפָסָה, וַיְגִלָּה מַעֲלַת הָעֲנִין הַזֶּה, וַשְּׁבַרְבְּנוּ ז"ל
 רוֹאִים רַק אֶת הַפְּסִיעָה הַרְאִשׁוֹנָה, וְשִׁבְרֵסְלָכֵר חֲסִידוֹת' אֵינָה עֲנִין פְּרָטִים,
 וַיְגִלָּה אֵיךְ מְפִיצִים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְכָל אָחָד.

ג' שנג קפב

יְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמִהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה שְׁבָה, וּמִעֲנִין תְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדוֹת, וַיִּחְזֵק מְאֹד לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 שֶׁהוּא הָעֵקֶר, וּמִעֲנִין פֶּחַ הַעֲרֻבוֹת שֵׁישׁ בֵּין יִשְׂרָאֵל, וַיִּחְזֵק עַל
 סִדְר־דְּרָךְ-הַלְמוּד, וְעַל אֲהַבַת הַתּוֹרָה.

ג' שנד קפו

יַעֲזֹר לְשַׁקֵּד בְּקִבְעוֹת עַל דְּלִתוֹת שְׁעָרֵי סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ג' שנה קפז

יִחְזֵק תּוֹשֵׁב נְחִיבוֹת הַמְּשִׁתַּוְּקָה לְהַפְצַת הַמְּעִינּוֹת, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין 'עוֹשֶׂה
 צְדָקָה בְּכָל עֵת', וְצִדְקָתוֹ צְדָק לְעוֹלָם' וְכוּ', שְׁעָקֵר הַצְּדָקָה — לְהַדְפִּיס
 סְפָרִים כְּאֵלוֹ, הַמְּחַיִּים נַפְשׁוֹת, וַיִּדְבֵּר מִמְשָׁלוֹחַ סְפָרִים.

ג' שנו קפח

יְגִלָּה מֵהִי הַתְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁזוֹכִים לָהּ עַל-יְדֵי גְלוּי אַמּוֹנָה.

תִּכְן הַעֲנִינִים

טו

ג' שנו קפט
ידבר מסכת התחברות הספר הקדוש "שמירת הברית", שנתגלגל
על-ידי הנמצן, ויעורר ללמדו ולהפיצו.

ג' שנח קצ
יגלה מעלת הזוכה להיות ממזכי הרבים עם ספרי רבנו ז"ל, שמשנים
הבחירה, ויגלה מעלת הלמוד בספר "לקוטי-מוהר"ן", אשר זכה השם
יתברך לכתב פרוש עליו בשם "שפת הנחל". וכן ידבר מהמדרגה
לשמח בטובת ובהתעלות חברו.

ג' שנט קצב
יאחל 'מזל טוב', וידבר מחסד ה' ושידוד הטבע, ומהתמדת התפלה
והתבודדות, ולמוד גמרא והפצת "שמירת הברית", וענין דרך ארץ.

ג' שס קצג
ידבר מענינים נוראים ונפלאים בענין ההתקרבות לרבנו ז"ל, ויורה
לספר לו יתברך הכל וליחד יחודים, וידבר מענין חלוקת האור לחלקים,
וירחיק מחלישות הדעת, ויחזק על התמדת התורה, ולדבר רק דבורי
אמונה והתבודדות, ולא לדבר מאחרים כלל, וירחיק מן הצבועים וכו',
ויעורר על קבלת ענין רבנו ז"ל ברצינות ולא באפן שטחי וכו'.

ג' שסא קצט
ידבר מההתחזקות הנדרשת בכל יום ומשמחת דירת ארץ ישראל, מקום
האמונה, התפלה והנסים, ויחזק מאד במדת השמחה ובפרט בתורה
ובלמוד משניות.

ג' שסב רב
יענה לאחד שמבקש סליחתו על כך שדבר עליו, ויגלה לו באריכות
שהוא קבל מרבנו ז"ל, שאסור להטעות עצמו וכו', ויבאר ענין זה
בפרטיות, ויגנה מדת המחלקת שהיא נסיון גדול, וצריך לברח ממנה,
ורק לחשב על התכלית הנצחית, שמביא לגלוי אלקות ובקיאות בכל
חלקי התורה, ויעורר להכניס את עצמו בתורה הקדושה בהתמדה.

ג' שסג רג
ימנה את הטובות שזכה להן הנמצן, ויבהיר לו, שזה לו עשרים וארבע
שנים, שנתקקה בו שיחת רבנו ז"ל, שאמר, שצריך להתזהר, שלא יטעה
אותו העולם. ועל כן לא אכפת לו מה שזה מדבר או זה וכו', כי סוף
כל סוף כלם יעזבו את זה העולם, ושם למעלה זה ענין אחר וכו'.

תִּכְן הַעֲנִינִים

וַיִּבְהִיר שֶׁכֶּף נֶהַג כֹּל יָמֵי חַיָּיו, שֶׁהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל דְּבוּר הָיָה אֶצְלוֹ קְדוּשָׁה, וּמִסֵּר נַפְשׁוֹ לְצִיּוֹתָיו, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵנִין הַתְּבוּדוֹת. וְלִכֵּן אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְהַזְיוֹ. וְכֵן זָכָה לְחִבְרַת סִפְרָיו עַל קֶטֶב זֶה, וּמִי שֶׁמְעִינִין בָּהֶם, זוֹכֵה לְטוֹב הַרְבֵּה וְכוּ' וְאַשְׁרֵיו, וְאוֹי לְמִי שֶׁעוֹסֵק בְּמַחְלָקַת וְכוּ', וְנִרְאֶה דְּבַר מִי יָקוּם, וּמִי הַצְּלִיחַ וּמִי הַפְּסִיד וְכוּ', וַיַּחֲזֵק לְהַתְּעוֹדֵד מֵעַתָּה, וְלִבְרַח רַק אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין עֲרֻבוֹת מְלֻמּוֹדָה.

ג' שסד רח

יֹדִיעִים אֶחָד שֶׁמִּתְנַהֵג בְּצוּרָה מְשֻׁנָּה, וַיַּעֲזֹרוּ לְחַדֵּל מֵעֲנִינִים שִׁיכּוּלִים לְהִבְיֵאוֹ לְשֹׁבֵר עֲצָבִים.

ג' שסה רט

יְדַבֵּר מֵעֲנִינֵי הַגָּאֻלָּה, שֶׁתָּבֵא עַל-יְדֵי גְלוֹי אֲלֵיהֶו קֶדֶם, וְכָל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל הוּא גְלוֹי אֲלֵהֶו אֲשֶׁר יִגְלֶה מְשִׁיחַ לְכָל הָעוֹלָם, שִׁיתְחִילוּ לְהַתְּבוּדֵד וְלְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן רָאוּי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְגַלוּת וּלְפָרְסָם לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל אֵת הַתְּפִלָּה בְּעוֹלָם. וַיַּחֲזֵק לְבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וְלִיַּחַד יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים בְּעַת הַהַתְּבוּדוֹת.

ג' שסו ריא

יַעֲתִיק מִהַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ 'אֲמַרֵי נַעֲם' עֲנִין הַמְּזוּזָה וְנִשְׁיַקְתָּהּ, וַיַּעֲזֹר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁיַּחֲזֹר שְׁלָם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּגְלֶה שֶׁעֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת וְהַתְּבוּדוֹת.

ג' שסז ריב

יֹרֵה נֵעַת לְאַבְרָהָם אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג וְלִמְנַע מֵעֲצָמוֹ צְרוּת רַבּוֹת, לֹא לְדַבֵּר עַל הוֹרֵיָה וְכוּ', וַיִּבְהַר הַהִלְכָה בְּעֵנִין שְׁבַע בְּרָכוֹת בְּשִׁבְתָּ בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וַיִּגְלֶה מְנַהֵגוֹ. וְכֵן יִגְנֶה אֵת הַמַּחְלָקַת שֶׁצָּרִיךְ לְמַנְעָה בְּכָל מַחִיר.

ג' שסח ריג

יְדַבֵּר מִהַהֲתַחֲזָקוֹת הַנִּדְרָשׁוֹת וּמֵמַעֲלַת הַסְּבָלָנוֹת וְאַרְךָ אִפְסִים, וּמֵהַסֵּפֶר שֶׁנִּתְחַבֵּר עַל זֶה.

ג' שסט ריד

יִגְלֶה, אֲשֶׁר הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ לְחַזֵּר הַרְבֵּה עַל סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין", שֶׁפּוֹתַח קְשִׁיּוֹת הַגִּידִים וְכוּ' וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵמַעֲלַת הָעוֹשֶׂה מִתּוֹרָה — תְּפִלָּה, וְהַבּוֹרַח מִכּוֹפְחִים, וּמַעֲלַת הַמַּתְּבוּנָה עַל הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית.

תִּכְן הָעֲנִינִים

יז

ג' שע רטז
יגלה נוראות ממעלת מדת האמונה הקדושה וההשגחה פרטית, ויעורר
לברח מוכוחים.

ג' שעא ריז
באר איזהו דין בחשן משפט, ויוכיח שפיהים, בעוונותינו הרבים, אין
גזקרים בהלכות מפרשות.

ג' שעב ריז
ידבר מהעקר — לחשב על אחדותו תברך, והבטול אל ה', על-ידי
התבודדות.

ג' שעג ריח
יגנה מדת "דחיקת השעה", ויגלה הדרך הנכונה לצפות בסבלנות אליו
תברך, וינגיל לספר לו יתברך הכל, שבזה צריך להתחזק, ויזכיר שיחת
מוהרנ"ת ו"ל בענין דחיקת השעה, וידרבן לעסק בהרבה ספרי קדש
וכו'.

ג' שעד ריט
יורה דרך איך להתנהג בענין השנה, שצריך לשמר מאד עליה, ולא
להסתגף בזה, ולשמר על צלילות המוח. ויעורר לנצל הזמן, באספת טוב
אמתי ונצחי ודבור רק מתורה ויראת שמים.

ג' שעו רכא
יחזק לא לפל בדעתו, רק להתאמץ מאד באמונה, וידבר מענין מציאת
נקדות טובות ולמוד זכות על עצמו, ויעורר לחטף בפרטיות שעוררין
בסדרן במשניות, גמרא, תהלים ולקוטי-תפלות.

ג' שעו רכב
יגלה ענין ביאת רבנו ו"ל לזה העולם, ויעורר על למוד ספרו הקדוש,
ולעשות תפלות על התורות, ולילך זמן רב עם פל תורה כדרך שעשה
ר' אברהם בר' נחמן ו"ל.

ג' שעז רכג
ידבר מענין המכתבים ששלח — באיזה אופן נכתבו, ויעורר על הוצאת
יגלוי הרצונות והכסופים בפה, ומענין קבלת הזולת בסבר פנים יפות
ומגסים ונפלאות.

ג' שעה **רכד**
 יְעוֹרֵר בְּעִנְיָן שְׁמִירַת הַזְּמַן וְהַדְּבֹר.

ג' שעט **רכה**
 יְדַבֵּר מְעִיָּן הַתְּחִיָּקוֹת וְהַתְּבוּדוֹת וּמְקַלְפוֹת בְּלִעָם וּבְלֶק, שְׁמַכְנִיסוֹת
 כְּפִירוֹת וְנֹאֵרָה, שְׁתַּקְוֶנָּה עַל-יְדֵי דַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, שְׁלוֹחֵם עִמָּם.

ג' שפ **רכו**
 יְדַבֵּר מִמַּעַלַת מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְיִזְרֶה עֲצוֹת אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג עִם בֶּן סוֹרֵר
 וְכוּ', וְיַדְבֵּר מְטִיב הַנְּהַגְתָּנוּ בְּעִנְיָן חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב — לְפָרְסָם אֶת הַרְבֵּי
 בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, שֶׁהוּא הַיְפִי וְהַפֶּאֶר שֶׁל כָּל הַדּוֹר, וַיִּחְזַק לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל
 מִלְּצִיָּם, וּבְפָרְט מֵאִיזָה פְּסוּל אֲשֶׁר בְּתוֹכָם וְכוּ', וַיַּעֲוֹר מֵאֵד לְהַחְזִיק
 מִעֲמֵד וּלְפָרְסָם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם.

ג' שפא **רכח**
 יְעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת הַדְּבֹר, וַיַּגְלֶה עִנְיָן חֲדוּשֵׁי תוֹרָה — זְוֹוֵג בֵּין תוֹרָה
 שְׁבִכְתָּב לְתוֹרָה שְׁבַע-לִפְהָ, שְׁזָהוּ סוּד אֱמוּנַת חֲכָמִים, וַיְבַאֵר מַעַלַת
 הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וּ.

ג' שפב **רכט**
 יְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה פְּשוּטָה, וּמַעַלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בָּהּ, וּמַעַנְיָן אֲמִירַת
 "שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים", וּמֵאוֹר אֵין סוֹף וּבִטּוֹל אֱמַת אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וּמַעַנְיָן
 צְדָקָה לְהַדְּפָסָה, שְׁזָהוּ תַקּוּן הַבְּרִית.

ג' שפג **רלא**
 יְדַבֵּר מֵהֶרְמָזִים שְׁיִכּוּלִים לְקַבֵּל מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְלִשְׁמַע קוּלוֹ יִתְבָּרַךְ
 מֵהֶם, וּבְפָרְט אִם מְקַשְׂרִים אוֹתָם לְתוֹרַת רַבְּנוֹ ז"ל, וּמַעַנְיָן שְׁמוּשׁ
 תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׁדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וַיַּגְלֶה שְׂכָךְ הָיוּ לוֹמְדִים הַתְּלַמִּידִים
 מִרַבָּם דְּרַךְ רָמֵז, וְכֵךְ הוּא לְמַד מִגְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְעַל-יְדֵי שְׁמוּצָאִים
 אֲלֵקוֹת בְּבְרִיאָה, זוֹכִים לְעוֹלָם הַחַרוֹת. וּמַבִּיא מְשָׁל מִמֶּאֱמָרָם ז"ל,
 לְקַחַת מוֹסֵר הַשֶּׁבֶל, שְׁכָל הַנַּעֲשֶׂה עִמּוֹ זֶה לְטוֹבָה, וְכֵן מִמַּעֲשֶׂה דָר'
 עֲקִיבָא וְנַחֲוֹם אִישׁ גַּם זוֹ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי כֵךְ זוֹכִים לְחֵיּוֹת חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְיוֹכִיחַ שְׁלֹא לְהַחְלִישׁ דַּעְתּוֹ מִכֵּךְ שְׁאִין בָּאִים אֱלֹו, כִּי הַכֹּל
 שְׂרָשֵׁי הַנְּשִׁמוֹת כְּעֲנָפִים בְּאֵילָן.

ג' שפד **רלד**
 יְדַבֵּר מִכַּעַס עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, וַיַּעֲוֹר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ
 וְעַל שְׁמִירַת הַבְּרִית, וְעַל עִנְיָן מְזוּזָה, וְיוֹכִיחַ אֶת הַנִּמְצָן, שְׁאִין צָרִיךְ

תִּכְן הָעֲנִינִים

יט

הַתְּנַהֵג בְּדַרְךְ מְשֻׁנָּה, אֲשֶׁר זֶה חֲלוּל שֵׁם רַבּוֹנוֹ ז"ל, וַיִּגְלֶה שְׂאִין לוֹ שׁוֹם וַיְכַוֵּן אֶל אֵף בְּרִיָּה, וַיַּעֲזֹר עַל לְמוּד מְשֻׁנִּיּוֹת בַּפְּרָט וְלְמוּד תּוֹרָה בְּכֻלָּל, וּמְשַׁבֵּר הַיָּצָר, וַיְדַבֵּר מִבְּטוּל עֲצָמוֹ וּבְרִיחָה מִפְּרָסוֹם שְׁמִפְתָּה הַבְּעַל-כָּר לִילֵךְ מְשֻׁנָּה, כְּדֵי לְזַכּוֹת בְּתִשׁוּמַת לֵב וְכוּ'. וַיִּגְלֶה מֵהוּת הָאִישׁ כְּשֶׁר וַאֲיֵנוּ נִכְרַ כְּלָל. וְכָל עֲנָנֵי פְרָסוֹם הוּא רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא הַשְׁתַּדְּלוּת גַּי-אָדָם, וַיִּיעֵץ לְנִמְעָן לְנַצֵּל אֶת הַגֵּן-עֵדֶן שְׁשׁוּרָה בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וַיִּשָּׁב שֵׁם כְּדֵי לְלַמֵּד וּלְקַרֵּר אֶת הָאֵשׁ.

שפח **רלט**

יָבֵר מִהִפְצַת הַמַּעֲנִינּוֹת וּמַעֲקָר הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהַכִּירוֹ יִתְבַּרֵךְ, לְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים, וַיִּתְאַר עֲנִינָם שֶׁל הַמְּקַרְבִּים רַבּוֹנוֹ ז"ל, וַיִּבְאֵר שְׁלֹזָה צְרִיף לְחַבֵּר כְּלִים פְּשׁוּטִים לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם אוֹרוֹת וְכוּ', שְׁנֵה עֲנָנֵי הַ"אֲשֶׁר בְּנַחַל" וְכוּ', וַיַּעֲזֹר עַל הַדְּפַסַּת קוֹנְטֵרַס "עֵין רוֹאָה" וּ"בְרִית שְׁלוֹם", הַמְּצִילִים נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַפְּרִיצוֹת הַנוֹרָאָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

שפו **רמא**

לָּה עֲצָם הַזְּכוֹת הַנוֹרָאָה לְמִי שְׁמַדְפִּיס סְפָרֵי רַבּוֹנוֹ ז"ל, וַיִּתְאַר בַּפְּרָטִיּוֹת הַ קוֹרֵה לְאָדָם כְּשֶׁמִּתְקַרֵּב, וְאִיךְ נִשְׁתַּנֵּי כָּל הַנְּהַגְתּוֹ הַכְּלָלִית הַפְּרָטִית, וְהַכָּל בְּזְכוֹת הַמַּדְפִּיס וְהַמְפִּיץ, וַיַּעֲזֹר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכָל חֵד מְחִיב לְזֶה, וּבַעֲקָר — לְהַפְּיץ בֵּין הַתְּמִימִים, וַיִּגְלֶה מֵהַ כָּבֵר פְּעֵלוֹ מִכְּתָבִים בְּעוֹלָם, וַיְדַבֵּר מִהַמְתַּנֶּה הַנִּפְלְאָה שֶׁנִּתֵּן הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעוֹלָמוֹ — רַבּוֹנוֹ ז"ל.

שפז **רמג**

יִנֶּה הַמַּדָּה הַרְעָה שֶׁל הַדְּבוּר הַרַע עַל כָּר יִשְׂרָאֵל, שְׁשֶׁרְשָׁה מִגְּאֻוֹה קְנָאָה, וַיִּגְלֶה גְלוֹי אֱלֻקוֹת בְּמַדְרָגָה נִשְׁגָּבָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִכְּטֵל הַתְּאֻוֹה חִפְשׁ מוֹמִין אֲצֵל אַחֲרִים, וַיְדַבֵּר מֵהַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה", וַיַּחֲזֵק מֵאֵד מִי זְעוּכְרוֹת עֲלֵיו יְרִידוֹת, שְׁדַיְקָא שֵׁם יְכוּלִים לְגַלוֹת תְּשׁוּקוֹת עֲצוּמוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כְּפָרוּשׁ הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, וַיְדַבֵּר מִעֲנָנֵי מְלֹאכְתּוֹ נַעֲשִׂית עַל-יְדֵי אַחֲרִים'.

שפח **רמו**

זִנְק אַחַד שְׁסוֹבֵל יְסוּרֵי מַצְפוֹן עַל שְׁבַעֲטָיו נִהְרַג נְהוּלַת, עַל דְּרָךְ תְּשׁוּבָה מִ'נֹדַע בִּיהוּדָה', וַיּוֹרֶה לוֹ מֵהַ לַעֲשׂוֹת בְּעַבּוּר זֶה.

שפט **רמו**

ג' שצ רמז

יגלה מעלת ספרי רבנו ז"ל המלאים התחזקות והנהגות ישרות על כל החיים וכו', ואף בעל עברה המתקרב אל רבנו ז"ל, כבר מאיר בו אור אלקי, עד שמתחיל להשתוקק אליו ותברך, ויבאר גדלת רבי שמעון בר יוחאי כפי בחינתו, וגדלת משה רבנו וכו' על-פי הספר 'חנה אריאל'.

ג' שצא רמח

ידבר מענין קניית ספרי רבנו ז"ל ונדבתם לבתי כנסיות לעלוי נשמות נפטרים, שזהו תקון נורא להם, ויבשר בשורה טובה על נשואי פלוני.

ג' שצב רנ

יביע שמחתו על הנמצא, שזכה להכנס לחדרי תורה, שעל-ידי זה זוכה שהשכינה תהיה בקביעות מקום אצלו, ויורהו להרגיל עצמו לדבר אליו ותברך, שעקר הפתח לשוב הוא פתחי הפה, ויזכיר שיחת מוהרנ"ת ז"ל על עצמו.

ג' שצג רנב

יחזק שלא להתנאש, וידבר מענין "שלמות", ויגלה שדוקא מהנפולים עולים שעשועים נפלאים, כשזוכים להתנקות ולשוב, והעקר — על-ידי שמדברים אליו ותברך, וידבר משתי המתנות שקבלנו מרבנו ז"ל: תפלה והתבודדות וסדר-דרך-הלמוד.

ג' שצד רנג

ידבר מענין "מנהג אנשי שלומנו", שהיו אומרים תמיד בכל ענין: "פתח את השלחן ערוך", ויזהיר שלא לדבר בעוד התפלין עליו, ולא להסיח דעת מהם כרגע, ויביא דברי צחות של צדיק אחד על ענין זה, ויעזור על הנחת תפלין דרבנו תם אף לבחור.

ג' שצה רנה

ידבר ממדת הסבלנות, ויגלה שלמוד הזהר ו'אור החיים' מזככים את הנפש, ויספר ספור על מוהרנ"ת ז"ל, שהיה רגיל בלמוד הנ"ל ולמה זכה וכו'. ויזכיר קשר פנימי שהיה לבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע עם ה'אור החיים' הקדוש.

ג' שצו רנו

יעזור אחד על למוד: גמרא ושלחן ערוך, ובשאר היום יעסק בלמודים שונים, ובספרי רבנו ז"ל, ויורהו, שקדם שיגש ללמוד הקבלה, מן הראוי ללמד "לקוטי-הלכות" הרבה, שעל-ידם יהיה לו דרך להבין

תִּכְן הָעֲנִינִים

כא

הנ"ל, והעקר — לדבר אליו יתברך — סוד הדבקות, ענינה של תורת הקבלה.

ג' שצז רנז

יתן עצה טובה על-פי דעת רבנו ז"ל לאחד שעוברת עליו מרירות עצומה מבנו וכו', ויגדים לו עבדה שהיה עד לה, איך התנהג אחד מאנשי שלומנו, ויורהו לברח אליו יתברך פתינוק הבורח אל אביו, ויצוה לחזק את אשתו ולהטעימה מהחזיקים ששואב מרבנו ז"ל, וירחיקהו מחלישות הלב, ויספר הנהגת אחד מאנשי שלומנו, היאך זכה לבנים טובים.

ג' שצח רנט

ידבר מנקדת התקרבותנו לרבנו ז"ל, שמקבלים ממנו התבודדות — הארת המשיח, ויחזור על מה שנדבר בסעדה שלישית, שעל-ידי חרבו של משיח — תפלה ושמירת הברית, נזכה ליחד יחודים קדושים פרצון הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ויארץ לדבר מענינו, שהוא — לגלות ענין הדבור אליו יתברך, וידבר מענין דחיקת השעה, ומענין גנבה, וזווג שני, ואמונת חכמים, ויעורר על הפצת ספרי רבנו ז"ל לשכבות העם התמימים, ולא להתביש ולהתפעל מעצת הפלבים.

ג' שצט רסג

יארץ בגנות מדת הפעס, ובשבח מדת הסבלנות, וידבר מענין שנאת הבריות.

ג' ת רסה

ידבר מנקדות התורה ס"ז בלקוטי-תניינא, המדברת מענין הצדיק שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם כלו, ועל-ידו נפתחות העינים וכו'.

ג' תא רסו

יבאר דבור מהרב הקדוש מהורודנקא, שעמלק הוא מדת הפעס.

ג' תב רסז

יורה דרך איך אב יתנהג עם בניו, ובפרט פשהם כפר נשואים.

ג' תג רסח

ידבר מענין שלום-בית, ומכף שאסור לקנא שום ברעה, וכן יבהיר שרבנו ז"ל אינו מצמצם במקום פרטי, ובפרט לא במקום הידוע כמקום מחלקת, ויבהיר מהי באמת התקרבות לרבנו ז"ל, ויעורר העקר ללמד ספרו הקדוש.

ג' תד ער

ידבר מגנות החטא הנורא של פגם הברית, ויגלה שההכרח למי שפגם — לשמע מחלקת על רבנו ו"ל, ויורה דרך לדבר עמו יתברך, וללמד ח"י פרקים משניות, והעקר — לברח מפל מיני מחלקת.

ג' תה ערב

יגלה החיוב לפרסם דעת רבנו ו"ל בעולם, ולא כדעת הטועים החולקים, המונעים מזה, ויעורר לדבר אליו יתברך ולעסק בשעורים כסדרן.

ג' תו רעג

ידבר מאמונה ומהשיבה שיש לצדיק שלומד אמונה, ויעתיק דברי ה"מאור ושמש" מדרך הרשעים לשנא עובדי ה', וידבר מקיום המצוות והלמוד אותן, ויעורר על למוד ספר החנוף, ויגלה השמירה שיש לאדם על-ידי קיום המצוות, והעקר — שמירת הברית, ויעורר על בטול רצון התנשאות, ורק להיות בלתי לה' לבדו.

ג' תז רעו

ידבר מסבלנות והנסיונות שיש לכל אחד בחיים, וצריך להיות 'עקשן בסבלנות', ויגנה מדת הנצחון, ויעורר על למוד ואמירת זהר ומשניות, ולא להטעות את עצמו כלל.

ג' תח רעז

יביע מורת רוחו מענין שנוי שמות, על-ידי אלו שאינם יודעים בשרשי הנשמות, ויגלה שהעקר הוא האמונה פשוטה, ודיקא בקבלה בנקל להטעות את הבריות, ויעורר על למוד "לקוטי-הלכות", שעל-ידו אפשר לקבל דרך נכונה בקבלה.

ג' תט רעח

ידבר נוראות נפלאות ממעלת שמירת הדבור ומגנות הפוגם בו, ויגלה למה יכול לזכות מי שזוכה לקדש פיו ולשונו, אשרי לו!

ג' תי רעט

ידבר ממעלת הליכה למקנה בקביעות, אשר רבנו ו"ל גלה נוראות ממעלת טבילת המקנה, וכן מזהרנו"ת ו"ל היתה דרכו לילך פעמים ביום למקנה וכו', ועל-פני הנה ענין גדול אצל אנשי שלומנו לילך למקנה בכל יום וכו', ויגנה פגם המחלקת, ויעורר לברח מהפגומים ולישב בצנעא, ולעסק בעבודת השם באמת.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כג

ג' תיא רפא

יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַרְמָזִים שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַמֵּז לְכָל אָדָם בְּכָל יוֹם, וּמַחְדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁהַצְדִּיקִים מְלַבִּישִׁים בְּפִסְוִקֵי תַנ"ךְ, וַיִּחְזַק לֹא לְהִשָּׁבֵר, וְעָקַר סוּד רַבְנוּ ו"ל — שֶׁמְעוֹרָר מִהַשְּׁנָה, וַיִּדְבֵּר מִסִּבְלָנוֹת וְכוּ', וְשִׁעָר הַהִתְחַזְקוֹת הִיא בְּסִפְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ו"ל וְכוּ'

ג' תיב רפד

יְרַגֵּיל אֶת הָאָדָם לִילֵךְ תָּמִיד בְּמִדַּת הָאֱהָבָה, וְשֶׁהָאוֹר הַגָּנוּז מִתְגַּלֶּה רַק מִחֲמַת הַנְּחָשִׁים שֶׁשׂוֹרִים בְּמַחְשַׁבְתָּנוּ, וַיַּעֲזֹר לִילֵךְ בְּמִדַּה הַנ"ל עִם כָּל אֶחָד, וַיִּזְרֵז לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ג' תיג רפו

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, שֶׁהֵם תִּקּוּן הַבְּרִית וְטִהַרְת הַמַּחְשָׁבָה, וּמֵעֵינַי הַתְּפִלָּה עַל הַתּוֹרָה רל"ד, שֶׁמְטַהֲרֵת הַמַּחְשָׁבָה, וַיִּגְלֶה שֶׁהַעָקָר מֵהַשְּׁבַע-עַל-דְּבָר מִתְגַּבֵּר, הוּא שֶׁהָאָדָם לֹא יְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַפְּלִיאֵי בְּעֵינַי הַהִתְבּוֹדְדוֹת, שֶׁבְּעֵבֹר זֶה לְבַד הִיָּה כְּדַאי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְנוּ ו"ל, וְזוֹ גַם תּוֹעֵלֶת עֲצוּמָה לְזַקְנִים, שֶׁהֲרֵגִילוּ אֶת עֲצָמָם בְּזֶה מִנְּעוּרֵיהֶם וְכוּ'.

ג' תיד רפז

יְדַבֵּר מִהַסֵּפֶר הַקְדוֹשׁ "שְׁמִירַת הַבְּרִית" וְהַצְּלָתוֹ נְשֻׁמוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל הַדְּפֹסֶת "תִּקּוּן הַכְּלָלִי" עִם עֵינַי הַהִשְׁתַּטְּחוֹת וְכוּ', וַיַּעֲזֹר עַל קְרוֹב רְחוּקִים שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּאוֹתוֹ הַפְּגָם.

ג' תטו רפט

יְדַבֵּר דְּבָרִים כְּדַרְבְּנוֹת לְשִׁלְשָׁה אֲבָרְכִים שֶׁמְבַקְּשִׁים מְחִילָה, עַל שֶׁכְּתוּבוּ נִגְדוּ כְּתָבִי פְּלִסְתֵר, וַיּוֹרָה לָהֶם הַדְּרֵךְ לְתַקֵּן בְּאֵמַת אֲשֶׁר עָוְתוּ לֹא כְּנִגְדוּ, אֲלֹא כְּנִגְדַּת הַסֵּפֶרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁמְצִילִים נַפְשוֹת.

ג' תטז רצ

יְדַבֵּר מֵעֵינַי מִלְחַמַּת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה — כְּדִגְמַת חַיִל וְכוּ', וְהַעָקָר לֹא לְזַנֵּחַ הַמְּלַחְמָה, וַיַּעֲזֹר הַרְבֵּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַק עַל-יַדִּי עֲצַת הַתְּפִלָּה יִכְבַּשׁ מְשִׁיחַ אֶת הָעוֹלָם, וְאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְתְּפִלָּה, אֲלֹא עַל-יַדִּי תִּקּוּן הַבְּרִית וְכוּ'. וְלִכֵּן מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית הוּא רְחוּק מִתְּפִלָּה, וְעָקַר עֲצָתוֹ — לְהַרְבּוֹת דִּיקָא בְּהִתְבּוֹדְדוֹת וְכוּ', וַיִּבְאֵר בְּאֵרֵיכוֹת הַמְדַרְשׁ בְּעֵינַי מִלְחַמַּת מִדְּיָן, שֶׁהִלְכוּ בְּזִכּוֹת שֶׁלֹּא הִקְדִּימוּ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ לְשֵׁל יָד, עַל קֶטֶב הַקְּדַמַּת הַעֲשִׂיָה לְחֻקֵּי הַמַּחַ וְכוּ'. וַיִּדְבֵּר

מטנוף מעשיהם של החולקים על הספרים.

ג' תיז רצו

ידבר מפעלות הספר "שמירת הברית", ומשמחת האמונה בו ותברך, ומענין, שכל הכסופים וההשתוקקות הם רק אליו ותברך, ויבהיר איך אדם המשקע בשאול, מחיה את עצמו על-ידי הספרים, ואשרי הזוכה להדפיסם!

ג' תיח רחצ

יגלה מעלת הזוכה לנדב צדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, ויעורר לא להתבלבל מכל מיני לצים ומחקרים המדברים נגד רבנו ז"ל, וחולקים על ספריו וספרי תלמידיו הקדושים, כי הם מינים ואפיקורסים, נואפים שנולדו בפסול. ולא בחנם שמחציפים פניהם נגד הצדיק האמת.

ג' תיט ש

יגלה מעלת הענין של הפצת המעינות חוצה, וידבר מנפילת הדור, שעקרו הוא נאוף וכפירות, והכנעת שניהם — על-ידי שמחה והתבודדות. וידבר מענין מציאת נקודות טובות בעצמו, ושראה ואהבה מקבלין רק על-ידי הצדיק, ויסיר המסוה מעל פני הלצים החולקים, ויראה לנמצאן מה פעלו הספרים, ויעתיק לו כמה שיחות וספורים מהמחלקת שעברה על הצדיקים הקדמונים.

ג' תכ שב

ידבר מפעלת אלו שזכו להתמיד ב"לקוטי-הלכות", שהתחזקות שיש שם אין מוצאים וכו', ויעתיק שיחת מוהרנ"ת ז"ל בעצמו על זה, ושיחת ר' שמואל הורביץ ז"ל, ויספר מהתמדתו בהם, ומה שמלקט מהם סלת נקיה לחזק נשמות ישראל שנפלו בזהמת דור המבול, ואף שהלצים שעושים כמעשיהם — חולקים על זה, אף הוא אינו מתפעל מהם.

ג' תכא דש

ידבר מענין המפנה עצמו לדברי תורה, שבורחות ממנו מחשבות מגנות, ויעורר על למוד התורה, מקנה, תקון הפללי ושיחה בינו לבין קונו — הגורמת הבנה בלמוד, ויזהיר שלא לומר מוסר כל עוד הוא פגום וכו', שמשבר אחרים, אלא רק לחזק את הזולת, כמו שרוצה כל אחד שיחזקוהו, והעקר — בדרך של נעם וערבות, ולא בכוזי ודקירות.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כה

ג' תכב שו

זִהִיר לְפָלוּגִי, שְׁלֹא יֵצֵא כְּנֶגֶד אוֹתָן רְשָׁעִים שֶׁקָּרְעוּ וּבָזוּ אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "שְׁמִירַת הַבְּרִית", וַיִּחְזַר עַל דְּבוּרוֹ בְּשִׁעוֹר "לְקוּטֵי-מוֹהַר־ן", מֵעַנֵּן הַכְּלָבִים הַעֲזִי פָּנִים שְׁבִדוֹר, שֶׁצָּרִיף לְבָרַח מֵהֵן כַּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת, וְעָקַר עֲנִינֹו רַק לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

ג' תכג שח

וַיְדַבֵּר מֵעַנֵּן הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ וַיֵּל, שֶׁהוּא אוֹר צַח וְכֹהֵר וְכוּ', שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת לוֹ רַק עַל-יְדֵי בְטוֹל עֲצָמִיּוֹתוֹ וַיִּשׁוּתוֹ לְגַמְרִי, וַיִּצְרִיף בְּעַנֵּן זֶה, וַיִּזְהִיר אֶת הַנִּמְצָן לְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ בְּזוּיָג שָׁנִי, וְכֵן יִחֲזַק לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת הַעוֹסֵק בְּהַפְצַת הַמַּעֲיִנוֹת, אִף שֶׁאֵין מְבִינִים הַכֹּל, וַיְדַבֵּר מִמֵּדַת הַהִתְחַזְקוֹת הַנִּדְרָשֶׁת מְאֹד, וְהֶעָקַר — עַל-יְדֵי שְׁמַחַת הַמַּעֲזוֹת, וְכֵן מִלְמוּד שְׁלִחַן עֲרוּף וּמֵעַנֵּן מְקַנָּה.

ג' תכד שיד

וַיִּצְרִיף בְּדִבְרוּרִים חוֹצְבִים לְהַכּוֹת אֶשׁ דְּקִדְשָׁה בְּעַנֵּן עֲצַת רַבְּנוּ וַיֵּל, שֶׁהִיא הַתְּבוּדוֹת, שֶׁמִּצְלַת מְכַל רַע, וְעַל-יְדֵהּ בָּאָה לְאָדָם הַתְּחַזְקוֹת, כִּי אֵין אוֹהֵב נְאֻמָּן בְּאָמַת, כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּחֲזַק בִּידִיעָה זֹו, לִידַע שֶׁהַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלְבָרַח מִכַּחֲסֵי וְעֵצִים יְדִי, וְלִידַע שֶׁצָּרִיף לְפָנוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּשְׁיֵג מִמְּנוֹ הַכֹּל, וְאִם יִהְיֶה בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, יָבוֹא אֵלָיו מֵה שֶׁשִּׁיף אֵלָיו וְכוּ', גַּם יִזְכִּיר עַנֵּן הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה עַל בְּזִיוּנוֹת.

ג' תכה שיז

וַיִּזְרוּ לְהַסְתַּפֵּל תְּמִיד עַל הַרְנוּח שִׁיּוּצָא בְּרוּחַנִיּוֹת מְכַל פְּעֵלָה שְׁעוֹשִׁים, וַיִּחֲזַק לְהַזְדַּרְזוֹ לְהַקִּים בֵּית, כְּדֵי לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ מֵהַרְהוּרִים, וְאֵז יִזְכֶּה לְרַנוּח נְצַחִי.

ג' תכו שיח

וְקַבַּל הַצָּעָה לְסִדֵּר סֵפֶר שֶׁיְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וַיּוֹרָה לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר בְּאִמִּירַת גְּמָרָא כְּשִׁמְרָה מְרַע.

ג' תכז שיט

וַיְכַהִיר שֶׁהֶעָקַר שְׁלוֹו הוּא — לַעֲסֵק בְּהַדְּפָסָה וּלְקַרֵּב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵין לוֹ שׁוּם עַנֵּן בְּחַפְצִים עֲתִיקִים וְכַדוּמָה אוֹ בְּתַמוּנוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוּמְנוּ וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַשְּׁמַחָה.

ג' תכח שכ

וַיִּזְרוּ לְהִמְשִׁיף לַעֲסֵק בְּהַתְמַדָּה בְּלְמוּד מְשָׁנוֹת וּגְמָרָא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו

תְּכַן הָעֲנִינִים

יְתַבְרֶךְ, וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ וְלִקְיִים מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם.

ג' תכט **שכא**

יְחִזֵּק, שְׂאִין שׁוֹם יְאוּשׁ כָּלֵל, וְיִזְכִּיר דְּבָרֵי הַיְרֵאֲשִׁית חֻקְמָהּ מִעֲנִין
הַנְּשֻׁמָּה יְתַרְהַ שֵׁישׁ לְבַעֲלֵי תְשׁוּבָה, וְיִחִזֵּק לְצִאת מִדְּכָאוֹן, וְלִבְרַח אֶל
הַתְּהִלִּים וְהַתְּפִלָּה וְלַעֲסֵק בְּהַתְּבוּדָדוֹת.

ג' תל **שכג**

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת מִמַּעַלַת הַזִּזְכָּה לַעֲסֵק בְּזִכּוּי הַרְבִּים, עַל-יְדֵי הַדְּפֹסֶת סְפָרֵי
רַבְּנוּ וִ"ל וְהַפְּצָתָם, וְיִדְבֵּר מִעֲנִין יְדִיעַת אֱלֻקוֹתָיו יְתַבְרֶךְ וּמִבְּחִינֹת אֵיכָה
וְאֵיכָה וְתַשְׁעֶה-בָּאָב, וּמִהַעֲלָמוֹת הַפֶּאֶר שֶׁל הָעוֹלָם, וְיִגְלֶה מַעַלַת סֵפֶר
שְׁנוֹתָנִים לְאַחַד, שְׁעַל יְדוֹ מְלַהֵב לְבוֹ אַחֲרָיו יְתַבְרֶךְ — כָּל אֶחָד כְּפִי
בְּחִינָתוֹ.

ג' תלא **שכו**

יְחִזֵּק חֲתָן אֶחָד הַקְּרוֹב לְנִשׁוּאָיו, וְיִזְרְהוּ הַדֶּרֶךְ אֵיךְ לְנַהֵג עִמָּה
בְּשָׁלוֹם-בֵּית, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ יֵשׁ הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וְיִדְבֵּר מִהֵב גְּסָתָאוֹת
עַל מַה שְּׂאָמַר רַבְּנוּ וִ"ל: 'עִם דְּבָר אֶחָד הַצְּלַחְתִּי וְכוּ'.

ג' תלב **שכח**

יְחִזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיִגְלֶה, שְׁכָל הַרוּצָה לַעֲסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר — עָלָיו
עוֹבֵר בְּיֹתֵר, וְיִחִזֵּק לְאַחַז בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, וְשֵׁלָא יַעֲבֹר לוֹ
יוֹם בְּלִי 'אֲכִילַת' מִשְׁנִיּוֹת ו'שְׂתִית' תְּהִלִּים.

ג' תלג **שכט**

יְדַבֵּר מִשְׂמַחְתָּנוּ בְּרַבְּנוּ וִ"ל וְאַחֲזִינָנוּ בּוֹ, וְיַרְגִּיל לְבָרַח אֶל הַכֶּתֶל
הַמַּעֲרָבִי, לְשִׁפְךָ שֵׁם שִׁיחוֹ, וְיִגְלֶה נוֹרְאוֹת מִמַּעַלַת מִדַּת הָאָמוּנָה עַל-פִּי
פֶּשֶׁט וְסוּד.

ג' תלד **שלא**

יְדַבֵּר מִזְכוֹת הַרְבִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׂזוּכָה לְהַדְּפִיס סְפָרֵי רַבְּנוּ וִ"ל
וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים, וּבְזִכּוֹת זֶה יִמְחַלוּ לוֹ עַל עֲוֹנוֹתָיו, וְכֵן יְדַבֵּר
מִשְׂמַחְתָּנוּ בְּרַבְּנוּ וִ"ל, וְעַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת הַיָּא עַל-יְדֵי לְמוּד סֵפֶרוֹ
הַמַּעֲוָר מִהַשְּׁנָה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֶךְ. וְיִדְבֵּר מִסוּד גְּדֻלַּת הַתַּנָּא רַבִּי
עֲקִיבָא, וּמִמַּעַלַת הַהִתְחַזְקוֹת, וּמִמִּי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה עֲצָמוֹ, וְאוֹהֵב אֶת כָּל
יִשְׂרָאֵל.

ג' תלה **שלב**

יִזְהִיר לְבָרַח מִרְשָׁעִים אַרְוָרִים, כּוֹתְבֵי כְּתָבֵי פְלִסְתֵּר, וְיִזְכִּיר מַה נִּשְׁאָר

תַּכְּן הָעֲנִינִים

כז

מִמּוֹהַרְנֵ"ת ו"ל, וְמָה נֹתֵר מִתְּנַגְדֵּיו? ! וַיַּעֲרַר עַל שְׁעוּרֵין כְּסִדְרֵן, וַיִּדְבֵּר מִהַנְּסִיּוֹן שְׁלוֹ לַעֲמֹד כְּנֶגֶד כַּמָּה אַבְרָכִים פְּגוּמִים, שׁוֹפְכִים עֶפֶר עַל הַנַּחַל, אֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַם לָהֶם כְּגִמּוּלָם, וְתִתְרוּמָנָה קַרְנוֹת צַדִּיק, הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים יִחְזְרוּ וַיִּתְפָּשְׁטוּ עוֹד וְעוֹד.

ג' תלו שלד

וַיַּעֲרַר מְאֹד עַל לְמוֹד הַגְּמָרָא, וְכֵן עַל הַתְּבוּדָה, שֶׁעַל יְדֵהּ זֹכִים לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ יָמֵינוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּוְרָה לְשִׂמְחַת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּבְזִכְרוֹת הַגְּדוּלָּה שֶׁיִּוָּדַע מִרַבְּנוּ ו"ל.

ג' תלו שלה

יַחֲזֹק עַל קְדוּשַׁת הַמַּחְשָׁבָה וְהַעֲנִינִים, וַיְבִיא שִׁיחַת רַבְּנוּ ו"ל לְכַתּוּב בְּעֵינֵי הַצִּעִיף וְכוּ', וַיִּזְהֵר עַל שְׁמִירַת הַעֲנִינִים, וַיִּסְפֹּר הַעֲנִינֵן שֶׁהֵיָה עִם ר' שְׁמִשׁוֹן מְאוּמָן וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הֵיָתֶה אֶהְבֶּה בִּינֵיהֶם, וְכֵן יִסְפֹּר מִמַּחְצֵאת הַבְּחוּרִים, כְּשֶׁר' שְׁמִשׁוֹן רָצָה לְגוֹר בְּקַלּוּיָו, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ לוֹ בְּנוֹת וְכוּ', וַיִּתְנַצֵּל שָׁזָה גַם טַעֲמוֹ, וַיַּעֲרַר לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה.

ג' תלו שלט

וַיַּעֲרַר לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּסְפֹּר עַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהָיָה מְסִים "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" מִט"ו בְּאָב וְעַד הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, וַיִּדְבֵּר מִשְׁעוּרֵי אֱלוֹהִים, וְיִמְהַשְׁתַּקְּקוֹת לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

ג' תלט שמ

וַיִּאֲמַץ לְבָרַח מִן הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁל הַבַּל, וַיַּעֲרַר עַל קְבִיעוֹת שְׁעוּרִים בַּתוֹרָה.

ג' תמ שמא

יְבִיעַ הַתְּנַצְלוֹתוֹ מֵאֵי כְּתִיבַת תְּשׁוּבוֹת לְשׁוֹאֲלִים — מִסַּבַּת טְרַדוּתָיו, וַיַּעֲרַר לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי דְאוּרֵיתָא, אוֹ לְרַשֵּׁם שִׁיחוֹת מְעוּבְדֵי ה', שְׁבִין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיִּגְלֶה דְרָכּוֹ שֶׁל מוֹהַרְנֵ"ת ו"ל, בְּהַכְרַחְתּוֹ עֲצָמוֹ לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, וַיִּגְלֶה שְׁצַרְיָךְ הַתְּחַבְרוֹת קְבוּעָה לְצַדִּיקִים, כְּדֵי שֶׁיִּוָּכַל לְלַמֵּד מֵהֶם, וַיִּסְפֹּר סְפּוֹר שְׁסָפֵר לוֹ אֶחָד מִגְּדוּלֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהֵיָתֶה דְרָכּוֹ לְהַפְגִּישׁ עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּרֵאשִׁית הַתְּקַרְבוֹתוֹ, וְכִיצַד הַתְּרַשֵּׁם מִמֶּנּוּ בְּשֵׁל מְדַרְגָּתוֹ לְמֵרוֹת פְּשֻׁטוֹתוֹ.

ג' תמא שדמ

וַיִּדְבֵּר מִהַמְּכַתְּבִים שְׁכוּתָב, וַיִּגְלֶה שְׁכָשֶׁם שְׁאִינוֹ מִתְּפָאָר מִהַפְּרָסוֹם שֶׁל שְׁקָר וְאִינוֹ חִפְץ בְּזוֹה, כִּי אִינוֹ מִתְּפַעֵל מִהַרְשָׁעִים מוֹצִיאֵי דְבַתּוֹ רָעָה,

תַּכְּן הָעֲנִינִים

וְרַק לְתוֹעֵלַת מַגְלָה פְּנִיָּהֶם לְעֵתִים.

ג' תמב שמה

יְדַבֵּר מִהִמְתַּקֵּת הַדִּינִים עַל-יְדֵי נְתִינַת פְּדִיּוֹן, וַיִּסְפֹּר, שְׁלֹא הִיָּתָה נְסִיעָה לְצִיּוֹן בְּשַׁבַּת חֲנֻכָּה, כִּי אִם הִתְקַבְּצוּת מְקוֹמִית עִם הַתְּחֻזָּקוֹת וְלִמּוּד הַתּוֹרָה דְּחֻנְכָּה, וַיּוֹרָה שְׁבַח־חֻנְכָּה צְרִיף לְהִיּוֹת עִם הַיְלָדִים, וַיְדַבֵּר מִשְׁתִּי שְׁבַתוֹת שֶׁל חֻנְכָּה, וּמַעֲנֵן תְּפִלִּין דְּרַבְּנֵנוּ תָּם, וַיְחֻזַּק שְׁלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל, רַק לְעַבֵּד ה' בְּלִי חֻכְמוֹת. וַיִּתְאַר הַנְּהַגַּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲשֶׁר נוֹרְאָה הִיא בַּפְּרָטִיּוֹת, וַיְדַרְבֵּן לִילָף בְּעַקְבוֹתָם וּלְבַרַח מִלִּיצָנִים.

ג' תמג שמח

יְגַלֶּה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְעַמֵּד כְּנֹגֵד הַיִּצָּר הַמְתַּגַּבֵּר בְּכָל יוֹם, כִּי אִם עַל-יְדֵי לִמּוּד גְּמָרָא, וַיְבַאֵר מַעֲלָתוֹ, וַיִּזְהֵר מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן, וַיִּסְפֹּר עַל עֲצָם שְׁמִירַת הַזְּמַן שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, שֶׁהַחֻזִּיק הִרְבֵּה שְׁעוֹנִים בְּבֵיתוֹ וְכוּ'.

ג' תמד שמט

יְגַלֶּה מְתֵי הוּא זְמַן הַקְּבוּץ שֶׁל שְׁבַת־חֻנְכָּה, כְּשִׁחְלוֹת שְׁתֵּי שְׁבַתוֹת, וַיְבַהֵר, שְׁכָל עֲנָן הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ו"ל הִיא דִּיקָא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְחֻנְכָּה וּבְשָׁבוּעוֹת עוֹשִׂים קְבוּצִים בְּמְקוֹמוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלִי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל פי-חסייתי בך: אמרת ליהנה אדני אתה, טובתי בל-עליך: לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי כל-חפצי-כם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בל-אסיה נספיהם מדם, ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: יהנה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיה גורלי: חבלים נפלו-לי בנעימים, אף-נחלת שפרה עלי: אברך את-יהנה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: שויתי יהנה לנגדי תמיד, פי מימיני בל-אמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישפן לבטח: פי לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך נצח:

לב.

לְדוֹד מְשָׁפִיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: אֲשֶׁרִי-אָדָם,
 לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ
 עֲצָמִי, בְּשֹׂאֲגָתִי כָּל-הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדָךְ, נִהַפְּךָ
 לְשֵׁדִי בְּחֶרְבְּנִי קִיץ סֵלָה: חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי לֹא-כִסִּיתִי,
 אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה:
 עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל-חֹסֵיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצָא, רַק לְשֹׁטֶף מִיָּם רַבִּים
 אָלָיו לֹא נִגְיַעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רְנִי פִלֵּט תִּסּוּבְּכֵנִי
 סֵלָה: אֲשֶׁפִילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: אֵל תִּהְיוּ
 כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הַבֵּין בְּמִתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם בַּל קָרַב אֵלֶיךָ:
 רַבִּים מְכֹאֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּכֵנוּ: שְׁמַחוּ
 בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא.

לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מְשָׁפִיל אֶל-דָּל בְּיוֹם רָעָה
 יִמְלִטְהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַיֹּאשֶׁר בְּאַרְצוֹ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ
 בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרְשׁ דָּוִי. כָּל מְשֻׁכְּבוֹ הִפְכֵתָ
 בְּחֻלָּיו: אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי, רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי
 יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת וְאָבָד שְׁמוֹ: וְאִם-כָּא לְרֵאוֹת, שׁוֹא יִדְבַר,
 לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבַר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאָי,
 עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר-כְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף
 לְקוֹם: גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר-כְּטָחֲתִי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְדִּיל עָלַי
 עֲקֵב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָהֶם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

כִּי־חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא־יָרִיעַ אִיבִי עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכַּתְּ בִּי,
וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

מ.ב.

לְמַנְצַחַ מִשְׁכִּיל לְבַנֵּי קִרְחַ: כְּאִיל תִּעְרַג עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם, כֵּן
נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צִמְאָה נִפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מְתִי
אָבוֹא וְאֶרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: הִיָּתָה לִי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וְלִילָה
בְּאִמֹר אֵלַי כָּל הַיּוֹם, אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי
נִפְשֵׁי, כִּי אֶעְבֹר בְּסֶף, אֲדַדִּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה,
הַמּוֹן חוֹגֵג: מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי נִפְשֵׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי
עוֹד אֲוֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן
אֶזְכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדָן, וְחַרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעַר: תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם
קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עָבְרוּ: יוֹמָם יִצְוָה
יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבִלְיִלָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: אִמְרָה לְאֵל
סִלְעֵי לְמָה שְׂכַחְתָּנִי, לְמָה־קִּדְרָ אֶלְךָ, בְּלַחֲץ אוֹיֵב: בְּרַצַּח
בְּעִצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנֵי צוּרְרֵי, בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:
מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי נִפְשֵׁי וּמַה־תַּהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד
אֲוֹדְנֹו, יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נ.ט.

לְמַנְצַחַ אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ
אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: הַצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהֵי, מִמִּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגַּבֵּנִי:
הַצִּילֵנִי מִפְּעֵלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: כִּי הִנֵּה אֲרַבּוּ לְנִפְשֵׁי
יְגוּרוֹ עָלַי עֲזִים, לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חֲטָאתַי יְהוָה: בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן
וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי

ישראל, הקיצה לפקד כל-הגוים אל-תחן כל-בגדי און סלה:
 ושובו לערב יהמו ככלב, ויסובבו עיר: הנה יביעון בפיהם,
 חרבות בשפתותיהם, פי-מי שמע: ואתה יהיה תשחק-למו,
 תלעג לכל-גוים: עזו, אליך אשמרה, פי אלהים משגבי: אלהי
 חסדי יקדמני אלהים יראני בשורי: אל-תהרגם פן-ישכחו עמי,
 הניעמו בחילך והורידמו, מגננו אדני: חטאת-פימו דבר-
 שפתימו וילכדו בגאונם, ומאלה ומפחש יספרו: פלה בחמה,
 פלה ואינמו וידעו פי-אלהים משל ביצקב, לאפסי הארץ סלה:
 וישבו לערב יהמו ככלב, ויסובבו עיר: המה יניעון לאכל,
 אם-לא ישבעו וילינו: ואני אשיר עזך, וארנן לבקר חסדך,
 פי-היית משגב לי, ומנוס, ביום צר-לי: עזי אליך אומרה,
 פי-אלהים משגבי אלהי חסדי:

עז.

למנצח על-ידותון לאסף מזמור: קולי*) אל-אלהים
 ואצעקה, קולי אל-אלהים והאזין אלי: ביום צרתי אדני
 דרשתי, ידי לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה
 אלהים ואהמיה, אשיחה, ותתעטף רוחי סלה: אחזת שמרות
 עיני, נפעמתי ולא אדבר: חשכתי ימים מקדם, שנות עולמים:
 אזכרה נגינתי בלילה, עם-לבבי אשיחה, ויחפש רוחי:
 הלעולמים יזנח אדני ולא-יסיף לרצות עוד: האפס לנצח
 חסדו, גמר אמר לדר ודר: השכח חנות אל, אם-קפץ באף
 רחמי סלה: ואמר חלותי היא, שנות ימין עליון: אזכור
 מעללי יה, פי אזכרה מקדם פלאך: והגיתי בכל-פעלך

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

ובעלילותיך אשיחה: אלהים בקדש דרכך, מי-אל גדול
 פאלהים: אתה האל עשה פלא הודעת בעמים עזך: גאלת
 בזרוע עמך, בני יעקב ויוסף סלה: ראוך מים אלהים, ראוך
 מים יחילו אף ירגזו תהומות: זרמו מים עבות קול נתנו
 שחקים, אף-חצצריך יתהלכו: קול רעמך בגלגל, האירו ברקים
 תבל, רגזה ותדעש הארץ: בים דרכך ושכילך במים רבים,
 ועקבותיך לא נודעו: נחית כצאן עמך, ביד משה ואהרן:

צ.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר
 ודר: בטרים הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד-עולם
 אתה אל: תשב אנוש עד-דפא, ותאמר שוכו בני-אדם: פי אלה
 שנים בעיניך כיום אתמול פי יעבר, ואשמורה בלילה: זרמתם,
 שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: בבקר יציץ ויחלף, לערב ימולל
 ויבש: פי כלינו באפך, ובחמתך נבהלנו: שתה עונתינו לנגדך
 עלמנו למאור פניך: פי כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו
 כמו-הגה: ימי שנותנו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים
 שנה, ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: מי יודע עז אפך,
 וכיראתך עברתך: למנות ימינו פן הודע, ונביא לבב חכמה:
 שובה יהוה עד-מתי והנחם על עבדיך: שבענו בבקר חסדך,
 ונרננה ונשמחה בכל-ימינו, שמחנו פימות עניתנו, שנות ראינו
 רעה: יראה אל-עבדיך פעלך והדרך על בניהם: ויהי נעם אדני
 אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו:

קה.

הודו ליהוה קדאו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו זמרו-לו שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי-פיו: זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ משפטיו: זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור: אשר פרת את אברהם ושבועתו לישחק: ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לך אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם: בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל-עם אחר: לא הניח אדם לעשקם ויכח עליהם מלכים: אל תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו: ויקרא רעב על-הארץ כל מטה-לחם שבר: שלח לפניהם איש לעבד נמפר יוסף: ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו: עד ית בא דברו אמרת יהוה צרפתהו: שלח מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל-קנינו: לאסור שריו בנפשו וזקניו יחפם: ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ-חם: ויפר את-עמו מאד ויעצמהו מצריו: הפך לבם לשנא עמו להתנכל בעבדיו: שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו-כם דברי אתותיו, ומופתים בארץ חם: שלח חשך ויחשיך ולא מרו את דברו: הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם: שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם: אמר ויבא ערב פנים בכל גבולם: נתן גשמייהם ברד, אש להבות בארצם: ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: ויאכל כל-עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל-אונם: ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל: שמח

תקון הפללי

מִצְרִים בְּצִאתָם, כִּי־נִפְל פָּחַדְם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׁ עָנַן לְמִסָּד, וְאִשׁ
 לְהָאִיר לַיְלָה: שָׁאֵל וַיָּבֵא שָׁלְיוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׂבִּיעֵם: פָּתַח צוּר
 וַיִּזְוְבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נֹהַר: כִּי זָכַר אֶת־דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת־אֲכָרְהֶם
 עֲבָדוֹ: וַיּוֹצִיא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה אֶת בַּחֲרִיוֹ: וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ,
 הַלְלוּהָ:

קלז.

עַל נִהְרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ, גַּם־בְּכִינוּ בְּזַכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן, עַל
 עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ כְּנֹרֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר־יִשְׁרָאֵל,
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךָ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר יְהוָה,
 עַל אֲדָמַת נָכַר: אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי
 לַחֲפִי, אִם לֹא אֲזַכְּרֶכִי, אִם־לֹא אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ
 שְׂמֹחֲתִי: זָכַר יְהוָה לְכַנִּי אָדוּם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הַאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ
 עַד הַיּוֹם בָּהּ: בַּת־בְּכָל הַשְּׂדוּדָה, אֲשָׁרֵי שִׁישְׁלִם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ
 שְׂגַמְלַת לָנוּ: אֲשָׁרֵי, שִׁיאֲחֹז וְנַפֵּץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל הַסֵּלַע:

קנ.

הַלְלוּהָ, הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ
 בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָה
 וּבְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָגָב: הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהִלֵּל יְהוָה,
 הַלְלוּהָ:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח
 ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם,
 יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

יעקב יודא בן רבקה לאה

ריזל בת פיגא

אברהם יצחק

דוד מאיר

אדל העניא

יואל יצחק

פנחס דוד

מלכה בילא

יכט

שיינדל

חנה מרים

נפתלי

אליעזר שלמה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת

אליהו בר נישא לבית מסעוד ז"ל, חנינה בת רחל לבית מסעוד ז"ל
נישא בת כומונה לבית מסעוד ז"ל, יהואן בר לולה לבית סופר ז"ל
רמזיה בת מרים לבית משה ז"ל,
איריס-מזל בת חנינה לבית מסעוד ז"ל
שולה בת מרים לבית יצחק ז"ל, אוזיפה יוסף בר רחל ז"ל
משה בר חיראה ז"ל, דוד בר רוזה לבית עדי ז"ל
אברהם בר חנינה לבית מסעוד ז"ל
ישי בר נוארה לבית מסעוד ז"ל

להבדיל בין המתים לחיים

ליאור בת **אורנה** - זיווג הגון וישר וירא שמים בריאות שלמה שמחה בחיים ופרנסה טוב
בשפע רב, חזרה בתשובה וחתונה עוד השנה הזו

אורנה בת **רמזיה** - רפואה שלמה בגוף ונפש שמחה בחיים ופרנסה טובה וחזרה בתשובה.

יוסף מסעוד בן **חנינה** - רפואה שלמה חזרה בתשובה שלמה פרנסה טובה

ושמחת חיים והצלחה בהקמת בית כנסת ומיקווה ומדרשה למנוחת הורי, ושמחה בחיים
והצלחה בכל אשר יעשה.

שיראל דאוד בת **הילה** - רפואה שלמה בגוף ונפש ושמחת חיים והצלחה בחיים.

דוד בן **חנינה מסעוד** - רפואה שלמה ופרנסה טובה וחזרה בתשובה הוא ומשפחתו.

ברוך בן **חנינה מסעוד** - רפואה שלמה ופרנסה טובה וחזרה בתשובה הוא ומשפחתו.

יצחק בן **חנינה מסעוד** - רפואה שלמה ופרנסה טובה וחזרה בתשובה הוא ומשפחתו.

אסתר סופר בת **חנינה** - רפואה שלמה רפואת הנפש והגוף, פרנסה טובה ושמחה בחיים
היא ומשפחתה.

מרים טוויטו בת **חנינה** - רפואה שלמה רפואת הנפש והגוף, פרנסה טובה ושמחה בחיים
היא ומשפחתה.

רחל חג'אג' בת **חנינה** - רפואה שלמה רפואת הנפש והגוף, פרנסה טובה ושמחה בחיים
היא ומשפחתה.

אוריה בת **ציפורה** - רפואה שלמה רפואת הנפש והגוף, שמחה בחיים והצלחה בחיים.

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

משפחת אוחיון

הקב"ה יעזור שיזכו לשלום בית אמיתי בריאות הגוף והנפש ופרנסה בנקל ואריכות ימים מתוך נחת בגו"ר רפואה שלמה והצלחה ברוחניות וגשמיות

הדר בת דנה

גד בן שרה

רחל בת הדר

שרה אדל בת הדר

אליעזר שלמה בן הדר

יצחק בן מסודי ובני

מיכאל בן בידה שרה

מיראל בת רנה ובני משפחתם

יוהן בן בידה שרה

שירלי בת סיגלית

סולי בת בידה גרה ובני משפחתם

חגי בן בידה שרה

דינה בת מזל ובני משפחתם

לעילוי נשמת

בידה שרה בת סול, אהרון בן סעדה, סול בת דונה, סתריה

בת דונה, בנימין בן סול, ציון בן סול, ניסים בן רחל, דוד בן

מסעודה, קרן בת רחל, יצחק בן שרה, מכלוף בן חוה

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות **דוד בן לודמיל** היו'

שיזכה להיות צדיק גדול מאוד מאוד, ושיזכה לפרנסה בשפע גדול, עליה גדולה באמונה ויראת שמים, הצלחה בכל מכל כל.

לודמילה בת **סופיה** תחי' - רפואה שלמה והצלחה גדולה **מיכל רינה** בת **מינה**-עליה גדולה באמונה ויראת שמים שתהיה חסידת ברסלב אמיתית וצדיקה גדולה בריאה בגופה ונפשה, ושתהיה לה פרנסה בשפע גדול והצלחה בכל מכל כל.

מנחם מענדל בן **מיכל רינה** שיהיה בריא בגוף ובנפש ושיהיה חסיד ברסלב אמיתי **לודמילה** בת **סופיה** תחי' - רפואה שלמה בגוף ונפש, חזרה בתשובה שלמה, שיחזירו לה את הדרכון הרוסי והאזרחות הרוסית **ואדים בן גינדה**, היו' - רפואה שלמה בגוף ונפש, וחזרה בתשובה שלמה ופרנסה בשפע גדול מאד, והצלחה בכל מכל כל, שיחזירו לו את הדרכון הרוסי והאזרחות הרוסית.

אהרון בן גליה היו' - רפואה שלימה ועליה גדולה בקדושה

חכם **יהודה מויאל** בן **מרים** היו' - כל הישועות והצלחה בכל מכל כל ושיזכה לצאת מכל החובות.

יצחק בן אולגה - רפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה, ושיזכה לצאת מכל החובות.

לב אריה בן אולגה היו' - רפואה שלמה בגופו ובנפשו, והמתקת כל הדינים ושיצא במהרה מהחולי הקשה שיש לו.

אנדריי בן בלה היו' - לרפואת הנפש והגוף, ושימצא פרנסה טובה.

בלה בת **סופיה** תחי' - רפואת הנפש והגוף וחזרה בתשובה.

נינה בת **מורדוך** תחי' - לחזרה בתשובה שלמה.

גליה בת **אניה חנה** תחי' - רפואה שלמה בגוף ונפש ופרנסה בשפע וחזרה בתשובה שלמה.

הרצל טוביה בן **לאה** היו' - רפואה שלמה.

מאיר ישראל בן **יצחק** היו' - מציאת זיווג הגון.

חנה נעמי בת **אירה** - לזיווג הגון.

ולעילוי נשמת

ריבה בת **אטה ז"ל**, **מורדוך בן ריבה ז"ל**, **סופיה** בת **בסיה (בתיה) ע"ה**, **יחזקאל בן פרץ ז"ל**, **יליה** בת **גינדה ז"ל**, **מרים** בת **בסיה (בתיה) ז"ל**, **יורה בן סופיה ע"ה**, **אהובה** בת **חווה ע"ה**

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
שמואל ואורית מימוני וילדיהם
פייגא בת אורית
ונחמן נתן בן ציונה
ובנם אליעזר שלמה בן פייגא
מלכה בת אורית ובעלה יוסף מימון בן
שרה וילדיהם
אליעזר שלמה ונחמן נתן בני מלכה
אליעזר שלמה בן אורית
מרים אורה בת אורית ובעלה אליעזר
שלמה בן מרגלית
אדל בת אורית
נחמן נתן בן אורית
עמוס בן אורית
חנה בת אורית

הספר הקדוש הזה נדפס

להצלחת משפחת **נידם מרדכי**

וכוכבה לשלום בית וחזרה

בתשובה

ואושרית נידם לזיווג הגון,

שמעון ושלומי לזיווג הגון וחזרה

בתשובה

ולהצלחת **מאיר מאור** בן

כוכבה נידם לזיווג הגון והצלחה

בכל העניינים, וכל הישועות.

ובזכות זה הספר נזכה לתשובה

שלמה.